Școala Gimnazială Tătărani

Supliment al revistei Școala SMART

Școala SMART

pentru profesori

ISSN 3090-966X
ISSN-L 3090-966X

Nr. 6
Mai 2026

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Revista se adresează cadrelor didactice în scopul informării, promovării și valorificării experienței personale, materialelor didactice și a modelelor de bune practici.

Coordonatori:

- **INSP. ȘCOLAR ISJDB, PROF. ALECSANDRESCU NICOLETA AURA, COLEGIUL NAȚIONAL "VLADIMIR STREINU" GĂEȘTI**
- **INSP. ȘCOLAR ISJDB, PROF. SIMONA-MARIA MIHAI, ȘCOALA GIMNAZIALĂ "CORESI", TÂRGOVIȘTE**
- **DIRECTOR PROF. PERIANU MARILENA RAMONA**
- **PROF. NEGREA ARIADNA**
- **PROF. TOPOLICA ANDA**
- **PROF. ȚINCU IONELA**
- **PROF. CHIVU MARIUS**

Școala SMART
pentru profesori

Acesta este un supliment al revistei ȘcoalaSMART
Şcoala Gimnazială Tătărani
Com. Tătărani, Judeţul Dâmboviţa
Strada Principală, Nr. 115
Nr. 6 / 2026
Tătărani, 2026
ISSN 3090-966X
ISSN-L 3090-966X

Responsabilitatea autorilor

Conținutul articolelor publicate în această revistă aparține în exclusivitate autorilor. Cadrele didactice care semnează articolele își asumă integral responsabilitatea pentru corectitudinea, originalitatea și opiniile exprimate, fără ca acestea să angajeze instituția sau colectivul editorial.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

CUPRINS

MOTIVAȚIA ȘI PERFORMANȚA PREȘCOLARĂ LA COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE 12

EXPRIMAREA ADECVATĂ A EMOȚIILOR ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ 17

PROIECT EDUCAȚIONAL DE EDUCAȚIE FINANCIARĂ 20

INOVAȚIE ȘI PROGRES ÎN FORMAREA TIMPURIE 25

DE LA CONFLICT LA CONECTARE: UTILIZAREA STORYTELLING-ULUI ÎN GESTIONAREA BULLYING-ULUI 27

METODE DIVERSE PENTRU DEZVOLTAREA POZITIVĂ A COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE 31

PREDAREA BAZATĂ PE ATAȘAMENT CUM SĂ CREEZI O CLASĂ TRIBALĂ – LOUIS COZOLINO 34

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEV 40

TECHNIQUES DE L'ENSEIGNEMENT-APPRENTISSAGE DU LEXIQUE DE SPÉCIALITÉ EN CLASSE DE FLE 46

ROLUL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARULUI 50

PREDAREA BIOLOGIEI ÎNTR-UN CONTEXT INCLUZIV: SOLUȚII PENTRU INTEGRAREA ELEVILOR CU CES 56

IMPORTANȚA JOCULUI ÎN GRĂDINIȚĂ 60

EDUCAȚIA PENTRU SCHIMBARE - MANAGEMENT EDUCATIV PENTRU SCHIMBARE 63

METODE DE STIMULARE A ÎNVĂȚĂRII ÎN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ 68

ABORDĂRI MODERNE ÎN PREDAREA ISTORIEI: METODA CUBULUI CA INSTRUMENT PENTRU DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE 74

ȘCOALA MODERNĂ – UN MEDIU DE ÎNVĂȚARE INOVATOR 80

ABORDĂRI MODERNE ÎN GRĂDINIȚĂ: CLASA INVERSATĂ 82

VIOLENȚA NAȘTE VIOLENȚĂ 86

PROFESORUL VIITORULUI ȘI DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI 88

MICUL PIETON 91

MIȘCARE ÎNSEAMNĂ SĂNĂTATE 94

METODA CUBULUI – ABORDĂRI ȘI EXEMPLIFICĂRI LA GRUPA MICĂ 97

EDUCAȚIA DIGITALĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ 103

IMPORTANȚA CREATIVITĂȚII ÎN ÎNVĂȚAREA ȘCOLARĂ 107

METODE INTUITIVE UTILIZATE ÎN PREDAREA MATEMATICII LA CLASELE MICI 109

INCLUZIUNE ȘI EDUCAȚIE DIFERENȚIATĂ ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE 113

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE 116
DOUĂ ATITUDINI FAȚĂ DE ȘCOALĂ: NICĂ ȘI NICULAE 120
UTILIZAREA INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ÎN PREDAREA MATEMATICII LA CLASELE LICEALE 123
COMUNICAREA DINTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE – FUNDAMENT AL SUCCESULUI EDUCAȚIONAL 129
STUDIU: EFECTELE UTILIZĂRII „PRIETENULUI DIGITAL” ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A ELEVILOR ȘI ÎN EFICIENTIZAREA COMUNICĂRII DIDACTICE 132
EDUCAȚIE PRIN ȘAH 136
POVEȘTILE ȘI COPILĂRIA DE ODINIOARĂ 139
JOCUL DIDACTIC MATEMATIC ÎN ACTIVITĂȚILE PREȘCOLARILOR 142
NATURA-SPAȚIU DE CUNOAȘTERE, REGENERARE ȘI TRANSFORMARE 145
ACTIVITĂȚILE DE EDUCARE A LIMBAJULUI – ACTIVITĂȚI DE BAZĂ ÎN GRĂDINIȚĂ 148
ADAPTAREA COPILULUI LA GRĂDINIȚĂ 150
IMPORTANȚA ORELOR DE „CONSILIERE ȘI ORIENTARE” ÎN DOBÂNDIREA VALORILOR 153
PROFESORUL DE RELIGIE, FORMATOR DE CONȘTIINȚE ÎN ȘCOALA DE MÂINE 155
DE LA IDEE LA CARTE: DEZVOLTAREA LITERAȚIEI ȘI A CREATIVITĂȚII 160
MICRO-ÎNVĂȚAREA ȘI ABORDAREA MULTISENZORIALĂ A TEXTULUI LITERAR PENTRU ELEVII CU ADHD 164
VALENȚELE PEDAGOGICE ALE JOCULUI ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII PREȘCOLARULUI 166
ACTIVITĂȚILE OPȚIONALE 169
ACTIVITĂȚI STEAM ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE 173
IMPACTUL ALGORITMILOR DE INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ ÎN SĂNĂTATE 175
TURISMUL – ÎNVĂȚARE PRIN EXPERIENȚĂ 178
PORTOFOLIUL ELEVULUI-METODĂ ALTERNATIVĂ DE EVALUARE 180
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN COMBATEREA ABANDONULUI ȘCOLAR DIN MEDIILE DEZAVANTAJATE 184
PROIECT EDUCAȚIONAL „CLUBUL DE LECTURĂ ANTIBULLYING” 188
NON-DISCRIMINARE? 191
FII TU, PARTE DIN SCHIMBARE! 193
VIOLENȚA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ 196
TRANSFORMAREA EDUCAȚIEI PRIN CONCEPTUL ȘCOALA SMART 197
ÉTUDE SUR LE MORPION PHONOLOGIQUE EN CLASSE DE FLE 199
PLAN INDIVIDUALIZAT DE ÎNVĂȚARE REMEDIALĂ PENTRU COPIII AFLAȚI ÎN RISC DE ABANDON ȘCOLAR 203

EDUCAŢIE ECOLOGICĂ 208
APLICAȚII NUMERICE LA TEOREMA DE MEDIE LAGRANGE 212
INTELIGENŢA ARTIFICIALĂ LA CLASELE SIMULTANE ÎN ÎNVATAMANTUL PRIMAR DIN MEDIUL RURAL 215
PROMOVAREA IDENTITĂŢII CULTURALE LOCALE ŞI NAŢIONALE PRIN ACTIVITĂŢILE EDUCATIVE ŞCOLARE ŞI EXTRAŞCOLARE 218
ȘCOALA SMART PENTRU PROFESORI 221
ȘCOALA VERDE. TÂRG VERDE DE CĂRȚI ȘI JUCĂRII *„DĂ MAI DEPARTE, PROTEJEAZĂ PLANETA!”* 224
GAMIFICAREA MATEMAICII PENTRU MOTIVAREA ELEVILOR 226
ȘCOALA SMART – O NOUĂ ABORDARE PENTRU PROFESORI 229
PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ȘCOLARE 232
ABORDĂRI MODERNE ALE CERINȚELOR EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE 235
INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN EDUCAȚIE: OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI CONTEMPORANE 238
MODALITĂȚI DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR 240
DOMENIUL ȘTIINȚE - OPȚIONAL PENTRU GRUPA MARE (5 – 6 ANI) 244
DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE 249
ROLUL DASCĂLILOR ÎN CUNOAȘTEREA ȘI PROMOVAREA METODELOR DIDACTICE PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR ÎN ROMÂNIA 251
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN CICLUL PRIMAR 253
NOI CĂI DE FORMARE A UNEI COMUNITĂŢI TOLERANTE ÎN ŞCOALĂ 256
DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE ȘI A CREATIVITĂȚII LA ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ 259
INCLUZIUNE ȘI ARMONIE ÎN MEDIUL PREȘCOLAR 262
METODA PROIECTULUI 267
IMPACTUL METODELOR INTERACTIVE ÎN CADRUL PROCESULUI INSTRUCTIV EDUCATIV LA COPIII CU CES 269
PEDAGOGIA DIGITALĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIONAL ACTUAL, ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR 272
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA ELEVILOR DIN CLASA A II-A 276
PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR ÎN RÂNDUL ELEVILOR DE GIMNAZIU DIN MEDIUL RURAL 278
DIMENSIUNILE CONSILIERII EDUCAȚIONALE A PĂRINȚILOR 280

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EXEMPLU PRACTIC DE ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE DIN PERSPECTIVA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE 282

LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ÎN ANUL 2046. O PARADIGMĂ A INTEGRĂRII TEHNOLOGICE ȘI NEURO-SOMATICE 286

EDUCAȚIA ÎN PARADIGMA SMART: CONVERGENȚE ÎNTRE TEHNOLOGIE, REFLECȚIE CRITICĂ ȘI FORMAREA COMPETENȚELOR SECOLULUI XXI 290

COPILUL DE AZI ÎNTRE ECRAN, NATURĂ ȘI EMOȚII 292

PARADIGMĂ ȘI INOVAȚIE ÎN DIDACTICA CHIMIEI: DEZBATEREA DINTRE TRADIȚIONALISMUL EXPERIMENTAL ȘI DIGITALIZAREA COGNITIVĂ 295

PROIECT DIDACTIC 299

FII SMART, SPUNE NU VIOLENȚEI! 304

PRACTICI EDUCAȚIONALE CARE SUSȚIN ÎNVĂȚAREA PRIN JOC 306

ABSENTEISMUL ȘCOLAR 309

EVALUAREA ÎN ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ STEP BY STEP 312

VALORIFICAREA RFIDT ÎN PROCESUL DE PLANIFICARE A DEMERSULUI DIDACTIC 314

COLABORAREA GRĂDINIȚĂ-FAMILIE E SMART! 317

„ȘCOALA SMART – PROFESORUL CA ARHITECT AL EDUCAȚIEI VIITORULUI” 321

CURRICULUMUL ÎN GRĂDINIȚĂ: APLICABILITATE ȘI INOVAȚIE 324

PROMOVAREA LECTURII, DIVERSITĂȚII ȘI INOVAȚIEI ÎN GRĂDINIȚĂ: O ABORDARE INTEGRATĂ 329

CÂNTECUL ȘI JOCUL ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE 332

PERSPECTIVE ȘI APLICAȚII ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE 335

SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎNTRE TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE 338

EDUCAȚIA DIGITALĂ – O NECESITATE A SOCIETĂȚII CONTEMPORANE 342

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE 345

EVALUAREA ELEVILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN CADRUL OREI DE LIMBA FRANCEZĂ 347

GRĂDINIȚA SMART – UN PAS SPRE EDUCAȚIA VIITORULUI ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI 349

MODALITĂȚI EFICIENTE DE RECEPTARE A TEXTELOR LITERARE 352

APLICAREA JOCULUI LOGIC ÎN GRĂDINIȚĂ -STUDIU DE SPECIALITATE- 356

LEADERSHIP-UL DEMOCRATIC LA CLASĂ -STUDIU DE SPECIALITATE- 359

STIMULAREA PROGRESULUI COPIILOR PRIN METODE MODERNE -STUDIU DE SPECIALITATE- 363

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ UTILĂ ÎN PREDAREA LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE DE LICEU 366

„MICII EXPLORATORI AI ZONELOR RÂMNICENE” 371
INTEGRAREA TEGNOLOGIEI ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE 375
INNOVATIVE APPROACHES AND DIDACTIC STRATEGIES FOR TEACHING ENGLISH IN MODERN HIGH SCHOOLS 378
TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN GRĂDINIȚĂ 382
PROCESE DE ADSORBȚIE ȘI CATALIZĂ HETEROGENĂ LA INTERFAȚA SOLID–GAZ: ABORDĂRI CHIMICO-FIZICE MODERN 386
FOLOSIREA UNOR METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN EDUCATIA ELEVILOR CU NEVOI SPECIALE 390
INCLUZIUNE ȘI DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE 395
ROLUL ÎNSOȚITORULUI LA COPIII CU CES DIN GRĂDINIȚĂ 398
CONTRIBUTIA OREI DE LIMBA FRANCEZA LA FORMAREA PROFILULUI ABSOLVENTULUI LA FINALUL CLASEI A VIII-A 402
IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR 404
STIMULAREA CREATIVITĂȚII ÎN STUDIUL ROMANULUI „MINUNEA” DE R. J. PALACIO 407
EDUCAȚIA POZITIVĂ ȘI INCLUZIUNEA SOCIALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR – PREMISE PENTRU DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI 410
IMPORTANȚA ȘI ROLUL CONSILIERII ȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA ELEVILOR 415
METODE INOVATIVE CARE POT FI APLICATE LA PREȘCOLARI 417
EDUCAȚIA RELEVANTĂ ÎN ERA DIGITALĂ: NOI PERSPECTIVE ASUPRA ÎNVĂȚĂRII ȘI DEZVOLTĂRII COMPETENȚELOR 421
METODE LUDICE PENTRU ÎNȚELEGEREA TEXTULUI LITERAR 426
IMPORTANȚA INTEGRĂRII ELEVILOR CU CES 431
TRANSFORMAREA EDUCAȚIEI: DE LA TRADIȚIONAL LA DIGITAL 433
COPILUL DE LÂNGĂ TINE, UNIC ȘI VALOROS 437
AMENAJEAREA SPAȚIULUI ÎN SALA DE GRUPĂ 440
ARTA ÎNVĂȚARII PRIN COOPERARE 443
INTEGRAREA ÎN GRADINIȚĂ A COPIILOR 449
VOLUNTARIATUL - PROIECTE CU IMPACT LA NIVELUL COMUNITĂȚII 452
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN AER LIBER ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE 455
LOGOPEDIA ASTĂZI – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ BAZATĂ PE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ. APLICAȚII ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE LA GIMNAZIU STUDIU DE CAZ 459
FOLOSIREA DOCUMENTELOR AUTENTICE (AFIȘE) ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE STUDIU DE CAZ 463
EXERCIȚIILE DE TIP REBUS PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚEI DE VOCABULAR LA LIMBA FRANCEZĂ STUDIU DE CAZ 465

LOGOPEDIA ASTĂZI – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ BAZATĂ PE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ 468
APLICAȚII ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE LA GIMNAZIU STUDIU DE CAZ 468
CÂNTECELE LA ORA DE LIMBA FRANCEZĂ L2 PENTRU DEZVOLTAREA VOCABULARULUI .. 472
MOTIVAȚIA INTRINSECĂ A ELEVILOR ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE 474
UTILIZAREA BENZILOR DESENATE CREATE DE ELEVI ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE. COMPETENȚE DEZVOLTATE..... 476
EDUCAȚIA INFORMALĂ ȘI NONFORMALĂ ÎN ÎNVĂȚAREA LIMBII FRANCEZE COMPARATIV CU LIMBA ENGLEZĂ 480
EXPERIENTIAL LEARNING TO TEACH ENGLISH 483
ORIENTĂRI MODERNE ÎN STRATEGIILE DIDACTICE 486
STRATEGII DIDACTICE MODERNE ȘI ROLUL LOR 488
PERSPECTIVE MODERNE ÎN ELABORAREA STRATEGIILOR DIDACTICE 490
TRANSDISCIPLINARITATEA LA ORELE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ PERSPECTIVE ŞI LIMITE STUDIU DE SPECIALITATE..... 492
ADAPTAREA METODELOR DIDACTICE PENTRU ELEVII CU CES 496
GESTIONAREA CONFLICTELOR ÎNTRE ELEVI – PROVOCĂRI REALE ȘI SOLUȚII EDUCAȚIONALE EFICIENTE..... 499
MANAGEMENTUL CLASEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SIMULTAN – ÎNTRE ORGANIZARE, AUTONOMIE ȘI ÎNVĂȚARE ACTIVĂ 502
MANAGEMENTUL CLASEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SIMULTAN – ÎNTRE ORGANIZARE, AUTONOMIE ȘI ÎNVĂȚARE ACTIVĂ 505
EDUCAȚIA BAZATĂ PE INTELIGENȚĂ EMOȚIONALĂ..... 508
UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR LA CLASĂ 512
ETICĂ ȘI INTEGRITATE ACADEMICĂ. ONESTITATE INTELECTUALĂ..... 515
EXPLORAREA TRANZIȚIEI EDUCAȚIEI CĂTRE UN ECOSISTEM DIGITAL INTELIGENT 519
INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ 523
INTEGRAREA PEDAGOGIEI DIGITALE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE – EXPERIENȚE ȘI PERSPECTIVE FORMATIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ DIN GRĂDINIȚĂ 528
EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN ERA DIGITALĂ – ÎNTRE DEZVOLTARE SOCIO-EMOȚIONALĂ ȘI INOVAȚIE PEDAGOGICĂ..... 531
INSTRUMENTELE DIGITALE – RESURSE PENTRU ACTIVITATEA DIDACTICĂ 533
METODA JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE LA CLASA PREGĂTITOARE..... 535
ROLUL EDUCAȚIEI TEHNOLOGICE ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR-CHEIE ALE ELEVILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL 538

IMPACTUL APLICAȚIILOR EDUCAȚIONALE DIGITALE ASUPRA MOTIVAȚIEI PREȘCOLARILOR 540
NOI ORIENTĂRI EDUCAȚIONALE ÎN GRĂDINIȚE-APLICABILITATE ȘI BENEFICII 543
IMPORTANȚA TEHNICILOR DE LUCRU ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ȘCOLARULUI MIC 545
MODEL -TEST DE ANTRENAMENT 549
INTEGRAREA ECHIPAMENTELOR TEHNICE IN ACTIVITAȚILE EDUCAȚIONALE DIN GRĂDINIȚĂ 555
PLANTELE CARNIVORE 559
IMPACTUL UTILIZĂRII ECRANELOR LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ STUDIU DE SPECIALITATE ... 563
EMOȚIILE ȘI GESTIONAREA EMOȚIILOR LA PREȘCOLARI 565
EDUCAȚIA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES) 568
ABORDĂRI INOVATOARE ÎN RELAȚIA GRĂDINIȚĂ-FAMILIE: STRATEGII DE COOPERARE PRIN LECTURĂ ȘI JOC LA DEBUTUL PREȘCOLARITĂȚII 570
EDUCAȚIA INCLUZIVĂ 573
ÎNVĂȚAREA PRIN PROIECTE ETWINNING – ROLUL EDUCAȚIONAL ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR SECOLULUI XXI 576
STRATEGII MODERNE DE STIMULARE A LIMBAJULUI LA PREȘCOLARI 579
MODERNISM ȘI TRADIȚIONALISM IN INVAȚAMANTUL ROMANESC 583
INOVAȚIE ÎN PREDAREA BIOLOGIEI PRIN ERASMUS+ 586
GENERAȚIA DIGITALĂ — CUM O EDUCĂM? STRATEGII PEDAGOGICE PENTRU ELEVII NĂSCUȚI ÎN ERA TEHNOLOGIEI 588
ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE - UN ORIZONT INFINIT 593
JOCUL DIDACTIC MATEMATIC 599
IMPORTANȚA LECTURII LA ELEVII DE CLASA ÎNTÂI 603
INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN EDUCAȚIE – INSTRUMENTUL PROFESORULUI MODERN 605
RESURSELE EDUCAȚIONALE DESCHISE ȘI PROVOCĂRILE EDUCAȚIONALE ALE PERIOADEI ACTUALE 608
ERASMUS+ ÎN VALENCIA – „AI-POWERED CONTENT CREATION FOR EDUCATORS” 611
PROIECT DIDACTIC 614
PROIECT DIDACTIC 629
ABORDĂRI METODOLOGICE MODERNE ÎN PREDAREA ROMANULUI BALZACIAN: DE LA INTERPRETAREA PERSONAJULUI LA FORMAREA COMPETENȚELOR AXIOLOGICE 634
POLIȚIST LOCAL PENTRU O ZI, PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ, 21 MAI – ZIUA POLIȚIEI LOCALE 643
PROIECT EDUCAȚIONAL JUDEȚEAN, „SĂRBĂTORI SI TRADI ȚII LA ROMÂNI” 646

CONCURS JUDEȚEAN, „DĂRUIND, VEI DOBÂNDI” 646
PROIECT DIDACTIC 659
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ 667
SCENARIU DIDACTIC – ALGORITMI ÎN VIAȚA REALĂ 672
PROIECT DIDACTIC ACTIVITĂȚI LIBER - ALESE 677
LECTURA CA INSTRUMENT PEDAGOGIC PENTRU FORMAREA CONȘTIINȚEI ECOLOGICE 682
PROJET DIDACTIQUE 685
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „VREAU SĂ FIU POLITICOS ” 688
PROIECT DIDACTIC INTERDISCIPLINAR „MICUL BRUTAR” 694
PROIECT DE ACTIVITATE 700
PROIECT DIDACTIC ACTIVITĂȚI LIBER ALESE CURSA FERMIERILOR 705
„ZEBROMATUL DE CUVINTE” 710
PROIECT DE ACTIVITATE 714
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ, „ALBINUȚA DARIA ȘI PRIETENII EI DIN POIENIȚA VESELĂ” 719
PROIECT DIDACTIC 725
PROIECT DIDACTIC 736
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ, „PETRICĂ ȘI PÂINEA” 749
PROIECT DIDACTIC 761

ECHITATE ȘI VOCAȚIE: MONITORIZAREA ACCESULUI LA EDUCAȚIE PRIN PRISMA VALORILOR MORALE ȘI RELIGIOASE 769

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MOTIVAȚIA ȘI PERFORMANȚA PREȘCOLARĂ LA COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Prof. Educație timpurie HUSARIU ANDREEA ROXANA
Școala Gimnazială ,,Alexandru cel Bun" Structura- Grădinița P.P. NR.25 Iași

Educația timpurie constituie fundamentul dezvoltării ulterioare a copilului, influențând în mod decisiv evoluția sa cognitivă, emoțională și socială. Perioada preșcolară este caracterizată printr-o plasticitate crescută a dezvoltării, ceea ce face ca intervențiile educaționale să fie extrem de eficiente atunci când sunt corect adaptate (Cucoș, 2006). În acest context, copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă o categorie care necesită o atenție deosebită, deoarece aceștia întâmpină dificultăți specifice în procesul de învățare și adaptare.Un element central în procesul educațional îl reprezintă motivația, aceasta fiind motorul implicării copilului în activitatea propusă. În absența motivației, învățarea devine superficială sau chiar imposibilă. În același timp, performanța preșcolară reflectă nivelul de dezvoltare al copilului și eficiența procesului educativ. Relația dintre motivație și performanță este una bidirecțională: motivația influențează rezultatele, iar rezultatele influențează motivația (Deci & Ryan, 2000).

În cazul copiilor cu CES, această relație este adesea fragilizată de experiențe repetate de eșec, de dificultăți de integrare și de lipsa unor intervenții adecvate. De aceea, abordarea educațională trebuie să fie centrată pe copil, adaptată nevoilor acestuia și orientată spre stimularea motivației.Scopul este de a analiza relația dintre motivație și performanța preșcolară în cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale și de a argumenta necesitatea unor strategii educaționale diferențiate pentru optimizarea acestora.

Conceptul de cerințe educaționale speciale

Conceptul de cerințe educaționale speciale face referire la totalitatea nevoilor specifice ale copiilor care, din diverse motive, nu pot beneficia eficient de educația standard fără adaptări suplimentare (Vrăsmaș, 2004). Aceste nevoi pot fi temporare sau permanente și pot avea cauze variate, de natură biologică, psihologică sau socială.

Categoria copiilor cu CES include:

- copii cu dizabilități intelectuale;

- copii cu tulburări din spectrul autist;
- copii cu tulburări de limbaj și comunicare;
- copii cu dificultăți de învățare;
- copii cu tulburări emoționale și comportamentale;
- copii cu deficiențe senzoriale sau motorii.

Educația acestor copii se bazează pe principiile incluziunii, care presupun acces egal la educație și adaptarea mediului educațional la nevoile copilului, nu invers (UNESCO, 2005). Astfel, accentul cade pe individualizare, flexibilitate curriculară și colaborare interdisciplinară.

Motivația în învățare la vârsta preșcolară

Motivația este definită ca ansamblul factorilor interni și externi care inițiază, susțin și direcționează comportamentul (Păun, 2002). La vârsta preșcolară, motivația are caracteristici specifice, fiind strâns legată de joc, explorare și interacțiune socială.

Conform teoriei autodeterminării, elaborată de Deci și Ryan (2000), motivația poate fi:

- intrinsecă, bazată pe interes și plăcere;
- extrinsecă, bazată pe recompense și factori externi.

În mediul preșcolar, cele două forme de motivație coexistă. De exemplu, un copil poate participa la o activitate atât din curiozitate (motivație intrinsecă), cât și pentru a primi aprecierea educatoarei (motivație extrinsecă).

În cazul copiilor cu CES, motivația este adesea diminuată din cauza:

- dificultăților de înțelegere a sarcinilor;
- ritmului mai lent de învățare;
- experiențelor negative anterioare;
- lipsei de feedback pozitiv.

Aceste aspecte pot conduce la evitarea activităților și la dezvoltarea unei atitudini negative față de învățare (Vrăsmaș, 2004).

Performanța preșcolară și particularitățile acesteia la copiii cu CES

Performanța preșcolară reflectă nivelul de dezvoltare atins de copil în diferite domenii: cognitiv, lingvistic, socio-emoțional și motric. Spre deosebire de învățământul formal, în educația timpurie performanța nu se măsoară prin note, ci prin progres și achiziții comportamentale.

În cazul copiilor cu CES, evaluarea performanței trebuie să fie:

- individualizată;
- continuă;
- centrată pe progres;
- adaptată nivelului de dezvoltare al copilului.

Pentru un copil cu tulburări de limbaj, performanța poate însemna pronunțarea corectă a unor sunete, nu utilizarea fluentă a propozițiilor complexe.Un aspect important este faptul că performanța nu depinde exclusiv de capacitățile cognitive, ci și de factori emoționali și motivaționali. Un copil anxios sau demotivat poate avea rezultate sub potențialul său real (Gherguț, 2011).

Relația dintre motivație și performanță la copiii cu CES

Relația dintre motivație și performanță este una dinamică și complexă. Motivația influențează nivelul de implicare al copilului, iar implicarea determină calitatea învățării.

Un copil motivat:

- este activ;
- manifestă curiozitate și perseverență;
- acceptă provocările;
- învață din greșeli.

În schimb, **un copil demotivat:**

- evită sarcinile;
- renunță rapid;
- manifestă anxietate sau frustrare;
- are rezultate scăzute.

La copiii cu CES, această relație este adesea afectată de un cerc vicios: dificultățile duc la eșec, eșecul reduce motivația, iar lipsa motivației conduce la performanțe și mai slabe (Gherguț, 2011).Este esențial ca educatorul să creeze situații de succes și să valorifice fiecare progres, oricât de mic ar fi el.

Strategii educaționale pentru stimularea motivației și îmbunătățirea performanței

Intervenția educațională în cazul copiilor cu CES trebuie să fie adaptată și diversificată. Printre cele mai eficiente strategii se numără:

a) **Individualizarea învățării**

Activitățile trebuie adaptate nivelului de dezvoltare și ritmului fiecărui copil (Bocoș 2013).

b) **Învățarea prin joc**

Jocul reprezintă principalul mod de învățare la vârsta preșcolară și un factor major de motivare a acestuia. (Ministerul Educației, 2019).

c) **Recompensarea pozitivă**

Aprecierea, încurajarea și feedbackul pozitiv contribuie la creșterea stimei de sine.

d) **Crearea unui climat afectiv securizant**

Un mediu în care copilul se simte acceptat și valorizat favorizează implicarea acestuia în activitățile desfășurate.

e) **Utilizarea materialelor didactice atractive**

Resursele vizuale și interactive cresc interesul copilului pentru activitatea popusă.

f) **Colaborarea cu familia**

Implicarea părinților este esențială pentru continuitatea actului educațional.

Argument: Rolul esențial al motivației în succesul educațional

Motivația poate fi considerată factorul central al succesului educațional, în special în cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale. Aceasta nu doar facilitează învățarea, ci o face posibilă.

În primul rând, motivația determină implicarea activă a copilului. Fără implicare, procesul de învățare nu poate avea loc.

În al doilea rând, motivația contribuie la dezvoltarea unei imagini de sine pozitive, aspect esențial pentru adaptarea socială (Păun, 2002).

În al treilea rând, motivația susține autonomia și independența, pregătind copilul pentru etapele ulterioare ale educației. Nu în ultimul rând, aceasta reduce riscul de abandon școlar și de excluziune socială (UNESCO, 2005).Prin urmare, se poate afirma că motivația nu este doar un factor important, ci o condiție esențială a performanței.

Concluzie

Motivația și performanța preșcolară sunt profund interconectate, mai ales în cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale. O abordare educațională eficientă trebuie să pună accent pe stimularea motivației, pe adaptarea activităților și pe valorificarea progresului individual.Cadrele didactice, împreună cu familia și specialiștii, au responsabilitatea de a crea un mediu educațional incluziv, care să susțină dezvoltarea fiecărui copil. Investiția în motivație este, în esență, o investiție în viitorul copilului.

Bibliografie

Bocoș, M.,(2013), Instruirea interactivă, Editura Polirom.

Cucoș, C., (2006), Pedagogie. Editura Polirom.

Deci, E. L., & Ryan, R. M., (2000), Intrinsic and extrinsic motivations.Contemporary Educational Psychology.

Gherguț, A. (2011). Educația incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom.

Ministerul Educației, (2019), Curriculum pentru educație timpurie.

Păun, E., (2002), Școala – abordare sociopedagogică, Editura Polirom.

UNESCO, (2005), Guidelines for Inclusion, Paris.

Vrăsmaș, E., (2004), Introducerea în educația cerințelor special, Editura Credis.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EXPRIMAREA ADECVATĂ A EMOȚIILOR ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

ALEXANDRU CARMEN MIRELA, Școala Gimn. „ Sf. Gheorghe ” Cuca

Comunicarea emoțiilor constituie un element de bază al unei școli echilibrate, în care elevii se simt capabili să își exprime propriile trăiri, în special în clasele gimnaziale, când preadolescenții au nevoie de sprijin pentru a-și înțelege și gestiona emoțiile. Atât orele de consiliere și dezvoltare personală, cât și cele de limba și literatura română oferă contexte excelente pentru dezvoltarea competențelor emoționale.

Chiar de la clasa a V-a comunicarea emoțiilor a devenit o componentă esențială a programelor de limba și literatura română, prin competența specifică 2.2 „*Exprimarea adecvată a emoțiilor și a opiniilor în contexte variate*”, subliniindu-se rolul important pe care îl are în formarea viitorilor adulți. Din cuprinsul manualelor școlare se observă faptul că emoțiile apar incluse în activități de comunicare și exprimare personală, exerciții de comunicare empatică, activități de rol și jocuri de comunicare, elevii fiind invitați să identifice intențiile, atitudinile afective în diferite texte literare studiate, să descrie emoțiile personajelor, să-și exprime propriile trăiri în raport cu acțiunea sau personajele surprinse. Aceste activități sunt folosite pentru a conecta gândirea despre limbaj cu trăirile emoționale, lucru esențial în dezvoltarea competențelor de comunicare eficientă. Actele de limbaj emoțional, incluse în limbajul cotidian, cum ar fi a cere scuze sau a accepta / refuza sunt situații care implică nu doar competențele gramaticale, ci și înțelegerea emoțiilor din spatele comunicării.

Metoda pălăriilor gânditoare aplicată pe fragmentul „ Pupăza din tei” din ***Amintiri din copilărie*** de Ion Creangă poate fi folosită cu succes în acest scop. Elevii sunt împărțiți în șase echipe reprezentând culori diferite, fiecare exprimând în fața clasei printr-un reprezentant un punct de vedere diferit: echipa albă prezintă obiectiv acțiunea textului ce fac personajele, echipa roșie prezintă cum se simt personajele, echipa galbenă motivează cum a greșit Nică, echipa neagră îi contrazice, susținând că personajul a procedat corect, echipa verde propune o soluționare a problemei identificate, iar echipa albastră ascultă toate punctele de vedere și oferă un verdict. De exemplu, în întregul manual pentru clasa a V-a oferit de CDPress emoțiile apar integrate în activități de comunicare orală și exprimare scrisă –elevii sunt solicitați să recunoască emoțiile într-un fragment dat și să le asocieze cu

imagini sau exemple din experiența personală, să-și imagineze sub formă de dialog diferite scenarii (acceptarea unei invitații, încurajarea unui prieten care și-a pierdut un animal de companie etc).

Scrierea creativă poate fi o modalitate foarte eficientă în care elevii pot învăța să își recunoască și să își exprime emoțiile. Compunerile tematice de tipul *Când am învins frica, Prietenia care m-a schimbat, Ziua când am descoperit că sunt curajos* îi ajută pe elevi să exprime în cuvinte emoții reale, încurajându-i să reflecteze asupra propriilor experiențe de viață, să-și dezvolte vocabularul afectiv, capacitatea de exprimare, precum și inteligența emoțională.

Jurnalele de lectură constituie un bun instrument de conectare a propriilor emoții cu cele ale personajelor. Jurnalul cu dublă intrare este o metodă activ-participativă utilizată în cadrul orelor de literatură română care îi ajută pe elevi să înțeleagă mai profund textul literar, să relaționeze cu propriile emoții și experiențe, să-și dezvolte empatia și gândirea critică. În urma lecturii textului-suport , ***Băiatul cu pijamale vărgate*** de John Boyn, elevul scrie în cele două coloane corespunzătoare (citate, reacții personale) fragmentul care l-a impresionat sau i-a atras atenția și ceea ce a simțit, ce a înțeles , ce întrebări i-au apărut în urma lecturii, utilizând formulări precum: „Acest fragment m-a emoționat, deoarece...”, „M-am pus în locul personajului și am simțit...” De exemplu, finalul romanului le provoacă elevilor șoc și durere, înțeleg fața adevărată a războiului, ororile provocate. Această metodă îi ajută pe elevi să se apropie de lumea cărții, să vadă personajele ca pe niște oameni reali, dezvoltându-le astfel empatia: intră în pielea personajelor, gândindu-se la ce ar fi simțit ei în acel moment, recunosc emoțiile personajelor (frică, tristețe), fac legături cu viața reală (zone conflictuale contemporane). Prin jurnalul cu dublă intrare elevul învață să identifice emoții, să își exprime în mod liber emoțiile, trăirile fără teama de a face ceva greșit.

Redactarea scrisorilor contribuie la formarea inteligenței emoționale a elevilor de gimnaziu, dezvoltându-le vocabularul emoțional, procesul scrierii ajutându-i să-și recunoască emoțiile, să reflecteze asupra lor, ce anume le-a provocat, cum au putut fi gestionate. Scrisorile de mulțumire/ apreciere, cele adresate unor personaje care au ajuns la un impas sau au greșit în viziunea lor pun elevii în situația de a înțelege emoțiile personajelor și contextul în care acestea acționează. Astfel de itemi dezvoltă empatia elevilor, fiind puși în situația de a intra în pielea personajelor *–Redactează o scrisoare, de 100-120 de cuvinte, din perspectiva Matildei, adresată părinților ei, după ce aceștia au lăsat-o în grija drei Honey. În scrisoare exprimă sentimentele și gândurile personajului, cum a afectat-o plecarea lor și ce ar fi dorit să primească din partea acestora ca părinți. folosește un limbaj expresiv. respectând structura specifică unei scrisori.* De asemenea, scrisorile contribuie la conștientizarea și gestionarea propriilor emoții. Elevii pot fi solicitați să redacteze scrisori în care să exprime diferite

sentimente, precum regret, bucurie, teamă, recunoștință în exerciții de tipul *Scrie o scrisoare celui mai bun prieten în care să-ți exprimi dorul* sau *Scrie o scrisoare către tine însuți în care să vorbești despre o teamă sau nemulțumire pe care o ai și cum ai putea să o depășești.* Astfel, exercițiile de redactare a scrisorilor devin esențiale în dezvoltarea comunicării emoționale, aceștia învățând să-și exprime emoțiile, să le recunoască și să comunice eficient și empatic.

Jocul de rol bazat pe situații emoționale reprezintă o altă modalitate de a stimula comunicarea interpersonală și de a dezvolta empatia în cadrul grupului. Această metodă presupune ca elevii să se imagineze în locul personajelor și să reinterpreteze unele situații-cheie din operă, fapt care ajută la comprehensiunea profundă a textului, deoarece ei nu doar înțeleg acțiunea, ci ajung să trăiască emoțiile personajelor, să le interpreteze reacțiile și să se gândească la consecințele comportamentelor lor. Un prim exemplu de joc de rol, care se poate realiza la clasele gimnaziale , poate avea ca punct de plecare romanul ***Matilda*** de Roald Dahl și anume, relația dintre copil și părinți; elevii, organizați pe grupe de câte doi, trei, pot interpreta diferite scene dialogate din roman, importante pentru înțelegerea personajelor și a acțiunii textului literar –dialogul în care Matilda îi spune părinților că își dorește să meargă la școală, fragmentul în care dra Honey verifică cunoștințele fetei sau când dra Trunchbull îl pedepsește pe elevul care a mâncat prăjitura. După interpretare elevii discută depre ceea ce au simțit în rol: frustrarea copilului neînțeles, uimirea învățătoarei descoperind inteligența excepțională a Matildei, frica, furia vizavi de abuzul drei directoare. În finalul activității, discuția de grup facilitează dezvoltarea empatiei, elevii învățând să recunoască efectele emoționale ale lipsaei de afecțiune din partea părinților, ale abuzului de putere, cum sprijinul unui adult poate schimba destinul unui copil. Astfel, prin asumarea rolurilor, elevii ajung să-și înțeleagă mai bine propriile emoții și să relaționeze cu ceilalți într-un mod mai empatic și mai responsabil.

În concluzie, la orele de limbă și literatura română dezvoltarea inteligenței emoționale devine o parte esențială, literatura fiind , în esență, o oglindire a trăirilor umane. Valorificarea operelor literare, scrierile reflexive, exprimarea dramatizată îi ajută pe elevi să recunoască emoțiile personajelor și să-și recunoască propriile emoții, abilitate care le va fi de folos nu numai în mediul școlar, ci și pe viitor, în viața de zi cu zi, transformându-i în adulți empatici și responsabili.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT EDUCAȚIONAL DE EDUCAȚIE FINANCIARĂ

”NE JUCĂM, DESPRE BANI NOI ÎNVĂȚĂM”

Profesor pentru educație timpurie Deteșan Anca Maria,
Școala Gimnazială ”Liviu Rebreanu”, Târgu-Mureș

ORGANIZATORI : Grădinița cu Program Prelungit ”Licurici” Târgu Mureș, structură a Școlii Gimnaziale ”Liviu Rebreanu” Târgu Mureș.

PARTENERI: Asociația ”Licuricii talentați”**,** Părinții copiilor

DURATA: 1 AN ȘCOLAR

NIVEL: 4-6 ani

ARGUMENT :

Importanța educației financiare a crescut în ultimul timp pe măsură ce inovația și globalizarea sporesc diversitatea și complexitatea serviciilor financiare. Există numeroase proiecte încheiate la nivelul ministerelor Educației, Finanțelor împreună cu BNR și diverse asociații pentru a realiza activități comune în domeniul educației financiare în rândul elevilor și chiar a preșcolarilor.

Educația financiară ne învață cum să gestionam veniturile noastre și să cheltuim mai puțin, cum să adunam banii sau cum să economisim pentru diferite obiecte din viața noastră de zi cu zi și ne ajută să menținem un echilibru financiar.

Astfel prin activitățile propuse în cadrul proiectului ”**Ne jucăm, despre bani noi învățăm”** ne propunem să abordăm împreună cu preșcolarii teme de educație financiară pragmatice și de mare interes, utilizând ca metodă preponderentă jocul. Împreună cu personajele din desenele și poveștile preferate, copiii vor parcurge o aventură tematică învățând termeni esențiali ai educației financiare. Punctul de pornire al aventurii noastre este realitatea cotidiană familiară copilului cum ar fi pușculița, explorând apoi locuri mai îndepărtate cum ar fi sediul unei bănci sau bancomatul, magazinul sau piața unde se familiarizează cu noțiuni și situații noi, înțelegând cu ușurință ce sunt banii, de unde avem bani, cum și pentru ce îi economisim, cheltuim sau donăm și transformând învățarea într-un joc interactiv.

Preșcolarii vor identifica şi exersa diferite tipuri de comportamente în situaţii de învăţare autentică specifice educației financiare. Ei vor fi familiarizaţi cu bancnotele şi monedele din ţara noastră, vor învăţa să economisească, dar şi să muncească pentru a obţine ceea ce-şi doresc.

SCOPUL PROIECTULUI: să pregătească copiii pentru dobândirea unor cunoştinţe, deprinderi şi abilităţi de management al banilor şi de adoptare al deciziilor, adaptate nivelului lor de vârstă, care au consecinţe financiare, utilizând forme şi activităţi de învăţare diversificate.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Dezvoltarea capacităţii de înţelegere a realităţii înconjurătoare în vederea formării conştiinţei financiare a copiilor, a capacităţii de transfer, de valorificare, de aplicare a cunoştinţelor asimilate;
- Formarea unei atitudini corecte despre muncă, bani şi beneficiile lor și adoptarea unui stil de viaţă sănătos, în relaţie cu aceştia;
- Cunoaşterea unor reguli, conduite pentru efectuarea cheltuielilor şi îndeplinirii unor obiective financiare pe termen scurt, mediu si lung, pentru reducerea cheltuielilor;
- Formarea şi exersarea unor comportamente prosociale (întrajutorare, donare, împrumut.), responsabile (cheltuim ce am câştigat prin ceea ce am făcut sau ce am economisit), civice, etc
- Alfabetizarea copiilor în domeniul financiar.
- Implicarea autorităţilor locale și ai altor factori ai comunităţii în sprijinirea, realizarea activităților propuse în cadrul proiectului.

COMPETENTE VIZATE:

- Formarea unui comportament rațional in relația cu banii, prin antrenarea copiilor în activități ce stimulează gândirea logico-creativă;
- Promovarea conceptului de educație financiară la copii cu triada părinți-copii-educatori;
- Imprimarea respectului copiilor față de bani și față de muncă;
- Asigurarea alfabetizării copiilor de vârste mici in domeniul financiar, prin introducerea unor noțiuni de bază legate de bani, bune deprinderi legate de utilizarea banilor, precum și prin cunoașterea bunelor practici legate de bani, bune deprinderi legate de utilizarea banilor;
- Cunoașterea bunelor practici legate de acest domeniu, începând chiar cu deprinderea de a economisi;
- Stimularea imaginației si creativității copiilor.

GRUPUL ȚINTĂ : Grupul ţintă este format din preşcolarii Grădiniţei cu Program Prelungit ”LICURICI” Tg Mureș

BENEFICIARI :

- ✓ **Direcți:** preșcolari
- ✓ **Indirecți :** părinți, cadre didactice, membrii ai comunității locale

MODALITATI DE REALIZARE :

- Convorbiri, povestire, memorizare
- Desen , activități practice
- Jocuri de rol, jocuri-exerciții, dramatizare
- Vizită la magazinele din împrejurimi
- Vizită la băncile din oraș
- Ateliere cu părinții
- Realizarea de acțiuni strângere de fonduri și de donare

CONȚINUTURI:

1. Banii și importanța lor în viața noastră, Economisirea banilor, Cheltuirea banilor, Donațiile

RESURSE UMANE : preșcolarii, educatoare, părinți, funcționari bancari, alte persoane din comunitate.

RESURSE MATERIALE : revistele „De la joc…la educație financiară'' de Ligia Georgescu-Coșoiu, bani, monede, casa de marcat de jucărie, fise de lucru adecvate temelor, laptop, imprimantă, videoproiector, flipchart, marker, resurse audio de pe site-ul www.edutime.ro., resurse de pe site-ul www.appe.ro

IMPACTUL PROIECTULUI :

Prin derularea acestui proiect vom crește nivelul de alfabetizare al copiilor de vârste mici în domeniul financiar prin introducerea unor noţiuni de bază legate de bani, copiii vor avea bune deprinderi legate de utilizarea banilor precum şi bune practici în acest domeniu, începând chiar cu deprinderea de a economisi. Un alt aspect important este faptul că se va schimba mentalitatea adulţilor din jurul copiilor, se vor consolida relațiile cu părinții si comunitatea locală. Părinţii vor avea faţă de educaţia financiară din grădiniță o atitudine pozitivă.

EVALUAREA PROIECTULUI :

Rezultatele așteptate în urma desfășurării acestui proiect au în vedere schimbarea mentalităţilor cadrelor didactice şi a părinţilor în ceea ce priveşte domeniul monetar si al economiei, abordarea tuturor activităţilor într-un stil democratic. Ne propunem să familiarizăm copiii cu acţiuni ce au loc în viața economica, dorim să educăm la copii deprinderile de cumpătare şi de respect pentru ceilalţi

Evaluare interna :

- ✓ Realizarea portofoliului (programul activităților desfășurate, albume cu fotografii) ;
- ✓ Realizarea unui CD cu imagini din activitățile desfășurate ;
- ✓ Realizarea unui portofoliu final cu activitățile desfășurate.

Evaluare externa :

- ✓ Diseminarea proiectului în cadrul cercurilor metodice, presa locala, mediul online

Sustenabilitatea proiectului

Acest proiect educațional va prinde rădăcini reprezentând o intervenție benefică în viața copiilor, devenind un bun obicei de-acum încolo si cu posibilitatea de dezvoltare/ continuare ulterioară a proiectului prin atragerea de noi parteneri şi prin crearea unor noi secţiuni si acțiuni. Curriculum pentru educaţie financiară, are o mare însemnătate , fiind primul de acest gen în învăţământul preşcolar, şi va fi utilizat şi în anii următori.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Ianuarie REALIZAREA PROIECTULUI

-stabilirea coordonatorilor, a echipei de proiect, a activităților și a sarcinilor

Februarie BANII ȘI IMPORTANȚA LOR

„Povestea banilor”-activitate interactivă soft educațional

”Trocul” (memorizare și joc de rol)

”Monede și bancnote din țara noastră” (observare, desen, joc exercițiu, povestire)

”Aventurile lui FinPitic”- povești audio

Martie CÂȘTIGAREA ȘI CHELTUIREA BANILOR

”Am muncit și bănuți eu am primit”-realizarea unei expoziții cu vânzare

”Pușculița grupei”- lucrare colectivă

”Banul muncit” de Al Mitru- povestire, dramatizare

”La cumpărături”- vizită la piață/ magazin, joc de rol

”Aventurile lui FinPitic”- povești audio

Aprilie ECONOMISIREA

”La bancă” –vizită la sediul unei bănci, joc de rol

”Câți bani ai în pușculiță și la ce îi folosești ?”(joc didactic, convorbire, aplicație)

”Aventurile lui FinPitic”- povești audio Echipa de proiect,

Mai ECONOMISIREA SI DONATIILE

”Pinochio”-fragment (lectura educatoarei)

”Furnica” de Otilia Czimir (memorizare, dramatizare)

”La cumpărături”- joc de rol

”Dăruind vom devenii mai buni”- atelier de lucru cu părinții, activitate de voluntariat

”Aventurile lui FinPitic”- povești audio

Iunie 2023 EVALUAREA PROIECTULUI SI A ACTIVITAȚILOR DESFAȘURATE- exemple de bune practici

BIBLIOGRAFIE :

1. Georgescu-Golosoiu, Ligia, *Educație financiara. Banii pe înțelesul copiilor*, Editura Explorator, 2013.
2. Georgescu-Golosoiu, Ligia, *De la joc…la educație financiară*, Editura Explorator, 2016.
3. www.edutime.ro, www.appe.ro

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INOVAȚIE ȘI PROGRES ÎN FORMAREA TIMPURIE

Prof. Vasilescu Delia Elena/ Școala Gimnazială Domnească,Târgu Neamț

Predarea inovativă în contextul educației contemporane transformă rolul cadrului didactic, modul în care tehnologia este integrată în procesul de învățare și felul în care sunt selectate conținuturile pentru preșcolari. Implicațiile sunt profunde, deoarece profesorul nu mai este doar un transmițător de informații, ci un designer al experiențelor de învățare, un mediator între copil și cunoaștere, un facilitator al explorării și un ghid al dezvoltării cognitive și socio-emoționale. Integrarea tehnologiei devine astfel o componentă naturală a actului didactic, iar școala SMART reprezintă un mediu în care aceste transformări capătă coerență și eficiență. Utilizarea tehnologiei de către cadrul didactic presupune o schimbare de paradigmă: de la predarea centrată pe profesor la învățarea centrată pe copil. Tehnologia nu este un scop în sine, ci un instrument care amplifică potențialul educațional. Profesorul trebuie să dețină competențe digitale, dar și capacitatea de a evalua critic resursele, de a adapta aplicațiile educaționale la nivelul de dezvoltare al copiilor și de a menține un echilibru între activitățile digitale și cele experiențiale. Implicațiile sunt atât pedagogice, cât și psihologice: tehnologia poate stimula motivația intrinsecă, poate facilita învățarea diferențiată și poate oferi feedback imediat, însă utilizarea ei necesită discernământ pentru a evita supra-stimularea sau dependența de mediul digital. În acest sens, rolul profesorului devine unul de curator al informației**,** un profesionist capabil să transforme resursele digitale în oportunități autentice de învățare. Școala SMART, ca model educațional, oferă un cadru integrat în care tehnologia, pedagogia și infrastructura se completează reciproc. Beneficiile sunt multiple: creșterea accesului la resurse educaționale variate, personalizarea învățării, dezvoltarea competențelor secolului XXI și stimularea creativității. Un mediu SMART facilitează colaborarea, comunicarea și gândirea critică, transformând sala de clasă într-un spațiu interactiv, flexibil și adaptabil. Elevii devin participanți activi, iar profesorii pot utiliza date educaționale pentru a ajusta strategiile de predare în timp real. Astfel, școala SMART nu este doar o instituție dotată tehnologic, ci un ecosistem educațional orientat spre inovație și progres.

În ceea ce privește selectarea conținuturilor pentru preșcolari, aceasta trebuie realizată cu rigoare științifică și cu respectarea particularităților de vârstă. Conținuturile trebuie să fie relevante, accesibile, integrate în experiențe ludice și orientate spre dezvoltarea globală a copilului. La această vârstă, învățarea se realizează predominant prin joc, explorare senzorială și interacțiune socială, iar

tehnologia trebuie introdusă gradual, în mod controlat și cu scop educativ clar. Educatoarea are responsabilitatea de a alege resurse digitale sigure, intuitive și adaptate nivelului cognitiv al copiilor, evitând supraîncărcarea informațională. Conținuturile trebuie să stimuleze limbajul, gândirea logică, creativitatea și autonomia, iar tehnologia poate deveni un catalizator al acestor procese dacă este utilizată în mod echilibrat. Predarea inovativă se construiește la intersecția dintre știința educației, tehnologie și creativitate. Ea presupune flexibilitate, reflecție continuă și capacitatea de a adapta strategiile didactice la nevoile reale ale copiilor.

Profesorul devine un arhitect al învățării, iar tehnologia, atunci când este folosită responsabil, amplifică potențialul educațional al fiecărui copil. Într-o școală SMART, aceste principii se materializează într-un mediu în care învățarea este dinamică, personalizată și profund conectată la realitatea contemporană.

Bibliografie

„Blended Learning in Action: A Practical Guide Toward Sustainable Change” de Catlin R. Tucker, Tiffany Wycoff și Jason T. Green , 2016**,** la editura Corwin, parte a SAGE Publishing**.**

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

De la conflict la conectare: utilizarea storytelling-ului în gestionarea bullying-ului

Chiliban Simona
Liceul Tehnologic Transporturi Auto Timișoara

Introducere

Bullying-ul este definit ca formă repetitivă de agresiune caracterizată prin intenționalitate și dezechilibru de putere (Olweus, 1993). În practica educațională curentă, cadrele didactice observă frecvent comportamente de tachinare, excludere și etichetare. Deși regulamentele școlare prevăd sancțiuni, intervențiile punitive nu determină întotdeauna schimbări durabile. Cauza principală este nivelul insuficient de dezvoltare a competențelor socio-emoționale și lipsa unor intervenții formative sistematice.

Scopul cercetării a fost validarea storytelling-ului ca strategie educațională eficientă în reducerea comportamentelor de tip bullying. Ipoteza formulată: utilizarea sistematică a narațiunii determină creșterea empatiei și diminuarea agresivității relaționale.

Fundamentare teoretică

Storytelling-ul facilitează procesarea emoțională și dezvoltarea perspectivei sociale (Bruner, 1996). Informația structurată narativ este reținută mai eficient și generează implicare afectivă (Haven, 2007). Dezvoltarea empatiei este asociată cu reducerea comportamentelor agresive (Goleman, 1995). Studiile recente confirmă că intervențiile narative pot contribui la diminuarea bullyingului prin activarea empatiei cognitive și afective.

Metodologie

Cercetarea a avut un design mixt. Eșantionul a inclus 52 de elevi din clasele a IX-a și a X-a. Instrumentele utilizate au fost: chestionar pretest–posttest (scala 1–5), fișe de reflecție și grilă de observație sistematică. Intervenția s-a desfășurat pe parcursul a 8 săptămâni, cu sesiuni săptămânale integrate în orele de Consiliere și orientare și limba engleză.

Activitățile au inclus: lecturarea unor povești tematice privind excluderea și acceptarea, dezbatere ghidată, rescrierea finalurilor și crearea de povești originale. Datele cantitative au fost analizate comparativ (pretest–posttest), iar datele calitative au fost supuse codificării tematice.

Rezultate

Analiza comparativă a datelor pretest-posttest a evidențiat o reducere semnificativă statistic a frecvenței comportamentelor de tachinare și excludere socială ($p < 0.05$) și o creștere a nivelului de empatie declarate. Observația sistematică a evidențiat îmbunătățirea cooperării și diminuarea limbajului agresiv. Fișele de reflecție au demonstrat o mai bună identificare a emoțiilor și capacitatea elevilor de a formula soluții non-violente.

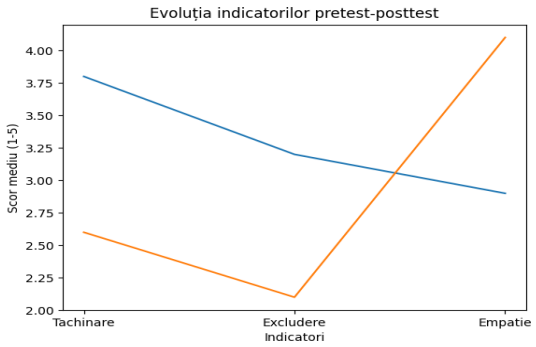

Figura 1. Evoluția indicatorilor pretest-posttest

Discuții

Rezultatele confirmă ipoteza cercetării și susțin integrarea storytelling-ului ca strategie preventivă în mediul școlar. Impactul pozitiv poate fi explicat prin activarea mecanismelor empatice și prin facilitarea reflecției asupra consecințelor comportamentelor agresive. Limitările studiului includ dimensiunea eșantionului și durata intervenției.

Concluzii

Storytelling-ul reprezintă o strategie educațională eficientă și aplicabilă pentru prevenirea bullying-ului. Contribuția studiului constă în oferirea unui model replicabil de intervenție narativă integrată curricular.

ANEXE

Anexa 1. Chestionar pretest-posttest privind bullyingul

Instrucțiuni: Răspunde sincer la următoarele afirmații, folosind o scală de la 1 (niciodată) la 5 (foarte des).

- *Sunt tachinat(ă) sau ironizat(ă) de colegi.*

- *Sunt exclus(ă) din activitățile de grup.*

- *Am fost martor(ă) la situații de bullying.*

- *Îmi este ușor să înțeleg cum se simt colegii mei.*

- *Intervin atunci când observ un coleg hărțuit.*

Anexa 2. Fișă de reflecție pentru elevi

1. Ce personaj din poveste te-a impresionat cel mai mult și de ce?
2. Ce emoții ai simțit în timpul activității?
3. Ai recunoscut situații similare în viața reală?
4. Ce ai face diferit dacă ai fi într-o situație asemănătoare?

Anexa 3. Grilă de observație sistematică

Indicatori observați:
- *Participarea activă la discuții*
- *Manifestarea empatiei*
- *Respectarea colegilor*
- *Reacții față de situații de excludere*
- *Cooperarea în activități de grup*

Bibliografie

Bruner, J. (1996). The culture of education. Harvard University Press.

Goleman, D. (1995). Emotional intelligence. Bantam Books.

Green, M. C. (2021). Narrative and empathy. Journal of Educational Psychology, 113(4), 789–803.

Lee, S., & Kim, H. (2023). Story-based interventions in school bullying prevention. Educational Research Review, 39, 100512.

Olweus, D. (1993). Bullying at school. Blackwell.

Smith, P. K., & Berkkun, F. (2022). Anti-bullying programs revisited. School Psychology International, 43(4), 345–360.

UNESCO. (2019). Behind the numbers: Ending school violence and bullying. UNESCO Publishing.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Metode diverse pentru dezvoltarea pozitivă a copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale

Profesor învățământ primar Corhaneanu Angela,
Școala Gimnaziala Matei Basarab, Târgoviște

Educația incluzivă reprezintă una dintre direcțiile esențiale ale sistemelor educaționale moderne, având ca scop asigurarea egalității de șanse pentru toți copiii, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare. În acest context, copiii cu cerințe educaționale speciale necesită intervenții educaționale adaptate, bazate pe nevoile individuale și pe potențialul fiecăruia. Cerințele educaționale speciale pot apărea ca urmare a dizabilităților intelectuale, senzoriale, fizice, a tulburărilor de limbaj, a tulburărilor de comportament sau a dificultăților de învățare.

Influențarea pozitivă a dezvoltării copiilor cu cerințe educaționale speciale presupune utilizarea unor strategii educaționale centrate pe copil, care să favorizeze dezvoltarea cognitivă, emoțională, socială și comportamentală. Accentul este pus pe sprijin, încurajare și valorizarea progresului individual, nu pe evidențierea limitărilor. Rolul cadrului didactic este esențial în crearea unui climat educațional sigur, stimulativ și acceptant, care să sprijine implicarea activă a copilului în procesul de învățare.

Cerințele educaționale speciale se referă la necesitățile suplimentare de sprijin educațional manifestate de unii copii, ca urmare a unor particularități de dezvoltare sau a unor dizabilități. Acești copii întâmpină dificultăți în accesarea curriculumului obișnuit și au nevoie de adaptări curriculare, metode diferențiate și resurse educaționale suplimentare. Abordarea contemporană a cerințelor educaționale speciale pune accent pe incluziune, participare activă și respectarea diversității.

Strategiile de influențare pozitivă joacă un rol major în prevenirea eșecului școlar și a excluziunii sociale. Prin aplicarea unor metode adecvate, copilul este încurajat să își dezvolte stima de sine, autonomia și motivația pentru învățare. Influențarea pozitivă contribuie la formarea unui comportament adaptativ și la dezvoltarea relațiilor sociale funcționale.

Abordarea individualizată presupune elaborarea planului educațional individualizat, bazat pe evaluarea complexă a copilului. Obiectivele educaționale sunt stabilite în funcție de nivelul de dezvoltare și sunt adaptate ritmului de învățare al copilului.

Exemplu concret: Un copil cu dificultăți de învățare la matematică poate lucra cu materiale concrete, precum cuburi sau jetoane, pentru a învăța numerația și operațiile de bază.

Diferențierea curriculară presupune adaptarea conținuturilor, metodelor de predare și evaluării, pentru a răspunde diversității nevoilor educaționale.

Exemplu concret: Pentru un elev cu tulburări de atenție, sarcinile sunt fragmentate, iar evaluarea se realizează prin probe orale sau practice.

Dezvoltarea competențelor socio-emoționale este esențială pentru integrarea socială și școlară a copilului.Jocurile de rol ajută copilul să își exprime emoțiile și să dezvolte empatia.

Întărirea pozitivă se bazează pe recompensarea comportamentelor dorite. Acordarea de recompense simbolice pentru respectarea regulilor clasei.

Jocul reprezintă o metodă eficientă de învățare.

Exemplu concret: Jocuri tematice precum „magazinul” sau „familia”.

Familia joacă un rol esențial în susținerea dezvoltării copilului.

Jocul de-a familia se desfășoară pe baza unor reguli clare, adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor cu cerințe educaționale speciale, având rolul de a asigura un cadru organizat și securizant. Fiecare copil primește un rol bine definit, precum mamă, tată, copil sau bunic, rol care trebuie respectat pe întreaga durată a jocului. Copiii sunt încurajați să comunice folosind un limbaj adecvat și politicos, respectând rândul la vorbire și evitând întreruperile sau comportamentele agresive. Materialele de joc sunt utilizate corespunzător, cu grijă, iar cooperarea între participanți este esențială pentru desfășurarea activității. Emoțiile sunt exprimate într-un mod acceptabil, iar eventualele conflicte sunt rezolvate cu sprijinul cadrului didactic. Pe parcursul jocului, copiii respectă indicațiile educatorului, care ghidează activitatea și intervine atunci când este necesar pentru clarificarea rolurilor sau reglarea comportamentului. La finalul jocului, rolurile pot fi schimbate, oferind fiecărui copil posibilitatea de a experimenta diverse situații familiale și de a-și dezvolta abilitățile sociale și emoționale.

Jocul de-a magazinul se desfășoară într-un cadru organizat, pe baza unor reguli clare și accesibile copiilor cu cerințe educaționale speciale, având ca scop dezvoltarea limbajului funcțional, a competențelor sociale și a noțiunilor matematice de bază. Fiecare copil primește un rol, precum vânzător sau client, rol care trebuie respectat pe durata jocului. Copiii sunt încurajați să utilizeze formule de adresare adecvate, să respecte rândul la vorbire și să comunice clar cerințele și răspunsurile specifice situației de joc. Materialele utilizate, cum ar fi produsele, etichetele de preț sau banii de joc, sunt folosite corespunzător, iar schimburile se realizează conform regulilor stabilite.

Pe parcursul jocului, copilul exersează recunoașterea numerelor, realizarea unor calcule simple și luarea deciziilor, fiind sprijinit de cadrul didactic atunci când întâmpină dificultăți. Respectarea regulilor și cooperarea între participanți contribuie la desfășurarea armonioasă a activității și la dezvoltarea autonomiei, a încrederii în sine și a comportamentului adecvat în situații cotidiene.

Exemplu concret: Activități realizate acasă în colaborare cu părinții.

Concluzie

Strategiile de influențare pozitivă a dezvoltării copiilor cu cerințe educaționale speciale trebuie să fie flexibile, individualizate și centrate pe copil.

Bibliografie:

Gherguț, A. (2006). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale*. Iași: Editura Polirom.

Păunescu, C. (2010). *Educația copiilor cu dizabilități*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Vrășmaș, T. (2004). *Școala incluzivă*. București: Editura Aramis.

Verza, E., & Verza, F. (2011). *Psihologia educației*. București: Editura Universitară.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Predarea bazată pe atașament.

Cum să creezi o clasă tribală – Louis Cozolino

Profesor învățământ primar Lavric Corina, Liceul Teoretic „Ion Neculce” Iași

Un antropolog a propus următorul joc unor copii dintr-un trib african: a pus un coș cu fructe sub un copac și le-a spus că cine va ajunge primul la el va lua toate fructele. Doar că, atunci când a dat startul, copiii, în loc să fugă fiecare către coș, s-au luat de mână și au alergat împreună să ia fructele, după care le-au împărțit între ei, s-au așezat și le-au mâncat bucuroși. Întrebați de ce au făcut așa, copiii au răspuns ”Ubuntu”, ceea ce înseamnă în limba lor ”I am because we are - sunt pentru că suntem”. Prin urmare, nu au conceput ca doar unul singur dintre ei să fie fericit.

Modul în care evoluează creierul uman oglindește experiența istorică a organizării oamenilor de-a lungul vremii, tradițiile religioase, modul în care avem grijă unii de alții.Evoluția în sine presupune ca cel care se adaptează cel mai bine, cel care relaționează cel mai bine, este cel care va supraviețui.

Triburile constituie mediul social de la origine. În astfel de mici grupuri, oamenii se atașau și învățau.

„Pornind de la relația dintre atașament și învățare, putem îmbunătăți educația prin simularea acelor elemente sociale și emoționale caracteristice grupurilor, în care creierul nostru a evoluat pentru a învăța.”

Tribul este un grup de indivizi legați laolaltă de **timpul pe care-l împart**, de **familiaritate**, **afecțiune** și **un scop comun**. Triburile reprezintă mediile sociale la care s-a adaptat creierul nostru de-a lungul a nenumărate generații. Un trib este un super organism, ceea ce înseamnă că indivizii din interiorul său au șanse mai bune de a supraviețui împreună decât separat. Totodată, înseamnă că sprijinul pentru trib depășește adesea nevoile individuale, ceea ce duce la protejarea altora, sacrificiu de sine și alte forme de comportament altruist.

Transmiterea cunoștințelor era atribuită inițial „bătrânilor tribului”.

Dezacordul fundamental dintre educația industrială și procesul învățării umane conține semințele pentru abandonul școlar și epuizarea profesorilor.

„Ar trebui oare ca în prim planul educației să se afle responsabilitatea socială, *empatia* și *mindfulness*-ul, pe măsură ce multiculturalismul devine o realitate tot mai cotidiană?”

Empatia = o idee pe care o dezvoltăm privind experiența altor persoane, pe baza emoțiilor acestora la care asistăm, pe baza contextului în care sunt acele persoane și a emoțiilor pe care le evocă în noi.

Mindfulness = termen folosit pentru a descrie capacitatea de a reflecta asupra experienței noastre interioare. Punctul central al acestei reflecții poate fi dat de fluxul gândurilor conștiente, de senzațiile fizice sau de experiențele emoționale și de imaginile evocate de acestea.

Într-o comunitate periculoasă, cu puține resurse, familii destrămate și indiferență fată de educației, educatorul de succes trebuie să fie un supererou. Pregătirea profesorilor în privința cultivării socio-emoționale este arareori discutată, accentuându-se eronat oricare alte motive ca fiind de vină pentru eșecul școlar.

Atașamentul sigur reprezintă capacitatea de a fi consolat de către ceilați și de ate simți în siguranță printre aceștia. În clasă, atașamentul sigur față de profesori și față de alți elevi optimizează capacitatea de învățare. Această legătură biologică a fost modelată de evoluție în interiorul rețelelor neuronale dedicate învățării, stresului și relațiilor sociale.

Neuroplasticitatea reprezintă capacitatea sistemului nervos de a se schimba ca răspuns în fața experienței. Creierul a fost modelat de evoluție pentru a se adapta și readapta la o lume în continuă schimbare. Cu alte cuvinte, creierul există pentru a învăța, a memora și a aplica ceea ce a învățat.

Creierul a evoluat pentru a învăța de la educatori plini de grijă și compasiune, care ne cunosc bine și care sunt implicați în starea noastră de bine, în contextul unor relații semnificative. La pol opus, creierul nostru este cablat să reziste și să se revolte împotriva coerciției, supunerii, umilirii și inechității.

Exemplu: cea mai bună metodă de a învăța o limbă străină este să te îndrăgostești de cineva care vorbește doar acea limbă.

LEADERSHIPUL COOPERATIV

Imaginați-vă că adoptați această atitudine față de elevii dvs. și investiți mai mult timp pentru a analiza modul în care clasa poate împărți cu dvs responsabilitățile care derivă din leadership. Există modalități prin care puteți să-i includeți pe elevi în procesul de luare a deciziilor, care promovează cooperarea, democrația, egalitatea și echitatea și care vor încuraja conexiunile tribale și vor amplifica instinctele sociale?

CERC DE LUCRU = strategie prin care este activată dinamica într-un grup mic. Exemple: echipele de sport, plutoanele militare, grupurile de oameni care lucrează la un proiect pentru care au angajament și pasiune.

Sugestii:

1. Mențineți clasele și școlile cât de mici posibil
2. Creați timp suficient pentru relații
3. Descentralizarea clasei prin crearea de grupuri de învățare prin cooperare
4. Munca în folosul comunității
5. Provocări valoroase și pline de sens
6. Concentrați-vă asupra evenimentelor actuale, prin intermediul unor povestiri relevante
7. Participare emoțională și plină de sens din partea părinților, bunicilor și a altor persoane implicate.

CREAREA UNEI CLASE TRIBALE presupune participare extinsă, respect și luare de decizii în mod democratic.

Oamenii își influențează constant unii altora comportamentele, emoțiile și gândurile. În absența unor interacțiuni mutual stimulatoare, oamenii și neuronii din creierul lor se ofilesc și mor. În cazul neuronilor, acest fenomen este numit apoptoză și este cauzat de lipsa de atașament și de stimulare. La oameni, se numește lipsa progresului, depresie sau a muri de inimă rea.

Exemplu grăitor: modul în care au răspuns ratei mari de mortalitate a copiilor din orfelinate, la începutul secolului trecut. Plecând de la presupunerea că vinovate erau infecțiile provocate de microorganisme, medicii i-au separat pe copii unii de ceilalți și au păstrat contactul cu adulții minimal. Din nefericire, copiii au continuat să moară într-un ritm alarmant. Rata lor de supraviețuire s-a îmbunătățit abia când cercetătorii din domeniul atașamentului au propus ca acești copii să fie ținuți în brațe, să se joace cu îngrijitori constanți și să interacționeze unii cu alții. Ce dovadă mai bună decât aceasta care să arate proprietatea creierului de a fi un organ social, ce necesită cotact uman la fel de mult cum are nevoie de oxigen și glucoză?

Atașamentul nesigur = incapacitatea de de a fi consolat și alinat de către ceilalți. Se consideră că este rezultatul unor interacțiuni imprevizibile sau generatoare de anxietate cu îngrijitorii; persoanele cu atașament nesigur.

Clasa tribală = cu cât o clasă oglindește dinamica acestor sisteme sociale naturale, cu atât relațiile de atașament și structura socială a grupului vor optimiza neuroplasticitatea și învățarea.

Cultura occidentală a trecut printr-o modificare rapidă a modului de organizare a societății, de la organizarea tribală, la cea agriculturală și apoi industrială. Instinctele primitive umane însă s-au păstrat. Decalajul dintre ceasul biologic și cel cultural a generat o dilemă: creierul tribal caută să se orienteze în cultura modernă. Ne găsim într-o lume care nu e în concordanță cu biologia noastră și cu instinctele sociale fundamentale.

Tribul	Societatea industrială
Grupuri mici	Grupuri mari
Cooperare	Individualism
Egalitate și justiție	Ierarhie bazată pe dominare
Luare de decizii democratice	Reguli impuse și obligatorii
Coeziune	Competiție
Responsabilități împărțite	Diviziune inegală a muncii

Construirea atașamentului în cadrul clasei este esențială, mai ales în instruirea elevilor care nu pot învăța din cauza unor traume din trecut, din cauza provocărilor socio-emoționale sau a deconectărilor culturale. Capacitatea de a ajunge la elevii noștri este fundamentală.

Instinctele sociale își au originea în legătura și atașamentul mamă-copil. Îngrijirea extinsă și intimă reprezintă leagănul evoluționist al creierului uman social. Nu numai că suntem cablați pentru a intra în legătură cu ceilalți și a învăța de la ei, suntem cablați pentru nevoia de a fi tratați cu respect, grijă și compasiune de către ceilalți. Regula de aur – „nu-i face altuia ceea ce ție nu-ți place” – este determinată de neurobiologia complexă a acordajului afectiv.

Relațiile timpurii sănătoase ne permit să gândim pozitiv despre noi înșine, să avem încredere în ceilalți, să ne reglăm emoțiile și să ne folosim inteligența și inteligența emoțională în timpul luării de decizii.

Când un profesor este dur, critic, disprețuitor, demoralizat sau extrem de stresat, elevii se acordează și întruchipează aceste stări de spirit anti-învățare.

O mare parte din comunicarea prin sinapsele sociale este automată și inconștientă; informațiile pot fi transmise prin expresii faciale, limbajul corpului, tonul vocii și cuvintele folosite. Această legătură invizibilă este vitală în educație, deoarece interacțiunile din clasă și din afara ei fie excită, fie inhibă plasticitatea neuronală de care depinde învățarea. Ideea fundamentează ceva ce probabil ați trăit deja – comunicați constant cu elevii, chiar și atunci când sunteți tăcuți. Relațiile de sprijin, încurajatoare și pline de grijă stimulează circuitele neuronale să învețe. Copiii și adolescenții în situații de mare risc, care au ajuns să aibă succes în învățare, povestesc adesea că unul sau doi adulți au manifestat un interes special pentru ei și s-au implicat în succesul lor. Zilnic, în fiecare moment, aveți ocazia să fiți acea persoană. Acest lucru subliniază ideea că oamenii se implică mai eficient în învățarea care duce la modificări neuronale atunci când sunt față în față, minte la minte și inimă la inimă cu alte

persoane pline de grijă. Așa se petrece învățarea în cadrul triburilor și în clasele tribale, în care profesorii și colegii de clasă devin un trib.

Când planificați procesul de instruire, țineți cont de aceste patru aspecte: Creierul se dezvoltă cel mai bine

1. *În contextul relațiilor pline de sprijin, sigure și pline de încredere*
2. *În contextul unui nivel redus de stres; stări de anxietate și excitație scăzute spre moderate*
3. *Există o focalizare echilibrată pe gândire și emoții*
4. *Construirea în colaborare a narațiunilor*

Inteligența socială și cea cognitivă sunt la fel de importante. Învățarea se realizează cel mai bine în contextul relațiilor sigure.

Trib= grup de indivizi legați între ei prin timp, familiaritate, afecțiune și scop comun. Orice puteți face pentru a extinde și consolida acești patru factori, în contextul relațiilor sigure, va sprijini crearea clasei tribale.

INIMA PROFESORULUI IMPULSIONEAZĂ MINTEA ELEVULUI.

O **figură de atașament** (John Bowlby, 1988) este o persoană din viața copilului care oferă continuitate și siguranță și care are capacitatea de a alina copilul în momente de stres. Dacă se stabilește un atașament sigur, aceste figuri de atașament timpuriu devin un șablon nescris pentru ceea ce copilul va căuta în ceilalți, pe măsură ce stabilește relații pe perioada adolescenței sau a maturității.

O schemă de atașament este reprezentarea interioară și inconștientă a figurilor de atașament care se activează în relațiile ulterioare, mai ales în situațiile stresante.

Căutarea proximității se referă la tendința fiecăruia, dar mai ales a copiilor, de a se deplasa către figura de atașament atunci când sunt înspăimântați, stresați sau nesiguri.

Bază de siguranță = acea figură de atașament din viața copilului la care acesta revine atunci când este înspăimântat.

Profesorii le urmează părinților ca figuri de autoritate și ca sursă centrală de grijă și evaluare.

Copiii cu atașament sigur nu secretă adrenalină și hormoni ai stresului ca răspuns la stres, ceea ce sugerează că atașamentul sigur funcționează ca strategie de a face față încununată de succes. Cei cu atașament nesigur manifestă o reacție de stres. Aceste informații ne pot ajuta să fim un pic mai empatici cu elevii care sunt mai dificili din cauza lipsei de atenție și a comportamentului disruptiv.

STRESUL ȘI ÎNVĂȚAREA: CONEXIUNI VITALE

AMIGDALA, HIPOCAMPUSUL. Adrenalina și cortizolul

Stresul declanșează modificări fiziologice care pregătesc lupta sau fuga, astfel că energia este conservată prin oprirea proceselor de creștere, inclusiv dezvoltarea creierului. Învățarea este inhibată de anxietate. Stresul perturbă fiecare aspect care ține de atenție, concentrare și memorie, necesare învățării. Reglarea anxietății prin intermediul atașamentului sigur reprezintă unul dintre cele mai puternice instrumente din repertoriul unui profesor.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Învăţarea centrată pe elev

prof. înv. primar Marşeu Rodica Lavinia
Școala Gimnazială nr. 24 Timişoara

Metodele centrate pe elev implică individul în evaluarea eficacităţii procesului lor de învăţare şi în stabilirea obiectivelor pentru dezvoltarea viitoare. Aceste avantaje ale metodelor centrate pe elev ajută la pregătirea individului atât pentru o tranziţie mai uşoară spre locul de muncă, cât şi spre învăţarea continuă.

Principiile care staul la baza învăţării eficiente centrate pe elev sunt:

- Accentul activităţii de învăţare trebuie să fie pe persoana care învaţă şi nu pe profesor.
- Recunoaşterea faptului că procesul de predare în sensul tradiţional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să înveţe.
- Rolul profesorului este acela de a administra procesul de învăţare al elevilor pe care îi are în grijă.
- Recunoaşterea faptului că, în mare parte, procesul de învăţare nu are loc în sala de clasă şi nici când cadrul didactic este de faţă.
- Înţelegerea procesului de învăţare nu trebuie să aparţină doar profesorului – ea trebuie împărtăşită şi elevilor.
- Profesorii trebuie să încurajeze şi să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea şi administrarea propriului lor proces de învăţare prin proiectarea structurată a oportunităţilor de învăţare atât în sala de clasă, cât şi în afara ei.
- Luaţi individual, elevii pot învăţa în mod eficient în moduri foarte diferite.

  Exemple de învăţare centrată pe elev:

  - Procesul de predare are trei faze, fiecare necesită metode adecvate.
    1. Prezinta: Metode de prezentare de noi cunostinţe elevilor sau de încurajare în a le găsi singuri, ceea ce poate implica fapte, teorii, concepte, povestiri etc.
    2. Aplică: Metode care să-i oblige pe elevi să aplice noile cunoştinţe care le-au fost doar prezentate. Aceasta este singura modalitate de a te asigura că elevii formează concepte despre noul material pentru a il înţelege, a şi-l aminti şi a-l folosi corect pe viitor.

3. Recapitulează: Metode de încurajare a elevilor să își amintească vechile cunoştinţe în vederea clarificării şi concentrării asupra punctelor cheie, asigurării unei bune înţelegeri şi punerii în practică şi verificării cunoştinţelor mai vechi.

- Lecţia pleacă de la experienţele elevilor şi cuprinde întrebări sau activităţi care să îi implice pe elevi.
- Elevii sunt lăsaţi să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă şi cum prezintă rezultatele studiului lor.
- Elevii pot beneficia de meditaţii, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învăţare şi pot cere îndrumări.
- Aptitudinea elevilor de a găsi singuri informaţiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informaţii standardizate.
- Pe lângă învăţarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă.
- Se fac evaluări care permit elevilor să aplice teoria în anumite situaţii din viaţa reală, cum ar fi studiile de caz şi simulările.
- Lecţiile cuprind o combinaţie de activităţi, astfel încât să fie abordate stilurile pe care elevii le preferă în învăţare (vizual, auditiv, practic / kinetic)
- Lecţiile înlesnesc descoperirile făcute sub îndrumare şi solicită participarea activă a elevilor la învăţare.
- Lecţiile se încheie cu solicitarea adresată elevilor de a reflecta pe marginea celor învăţate, a modului cum au învăţat şi de a evalua succesul pe care l-au avut metodele de învăţare în cazul lor.
- Cadrele didactice şi elevii trebuie să fie conştienţi de stilurile de învăţare pe care le preferă şi, în consecinţă, de modul cum învaţă cel mai ine. În materialele de instruire se prezintă un simplu chestionar care se poate folosi pentru elevi la identificarea stilurilor lor de învăţare.

Învăţarea trebuie să cuprindă activităţi de prelucrare a noii materii învăţate, care trebuie legată de ceea ce elevul ştie deja. Sarcinile trebuie să fie autentice, stabilite în context semnificativ şi legate de viaţa reală. Ele nu trebuie să implice doar repetarea unor lucruri, deoarece acest lucru duce la învăţarea “de suprafaţă” şi nu la învăţarea “de profunzime”. Având în vedere faptul că învăţarea elevilor va implica erori, sarcinile trebuie să le ofere ocazia de a se autoevalua, de a corecta, de a discuta cu colegii, de a primi reacţia profesorului, precum şi de a face alte verificări de “conformitate cu realitatea”.

Utilizaţi:

(I) Metode care necesită o pregătire sumară şi puţine resurse : Predare prin întrebări, Bulgăre de zăpadă, Brainstorming, Experimentul Gandului (Empatia),Roata ;

(II) Metode care implica materiale (fotocopii sau cartonaşe) ce se distribuie elevilor : Învaţare cooperantă, . Puncte-cheie, Întrebări pe baza textului, Transformare, Explicaţiile elevilor, Hărţi/diagrame/desene, Rezumatul

(III) Activităţi care necesită puţin mai multă pregătire; se începe cu cele mai uşoare : Hotărâri – Hotărâri, Prezentările elevului, Predare de către elevi, Întrebări ''Bulgare de zapada'', Invatarea individuala, Ochelari, Competenta de a judeca, Comparaţie şi contrast.

- "Predarea prin întrebări" sau descoperirea sub îndrumare
- Explicarea sarcinilor care cer elevilor să îşi explice unii altora modul cum au înţeles un anumit lucru şi să elaboreze acest mod de a înţelege înainte de a-l exprima
- Punerea de întrebări şi răspunsuri de "diagnoză" şi utilizarea răspunsurilor greşite pentru a explora şi a corecta neînţelegerile. "Întrebările socratice".
- Utilizarea sarcinilor şi întrebărilor care stimulează gândirea elevilor şi se bazează pe Taxonomia lui Bloom şi nu simpla reamintire. Aceste sarcini şi întrebări necesită mai multă gândire şi prelucrare.

  Analiză: întrebări de tip "de ce",

  Sinteză: întrebări de tip "cum", "ai putea să"

  Evaluare: întrebări de judecată.

Aceste întrebări de rang superior impun elevilor să îşi creeze propriile concepţii cu privire la noua materie învăţată. Nu se pot face raţionamente pe marginea materiei învăţate înainte ca aceasta să fie conceptualizată; de aceea, întrebările care solicită raţionamentul vor determina conceptualizarea.

- Utilizarea studiilor de caz care leagă subiectul discutat de viaţa reală sau de experienţele anterioare şi deci de învăţarea anterioară
- Utilizarea lucrului în grup, care solicită elevilor să discute materia învăţată, astfel încât să colegii să se verifice între ei şi să înveţe unii de la alţii
- Învăţarea implică "construirea de modele"; de aceea, utilizaţi hărţi ale minţii şi rezumate care relevă relaţia dintre părţile subiectului şi întreg. De asemenea, arătaţi legătura dintre subiectul de astăzi şi alte subiecte

- Predarea aptitudinilor în contextul subiectului respectiv. Gândiţi-vă la dumneavoastră ca la un profesor de aptitudini care utilizează conţinutul materiei pentru a preda aptitudinile respective.
- Stimularea sporeşte ritmul învăţării. De aceea, utilizaţi resurse generoase, plurisenzoriale şi activităţi energice şi creaţi o atmosferă de amuzament atunci când este posibil.

Cum se învaţă mai eficient – punctele tari ale stilurilor de învăţare:

Vizual / Vedere

- Vederea informaţiei în formă tipărită vă va ajuta să o reţineţi mai bine.
- Verificarea faptului că notiţele dumneavoastră sunt copiate cum trebuie
- Privirea formei unui cuvânt.
- Folosirea culorilor, ilustraţiilor şi diagramelor ca ajutor în procesul de învăţare.
- Sublinierea cuvintelor cheie.
- Folosirea de creioane colorate pentru învăţarea ortografierii cuvintelor dificile: folosirea de culori diferite pentru grupurile complexe de litere
- Alcătuirea unei hărţi mentale sau a unei “spidergram” (reţea de cuvinte, ciorchine).
- Convertirea notiţelor dumneavoastră într-o imagine sau bandă desenată.
- Folosirea imaginilor pentru explicarea textelor.

Auditiv / Ascultare

- Ascultarea cuiva care vă explică un anumit lucru vă va ajuta să învăţaţi.
- Discutarea unei idei noi şi faptul că o explicaţi folosind propriile dumneavoastră cuvinte.
- Discutarea cu cineva a problemelor şi ideilor.
- Este folositor să analizaţi verbal chestiunile / să verbalizaţi de unul /una singur(ă) gândurile şi ideile pe care le aveţi
- Rugămintea adresată cuiva de a vă explica din nou lucrurile
- Ascultarea unei cărţi înregistrate pe bandă va fi mai uşoară decât citirea cărţii.
- “Simţirea cuvântului” ca şi cum aţi fi pe punctul să-l pronunţaţi şi faptul de a-l pronunţa în gând pot fi de ajutor.
- Împărţirea cuvintelor în silabe /fragmente şi exagerarea în gând a sunetelor.
- Simţirea ritmului unei fraze sau a unui set de informaţii atunci când acestea sunt “cântate”.
- Citirea cu voce tare.
- Faptul de a vă asculta vorbind cu voce tare.
- Utilizarea unui casetofon pentru a vă înregistra observaţiile şi gândurile.

- Înregistrarea principalelor aspecte ce trebuie analizate folosind propria dumneavoastră voce, cu muzica dumneavoastră preferată ca fundal

Folosiţi metode de ascultare activă, incluzând aici chestionarea şi rezumarea.

Practic

- Efectuarea de către dumneavoastră înşivă a unei activităţi practice facilitează adesea înţelegerea, de ex. experimente la fizică, probleme la matematică etc.
- Scrierea lucrurilor în ordinea lor, pas cu pas, este o cale eficientă de a le ţine minte.
- Scrierea lucrurilor cu propriile dumneavoastră cuvinte.
- Convertirea notiţelor într-o imagine sau într-o bandă desenată.
- Alcătuirea unei hărţi mentale sau a unei "spidergram" reţea de cuvinte, ciorchine).
- Urmărirea cu degetul a titlurilor, cuvintelor cheie, etc. apoi pronunţarea respectivelor cuvinte urmată de scrierea lor din memorie.
- Preferinţa pentru a atinge şi a face.
- Scrisul la tastatură este adesea mai uşor decât scrierea de mână.
- Utilizarea scrisului cursiv este mai uşoară decât cea a scrisului tipărit (cu litere separate)
- Ajutarea unei alte persoane să îndeplinească o sarcină.

Puncte-cheie pentru asigurarea succesului in lucrul pe echipe :

Fixarea sarcinii de lucru

- Sarcina de lucru trebuie sa fie clara si exprimata in scris
- Profesorul sau mebrii grupului desemneaza un Scrib
- Limita de timp acordat este mentionata inainte
- Sarcinile de lucru se diferentiaza prin aceea ca sunt deschise, graduale si/sau dificile
- Exista cel putin cateva sarcini sarcini de lucru cu grad de dificultate ridicat, notate mai sus in Clasificarea lui Bloom, mai exact cele ce necesita : analiza (intrebari de tipul 'de ce'), sinteza (intrebari de tipul 'in ce mod') sau evaluare (intrebari de tipul 'care' sau 'cat de bine')
- Pe langa rolul de Scrib, luati in considerare roluri pentru elevi cum ar fi : Profesor, Controlor, Responsabil cu vocabularul, Reporter, Responsabil cu rezumatul, Conducator etc.

Elevii lucrează

- Grupul sau profesorul desemnează un Scrib care notează ideile
- Profesorul verifică atenţia elevilor plimbându-se printre bănci şi citind notiţele Scribului
- Se fixează limite de timp scurte, acestea stimulându-i pe elevi

- Fiecare elev din grup poate avea la un moment dat rolul de Scrib

Verificare şi corectare

- ✓ Verificaţi notitele Scribului pentru a observa rata progresului
- ✓ Feedback-ul este ‘medalia si scopul misiunii’ cel puţin uneori : o ‘medalie’ pentru progresul realizat şi un ‘scop al misiunii’ care ii stimuleaza pe elevi sa mearga mai departe

Feedback şi revizuire

- ❖ Se solicită răspunsuri de la fiecare grup (fiecare grup trebuie să furnizeze doar un punct de vedere, pentru a oferi şansa şi celorlalţi să răspundă)
- ❖ Aţi putea numi un ‘Corector’ şi apoi alegeţi la întâmplare pe cineva din grup care să explice descoperirile grupului
- ❖ Punctele-cheie în procesul de învaţare trebuie subliniate şi scrise pe tablă
- ❖ Luaţi în considerare o recapitulare într-un stil interogativ-asertiv în cadrul căreia profesorul nu oferă raspunsul corect ci foloseşte Intrebări şi Răspunsuri pentru a conduce clasa spre o discuţie generală. Spre exemplu : *« Ştim care este părerea grupului X, dar toată lumea este de acord ? »*

Recapitulare

- Elevii sunt intrebaţi care sunt punctele-cheie descoperite
- Se iau notiţe şi se impart fişe

Spre sfârşitul orei se recapitulează punctele-cheie prin Intrebări şi Răspunsuri

Bibliografie :

- Cerghit, I., Metode de învaţământ, Editura „Polirom”, Iaşi, 2006
- Cojocariu, V. (2002) – „Pedagogie II” (curs), Universitatea Bacău
- Cristea, G. (2002) – „Pedagogie generală”, EDP, Bucureşti
- Cucoş, C. (1998) – „Psihopedagogie”, Editura Polirom, Iaşi
- Manolache, A. şi colab., Dicţionar de pedagogie, EDP, Bucureşti, 1979.
- Neacşu, I.; Potolea, D.; Radu, I.T. (1996) – „Reforma evaluării în învăţământ – concepţii şi strategii”, Ministerul Învăţământului, Bucureşti
- Şincan, E., Îndrumător pentru învăţători, părinţi şi copii, Ed. Gh. Alexandrescu, Craiova, 1993.
- http://www.tvet.ro
- www.geoffpetty.com

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Techniques de l'enseignement-apprentissage du lexique de spécialité en classe de FLE

Prof. Ioniță Raluca Mihaela
Liceul de Transporturi Auto „Traian Vuia" Galați

Rappelons les techniques les plus importantes de l'enseignement-apprentissage du lexique de spécialité en classe de FLE[1] comme pour le FLE en général d'ailleurs : la présentation organisée du lexique, les critères de sélection, l'importance des unités poly- lexicales, la nécessité de ne pas se limiter au vocabulaire thématique, etc.

Présentation organisée du lexique de spécialité

Le vocabulaire n'est pas un sac de mots ou un ensemble d'irrégularités, il constitue en effet, un ensemble structurable et organisable. Pour ce qui est de l'organisation organisée du lexique de spécialité, il est important de connaître et de respecter les conventions du champ, les schémas discursifs en vigueur dans le domaine de spécialité.

Ainsi, le lexique de spécialité peut être approché d'une manière binaire, en exploitant les relations d'opposition : les paires d'antonymes, d'homonymes, les relations animé / humain- non-animé/ non humain, abstrait- concret, et même l'opposition binaire entre des préfixes comme inter-/ intra-.

On peut procéder également à une organisation linguistique du lexique de spécialité et distinguer les mots qui se rencontrent, c'est-à- dire les co-occurrents (les collocations, etc.), qui se situent sur l'axe syntagmatique, les mots qui s'évitent : les corrélés(ex. les synonymes, les antonymes et les paronymes), qui se situent sur l'axe paradigmatique et les mots de la même famille, c'est-à-dire les dérivés ou les collatéraux qu'on peut regrouper dans un tableau de dérivation(ex. *un travail, un travailleur, travailler*, etc.).

Le choix objectif et subjectif du lexique de spécialité

On doit faire une sélection du lexique de spécialité selon des critères de sélection à la fois objectifs (la fréquence) et subjectifs (la disponibilité, le critère d'apprenabilité, des critères didactiques, comme les objectifs, le niveau des élèves, etc.)[2]. Il s'agit avant tout de se concentrer sur le lexique d'un

[1] Gross, G.et Guethner, F., *Comment décrire une langue de spécialité*, no.1, 2001, p.19
[2] Idem, p. 24

domaine donné, de bien délimiter le champ et de ne pas se perdre dans la terminologie, dans les mots. L'analyse d'un corpus suffisamment vaste et représentatif s'avère donc indispensable.

Rôle des unités poly-lexicales

Le lexique ne se compose pas seulement de mots isolés, mais aussi de combinaisons de mots. Il faut donc s'intéresser aux unités lexicales et poly-lexicales, étudier les différents types et degrés d'association (ex. *demander la réparation d'une offense, réparer qqch. d'endommagé*), de cooccurrence, les règles de sélection, aussi bien que les règles de restriction (ex. *tomber en panne sèche*, mais *être en panne de quelque chose* et non vice-versa), alors qu'on peut dire *une panne de moteur.* Enrichir et élargir son vocabulaire ne veut pas dire seulement apprendre des mots nouveaux, mais cela implique également apprendre des mots familiers dans des combinaisons nouvelles. Il ne suffit pas, par exemple, de comprendre des noms courants comme *panne* et un adjectif comme *sec/sèche* pour savoir ce qu'est *une panne sèche*, une approche quantitative et qualitative allant de pair.

Les collocations classifiantes du type *geste mécanique/ involontaire*, *ennuis mécaniques/techniques* semblent même plus nombreuses dans le domaine du lexique de spécialité qu'en français général. Les unités poly-lexicales, et les collocations en particulier, posent souvent problème aux élèves sur le plan réceptif, mais davantage encore sur le plan productif.

Le lexique de spécialité et l'étude de tous ses aspects

Couvrir un certain nombre de champ notionnels ou sémantique, comme la mécanique, les moyens de transport, les voyages, est certes nécessaire mais insuffisant. Il importe de familiariser les apprenants de lexique de spécialité avec une série d'autres aspects importants : la formation des mots : les préfixes et les suffixes les plus productifs, les dérivés les plus courants, les connecteurs, des concepts notionnels comme le temps, l'espace, la dimension, le mouvement, la vitesse, la densité, la variation géolinguistique, sociolinguistique, etc., les registres, les aspects pragmatiques, dénotatifs et connotatifs (*voyage/trip*).

Apprendre à apprendre le lexique de spécialité

Il faut d'abord essayer d'avoir une idée des processus d'apprentissage, des facteurs qui favorisent l'apprentissage et la mémorisation du lexique de spécialité. Pour faciliter l'intégration et la mémorisation, l'ancrage cognitif joue un rôle primordial. Ce n'est pas tellement le nombre de fois que l'on a été confronté à l'unité lexicale qui importe, mais les contextes plus ou moins éclairants,

significatifs et différents dans lesquels cette unité a été présentée. On la retient plus facilement, si on l'a prononcée, écrite, lue et entendue que si on l'a répétée dix fois[3].

L'enseignement systématique du lexique de spécialité s'avère nécessaire, car « un mot vu n'est pas un mot su », ou, comme on le dit en anglais, « vocabulary will not take care of itself ». La réactivation du vocabulaire est pourtant une question plutôt qualitative que quantitative (nombre de mots à assimiler).

Rôle de la syntaxe dans l'enseignement-apprentissage du lexique de spécialité

Le lexique et la syntaxe sont indissociables. En effet, comme l'ont montré les travaux des linguistes, notamment M. Gross et son équipe (qui a lancé le terme lexique- grammaire)[4] et comme sont venus à l'admettre même les syntacticiens les plus durs, tout s'imbrique dans une langue, grammaire et lexique sont interdépendants, et il n'y a pas vraiment de frontière entre grammaire et lexique .Il résulte ainsi qu'après les éléments non-linguistiques(comme la situation, les mimiques, les postures des interlocuteurs), et après l'intonation, le lexique est le premier vecteur d'information. Il faut par exemple enseigner la valence *des verbes* (ex. on voyage *à* l'étranger), *des noms* (ex. le voyage *en* voiture, le voyage *de* plaisir), et *des adjectifs*(ex. *apte à faire quelque chose*).

Les informations morphosyntaxiques qu'un dictionnaire d'apprentissage devrait contenir sont les suivants :

1.La catégorie grammaticale : les formes fléchies : le genre, le nombre, le comparatif et le superlatif des adjectifs et des adverbes, les formes irréguliers des verbes ;

2.Les constructions syntaxiques : le verbe et sa valence, l'adjectif- sa place et sa valence ;

3.Les collocations ;

4. Les dérivés.

Rôle de la lecture dans l'enseignement- apprentissage du lexique de spécialité

La compétence textuelle et la compétence lexicale sont intimement liées. Dans les exercices lexicologiques on devrait retrouver les mêmes réseaux sémantiques, les mêmes contextes, les mêmes schémas discursifs, les mêmes discours que lors de la lecture. Il s'agit donc d'offrir aux élèves des énoncés, des discours spécialisés authentiques, qui véhiculent un message, dont le contenu soit enrichissant, qui ait quelque chose à communiquer.

Rôle de la culture lexicale dans l'enseignement-apprentissage du lexique de spécialité[5]

[3] Idem, p.42
[4]Idem, p.86
[5] Idem , p.89

Il s'agit de ne pas négliger la dimension culturelle et d'expliciter les implicites culturels quand on a à faire avec les élèves qui n'ont pas l'intuition et la culture du locuteur natif. Il s'agit de fournir à l'élève tous les outils dont il a besoin pour passer d'un discours, mais aussi d'un système culturel et conceptuel qui lui sont familiers, au discours et au système culturel du français qu'il connaît peu ou beaucoup moins. En effet, on doit admettre qu'on n'apprend pas une langue pour en démonter les mécanismes et manipuler gratuitement des mots nouveaux, mais pour fonctionner dans la culture qui va avec cette langue. Ainsi, on aboutit à la conclusion que celle-ci n'est pas une fin en soi, mais un moyen pour opérer culturellement, pour comprendre et produire du sens avec les outils et dans un autre univers.

Apprendre à travailler avec le dictionnaire

Il s'agit d'un savoir-faire qui ne s'acquiert pas tout seul et qui est pourtant capital pour faire accéder l'élève à une certaine autonomie. Seulement, la plupart des élèves ne se rendent pas compte de la richesse des informations que contiennent les dictionnaires.

À la question de savoir lequel des deux dictionnaires est le meilleur, le bilingue ou le monolingue, il n'y a pas de réponse univoque. On assiste actuellement à une convergence de plus en plus grande entre les deux types de dictionnaires. Le bilingue est certes plus rapide pour trouver un équivalent, mais pour des recherches plus poussées, le dictionnaire monolingue reste indispensable.

BIBLIOGRAPHIE

Alecu, Simona, *Metodologia cercetării educaţionale,* Editura Fundaţiei Universitare „Dunărea de Jos", Galaţi, 2005.

Bérard, Evelyne, *L'approche communicative. Théorie et pratiques*, CLE International, 1991.

Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues (*Apprendre, enseigner,évaluer*), Conseil de l'Europe, Didier, 2002.

Cavalla, Cristelle, Crozier, Elsa, Dumarest Danièle & Richou, Claude, *Le vocabulaire en classe de langue* , CLE International, Paris, 2009.

Constantinescu, Ioan**,** *Didactique du français langue étrangère*, Ed.Fundaţia România de Mâine, Bucureşti, 2005.

Gross, G.et Guethner, F., *Comment décrire une langue de spécialité*, no.1, 2001.

Nica, Traian, Ilie, Catalin, *Tradition et modernité dans la didactique du FLE*, Celina, Craiova, 1996.

Roman, Dorina, *La didactique du français langue étrangère,* Editura Umbria, Baia Mare, 1994.

Tréville, Marie Claude, Duquette, Lise, *Enseigner le vocabulaire en classe de langue*, Hachette, Paris, 1996.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Rolul activităților artistico-plastice în dezvoltarea creativității preșcolarului

Prof. înv. preșcolar Popa Alina
Școala Gimnazială nr.1 Mârzănești

Creativitatea reprezintă capacitatea complexă a omului, structura caracteristică a psihicului care face posibilă opera creatoare. Preşcolaritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experienţă educaţională din viaţa unei persoane. La vârsta preşcolară, singurul nivel al creativității ce poate fi atins este cel al creativităţii expresive, ce se caracterizează printr-o exprimare liberă şi spontană a persoanei. Potențialul creativ poate fi valorificat și îmbogățit de la vârsta preșcolară, în activităţile cotidiene: în joc, în activitățile de desen şi pictură, în limbaj, matematică, muzică. Cu cât această acțiune începe de la o vârstă mai timpurie și continuă de-a lungul anilor, cu atât va fi mai productivă, conducând la obținerea unor realizări creative valoroase. Este foarte necesar să punem un mare accent pe dezvoltarea creativității încă din copilărie, pe motivarea, dirijarea, stimularea și exprimarea creatoare a copilului. Stimularea creativităţii este un demers complex ce cuprinde simultam fenomene de activare, antrenare şi cultivare a potenţialului creativ. Activitatea care are cea mai mare pondere în educarea creativităţii copilului preşcolar este activitatea artistico-plastică, în mod deosebit desenul şi pictura, activități pe care copiii le îndrăgesc și lucrează cu plăcere. Aceste activităţi sunt în strânsă corelare cu activităţile de cunoaşterea mediului şi educarea limbajului. Mai mult decât alte activităţi, activităţile artistico-plastice reprezintă cadrul cel mai generos de activare şi stimulare a potenţialului creativ al preşcolarilor. Formele plastice, culorile, sunt mijloacele de exprimare şi exteriorizare a dorinţelor, aşteptărilor. Rolul adultului în activităţile artistico-plastice este de a incuraja şi de a sensibiliza copilul faţă de frumos.

Activităţile de educaţie plastică exercită o influenţă benefică asupra formării personalităţii preşcolarilor nu numai pe plan estetic, ci şi pe plan moral, afectiv, intelectual. Ele exercită o influenţă multilaterală asupra copiilor, ajutându-i să dobândească priceperi si deprinderi elementare de a reda în imagini artistice realitatea, de a îmbina linii, forme, culori, le cultivă gustul estetic, dragostea pentru frumos, pentru artă. La vârsta preşcolară, copilul are tendinţa de a se exprima în lucrările lui, bazându-se pe experienţa personală. De aceea este bine să se acorde copilului libertatea de idei, de a găsi mijloace şi forme de prezentare a propriilor impresii despre lume, în care să se reflecte emoţiile şi

sentimentele trăite. Activităţile artistico-plastice constituie un mijloc de dinamizare şi exprimare a vieţii copilului. Acestea sunt deosebit de atrăgătoare și îndrăgite de copii. Prin intermediul lor, preşcolarii intră în contact cu unele forme simple de muncă fizică şi intelectuală, permiţând atât dezvoltarea capacităţilor fizice, cât şi a celor intelectuale. Copiii preşcolari realizează cu pricepere și migală lucrări practice deosebite, originale, dar mai ales interesante prin diversitatea materialelor folosite şi a tehnicilor de lucru utilizate. Ei au posibilitatea prin aceste activități să aplice în practică anumite cunoştinţe însuşite în alte activităţi, ajutându-i să şi le consolideze şi aprofundeze. Prin desfăşurarea activităţilor artistico- plastice se pot educa şi dezvolta multe procese psihice: percepţii, reprezentări, spirit de observaţie, atenţia, memoria, gândirea, imaginaţia. De asemenea se pun bazele unor însuşiri de personalitate ca: spiritul de iniţiativă, încrederea în posibilităţile proprii, dorinţa de a lucra în colectiv, creativitatea. Familiarizarea copiilor cu unele tehnici noi de lucru le măreşte curiozitatea şi imprimă activităţilor artistico-plastice un caracter atractiv şi creativ.

Activităţile de educaţie plastică contribuie la dezvoltarea psihică a copilului. Organizarea şi desfăşurarea activităţilor de educaţie plastică oferă variate posibilităţi pentru dezvoltarea atenţiei. Copiii trebuie să-şi concentreze atenţia asupra modelului expus de educatoare pentru a-l analiza, asupra explicaţiilor date şi asupra explicaţiilor făcute de ea. Lucrarea pe care o execută ei înşişi, precum şi aprecierea lucrărilor colegilor au valoarea unor exerciţii de concentrare a atenţiei voluntare. Activităţile de educaţie plastică au un rol foarte important în dezvoltarea operaţiilor gândirii logice, constituind un exerciţiu practic valoros pentru preşcolari. Astfel, operaţia de analiză se face în cursul analizării modelului, cea de sinteză în timpul executării temei, iar comparaţia se foloseşte atât în momentul executării temei cât şi în acel al aprecierii lucrărilor. Prin activităţile de educaţie plastică copiii îşi dezvoltă spiritul de observaţie şi îşi formează reprezentări care reflectă tot mai fidel diferitele însuşiri ale elementelor lumii înconjurătoare. Acest lucru îi ajută să realizeze o cunoaştere mai fidelă a mediului în care trăiesc.

În cadrul domeniului estetic și creativ, activităţile de educaţie plastică ocupă un loc foarte important ca şi muzica şi dansul. Educatoarea trebuie să îndrepte atenţia copiilor numai spre ceea ce este frumos, să-i înveţe să combine formele, să alăture culorile în aşa fel încât să obţină efecte cât mai plăcute ochiului. Realizarea unor lucrări frumoase trezeşte emoţii estetice vii.

Activităţile de educaţie plastică dezvoltă şi imaginaţia, răbdarea şi perseverenţa și pot fi folosite și ca mijloace de educație morală. Educatoarea trebuie să-l determine pe copil să devină un participant activ

la actul creativ. Ea trebuie să le dea încredere şi curaj în a-şi exprima ideile, părerile, gândurile, realizând adevărate opere de artă.

Obiectivele educaţiei artistico-plastice vizează : formarea capacităţilor de apreciere a frumosului; formarea deprinderilor de păstrare şi promovare a valorilor estetice; dezvoltarea capacităţilor de a crea frumosul; dezvoltarea senzaţiilor, percepţiilor şi reprezentărilor artistice; dezvoltarea sensibilităţii afective; dezvoltarea capacităţii de gândire estetică; formarea şi exersarea gustului estetic.

În cadrul activităţilor de educaţie artistico – plastică copilul capătă cunoştinţe despre moduri şi procedee de lucru cu creionul, pensula, acuarele, plastilină etc. Pentru ca acest proces să devină mai eficient şi orientat mai mult spre dezvoltarea creativităţii, este necesară stimularea atitudinii participative a preşcolarilor în această activitate de cunoaştere. Cunoscând limbajul artei plastice, precum și particularitățile individuale, educatoarea poate acționa constructiv în dezvoltarea potențialului creativ al copilului. Desenul copilului reprezintă un limbaj prin care el își transmite gândurile și reprezentările despre sine și despre lumea înconjurătoare. Diversitatea materialelor pe care copiii le utilizează, contribuie în mod activ la îmbogăţirea cunoştinţelor, le stimulează interesul, le dezvoltă gustul pentru frumos, armonie, ordine şi acurateţe.

Rolul acesteia este de a dezvolta în fiecare copil capacităţi şi aptitudini creative, drept componente structurale ale personalităţii acestuia, în procesul lui de formare şi dezvoltare.

Educatoarea trebuie să urmărească dezvoltarea copilului, să furnizeze materiale în toate centrele de activitate, să planifice teme care să răspundă intereselor copiilor, să respecte personalitatea fiecăruia, să le menţină trează curiozitatea şi să stimuleze învăţarea prin cooperare.

Bibliografie:

- Al. Roşca, „Creativitatea generală şi specifică”, Editura Academiei, Bucureşti, 1981
-A. V. Lovinescu, A. Datcu, V. Gurău , „Metodica predării desenului şi modelajului în grădiniţa de copii”, Manual pentru liceele pedagogice de educatoare, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1978
- Călcîi Maria, Cemortan Stela, “Dezvoltarea creativității la preșcolari”, Chișinău, Editura Universitas, 2001
-Revista învăţământului preşcolar nr.1-2, 2005
- Revista învăţământului preşcolar nr. 3-4, 2005

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

O altfel de abordare a liricii simboliste

Profesor Popa-Olariu Elena
Liceul Tehnologic Dobrogea Castelu,
Județul Constanța

Prin experiența simbolistă, peisajul poeziei românești se îmbogățește și se diversifică. Simbolismului îi revine meritul de a fi introdus în literatura română o nouă tehnică, un stil liric înnoitor. Abordarea transdisciplinară facilitează înțelegerea textelor poetice simboliste și dezvoltarea spiritului critic al elevilor. O astfel de abordare a orelor de literatură le formează elevilor competențe transversale, ajutându-i să realizeze corelații între noțiunile învățate și să le aplice în viața de zi cu zi. Acest lucru este foarte important, deoarece problemele cu care elevii se confrunta în societate nu sunt limitate în jaloanele disciplinare. Acestea au un caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații rapide și semnificative. Însușirea unor cunoștințe este validată numai prin reușita aplicațiilor practice. Astfel, textele literare studiate capătă o valoare operatoare, întrucât se pot reactualiza în orice împrejurare a vieții pentru a da glas unor trăiri, emoții sau sentimente.

Această abordare contribuie la îmbunătățirea nivelului de cunoștințe al elevilor, la optimizarea relațiilor dintre elevi, înlocuind competiția cu cooperarea. Realizarea unor transferuri între discipline constituie o pârghie importantă pentru amplificarea motivației de tip școlar. Elevii înțeleg ce și de ce învață. Dacă le privim izolat, disciplinele nu ne oferă imaginea completă a lucrurilor. Articulându-se între ele, integrându-se, ele își îndeplinesc rolul în mod eficace.

Noțiunile interdisciplinaritate, pluridisciplinaritate și transdisciplinaritate sunt intrinseci demersurilor de interpretare a unor texte literare, deoarece opera literară constituie un complex de sensuri și semnificații care se cer interpretate, clarificate și înțelese. Abordarea interdisciplinară s-a dovedit o modalitate de stimulare a învățării și a dezvoltării personale, favorizând schimbul de idei, experiențe și cunoștințe. Elevii își îmbogățesc cultura generală, formându-și valori și atitudini.

Principalul scop al receptării literaturii în şcoală este sensibilizarea elevilor faţă de frumosul literar, şi apoi însuşirea unor cunoştinţe. Literatura este acea formă complexă de exprimare, care prin intermediul limbii poate reda stări sufleteşti, senzaţii, percepţia lumii înconjurătoare. Artele vizuale şi muzica redau realitatea îmbogăţită prin limbajul lor specific, contribuind la lărgirea orizontului oferit de textul literar.

Corespondentul muzical şi imagistic al simbolismului este impresionismul, care surprinde momentul trăirii artistice în plenitudinea sa. Trans şi interdisciplinaritatea vin în ajutorul profesorului

de literatură, care dorește să-și eficientizeze munca de predare și de învățare în folosul elevului, făcând ora de literatură un moment atractiv și plăcut.

Disciplina Limba și literatura română are drept finalități cultivarea sensibilității estetice, a atracției față de lectură, dezvoltarea abilităților de receptare, dar și de producere a unor tipuri de texte. Rolul limbii și literaturii române nu este doar acela de a transmite informații. Scopul studierii limbii și literaturii române este de a dezvolta la nivelul elevului o serie de competențe pe care să le folosească ulterior finalizării școlii, în relațiile interumane.

Tendința renascentistă a omului universal, capabil să acționeze în domenii multiple, nu este doar un deziderat obiectiv și artificial propus, ci este o nevoie intrinsecă demersului de cunoaștere, lucru dovedit astăzi chiar de granițele firave dintre discipline și formarea unor discipline științifice multideterminate, cu întrepătrunderi masive. Învățământul modern presupune existența predării - învățării interdisciplinare ca o condiție obligatorie. Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate constă în aceea că oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt, de regulă, analizate separat. Succesul școlar este posibil, numai dacă elevii pot să coreleze informațiile dobândite în cadrul orelor. Această corelare contribuie la formarea și dezvoltarea flexibilității gândirii, a capacității de aplicare a acestora în practică.

Demersul interdisciplinar pornește de la ideea că nicio disciplină de învățământ nu constituie un domeniu închis, ci se pot stabili legături între discipline. Legătura dintre discipline se poate realiza la nivelul conținuturilor, obiectivelor, dar se creează astfel și un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să lucreze eficient individual sau în echipă. Spre deosebire de alte discipline care presupun doar reproducerea informațiilor predate anterior, limba și literatura română necesită lectura integrală a textelor literare, înainte de a trece la aprofundarea lor. La nivelul programelor școlare se remarcă o libertate în alegerea textului de studiat.

În prezent, profesorului de limbă română îi revine o responsabilitate enormă deoarece se confruntă cu o diminuare a interesului elevilor pentru lectură ca urmare a dezvoltării tehnologiei.

Deși interesul elevilor pentru lectură a scăzut considerabil, ca urmare a diversificării formelor de agrement, literatura română reprezintă în continuare una din probele examenului de Bacalaureat. Aici intervine rolul profesorului care trebuie să aplice strategii didactice care să-l atragă pe elev spre lectură și să reușească să-l mențină activ la ore. O astfel de strategie este abordarea trans și interdisciplinară. Aceasta are rolul de a mări atractivitatea orelor de limba și literatura română și de a menține interesul elevilor pentru această disciplină.

Bibliografie

Boldea, Iulian, *Istoria didactică a poeziei româneşti*, Editura Aula, Braşov, 2005

Borzea, Popovici, Anca, *Integrarea curriculară și dezvoltarea capacităților cognitive,* Editura Polirom, Iași, 2017.

sCaravia, Paul, *Discipline, conexiuni, gândire creatoare,* Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1991.

Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom, 2006.

Ciolan, Lucian, *Învățarea integrată: fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Editura Polirom, Iași, 2008

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Predarea biologiei într-un context incluziv: soluții pentru integrarea elevilor cu CES

Profesor Biologie Ciocan Ramona Mariana
LICEUL TEHNOLOGIC ALEXANDRU VLAHUȚĂ ȘENDRICENI, JUDEȚUL BOTOȘANI

Educația incluzivă urmărește asigurarea accesului egal la învățare pentru toți elevii, indiferent de dificultățile cognitive, emoționale, senzoriale sau sociale pe care le pot întâmpina. În prezent, incluziunea școlară reprezintă una dintre direcțiile esențiale ale sistemului educațional modern, accentul fiind pus pe participarea activă și reală a fiecărui copil la activitățile didactice. În acest context, disciplina biologie ocupă un loc important, deoarece îmbină informații teoretice cu activități practice și procese abstracte, care pot deveni dificil de înțeles pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES).

Conținuturile specifice biologiei, precum fotosinteza, circulația sângelui, ereditatea sau funcționarea ecosistemelor, presupun utilizarea unui limbaj științific complex și realizarea unor conexiuni logice între concepte. Din acest motiv, elevii cu dificultăți de învățare, atenție sau comunicare pot întâmpina probleme în procesul de înțelegere și organizare a informațiilor. În astfel de situații, profesorul trebuie să adapteze strategiile didactice și să utilizeze metode care facilitează accesul la conținuturile predate.

Cercetările recente evidențiază faptul că strategiile didactice flexibile și centrate pe elev contribuie semnificativ la creșterea participării școlare și la reducerea dificultăților de învățare. Han și colaboratorii (2019) subliniază importanța personalizării procesului educațional și a utilizării unor metode interactive care să răspundă nevoilor individuale ale elevilor. În aceeași direcție, Rolletschek (2016) evidențiază faptul că predarea incluzivă trebuie să valorifice diversitatea stilurilor de învățare și să creeze contexte educaționale accesibile tuturor elevilor.

Pentru a reduce barierele din procesul de învățare, profesorul de biologie poate combina explicațiile verbale cu suporturi vizuale, materiale tactile, scheme sau animații digitale. Potrivit studiului realizat de Wu și colaboratorii (2022), simulările virtuale și resursele multimedia facilitează înțelegerea conceptelor științifice complexe și contribuie la menținerea atenției elevilor cu dificultăți de învățare. În plus, organizarea informațiilor în pași clari și utilizarea exemplelor concrete îi ajută pe elevi să înțeleagă mai ușor relațiile dintre concepte.

Activitățile practice reprezintă una dintre cele mai eficiente metode de integrare a elevilor cu CES la orele de biologie. Experimentele simple, observațiile directe și activitățile de laborator permit învățarea prin experiență și reduc gradul de abstractizare al informațiilor. Basten și colaboratorii (2021) arată că activitățile practice favorizează participarea activă a elevilor și contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și cognitive. De exemplu, în lecțiile despre corpul uman, elevii pot realiza machete ale organelor sau ale sistemelor de organe folosind materiale accesibile, ceea ce facilitează înțelegerea informațiilor și stimulează colaborarea între colegi.

Învățarea prin intergrarea acestor elevi are, de asemenea, un rol important în procesul de incluziune. Activitățile de grup, jocurile didactice și proiectele tematice contribuie la dezvoltarea comunicării și la creșterea motivației pentru învățare. Wu și colaboratorii (2022,) evidențiază faptul că metodele interactive cresc nivelul de implicare și încredere al elevilor cu dificultăți de învățare. În cadrul orelor de biologie, profesorul poate organiza activități de observare în natură, dezbateri despre sănătate și mediu sau experimente realizate în echipă, astfel încât fiecare elev să poată participa activ în funcție de propriile posibilități.

Un alt aspect important îl reprezintă adaptarea resurselor didactice și a modalităților de evaluare. Materialele utilizate trebuie să fie accesibile și ușor de înțeles, iar sarcinile de lucru trebuie diferențiate în funcție de nivelul fiecărui elev. Printre cele mai utile adaptări se numără utilizarea hărților conceptuale, a imaginilor explicative, a fișelor simplificate și a textelor structurate clar.

În ceea ce privește evaluarea, accentul trebuie pus pe progresul individual și pe dezvoltarea competențelor practice, nu doar pe reproducerea informațiilor teoretice. Mi (2012) evidențiază faptul că evaluarea adaptată reduce anxietatea școlară și contribuie la creșterea motivației elevilor cu CES. În cadrul biologiei, profesorul poate utiliza metode alternative precum portofoliile, proiectele, prezentările orale sau jurnalele de observație, care permit evidențierea progresului real al elevului.

Tehnologia educațională poate reprezenta un sprijin important pentru integrarea elevilor cu CES. Platformele digitale, animațiile și simulările interactive facilitează învățarea prin explorare și permit adaptarea ritmului de lucru la nevoile fiecărui elev. Okuda și colaboratorii (2009) arată că utilizarea tehnologiilor interactive contribuie la înțelegerea mai eficientă a conceptelor complexe și la creșterea participării elevilor la activitățile didactice. Materialele video și aplicațiile interactive sunt utile mai ales pentru elevii cu dificultăți de atenție, deoarece susțin concentrarea și facilitează procesarea informațiilor.

Succesul educației incluzive depinde în mare măsură de rolul profesorului și de climatul creat în clasă. Profesorul nu trebuie doar să transmită informații, ci și să creeze un mediu bazat pe acceptare,

cooperare și respect reciproc. Jagpal și colaboratorii (2022) subliniază faptul că atitudinea profesorului față de diversitate influențează direct nivelul de participare și integrare al elevilor cu CES.

De asemenea, relația profesor–elev are un impact important asupra dezvoltării emoționale și academice a copiilor. Studiile privind sprijinul socio-pedagogic în școlile incluzive arată că profesorii care oferă sprijin emoțional constant și utilizează strategii diferențiate contribuie la dezvoltarea sentimentului de apartenență și la îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor cu CES (Wang, W., 2026). Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în activitățile obișnuite ale clasei produce beneficii atât pentru acești elevi, cât și pentru colegii lor. Elevii cu CES își dezvoltă abilitățile sociale, comunicarea și încrederea în sine, iar colegii fără CES își formează atitudini bazate pe empatie, toleranță și cooperare. Isyatirradhiyah și colaboratorii (2024) arată că strategiile incluzive contribuie la dezvoltarea unui climat școlar echitabil și favorizează participarea activă a tuturor elevilor.

În concluzie, integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale la orele de biologie presupune utilizarea unor metode didactice flexibile, adaptarea resurselor educaționale și crearea unui mediu accesibil și motivant. Predarea incluzivă nu înseamnă simplificarea excesivă a conținuturilor, ci identificarea unor modalități eficiente prin care fiecare elev să poată înțelege și aplica informațiile prezentate. Prin utilizarea activităților practice, a tehnologiei și a strategiilor colaborative, profesorul poate transforma ora de biologie într-un spațiu al participării și dezvoltării pentru toți elevii.

Bibliografie:

- Basten, M., Ferreira González, L., Kamps, L. M., și Fränkel, S. (2021). *Inklusiver Biologieunterricht: Das Potenzial von fachspezifischen Charakteristika für die diversitätssensible kompetenzorientierte Unterrichtsplanung*. Sonderpädagogische Förderung heute, 66(1), , pp. 136-139.
- Han, E., Yeo, S., Kim, M. J., Lee, Y. H., Park, K., și Roh, H. (2019). *Medical education trends for future physicians in the era of advanced technology and artificial intelligence: An integrative review*. BMC Medical Education, pp. 19, 460.
- Isyatirradhiyah, I., Afandi, A., Marlina, R., și Agustina, L. K. (2024). *Strategies, approaches, and best practices of inclusive education in regular schools: Systematic literature review*. Research and Development in Education, 5(1), pp. 1–10.
- Jagpal, S., Fant, A., Bianchi, R., și Kalnow, A. (2022). *Teaching quality improvement: The use of education theories across the medical education spectrum*. Cureus, 14, e26625, pp. 5-7.
- Mi, M. (2012). *Evidence based medicine teaching in undergraduate medical education: A literature review*. Evidence Based Library and Information Practice, 7(4), pp. 1–10.

- Okuda, Y., Bryson, E. O., DeMaria, S., Jacobson, L., Quinones, J., Shen, B., și Levine, A. (2009). *The utility of simulation in medical education: What is the evidence?* Mount Sinai Journal of Medicine, 76(4), pp. 334-336.
- Rolletschek, H. (2016). *Biologieunterricht im inklusiven Kontext / Teaching Biology in an Inclusive Setting*. Pädagogische Hochschule Tirol, pp. 18-20.
- Wang, W. (2026). *Socio-Pedagogical Support for Students with Special Educational Needs in Inclusive Mainstream Schools: A Systematic Review*. *Psychology Research and Behavior Management*, 19, 577631. https://doi.org/10.2147/PRBM.S577631.
- Wu, Q., Wang, Y., Lu, L., Chen, Y., Long, H., și Wang, J. (2022). *Virtual simulation in undergraduate medical education: A scoping review*. Frontiers in Medicine, 9, pp. 3-5.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța jocului în grădiniță

Prof. Manole Mariana
Școala Gimnazială nr. 3 Ciprian Porumbescu – Structură Grădinița P.P nr. 45 Constanța

În universul grădiniței, pragul grupei nu marchează doar intrarea într-o instituție de învățământ, ci accesul într-un spațiu unde realitatea se împletește cu fantezia. Adesea, ca adulți, avem tendința de a separa „joaca" de „muncă" sau de „învățare". Însă, pentru un copil de vârstă preșcolară, această distincție nu există. Jocul este forma sa de a munci, de a cerceta și de a înțelege mecanismele complexe ale lumii înconjurătoare. A spune că un copil „doar se joacă" este echivalent cu a spune că un cercetător „doar experimentează" în laboratorul său când de fapt este activitatea supremă de cunoaștere.

Importanța jocului în grădiniță depășește simpla recreere, acționând ca un catalizator pentru toate dimensiunile personalității umane. Atunci când un copil ridică un turn din cuburi, el nu doar stivuiește obiecte, ci învață concepte fundamentale de fizică, echilibru și geometrie. Jocul didactic și cel de construcție stimulează curiozitatea intelectuală și capacitatea de concentrare. Mai mult, interacțiunea verbală din timpul jocurilor de grup este cel mai eficient exercițiu de logopedie: copiii își negociază rolurile, își explică regulile și își extind vocabularul într-un mod natural, mult mai profund decât prin simpla repetare a unor cuvinte după educator. Jocul de rol – „De-a familia", „De-a medicul" sau „De-a magazinul" – reprezintă prima formă de educație civică și emoțională. În acest cadru securizat, preșcolarul învață să fie empatic, să asculte opiniile colegilor și să gestioneze conflicte. Este momentul în care el testează diverse identități sociale și învață să respecte reguli, înțelegând că libertatea sa se termină acolo unde începe libertatea celuilalt. Astfel, jocul devine o repetiție generală pentru viața de adult. Nu putem ignora componenta biologică. Jocurile de mișcare, alergarea, coordonarea mână-ochi în jocurile cu mingea sau precizia necesară în jocurile de manipulare (modelaj, înșiruit mărgele) contribuie la o dezvoltare fizică armonioasă. Un copil activ fizic prin joc este un copil care își dezvoltă schemele motorii necesare mai târziu pentru scrisul de mână și pentru o viață sănătoasă. În acest context, cadrul didactic nu mai este un simplu transmițător de informații, ci un facilitator. Educatorul pregătește „scena", oferă materialele necesare și intervine doar pentru a ghida sau pentru a stimula creativitatea. Observând copiii în timpul jocului liber, educatorul poate înțelege

temerile, pasiunile și nevoile de dezvoltare ale fiecărui micuț, adaptând procesul de predare la realitatea lor interioară.

De multe ori, există o presiune invizibilă de a trece cât mai repede la „lucrul serios”: scrisul literelor și rezolvarea adunărilor. Totuși, cercetările pedagogice moderne demonstrează că jocul este precursorul esențial al acestor competențe. În colțul de construcții, când un copil sortează piesele după mărime sau culoare, el execută operații mentale de clasificare și seriere, pilonii matematicii. Atunci când „scrie” o rețetă imaginară în timpul unui joc de gătit, el înțelege funcția simbolică a scrisului înainte de a stăpâni caligrafia. Astfel, grădinița nu trebuie să aleagă între joc și pregătirea academică; prin jocul dirijat, educatorul integrează subtil elemente de alfabetizare, transformând învățarea într-o aventură, nu într-o obligație aridă. Importanța jocului este strâns legată de mediul fizic în care acesta se desfășoară. O sală de grupă bine structurată pe centre de interes (Bibliotecă, Artă, Construcții, Joc de Rol, Știință) transmite mesaje silențioase copilului despre autonomie și alegere. Un mediu bogat în materiale senzoriale și resurse „deschise” (obiecte care nu au o singură utilitate, precum eșarfe, cutii de carton sau elemente din natură) stimulează gândirea divergentă. În aceste colțuri, copilul devine stăpânul propriei învățări, având libertatea de a experimenta ipoteze: „Ce se întâmplă dacă pun această bucată de lemn peste două cuburi?” sau „Cum pot să transform această eșarfă în pelerină de supererou?”.

Într-o epocă dominată de ecrane și stimulare vizuală pasivă, rolul jocului în grădiniță devine unul terapeutic. Jocul tradițional, cel care implică murdăritul pe mâini cu vopsea, modelatul lutului sau alergatul în aer liber, oferă stimularea senzorială pe care niciun algoritm nu o poate înlocui. Grădinița rămâne, poate, ultimul bastion unde copilul este încurajat să fie prezent „aici și acum”, să interacționeze față în față și să își folosească întreg corpul pentru a învăța. Promovarea jocului liber în acest context nu este un regres, ci o formă de reziliență în fața sedentarismului și a izolării digitale, protejând sănătatea mintală și echilibrul emoțional al micii generații.

Un beneficiu adesea ignorat este cel legat de evaluare. În loc de teste sau fișe care pot genera anxietate, educatorul folosește jocul ca instrument de diagnoză. Urmărind cum se joacă un copil, putem observa:

- ✓ Nivelul de răbdare și rezistența la frustrare;
- ✓ Abilitatea de a lucra în echipă;
- ✓ Finețea mișcărilor și coordonarea;

- ✓ Complexitatea structurilor narative pe care le creează.

Aceste observații oferă o imagine mult mai fidelă și mai completă a potențialului copilului decât orice rezultat obținut sub presiunea unei sarcini impuse.

În concluzie, jocul în grădiniță reprezintă fundamentul pe care se construiește viitorul școlar și social al individului. O educație preșcolară de calitate nu este cea care forțează memorarea unor date abstracte, ci aceea care valorifică impulsul natural al copilului de a se juca. Dacă privăm copilăria de joc în favoarea unei rigori premature, riscăm să obținem performanțe de moment, dar să pierdem curiozitatea pe termen lung. Jocul rămâne cea mai înaltă formă de cercetare și cel mai frumos drum către cunoaștere. Să le oferim, așadar, copiilor timpul și spațiul necesar pentru a descoperi lumea prin singura metodă care le face inima să bată cu bucurie: jocul liber și autentic.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Polirom.
2. Glava, A., & Glava, C. (2002). Introducere în pedagogia preșcolară. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
3. Păun, E., & Iucu, R. (Coord.). (2002). Educația preșcolară în România. Iași: Polirom.
4. Ministerul Educației Naționale. (2019). Curriculum pentru educație timpurie. București.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Educația pentru schimbare - Management educativ pentru schimbare

Prof. Educ. Timpurie: Dumitru Denisa
Grădinița cu Program Normal Manga, Voinești

Schimbarea este o constantă a societății contemporane, influențată de evoluția tehnologică, globalizare, dinamica pieței muncii și transformările sociale. În acest context, educația are un rol esențial în pregătirea indivizilor pentru adaptare și dezvoltare continuă. Educația pentru schimbare presupune nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și formarea unor competențe, atitudini și valori care să permită elevilor și cadrelor didactice să răspundă eficient noilor provocări. Managementul educativ pentru schimbare reprezintă ansamblul de strategii și acțiuni prin care instituțiile de învățământ gestionează procesele de transformare.

Educația pentru schimbare se referă la procesul educațional orientat spre dezvoltarea capacității de adaptare, gândire critică, creativitate și responsabilitate socială. Aceasta urmărește:

- formarea competențelor de învățare pe tot parcursul vieții;
- stimularea inițiativei și a spiritului inovator;
- dezvoltarea capacității de a lua decizii informate;
- promovarea valorilor democratice și a responsabilității civice.

Prin educația pentru schimbare, elevul devine un participant activ la propria formare, capabil să înțeleagă și să influențeze realitatea în care trăiește.

Managementul educativ pentru schimbare reprezintă procesul prin care conducerea unei instituții de învățământ planifică, organizează, coordonează și evaluează activitățile necesare implementării schimbărilor educaționale. Acesta presupune:

- identificarea nevoilor de schimbare;
- stabilirea obiectivelor educaționale;
- implicarea resurselor umane și materiale;
- monitorizarea și evaluarea rezultatelor.

Un management eficient al schimbării în educație se bazează pe comunicare, cooperare și leadership educațional.

Managerul educațional (directorul, coordonatorul sau liderul educațional) are un rol-cheie în promovarea schimbării. Acesta trebuie să:

- fie deschis la inovație și reformă;

- motiveze cadrele didactice și elevii;
- creeze un climat favorabil colaborării;
- susțină formarea continuă a profesorilor;
- gestioneze rezistența la schimbare.

Printr-un leadership participativ, managerul educațional poate transforma schimbarea într-o oportunitate de dezvoltare instituțională. Printre strategiile utilizate în managementul educativ pentru schimbare se numără:

- introducerea metodelor moderne de predare-învățare;
- utilizarea tehnologiei digitale în procesul educațional;
- dezvoltarea proiectelor educaționale și a parteneriatelor;
- formarea continuă a personalului didactic;
- evaluarea permanentă a procesului educațional.

Aceste strategii contribuie la creșterea calității educației și la adaptarea școlii la cerințele societății actuale.

Educația pentru schimbare este o necesitate în societatea modernă, iar managementul educativ pentru schimbare reprezintă un factor decisiv în succesul acestui proces. Printr-o conducere eficientă, deschisă și orientată spre inovație, instituțiile de învățământ pot deveni spații ale progresului și dezvoltării personale. Astfel, educația nu doar răspunde schimbării, ci devine un motor al acesteia.

Bibliografie:

- Iucu, R. B. (2008). *Managementul clasei de elevi*. Iași: Editura Polirom.
- Joița, E. (2000). *Management educațional*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Vlăsceanu, L. (coord.) (2010). *Educație și schimbare socială*. București: Editura Universității din București.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

METODE MODERNE DE ÎNVĂȚARE FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. EDUCAȚIE TIMPURIE: PĂTRAȘCU CRISTINA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL- LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „IOLANDA BALAȘ SOTER” BUZĂU

Educația preșcolară reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea copilului, deoarece pune bazele formării personalității, a limbajului și a relațiilor sociale. În grădiniță, procesul educațional trebuie să fie adaptat particularităților de vârstă ale copiilor, fiind centrat pe joc, explorare și experiență directă. Metodele moderne de învățare contribuie la crearea unui mediu educațional atractiv, stimulativ și eficient.

Caracteristicile metodelor moderne în învățământul preșcolar

Metodele moderne utilizate în grădiniță se remarcă prin:

- centrarea pe copil și pe ritmul său de dezvoltare;
- învățarea prin joc și activități practice;
- implicarea activă a copiilor;
- dezvoltarea socio-emoțională;
- utilizarea materialelor didactice variate și a tehnologiei, acolo unde este posibil.

Exemple de metode moderne de învățare

1. Învățarea prin joc

Jocul este principala formă de activitate la vârsta preșcolară. Prin joc, copiii învață să comunice, să coopereze și să își exprime emoțiile. Jocurile didactice sunt folosite pentru dezvoltarea limbajului, a gândirii și a creativității.

2. Învățarea prin descoperire

Copiii sunt încurajați să exploreze mediul înconjurător, să pună întrebări și să găsească răspunsuri prin experiență directă. Activitățile pot include experimente simple, observarea naturii sau manipularea obiectelor.

3. Învățarea prin proiecte tematice

Proiectele tematice integrează mai multe domenii de învățare și se desfășoară pe o perioadă mai lungă. De exemplu, tema „Animalele” poate include activități de desen, povești, jocuri și observații. Copiii învață astfel în mod integrat și coerent.

4. Învățarea prin cooperare

Chiar și la vârste mici, copiii pot lucra în grupuri mici pentru a rezolva sarcini simple. Aceasta metodă dezvoltă abilități sociale precum empatia, colaborarea și respectul față de ceilalți.

5. Metoda centrelor de interes

Activitățile sunt organizate pe centre (de exemplu: colțul de lectură, colțul construcțiilor, colțul artei). Copiii aleg activitatea dorită, ceea ce le stimulează autonomia și interesul pentru învățare.

6. Utilizarea tehnologiei educaționale

În mod moderat, tehnologia (table interactive, aplicații educaționale) poate sprijini procesul de învățare, făcând activitățile mai atractive și interactive.

Rolul educatoarei

În învățământul preșcolar, educatoarea are rolul de ghid și facilitator al învățării. Ea creează un mediu sigur și stimulant, observă nevoile fiecărui copil și adaptează activitățile în funcție de nivelul de dezvoltare al acestuia. Relația afectivă dintre educatoare și copil este esențială pentru succesul educațional.

Avantaje și provocări

Avantaje:

- dezvoltarea armonioasă a copilului;
- creșterea interesului pentru învățare;
- formarea abilităților sociale;
- stimularea creativității și imaginației.

Provocări:

- necesitatea unor resurse materiale adecvate;
- pregătirea continuă a cadrelor didactice;
- gestionarea diferențelor individuale dintre copii.

Concluzie

Metodele moderne de învățare sunt esențiale în învățământul preșcolar, deoarece răspund nevoilor specifice ale copiilor mici. Prin utilizarea jocului, a explorării și a activităților interactive, educația devine un proces plăcut și eficient, contribuind la dezvoltarea globală a copilului și la pregătirea acestuia pentru etapa școlară.

Bibliografie

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006
2. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006

3. Joița, Elena – *Instruirea constructivistă*, Editura Polirom, Iași, 2006
4. Iucu, Romiță – *Managementul clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2006
5. Ministerul Educației – *Curriculum pentru educație timpurie*
6. Ghiduri metodice pentru educația timpurie

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Metode de stimulare a învăţării în orele de limba și literatura română

Prof. Gherlan Monteola, Școala Gimnazială Nr.7 Petroșani

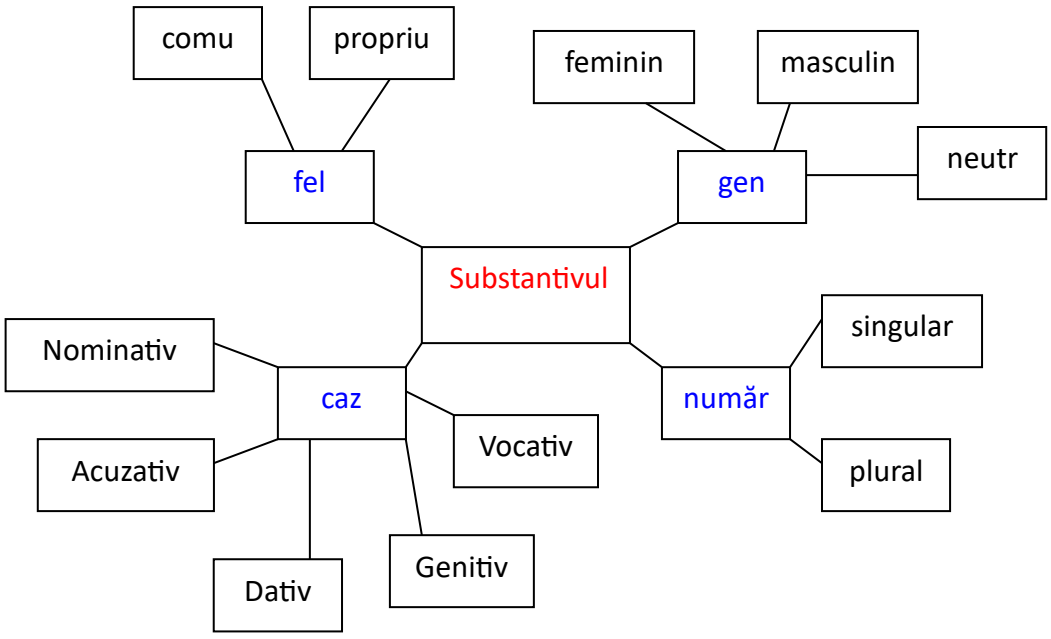
„Metodele active sunt metode non-competitive. Când sunt folosite aceste metode, nu există câştigători sau învinşi, în schimb toată lumea câştigă.” (prof. Ulla Salomaki)

Utilizarea acestor metode conduce la stimularea învăţării, la crearea unor situaţii de învăţare distractive şi relaxante.

Spre exemplu, tehnica ciorchinelui este menită să încurajeze elevii să gândească liber şi să realizeze conexiuni de idei. Prin practicarea ei se fac asociaţii de idei, elevii descoperă calea spre cunoştinţele pe care le au, oferă sensuri noi ideilor formate.

În mijlocul tablei/foii se scrie un cuvânt-cheie/o propoziţie-nucleu. Li se cere elevilor să noteze toate ideile/cuvintele/sintagmele care le vin în minte în legătură cu cuvântul propus. Acestea vor fi legate prin linii de noţiunea centrată. Timpul optim de lucru este de 10-15 minute. După finalizarea schemei, aceasta va fi comentată cu toată clasa. Se poate utiliza atât în lecţiile de predare, cât şi în cele de recapitulare sau consolidare.

Exemplu: clasa a V-a Substantivul (recapitulare)

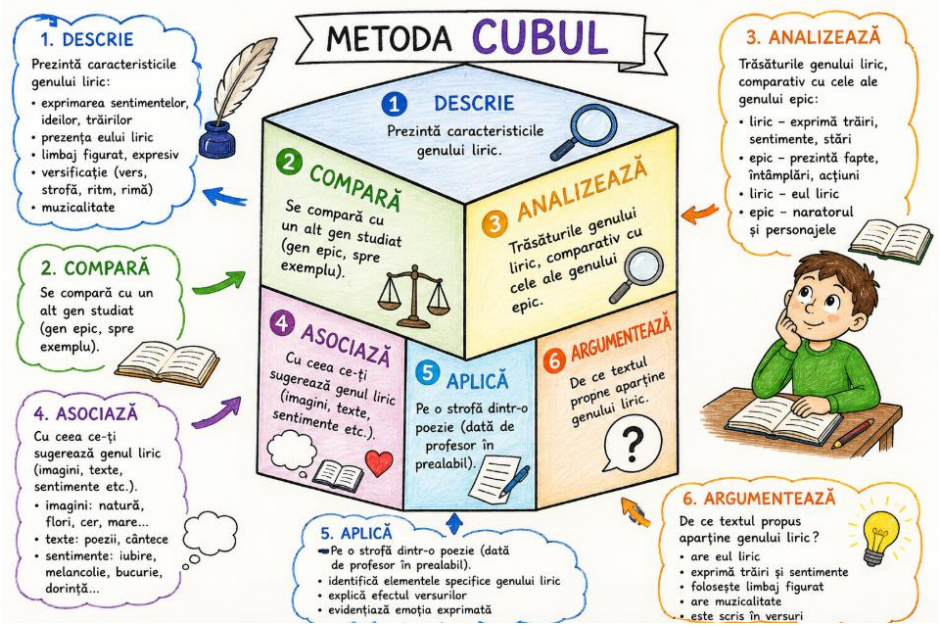
O altă tehnică este cea a cadranelor, care reprezintă o modalitate de rezumare şi sistematizare a unui conţinut, solicitând participarea şi implicarea elevilor în înţelegerea lui adecvată. Elevii pot fi organizaţi fie frontal, fie pe grupe. Se prezintă textul/fragmentul de text ce urmează a fi sistematizat în cele patru cadrane. În timpul activităţii sunt stimulate atenţia şi gândirea, este scos în evidenţă propriul mod de a înţelege sau de a interpreta o temă şi este conştientizat elevul asupra propriului nivel al cunoştinţelor. Prezentăm în continuare o aplicaţie pe textul „În pădurea Petrişorului" de Mihail Sadoveanu:

I	II
Notează sunetele auzite/desprinse din textul prezentat.	Notează sentimentele pe care ți le-a trezit textul citit.
III	**IV**
Descrie un colț dintr-o pădure în anotimpul iarna.	Desenează unul dintre elementele ce compun tabloul de natură.

Metoda cubului se utilizează pentru studierea unei teme, a unui subiect, a unei situaţii, din cele şase perspective care fac apel la mai multe operaţii ale gândirii. Se poate folosi cu succes în orice moment al lecţiei, oferindu.le elevilor posibilitatea de a-şi dezvolta competenţele necesare unor abordări complexe şi integratoare.

Pe fiecare faţă a cubului se va nota câte o instrucţiune, după cum urmează: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ. Se recomandă parcurgerea feţelor cubului în ordinea prezentată, spre a urma calea de la simplu la complex.

Exemplu de aplicaţie a tehnicii cubului la literatură, genul liric.

DESCRIE-prezintă caracteristicile genului liric

COMPARĂ-se compară cu un alt gen studiat (gen epic, spre exemplu)

ANALIZEAZĂ-trăsăturile genului liric, comparativ cu cele ale genului epic

ASOCIAZĂ-cu ceea ce-ţi sugerează genul liric (imagini, texte, sentimente etc.)

APLICĂ-pe o strofă dintr-o poezie (dată de profesor în prelabil)

ARGUMENTEAZĂ-de ce textul propus aparţine genului liric.

Horoscopul reprezintă o metodă activă, atractivă şi relaxantă, care se poate utiliza cu succes în orele de literatură, în care se caracterizează personajele din operele studiate. Se completează fişa de caracterizare pentru personajul propus, cu trăsături desprinse de elevi din textul citit. Se prezintă elevilor caracteristicile persoanelor născute în cele douăsprezece zodii. Se citesc caracteristicile zodiilor şi apoi se stabileşte zodia potrivită pentru personajul studiat.

R.A.F.T.S. (rol – audienţă – format – temă – scop) reprezintă o metodă ce se poate aplica în momentul de reflecţie (cadrul E-R-R) sau poate fi astfel formulată încât să devină temă pentru acasă, aplicându-se pe textul studiat în clasă.

ROL – redactor

AUDIENŢĂ – elevii şcolii, cititorii revistei şcolii

FORMAT – articol

TEMA – importanţa protejării naturii

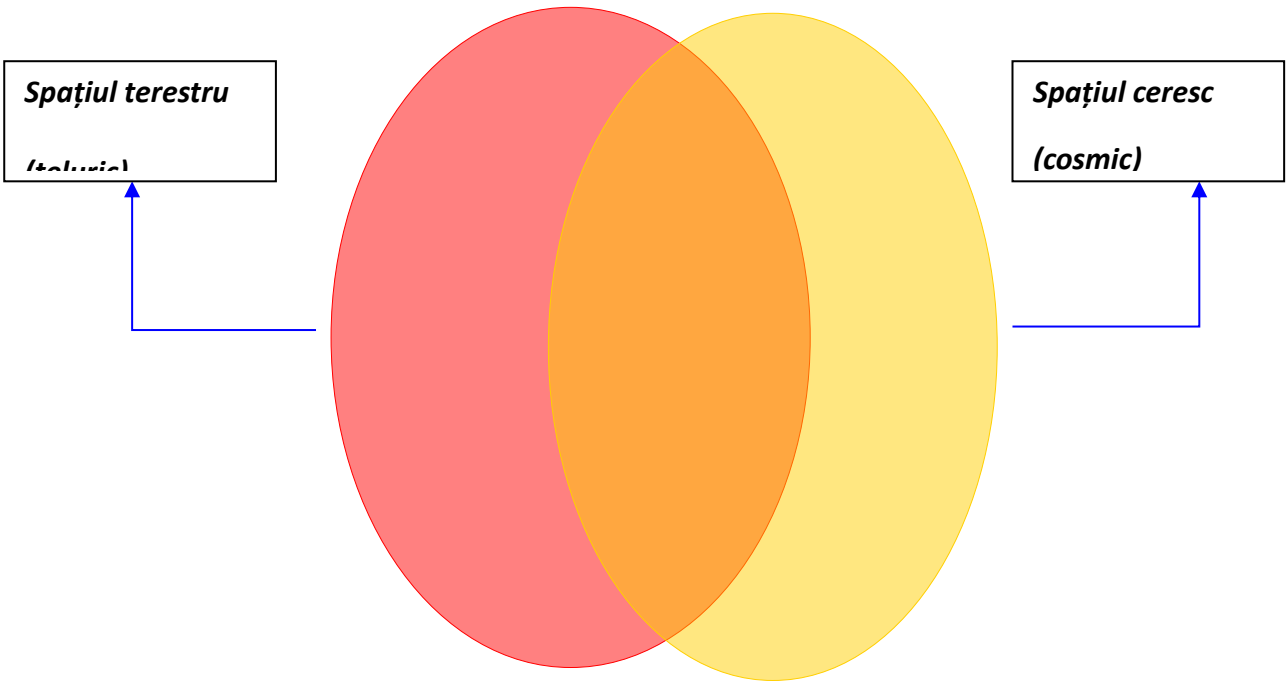
SCOP – utilizarea informaţiilor din textul „În pădurea Petrişorului”, Mihail Sadoveanu

O altă aplicaţie cu aceeaşi metodă:

Imaginează-ţi că eşti un sticlete. Adresează o scrisoare Primarului Municipiului Petroşani, în speranţa că va dispune protejarea pădurii în care îţi duci zilele cu greu din cauza poluării excesive.

- ROLUL- Sticlete
- AUDIENŢĂ- Primarul Municipiului Petroşani;
- FORMAT- Scrisoare narativă;
- TEMA- Viaţa grea a ta şi a semenilor tăi;
- SCOPUL- Găsirea unor soluţii imediate cu rol de protecţie (reducerea poluării).

Pentru a identifica elementele care realizează armonia între planul terestru şi cel cosmic, putem utiliza Diagrama lui Venn. Ca şi texte suport, folosesc „Muguri” de Haralambie Ţugui, „Pastel” de George Coşbuc, „Octombrie” de George Topârceanu şi „Viscolul” de Vasile Alecsandri. Elevii vor avea de identificat elementele care aparţin spaţiului terestru, celui pământesc, dar şi pe cele care fac legătura între cele două spaţii.

Pălăriile gânditoare – exemple de întrebări care se pot adresa elevilor, pe orice text literar studiat

Rezolvă ce-ţi place!

Acest tip de exerciţiu se aplică, de obicei, în finalul lecţiei sau se poate utiliza pentru tema de casă. Conţinutul sarcinilor ţine cont de inteligenţele multiple (conform teoriei lui H.Gardner) ale elevilor, astfel încât fiecare va putea rezolva sarcina care i se potriveşte. Sugerăm testarea elevilor în prealabil, pentru a putea formula sarcini de lucru pentru fiecare tip de inteligenţă. Iată câteva exemple de sarcini:

- Realizează un dialog imaginar între tine şi Prâslea.
- Plecând de la ideea pomului care face mere de aur, alcătuieşte o problemă care să se rezolve prin trei operaţii. Fotografiază o pădure şi un măr înflorit. Prezintă-le colegilor fotografiile tale!
- Realizează macheta palatului în care locuia zmeul cel mic.
- Compune o melodie care crezi că s-ar potrivi pentru a sugera lupta dintre Prâslea şi zmeu.Cum îi ajuţi şi tu pe cei ce au nevoie de ajutorul tău? Prezintă-ţi ajutorul dat fie sub formă de desen, fie sub forma unui eseu, fie sub orice altă formă doreşti tu.
- Prezintă-ne o călătorie imaginară pe tărâmul celălalt.
- Care sunt darurile pe care i le-ai face unei prinţese?
- Informează-te şi prezintă-le colegilor tăi curiozităţi despre mere.

Metodele activ-participative sunt centrate pe elev şi pe activitate, contribuie la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, încurajează implicarea activă a elevilor, participarea la activităţi şi ajută la formarea acelor competenţe necesare în viaţa de zi cu zi.

Bibliografie:

Prof. Loreta Mahalu – Metode activ-participative utilizate în orele de limba şi literatura română (didactic.ro)

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Abordări moderne în predarea istoriei: metoda cubului ca instrument pentru dezvoltarea gândirii critice

profesor Ciurea Viorica, Școala Gimnazială „ Anton Pann”, Craiova, județul Dolj

Ciurea Viorica, *Metoda cubului, Unirea Principatelor Române și reformele lui Cuza*, imagine generată cu AI, chatgpt, https://chatgpt.com

În contextul educației moderne, formarea gândirii critice reprezintă o prioritate esențială a procesului instructiv-educativ. Predarea istoriei nu mai poate fi redusă la transmiterea mecanică a unor informații despre trecut, ci trebuie să devină un demers activ, centrat pe dezvoltarea capacității elevilor de a analiza, interpreta și evalua faptele istorice. Într-o societate caracterizată de pluralitatea surselor de informare și de necesitatea luării unor decizii informate, gândirea critică devine o competență indispensabilă. Istoria, ca disciplină, oferă un cadru privilegiat pentru formarea acestei competențe, deoarece presupune interpretarea surselor, înțelegerea relațiilor cauză–efect și analiza perspectivelor multiple. În acest sens, strategiile didactice interactive joacă un rol fundamental în transformarea elevului din receptor pasiv în participant activ la procesul de învățare. Gândirea critică implică procese cognitive complexe precum analiza, sinteza, evaluarea și argumentarea. În cadrul orelor de istorie, aceasta se manifestă prin capacitatea elevilor de a interpreta surse istorice diverse; de a identifica cauzele și consecințele evenimentelor; de a compara perspective istorice diferite; de a formula opinii argumentate și de a corela trecutul cu prezentul. Dezvoltarea acestor competențe necesită utilizarea unor strategii didactice care stimulează reflecția, dialogul și investigarea. În acest context, strategiile inductive și deductive (Negru, Pavel-Rafael, 20 ianuarie 2020, *https:// edict .ro/strategii-didactice/*) ocupă un loc esențial, fiind completate de metode moderne, activ-participative, precum *metoda cubului*, care contribuie la dezvoltarea gândirii critice și la implicarea activă a elevilor în învățare.

Strategiile didactice inductive se bazează pe demersul de la particular la general, având ca punct de plecare exemple concrete, situații istorice sau surse documentare. Elevii sunt puși în situația de a observa, analiza și formula concluzii proprii, construindu-și astfel cunoașterea prin descoperire.

Acest tip de strategie este deosebit de valoros în predarea istoriei, deoarece permite elevilor să înțeleagă fenomenele istorice în mod activ, nu doar să le memoreze. De exemplu, analizând documente referitoare la Unirea Principatelor Române, elevii pot identifica singuri cauzele și consecințele acestui proces, dezvoltându-și capacitatea de interpretare și argumentare.

În opoziție complementară, *strategiile didactice deductive* pornesc de la general la particular, profesorul oferind elevilor concepte, definiții sau explicații, care sunt ulterior aplicate în contexte concrete. Aceste strategii sunt utile pentru sistematizarea cunoștințelor și pentru clarificarea unor noțiuni mai abstracte. În cadrul unei lecții de istorie, profesorul poate prezenta conceptul de „stat modern", iar elevii îl pot aplica ulterior în analiza reformelor lui Alexandru Ioan Cuza. Astfel, elevii învață să utilizeze instrumente conceptuale în interpretarea realităților istorice. În practica didactică, cele mai eficiente sunt strategiile mixte, care combină demersul inductiv cu cel deductiv, asigurând atât descoperirea, cât și consolidarea cunoștințelor. În acest cadru se integrează în mod eficient *metoda cubului*, o metodă activ-participativă, centrată pe elev, care presupune analizarea unui subiect din șase perspective diferite: descriere, comparare, analiză, asociere, aplicare și argumentare.

Metoda cubului nu este o strategie didactică în sine, ci o metodă care poate fi utilizată în interiorul strategiilor inductive, deductive sau mixte. Într-o abordare inductivă, metoda poate fi folosită pentru explorarea unui subiect nou, elevii fiind organizați pe grupe și având sarcini diferite corespunzătoare fețelor cubului. De exemplu, în studierea unui eveniment istoric, o grupă poate descrie faptele, alta le poate compara cu alte evenimente, iar alta poate identifica relații de cauzalitate. Prin acest demers, elevii ajung singuri la formularea unor concluzii generale, ceea ce conferă învățării un caracter activ și formativ.

Într-o abordare deductivă, *metoda cubului* poate fi utilizată pentru consolidarea și aplicarea cunoștințelor deja dobândite. După prezentarea teoretică a unui conținut, elevii sunt invitați să îl analizeze din perspective diferite, să îl aplice în contexte noi sau să argumenteze importanța acestuia. Astfel, metoda contribuie la fixarea și aprofundarea cunoștințelor, transformând învățarea într-un proces reflexiv. Integrarea *metodei cubului* în strategii mixte reprezintă cea mai eficientă variantă didactică. Într-o primă etapă, elevii pot explora conținutul prin activități de tip inductiv, utilizând cubul pentru descoperire. Ulterior, profesorul intervine cu explicații și clarificări, iar în etapa finală metoda este reluată pentru consolidare, într-un demers deductiv. Această alternanță asigură o învățare profundă și durabilă. *Metoda cubului* este o metodă didactică interactivă centrată pe elev, care urmărește dezvoltarea gândirii critice prin abordarea unui conținut din perspective multiple pe baza celor șase operații cognitive: *descriere, comparație, asociere, analiză, aplicare și argumentare* . Acestea

corespund unor niveluri superioare ale gândirii, contribuind la depășirea învățării mecanice, la formarea unei înțelegeri profunde a fenomenelor istorice, stimulând gândirea divergentă și capacitatea de interpretare.

Metoda cubului este metodă interactivă ce presupune explorarea unui subiect, a unei situaţii, din mai multe perspective, permiţând abordarea complexă şi integratoare a unei teme și se folosește în scopul exploatării unui subiect din mai multe perspective și oferă o abordare complex și integratoare (Ioana Stăncescu, 2011, p. 145). Sunt recomandate următoarele etape: realizarea unui cub pe al cărei feţe colorate în diferite culori sunt scrise cuvintele: *descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează u*nor lucruri, fenomene, obiecte, evenimente în cadrul unui subiect, teme noi sau cunoscute participanților (Bîgi, Monica Timea, 16 februarie 2022, *https:// edict. ro/metode-si-tehnici-moderne-de-lucru-metoda-cubului/), a*nunţarea temei, a subiectului pus în discuţie, împărţirea clasei în 6 grupe, fiecare grupă examinând tema din perspectiva cerinţei de pe una din feţele cubului. *Metoda cubului* poate fi inclusă și în categoria de metode axate pe rezolvarea de probleme alături de *Brainstorming , Tehnica 6/3/5, Metoda Frisco, Sinectica, Buzz - groups* şi *Metoda Delphi.*

Astfel cele șase grupe au împărțite următoarele sarcini: descrie (ilustraţiile, personajul, etc); compară: (Ce *este asemănător? Ce este diferit?*)- această sarcină de lucru privind comparaţia dintre două evenimente istorice solicitate în cadrul temei respective, se poate rezolva prin *Diagrama Venn*; analizează: (*Care sunt personajele şi ce rol au avut ele în evenimentul respectiv*?)-această sarcină de lucru, în acest caz, se poate rezolva prin rezolvarea unei diagrame a cauzelor şi efectului *(fishbone map* –„coadă de peşte").sau prin completarea unui grafic (*„spider man* –„ pânză de păianjen"); asociază (*La ce te îndeamnă să te gândeşti? Mai cunoşti şi alte situaţii*?); aplică: (*Ce poţi face cu acestea? La ce pot fi folosite?*); argumentează pro sau contra (analizează) și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmaţiei tale. Urmează etapa redactării finale şi împărtăşirea ei celorlalte grupe iar afişarea formei finale la tablă sau pe pereţii clasei, fiind bine să fie folosită metoda turul galeriei.

Un exemplu în acest sens poate fi utilizat la clasa a VIII-a la unitatea de învățare/ domeniul de conținut „ *România modernă*", tema: „*Formarea statului roman modern. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza".* Această temă este esențială pentru înțelegerea procesului de modernizare a României, deoarece include Unirea Principatelor Române (1859), alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor și reformele fundamentale ale statului român modern. În general în stabilirea unei *strategii didactice* se urmărește *identificarea metodelor sau procedeelor didactice, a mijloacelor didactice, a formelor de oragnizare, a resurselor umane și temporare* și *evaluare.*

Metoda cubului poate fi folosită atât într-o *lecție mixtă (predare-învățare-evaluare)* cât și într-o *lecție de consolidare a cunoștințelor.* Folosirea acestei metode interactive pentru dezvoltarea gândirii critice vizează formarea unor *competențe* ce țin de analiza și interpretarea faptelor istorice, identificarea relațiilor cauză–efect, formularea de opinii argumentate și realizarea de conexiuni între evenimente istorice. Folosirea la istorie a *metodei cubului* presupune ca *forme de organizare* a activității didactice: *activitate pe grupe* (6 grupe) și *activitate frontală* (pentru sinteză) iar ca *mijloace didactice*: manualul de istorie, fișe de lucru, harta Principatelor Române, imagini istorice (portrete, documente) , surse istorice (texte scurte). În privința *resurselor umane*: profesorul (ghid și facilitator) și elevii (participanți activi în învățare colaborativă) iar în privința *resurselor temporale* pot fi alocate *: 5-10* minute introducere, 20-25 minute activitate pe grupe și *10- 15* minute sinteză și concluzii, timp care poate crește în funcție de nivelul elevilor iar *evaluarea* activității elevilor se poate realiza prin observare directă sau printr-o fișă de lucru realizată la nivelul grupei .

Desfășurarea activității cu ajutorul *metodei cubului*:

Profesorul împarte clasa în 6 grupe, fiecare grupă primind o sarcină specifică, corespunzătoare unei fețe a cubului.

- *Prima grupă* primește sarcina: **Descrie** (Ce s-a întâmplat?)

Elevii identifică și prezintă informațiile esențiale despre eveniment: *contextul internațional favorabil, rolul Adunărilor ad-hoc, alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn în ambele Principate, Unirea Principatelor Române în 1859 și formarea statului roman modern și inițierea unor reforme importante*

Rezultat: elevii dobândesc o imagine clară asupra evenimentului

- *A doua grupă* primește sarcina; **Compară** (Cu ce se aseamănă sau diferă?)

Elevii compară *Unirea Principatelor cu alte procese istorice similare: unificarea Italiei , unificarea Germaniei*. Se analizează: *asemănări* (*ideal național, rolul liderilor*) și *diferențe/ deosebiri* (*modalități de realizare, context geopolitic*)

Rezultat: dezvoltarea gândirii comparative și a capacității de generalizare.

- *A treia grupă* primește sarcina: **Asociază** (Ce legături există?)

Elevii *stabilesc legături între Unirea Principatelor și alte fenomene istorice*: *revoluția de la 1848, ideile și mișcările naționale din Europa, procesul general de modernizare a statelor europene.*

Rezultat: realizarea de conexiuni logice și înțelegerea contextului istoric larg.

- *A patra grupă* primește sarcina; **Analizează** (De ce s-a întâmplat?)

Elevii investighează în profunzime evenimentul identificând : ***cauze***: *dorința de unitate națională , contextul internațional favorabil, rolul elitei politice, implicarea marilor puteri* și ***efecte/ urmări/ consecințe:*** *formarea statului român modern, consolidarea instituțiilor statului, reformele lui Cuza (secularizarea averilor mănăstirești, agrară, instrucțiunii publice, armată, etc.*)

Rezultat: dezvoltarea gândirii analitice și cauzale.

- *A cincea grupă* primește sarcina: **Aplică** (Ce învățăm pentru prezent?)

Elevii reflectează: *Ce învățăm din realizarea Unirii?; Cum influențează liderii politici dezvoltarea unei țări?; Cum influențează deciziile politice evoluția unei națiuni*?

Rezultat: transferul cunoștințelor în contexte actuale.

- *A șasea gru*pă primește sarcina**: Argumentează** (Care este opinia ta?)

Elevii își exprimă punctul de vedere: *A fost Alexandru Ioan Cuza un lider decisiv pentru modernizarea României? ; Este Unirea Principatelor cel mai important moment din secolul XIX?; Reformele sau Unirea au avut impact mai mare? ; Unirea a fost un act inevitabil sau rezultatul unui context favorabil? ; Care a fost rolul decisiv: voința internă sau sprijinul extern*?

Elevii trebuie să aducă argumente bazate pe fapte istorice.

Rezultat: dezvoltarea gândirii critice și a capacității de argumentare.

După soluționarea fișelor, un membru al fiecărei grupe va prezenta clasei răspunsul la sarcina de lucru, în ordinea „fețelor" cubului stabilită de către profesor. Consemnarea pe tablă și în caiete a conținuturilor se va face după fiecare răspuns al unei grupe sau după prezentarea tuturor răspunsurilor de către cele șase grupe de elevi. În *etapa de sinteză* fiecare grupă își prezintă concluziile, iar profesorul corectează eventualele erori, completează informațiile și realizează o sinteză finală. Se poate utiliza o schemă pe tablă pentru integrarea tuturor perspectivelor. *Metoda cubului* are un caracter formativ iar aplicarea acesteia într-o activitate didactică la disciplina istorie contribuie la dezvoltarea gândirii critice, implicarea activă a elevilor, stimularea colaborării, formarea competențelor de analiză și argumentare și înțelegerea profundă a evenimentului istoric, transformând elevul într-un participant activ la procesul de învățare. Prin această metodă, elevii depășesc nivelul memorării și ajung la înțelegerea profundă a fenomenului istoric.

Din perspectiva ***avantajelor***, *metoda cubului* stimulează gândirea critică, dezvoltă capacitatea de analiză și argumentare, permite diferențierea sarcinilor didactice, încurajează colaborarea între elevi, permite abordarea conținuturilor istorice din perspective multiple, etc. Cu toate acestea, metoda implică și anumite ***limite*** precum consumul mai mare de timp, necesitatea unei organizări riguroase, poate apare riscul participării inegale în cadrul grupurilor, poate fi dificil de gestionat la clase

numeroase, etc. În concluzie, *strategiile inductive și deductive* nu trebuie privite ca opuse, ci ca fiind complementare, iar eficiența procesului didactic depinde de îmbinarea lor echilibrată. *Metoda cubului* se dovedește a fi un instrument valoros în acest demers, deoarece permite atât descoperirea, cât și aplicarea cunoștințelor, contribuind semnificativ la formarea unei gândiri critice și autonome la elevi.

Bibliografie:

1. Bîgi, Monica Timea, *Metode și tehnici moderne de lucru: Metoda cubului*, „ Edict”, 16 februarie 2022, *https://edict.ro/metode-si-tehnici-moderne-de-lucru-metoda-cubului/*
2. Negru, Pavel-Rafael, *Strategii didactice*, „Edict”, 20 ianuarie 2020, *https:// edict .ro/strategii-didactice/*.
3. Stăncescu, Ioana, *Metode și tehnici bazate pe rezolvarea de probleme* în *Educație și dezvoltare profesională*, coordonatori Dogaru-Ulieru, Valentin și Drăghicescu, Luminița, Fundația - Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2011.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Școala modernă – un mediu de învățare inovator

Prof. Vucmanovici Roxana Rodica
Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani

Școala modernă nu mai este doar un spațiu în care elevii memorează informații, ci un ecosistem dinamic, construit pentru a stimula creativitatea, colaborarea și gândirea critică. Într-o lume în care tehnologia evoluează rapid, iar profesiile viitorului nici măcar nu au fost inventate încă, educația trebuie să devină un proces flexibil, personalizat și profund uman.

În anul 2013 OECD a emis un raport internațional privind mediile inovatoare de învățare. Acesta conține recomandări pe mai multe direcții pentru ca școlile să devină medii de învățare inovatoare, de calitate.

Un prim pas către o școală modernă ar fi crearea unui spațiu fizic adaptat nevoilor elevilor. Spațiile de învățare ar trebui să fie pline de viață și de fluiditate. O școală modernă renunță la rigiditatea băncilor aliniate și propune un mediu modular, în care elevii pot lucra individual, în grupuri mici sau în echipe extinse. Mobilierul ergonomic, zonele de relaxare, colțurile de lectură și laboratoarele digitale transformă școala într-un loc în care elevii se simt în siguranță și inspirați. O școală ideală are spații flexibile care permit schimbarea rapidă a configurației clasei, zone de colaborare concepute ca spații informale pentru proiecte și discuții, iar laboratoarele digitale dotate cu imprimante și table interactive facilitează învățarea.

Tehnologia trebuie văzută ca instrument, nu ca scop. Într-o școală inovatoare, aceasta nu înlocuiește profesorul, ci îl sprijină. Tablele interactive, platformele educaționale, realitatea augmentată sau inteligența artificială devin instrumente care fac învățarea mai accesibilă și mai captivantă. Elevii pot explora, pot simula experimente de fizică sau pot colabora online cu colegi din alte țări. Astfel, învățarea devine o experiență activă, nu o simplă receptare de informații.

Rolul profesorului se transformă profund într-o școală modernă. Acesta devine facilitator al învățării. El nu mai este singura sursă de cunoaștere, ci un ghid, un mentor care îi ajută pe elevi să descopere, să pună întrebări și să găsească soluții. Actul de predare-învățare trebuie să îmbine metodele clasice cu strategii moderne: învățarea prin proiecte, prin care elevii creează produse reale, utile. Dezvoltarea abilităților de colaborare este o nevoie esențială a copiilor, o competență-cheie a secolului XXI. Indiferent ce carieră vor urma sau ce afacere vor dezvolta, reușita lor depinde de munca colaborativă.

Într-o școală modernă învățarea este personalizată, centrată pe elev, ținându-se cont de faptul că fiecare elev avansează în ritmul său. Profesorul oferă feedback continuu. Evaluările rigide ale conținuturilor sunt înlocuite cu observarea și înregistrarea progresului, urmărindu-se formarea și dezvoltarea unor competențe.

Procesul de învățare trebuie expus pretutindeni, o școală bună aparține copiilor. Pereții acesteia prezintă procesul de învățare al copiilor, gândirea, încercările, greșelile și autoevaluarea acestora. Majoritatea școlilor tradiționale încă se bazează pe afișarea lucrărilor realizate de adulți: citate, fotografii, materiale create de profesori și experți. O școală bună este una care prezintă munca elevilor. Spațiile ar trebui acoperite cu munca copiilor, învățarea poate fi observată pretutindeni, iar pereții școlii se schimbă continuu pentru a reflecta munca școlară. Pe măsură ce munca elevului evoluează, la fel se întâmplă și cu școala. Astfel copiii vor simți că vin la o școală care îi valorizează.

Școala modernă trebuie să fie o comunitate educațională deschisă. Ea nu funcționează izolat, colaborează cu părinții, cu specialiști din diverse domenii, cu instituții culturale și cu mediul social. Elevii participă la ateliere, vizite, proiecte comunitare și activități interdisciplinare care îi ajută să înțeleagă lumea reală.

O școală inovatoare pune accent pe educația pentru viață, urmărind dezvoltarea competențelor esențiale pentru secolul XXI: gândire critică, creativitate, comunicare eficientă, lucru în echipă, gestionarea emoțiilor. Elevii învață să rezolve probleme, să își exprime ideile, să își gestioneze timpul și să devină cetățeni responsabili.

În concluzie, școala modernă este un spațiu în care tehnologia, creativitatea și colaborarea se împletesc pentru a forma oameni pregătiți pentru provocările viitorului. Este o școală care nu doar transmite informații, ci formează caractere, stimulează curiozitatea și cultivă dorința de a învăța pe tot parcursul vieții.

Bibliografie

- Ioan, G. (2023). „Rolul profesorului în școala modernă – ghid, mentor și inovator”.
- Mărgărit-Bărăitaru, M. (2023). „Impactul metodelor moderne în procesul instructiv-educativ”.
- Trandafir, I. A. (2025). „Inovația pedagogică în era digitală: Studiu de caz și analiza statistică a integrării tehnologiilor în învățământul românesc”.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Abordări moderne în grădiniță: clasa inversată

Prof. Tămaș Mihaela Adriana
Grădinița cu Program Prelungit „Lumea Piticilor” Dej

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării cognitive, emoționale și sociale a copilului, iar adaptarea procesului instructiv-educativ la nevoile generațiilor actuale devine o necesitate. În contextul evoluției tehnologiei și al schimbărilor din societate, cadrele didactice sunt provocate să identifice metode moderne care să stimuleze participarea activă, curiozitatea și autonomia copiilor încă de la vârste fragede. Printre strategiile educaționale inovatoare se remarcă metoda clasei inversate, cunoscută și sub denumirea de „învățare inversată”.

Această abordare schimbă modul tradițional de desfășurare a activităților didactice, punând accent pe explorare, colaborare și implicarea directă a copilului în procesul de învățare. În loc ca informația să fie transmisă exclusiv în cadrul activităților de la grupă, copiii pot intra în contact cu noțiunile noi prin materiale atractive, adaptate vârstei lor, iar timpul petrecut la grădiniță este valorificat pentru jocuri educative, activități practice și consolidarea cunoștințelor.

Aplicarea metodei clasei inversate în învățământul preșcolar contribuie la dezvoltarea independenței, a creativității și a comunicării, transformând copilul din simplu receptor al informației într-un participant activ la propria formare. Totodată, această metodă favorizează colaborarea dintre educatoare și familie, părinții devenind parteneri importanți în procesul educațional.

Principiile metodei clasei inversate la grădiniță

Aplicarea clasei inversate la grădiniță presupune adaptarea materialelor și activităților la nivelul de dezvoltare al copiilor:

1. **Înțelegerea vizuală și auditivă** – preșcolarii învață mai bine prin imagini, videoclipuri, sunete și jocuri.
2. **Învățarea prin joc** – jocul este mijlocul principal de învățare la această vârstă, fiind foarte eficient pentru consolidarea conceptelor.
3. **Implicarea părinților** – părinții facilitează accesul la materialul pregătit pentru acasă și încurajează discuțiile pe tema lecției.
4. **Activități practice și interactive** – la grădiniță, timpul de clasă se transformă în moment de aplicare și explorare a cunoștințelor dobândite.

5. **Evaluare informală prin observație** – educatorul observă progresul fiecărui copil prin participarea la activități, răspunsuri și implicare.

Aceste principii fac ca metoda clasei inversate să fie flexibilă, adaptabilă și eficientă pentru copii, chiar de la vârste mici.

În continuare voi oferi un exemplu de activitate bazată pe metoda modernă clasa inversată, la grupa mare având ca temă a activității „Animalele domestice" din tema anuală de studiu „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?" și proiectul tematic „Prietenii din ograda bunicii".

Obiective:

- Copiii identifică și denumesc animalele domestice.
- Recunosc sunetele specifice fiecărui animal.
- Exersează exprimarea orală și cooperarea prin jocuri de grup.
- Dezvoltă creativitatea prin activități artistice.

Etapele lecției:

1. Pregătirea acasă

Înainte de lecție, părinții primesc un scurt videoclip sau imagini cu animalele domestice: câine, pisică, cal, găină, vacă. Materialul include:

- Numele animalelor;
- Sunetele specifice fiecărui animal;
- Întrebări simple pentru discuții („Care animal îți place cel mai mult?", „Ce sunet scoate vaca?").

Această etapă permite copilului să se familiarizeze cu tema și să vină la grădiniță cu cunoștințe preliminare.

2. Activități în grădiniță

1. **Recapitulare și discuție:**

Educatoarea întreabă copiii despre materialul vizionat acasă. Se folosesc întrebări deschise și povești scurte pentru a stimula memoria și atenția. Copiii sunt încurajați să descrie animalele, să imite sunetele și să povestească despre experiențele lor. Deoarece copiii au văzut videoclipurile acasă, ei recunosc animalele mai ușor și se implică activ în jocul de ghicit și imitare.

2. **Activitate practică – teatrul de animale:**

Copiii joacă un joc de rol în care mimează animalele. Colegii trebuie să ghicească despre ce animal este vorba. Această activitate dezvoltă expresivitatea, înțelegerea sunetelor și colaborarea între copii. Se introduce și conceptul de rol social al animalelor (ex: câinele protejează casa, vaca oferă lapte).

3. **Activitate creativă – desen, colaj și poveste:**

Fiecare copil realizează un desen cu animalul preferat sau lipi imagini cu animale în jurnalul colectiv al grupei și creează o mică poveste despre acesta. Copiii povestesc colegilor despre animal, mediul în care trăiește și sunetele pe care le face. Ori putem realiza o poveste colectivă pornind de la materialul vizionat acasă, copiii creează o poveste scurtă în grup: „Animalele de la fermă au o zi plină de surprize". Aceasta are ca beneficiu faptul că preșcolarii aplică informațiile învățate acasă, își dezvoltă limbajul și creativitatea și transformă cunoștințele teoretice în experiență practică. Această etapă consolidează cunoștințele și stimulează exprimarea orală, imaginația și empatia.

4. **Consolidare – jocuri educative:**

Se folosesc carduri cu imagini și sunete ale animalelor. Copiii trebuie să potrivească imaginea cu sunetul corect și să clasifice animalele după diferite criterii (număr de picioare, mărime, unde trăiesc). Aceasta întărește memoria, asocierea vizual-auditivă și capacitatea de clasificare.

5. **Activitate de grup – proiect tematic:**

Copiii construiesc un mic „sat al animalelor" folosind figurine sau materiale reciclate.

Fiecare copil contribuie cu un animal, descriindu-l colegilor și explicând rolul său în comunitate. Această etapă stimulează cooperarea, comunicarea și înțelegerea funcțiilor animalelor.

Am observat pe parcursul aplicării acestei metode inovative de predare că preșcolarii ajung la lecție familiarizați cu tema, ceea ce permite aprofundarea și dezvoltarea gândirii critice, activitatea devine interactivă, atractivă și stimulativă pentru simțuri multiple (vizual, auditiv, kinestezic), implicarea părinților sprijină învățarea și consolidează relația copil-educator și dezvoltă abilități sociale și cognitive esențiale pentru vârsta preșcolară.

Avantaje ale metodei clasei inversate la grădiniță:

1. **Crește autonomia copilului:** copilul devine responsabil de propria învățare.
2. **Îmbunătățește implicarea și motivația:** lecțiile devin interactive și atractive.
3. **Permite diferențierea ritmului de învățare:** fiecare copil poate parcurge materialul acasă în ritmul propriu.
4. **Dezvoltă competențe sociale:** prin jocurile de grup și activitățile comune, copiii învață să comunice și să colaboreze.
5. **Întărește colaborarea cu familia:** părinții devin parteneri activi în procesul de învățare.

Ca o concluzie pot afirma că metoda clasei inversate poate fi aplicată cu succes și în grădiniță, chiar dacă este mai frecvent utilizată în învățământul primar și secundar. Adaptarea la vârsta preșcolarilor presupune folosirea jocului, activităților practice, materialelor vizuale și implicarea

părinților. Prin această metodă, lecțiile devin mai interactive, atractive și eficiente, iar copiii dezvoltă abilități esențiale pentru viață: autonomie, creativitate, cooperare și gândire critică. Această metodă modernă nu doar facilitează învățarea, ci și sprijină dezvoltarea globală a copilului, pregătindu-l pentru succesul educațional ulterior și pentru integrarea socială eficientă.

Bibliografie

1. Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day*. International Society for Technology in Education.
2. Brîndușe, V. (2017). *Inovații pedagogice în grădiniță: jocul, activitatea practică și digitalizarea*. Editura Universitară, București.
3. Lage, M. J., Platt, G. J., & Treglia, M. (2000). *Inverting the Classroom: A Gateway to Creating an Inclusive Learning Environment*. The Journal of Economic Education, 31(1), 30-43.
4. Micu, C., & Micu, A. (2018). *Metode și tehnici moderne de predare în învățământul preșcolar*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
5. Tondeur, J., van Braak, J., & Valcke, M. (2007). *Curricula and the use of ICT in education: Two worlds apart?*. British Journal of Educational Technology, 38(6), 962–976.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

VIOLENȚA NAȘTE VIOLENȚĂ

PROF. BOȘCA MARINELA NICOLETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ING. ANGHEL SALIGNY”, BANLOC

Violența este una dintre cele mai grave probleme ale societății moderne. Ea apare sub diverse forme – fizică, verbală, psihologică sau chiar online – și afectează profund viața oamenilor. Expresia „Violența naște violență” reflectă o realitate dureroasă: atunci când cineva răspunde la agresivitate cu agresivitate, se creează un cerc vicios care duce la și mai multă suferință. Dragostea şi compasiunea faţă de aproape, nondiscriminarea şi acceptarea acesteia, responsabilitatea pentru sănătate proprie şi a altora au devenit datorii pentru fiecare creştin.

Se poate spune că suntem martorii unei izbugniri a comportamentului agresiv în lumea întreagă. Violenţa, provoacă senzaţii puternice, este acceptată şi adesea dorită. Violenţa poate fi întâlnită sub multiplele ei expresii, oferite de cărţi, ziare, reviste şi pagini întregi şi imagini care prezintă crime, violuri, emisiuni de televiziune unde se difuzează neîncetat informaţii despre ucigaşi, ori atacuri de orice fel!

Un factor principal care determină un comportament violent este climatul familial necorespunzător: părinţii plecaţi în străinătate, exagerat de protectori, familii dezmembrate etc.
Violența nu este o soluție, ci o cauză a altor probleme. De cele mai multe ori, persoanele care devin violente au fost, la rândul lor, victime ale violenței. Un copil crescut într-un mediu agresiv, unde certurile și pedepsele fizice sunt ceva obișnuit, învață că forța este o cale de a rezolva conflictele. Astfel, comportamentele violente se transmit din generație în generație.

Părinţii sunt cei care oferă modele de conduită pe care copiii le preiau prin imitaţie şi învăţare. Modelul oferit de părinţi este completat prin dascălii şcolii; elevii vin la şcoală fiecare cu o istorie a lor din familie.

În mediul şcolar, violenţa se manifestă fizic: lovirea persoanelor, vătămarea fizică a acestora, deposedarea prin forţă de bunuri şi verbal: limbaj argotic, injurios, de-a dreptul trivial, violenţă materială care se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului şcolar şi a bunurilor altor persoane şi violenţă psihică ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată şi se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare.

Așadar în școală, violența se poate manifesta prin bullying, jigniri, excluderea colegilor sau chiar bătăi. În mediul online, ea apare prin hărțuire pe rețelele sociale. Toate aceste forme lasă urme adânci în sufletele victimelor și pot duce la scăderea încrederii în sine, izolare și traume emoționale.

Societatea are un rol important în combaterea violenței. Educația, comunicarea și respectul sunt principalele arme împotriva agresivității. Atunci când oamenii învață să-și exprime nemulțumirile prin cuvinte și nu prin fapte violente, conflictele pot fi rezolvate pașnic. Familia, școala și comunitatea trebuie să colaboreze pentru a promova valorile toleranței și ale empatiei.

Violența nu rezolvă nimic, ci doar provoacă mai multă durere și distruge relațiile dintre oameni. Doar prin înțelegere, dialog și respect putem rupe lanțul violenței. Expresia „Violența naște violență” ne amintește că răul nu poate fi combătut cu rău, ci doar cu bunătate și înțelepciune.

Bibliografie:

1. Dobrot Loredana: „Precepte de educaţie şcolară”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007;
2. Ferreol G, Neculau A: „Violenţa. Aspecte psihosociale”, Editura Polirom, Iaşi, 2003;
3. Constantin Mădălina: „Maltratarea copilului între cunoaştere şi intervenţie”, Editura Lumen, 2004;
4. Şincan Eugenia, Gheorghe Alexandru: „Şcoala şi familia”, Editura Gheorghe Cârţu Alexandru, Craiova, 1993.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROFESORUL VIITORULUI ȘI DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI

Prof Barbuia Alina
Scoala Gimn. Nr 3,Slatina,Olt

În contextul schimbărilor accelerate care definesc societatea contemporană, rolul profesorului dobândește noi valențe, iar școala europeană se transformă într-un spațiu de formare complex, permeabil la inovație, diversitate și cooperare. Profesorul viitorului nu mai este doar o sursă de cunoaștere, ci un facilitator al învățării, un mentor și un promotor al valorilor europene. Dimensiunea europeană a educației devine astfel un reper fundamental în dezvoltarea unui învățământ modern, incluziv și orientat către competențele secolului XXI.

În ultimele decenii, sistemele educaționale europene au trecut printr-un proces amplu de adaptare la noile realități tehnologice, economice și culturale. Evoluția continuă a tehnologiei digitale, accesul nelimitat la informație și dinamica pieței muncii impun o reconsiderare a rolului profesorului. Acesta trebuie să fie capabil să integreze instrumente digitale în procesul educațional, să folosească metode interactive și să creeze un mediu de învățare centrat pe elev. Astfel, profesorul viitorului devine un arhitect al experiențelor educaționale, capabil să ghideze elevii într-o lume complexă, caracterizată de schimbări rapide și de nevoia permanentă de adaptare.

Pe de altă parte, dimensiunea europeană a educației presupune o orientare către valori comune precum respectul pentru diversitate, cooperarea internațională, toleranța, solidaritatea și responsabilitatea civică. Uniunea Europeană promovează aceste valori prin programe educaționale precum Erasmus+, care încurajează mobilitatea, schimbul de bune practici și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. Profesorul viitorului este, prin urmare, un promotor activ al dialogului intercultural, capabil să pregătească elevii pentru a trăi și lucra într-o societate pluralistă.

Integrarea dimensiunii europene în educație înseamnă și dezvoltarea competențelor transversale, esențiale în economia globalizată: gândire critică, creativitate, comunicare eficientă, competențe digitale și capacitatea de a lucra în echipă. Profesorul are misiunea de a dezvolta aceste competențe într-un mod sistematic și coerent, folosind metode moderne precum învățarea prin proiecte, învățarea

colaborativă și utilizarea resurselor educaționale deschise. În acest sens, profesorul devine un mediator între elev și lumea reală, facilitând transferul de cunoștințe și aplicarea lor în contexte autentice.

De asemenea, profesorul viitorului trebuie să fie un profesionist în continuă formare. Educația nu mai poate fi concepută ca un sistem rigid, ci ca un proces fluid, deschis inovării. Formarea continuă, participarea la cursuri, conferințe, ateliere sau comunități profesionale online sunt necesare pentru a menține un nivel ridicat de competență. Uniunea Europeană încurajează acest proces prin numeroase inițiative care facilitează accesul la resurse educaționale, platforme digitale și parteneriate internaționale.

Un alt aspect important al profesorului viitorului este capacitatea acestuia de a lucra într-un mediu multicultural. Europa este un spațiu caracterizat prin diversitate lingvistică și culturală, iar școlile reflectă din ce în ce mai mult această varietate. Profesorul trebuie să promoveze incluziunea, să adapteze strategiile de predare la nevoile fiecărui elev și să creeze un climat de respect reciproc. Educația interculturală devine astfel o componentă fundamentală în formarea tinerilor cetățeni europeni.

Nu în ultimul rând, profesorul viitorului trebuie să dezvolte la elevi conștiința apartenenței la spațiul european. Aceasta presupune cunoașterea instituțiilor europene, a drepturilor și obligațiilor cetățenești, precum și înțelegerea avantajelor și responsabilităților care derivă din statutul de cetățean european. Activitățile educative care promovează cooperarea, voluntariatul, implicarea socială și spiritul civic contribuie la formarea unei identități europene solide.

În concluzie, profesorul viitorului reprezintă un element central în dezvoltarea unei educații moderne, dinamice și conectate la valorile europene. Dimensiunea europeană a educației nu este doar un concept teoretic, ci o direcție concretă de acțiune care influențează modul în care se construiește procesul de formare a elevilor. Prin adaptarea la noile tehnologii, promovarea valorilor europene, dezvoltarea competențelor transversale și implicarea în cooperarea internațională, profesorul viitorului contribuie la formarea unei generații capabile să răspundă provocărilor lumii contemporane. Astfel, educația europeană devine un pilon al progresului social, cultural și economic, iar profesorul un actor esențial în acest demers.

Bibliografie

1. Comisia Europeană – Documente și politici în domeniul educației.

2. Programul Erasmus+ – Ghidul programului.

3. European Education Area – Inițiative și strategii europene.

4. UNESCO – Educație pentru secolul XXI.

5. Literatură pedagogică contemporană privind rolul profesorului modern.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MICUL PIETON

Prof. Ed. Timpurie. Simona Marilena COJOCARU
Școala Gimnazială Nr 23 ,,Constantin Brâncoveanu”
Structură -G.P.P. Azur, Constanța

Copilul și viața este darul cel mai de preț pe care îl avem. De aceea, cei mici trebuie învățați să își apere viața. Suntem conștienți că trebuie diminuate, pe cât posibil, efectele nocive pe care, chiar și filmele de desene animate, mult indrăgite de cei mici, le au asupra lor, precum și jocurile de pe calculator cu multe vieți successive ale eroului principal, accidentele și luptele din care eroii ies teferi, sunt ficțiune pură, pe care cei mici o percep ca pe o realitate ce le dă aripi și curaj iresponsabil.

Copii sunt cei mai expusi accidentelor datorită vârstei fragede și supravegherii insuficiente pe stradă. Educația rutieră urmărește tocmai învățarea din timp a deplasării în deplină securitate pe stradă și comportmentul adecvat regulilor de circulație.

Circulaţia rutieră actuală este mult mai intensă decât în trecut, datorită creşterii numărului de autovehicule performante şi datorita vitezei cu care acestea circulă. Din această cauză statisticile arată că anual mulţi copii îşi pierd viaţa în accidente de circulaţie comise din vina lor, şi că sunt mulţi răniţi grav, unii rămânând cu infirmităţi tot restul vietii. Pentru a ajunge la grădiniţă sau la şcoală, copiii traversează străzi, unele foarte circulate, cu sau fără semafor, cu sau fără trecere de pietoni, uneori având curbe cu vizibilitate redusă.

Siguranţa în trafic ar trebui să fie una dintre temele centrale în educaţia oricărui copil, urmărindu-se dezvoltarea de atitudini şi comportamente responsabile, care să fie transferate apoi către alte domenii esenţiale ale personalităţii individuale.

Educatia rutieră trebuie implementată în educația preșcolarilor în scopul dezvoltării la copii a capacităților de înțelegere, de formare a unor deprinderi practice și a unor abilități specifice percepției traficului rutier, a simțurilor orientării și concentrării, a capacității de a lua repede decizii corecte.

În ceea ce priveste învățarea normelor de circulație, este cunoscut faptul că numai prin educație și exercițiu pot fi asimilate cunoștințe largi, complexe și precise, iar copiii își dezvoltă deprinderea de a gândi și acționa corespunzător în acea situație rutieră în care ajung să fie implicați. Din nefericire se

întâmplă multe accidente și printre victime se află de foarte multe ori și copii. De aceea cunoașterea regulilor de circulație în condițiile traficului modern trebuie să se realizeze de la vârste mici. Indiferent de regulile impuse de societate, referitoare la traficurile pe drumurile publice, ale pietonilor și ale vehiculelor, trebuie cunoscute și respectate cu consecvență și responsabilitate. Strada este locul unde din nefericire pot avea loc întâmplări nedorite dacă copiii este neatenți.

Copiii nu trebuie să fie nici stresați, nici timorați că ar putea fi expusi pericolului dacă circulă pe stradă, dar nici prea încrezători în abilitățile lor de a circula pe stradă, de a se strecura printre mașini. Un copil în siguranță pe strada este cel care cunoaște și aplică regulile, este atent și circulă preventiv, fără grabă. Printr-o supraveghere atentă și constantă prevenim întâmplă

Educaţia rutieră are ca scop consolidarea acestor noţiuni prin formarea abilităţilor şi a comportamentului responsabil al preşcolarilor şi a şcolarilor cu privire la trafic. Indiferent de vârstă, regulile de circulaţie pe drumurile publice trebuie cunoscute şi mai mult decât atât, ele trebuie respectate pentru a evita producerea accidentelor.

Primul mediu unde are loc procesul de ″predare″ a noţiunilor cu referire la circulaţie şi la regulile ce trebuie respectate este familia. Când părinţii ies la plimbare cu micuţul ce abia umblă, aceştia încep primele discuţii despre ceea ce e voie şi nu e voie să facă copilul atunci când este afară. Astfel, încep sfaturile despre unde e voie să se joace, despre modul cum se traversează strada, despre atenţia mărită atunci când se zăreşte o maşină.

Aceste sfaturi sunt consolidate mai apoi cu o atenţie sporită în grădiniţe şi în şcoli unde orele de educaţie rutieră se desfăşoară într-un cadru organizat. Pornind de la premisa că ″în circulaţia rutieră e de ajuns – uneori- să greşeşti o singură dată, pentru că a doua oară nu mai ai când″ cadrele didactice elaborează proiecte, iniţiază acţiuni şi parteneriate cu Poliţia pentru a sprijini copilul în dobândirea de cunoştinţe, capacităţi şi deprinderi ce îl vor ajuta să aibă o conduită civilizată în calitatea sa de mic pieton.

Dascălii doresc ca preşcolarii şi şcolarii să îşi însuşească noţiunile de bază ale educaţei rutiere.

În cadrul orelor de educaţie rutieră se pot folosi fişe de lucru care pun accentul pe învăţarea perceptivă – imagini, semne convenţionale- dar şi pe învăţarea verbală prin însuşirea unor termeni specifici educaţiei rutiere. De asemenea, se mai pot folosi lecturi după imagini, jocuri de rol, puzzle, jocuri imitative, expoziţii tematice sau concursuri. Sunt jocuri precum ″Şi noi suntem pietoni″ , ″Hai la drum, mici pietoni″ , ″Eşti un pieton prudent″ care captează atenţia micilor pietoni şi care îi ajută să aplice ceea ce au învăţat.

Povestirile pe teme de educaţie rutieră reprezintă o modalitate interactivă de îmbogăţire a cunoştinţelor cu privire la respectarea regulilor de circulaţie rutieră. Poveştile precum ″Povestea unei mingi″ de Iuliu Raţiu, ″Iepuraşul coconaş″ de Irimie Ştrăuţ, ″De acasă la grădiniţă″ de Aghi Caraba, ″Greşeala Cuminţicăi″ de Vinciu Gafita, au arătat ce consecinţe pot avea încălcarea şi nerespectarea regulilor de circulaţie. De asemenea, poeziile precum ″Uită-te″ de Liliana Bumbac, ″Hai copii în pas vioi″ de Irimia Străuţ, ″Obrăznicătura″ de St. Trimescu, ″Cinci pitici şi-un motănel″ de St Irimescu pot constitui un suport didactic implementat cu succes în cadrul orelor de educaţie rutieră. Pentru a fixa noţiuni precum ″trecere de pietoni″, ″marcaj pietonal″, ″traversare″, ″autovehicul″ jocurile precum ″Să cunoaştem regulile de circulaţie″, ″Prietenii noştri – Poliţiştii″, ″Ce ştim despre stradă?″ , ″Cum traversăm strada″ pot fi utilizate cu mult succes.

Pentru fiecare dintre noi, copil sau adult, părinte sau dascăl, circulaţia rutieră reprezintă o parte din viaţa noastră. Fie că mergem pe jos sau cu un mijloc de transport, respectarea regulilor de circulaţie trebuie făcute cu responsabilitate, seriozitate şi atenţie pentru a contribui la creşterea siguranţei rutiere. Învăţându-i pe micii pietoni să circule corect, îi vom putea ocroti de eventualele pericole şi ne vom putea bucura de zâmbetul lor şi de fericirea familiei noastre.

Bibliografie:

www.miculpieton.ro

www.oradeeducatierutiera.ro „Cu Andrei vă plimbaţi şi învăţaţi să circulaţi” – Ion Gheorghediac „Educaţie rutieră” – Rodica Andrei

Programa școlară pentru disciplina opțională Educație pentru prevenirea riscului rutier (curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar), Anexa nr.2 la OMECS nr.3542/27.03.2015

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MIȘCARE ÎNSEAMNĂ SĂNĂTATE

Prof. Ed. Timpurie. Simona Marilena COJOCARU
Școala Gimnazială Nr 23 „Constantin Brâncoveanu”
Structură -G.P.P. Azur, Constanța

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării globale a copilului, iar activitatea motrică este una dintre componentele esențiale ale acestui proces. La vârsta preșcolară, mișcarea nu constituie doar o necesitate biologică, ci și un instrument de învățare, explorare și socializare. În cadrul grădiniței, activitățile motrice sunt integrate în mod sistematic în demersul educațional, contribuind la formarea competențelor psiho-motrice, cognitive și socio-emoționale.

Conform teoriilor dezvoltării (Piaget, Vygotsky, Wallon), mișcarea este un mijloc fundamental prin care copilul își construiește cunoașterea despre sine și despre lume. Activitatea motrică susține dezvoltarea schemelor cognitive, facilitează internalizarea regulilor sociale și contribuie la maturizarea funcțiilor executive.

În pedagogia modernă, educația fizică în grădiniță este privită ca un proces formativ complex, care urmărește: dezvoltarea motricității grosiere și fine, consolidarea Schemei Corporale, formarea deprinderilor motrice de bază, stimularea atenției, memoriei și orientării spațiale, dezvoltarea competențelor socio-emoționale prin cooperare și interacțiune.

Activitățile motrice contribuie la dezvoltarea copilului pe mai multe planuri: dezvoltarea fizică, cognitive, socio-emoțională, expresiv-creativă

Mișcarea stimulează dezvoltarea armonioasă a organismului, îmbunătățind:forța musculară, mobilitatea articulară, echilibrul și coordonarea, rezistența fizică, postura și controlul corporal. Activitățile motrice susțin procesele cognitive prin:creșterea capacității de concentrare, dezvoltarea orientării spațiale, stimularea gândirii logice și a anticipatării, îmbunătățirea memoriei de lucru.

Numeroase studii arată că mișcarea favorizează performanțele cognitive, fiind un catalizator al învățării.

Prin jocurile de mișcare, copilul învață să coopereze, să respecte reguli, să gestioneze emoții precum frustrarea sau entuziasmul, să își dezvolte încrederea în sine, să își exprime emoțiile într-un mod adecvat.

Mișcarea devine astfel un mediu de formare a comportamentelor prosociale.

Dansul, ritmica și jocurile expresive permit copilului: să își folosească corpul ca instrument de comunicare, să își dezvolte imaginația,să exploreze ritmuri, forme și mișcări variate.

Curriculumul pentru educație timpurie include o gamă diversă de activități mortice precum : Jocuri de mișcare: cu reguli simple sau complexe, individuale sau de grup. parcursuri aplicative: trasee cu obstacole, exerciții de echilibru, sărituri, exerciții ritmice și dans: coordonare, expresivitate, sincronizare, activități în aer liber: alergări, jocuri cu mingea, activități de orientare, activități integrate: mișcare în cadrul povestirilor, jocuri didactice cu elemente motrice, activități tematice (Ziua Sportului, "Cu mic, cu mare facem mișcare").

Aceste activități sunt adaptate particularităților de vârstă și ritmului individual al fiecărui copil.

Cadrul didactic are un rol esențial în proiectarea și implementarea activităților motrice. Responsabilitățile sale includ:

- planificarea unor activități variate, atractive și sigure;
- adaptarea sarcinilor la nivelul fiecărui copil;
- monitorizarea progresului psiho-motric;
- stimularea participării active;
- promovarea unui climat pozitiv, bazat pe cooperare și respect;
- colaborarea cu familia pentru promovarea unui stil de viață activ.

Prin intervenții pedagogice adecvate, educatorul transformă mișcarea într-un proces educațional coerent și eficient.

În concluzie putem spune că educația prin mișcare în grădiniță reprezintă un domeniu esențial al dezvoltării copilului preșcolar, având un impact major asupra sănătății fizice, cognitive și socio-emoționale. Activitățile motrice, integrate în mod sistematic în programul zilnic, contribuie la formarea unui copil echilibrat, autonom și adaptat cerințelor mediului. În acest sens, grăța are responsabilitatea de a promova un stil de viață activ și de a valorifica potențialul educativ al mișcării, în acord cu principiile pedagogiei moderne și cu nevoile reale ale copilului. Educația prin mișcare în grădiniță reprezintă un pilon fundamental al dezvoltării copilului preșcolar.

Activitățile motrice contribuie la formarea unui copil sănătos, echilibrat, autonom și creativ. În contextul actual, marcat de tendințe de sedentarism, grădinița are responsabilitatea de a promova un

stil de viață activ și de a valorifica potențialul formativ al mișcării, în acord cu principiile pedagogiei moderne.

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2008). *Metode de învățământ*. Editura Polirom.
2. Cucoș, C. (2006). *Pedagogie*. Editura Polirom.
3. Epuran, M. (2013). *Metodologia cercetării activităților corporale*. Editura FEST.
4. Golu, P. (2010). *Psihologia dezvoltării*. Editura Fundației România de Mâine.
5. M.E.N. (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București.
6. Piaget, J. (1977). *Psihologia copilului*. Editura Didactică și Pedagogică.
7. Vygotsky, L. (1978). *Mintea în societate*. Harvard University Press.
8. Wallon, H. (1984). *Psihologia dezvoltării copilului*. Editura Didactică și Pedagog

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Metoda Cubului – abordări și exemplificări la grupa mică

Autor:prof. Nae Cătălina
Școala Gimnazială Nr.6, București

În învățământul preșcolar modern, accentul cade pe metode interactive care stimulează participarea activă a copiilor și dezvoltarea gândirii creative. Una dintre metodele activ-participative utilizate frecvent în activitățile desfășurate la grupa mică este metoda cubului. Aceasta facilitează învățarea prin joc, explorare și comunicare, contribuind la dezvoltarea limbajului, a atenției și a capacității de observare.

Metoda cubului este adaptată particularităților de vârstă ale copiilor preșcolari și poate fi integrată în diferite domenii experiențiale, oferind posibilitatea unei abordări interdisciplinare și atractive.

Metoda cubului este o metodă didactică interactivă ce presupune analizarea unui subiect din mai multe perspective. Ea utilizează un cub pe ale cărui fețe sunt înscrise diferite sarcini sau cerințe. În forma clasică, cele șase fețe ale cubului conțin verbe precum:

- descrie;
- compară;
- asociază;
- analizează;
- aplică;
- argumentează.

În cazul grupei mici, aceste cerințe sunt simplificate și adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor. Activitatea se desfășoară sub formă de joc didactic, iar cubul devine un material atractiv care captează atenția și motivația copiilor.

Copiii din grupa mică (3–4 ani) au nevoie de activități:

- scurte și dinamice;
- bazate pe imagini și obiecte concrete;

- centrate pe joc și explorare senzorială;
- însoțite de explicații clare și exemple simple.

De aceea, metoda cubului trebuie adaptată astfel:

- sarcinile să fie formulate simplu;
- imaginile să fie viu colorate;
- educatorul să ofere sprijin permanent;
- răspunsurile să fie acceptate chiar dacă sunt incomplete;
- activitatea să aibă caracter ludic.

Exemple de cerințe adaptate:

- „Spune ce vezi.”
- „Arată culoarea.”
- „Ce face?”
- „Cu ce seamănă?”
- „Unde găsim?”
- „Ce îți place?”

Educatoarea pregătește:

- un cub mare din carton sau burete;
- imagini tematice;
- jetoane;
- obiecte concrete.
- Se captează atenția copiilor prin surpriză, poveste sau personaj.

Exemplu:
„Astăzi ne vizitează Cubulețul Vesel și ne-a pregătit jocuri!”

Copiii aruncă pe rând cubul și rezolvă sarcina indicată.

Educatoarea:

- formulează întrebările;
- încurajează participarea;
- oferă sprijin verbal;
- apreciază răspunsurile.
- Se realizează:

- aprecierea verbală;
- recompense simbolice;
- concluzii simple.

Metoda cubului prezintă numeroase beneficii:

- dezvoltă limbajul oral;
- stimulează creativitatea;
- favorizează cooperarea;
- crește motivația pentru învățare;
- dezvoltă atenția și spiritul de observație;
- încurajează exprimarea liberă;
- transformă învățarea într-o activitate plăcută.

Prin caracterul său ludic, metoda contribuie la reducerea emoțiilor și la implicarea tuturor copiilor în activitate.

Exemplificări practice

Tema: „Fructele de toamnă

Pe fiecare față a cubului apare o cerință:

1. Descrie mărul.
2. Spune culoarea perei.
3. Arată fructul rotund.
4. Ce fruct îți place?
5. Unde cresc fructele?

6. Ce putem face din fructe?

Obiective:

- recunoașterea fructelor;
- dezvoltarea vocabularului;
- formularea propozițiilor simple.

Rezultate:

Copiii identifică fructele și răspund prin cuvinte sau propoziții scurte.

Tema: „Animalele din gospodărie”

Sarcini:

- Cum face pisica?
- Ce mănâncă vaca?
- Arată animalul mic.
- Care animal îți place?
- Cine dă lapte?
- Ce animale trăiesc la fermă?

Impact educativ:

- dezvoltarea exprimării orale;
- îmbogățirea vocabularului;
- stimularea memoriei.

Tema: „Culori și forme”

Sarcini:

- Găsește cercul.
- Arată pătratul roșu.

- Numără două obiecte.
- Ce culoare are triunghiul?
- Compară formele.
- Pune forma mare lângă cea mică.

Competențe dezvoltate:

- recunoașterea formelor;
- orientarea spațială;
- noțiuni matematice elementare.

În cadrul metodei cubului, educatoarea are rol de:

- organizator;
- ghid;
- facilitator al învățării;
- susținător emoțional.

Ea trebuie:

- să adapteze limbajul;
- să stimuleze participarea tuturor;
- să mențină atmosfera de joc;
- să valorifice răspunsurile copiilor.

Succesul activității depinde de modul în care educatoarea creează un climat afectiv pozitiv și motivant.

Metoda cubului reprezintă o strategie didactică eficientă și atractivă pentru activitățile desfășurate la grupa mică. Prin intermediul jocului și al explorării, copiii învață mai ușor, participă activ și își dezvoltă competențe importante de comunicare și gândire.

Adaptată corespunzător nivelului de vârstă, metoda contribuie la modernizarea procesului instructiv-educativ și la formarea unei atitudini pozitive față de învățare încă din primii ani ai copilăriei.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara – *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
3. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAȚIA DIGITALĂ ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof ed timpurie : Enache Mihaela
G.P.N. Nr.1 Balș, Olt

Este incontestabil faptul că societatea românească este într-o continuă dezvoltare, astfel, necesitatea unei schimbări majore în sistemul educațional fiind practic inevitabilă. Aceste schimbări au fost impuse, puțin forțat, de contextul perioadei pandemice pe care o traversam. Mutarea actului educațional în on-line a prins mulți elevi și profesori nepregătiți, fără abilități digitale sau resursele necesare acestor schimbări. Mulți copii și cadre didactice s-au confruntat cu necesitatea unei adaptări rapide, realizată prin studiu individual sau, după caz, urmând cursuri de perfecționare costisitoare.

Dacă pentru nivelul primar, gimnazial și liceal, lucrurile sunt oarecum mai clare, în învățământul preșcolar aspectul educației on-line este puțin diferit, pentru că, indiferent de forma desfășurării activităților, sincron sau asincron, actul educațional depinde în mare măsură de disponibilitatea, suportul și implicarea părinților. Practic, învățământul on-line nu se poate desfășura fără instrumente digitale, de aceea, este nevoie de o selecție clară, ținându-se cont de valențele pedagogice pe care acestea le oferă: interacțiune, colaborare, comunicare, evaluare, dar și de nevoile, caracteristicile sau nivelului de dezvoltare al grupei.

Pentru că principala noastră activitate în grădiniță este jocul, sub toate formele sale, în strategia didactică pentru grupa mea, am folosit instrumente digitale care să păstreze simțul ludic, dar care să-mi ofere și posibilitatea de a capta atenția și a menține interesul copiilor pe toată durata activității, îmbinând aspectul formativ cu cel informativ într-un context creativ, urmărind în același timp crearea de abilități și competențe specifice activității propuse. Din experiența personală, am constatat că aplicațiile de jocuri on-line sunt plăcute și iubite de către copii. Orice soft sau aplicație poate fi folosită creativ în procesul didactic, însă fără folosirea în exces a acestora. Din gama variată de instrumente digitale care ne ajuta în procesul educativ, amintesc câteva:

WorldWall wordwall.net/ platformă pentru crearea de quizuri, jocuri etc.

Jigsaw Planet www.jigsawplanet.com/ puzzles online gratuite;

HitFilm Express fxhome.com/hitfilm-express editor video gratuit foarte capabil;

Zoom zoom.us/ aplicaţie pentru conferinţe online;

Wizer.me www.wizer.me/ platformă pentru crearea de fişe de lucru online;

Quizziz quizizz.com/ crearea de chestionare / teste interactive online;

LiveWorksheets www.liveworksheets.com/ fişe de lucru interactive online;

Livresq livresq.com/ro/ crearea lecţiilor online;

Genially www.genial.ly/en colaje, postere şi prezentări colorate.

Pornind de la multitudinea de instrumente digitale existente, fiecare profesor are libertatea să aleagă după preferințe și experiența personală, astfel încât să ofere coerență actului didactic, în acest context dinamic. Chiar dacă învățământul on-line nu poate suplini pe deplin învățământul clasic, dar având un rol important ca extensie a acestuia, integrarea noilor tehnologii în educație au scopul de a influența pozitiv rezultatele procesului instructiv- educativ și de a îmbogăţii performanțele sistemului educațional:

JOCURI ON-LINE – sunt aplicaţii plăcute de către copii şi de cadrele didactice doarece îşi păstrează simţul ludic. Cele mai utilizate la vârstele timpurii sunt puzzle-urile on-line.

În contextul actual, tehnologia digitală își găsește locul și în educația timpurie, nu pentru a înlocui materialele clasice, ci pentru a le completa. Puzzle-urile online reprezintă o resursă interactivă valoroasă, care atrage atenția copiilor prin culori, sunete și mișcare, facilitând dezvoltarea cognitivă și motrică fină**.**

Beneficiile Puzzle-urilor Online la Vârsta Preșcolară. Utilizarea puzzle-urilor digitale în activitățile didactice (în special în cadrul activităților liber alese - ALA sau a jocurilor didactice) oferă o serie de avantaje:.Dezvoltarea gândirii logice și a vederii în spațiu. Copiii învață să recunoască forme, culori și să reîntregească imagini.Dezvoltarea motricității fine. Utilizarea mouse-ului sau a ecranelor tactile (tablete) pentru a trage și fixa piesele (drag and drop) antrenează coordonarea ochi-mână.Creșterea motivației și a concentrării Interactivitatea și recompensele vizuale/auditive mențin interesul copiilor mai mult timp.Adaptabilitate- puzzle-urile online pot fi adaptate nivelului de dificultate, având un număr variabil de piese

Puzzle-ul online este un instrument didactic eficient care transformă învățarea într-o experiență plăcută și interactivă. Prin utilizarea metodelor active și a tehnologiei, preșcolarii își dezvoltă competențe digitale de bază, antrenându-și în același timp mintea și răbdarea, într-un mod atractiv și modern

JINGSAWPLANET- este o aplicaţie care permite încărcarea unui fişier de tip text sau fotografie şi decuparea sub forme de piese în funcţie de complexitatea dorită(de la 3 la câteva sute de bucaţi). Este o aplicaţie gratuită şi nu necesită crearea de cont de utilizator. Se poate accesa de aici:

www.jingsawplanet.com Cea mai populară și accesibilă aplicație utilizată în grădinițe pentru crearea de puzzle-uri este Jigsaw Planet. Avantajele Jigsaw Planet- permite cadrelor didactice să încarce imagini proprii (tematice, din lecții) și să seteze numărul de piese (ex: 6-12 piese pentru grupele mici/mijlocii, 20+ pentru grupa mare). Alte resurse includ site-uri de jocuri educaționale care oferă puzzle-uri cu animale, peisaje sau personaje din povești. Puzzle-urile online pot fi folosite cu succes în diferite etape ale zilei: **Etapa I a activităților:** Pentru captarea atenției sau ca element de fixare a cunoștințelor. **Activități Liber Alese (ALA):** Pe laptopuri sau tablete în centrul "Știință" sau "Biblioteca", stimulând colaborarea (la un puzzle pot lucra 2-3 copii). **Joc didactic:** Ca activitate de sine stătătoare pentru dezvoltarea memoriei și a vitezei de reacție

Activitățile digitale nu trebuie să înlocuiască complet puzzle-urile fizice (manipularea pieselor reale este crucială), ci să le completeze.

JOCURI DIDACTICE – instrumente care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line. Dintre instrumente recomandate puteti utiliza: Worldwall sau Learningapps. WORLDWALL – este o aplicație utilă pentru cadrele didactice deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele. (De exemplu: Cuvântul lipsă, Anagrame, Puzzle, Rebus, Adevărat sau Fals, Sortează, Chestionare, Spânzurătoare, Deschide cutia et c); Este un instrument digital ușor de utilizat şi plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate. https://wordwall.net Learningapps– este o platformă care oferă modele de aplicații, precum şi posibilitatea cre ării de conținut; Există aplicații interesante (de exemplu: reb us, unește perechile, puzzle, completează cuvântul lipsă etc.); Avantajul este că se pot ușor partaja (link, cod de încorporare) sau pot fi folosite drept material de învățare pe platforma LearningA pps (creând clase în care să îi invitați pe cop ii ; se pot face si sondaje pentru a măsura feed-back-ul) – https://learningapps.org/ APLICATII FEED-BACK– instrumente de măsurare a impactului învățării, de sondaj și de evaluare. Printre cele mai cunoscute sunt: Quizizz, Kahoot, Mentimeter etc. KAHOOT– Este un instrument on-line pentru feed-back, cu ajutorul căruia se creează teste interactive pentru copii; profesorul creează testu l, apoi trimite codul de acces (PIN) elevilor care accesează testul într-un timp limitat. Puteți adăuga imagini, clipuri video şi diagrame întrebărilor pentru a crește gradul de interacțiune al jocului. Se poate juca pe deskt op, tabletă sau telefon mobil.

Rezultatele testului sunt vizibile tuturor, la încheierea acestuia, sub forma unui clasament. https://kahoot.com/Quizizz – Este un instrument on-line pentru feed-back, cu ajutorul căruia se pot realiza evaluări formative într-un mod distractiv pentru preșcolari. Permite inserarea de răspunsuri multiple, imagini, audio text, sondaje, răspunsuri deschise; se pot utiliza atât pentru învățarea sincron

live, cât și pentru cea de acasă Au o interfață prietenoasă, se văd întrebările şi sunt uşor de utilizat în diferitele modele oferite de platformă.

Bibliografie:

Cucoș, Constantin, 2006, ,,Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizarii formării" , Editura Polirom, Iași;

Competențe digitale la grădiniță: Introducerea tehnologiei moderne, EDICT – Revista Educației.

Utilizarea instrumentelor digitale în învățământul preșcolar, EDICT – Revista Educației.

Metode interactive folosite în grădiniţă, Scribd.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța creativității în învățarea școlară

Înv. Deaconescu Mihaela
Școala Gimnazială Comuna Budești

„ Creativitatea este un proces de învățare aparte, la care elevul și profesorul sunt una și aceeași persoană”

Arthur Koestler

Creativitatea, una dintre cele mai importante capacități ale omului, atât în viața personală, cât și în cea profesională, nu mai este considerată doar un talent specific artiștilor sau persoanelor cu aptitudini deosebite, ci o competență necesară tuturor elevilor. Rolul școlii este de a forma indivizi capabili să gândească liber, să rezolve probleme și să se adapteze unei societăți aflate într-o continuă schimbare. Din acest motiv, dezvoltarea creativității în procesul de învățare devine o prioritate a sistemului educațional.

Învățarea școlară nu presupune doar acumularea strict de informații, ci și capacitatea elevului de a utiliza cunoștințele dobândite într-un mod cât mai original și eficient.

Creativitatea este strâns legată de imaginație și curiozitate și îi ajută pe elevi să își exprime ideile, să descopere soluții noi, să-și găsească propriul drum și să participe activ la activitățile didactice. Elevul creativ, pune întrebări, este interesat să descopere lucruri noi, experimentează, analizează și încearcă să găsească răspunsuri prin propriile lui experiențe. Astfel, învățarea devine mult mai atractivă și mai eficientă.

De asemenea, creativitatea presupune și curajul de a greși. În procesul de învățare, greșelile pot deveni oportunități de descoperire și dezvoltare. Elevii trebuie să fie încurajați să încerce, să pună întrebări și să nu se teamă de eșec.

În prezent, metodele moderne de predare pun accent pe implicarea elevului în procesul de învățare. Profesorii folosesc activități interactive, proiecte, jocuri didactice, experimente, metode de lucru în echipă pentru a stimula imaginația și gândirea critică. Aceste metode contribuie la dezvoltarea creativității și la formarea unor competențe utile în viață.

Creativitatea contribuie și la dezvoltarea gândirii critice. Elevii învață să observe, să compare informații, să formuleze argumente și să găsească soluții originale. Astfel, ei devin din simpli receptori ai informației, participanți activi în procesul de învățare.

Creativitatea favorizează și colaborarea între elevi. Activitățile desfășurate în echipă îi ajută să comunice, să își exprime ideile și să respecte opiniile celorlalți. În acest mod, școala contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și emoționale.

Totodată, creativitatea contribuie la dezvoltarea încrederii în sine. Elevii care sunt apreciați pentru ideile lor devin mai siguri pe propriile capacități și mai motivați să participe la activitățile școlare.

În viața de zi cu zi, oamenii se confruntă cu situații diverse care necesită soluții rapide și eficiente. Prin activități creative, elevii învață să analizeze problemele din perspective diferite și să găsească soluții inovatoare.

Deoarece favorizează dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a elevilor, creativitatea ocupă un loc foarte important în educație. Importanța ei poate fi observată atât în performanțele școlare, cât și în pregătirea elevilor pentru viață .

Bibliografie:

Bocoş, Mușata, Catalano, Horațiu - Pedagogia învăţământului preşcolar şi şcolar, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2008

Popescu-Neveanu P. Psihologie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

METODE INTUITIVE UTILIZATE ÎN PREDAREA MATEMATICII LA CLASELE MICI

Prof.înv.primar, Drugău Maria Diana
Școala Gimnazială Glodeanu Sărat, jud.Buzău

Matematica ocupă un loc important în cadrul disciplinelor studiate în învățământul primar, contribuind la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație, a atenției și a capacității de rezolvare a problemelor. Pentru elevii din clasele mici, învățarea matematicii trebuie să se realizeze într-un mod accesibil, atractiv și apropiat de experiențele lor cotidiene. Particularitățile de vârstă ale școlarului mic impun utilizarea unor metode adaptate nivelului său de dezvoltare intelectuală și emoțională, iar metodele intuitive reprezintă una dintre cele mai eficiente modalități prin care noțiunile matematice pot fi înțelese și însușite corect.

La vârsta școlară mică, gândirea elevului este predominant concret-intuitivă. Copiii înțeleg mai ușor ceea ce pot observa, manipula și experimenta direct. Din acest motiv, predarea matematicii trebuie să pornească de la obiecte concrete, imagini, situații practice și activități interactive care facilitează trecerea treptată de la concret la abstract. Metodele intuitive îi ajută pe elevi să formeze reprezentări clare și durabile despre numere, operații matematice, figuri geometrice și relații spațiale.

În activitatea didactică de la clasă, cadrul didactic utilizează frecvent observarea directă pentru a introduce și explica noțiuni matematice noi. Elevii sunt îndrumați să analizeze obiecte din mediul apropiat, să compare mărimi, să identifice forme geometrice sau să descopere relații între elemente. Astfel, matematica devine mai apropiată de experiența concretă a copilului și mai ușor de înțeles. De exemplu, atunci când se predau formele geometrice, elevii pot identifica în sala de clasă obiecte care au forma unui cerc, pătrat sau dreptunghi. Această asociere între noțiunea matematică și realitatea concretă facilitează înțelegerea și memorarea.

Un rol deosebit de important în predarea matematicii îl are materialul didactic intuitiv. Utilizarea bețișoarelor, cuburilor, jetoanelor, figurilor geometrice, numărătorilor sau a altor materiale concrete contribuie la dezvoltarea capacității de calcul și la înțelegerea operațiilor matematice. Prin manipularea directă a obiectelor, elevii observă efectiv cum se realizează adunarea, scăderea, gruparea sau compararea numerelor. Activitatea practică stimulează interesul pentru învățare și transformă lecția într-o experiență atractivă și interactivă.

Predarea operațiilor matematice prin intermediul materialelor concrete este mult mai eficientă decât simpla prezentare teoretică. De exemplu, pentru explicarea adunării, elevii pot utiliza cuburi colorate pe care le reunesc pentru a observa cum crește numărul elementelor unei mulțimi. În mod similar, scăderea poate fi demonstrată prin eliminarea unor obiecte dintr-un grup. Aceste activități practice îi ajută pe elevi să înțeleagă sensul operațiilor matematice și să realizeze mai ușor calcule mentale ulterior.

Un alt aspect important îl reprezintă utilizarea jocului didactic în cadrul lecțiilor de matematică. Jocul este activitatea preferată a copilului și constituie o metodă eficientă de învățare la vârste mici. Prin intermediul jocului, elevii participă activ la lecție, sunt motivați și își dezvoltă capacitatea de concentrare și cooperare. Jocurile matematice contribuie la consolidarea cunoștințelor și la formarea deprinderilor de calcul într-un mod plăcut și atractiv.

În cadrul lecțiilor pot fi organizate diferite tipuri de jocuri didactice, precum ștafete matematice, concursuri pe echipe, jocuri de completare a numerelor lipsă, puzzle-uri matematice sau exerciții de asociere. Aceste activități stimulează gândirea rapidă, spiritul de competiție și dorința elevilor de a participa activ la procesul de învățare. De asemenea, jocurile contribuie la diminuarea emoțiilor și a anxietății legate de matematică, disciplină percepută uneori ca fiind dificilă.

Metodele intuitive sunt eficiente și în rezolvarea problemelor matematice. Mulți elevi întâmpină dificultăți în înțelegerea relațiilor dintre datele unei probleme și cerința acesteia. Pentru a facilita rezolvarea, cadrul didactic poate utiliza reprezentări grafice, desene, scheme sau segmente. Aceste reprezentări îi ajută pe elevi să vizualizeze situația problemei și să identifice mai ușor operațiile necesare pentru obținerea rezultatului corect.

De exemplu, în problemele care implică relații de tip „mai mult” sau „mai puțin”, reprezentarea prin segmente permite observarea diferențelor dintre cantități și facilitează alegerea operației potrivite. Astfel, elevii dezvoltă treptat capacitatea de analiză și gândirea logică necesară rezolvării independente a exercițiilor și problemelor matematice.

Un rol important îl are și utilizarea activităților practice în procesul de predare-învățare. Elevii pot măsura obiecte din clasă, pot compara lungimi, greutăți sau capacități și pot realiza diferite exerciții aplicative. Prin aceste activități, matematica devine utilă și apropiată de viața de zi cu zi. Copiii înțeleg mai bine importanța cunoștințelor matematice și dezvoltă deprinderi practice necesare în activitatea cotidiană.

În ultimii ani, tehnologia digitală a devenit un instrument important în activitatea didactică, inclusiv în predarea matematicii la clasele primare. Utilizarea aplicațiilor interactive, a platformelor

educaționale și a jocurilor digitale contribuie la creșterea interesului elevilor pentru învățare. Resursele digitale permit prezentarea noțiunilor matematice într-un mod atractiv și dinamic, stimulând participarea activă a elevilor.

Lecțiile interactive realizate cu ajutorul calculatorului, al tablei inteligente sau al platformelor online oferă posibilitatea utilizării imaginilor, animațiilor și exercițiilor interactive. Aceste resurse facilitează înțelegerea noțiunilor abstracte și contribuie la consolidarea cunoștințelor într-un mod modern și eficient. Totodată, utilizarea tehnologiei dezvoltă competențele digitale ale elevilor și îi pregătește pentru cerințele societății actuale.

Aplicarea metodelor intuitive în predarea matematicii prezintă numeroase avantaje. În primul rând, acestea facilitează înțelegerea noțiunilor abstracte și contribuie la formarea unor reprezentări clare și corecte. Elevii participă activ la lecție, își dezvoltă gândirea logică și creativitatea și dobândesc încredere în propriile capacități. De asemenea, metodele intuitive contribuie la creșterea motivației pentru învățare și la formarea unei atitudini pozitive față de matematică.

Rolul cadrului didactic este esențial în selectarea și utilizarea adecvată a metodelor intuitive. Învățătorul trebuie să creeze situații de învățare atractive, să utilizeze materiale didactice variate și să încurajeze participarea activă a elevilor. Atmosfera pozitivă din clasă, comunicarea eficientă și încurajarea permanentă contribuie la dezvoltarea interesului pentru matematică și la obținerea unor rezultate bune la învățătură.

În concluzie, metodele intuitive ocupă un loc fundamental în predarea matematicii la clasele mici, deoarece răspund nevoilor și particularităților de vârstă ale elevilor. Prin observare, manipulare, joc și activități practice, matematica devine mai accesibilă, mai atractivă și mai ușor de înțeles. Utilizarea acestor metode contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație și a capacității de rezolvare a problemelor, formând totodată o atitudine pozitivă față de învățare. În contextul educației moderne, îmbinarea metodelor intuitive tradiționale cu resursele digitale interactive poate conduce la creșterea eficienței actului educațional și la obținerea unor rezultate școlare superioare.

Bibliografie:

- Comenius, Jan Amos – *Didactica Magna*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970;
- Bocoș, Mușata – *Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Polirom, Iași, 2013;

- Ministerul Educației – *Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la ciclul primar*, București;
- Nicola, Ioan – *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 2003;
- Cojocariu, Venera-Mihaela – *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*, Editura Vasile Alecsandri University Press, Bacău, 2010.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Incluziune și educație diferențiată în educația timpurie

Mătușa Constanța Steluța, Școala Gimnazială ”Vintilă Brătianu”–G.P.P.

ducația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului și are un rol esențial în formarea competențelor cognitive, emoționale și sociale. În contextul actual, sistemul educațional pune accent pe respectarea diversității și pe asigurarea egalității de șanse pentru toți copiii. Din această perspectivă, incluziunea și educația diferențiată devin principii fundamentale ale procesului instructiv-educativ.

Incluziunea presupune integrarea tuturor copiilor în mediul educațional, indiferent de particularitățile lor fizice, intelectuale, sociale, emoționale, culturale sau lingvistice. Educația diferențiată urmărește adaptarea activităților și strategiilor didactice la nevoile individuale ale fiecărui copil.

Educația incluzivă reprezintă un proces prin care toți copiii participă activ și egal la activitățile educaționale. Aceasta promovează respectul pentru diversitate și eliminarea discriminării. În grădiniță, incluziunea presupune crearea unui mediu sigur și prietenos, în care fiecare copil se simte acceptat și valorizat.

Principiile educației incluzive sunt:

- egalitatea de șanse;
- respectarea ritmului propriu de dezvoltare;
- valorizarea diversității;
- participarea activă a tuturor copiilor;
- colaborarea dintre educatoare, familie și specialiști.

Un aspect important al incluziunii îl reprezintă integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în colectivul de copii, prin activități adaptate și suport individualizat.

Educația diferențiată presupune adaptarea procesului educativ în funcție de nivelul de dezvoltare, interesele, aptitudinile și stilul de învățare al fiecărui copil. În grupa de preșcolari există diferențe individuale evidente, iar educatoarea trebuie să organizeze activități care să permită fiecărui copil să progreseze în ritmul propriu.

Diferențierea poate fi realizată prin:

- adaptarea sarcinilor de lucru;
- folosirea unor materiale variate;

- organizarea activităților pe grupe mici;
- acordarea unui timp diferit pentru rezolvarea sarcinilor;
- utilizarea jocului didactic;
- sprijin individual pentru copiii care întâmpină dificultăți.

De exemplu, într-o activitate de dezvoltare a limbajului, unii copii pot formula propoziții simple, iar alții pot realiza descrieri mai complexe. Educatoarea oferă sarcini adaptate fiecărui nivel de dezvoltare.

Cadrul didactic are un rol esențial în realizarea incluziunii și diferențierii. Educatoarea trebuie să observe permanent comportamentul și progresul copiilor, să identifice nevoile individuale și să creeze situații de învățare accesibile tuturor.

Printre responsabilitățile cadrului didactic se numără:

- crearea unui climat pozitiv și tolerant;
- stimularea cooperării între copii;
- prevenirea marginalizării;
- adaptarea strategiilor didactice;
- colaborarea cu familia și specialiștii;
- încurajarea încrederii în sine a copilului.

Un educator incluziv promovează empatia, comunicarea și respectul reciproc, contribuind la dezvoltarea unei comunități educaționale armonioase.

Aplicarea principiilor incluziunii și diferențierii aduce numeroase beneficii:

- creșterea stimei de sine;
- dezvoltarea relațiilor sociale;
- reducerea discriminării și a excluziunii;
- stimularea motivației pentru învățare;
- dezvoltarea autonomiei;
- îmbunătățirea performanțelor școlare.

Copiii învață să accepte diferențele, să colaboreze și să manifeste empatie față de ceilalți. Astfel, grădinița devine un spațiu al respectului și al dezvoltării echilibrate.

În implementarea educației incluzive pot apărea diverse dificultăți:

- lipsa resurselor materiale;
- numărul mare de copii din grupă;
- insuficienta pregătire în domeniul incluziunii;

- colaborarea dificilă cu unele familii;
- lipsa personalului de sprijin.

Pentru depășirea acestor dificultăți este necesară formarea continuă a cadrelor didactice și dezvoltarea parteneriatelor educaționale.

Incluziunea și educația diferențiată reprezintă componente esențiale ale educației timpurii moderne. Fiecare copil are dreptul la educație de calitate și la șanse egale de dezvoltare. Prin adaptarea strategiilor didactice și promovarea unui climat bazat pe respect și acceptare, educatoarea contribuie la formarea unor copii echilibrați, încrezători și capabili să se integreze armonios în societate.

Bibliografie

1. Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației, România.
2. Vrășmaș, E. – Educația incluzivă în grădiniță.
3. Cucoș, C. – Pedagogie.
4. UNESCO – Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All.
5. Preda, V. – Educația copiilor cu cerințe educaționale speciale.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța parteneriatului școală-familie

Prof. Cîrcotă Roxana, Liceul Tehnologic General de Marină Nicolae Dumitrescu Maican, Galați

Dezvoltarea armonioasă a unui copil nu este numai preocuparea părinţilor, ci şi a societăţii în ansamblu, prevăzută în sistemele legislativ, financiar şi de protecţie socială.

Deşi şcoala este oficial responsabilă pentru alfabetizarea socială a copilului, prin asigurarea contextelor şi a procesului prin care elevii îşi dezvoltă deprinderea de a citi şi atracţia pentru lectură, familia rămâne totuşi principala instituţie în cadrul căreia are loc acest proces, întrucât părinţii sunt aceia care îi familiarizează pe copii cu practicile culturale, spre exemplu, deprinderile părinţilor de a citi şi interacţiona cu copiii lor.

Consilierii şcolari trebuie să aibă un rol activ în parteneriate şi să contribuie la identificarea unor modalităţi eficiente şi innovative de a le dezvolta. Consilierii şcolari pot juca un rol de lideri în dezvoltarea relaţiei dintre şcoli şi părinţii prin implementarea unor strategii centrate pe comunitate şi prin implicarea părinţilor. Aceste strategii trebuie să respecte cultura comunităţii şi să îmbunătăţească abilităţile părinţilor de a contribui la educaţia propriilor copii.

Familia şi şcoala sunt factori cu o influenţă deosebită asupra formării şi dezvoltării personalităţii elevului. Un rol important îl au raporturile dintre cei doi factori educativi, relațiile reciproce pe care le dezvoltă, poziţia pe care o adoptă fiecare în relaţia şcoală-familie.

Şcoala şi familia trebuie să colaboreze real, bazându-se pe încredere şi respect reciproc, pe grija faţă de elev. Factorul hotărâtor pentru succesul şcolar este colaborarea directă și activă în cadrul relației școală - familie. O bună colaborare între familie și școală se poare realiza prin parteneriate. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea școlii şi a clasei de elevi.

Parteneriatul *şcoală-familie* este o formulă pedagogică, noţiune relativ nouă înserată în domeniul educaţiei. Pedagogul Sorin Cristea (2000) consideră că acest parteneriat este de fapt un segment care „reflectă mutaţiile înregistrate la nivelul relaţiilor existente între instituţiile implicate direct şi/sau indirect în proiectarea şi realizarea obiectivelor sistemului de învăţământ: şcoala, familia, comunitatea locală, agenţii sociali (economici, culturali, politici, religioşi etc.), factori de asistenţă socială etc.”.

Prin parteneriatul școală – familie se urmărește realizarea unei comunicări eficiente între cei doi factori și punerea de comun acord a sistemelor de valori şi a cerinţelor de la adolescent. Acestea acţionează în următoarele direcţii: ajută profesorii în munca lor, generează și perfecționează

competențele şcolare ale elevilor, îmbunătăţesc programele de studiu şi climatul şcolar, dezvoltă abilităţile educaţionale ale părinţilor, creează un mediu de siguranță sporit în şcoli.

Scopul contractului de parteneriat școală – familie are ca principiu asigurarea condiţiilor optime de derulare a procesuluide învăţământ prin implicarea şi responsabilizarea părţilor în educaţia beneficiarilor direcţiai educaţiei elevilor. Şcoala are responsabilitatea cea mai importantă în procesul instructiv-educativ, părintele este responsabil pentru educarea şi comportamentul elevului, elevul este și el responsabil pentru propria educaţie.

Prin contractul de parteneriatul școală – familie profesorii doresc din partea părinţilor: să ofere copiilor lor condiţii optime ca aceștia să se dezvolte, un mediu sigur, liniştit şi prielnic pentru a învăța, să sugereze copiilor importanţa educaţiei pentru viaţa de adult, să-i îndrume pe copii să realizeze un echilibru între activităţile şcolare şi cele casnice, să comunice des şi deschis cu profesorii, să susţină acțiunile şcolii, să-i înveţe pe copii auto-disciplina şi respectul faţă de alţii, cum să reziste influențelor negative

Prin contractul de parteneriatul școală – familie părinţii doresc de la profesori: să fie receptivi la nevoile, interesele şi abilitățile copiilor, să stabilească cerinţe şcolare egale pentru toţi elevii, să ofere indicaţii cu privire la modul în care părinţii îi pot ajuta pe copii să înveţe, să comunice des şi deschis cu părinţii, să manifeste dăruire în educarea copiilor.

Din momentul semnării contractului educațional dintre familie şi şcoală se consideră că a luat naștere un sistem de îndatoriri reciproce în colaborarea părinţilor cu şcoala pentru a educa şi forma elevul.

Părinţii şi profesorii sunt parteneri cu aşteptări diferite. În viitor, şcolile trebuie să acorde o mai mare atenţie dezvoltării parteneriatelor cu părinţii şi comunitatea, prin crearea unor programe de cooperare şi susţinere din partea unor instituţii de profil. De asemenea, studiile arată că este necesară o interacţiune şi în cadru mai puţin formalizat pentru clădirea relaţiilor de încredere şi onestitate.

Comunicarea ar putea fi îmbunătăţită dacă părinţii se simt respectaţi şi valorizaţi. Abordarea copiilor şi părinţilor ca participanţi responsabili şi oferirea de suport cresc şansele ca aceştia să fie apreciativi şi să răspundă pozitiv la solicitările școlii. Astfel că în lucrul cu părinţii, şcoala recomandă planificarea activităţilor de aşa manieră astfel încât să îi motiveze să participe, prin faptul că se ţine cont de orarul acestora de lucru, de timpul disponibil sau de anumite condiţii speciale. Misiunea şcolii este de a facilita implicarea părinţilor prin înlăturarea barierelor ce ţin de: timp, angajamente. profesionale, sarcini domestice, limbaj (un limbaj prea complicat poate fi descurajator sau neînţeles),

Unii dintre părinţi se simt anxioşi în comunicarea cu şcoala pe baza propriilor experienţe din copilărie, alţii se tem să nu deschidă subiecte care să le afecteze ulterior copilul, unii simt că sunt depăşiţi din punct de vedere academic, chiar jenaţi din acest motiv sau din cauza schimbărilor din mediul educaţional (tehnologie, curriculum, evaluare, etc.). Şcoala este responsabilă de acordarea unui support adecvat pentru ca părinţii să depăşească aceste context defavorizante.

Literatura de specialitate (Bryan şi Holcomb McCoy, 2004) menţionează următoarele tipuri de parteneriate: programe de mentorat, centre pentru părinţi, membri ai familiei/ ai comunităţii ca asistenţi ai profesorilor; programe de voluntariat; vizite la domiciliu; programe de educaţie a părinţilor; parteneriate şcoală - comunitatea de afaceri; părinţi şi membri ai comunităţii implicaţi în managementul şcolii; programe de tutorat.

O formă de colaborare a şcolii cu familia o constituie vizitarea şcolii de către parinţi. Spre a-i ajuta eficient pe copii, părinţii trebuie să se informeze despre rezultatele muncii şi despre comportarea lor în şcoală. Cele mai multe informaţii le pot primi de la diriginte şi de la cadrele didactice ale clasei. Părinţii trebuie să ţină permanent legătura cu şcoala, dar mai ales atunci când apar primele note slabe sau se observă modificări în comportamentul elevului- ora de consiliere săptămânală.

Lectoratele cu părinții dau posibilitatea schimbului de experiență, a confruntării opiniilor şi căutării unor soluţii viabile pentru practica muncii educative a părinţilor, oferă informaţii privitor la importanţa cunoaşterii personalităţii propriului copil, aprecierea corectă a comportamentelor copiilor, măsuri şi soluţii pentru ignorarea sau limitarea comportamentelor negative, tehnici şi metode prin care-şi pot ajuta copilul la lecţii.

O altă formă de colaborare a şcolii cu familia o reprezintă convorbirile telefonice, care în ultima vreme sunt preponderente datorită evoluției telefoniei mobile, dar și timpului limitat al părinților și cadrelor didactice.

Alte metode de colaborare școală- familie în cadrul învățământului preuniversitar sunt: consultaţiile individuale ce oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă elevul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinţii pot furniza informaţii mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educaţia şi instrucţia elevului; lecţii deschise pentru părinţi în care aceştia au posibilitatea să cunoască nivelul de pregătire al copilului, deprinderile însuşite, prietenii acestuia, să se familiarizeze cu metodele şi procedeele folosite în predare, pot face analize comparative privitoare la copiii lor; mese rotunde în cadrul cărora părinţii şi profesorii fac schimb de experienţă educaţională; sait-ul web al şcolii ce conţine informaţii despre activităţile instituţiei;

prezentarea unor evenimente; anunţuri despre activităţile ce urmează a fidesfăşurate; articole diverse la care pot să-și aducă aportul și unii părinți.

Parteneriatul școală-familie în zilele noastre are noi semnificații:

- părintele se informează asupra modului de conducere și organizare a procesului instructiv-educativ;
- părintele sprijină școala în realizarea unor proiecte și activități;
- părintele devine un suport al imaginii pozitive despre școală, înțelege importanța școlii în formarea copilului său și are o atitudine pozitivă față de școală;
- părintele devine o sursă de informație complementară furnizeazând dirigintelui informații despre comportamentul copilului în familie, despre problemele afective și de sănătate ale acestuia;
- părintele devine o sursă educațională, contribuie la educația propriului copil, îl ajută și îl sprijină în activitatea zilnică de acumulare de cunoștințe;
- părintele devine un inițiator al schimbărilor din școală având dreptul să solicite adaptarea școlii la cerințele societății actuale; el poate să propună unele schimbări care să contribuie la dezvoltarea individuală sau colectivă aelevului.

Parteneriatul școală –familie nu își atimge scopul întotdeauna pentru că de cele mai multe ori acţiunile parteneriatului educaţional nu se planifică în baza unor analize profunde, nu se consideră obligatorii şi nu se monitorizează continuu pentru a modifica la timp omisiunile şi greşelile comise.

În concluzie implicarea familiei în parteneriatul cu şcoala contribuie la îmbunătăţirea rezultatelor, frecvenţei şcolare şi la dezvoltarea responsabilităţii elevilor pentru activităţile şcolare.

Bibliografie:

- Agabrian, M., Milea V., *Parteneriate şcoală-familie-comunitate*, Ed. Institutul European, Iaşi, 2005
- Batrânu, E., *Educaţia în familie*, Ed. Politică, Bucuresti, 2005
- Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iași, 2010
- *Jinga, I., Negreț, I.*,Învățarea eficientă, Ed. Aldin, București, *1999*
- Vinţanu, N.,*Educaţia adulţilor. Idei pedagogice contemporane*, Ed. Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1998
- Vrasmaş, Ecaterina,*Intervenţia socio-educaţională ca sprijin pentru părinţi*, Ed. Aramis, București, 2008

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Două atitudini față de școală: Nică și Niculae

Prof. Pricop Elena-Lăcrămioara
Școala Profesională Mogoșești, Iași

1. Introducere

Educația și școala reprezintă teme importante ale literaturii române, deoarece surprind procesul formării copilului și al maturizării sale. Literatura oferă nu doar personaje și întâmplări, ci și modele educative, conflicte între generații și perspective diferite asupra rolului școlii în viața individului.

În contextul actual, în care mulți elevi își pierd motivația pentru învățare, iar influența mediului social și a rețelelor sociale devine tot mai puternică, literatura poate constitui un instrument important de reflecție asupra valorii educației. Personajele Nică, din „Amintiri din copilărie" de Ion Creangă, și Niculae, din „Moromeții" de Marin Preda, ilustrează două atitudini diferite față de școală, reflectând contexte sociale și mentalități distincte.

2. Contextul social și familial

Nică trăiește într-o lume tradițională, stabilă, dominată de spiritul ludic al copilăriei. Universul humulesțean este unul al libertății, al jocului și al năzbâtiilor, iar școala apare mai ales ca o obligație impusă de familie și de comunitate.

În schimb, Niculae Moromete trăiește într-o lume aflată în transformare, marcată de lipsuri materiale, tensiuni familiale și schimbări sociale. Pentru el, educația devine o șansă de depășire a condiției sociale și de afirmare personală.

3. Nică – copilul care percepe școala ca pe o constrângere

Nică este un copil vesel, neastâmpărat și atras de joc. El privește școala cu teamă și reticență, deoarece aceasta este asociată cu disciplina și pedeapsa. Momentele petrecute la școală sunt adesea prezentate într-o manieră umoristică, specifică stilului lui Ion Creangă.

Pentru Nică, adevărata lume este cea a copilăriei libere, a prietenilor și a aventurilor. Școala îi limitează spontaneitatea și îi impune reguli stricte. Totuși, în spatele acestor întâmplări comice se află și ideea importanței educației, susținută mai ales de mama sa, Smaranda.

4. Niculae – elevul care vede în școală o salvare

Niculae Moromete este diferit de frații săi și de lumea în care trăiește. Sensibil, inteligent și visător, el înțelege că școala poate reprezenta o cale spre un alt destin. Într-o familie preocupată de probleme economice și de conflicte, Niculae își dorește să învețe și să se desprindă de limitele lumii rurale. El nu privește educația ca pe o obligație, ci ca pe o șansă reală de evoluție.

Personajul este foarte actual și astăzi, mai ales pentru elevii din mediul rural sau din învățământul profesional, care se confruntă adesea cu lipsa motivației, cu dificultăți materiale sau cu neîncrederea în utilitatea școlii.

5. Rolul familiei în raport cu școala

Atitudinea celor doi copii față de educație este influențată și de familie. Smaranda, mama lui Nică, crede cu tărie în rolul școlii și insistă ca fiul ei să învețe. Ea reprezintă figura maternă autoritară, dar preocupată de viitorul copilului. În familia Moromete, comunicarea este mai dificilă. Ilie Moromete oscilează între nevoia de a-și ține copiii aproape de gospodărie și înțelegerea importanței școlii. Catrina este preocupată mai ales de supraviețuirea familiei. În acest context, drumul lui Niculae spre educație devine mai dificil. Compararea celor două familii evidențiază rolul esențial pe care îl are mediul familial în formarea motivației pentru învățare.

6. Școala de ieri și școala de azi

Textele literare permit și o reflecție asupra transformării școlii. În literatura clasică, școala apare ca un spațiu al disciplinei și al respectului față de autoritate. Regulile sunt stricte, iar profesorul este perceput ca o figură centrală a educației. În școala contemporană, accentul se pune mai mult pe dialog, colaborare și dezvoltarea competențelor socio-emoționale. Elevii au mai multă libertate de exprimare, iar relația profesor–elev este diferită. Totuși, atât școala de ieri, cât și cea de azi au același scop fundamental: formarea caracterului și dezvoltarea personalității elevului.

7. Valențe educative și actualitatea personajelor

Personajele Nică și Niculae pot constitui repere educative pentru elevii contemporani. Nică ilustrează copilul atras de joc și de libertate, care învață treptat importanța responsabilității. Niculae reprezintă elevul care înțelege valoarea educației și încearcă să își depășească limitele prin

învățătură.

În prezent, mulți adolescenți se confruntă cu lipsa motivației școlare, cu influența modelelor superficiale și cu dificultatea de a-și construi repere stabile. Din acest motiv, literatura poate deveni un mijloc de reflecție asupra rolului educației și asupra importanței familiei în formarea caracterului. La clasă, aceste texte pot fi valorificate prin dezbateri, comparații, activități reflexive și discuții despre motivația pentru învățare și despre modelele educative.

8. Concluzii

Nică și Niculae ilustrează două perspective diferite asupra școlii și a educației. Dacă pentru Nică școala este o constrângere specifică vârstei copilăriei, pentru Niculae ea devine o șansă de schimbare a destinului.

Prin aceste personaje, literatura română surprinde evoluția mentalităților față de educație și evidențiază rolul important al familiei și al școlii în formarea individului. Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, educația rămâne unul dintre cele mai importante repere pentru dezvoltarea personală și socială.

Bibliografie

Creangă, Ion, *Amintiri din copilărie*, Editura Ion Creangă, București, 1987.

Preda, Marin, *Moromeții*, vol. I, Editura Cartea Românească, București, 1986.

Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, București, 1982.

Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe*, Editura Minerva, București, 1980.

Băjenaru, Grigore, *Cișmigiu & Comp.*, Editura Tineretului, București, 1967.

Sebastian, Mihail, *Steaua fără nume*, Editura Minerva, București, 1984.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

UTILIZAREA INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ÎN PREDAREA MATEMATICII LA CLASELE LICEALE

Pavlov Andrei, profesor de matematică și informatică,
Centrul de Excelență în Transporturi,
Chișinău, Republica Moldova

Educația matematică se află într-un proces continuu de transformare, determinat de evoluția rapidă a tehnologiei. Apariția și dezvoltarea *inteligenței artificiale* (IA) au deschis noi orizonturi pentru îmbunătățirea procesului de predare-învățare, permițând o abordare mai dinamică, personalizată și vizuală a conceptelor abstracte. În contextul global al digitalizării, integrarea IA la lecțiile de matematică nu mai este o opțiune, ci o necesitate, pregătind elevii pentru o piață a muncii dominată de inovația tehnologică.

Inteligența artificială (IA) transformă modul în care se predă și se învață matematica prin diverse aplicații, de la personalizarea procesului de învățare până la automatizarea sarcinilor administrative pentru profesori.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale IA este capacitatea de a *personaliza* experiența de învățare pentru fiecare elev. Sistemele de IA pot analiza performanța unui elev, identificând punctele slabe și lacunele de cunoștințe. Apoi, generează exerciții și materiale de studiu adaptate nevoilor specifice ale fiecărui elev. De exemplu, dacă un elev întâmpină dificultăți la rezolvarea ecuațiilor de gradul al doilea, sistemul îi va oferi mai multe exerciții și explicații suplimentare pe această temă, înainte de a trece la concepte noi.

IA poate oferi *feedback instant* elevilor. Când un elev rezolvă o problemă, o platformă bazată pe IA poate corecta imediat răspunsul și poate oferi explicații pas cu pas pentru a-l ajuta să înțeleagă unde a greșit. Acest lucru le permite elevilor să-și corecteze greșelile în timp real, fără a fi nevoiți să aștepte intervenția profesorului. IA poate funcționa și ca un "tutore virtual", răspunzând la întrebări și oferind indicii atunci când elevul se blochează la o problemă.

Profesorii pot folosi IA pentru a *genera rapid* materiale didactice. De exemplu, un instrument bazat pe IA poate crea automat foi de lucru, teste sau seturi de probleme cu diferite niveluri de

dificultate, economisind timp prețios. Acest lucru le permite profesorilor să se concentreze mai mult pe interacțiunea cu elevii și pe planificarea lecțiilor creative.

Sistemele de IA pot colecta și analiza date despre progresul elevilor, oferind profesorilor o imagine de ansamblu clară asupra performanței clasei. Pe baza acestor date, IA poate prezice ce elevi ar putea avea nevoie de ajutor suplimentar, permițând profesorilor să intervină proactiv. De exemplu, un algoritm poate identifica modele în erorile elevilor și poate sugera profesorului să revizuiască anumite concepte cu întreaga clasă.

Deși beneficiile sunt evidente, integrarea IA ridică și provocări:

Dependența de tehnologie: Există riscul ca elevii să devină dependenți de rezolvitoarele automate, renunțând la efortul de a gândi critic și de a rezolva problemele pe cont propriu.

Acuratețea și siguranța datelor: Sistemele IA nu sunt infailibile și pot oferi răspunsuri incorecte. În plus, utilizarea datelor elevilor ridică întrebări privind confidențialitatea și securitatea informațiilor personale.

Inechitatea digitală: Nu toți elevii au acces la dispozitive și internet de calitate, ceea ce poate adânci discrepanțele de învățare.

În continuare, propun să analizăm cum, cu ajutorul inteligenței artificiale, un profesor poate crea un proiect pentru o lecție de matematică.

Obiectiv: Crearea lucrării practice pentru lecția „*Unități statistice, populație statistică, sondaje(exemple din cotidian). Serii statistice. Reprezentări grafice ale seriei statistice. Aplicații ale organizării datelor" (clasa a XII-a).*

Instrument: *ChatGPT* (https://chatgpt.com)

După activarea aplicației, în casetă de dialog introducem text cu sarcina.

creează un proiect al lecţiei practice la matematica pentru clasa 12 cu tema "Unităţi statistice, populaţie statistică, sondaje(exemple din cotidian). Serii statistice. Reprezentări grafice ale seriei statistice. Aplicaţii ale organizării datelor"

Apăsăm butonul *activare*.

În câteva secunde primim rezultatul dorit, care poate fi descărcat ca text pe dispozitivul dvs. și imprimat pe o imprimantă.

Proiect de lecție practică - Matematică, clasa a XII-a

Unitatea de învățare: *Elemente de statistică*

Tema lecției: *Unități statistice, populație statistica, sondaje (exemple din cotidian). Serii statistice. Reprezentări grafice ale seriei statistice. Aplicații ale organizării datelor*

Tipul lecției: *Lecție practică (aplicații + formare de competențe)*

Durata: *60 minute*

1. Competențe specifice

Cadrul de referință:

C5: Analiza și interpretarea datelor statistice.

C6: Utilizarea reprezentărilor grafice și tabelare în argumentarea unor concluzii simple.

Competențe specifice vizate:

1. Identificarea unităților statistice și a populației statistice în contexte cotidiene.
2. Colectarea și organizarea datelor într-o serie statistică simplă.
3. Alegerea și realizarea unei reprezentări grafice adecvate (diagramă bară, histogramă, diagramă circulară, grafic liniar).
4. Interpretarea graficelor și formularea de concluzii.
5. Aplicarea conceptelor statistice în analiza unui mini-sondaj realizat în clasă.

2. Obiective operaționale

La finalul lecției elevii vor fi capabili să:

O1: Defini "unitate statistică", "populație statistică", "eșantion", "sondaj".

O2: Identifice exemple de unități și populații statistice în situații cotidiene (trafic, rețele sociale, preferințe alimentare etc.).

O3: Organizeze datele obținute într-un tabel (serie statistică).

O4: Reprezinte grafic datele colectate folosind un tip de diagramă potrivit.

O5: Interpreteze graficul realizat și formuleze concluzii.

O6: Explice utilitatea organizării datelor în statistica reală (media, marketing, sondaje de opinie).

3. Strategii didactice

Metode: conversația euristică, brainstorming, demonstrația, lucrul în echipe, investigația, problematizarea.

Mijloace: flipchart / tablă, fișe de lucru, laptop + proiector (opțional), aplicații simple pentru grafice (Google Sheets / Excel - opțional).

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

4. Conținuturi ale lecției

- Unități statistice
- Populație statistică
- Eșantion și sondaj statistic
- Exemple cotidiene de sondaje
- Serii statistice (tabele de frecvențe)
- Reprezentări grafice (bară, circulară, grafic liniar)
- Interpretarea datelor

5. Desfășurarea lecției

I. Moment organizatoric - 2 min

Salutul elevilor, pregătirea materialelor.

II. Captarea atenției - 5 min

Profesorul prezintă o situație reală: *"Un supermarket dorește se află la ce ord vin cel mai des clienții. Face un sondaj cu 50 de persoane. Ce sunt aceste persoane în limbaj statistic? Ce reprezintă datele colectate?"*

Scop: introducere în tema lecției.

III. Anunțarea obiectivelor și a temei - 3 min

Profesorul anunță tema și explică faptul că lecția este una aplicativă, în care elevii vor face un mic sondaj, îl vor organiza într-o serie și vor realiza un grafic statistic.

IV. Dirijarea învățării - 15 min

1. Prezentarea noțiunilor teoretice (scurtă recapitulare ghidată)

- Unitate statistică: element individual observat (ex.: un elev, un produs, o zi, un telefon etc.).
- Populație statistică: totalitatea unităților investigate.
- Eșantion: subset al populației, selectat pentru studiu.
- Sondaj: metodă de colectare a datelor despre o populație pe baza unui eșantion.

Se oferă exemple cotidiene: sondaje politice, statistici despre consum media (TikTok, YouTube), frecvența transportului public, preferințe de cumpărături.

2. Organizarea datelor - seria statistică

Profesorul explică structura unui tabel statistic simplu (valoare - frecvență).

V. Activitate practică - 20 min

Activitate: *Mini-sondaj în clasă*

Elevii lucrează în grupuri de 4-5.

Tema sondajului: *"Câte ore petrece un elev de clasa a XII-a pe rețele sociale într-o zi obișnuită?"*

Pașii:

1. Fiecare grup colectează date de la 10 colegi (pot include și membri ai grupului).
2. Construiesc tabelul de frecvențe (seria statistică).
3. Aleg un tip de diagramă: diagramă de bară sau diagramă circulară.
4. Realizează graficul pe hârtie sau digital.
5. Formulează 2-3 concluzii: intervalele cele mai frecvente, observații despre distribuție etc.

Profesorul asistă și oferă sprijin.

VI. Obținerea performanței - 10 min

Fiecare grup prezintă graficul și concluziile. Profesorul notează observații pozitive și pune întrebări de clarificare.

VII. Evaluare - 3 min

Itemi rapizi de verificare:

- Ce este o unitate statistică?
- Ce reprezintă populația într-un sondaj?
- De ce este utilă reprezentarea grafică?
- Ce tip de diagramă ai folosit și de ce?

VIII. Tema pentru acasă - 2 min

Realizați o serie statistică cu date colectate în familie (ex.: numărul de minute de activitate fizică pe zi/ consumul de ceai/cafea etc.) și construiți o diagramă potrivită + interpretarea.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Comunicarea dintre școală și familie – fundament al succesului educațional

Boioc Lavinia Elena
Școala Gimnazială Broșteni Aninoasa

Comunicarea dintre școală și familie reprezintă unul dintre pilonii esențiali ai educației moderne. În contextul actual, marcat de schimbări sociale rapide, de dezvoltarea tehnologiei și de provocările tot mai complexe ale mediului educațional, colaborarea dintre cadrele didactice și părinți devine o condiție fundamentală pentru dezvoltarea armonioasă a elevului. Din perspectiva profesorului, relația cu familia nu trebuie privită doar ca o obligație administrativă sau formală, ci ca un parteneriat autentic, bazat pe încredere, respect reciproc și interes comun pentru binele copilului.

Școala și familia sunt cele două instituții care influențează decisiv formarea personalității elevului. Dacă familia oferă primele modele de comportament, valori morale și reguli de conviețuire, școala are rolul de a continua procesul educativ prin dezvoltarea competențelor intelectuale, sociale și emoționale. Atunci când cele două medii colaborează eficient, elevul beneficiază de stabilitate, echilibru și sprijin constant. În schimb, lipsa comunicării sau apariția conflictelor dintre școală și familie poate conduce la dificultăți de adaptare, scăderea performanțelor școlare și diminuarea motivației pentru învățare.

Din experiența didactică, comunicarea eficientă cu părinții presupune mai mult decât transmiterea unor informații despre rezultate sau comportament. Profesorul trebuie să fie un mediator, un bun ascultător și un partener deschis dialogului. În multe situații, părinții au nevoie să fie îndrumați, încurajați și implicați în procesul educativ. O relație bazată pe colaborare contribuie la identificarea timpurie a problemelor elevului și la găsirea unor soluții adecvate.

Comunicarea dintre școală și familie poate îmbrăca forme diverse. Cele mai cunoscute sunt ședințele cu părinții, consultațiile individuale, carnetul de note și întâlnirile periodice organizate la nivelul clasei. În ultimii ani, tehnologia a adus noi modalități de comunicare: platformele educaționale, grupurile online, e-mailul și aplicațiile de mesagerie. Aceste instrumente facilitează transmiterea rapidă a informațiilor și permit menținerea unei legături permanente între profesor și familie. Totuși, comunicarea virtuală nu trebuie să înlocuiască dialogul direct, deoarece interacțiunea față în față rămâne esențială pentru construirea unei relații autentice.

Un aspect important al colaborării dintre școală și familie îl reprezintă climatul de încredere. Profesorul trebuie să manifeste empatie, răbdare și respect față de părinți, indiferent de nivelul lor de educație sau de situația socială. La rândul lor, părinții trebuie să înțeleagă faptul că actul educațional este complex și că succesul școlar depinde de implicarea tuturor factorilor educativi. Comunicarea eficientă presupune evitarea reproșurilor și a criticilor agresive, accentul fiind pus pe cooperare și pe identificarea unor soluții constructive.

În activitatea didactică apar frecvent situații care demonstrează importanța relației dintre profesor și familie. De exemplu, elevii care beneficiază de susținere acasă manifestă un interes mai mare pentru activitățile școlare, respectă regulile și au rezultate mai bune la învățătură. În schimb, copiii ai căror părinți sunt dezinteresați sau comunică rar cu școala întâmpină dificultăți de integrare și pot dezvolta comportamente problematice. Din acest motiv, profesorul trebuie să găsească modalități prin care să implice și familiile mai puțin active în viața școlii.

Parteneriatul dintre școală și familie are și un rol preventiv. Prin comunicare constantă pot fi identificate din timp probleme precum absenteismul, agresivitatea, dependența de tehnologie sau dificultățile emoționale ale elevului. Profesorul și părinții pot colabora pentru a crea strategii de intervenție și pentru a oferi copilului sprijinul necesar. În plus, elevul observă că adulții din jurul său cooperează și transmit mesaje unitare, ceea ce îi oferă siguranță și încredere.

Un profesor eficient trebuie să dezvolte competențe de comunicare și relaționare. Modul în care transmite informațiile, tonul folosit și atitudinea manifestată influențează semnificativ relația cu părinții. Comunicarea trebuie să fie clară, sinceră și echilibrată. Este important ca profesorul să evidențieze nu doar dificultățile elevului, ci și progresele și calitățile acestuia. Părinții reacționează mai bine atunci când simt că profesorul apreciază eforturile copilului și dorește cu adevărat să îl ajute. În același timp, trebuie recunoscut faptul că relația dintre școală și familie nu este întotdeauna lipsită de obstacole. Uneori apar neînțelegeri generate de diferențe de opinie, lipsa timpului, stres sau așteptări nerealiste. Există părinți care consideră că educația este exclusiv responsabilitatea școlii și părinți care contestă permanent deciziile profesorilor. În astfel de situații, cadrul didactic trebuie să manifeste profesionalism, calm și disponibilitate pentru dialog. Conflictele pot fi depășite prin comunicare deschisă și prin orientarea tuturor către interesul superior al elevului.

Școala modernă promovează tot mai mult ideea implicării familiei în activități educative. Participarea părinților la proiecte, activități extracurriculare, ateliere sau evenimente școlare contribuie

la consolidarea relației dintre elev, familie și profesori. Astfel de experiențe dezvoltă sentimentul de apartenență la comunitatea școlară și creează un climat educațional pozitiv.

În concluzie, comunicarea dintre școală și familie reprezintă o condiție esențială pentru succesul educațional al elevului. Din perspectiva profesorului, colaborarea cu părinții trebuie să fie permanentă, bazată pe respect, sinceritate și responsabilitate comună. Atunci când școala și familia acționează împreună, elevul beneficiază de un mediu favorabil dezvoltării sale intelectuale și emoționale. O educație de calitate nu poate exista fără dialog, cooperare și implicare reciprocă.

Bibliografie

Cucoș, Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014.

Jinga, Ioan; Istrate, Elena – Manual de pedagogie, Editura All, București, 2008.

Nicola, Ioan – Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2003.

Păun, Emil – Școala – abordare sociopedagogică, Editura Polirom, Iași, 1999.

Vrășmaș, Traian – Consilierea și parteneriatul educațional, Editura Universității din București, 2002.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

STUDIU: EFECTELE UTILIZĂRII „PRIETENULUI DIGITAL" ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A ELEVILOR ȘI ÎN EFICIENTIZAREA COMUNICĂRII DIDACTICE

Prof. înv. primar Bota Gabriela Alina
Școala Gimnazială Nadeș, jud. Mureș

În contextul evoluției galopante a tehnologiei, care a acaparat ireversibil generațiile de adolescenți și copii, comunicarea dintre profesor și elev în școala dobândește noi valențe, menite să fuzioneze cu mediul digital pentru eficientizare, relevanță și actualitate. Resursele digitale nu sunt doar instrumente tehnologice, ci medii de comunicare pedagogică ce pot mobiliza interesul, pot facilita feedback-ul personalizat și pot transforma interacțiunea educațională într-una activă și motivantă.

Conform literaturii recente de specialitate, „tehnologiile digitale pot sprijini comunicarea într-un mod care amplifică dialogul și implicarea elevilor, nu doar transmite conținut" [6]Astfel, mijloacele digitale nu doar transmit conținut informațional brut, ci sprijină relația profesor–elev, implicarea și motivația. Integrarea acestor resurse, adaptată vârstei elevilor, poate conduce la practici didactice mai flexibile și interactive. Un beneficiu substanțial îl conferă și elevilor mai timizi, care tind să se retragă într-un refugiu personal și să-și exprime opiniile foarte rar. Însă, lumea digitală dispune de tertipurile necesare pentru a construi o punte chiar și către un caracter introvert.

Un raport pedagogia digitală evidențiază importanța feedback-ului frecvent și personalizat: „Folosirea instrumentelor digitale de colaborare (…) facilitează dialogul structurat, colaborarea între colegi și responsabilitatea partajată… iar feedback-ul frecvent și personalizat susține dezvoltarea elevilor și permite ajustarea rapidă a strategiilor de predare."[7] Aceste observații susțin ideea că resursele digitale pot fi mai mult decât simple suporturi de conținut: ele pot deveni vehicule pentru comunicare didactică eficientă.

[6] Tsaqilan, F. Q., & Sumarlan, I., *Reconstructing Teachers' Communication Styles in Teaching Generation Z: A Digital Pedagogy Perspective*. În Fast in Humanities, 1(1), 33–45, publicat la 5 mai, 2025.
[7] https://pedagogiedigitala.clasaviitorului.ro/perspective-asupra-pedagogiei-digitale-intre-oportunitati-reale-si-limite-firesti/?utm_source=chatgpt.com

🗐 **Ipoteză și obiective studiu de caz:**

Ipoteză: Utilizarea unui instrument digital guvernat de principii de comunicare pozitivă în clasă determină:

- creșterea participării active a elevilor la activitățile didactice,
- îmbunătățirea climatului emoțional,
- percepția pozitivă asupra feedback-ului oferit prin resurse digitale.

Obiective:

- ➢ Analiza influenței resurselor digitale asupra comunicării profesor–elev.
- ➢ Măsurarea percepției elevilor asupra feedback-ului digital.
- ➢ Evaluarea participării active în activitățile de clasă.

Metodologie:

Eșantion: elevii clasei a IV-a, mediul rural

Durata: 6 săptămâni.

Instrumente: observații sistematice, chestionare semi-structurate, analiza frecvenței intervențiilor orale, chestionare privind percepția feedback-ului.

Intervenția – „Prietenul digital”

„Prietenul digital” a fost prezentat elevilor sub auspiciile unui instrument prietenos, un personaj virtual pe care l-am conturat împreună, în clasă, fiecare elev având amprenta personala asupra sa (forma corpului, accesorii, etc.). Acest avatar creat urmând să devină intermediarul nostru în următoarea perioadă, constituind un mijloc prin care ne vom transmite mesaje. Rolul lui va fi să prezinte:

- 💻 Mesaje audio personalizate – profesorul va oferi feedback după activități sau evaluări, adaptat fiecărui copil.
- 💻 Mini-sondaje interactive – sondaje cu opțiuni simple sau pictograme, pentru a colecta rapid opiniile elevilor despre lecție sau dificultăți.
- 💻 Coduri QR motivaționale – legături interactive către mesaje scurte de încurajare sau provocări educaționale pe care elevii le puteau accesa cu telefonul.

Rezultate

☺ **Participare activă**

În urma implementării „Prietenului digital”, care a stârnit un interes profund elevilor, s-a observat o creștere semnificativă (20-30%) a intervențiilor voluntare ale elevilor în discuțiile din clasă, marcând un interes mai ridicat pentru activitățile propuse.

☺ **Feedback și percepție**

Majoritatea elevilor au raportat că mesajele audio li s-au părut mai clare și mai motivante decât observațiile strict scrise, iar sondajele digitale i-au ajutat să-și exprime gândurile și preferințele. Totodată, includerea dimensiunii virtuale a constituit un pilon important în consolidarea comunicării.

☺ **Climat emoțional**

A fost observat un climat educațional mai colaborativ în timpul și în urma utilizării resurselor digitale. Elevii au manifestat mai puțin stres legat de corectare și mai mult entuziasm în activități, fiind determinați să obțină rezultate mai bune. Curiozitatea a fost menținută constant, așteptând feedbackul „Prietenului digital”.

✓ **Concluzii:**

Observațiile din acest studiu reflectă tendințele pedagogiei digitale în noile generații din România, unde integrarea instrumentelor digitale facilitează o comunicare mai interactivă și adaptată nevoilor elevului. Acest mijloc nu substituie comunicarea directă, ci o favorizează. Feedbackurile digitale constante, atât în clasă, cât și acasă, motivează elevii spre învățare, le menține atenția și îi încurajează să-și exprime opiniile.

Totodată, resursele digitale puse la dispoziție de minister sau de comunitatea profesorilor, fie ca materiale online, fie ca platforme deschise, oferă un context larg pentru inovarea comunicării didactice, de exemplu diferitele platforme care permit personalizarea unui feedback (Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle, Edmodo, Canvas, Vocaroo, Loom (audio/video), VoiceThread, SpeakPipe, Kaizena, Mote, SoundCloud, Chirbit, Clyp, Anchor) sau generarea unui formular/chestionar (Kahoot!, Quizizz, Socrative, Nearpod, Pear Deck, Flip (Flipgrid), Seesaw, Classkick)

Implementarea „Prietenului digital” demonstrează că resursele digitale bine alese și adaptate pot consolida comunicarea didactică în clasa a IV-a, având posibilitatea de a fi aplicat la orice clasă din învățământul primar sau gimnazial. Prin feedback personalizat, sondaje interactive și mesaje motivaționale, elevii sunt mai implicați și exprimă o percepție pozitivă asupra comunicării. Astfel, resursele digitale nu sunt doar instrumente de prezentare a conținutului, ci și medii de comunicare pedagogică care pot sprijini și favoriza relația profesor–elev, reprezentând o punte între cei doi interlocutori.

Bibliografie:

Cucoș, C., Ceobanu, C., Istrate, O., & Pânișoară, I.-O. (2020). Educația digitală. Editura Polirom.

Istrate, O., Velea, S., & Ceobanu, C. (2023). Pedagogie digitală. Editura Polirom.

Alexandru, M., Aramă, A., Gheorghe, O., & Velea, S. (2022). Tehnologie digitală și creativitate didactică. Editura Universitară.

Pânișoară, I.-O. (2015). Comunicarea eficientă. Editura Polirom.

Tsaqilan, F. Q., & Sumarlan, I., Reconstructing Teachers' Communication Styles in Teaching Generation Z: A Digital Pedagogy Perspective. În Fast in Humanities, 1(1), 33–45, publicat la 5 mai, 2025.

https://pedagogiedigitala.clasaviitorului.ro/perspective-asupra-pedagogiei-digitale-intre-oportunitati-reale-si-limite-firesti/?utm_source.com

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAȚIE PRIN ȘAH

Prof.înv.primar: Nevodar Irina -Elena
Școala Gimnazială Bilciurești, Dâmbovița
Mucea Diana, autor de cărți pentru copii

"Șahul este mai mult decât un joc. Este o distracție intelectuală, care are anumite calități artistice și multe elemente științifice"

(Jose Raul Capablanca)

La Școala Gimnazială Bilciurești, am desfășurat activitatea "*Educație prin Sah*", la clasa a III-a, unde am avut-o ca invitat pe doamna *Mucea Diana*, o pasionată de șah și autoare de cărți pentru copii din localitate.

Jocul de şah este unul din jocurile cele mai vechi şi cele mai răspândite din lume. Este un joc foarte modern, care a câştigat tot mai mulţi adepţi, fiind cel mai desăvârşit joc de gândire cunoscut. Întrunind atât elemente ale ştiinţei, cât şi al artei, având un caracter inepuizabil, îmbinând o logică strictă cu un număr infinit de posibilităţi de manifestare a fanteziei, jocul de şah este un component al culturii mondiale.

Şahul ca oricare activitate creatoare, va contribui la formarea personalităţii elevilor şi integrarea lor în activitatea socială. Denumit şi „Gimnastica minţii" sau „Jocul regilor", şahul este un mijloc de recreere sau o activitate de pregătire pentru a participa la diferite competiţii organizate la orice nivel . Şahul se poate învăţa încă din copilărie , când copiii pot învăța regulile și conceptele de bază prin povești și joc.

Elevul este lăsat să observe, să deducă, să calculeze, ceea ce îi va permite să-şi dezvolte inteligenţa, să şi-o amplifice, incită gândirea lui, îi limpezeşte mintea şi-i bucură inima. Va fi fericit când va găsi soluţia înaintea coechipierului său.

Caracterul atractiv, distractiv al jocului de şah îi oferă copilului posibilitatea de a-şi pune în valoare şi de a evidenţia propriile capacităţi, favorizând interacţiunea tuturor factorilor psihici ce contribuie şi influenţează activitatea de cunoaştere, dezvoltarea curiozităţii şi dorinţei de a dezlega tainele acestuia.

Scopul acestei activități este de a dezvolta gândirea logică, gestionarea emoțiilor și dezvoltarea strategiilor.

Descrierea activității

Descrierea tablei de șah și a pieselor de șah.

Elevii au aflat informații prețioase despre tabla de șah(este pătrată, are 64 de câmpuri -32 albe și 32 negre-,aranjate în 8 linii (numerotate 1-8) și 8 coloane(notate cu litere a-h), dar și despre piesele de șah (sunt 32, câte 16 pentru fiecare jucător: 1 Rege, 1 Damă, 2 Turnuri, 2 Nebuni, 2 Cai, 8 Pioni).

***Utilizarea regulilor de mutare și capturare a pieselor de șah*.**

Regulile acestui joc sunt foarte clare și piesele se mută diferit: pionii înainte, nebunii pe diagonală, turnurile pe linii drepte etc.

Elevii au participat cu interes la activitate desfășurată. Doamna Diana le-a explicat elevilor unele mutări , a răspuns promt la întrebările lor și grupați au început jocul de șah. S-au facut strategii și s-a încheiat cu șah-mat. Mulți dintre ei îl practicau și acasa, la orele de educație fizică , dar au fost și elevi care l-au jucat pentru prima dată.

Bibliografie

Palamar Cristian, Ioniță Mariana, "Jocul de șah :manual pentru începători", Editura Șah Press, București, 2001

Chess Game

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

POVEȘTILE ȘI COPILĂRIA DE ODINIOARĂ

Prof. ed. timpurie MORAR CRISTINA-ADRIANA
G.P.N. Cionești-Liceul Tehnologic ”Tara Moților” Albac, Alba

Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenţia cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zbuciumul şi cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, ”Amintiri din copilărie”, dar şi basmele şi poveştile sale, între cele mai cunoscute numărându-se ”Capra cu trei iezi”, ”Fata babei şi fata moşneagului”, ”Ivan Turbincă”, ”Punguţa cu doi bani”, tălmăcesc cu umor debordant şi spontaneitate, universul senin al copilăriei de atunci și de acum (dar mai puțin....)

Vârsta copilăriei fericită este una dintre cele mai frumoase etape ale vieții omului, dar de care nu își poate da seama decât atunci când devine adult și ….se uită în spate în tolba cu amintiri. ”Copilăria este șuvoiul de apă care izvorăște limpede și curat din adâncurile ființei și la care omenirea aleargă fără încetare, să-și potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de frumusețe, de perfecțiune.” – **Francesco Orestano**

Motiv pentru care fiecare adult, la un moment dat si-o rememorează cu plăcere. In primul rând, copilăria este perioada inocenței și a griji pentru cei dragi, pentru natura, pentru animale, pentru micul univers în care copilul trăiește și respiră. La această vârstă, omul matur în devenite, ia în serios orice lucru, oricât de neînsemnat; îl cercetează cu multă curiozitate și emite păreri, una mai originală decât cealaltă…...! Această primă parte a vieții este crucială prin fundamentul pe care îl pune la temelia viitoarei individualități: maniere, comportament, cunoștințe primare, caracter, gestionarea emoțiilor, curiozitatea, etc…..

Un alt scriitor preocupat şi de tema copilăriei, Barbu Ştefănescu Delevrancea, prelucrează în povestirile sale: ”Bunicul, Bunica, Sultănica” lumea mirifică a copilului în cadrul familiei.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din ”Dumbrava minunată”, sau în povestiri ca ”Măria sa Puiul Pădurii” sau ”Ani de ucenicie”. O tonalitate directă, simplă, empatică faţă de destinele narate ne propune Ioan Alexandru Brătescu-Voineşti în: ”Puiul”, ‘Privighetoarea”,”Niculăiţă Minciună”. O coloratură aparte au schiţele şi povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul ”Din lumea celor care nu cuvântă”. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri încărcate cu emoții, cum ar fi: ”Căţeluşul şchiop”, ”Gândăcelul”, ‘Cloşca”,

„Motanul pedepsit”, tocmai în ideea de a i sensibiliza prin apropierea de lumea nevinovată a animalelor și a insectelor, lume mult îndrăgită de copii!

Otilia Cazimir, numită ”poeta sufletelor simple”, ascultă şi redă clipele vesele sau triste trăite de copii în ”Balada unui greier mic”, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în „Uliţa copilăriei” şi „La Medeleni”, o adevărată frescă a copilăriei şi adolescenței.

Cred că expresia "cei șapte ani de acasă nu se limitează la șapte". De fapt, sunt mai mulți și sunt doar începutul dezvoltării noastre, accesul la din ce în ce mai multe informații, oameni, situații. Copilăria e un capitol menit să fie cât mai frumos, să stârnească imaginația, creativitatea, să stimuleze învățarea și cunoașterea, să determine copilul să-și dorească să se cunoască mai bine și să-i iubească și să-i respecte pe cei din jur. El, copilul, trăiește în starea de grație de dinaintea căderii oamenilor în păcat. Este scutit de grija zilei de mâine, nu poate (și nu trebuie să înțeleagă încă cât de greu se muncește pentru ca el sa își trăiască visul. Părinții se plâng uneori de nerecunoștința copiilor, uitând ca acesta este rezultatul inconștienței, iar inconștiența este darul pe care natura l-a făcut copiilor spre a nu le frânge aripile de timpuriu. Întreaga lume contribuie la îndeplinirea visurilor copiilor, pentru ca există în noi instinctul de a ne proteja urmașii, de a face ca vița să le o facem mai ușoară si lipsită de griji- în comparație cu a noastră!

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie

Nu ştiu cât de mult se bucură alţii, dar eu zâmbesc adesea, când aievea, îmi amintesc de prima poezie la 5 ani, de primele cadouri primite de la Moş Crăciun (tata primise la serviciu, eram prin clasa a- II-a), de prima zi de şcoală, de zilele și serile în care ne jucam De-a v-ați ascunselea” care era jocul nostru preferat cu care ne-am jucat toți; începeam jocul într-o curte și ne trezeam în altă curte atât de bine ne ascundeam, atât de mulți eram. Mergeam la colindă și nu încăpeam în casa omului doar dacă stăteam doi pe în scaun, pentru că ne adunam 15-20 de copii…. Am copilărit undeva unde mulți oameni, își doresc să meargă azi: în Ardeal, în Munții Apuseni, de acolo de unde izvorăște Arieșul! Am copilărit alături de fratele și sora mea și alături de mulți, mulți vecini, care azi s-au risipit prin toate colțurile țării, încă cu care ne întâlnim acum în calitate de părinți!

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire şi frumos. Râdem şi plângem foarte uşor, suntem capricioşi şi generoşi, iertând şi uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea şi nebunia dispar, zâmbim şi râdem cu reţinere, încercăm să afişăm o mină

serioasă, nedorind să fim etichetaţi ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoţiile şi ne mai având acea ardoare cu care aşteptăm lucrul mult-dorit.

Copiii din ziua de astăzi nu mai ştiu (sau ştiu puţin…nu mi găsesc cuvintele…!!!) ce înseamnă copilăria. Trăiesc într-o lume virtuală, petrecând ore în şir în faţa calculatorului sau al telefonului pe care pot să îl ia cu ei pretutindeni, jucând jocuri impregnate de violenţă sau rutină, la televizor, ascultând o muzică zgomotoasă care nu mai reuşeste să atingă sufletul, ci mai degrabă să deranjeze vecinii… Pe vremea mea, copilăria însemna un mod de a trăi sănătos, de a munci după puterile noastre (eram în familie 7 persoane în trei generații: bunici-părinți și copii) în spaţiul nepoluat din mijlocul naturii; cu o carte în mână, cu ceva de mâncare, cu o haină de ploaie (nici măcar o umbrelă, că bunica mea zicea că umbrela e de mers la biserică!!!!) stăteam și îngrijeam de vaci (și tare îmi plăcea, că de eram acasă aveam de făcut nenumărate lucruri: măturat, pus haine la uscat, ajutat la curățat și tocat legume pentru ciorbă….).

Când intram în vacanță îmi făceam colecție de cărți împrumutate de la bibliotecă, pentru o anumită perioadă; aveam evidența fiecărei cărți citite - la cererea profesoarei de limba română!! Nu degeaba la terminarea clasei a opta din 21 de elevi 18 au intrat la liceu- din care 4 la Liceul Pedagogic.

E ceva ce acum la vârsta maturității, după 20 de ani de cadru didactic, mă miră și în același timp mă indignă: copiii sunt niște îngeri în miniatură, se spune, însă se pare că cu atât cu cât cresc și petrec mai puțin timp în familie și mai mult timp în societate (ca elevi de școală gimnazială, apoi liceală, universitară, serviciu) își pierd din curăție și din puritate devenind de nerecunoscut (și parcă tot mai mulți)…!!! E păcat, e dureros…….

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste, fiind temelia omului de mai târziu. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care, uneori, realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal; este locul unde râsul și lacrimile își găsesc rost în viața familiei și a grădiniței! Copilăria este asociată cu un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

BIBLIOGRAFIE

Birch, A., Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București (2000), https://edict.ro/copilaria-un-basm-fara-sfarsit/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

JOCUL DIDACTIC MATEMATIC ÎN ACTIVITĂȚILE PREȘCOLARILOR

PROF. EDUCAȚIE TIMPURIE: ENACHE ADINA-COCA, GRADINIȚA CU PROGRAM NORMAL A LICEULUI CU PROGRAM SPORTIV'' IOLANDA BALAȘ SOTER'' BUZĂU

Frageda copilărie este o perioadă minunată pentru a familiariza copiii, prin joc şi experimentare, cu o seamă de concepte elementare, ca noţiunile de greutate, măsură, sunet, obiecte vii, optică şi energie. Jocul dă copilului mic „simţul'' ideilor importante ce-i vor servi ca mijloace importante cu ajutorul cărora el va cuprinde mai târziu mai multe concepte complexe, când copilul va dobândi o gândire mai profundă.

Jocul didactic matematic oferă preşcolarilor numeroase şi variate ocazii de depăşire a stadiului de concret şi face mai uşoară şi plăcută „urcarea" către general şi abstract! În timpul jocului copiii dovedesc iniţiativa şi inventivitate, jocul le permite mai multă independenţa şi libertate de acţiune.Varietatea exerciţiilor şi a informaţiilor, alegerea la întâmplare a acestora, fac din aceste jocuri instrumente inepuizabile, ale căror valoare de întrebuinţare şi grad de noutate se păstrează pe timp îndelungat. În plus, utilizarea acestor jocuri are că efecte colaterale deprinderea utilizării calculatorului, creşterea vitezei de reacţie şi tastare, exersarea atenţiei şi a capacităţii de concentrare, acestea din urmă fiind componente ale inteligenţei care, la această vârstă, este în plin proces de formare. Matematică fiind ştiinţă conceptelor celor mai abstracte, de o extremă generalitate, iar gândirea copilului fiind dominată de concret, copiii vor fi atraşi prin activităţi care le fac plăcere şi anume cele de joc. Urmărind cu precădere dezvoltarea gândirii, a inteligenţei, a spiritului de observaţie, exersând operaţiile de analiză, sinteză, comparaţie, generalizare, jocul didactic matematic constituie o baza reală pentru înţelegerea conceptelor matematice

Cunoscând faptul că jocul este activitatea fundamentală în grădiniţă, este firesc ca acesta să fie valorificat la maximum şi în predarea matematicii. În şcoală însă, jocul trece pe planul secund, locul lui fiind luat de o altă formă de activitate : învăţarea. Trecerea de la joc la învăţare o realizează jocul didactic; acesta ocupă un loc bine determinat în planul de învăţământ al instituţiilor preşcolare, fiind cel mai indicat mijloc de desfăşurare a activităţilor de cunoaştere a mediului, de educaţie a limbajului şi a activităţilor cu conţinut matematic.

În continuare am sa descriu un joc didactic matematic pe care le-am realizat la grupă cu preșcolarii:

„CE FORMĂ GEOMETRICĂ NE ARATĂ GREIERAȘUL?”

Scop: Verificarea cunostinţelor copiilor despre atributele pieselor geometrice .

Obiective operaţionale: - să recunoască şi să denumească formele geometrice,

-să prezinte atributele formei geometrice indicate de greieraș;

- să participe cu plăcere şi interes la activitate;

Sarcina didactică: Recunoasterea formelor geometrice şi precizarea aributelor acestora;

Reguli de joc: La solicitarea educatoarei copilui numit denumește și descrie forma geometrică aratată de greieraș. Dacă raspunsul este corect, copilul va primi drept recompensă un stimulent în formă de chitară.

Elemente de joc: închisul şi deschisul ochilor, mişcarea.

Material didactic: greieraş, chitare stimulente, piese geometrice.

Desfăşurarea jocului: Se prezintă invitatul zilei „Greieraşul” care le cere ajutorul copiilor pentru a-l învăţa formele geometrice. Pe un panou sunt aşezate toate piesele geometrice învăţate. Copiii închid ochii, iar educatoarea aşează greieraşul lângă o piesă geometrică. Apoi deschid ochii iar educatoarea întreabă: Ce formă geometrică vă arată greierașul?. Copiii răspund precizând piesa geometrică şi atributele ei.

Variantă: Educatoare cere copiilor să arate o piesă de aceeași formă cu a greierașului, dar de culoare și mărime diferite.

FURNICUŢA HARNICĂ!

Scop: consolidarea deprinderii de a raporta numărul ca cantitate şi cantitatea la numă,verificarea număratului în limitele 1-5, educarea independenţei în acţiune;

Obiective operaţionale: - să formeze mulţimi cu 1-5 elemente după criteriul formei;

- să numere în limitele 1-5 prin încercuire;
- să asocieze cifra numărului corespunzător de obiecte şi invers.
- să participe cu plăcere şi interes la activitate.

Sarcina didactică: Raportarea cantităţii la număr folosind analizatorii: vizual, auditiv, tactil; Regulile jocului: Educatoarea va alege un cartonaş care se va opri la semnalul Stop. Copilul la care s-a oprit

cartonaşul îl arată tuturor pantru că va aşeza la muşuroi atâtea furnicuţe câte arată cifra de pe cartonaş sau câte bătăi din palme a auzit.

Elemente de joc: mişcarea, surpriza.

Materialul didactic:cartonaşe cu cifrele de la 1 la 5, siluete furnicuţe, imagine cu un muşuroi, saculeţul furnicuţei.

Desfăşurarea jocului: Educatoarea va da drumul unui cartonaş pe care este scrisă o cifră să circule de la un copil la altul. La semnalul educatoarei, copilul la care s-a oprit cartonaşul îl va arăta tuturor şi va avea sarcina de a aşeza la muşuroi tot atâtea furnicuţe câte arată cifra. Se motivează acţiunea: Eu am aşezat la muşuroi 5 furnicuţe pentru că pe jeton este cifra 5. În continuarea jocului, se vor înlocui semnalele vizuale cu cele auditive. Copii vor grupa furnicuţele după numărul bătăilor educatoarei.

Varianta: Copiii primesc săculeţul furnicuţei pe care îl plimbă din mână în mâmă. La semnalul educatoarei: Stop, copilul la care se află săculeţul îl pipăie şi spune câte „boabe” (obiecte) sunt în el.

Bibliografie:

1.Ștefania Antonovici -Matematică în grădiniță –Ghid pentru educatoare, Ed.DPH,B.,2000

2.Constantin Petrovici-Didactica activităților matematice în grădiniță, Ed.Polirom

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Natura-Spațiu de Cunoaștere, Regenerare și Transformare

Autorul: Dușă Anabela-Georgiana
Școala de proveniență: Școala Gimnazială „Diaconu Coresi”- Fieni, Dâmbovița

Natura este, în esență, cel mai complex și mai elegant sistem pe care îl cunoaștem. Ea funcționează prin echilibru, interdependență și transformare continuă — un laborator viu în care fiecare element, de la firul de iarbă la ecosistemele globale, are un rol precis.

Ce face natura atât de importantă:

- Reglează viața: pădurile produc oxigen, solul hrănește plantele, apa susține toate formele de existență;
- Menține echilibrul: prădători, plante, microorganisme-toate formează rețele subtile care păstrează stabilitatea ecosistemelor;
- Inspiră știința și arta: formele, culorile, structurile naturale au stat la baza arhitecturii, designului, matematicii și literaturii;
- Oferă spațiu de regenerare: contactul cu natura reduce stresul, îmbunătățește atenția și stimulează creativitatea.

Natura nu este statică. Ea se află într-o metamorfoză permanentă, adaptându-se la schimbări climatice, la intervenția umană și la propriile cicluri interne. Această dinamică o face un subiect fascinant pentru studiu-de la biologie și geografie până la filozofie și educație.

Natura reprezintă spațiul în care viața a apărut, s-a dezvoltat și continuă să existe. Ea este un sistem complex, armonios și interdependent, în care fiecare element fie el viu sau neviu are un rol bine stabilit. De la cele mai mici organisme până la cele mai mari ecosisteme, natura funcționează ca un întreg, oferind condițiile necesare pentru supraviețuire.

Aerul pe care îl respirăm, apa pe care o bem, solul care ne hrănește și resursele pe care le folosim provin toate din mediul natural. În ultimele decenii, relația dintre om și natură s-a schimbat semnificativ.

Dezvoltarea tehnologică, industrializarea și consumul excesiv au dus la degradarea mediului înconjurător. De aceea, este esențial ca elevii să înțeleagă importanța protejării naturii și să adopte un comportament responsabil.

Scopul acestei lucrări este de a evidenția rolul naturii ca „acasă” pentru toate formele de viață și de a promova o atitudine pozitivă față de protecția mediului.

Natura este alcătuită din două mari categorii de elemente: biotice (vii) și abiotice (nevii). Împreună, acestea formează ecosisteme complexe, în care fiecare componentă contribuie la echilibrul general.

Elementele biotice sunt următoarele: plantele sunt producători de oxigen și hrană- prin fotosinteză, ele transformă energia solară în energie chimică, esențială pentru toate organismele, animalele mențin echilibrul ecosistemelor prin rolurile lor de prădători, ierbivore sau descompunători, oamenii, deși sunt parte a naturii, au o influență mult mai puternică asupra mediului decât orice altă specie.

Elementele abiotice sunt următoarele: aerul asigură oxigenul necesar respirației și dioxidul de carbon necesar fotosintezei, apa este indispensabilă tuturor proceselor biologice., solul oferă nutrienți plantelor și adăpost pentru numeroase organisme, lumina și temperatura influențează dezvoltarea și distribuția organismelor.

Fără aceste elemente, viața nu ar putea exista. Natura este, așadar, „casa vieții”, locul în care toate ființele își găsesc resursele necesare supraviețuirii. Impactul activităților umane asupra naturii. Deși natura are o capacitate impresionantă de regenerare, activitățile umane au depășit în multe situații limitele pe care mediul le poate suporta.

Printre cele mai grave probleme se numără:

1. Poluarea aerului-gazele toxice provenite din industrie, transport și arderea combustibililor fosili afectează calitatea aerului. Acest lucru duce la probleme de sănătate, dar și la fenomene precum ploile acide și încălzirea globală.
2. Poluarea apei-deversările industriale, pesticidele și deșeurile menajere contaminează râurile, lacurile și oceanele. Ecosistemele acvatice sunt printre cele mai vulnerabile, iar multe specii sunt în pericol din cauza poluării.
3. Defrișările-tăierea masivă a pădurilor duce la pierderea habitatelor naturale, la scăderea biodiversității și la intensificarea schimbărilor climatice. Pădurile sunt plămânii planetei, iar dispariția lor afectează întregul echilibru natural.
4. Schimbările climatice-creșterea temperaturilor globale, topirea ghețarilor și fenomenele meteorologice extreme sunt consecințe directe ale activităților umane. Aceste schimbări afectează atât natura, cât și societatea umană.
5. Deșeurile-depozitarea necontrolată a deșeurilor, în special a plasticului, poluează solul, apa și aerul. Animalele confundă adesea plasticul cu hrana, ceea ce duce la intoxicații și moarte.

Educația ecologică este esențială pentru dezvoltarea unei atitudini pozitive față de natură. Elevii pot contribui la protejarea mediului prin gesturi simple, dar importante și anume:

1. Reducerea consumului: folosirea responsabilă a apei și energiei, evitarea risipei alimentare, alegerea produselor durabile.
2. Refolosirea și reciclarea: sortarea deșeurilor pe categorii, reutilizarea obiectelor atunci când este posibil, participarea la programe de reciclare.
3. Protejarea naturii: plantarea de copaci și îngrijirea spațiilor verzi, participarea la acțiuni de ecologizare, respectarea animalelor și a habitatelor lor.
4. Informarea și educarea altora: elevii pot deveni exemple pentru colegi, familie și comunitate. Prin informare corectă și implicare, pot contribui la schimbarea mentalităților și la promovarea unui stil de viață responsabil.

Natura este casa tuturor formelor de viață, iar protejarea ei este o responsabilitate comună. Fiecare gest, oricât de mic, poate avea un impact pozitiv asupra mediului. Formarea unei atitudini responsabile încă din copilărie este esențială pentru a asigura un viitor durabil. Elevii care înțeleg importanța naturii vor deveni adulți care respectă și protejează planeta.

Natura ne oferă tot ceea ce avem nevoie pentru a trăi, iar datoria noastră este să o păstrăm curată, sănătoasă și vie pentru generațiile viitoare.

Bibliografie:

- Dincă, M., „Educație ecologică pentru elevi”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2015;
- Ionescu, A., „Enciclopedia mediului înconjurător”, Editura Corint, București, 2012;
- Popescu, L., „Protecția naturii și dezvoltarea durabilă”, Editura Universitară, București, 2018;
- Greenpeace International-Materiale educaționale despre protecția mediului. Amsterdam, 2020;
- World Wildlife Fund-Resurse educaționale pentru conservarea naturii. Washington D.C., 2019.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ACTIVITĂŢILE DE EDUCARE A LIMBAJULUI – ACTIVITĂŢI DE BAZĂ ÎN GRĂDINIŢĂ

PROF. EDUCAȚIE TIMPURIE: NEDELCU IONELA- MIHAELA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL- LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „ IOLANDA BALAȘ SOTER” BUZĂU

Exigenţele vieţii contemporane şi necesitatea tot mai acută de a rezolva problemele de complexitate crescândă apărute în toate sectoarele de activităţi, au transformat educarea creativitatii într-o prioritate ,respectiv într-o necesitate stringentă pentru societate, pentru toate sectoarele de activitate.

Manifestările creative – mai mult sau mai puţin numeroase apar încă de la vârsta preşcolară, şcoala continuând procesul de depistare ,stimulare şi formare a aptitudinilor creatoare la elevi.

Fiecare educator trebuie să fie un educator al schimbării, iar activităţile didactice să constituie adevărate procese creative, manifestate în proiectarea activităţilor didactice, în organizarea şi desfăşurarea activităţilor, în procesul de evaluare, în întreaga activitate desfăşurată în grădiniţă şi în afara ei.

La vârsta preşcolară este necesar a valorifica şi dezvolta spiritul de observaţie al copiilor ca premisă a apariţiei şi manifestării conduitelor lor creatoare. Activităţile care includ abilităţi intelectuale,care permit copiilor să stabilească o ipoteză sau alta, care cultivă flexibilitatea gândirii, care permit aflarea mai multor căi şi soluţii în rezolvare, au un rol important în cultivarea premiselor creativităţii. Aceste activităţi trebuie să permită fluiditatea ideilor şi realizarea de asociaţii, în funcţie de anumite criterii prestabilite. În general, jocurile didactice de orice fel pot să realizeze cel mai bine acest lucru, prin variatele forme în care se desfăşoară, prin atmosfera competitivă, dar şi destinsă şi permisivă.

Odată cu asimilarea fondului lexical copilul îşi însuşeşte şi semnificaţia cuvintelor adică notiunile care se îmbogăţesc treptat, pe măsura acumulării experienţei şi a perfecţionării operaţiilor de gândire. Acumularea experienţei verbale duce, pas cu pas, la formarea unor generalizări lingvistice, empirice. Pe baza acestui simţ al limbii, constituit în practica vorbirii copiii ajung să folosească tot mai corect formele şi categoriile gramaticale şi chiar să intervină atunci când observă o greşeală în vorbirea altora.

Dezvoltarea vorbirii copiilor constituie o sarcină de bază a învăţământului preşcolar, ştiută fiind importanţa pe care o are vorbirea la această vârstă, în dezvoltatrea mutlilaterală şi în special cea intelectuală a copilului, de aceea în grădiniţă trebuie să i se acorde o atenţie deosebită.

Formarea unor deprinderi corecte de comunicare prin limbaj este o acţiune permanentă şi continuă în gradiniţă. Aici există activităţi în care cultivarea limbajului este principalul obiectiv. Între acestea se disting activităţile frontale de dezvoltare a limbajului, precum: povestirea, convorbirea, lectura după imagini, jocul didactic, memorizarea, dar şi activităţi care nu se desfăşoară frontal, care pot fi organizate pe grupuri mici şi individual.

Cele două categorii de activităţi se deosebesc prin modul de organizare şi desfăşurare, precum şi prin obiectivele urmărite. Prima categorie asigură conţinutul cognitiv şi lingvistic pentru cea de-a doua, care oferă posibilitatea unui exerciţiu în contacte noi.

În acelaşi timp activităţile alese le dau copiilor posibilitatea să folosească achiziţiile limbii, să le asimileze în propria comportare verbală. Prin stimularea limbajului înţelegem să se verbalizeze acţiuni practice, să se îmbogăţească vocabularul copiilor, să se folosească un limbaj clar, corect din punct de vedere gramatical şi să se urmărească creşterea capacităţii de reglare prin cuvânt (şi autoreglare). În anii petrecuţi de copii în grădiniţă are loc o asimilare rapidă a diferitelor aspecte ale limbii, dezvoltându-se noi funcţii şi forme ale limbajului. În acest fel se trece treptat de la limbajul situativ la cel contextual iar pe măsură ce copilul explorează lumea înconjurătoare el depăşeşte tot mai mult limitele experienţei desprinzându-se de influenţa momentului prezent.

În acestă privinţă pun accentul pricipal pe activităţile de comunicare, pe dialogul liber, pe formarea deprinderilor de exprimare ordonată a gândurilor, pe însuşirea treptată a structurii gramaticale a limbii.

Grădiniţa este instituţia de învăţământ căreia îi revine rolul decisiv în educarea şi instruirea copiilor preşcolari, iar entuziasmul educatoarelor li se transmite şi copiilor şi părinţilor deopotrivă.

BIBLIOGRAFIE

- Chiscop,L., (2000) Didactica educării limbajului în învăţământul preşcolar,Ghid metodic,Editura ,,Grigore Tăbăcaru''Bacău.
- Claparede,E.,(1973) Educaţia funcţională,Editura Didactică şi Pedagogică,Bucureşti.
- Dima,S.,Pâclea,D.,Candrea,A., (1995),Antologie de jocuri didactice .Veniti să ne jucăm copii!, Antologie editată de ,,Revista Învăţământului Preşcolar Bucureşti

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Adaptarea copilului la grădiniță

Danciu Magda Nicoleta, Școala Gimnazială ”Vintilă Brătianu”–G.P.P.

Intrarea copilului în colectivitatea grădiniței reprezintă un moment important atât pentru copil, cât și pentru familie.

Grădinița este primul mediu educațional organizat în care copilul intră în contact cu persoane necunoscute, reguli noi și activități diferite de cele din mediul familial. Din acest motiv, perioada de adaptare poate fi însoțită de emoții intense, anxietate și comportamente specifice vârstei.

Adaptarea copilului la grădiniță este un proces complex, care presupune acomodarea treptată la noul mediu, la programul zilnic și la relațiile sociale. Succesul acestei etape influențează dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă a copilului.

Grădinița contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului prin:

- formarea deprinderilor de autonomie;
- dezvoltarea limbajului și a comunicării;
- stimularea relațiilor sociale;
- dezvoltarea emoțională;
- pregătirea pentru integrarea școlară.

O adaptare pozitivă îi oferă copilului siguranță emoțională și încredere în propriile capacități. În schimb, dificultățile de adaptare pot genera teamă, refuzul frecventării grădiniței și probleme de relaționare.

În perioada de acomodare, copiii pot manifesta diferite reacții:

- plâns la despărțirea de părinți;
- anxietate și teamă;
- refuzul alimentației;
- retragere socială;
- agresivitate;
- tulburări de somn;
- dependență accentuată față de adult.

Aceste comportamente sunt normale și temporare, fiind determinate de schimbarea mediului și a rutinei zilnice.

Factorii care influențează adaptarea:

➢ Mediul familial - Atitudinea părinților influențează semnificativ modul în care copilul percepe grădinița. Un climat familial echilibrat și o atitudine pozitivă favorizează adaptarea.

➢ Personalitatea copilului - Unii copii sunt mai sociabili și se adaptează rapid, în timp ce alții au nevoie de mai mult timp pentru a se simți în siguranță.

➢ Rolul educatoarei - Educatoarea are un rol esențial în crearea unui mediu afectiv securizant. Prin răbdare, empatie și activități atractive, aceasta poate reduce anxietatea copilului.

➢ Mediul educațional - Un spațiu prietenos, organizat și adaptat nevoilor copiilor contribuie la integrarea mai ușoară în colectivitate.

Pentru a sprijini copilul în această perioadă, se recomandă:

- respectarea unui program constant;
- despărțiri scurte și calme;
- utilizarea jocului ca principală metodă de integrare;
- încurajarea comunicării emoțiilor;
- colaborarea permanentă între familie și educatoare;
- organizarea unor activități de socializare.

De asemenea, poveștile terapeutice, jocurile de cunoaștere și activitățile muzicale pot reduce stresul și anxietatea.

Parteneriatul educațional dintre părinți și cadrele didactice este foarte important în perioada de adaptare. Comunicarea deschisă și sprijinul reciproc contribuie la identificarea nevoilor copilului și la găsirea celor mai potrivite soluții pentru integrarea acestuia.

Părinții trebuie să manifeste încredere în personalul educațional și să evite transmiterea propriilor temeri către copil.

Adaptarea copilului la grădiniță este un proces firesc și necesar în dezvoltarea acestuia. Prin sprijin emoțional, răbdare și colaborare între familie și educatoare, copilul poate depăși dificultățile inițiale și poate descoperi cu plăcere mediul educațional.

O experiență pozitivă la grădiniță contribuie la dezvoltarea autonomiei, a încrederii în sine și a relațiilor sociale, având efecte benefice pe termen lung asupra evoluției copilului.

Bibliografie

1. Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației.
2. Vrășmaș, E. – *Educația copilului preșcolar*.
3. Glava, A., Glava, C. – *Introducere în pedagogia preșcolară*.

4. Didactic.ro
5. UNICEF Parenting

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța orelor de „Consiliere și orientare” în dobândirea valorilor

Prof. Vasile Paula Ramona,
Școala Gimnazială nr. 38 “Dimitrie Cantemir”, Constanța

Trăind într-o societate dinamică și uneori confuză din punct de vedere valoric, școala rămâne spațiul fundamental în care se construiește nu doar cunoașterea, ci și caracterul. Misiunea școlii este, înainte de toate, una formativă. Prin ea, elevii nu doar acumulează informații, ci învață să trăiască împreună, să discearnă între bine și rău, să fie cetățeni responsabili și empatici. Deși educația valorică începe în familie, mediul școlar este locul în care valorile sunt dezvoltate, testate și interiorizate. Această formare nu are loc doar la orele de literatură, istorie sau educație civică, ci și prin discipline mai puțin „spectaculoase”, dar esențiale, cum este cazul disciplinei „Consiliere și orientare” – în special în învățământul gimnazial.

Începând cu clasa a V-a, elevii parcurg săptămânal ore de consiliere și orientare, disciplină integrată în trunchiul comun, care nu urmărește dezvoltarea academică, ci susținerea formării socio-emoționale, morale și atitudinale. Aceste ore oferă un spațiu sigur în care elevii pot discuta deschis despre probleme personale, relații, presiuni sociale, anxietăți și alegeri. Este un spațiu de reflecție ghidată, unde accentul cade pe formarea identității personale, gestionarea emoțiilor, dezvoltarea empatiei, luarea deciziilor responsabile și respectul pentru diversitate.

Orele de consiliere sunt, de multe ori, singurele momente din săptămână în care elevii sunt invitați să reflecteze la cine sunt, ce își doresc, cum pot contribui pozitiv la comunitate. Spre deosebire de alte discipline, accentul nu cade pe evaluare, ci pe procesul în sine, pe formarea unor repere etice stabile.

Un exemplu concret este modulul „Comunicare și relaționare”, unde elevii învață ce înseamnă ascultarea activă, empatia, comunicarea non-agresivă, respectarea limitelor personale și asumarea responsabilității pentru propriile acțiuni – toate fiind valori esențiale pentru coabitarea în societate. Modulul „Autocunoaștere și dezvoltare personală” îi ajută pe elevi să-și recunoască propriile calități și limite, să își exprime emoțiile în mod sănătos și să-și stabilească obiective personale – toate componente esențiale pentru o personalitate echilibrată și morală.

Este important de remarcat că, pentru mulți elevi, în special cei proveniți din medii vulnerabile sau instabile, orele de consiliere reprezintă o ancoră emoțională și morală. Profesorii diriginți, cei care de regulă predau această disciplină, devin astfel mentori și ghizi în procesul de formare a caracterului.

Valorile nu pot fi „predate" în mod abstract – ele se formează în practică, prin exemplu personal și prin interacțiune autentică. Climatul general al școlii, relațiile dintre profesori și elevi, regulile de conviețuire, gestionarea conflictelor, toate acestea constituie un „curriculum ascuns", dar extrem de influent. Un profesor care tratează elevii cu respect, care este corect, empatic și echilibrat devine un model de urmat, chiar și în absența unor lecții explicite despre valori.

Prin activități extracurriculare – proiecte de voluntariat, campanii sociale, parteneriate cu ONG-uri – elevii pot învăța și trăi valorile într-un mod concret, activ. Astfel de proiecte completează în mod natural obiectivele disciplinelor școlare, în special cele ale consilierii și orientării.

Lipsa unui cadru coerent de educație pentru valori poate duce la superficialitate, individualism excesiv, lipsa de empatie și dificultăți de integrare socială. Elevii pot deveni vulnerabili la presiuni externe (influența rețelelor sociale, fake news, comportamente deviante), în absența unor repere morale clare. Tocmai de aceea, școala – în special prin disciplinele formative precum consilierea – trebuie să-și asume responsabil misiunea de a forma oameni, nu doar elevi de performanță.

În concluzie, rolul școlii în dobândirea valorilor este esențial, iar în învățământul gimnazial, disciplina „Consiliere și orientare" joacă un rol central în această misiune. Prin activități specifice, centrate pe elev, adaptate nevoilor de dezvoltare ale adolescenților, școala contribuie la construirea unei personalități echilibrate, responsabile și empatice. Mai mult decât o disciplină de „pauză" între materiile importante, consilierea este, de fapt, una dintre cele mai relevante forme de educație – pentru viață, pentru societate, pentru umanitate.

Bibliografie

- **Ministerul Educației.** *Programa școlară pentru Consiliere și orientare – clasele V–VIII*, CNPEE, București, 2020. Disponibilă la: www.edu.ro
- **Iucu, Romiță.** *Managementul clasei de elevi*, Polirom, 2006.
- **Dolan, E., & Voicu, C.** *Educația pentru valori și competențe socio-emoționale*, Editura Didactică și Pedagogică, 2022.
- **Ministerul Educației.** *Curriculum național – competențe-cheie*, CNPEE, 2018.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROFESORUL DE RELIGIE, FORMATOR DE CONȘTIINȚE ÎN ȘCOALA DE MÂINE

Prof. Luminița Sgubea, Colegiul Național „David Prodan” Cugir

Predarea Religiei în școala românească rămâne un demers esențial pentru formarea elevului ca ființă completă, nu doar ca intelect. Această disciplină deschide spațiul unei reflecții profunde asupra sensului vieții, asupra originii și finalității omului, oferind repere stabile într-o lume în continuă schimbare. Între începutul și destinul omului se află modul de viață, iar Religia îl ajută pe elev să înțeleagă că împlinirea personală se clădește pe valori, responsabilitate și orientare morală.

Educația religioasă a fost dintotdeauna un sprijin pentru dezvoltarea caracterului, pentru cultivarea virtuților și pentru formarea unei conștiințe morale sănătoase. Într-o societate marcată de secularizare și fragmentare spirituală, ora de Religie devine un spațiu de echilibru, în care elevii descoperă sens, stabilitate și continuitate. Valorile transmise – credința, recunoștința, dreptatea, respectul față de familie și comunitate – funcționează ca un liant între cunoștințele teoretice și viața reală.

Prin modelele pe care le propune și prin perspectiva asupra binelui comun, Religia contribuie la diminuarea confuziei identitare și la orientarea elevilor către o viață armonioasă. Ea pune în lumină frumusețea sufletului uman, importanța faptelor bune și rolul fiecărei generații în păstrarea moștenirii spirituale. Nicio pedagogie nu se construiește în vid; ea se sprijină pe experiența acumulată de-a lungul timpului, iar educația religioasă este parte vie din această tradiție.

Omul este chemat să crească spre asemănarea cu Dumnezeu (Fc. 1, 27–28), iar profesorul de Religie devine un însoțitor pe acest drum al cunoașterii și al iubirii. Investit cu responsabilitatea de a forma suflete, el nu îndeplinește o misiune obișnuită, ci una profundă, care cere dăruire, discernământ și conștiința faptului că educația morală și spirituală modelează viitorul societății.

Profesorul de religie nu are numai datoria de a transmite copiilor cunoştinţe religioase, el trebuie să aibă conştiinţa *apostolatului* său, a faptului că este *ucenic* al lui Hristos, că este *propovăduitor* al Evangheliei, de la catedră. El trebuie să se străduiască să lumineze mintea copilului prin cunoaşterea lui Dumnezeu, să-i încălzească inima prin iubirea de Dumnezeu şi să-i îndrume voinţa spre împlinirea poruncilor Lui. Scopul muncii educatorului trebuie să fie zidirea în fiinţa fiecărui elev a unei făpturi noi, renăscute prin harul lui Dumnezeu şi prin străduinţă personală.

Pentru aceasta, se cuvine ca profesorul de religie să cunoască bine şi să aprofundeze învăţătura creştină, să cerceteze Sfânta Scriptură şi Sfinţii Părinţi, dar mai ales să privească necontenit la Domnul Hristos, *Învăţătorul prin excelenţă*[8], cel mai mare pedagog, după cum îl numeşte Clement Alexandrinul.

Prin activitatea Sa de învăţător, Mântuitorul a evidenţiat nu doar necesitatea utilizării celor mai potrivite metode educaţionale, ci şi rolul esenţial al educatorului în procesul de formare intelectuală şi spirituală a învăţăceilor.

În orice demers educativ, dar mai cu seamă în cel religios, elevul participă activ în măsura în care recunoaşte în dascălul său un îndrumător care-l acceptă din iubire, aşa cum este el, îl sprijină în eforturile sale şi-l ajută să înţeleagă şi să depăşească nereuşitele de moment. Suportul unei astfel de atitudini îl reprezintă trăirea religioasă a profesorului, impusă de exigenţa profesiei de *îndrumător pe cale*, de experienţa sa personală, întrucât *nu poţi duce pe cineva acolo unde nu ai fost. Dacă nu ai parcurs drumul respectiv, nu poţi conduce pe altcineva pe acea cale. Ghid poate fi doar acela care a parcurs drumul*[9].

Pedagogul este bun numai atunci când trăieşte pedagogia şi împlineşte chemarea pe care o are. Cel care nu arde ca o lumină în biserică, acela nu e pedagog, pentru că pedagogia nu se învaţă, se trăieşte. A fi pedagog înseamnă a te face plăcut copilului. Fără o metodă didactică bine însuşită, un educator nu va reuşi, căci pedagog nu este cel care are multe cunoştinţe, dar nu ştie să le aplice, ci acela care trăieşte pedagogia şi o transpune în practică.

Religia, spre deosebire de celelalte obiecte de studiu, se adresează întâi inimii şi mai apoi gândirii. Între cele două nu există antinomie, ci ele se împletesc în mod armonios, spre a forma adevăratul om, inima fiind lăcaşul iubirii, iar raţiunea cel al ştiinţei. În porunca Sa, Mântuitorul Iisus a pus pe primul loc inima, pentru că inima este necuprinsul tainei personale a omului. Mintea reflectă starea inimii noastre, întrucât, aşa cum spune Domnul Hristos, *gândurile ies din inimă* (Mt. 15, 19). Într-o persoană transfigurată prin lucrarea Duhului Sfânt, mintea şi inima se unesc şi devin una, după fire. Aceasta este inima curăţită, trezită prin har şi printr-o viaţă trăită potrivit Evangheliei. De aceea, cultivarea virtuţilor devine o sarcină aflată dincolo de orice sistem educaţional.

[8] Laetitia Leonte, *Ucenicul lui Hristos. Îndrumări metodice pentru predarea religiei în școli,* Ed. Crater, București, 1998, p. 3.
[9] Pr. lect. dr. Gheorghe Holbea, pr. lect. dr. Dorin Opriș, *Apostolat educațional. Ora de religie - cunoaștere și devenire spirituală,* Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012, p. 59.

În societatea postmodernă, criteriul cunoaşterii este socotit a fi abilitatea intelectuală, acel cumul divergent de cunoştinţe fără relevanţă în practica de zi cu zi. În realitate însă, judecăţile morale şi spirituale ies din inimă. În educaţia religioasă a copiilor, prima grijă a dascălului nu ar trebui să fie aceea de a le spori cunoaşterea prin transmiterea de cunoştinţe teoretice, ci de a atrage harul asupra lor, prin viaţa şi rugăciunea sa, şi a lăsa astfel inima fiecărui copil să se alipească de Dumnezeu. Cu cât educatorii dobândesc mai mult har, mai multă înţelepciune, cu atât activitatea lor didactică devine mai rodnică. Discuţiile teologice cu elevii sunt o mică parte a educaţiei creştine. Rugăciunea, ca atragere a harului lui Dumnezeu, este o dimensiune fundamentală a preocupărilor noastre orientate spre copii, chiar şi atunci când ei nu sunt împreună cu noi.

Prin urmare, pentru buna reuşită a educaţiei religioase este nevoie ca educatorul creştin - factorul cel mai important al educaţiei - să corespundă anumitor exigenţe. Fără profesori de vocaţie, nici cea mai bună organizare a învăţământului, nici cele mai potrivite metode şi mijloace de predare nu preţuiesc aproape nimic. Datorită faptului că profesorul este cel care influenţează decisiv educaţia elevilor, acesta trebuie să aibă o personalitate deosebită. Fără a i se cere să fie desăvârşit, el trebuie să dovedească o permanentă străduanie spre a-şi contura personalitatea, să tindă neîncetat spre desăvârşire. De aceea, pentru un bun educator se cer atât calităţi intelectuale, cât mai cu seamă calităţi spirituale şi morale.

În primul rând, dascălul de religie trebuie să fie un profesor de vocație, adică un martor şi mărturisitor al *Învăţătorului Suprem* şi al Evangheliei Sale, deoarece el nu învaţă în nume personal, ci în numele lui Hristos. Pentru educatorul creştin, investirea de către însuşi *Învăţătorul Suprem* cu puterea de a învăţa, aduce o responsabilitate care se amplifică pe măsură ce acesta conştientizează că misiunea lui nu este una oarecare. Trebuie însă să renunţăm la tendinţa de a-i *modela* pe ceilaţi după *chipul* şi *asemănarea* pe care am hotărât-o pentru ei, fiindcă nu vom câştiga nimic încercând să silim pe cineva să meargă pe *calea voii lui Dumnezeu*[10], la fel cum şi Hristos a spus „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie” (Mt. 16, 24). *Transformarea oamenilor în creştini începe din interior, prin convingere, prin exemplu, mai ales prin iubire, iar nu prin constrângere*[11].

Vocația este dimensiunea spirituală care dă actului pedagogic sens și continuitate. Ea este cea care face ca profesorul să rămână dedicat procesului educațional. În acelaşi timp, vocaţia are un

[10] Maica Magdalena, *Cum să comunicăm copiilor credința ortodoxă,* Ed. Deisis, Sibiu, 2002, p. 49.
[11] Anastasia Popescu, *Cum să-i învățăm pe copii religia,* p. 146.

important rol motivaţional, care îl determină pe pedagog să caute mereu metode noi de predare și să creadă în potențialul fiecărui elev, chiar și atunci când progresul este lent sau dificil.

Calităţile morale ale profesorului dau formă relaţiei educative şi comunicării personale cu elevii. Ele se reflectă în gesturi cotidiene, în modul în care acesta se raportează la elevi și în felul în care își asumă responsabilitățile. Responsabilitatea pedagogului se vede în rigoarea pregătirii sale profesionale, în atenția pe care acesta o acordă fiecărui elev și în conștiința impactului pe care actul de predare-învăţare îl are asupra formării lor.

Integritatea morală este calitatea care îi conferă profesorului credibilitate și îl transformă într-un model pentru elevi, dovada unei legături indisolubile între vorbe şi fapte. Demnitatea și modestia îl fac respectat fără a fi distant, dar nici prea apropiat de elevi, pentru a nu-și pierde autoritatea. Empatia și respectul sunt calităţi care asigură un mediu cald, o ambianţă în care elevii se simt ascultați și înțeleși, iar procesul de învățare devine mai uman și mai accesibil.

Trăsăturile morale și spirituale ale profesorului nu se reduc la simple îndatoriri profesionale, ci reflectă o stare interioară care inspiră încredere, apropiere și autenticitate în relația cu elevii. Prin felul său de a fi, cadrul didactic devine un reper de viață, nu doar un transmițător de cunoștințe. Elevii preiau de la el nu doar informații, ci și atitudini: corectitudine, respect, responsabilitate, perseverență, generozitate și deschidere — valori care, odată interiorizate, se transformă în repere durabile pentru viitorul lor.

Profesorul rămâne, astfel, o prezență cu impact profund în formarea tinerilor, atât pe plan educațional, cât și moral și spiritual. Influența sa nu se măsoară doar prin lecțiile predate, ci mai ales prin modul în care reușește să modeleze caractere, să susțină dezvoltarea personală a elevilor și să le ofere direcții de viață care să îi însoțească mult timp după ce au părăsit școala.

BIBLIOGRAFIE

I. IZVOARE SCRIPTURISTICE ŞI PATRISTICE

1. **Biblia sau Sfânta Scriptură,** Ediţie Jubiliară a Sfântului Sinod, EIBMBOR, Bucureşti, 2001.

II. LUCRĂRI, STUDII ŞI ARTICOLE

1. **Holbea, Gheorghe & Opriş, Dorin,** *Apostolat educaţional. Ora de religie-cunoaştere şi devenire spirituală,* Ed. Basilica a Patriarhiei Române, Bucureşti, 2012.
2. **Leonte, Laetitia,** *Ucenicul lui Hristos. Îndrumări metodice pentru predarea religiei în şcoli,* Ed. Crater, Bucureşti, 1998.

3. **Maica Magdalena**, *Cum să comunicăm copiilor credinţa ortodoxă,* trad. Cristian Pop şi diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2002.

4. **Popescu, Anastasia**, *Cum să-i învăţăm pe copii religia*, îndreptar realizat împreună cu Răzvan Bucuroiu, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1995.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

De la idee la carte: dezvoltarea literației și a creativității

Prof. înv. primar Elena Daniela Oprea
Școala Gimnazială „Rareș Vodă” Ploiești

Totul începe cu primele sunete și cuvinte rostite de copil. Treptat, acestea se transformă în propoziții simple, apoi în exprimări tot mai bogate, prin care oamenii comunică, învață și își împărtășesc ideile.

Cuvântul devine astfel o parte importantă a vieții noastre. Prin el ne exprimăm gândurile, sentimentele și experiențele. La un moment dat, descoperim că vorbele pot fi păstrate peste timp prin intermediul cărții.

Citind, copiii intră în contact cu povești, informații și idei noi. Cartea nu mai este doar un obiect, ci o sursă de cunoaștere și dezvoltare personală. De la povești și poezii la romane, enciclopedii sau cărți științifice, fiecare lectură contribuie la formarea cititorului.

În acest context, pornind de la întrebarea „Cum se realizează o carte?”, elevii clasei a IV-a au fost invitați să analizeze mecanismele prin care o idee este transformată într-un produs finit. Prin participarea la proiectul educațional „Povestea cărții mele”, ei au explorat elementele structurale ale unei publicații, etapele de redactare și profesiile implicate în industria editorială. Obiectivul final a fost acela de a demonstra că elevii pot trece de la statutul de cititor la cel de creator, fiind capabili să conceapă și să asambleze propria lucrare scrisă, utilizând cunoștințele acumulate pe parcursul anului școlar.

Proiect educațional „Povestea cărții mele”

Motto:

„Carte frumoasă, cinste cui te-a scris!” — Tudor Arghezi, *Ex libris*

Argument

Cartea reprezintă un mijloc important de transmitere a informațiilor, valorilor și experiențelor umane. Prin lectură, copiii își dezvoltă vocabularul, imaginația, capacitatea de exprimare și interesul pentru cunoaștere.

De-a lungul timpului, formele prin care informația a fost transmisă s-au diversificat: de la manuscrise și cărți tipărite la audiobook-uri și cărți electronice. Biblioteca rămâne însă un spațiu esențial pentru păstrarea și valorificarea culturii scrise.

Prin intermediul acestui proiect, elevii sunt încurajați să descopere drumul cărții de la idee la produs final și să își dezvolte creativitatea prin realizarea propriei cărți.

Grup țintă: elevii clasei a IV-a

Durata proiectului: un an școlar

Resurse umane:

- cadrul didactic coordonator;
- personalul Bibliotecii Județene;
- elevii implicați în proiect;
- părinții.

Resurse materiale:

- cărți, reviste, enciclopedii;
- hârtie glasată, acuarele, carioci, consumabile;
- resursele bibliotecii școlare și ale bibliotecii județene;
- computer, imprimantă.

Scop:

Dezvoltarea imaginației și a creativității elevilor prin activități de învățare centrate pe realizarea unei cărți.

Obiective specifice:

- identificarea instituțiilor responsabile de producția și conservarea cărții;
- dezvoltarea capacității de receptare a textului literar;
- dezvoltarea exprimării scrise;
- stimularea creativității prin realizarea unor produse originale;
- promovarea unei atitudini pozitive față de lectură și respectul pentru carte ca bun valoros.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

SEPTEMBRIE	• stabilirea echipei de proiect; • stabilirea obiectivelor și a activităților.
OCTOMBRIE	**Cartea – drumul către cititor**

	• elementele unei cărți: titlu, autor, editură, ediție; • profesii implicate în realizarea cărților: autor, ilustrator, editor, redactor, tipograf, librar. **Categorii de cărți** • cărți pentru copii și pentru adulți; • povești, poezii, romane, enciclopedii, dicționare; • tema și subiectul unei cărți.
NOIEMBRIE – FEBRUARIE	**Scrierea manuscrisului**
DECEMBRIE	**Activități la Biblioteca Județeană** • întâlnire cu un scriitor
MARTIE – APRILIE	**Realizarea cărții** • realizarea machetei; • alegerea elementelor decorative; • alegerea stilului de scriere; • realizarea ilustrațiilor; • redactarea textelor; • legarea și asamblarea cărții.
MAI	**Valoarea cărții** Discuții despre: • importanța lecturii; • experiența realizării propriei cărți; • preferințele legate de aspectul și conținutul unei cărți; • argumentarea alegerilor realizate.
IUNIE	**Biblioteca clasei**

Mediatizare și diseminare:

- realizarea de fotografii și afișe de prezentare;
- prezentarea proiectului în cadrul comisiei metodice.

Evaluarea proiectului

- analiza produselor realizate;
- portofoliul elevului.

Bibliografie

„Cum să fac o carte”, clasa a IV-a, Editura Aramis, 2010.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Micro-învățarea și abordarea multisenzorială a textului literar pentru elevii cu ADHD

Șoitariu Ramona Mihaela
Școala Gimnazială Vrănești, Călinești, jud. Argeș

Orice cadru didactic s-a confruntat în carieră cu provocarea de a găsi cele mai bune strategii didactice adaptate nevoilor unui elev cu ADHD. De asemenea,el trebuie să depună un efort concentrat pentru a promova acceptarea elevilor cu CES de către colegii lor, apelând la învățarea prin colaborare, care a dovedit rezultate bune de-a lungul timpului.

Voi prezenta mai jos o abordare care a avut rezultatele așteptate în cadrul unei lecții desfășurate la ora de Limba și literatura română, cu tema **”D-l Goe...” de I.L.Caragiale**. Am urmărit dezvoltarea competențelor de receptare a unui text scris, de comunicare orală, de redactare, dar, mai ales,a competențelor transversale în cazul unui elev cu ADHD.

Am început activitatea cu o metodă de spargere a gheții prin care am urmărit ca, în loc să asculte o introducere lungă, elevul cu ADHD să fie încurajat să ghicească despre ce va fi vorba. Această stimulare vizuală a acționat ca un factor pentru focusarea atenției. Concret, am arătat elevilor câteva obiecte care i-ar fi putut face să ghicească tema activității: un bilet de tren, o pălărie și un fluier. După acest moment, am împărțit textul în fragmente, reprezentând scene din desfășurarea acțiunii(de exemplu ”Pe peron”, ” În compartiment”, ”Pe coridor”, etc.).. Pentru a-l determina pe elevul meu să urmărească textul cu maximă atenție și să știe exact când trebuie să intervină, l-am antrenat într-o sarcină amuzantă: a primit un clopoțel din care trebuia să sune ori de câte ori Goe făcea o năzbâtie sau era nepoliticos cu ceilalți călători. Efectele sonore au avut darul de a concentra atenția tuturor, iar momentele importante din acțiune au fost sesizate mult mai ușor. Fiecare astfel de moment a fost sintetizat într-o idee principală notată pe o fișă de lucru conținând imaginea unui tren(fiecare vagon conținea o idee, înlănțuirea lor alcătuind rezumatul textului).

În acest fel am pregătit momentul următor, când a trebuit să identificăm trăsăturile caracteristice ale personajului Goe. Pentru a nu se transforma într-o sarcină plictisitoare, am înmânat plicuri conținând biletele colorate pe care erau scrise trăsături de caracter și o foaie în format mare pe care era desenată silueta unui copil. Am lipit foaia pe tablă, iar elevului cu ADHD i-a revenit sarcina de a identifica, printre biletele, acele trăsături de caracter ce reieșeau din comportamentul personajului. Aceasta a fost o activitate foarte utilă deoarece și-a exersat capacitatea de a identifica trăsături morale

pe baza comportamentului sau modului de a vorbi al personajului. Pe măsură ce identifica o trăsătură corectă, primea validare din partea clasei(colegii au avut sarcina de a recompensa un răspuns corect prin ridicarea mâinii drepte), iar apoi lipea pe foaie bilețelul respectiv. Prin intermediul acestei activități kinestezice (sortat, lipit) am urmărit să transform abstractul în concret, iar portretul lui Goe a început să prindă contur.

Ca temă pentru acasă, toți elevii au primit ca sarcină realizarea unui **Bilet de tren buclucaș.** Ținând cont de faptul că Goe și-a pierdut biletul, ei au avut de conceput un nou bilet de tren pe spatele căruia să noteze trei reguli de comportament pe care personajul ar fi trebuit să le respecte. Prin aceasta am urmărit să pun accent pe capacitatea de a sintetiza informația, de a-și dezvolta gândirea critică, dar și pe empatie și respectarea regulilor sociale, capitole unde elevii cu ADHD pot aduce perspective surprinzătoare. Chiar dacă sarcina de lucru poate părea ușoară celorlați copii, elevul cu CES învață să prioritizeze informația (aspect esențial în ADHD, unde prioritizarea este adesea deficitară).

Totodată, activitatea este utilă deoarece personajul Goe însuși prezintă trăsături care, într-un context modern, ar putea fi discutate prin prisma hiperactivității și a lipsei de limite, oferind astfel elevului cu ADHD o oglindă (dar fără a-l eticheta negativ, ci folosind umorul lui Caragiale ca punte de legătură). El va putea astfel să își dezvolte inteligența emoțională, precum și capacitatea de a se vedea pe sine din perspectiva celorlați.

Ca adaptări specifice elevului cu ADHD am utilizat imagini pentru a explica unele aspecte necunoscute (beretă, controlor, semnal de alarmă, costum de marinar). De asemenea, poate fi utilă folosirea unui cronometru vizual (de exemplu ceasul din clasă) pentru a delimita clar timpul de lucru în momente scurte, pentru a evita pierderea rapidă a interesului și apariția plictisului.De asemenea, am încercat ca instrucțiunile să fie scurte și clare, maximum două instrucțiuni în același timp.

Prin această activitate am urmărit să obțin o abordare adaptată unui elev cu ADHD pentru a atinge aceleași competențe ca și colegii lui, schimbând doar modul în care el va ajunge unde ne-am propus, fără a scădea calitatea învățării,

Bibliografie:

1. Harwood R., Miller S.A, Vasta R., *Psihologia copilului*, editura Polirom, Iași, 2010.
2. Mate, G., *Minți împrăștiate*, editura Curtea Veche, București, 2024
3. https://institutulbrainmap.ro/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Valențele pedagogice ale jocului în formarea personalității preșcolarului

Autor: PASCU MARIANA PETRONELA
Grădinița: G.P.N. POTLOGENI

Educația timpurie reprezintă, în arhitectura sistemului de învățământ, fundamentul pe care se clădește întreaga structură a viitoarei personalități. În acest context, jocul nu este doar o activitate plăcută, ci principalul instrument de învățare și dezvoltare, fiind recunoscut unanim de pedagogia modernă drept „limbajul universal" al copilăriei. Pentru preșcolar, jocul constituie modalitatea esențială de a explora lumea, de a înțelege regulile sociale și de a-și structura propriul univers interior. Abordarea valențelor pedagogice ale jocului implică o înțelegere profundă a faptului că, la această vârstă, nu există o demarcație clară între joacă și efort intelectual; prin joc, copilul muncește, cercetează și asimilează cunoștințe cu o eficiență pe care metodele didactice rigide nu o pot egala.

Din perspectivă cognitivă, jocul stimulează procesele de gândire, atenția și memoria într-un mod spontan și durabil. Atunci când un copil se implică într-un joc de construcție, el nu doar manipulează obiecte, ci rezolvă probleme complexe de echilibru, simetrie și logică. Fiecare piesă așezată este o ipoteză testată, iar fiecare prăbușire a construcției reprezintă o lecție despre cauză și efect. Această formă de învățare prin descoperire favorizează dezvoltarea unei minți flexibile și creative. Totodată, jocurile de limbaj sau cele bazate pe rime și ghicitori contribuie masiv la extinderea vocabularului și la nuanțarea exprimării, oferindu-i copilului instrumentele necesare pentru a-și comunica eficient nevoile și ideile. Astfel, valențele formative ale jocului se reflectă în capacitatea preșcolarului de a prelucra informații complexe într-un cadru care îi oferă siguranță emoțională.

Funcția de cunoaștere a jocului este dublată de o profundă funcție formativă. Prin joc, se produce o trecere graduală de la acțiunea concretă la cea mentală. Manipularea obiectelor și transformarea lor simbolică reprezintă primul pas către gândirea abstractă. De exemplu, în jocul simbolic, un obiect oarecare poate primi valențe magice sau utilitare, proces ce dezvoltă imaginația reproductivă și creatoare. Această elasticitate a gândirii este esențială pentru viitoarele achiziții școlare, deoarece pregătește terenul pentru înțelegerea conceptelor matematice și a structurilor gramaticale complexe, care vor fi introduse în ciclul primar.

Pe plan socio-afectiv, importanța jocului este vitală. Grădinița, ca prim mediu de socializare

organizată, oferă prin intermediul jocurilor de grup un teren de exersare a competențelor sociale. Jocurile cu reguli sunt fundamentale în acest sens, deoarece ele îl scot pe copil din sfera egocentrismului specific vârstei și îl obligă să accepte perspectivele celorlalți. Respectarea rândului, acceptarea eșecului fără abandon și gestionarea entuziasmului în caz de victorie sunt lecții de reziliență emoțională care vor defini adultul de mâine. Mai mult, jocurile de rol permit copilului să exploreze scenarii de viață, să empatizeze cu diferite personaje și să își descarce tensiunile sau fricile interioare într-un mod simbolic și terapeutic. În aceste momente, educatorul intervine discret, observând dinamica grupului și oferind ghidaj acolo unde interacțiunile devine tensionate, fără a altera însă spontaneitatea activității.

O valență pedagogică adesea subestimată este cea de autoreglare. În timpul jocului, copilul învață să își monitorizeze propriul comportament pentru a menține scenariul ludic activ. Dacă un copil nu respectă regulile unui joc social, ceilalți parteneri de joc îl vor sancționa sau vor refuza să mai participe, forțându-l pe acesta să își ajusteze conduita. Această formă de feedback imediat este mult mai eficientă decât orice moralizare adultă, deoarece vine dintr-o nevoie intrinsecă de apartenență la grup. Astfel, jocul devine o școală a voinței și a stăpânirii de sine, calități ce vor asigura echilibrul emoțional necesar integrării școlare ulterioare.

Creativitatea, ca trăsătură de bază a personalității, găsește în joc cel mai fertil teren de manifestare. În activitățile ludice nu există „greșit”, ci doar variațiuni ale imaginației. Această libertate totală de a combina elemente din realitate cu ficțiunea îi oferă copilului încrederea necesară pentru a inova. Valoarea pedagogică rezidă aici în cultivarea unei atitudini deschise față de nou, o competență esențială în secolul al XXI-lea. Atunci când preșcolarul transformă un simplu băț într-un cal năzdrăvan sau o cutie de carton într-o navă spațială, el exersează gândirea divergentă. Educatorul care valorizează aceste procese nu doar că transmite cunoștințe, ci formează un spirit de explorator, gata să facă față imprevizibilului și să găsească soluții originale la problemele cotidiene.

Un alt aspect crucial este dezvoltarea psihomotrică, strâns legată de dinamica jocurilor de mișcare. Coordonarea mână-ochi, echilibrul, orientarea spațială și motricitatea fină sunt cultivate prin activități care, deși par simple divertismente, au în spate obiective pedagogice riguroase. Manipularea materialelor mărunte în jocurile de creație pregătește musculatura mâinii pentru efortul scrierii, în timp ce jocurile sportive dezvoltă spiritul de echipă și disciplina corporală. Sănătatea fizică și cea mentală sunt astfel întrețesute, jocul fiind garantul unei creșteri armonioase și al unui tonus psihic optimist.

Rolul cadrului didactic în acest proces este unul de arhitect și mediator. Educatorul nu trebuie să fie un simplu supraveghetor, ci un partener de joc capabil să stimuleze scenariul ludic prin întrebări deschise sau prin introducerea unor elemente noi de recuzită. Acesta trebuie să creeze un ambient securizat, bogat în stimuli, care să invite la explorare. Observarea sistematică a copilului în timpul jocului oferă cele mai fidele date despre nivelul său de dezvoltare, despre interesele sale și despre eventualele dificultăți de adaptare. Pe baza acestor observații, educatorul își poate recalibra strategia didactică, oferind fiecărui copil sprijinul personalizat de care are nevoie pentru a progresa.

De asemenea, parteneriatul cu familia joacă un rol determinant în valorificarea potențialului pedagogic al jocului. Este esențial ca părinții să înțeleagă că joaca nu este „timp pierdut", ci fundamentul învățării. Încurajarea părinților de a se juca alături de copii acasă, fără a impune obiective rigide, întărește legătura afectivă și oferă continuitate procesului educațional început în grădiniță. Un copil care se joacă mult este un copil care învață mult, iar această stare de bine este premisa oricărui succes academic viitor.

În concluzie, valențele pedagogice ale jocului transformă grădinița dintr-o instituție de instruire într-un spațiu al devenirii. Jocul este motorul care pune în mișcare toate resursele interne ale copilului, oferindu-i satisfacția reușitei imediate și motivația de a continua explorarea. Înțelegerea profundă a jocului ca metodă, ca mijloc și ca scop în sine reprezintă cheia unei educații de calitate. Atunci când copilul se joacă, el nu doar se pregătește pentru școală, ci își construiește, cărămidă cu cărămidă, fundația unei personalități echilibrate, autonome și capabile de adaptare într-o lume în permanentă schimbare. Investiția în timpul și calitatea jocului preșcolar este, în definitiv, cea mai prețioasă investiție pe care o putem face în viitorul societății noastre, asigurându-ne că „micul om" de astăzi va deveni adultul împlinit de mâine.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ACTIVITĂȚILE OPȚIONALE

Autor: Pantelimon Anca Elena, Profesor educație timpurie,
Grădiniță cu Program Normal VALEA MARE PRAVĂȚ, ARGEȘ

Schimbările aduse în societatea contemporană, atât cele economice, politice dar și cele culturale se reflectă inevitabil și în domeniul educației. Când ne gândim la educație, imediat ne gândim la copii, la mediul educațional, la o acțiune cu mari implicații în vastul proces al dezvoltării lor. A educa înseamnă a dirija, a forma, a instrui.

Renumitul psiholog Kant spunea că: „ omul nu poate deveni om decât prin educație ” ceea ce înseamnă că un copil trebuie educat. Menirea educației este de a îl înălța pe copil pe culmi înalte prin cultivarea în el de valori. Această comoară, educația, începe de la 0 ani, acasă, în familie, se continuă în grădiniță, în școală și pe tot parcursul vieții.

Grădinița, joacă un rol important în educația copiilor, prin activitățile desfășurate, ce pătrund în mintea și sufletul copiilor. Așa cum este bine cunoscut, curriculum pentru educație timpurie, propune o multitudine de activități educative, relaxante, plăcute, îndrăgite de copii, precum: lecturi după imagini, observări, memorizări, desen , modelaj, pictură, activități matematice, muzică și mișcare, etc. activități ce se desfășoară prin joc și intră în categoria activităților pe domeniile experiențiale (ADE). Putem spune că ele sunt extrem de importante pentru dezvoltarea minții copilului, dar, nu putem exclude activitățile liber alese (ALA) sau activitățile de dezvoltare personală (ADP) toate împreună contribuie la dezvoltare holistică a copiilor. În cele ce urmează vreau să ne oprim puțin asupra activitățile de dezvoltare personală mai exact asupra importanței activităților opționale.

Activitățile de dezvoltare personală (ADP) sunt acele activități ce includ rutinele, tranzițiile și activitățile opționale. Rutinele le folosim pe întreaga durată a programului zilnic, fiind repetă mereu și mereu. Tranzițiile sunt activități de scurtă durată, care fac trecerea de la o activitate de învățare la altă activitate în diverse momente ale zilei. Cele două sunt folosite zilnic și îndrăgite de profesorul pentru educație timpurie, dar în categoria activităților de dezvoltare personală întâlnim și activitățile opționale, care datorită faptului că sunt opționale de cele mai multe ori sunt evitate de cadrul didactic, chiar dacă ele sunt adevărate comori.

Conform noului Curriculum activităţile opţionale intră tot în categoria activităţilor de dezvoltare personală şi se includ în programul zilnic al copilului în grădiniţă unde li se acordă, o plajă orară de 0-1 activitate / săptămână. Programa acestor activități poate fi elaborată de educatoare și aprobată de inspectoratul de specialitate sau poate fi aleasă o activitate din oferta de programe opționale oferite și avizate de MEN sau ISJ. Activitățile pot fi alese și de către părinți din oferta prezentată de unitatea de învățământ la începerea grădiniței și pot fi desfășurate de către educatoarele de la grupă sau de un profesor specializat, care va lucra în echipă cu acestea. Se desfășoară cu maximum 10- 15 copii și au menirea, scopul de a descoperi și dezvolta abilitățile, înclinațiile copiilor ca o premiză pentru performanțele academice de mai târziu. Activităţile opţionale vizează diferenţiere şi individualizare în învăţare şi vin în sprijinul valorificării şi dezvoltării unor aptitudini individuale şi a unor nevoi personale.

Ele sunt oportunități, șanse extraordinare de a descoperi talentul, interesele, înclinațiile, dorințele și aptitudinile preșcolarilor. Plaja activităților opționale este elaborată pentru fiecare an școlar, ținând cont de interesele copiilor din grupă, de nivelul lor de dezvoltare, dar în același timp și de propunerile făcute de părinți. Ele vin în completarea celorlalte activități din grădiniță și oferă posibilitatea de a descoperi la copii diverse aptitudini, înclinații, talente artistice și intelectuale care în activitățile celelalte nu au fost observate.

Pentru educatoare, activitățile opționale sunt reale provocări și oportunități prin care își pot demonstra pregătirea și experiența lor profesională, deoarece realizarea unui astfel de proiect este o adevărată provocare pe care trebuie să o treacă cu succes. Pentru copii din grădiniță, opționalele reprezintă posibilitatea de a se descoperi, de a-și pune la încercare abilitățile, deprinderile și totodată de a le îmbunătății sau dezvolta.

Într-o lume în continuă schimbare și dezvoltare, grădinița nu ar trebui să fie doar un loc unde copii se joacă (învățarea se realizează prin joc), ci și un mediu propice pentru dezvoltarea lor holistică. Activitățile opționale reprezintă un element crucial și totodată propice în procesul de învățare, deoarece oferă preșcolarilor posibilitatea de a-și dezvolta abilități, pasiuni și interese care depășesc programa anuală. Sunt nenumărate activități opționale ce le putem desfășura în conformitate cu nivelul de dezvoltare al copiilor, de exemplu:

- **Limbi străine**: sunt activități care le oferă copiilor oportunitatea ca prin joacă să învețe să comunice în alte limbi decât limba maternă și de a-și dezvolta competențele lingvistice.

Limbile străine pe care le putem învățăm sunt: limba engleză sau limba franceză. Activitate ce le va fi benefică pe tot parcursul vieții și poate începe chiar de la grădiniță.

- **Teatru:** este o activitate ce oferă copiilor oportunitatea de a-și exprima sentimentele, trăirile, gândurile și ideile prin intermediul artei, le dezvoltă imaginația și creativitatea, le îmbogățește vocabularul, dicția, ajută la crește încrederea în sine și le dezvoltă capacitatea de comunicare în public.
- **Pictură**: o activitate îndrăgită în grădiniță, care le dă șansa copiilor de a-și exprima emoțiile și gândurile prin intermediul artei, le dezvoltă simțul estetic, le îmbunătăți abilitatea manuală și atenția la detalii, le stimulează sensibilitatea artistică, originalitatea și creativitatea, prin activități precum: desen, acuarelă, tempera, pastel, colaj, etc.
- **Muzică**: este o activități ce le oferă preșcolarilor oportunitatea de a-și exprima stările și trăirile prin intermediul muzicii, le dezvolta simțul ritmic și melodic, îi ajută la îmbunătăți memoria auditivă, le cultivă gustul muzical și talentul muzical. Muzica include activități precum: cântat la instrumente muzicale precum pian, chitară, flaut, ori cântat vocal, audiție muzicală, compoziție muzicală.
- **Matematică distractivă**: este o activitate care le oferă copiilor oportunitatea de a se familiariza și de a se juca cu numerele, formele, culorile și măsurile, folosind materiale didactice variate și atractive, cum ar fi: cuburi, bile, bețișoare, jetoane, etc. Aici putem rezolva probleme de logică, de numerație, de geometrie și de măsurare, folosind gândirea matematică și creativă.

În opinia mea, prin astfel de activități opționale putem să contribuim la formarea unor preșcolari deschiși, competenți, curioși, creativi, cooperanți, rezilienți, capabili, încrezători, siguri pe ei, inventivi, comunicativi și cu o imagine de sine crescută, care să se simtă bine în mediul lor educațional, a doua lor casă, grădinița.

În concluzie pot spune că activitățile opționale sunt foarte îndrăgite de copii din grădiniță, sunt o oportunitate extraordinară pentru dezvoltarea celor mici, având o influență profundă în descoperirea talentelor și în crearea unor viitori adulți competenți și cu o plajă mare de achiziții.

BIBLIOGRAFIE:

- Bocoș, M. – „*Teoria și metodologia curriculumului*”, specializările „*Pedagogie*” și „*Pedagogia învățământului primar și preșcolar*”;

- *Curriculum pentru educație timpurie 2019*
- *Păişi Lăzărescu, M. , Ezechil, L. -„Laborator preşcolar – ghid metodologic- ”*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ACTIVITĂȚI STEAM ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Profesor pentru educație timpurie: Bodescu Otilia-Iulia
G.P.P. „Lumea Copiilor” Târgu-Jiu

Educația STEAM (STEAM: Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics (en) – Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică) a început să se dezvolte începând cu anul 2007, luând naștere prin fuziunea educației STEM cu artele. STEAM este o metodă de învățare importantă și esențială pentru copii, pe lângă cunoștințele necesare vieții de zi cu zi. STEAM ajută într-un mod desăvârșit la rezolvarea problemelor, dezvoltarea gândirii critice și creative, inovare, dezvoltarea laturii inventive, a logicii, curiozității și autonomiei. Astfel, această metodă încurajează curiozitatea, experimentarea colectivă și încrederea în sine, legând experiențele învățate la grădiniță de concepte din lumea reală. Folosirea metodei STEAM înseamnă a oferi copiilor și anumite competențe digitale, care vor trebui să evolueze zilnic și care le vor fi de ajutor Fie în domeniul economiei, al ocupării forței de muncă sau al educației, digitalizarea este un factor esențial în evoluția, progresul și sustenabilitatea societății, iar ultimii ani ai pandemiei ne-au arătat din plin acest lucru.

Pentru a pune în practică această metodă, educatorii trebuie să predea folosind instrumente adecvate, inclusiv jocuri de logică adaptate vârstei. Copiilor le va plăcea să învețe astfel, făcând predarea mai distractivă și astfel să învețe mai rapid. De exemplu, jocurile de logică ajută la dezvoltarea inteligenței spațiale, promovează rezolvarea problemelor și copilul își exersează astfel simțul logic și planificarea. Știm, sună complicat, însă pentru copii va fi o simplă joacă și totul va deveni natural. Această metodă se aplică încă de la grădiniță și îl va face pe cel mic să aprecieze mai multe materii pe care la va învăța ulterior la școală. Interesul pentru el este deci să dezvolte un anumit entuziasm pentru toate materialele, grupându-le împreună, creând un soi de interacțiune între ele. Descoperirea mai multor discipline într-una arată cât de complementare pot fi acestea, dezvoltând o pasiune pentru întreg, mai degrabă decât pentru o singură materie. Este o metodă de învățare importantă și esențială pentru copii, pe lângă cunoștințele necesare vieții de zi cu zi.

O introducere timpurie în conceptele de bază poate ajuta copiii să dezvolte gândirea critică. Această metodă de învățare trebuie aplicată încă de la o vârstă fragedă a copilului. Grădinița este locul ideal, iar educatorii o aplică folosind mai multe jocuri interesante pentru a integra primele concepte. Învățarea se va baza pe curiozitatea naturală a copiilor permițându-le să participe activ la activități:

explorarea, adresarea întrebărilor, manipularea. Cu cât un concept este promovat mai devreme, cu atât copilului îi va fi mai ușor să-l folosească.

Fiind o abordare interdisciplinară, care integrează mai multe domenii într-o metodă de învățare coerentă, cu aplicații desprinse din realitate, STEAM conduce la progres vizibil pe mai multe planuri în rândul elevilor și copiilor. www. formidabilii.eu

Educația STEAM este astfel extrem de importantă pentru formarea tinerelor generații pentru viitor, care gândesc profund și eficient și care găsesc soluții inedite la cele mai sensibile probleme ale omenirii. Tot ceea ce putem face e să stimulăm interesul copiilor și tinerilor pentru aceste discipline, să le aducem experiențe variate în cadrul a cât mai multor experimente, să le prezentăm cu bucurie și pasiune informații noi, să ne lăsăm deoparte bagajul nostru de experiențe neplăcute în relația cu matematica, fizica, chimia, ingineria, etc. Școala postmodernă se adaptează zi de zi nevoilor tinerilor ce se pregătesc pentru un viior în care cheia succesului este cum să știi să te adaptezi și să folosești ceea ce ai învățat pentru o continuă schimbare.

Pentru a forma un viitor adult responsabil si cu o capacitate propice de adaptare, noi, educatorii trebuie sa ne adaptăm la cerințele actuale, trebuie să folosim tehnici de învățare moderne și trebuie să înțelegem că: „învătarea înseamna a pune în valoare cunostințele acumulate și a fi capabil a le utiliza în folosul tău și a unei lumi mai bune.

BIBLIOGRAFIE:

- Eryl Nash, „Transformă știința în artă! – Ghid esențial STEAM.”, Editura Niculescu Kids, 2021;

- Cassie F. Quigley, Danielle Herro, „An educator's guide to STEAM”, Editura Teachers College Press, 2019 - www.revistaprofesorului.ro

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Impactul algoritmilor de inteligență artificială în sănătate

Prof. Marin Sorina Viorica
Colegiul Național Ana Aslan Timișoara

Sănătatea este baza unei vieți împlinite, un echilibru între corp, minte și mediul în care trăim. În ultimele decenii, acest echilibru este tot mai mult sprijinit de tehnologie, în special de inteligența artificială. Aceasta este o ramură a informaticii care creează sisteme capabile să analizeze informații și să ia decizii asemănătoare celor umane. În domeniul sănătății, inteligența artificială joacă un rol tot mai important, deoarece permite trecerea de la o medicină bazată doar pe observații la una bazată pe date. Această schimbare a transformat modul în care sunt prevenite, depistate și tratate bolile, mai ales cele complexe.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale inteligenței artificiale în sănătate este capacitatea sa de a procesa volume mari de date care depășesc cu mult capacitatea de sinteză a minții umane. În medicina tradițională, un medic se bazează pe experiența acumulată de-a lungul carierei și pe literatura de specialitate studiată, însă inteligența artificială poate analiza simultan miliarde de puncte de date provenite de la pacienți din întreaga lume. Această analiză masivă permite identificarea unor corelații subtile între factori de mediu, predispoziții genetice și simptome incipiente care altfel ar trece neobservate. Prin învățarea automată, algoritmii devin tot mai precișii pe măsură ce sunt antrenați cu mai multe informații, reușind să creeze modele predictive care pot anticipa evoluția unei boli înainte ca aceasta să devină simptomatică.

Computer vision (analiza automată a imaginilor) este unul dintre cele mai importante domenii ale inteligenței artificiale folosite în sănătate, deoarece ajută la descoperirea timpurie a bolilor, în special a cancerului. Imaginile medicale, precum radiografiile, tomografiile sau investigațiile prin rezonanță magnetică, conțin foarte multe detalii despre structura țesuturilor. Sistemele bazate pe inteligență artificială sunt antrenate să analizeze aceste imagini și să recunoască semnele timpurii ale bolilor cu o precizie foarte mare. Spre deosebire de oameni, aceste sisteme nu sunt influențate de oboseală sau de interpretări subiective. Studiile recente arată că inteligența artificială poate detecta leziuni extrem de mici, uneori cu ani înainte ca acestea să poată fi observate de un medic, oferind pacienților șanse mai mari de vindecare și tratamente mai ușoare.

Un alt domeniu important prin care tehnologia contribuie la protejarea sănătății este **genomica medicală**, domeniu care analizează ADN-ul fiecărui individ pentru a personaliza tratamentele. În

trecut, medicamentele și schemele terapeutice erau concepute pe baza datelor statistice, presupunând că ceea ce funcționează pentru majoritatea pacienților va funcționa pentru toți. Inteligența artificială permite analiza genomică detaliată și predicția modului în care organismul va reacționa la anumite substanțe. Astfel, tratamentele pot fi adaptate nevoilor fiecărui pacient, reducând riscul reacțiilor adverse și crescând eficiența vindecării. Astfel, medicina devine mai precisă și mai sigură, concentrându-se pe particularitățile fiecărui organism, iar deciziile pentru tratament sunt sprijinite de simulări digitale înainte ca tratamentul să fie aplicat efectiv.

Sănătatea mintală, care de multe ori a fost neglijată, primește acum mai multă atenție datorită tehnologiei. Inteligența artificială poate observa semne timpurii de depresie, anxietate sau boli neurodegenerative, folosind metode, cum ar fi analiza limbajului sau modul în care oamenii folosesc telefoanele sau computerele. Algoritmii pot detecta mici schimbări în voce, în viteza de scriere sau în modul de exprimare, care pot semnala începutul unei crize psihologice. De asemenea, chatbot-urile terapeutice oferă sprijin imediat și anonim celor aflați în dificultate, până când pot primi ajutor de la un specialist. Astfel, tehnologia devine un instrument de suport emoțional ușor accesibil, foarte util într-o lume în care stresul și problemele psihice sunt tot mai frecvente.

Inteligența artificială a pătruns în viața cotidiană a oamenilor prin intermediul dispozitivelor portabile, transformând educația pentru sănătate într-o responsabilitate continuă și informată. Aceste dispozitive utilizează senzori avansați pentru a monitoriza constant parametri vitali precum ritmul cardiac, saturația de oxigen și nivelul de activitate fizică. Algoritmii integrați analizează aceste fluxuri de date în timp real și pot detecta anomalii cum ar fi: fibrilația atrială sau apneea de somn, afecțiuni care adesea rămân nediagnosticate până la apariția unor complicații majore. Prin avertizarea timpurie a utilizatorului, tehnologia încurajează un comportament preventiv și o comunicare mai eficientă cu medicul de familie.

Folosirea inteligenței artificiale în medicină presupune și provocări etice importante. Protejarea datelor personale este esențială, deoarece informațiile medicale sunt extrem de sensibile. De asemenea, apare problema responsabilității în cazul unui diagnostic greșit generat de algoritmi, precum și riscul prejudecăților dacă datele folosite pentru antrenarea sistemelor nu sunt suficient de variate. Inteligența artificială trebuie privită ca un ajutor pentru medici, nu ca un înlocuitor, pentru că empatia și înțelegerea contextului social al pacientului rămân calități strict umane, indispensabile în actul medical.

Inteligența artificială este astăzi una dintre cele mai puternice resurse tehnologice pentru protejarea sănătății. Provocarea viitorului constă în integrarea acestor algoritmi avansați, folosiți de inteligența artificială, cu valorile etice și cu umanismul specific profesiei medicale.

Bibliografie

1. Topol, E. J., Deep Medicine: How Artificial Intelligence Can Make Healthcare Human Again, 2019
2. Bishop, C. M., Pattern Recognition and Machine Learning. Springer, 2006

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Turismul – învățare prin experiență

Vîlceanu Orelețchi Florentina Victoria
Liceul Tehnologic „Ion Mincu'', Tg - Jiu

În contextul actual al educației, accentul se mută tot mai mult de la transmiterea de informații către formarea de competențe aplicabile. În domeniul turismului, această schimbare este esențială, deoarece activitatea profesională presupune interacțiune directă cu oamenii, adaptabilitate și capacitatea de a gestiona situații reale. Astfel, învățarea prin experiență devine o metodă eficientă și necesară în formarea elevilor de liceu.

Învățarea prin experiență presupune implicarea activă a elevilor în situații concrete, apropiate de realitatea domeniului turistic. Aceasta transformă elevul din simplu receptor de informații într-un participant direct la procesul de învățare. În cadrul orelor de specialitate, profesorul devine facilitator, ghidând elevii în descoperirea și aplicarea cunoștințelor.

Un exemplu relevant îl reprezintă realizarea unui proiect de tip „pachet turistic". Elevii sunt organizați în echipe și au sarcina de a concepe o ofertă completă pentru o destinație aleasă. Activitatea implică identificarea mijloacelor de transport, selectarea unităților de cazare, stabilirea serviciilor incluse și calcularea costurilor. La final, fiecare echipă își prezintă oferta, argumentând alegerile făcute. Prin această metodă, elevii își dezvoltă competențe practice, dar și abilități de comunicare și lucru în echipă. O altă metodă eficientă este jocul de rol, care permite simularea unor situații reale din activitatea agențiilor de turism sau a unităților de cazare. Elevii pot interpreta roluri precum agent de turism, ghid sau client, exersând astfel comunicarea profesională, gestionarea reclamațiilor și adaptarea la nevoile clienților. Aceste exerciții contribuie la formarea încrederii în sine și la dezvoltarea inteligenței emoționale. Vizitele de studiu și parteneriatele cu agenții economici din domeniu oferă elevilor oportunitatea de a observa direct modul de funcționare al industriei turistice. Contactul cu mediul real de lucru consolidează cunoștințele dobândite la clasă și facilitează orientarea profesională.

Integrarea tehnologiei în procesul didactic completează experiența de învățare. Utilizarea platformelor digitale, a aplicațiilor de rezervări sau a tururilor virtuale permite elevilor să exploreze destinații și să înțeleagă mecanismele moderne ale turismului. În acest mod, procesul educațional devine mai atractiv și mai relevant pentru cerințele actuale ale pieței muncii.

Un exemplu concret de aplicare a învățării prin experiență în turism îl reprezintă organizarea unei activități de tip „mini-agenție de turism” în cadrul clasei. Elevii sunt împărțiți în echipe și își asumă roluri specifice: manager, agent de turism, responsabil marketing sau consultant relații clienți. Fiecare echipă are ca sarcină realizarea unei oferte turistice complete pentru o anumită categorie de clienți (familii, tineri, seniori). Activitatea presupune documentare, analiză de piață, stabilirea bugetului și promovarea produsului prin materiale realizate de elevi (afișe, prezentări digitale). La final, ofertele sunt prezentate și evaluate, punându-se accent pe originalitate, corectitudine și atractivitate. Această activitate simulează fidel realitatea din domeniul turismului și contribuie la dezvoltarea competențelor antreprenoriale.

Așadar, un rol important în învățarea prin experiență îl are feedbackul oferit elevilor. Acesta trebuie să fie constructiv, orientat spre progres și să evidențieze atât punctele forte, cât și aspectele care pot fi îmbunătățite. Prin autoevaluare și evaluare între colegi, elevii devin mai conștienți de propriul nivel de pregătire și sunt motivați să își dezvolte competențele. Nu în ultimul rând, corelarea conținuturilor teoretice cu realitățile din industria turismului contribuie la creșterea relevanței învățării. Exemplele actuale, tendințele din turism (ecoturismul, turismul sustenabil, digitalizarea serviciilor) și studiile de caz reale transformă lecțiile în experiențe autentice de învățare.

În concluzie, învățarea prin experiență reprezintă o direcție esențială în predarea turismului la nivel liceal. Prin implicarea activă a elevilor și apropierea de realitatea profesională, se creează premisele formării unor viitori specialiști bine pregătiți, capabili să răspundă cerințelor unei industrii dinamice.

BIBLIOGRAFIE

1. Bontaș, Ioan, Pedagogie, Editura All, București, 1994;
2. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006;

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PORTOFOLIUL ELEVULUI-METODĂ ALTERNATIVĂ DE EVALUARE

Prof. Aromânesei Carmen
Școala Gimnazială nr. 24 Timișoara,Timiș

Portofoliul face parte din categoria metodelor şi instrumentelor alternative de evaluare, fiind numit şi „cartea de vizită a elevului”. Portofoliul se compune din materiale obligatorii şi opţionale, selectate de elev şi /sau profesor şi care reflectă participarea la derularea şi soluţionarea temei date; cuprindeo selecţie dintre cele mai bune lucrări sau realizări personale ale elevului, cele care îlreprezintă, care pun în evidentă progresele sale, care permit aprecierea aptitudinilor,talentelor, pasiunilor, contribuţiilor personale. Alcătuirea portofoliului este o ocazie unicăpentru elev de a se autoevalua, de a-si descoperi valoarea competenţelor şi eventualele greşeli.

Portofoliile sunt “colecţii ale muncii elevului care au un scop, se realizează prin colaborare şi au caracter reflexiv” (McRobbie, 1992, după Olson şi Platt, 1996, p. 109). Iniţial portofoliul a fost utilizat pentru discipline ca limba maternă, arte, însă ulterior s-a exitins înspre matematică, ştiinţe şi alte discipline şcolare.

Evaluarea prin utilizarea portofoliului se bazează pe eşantioane din munca elevilor în cadrul unei discipline şi acoperă o anumită perioadă de timp.

Portofoliul, indiferent de disciplina la care este utilizat, are câteva *caracteristici comune*, cum sunt:

- Permite evidenţierea muncii desfăşurate de-a lungul unei perioade de timp
- Munca elevului este sprijinită de către cadrul didactic (adeseori, acesta specifică numărul şi tipul elementelor care intră în structura portofoliului)
- Elevul selectează elementele portofoliului
- Elevul motivează alegerea respectivelor elemente
- Elevul alcătuieşte un sumar privind ceea ce a învăţat prin realizarea portofoliului
- Permite elevului să colecteze eşantioane de produse care ilustrează nivelul actual atins în învăţare
- Este monitorizat progresul elevului pe o perioadă mai lungă de timp
- Oferă elevului posibilitatea de a observa progresul în propria învăţare prin colectarea produselor realizate

- Elevul are posibilitatea de a alege ceea ce consideră că este important pentru propria lui învăţare
- Sprijină elevul în autoevaluare
- Demonstrează o varietate de abilităţi pe care le are elevul
- Arată elevului că este important procesul, nu atât produsul
- Permite cadrelor didactice să compare progresul elevului cu al colegilor săi
- Poate fi utilizat pentru întrega clasă fără a fi acordată atenţia în mod special unui elev
- Permite utilizarea unor abordări variate în predare-învăţare
- Încurajează cadrele didactice să reflecteze asupra metodelor de predare
- Sprijină colaborarea dintre cadrele didactice şi elevi. (după Waldron, 1996; Olson&Platt, 1996)

Pentru a elabora portofoliul este necesar să se respecte următoarele *condiţii*:

- Este "deschis" la începutul anului şcolar
- Materialele sunt puse într-o mapă şi pot fi organizate pe mai multe secţiuni, în funcţie de scopuri
- Are un cuprins, iar materialele sunt datate
- În alegerea mapelor se pot lua în considerare următoarele sugestii:
  - Poate fi aleasă sau creată de elev
  - Poate fi personalizată pentru fiecare elev
  - Este bine să fie alcătuită dintr-un material rezistent, pentru că este frecvent manipulată
  - Mapa să fie suficient de mare pentru a pune produse artistice, casete şi alte materiale
  - Mapa aparţine elevului şi este păstrată în locul în care doreşte el, având acces la ea ori de câte ori doreşte

  Nu include doar cele mai bune produse realizate de elev

  Nu este limitat numeric din punct de vedere al itemilor.

Portofoliul este un instrument care îmbină învăţarea cu evaluarea.

Conţinutul unui portofoliu poate fi următorul:

♣lista conţinutului acestuia (sumarul, care include titlul fiecărei lucrări, fişe etc. şi numărul paginii la care se găseşte);

♣argumentaţia care explică ce lucrări sunt incluse în portofoliu, de ce este importantă fiecare lucrare, cum se articulează între ele într-o viziune de ansamblu a elevului / grupului cu privire la subiectul respectiv;

♣ lucrările pe care le face elevul individual sau în grup:

♣ rezumate;

♣ eseuri;

♣ articole, referate;

♣ temele de zi cu zi;

♣ fişe individuale de studiu;

♣ proiecte si experimente;

♣ rapoarte scrise – de realizare a proiectelor;

♣ teste şi lucrări semestriale;

♣ chestionare de aptitudini, stiluri de învăţare;

♣ înregistrări video, fotografii care reflectă activitatea desfăşurată de elevi;

♣ autoevaluări ale elevului / grupului, alte materiale care reflectă participarea elevului / grupului la derularea şi soluţionarea temei date

Înainte de introducerea metodei portofoliului cadrul didactic este invitat să reflecteze asupra următoarelor întrebări:

- Care sunt scopurile şi obiectivele pe care doresc să le ating utilizând portofoliul?
- Cum anume voi ilustra că acestea sunt atinse? Care sunt sarcinile de lucru? Câte eşantioane sunt necesare? Cum anume vor reflecta elevii asupra muncii lor?
- Cum anume voi monitoriza modul de elaborare a portofoliului? Unde le voi depozita? Sub ce formă?
- Care sunt standardele după care le evaluez?
- Cum anume le explic elevilor metoda?

În ceea ce privește scopurile, portofoliul poate să vizeze obiective cu caracter general sau cu caracter specific. Spre exemplu, un obiectiv general ar putea fi dezvoltarea abilităţilor implicate în gândirea critică; obiectivele specifice sunt formulate în raport cu fiecare obiect de studiu.

Cadrul didactic trebuie să aprecieze timpul necesar pentru elaborarea portofoliului, să ofere sprijin elevilor în alcătuirea acestora şi să planifice sesiuni de prezentare a portofoliilor. Portofoliile pot fi completate săptămânal sau lunar (Jongsma, 1980 după Olson&Platt, 1996).

Un aspect important îl constituie evaluarea muncii elevului în urma elaborării portofoliului, iar evaluarea acestuia nu este o sarcină tocmai uşoară. Cadrul didactic poate să evalueze unele materiale din portofoliu sau portofoliul în ansamblul său. Procedura presupune identificarea unor criterii de evaluare, cu caracter descriptiv, asemănători descriptorilor de performanţă care stau la baza acordării calificativelor sau notelor. Aceşti descriptori pot fi însoţiţi de scoruri, pe o scală elaborată de cadrul didactic. Spre exemplu, în statul Vermont (SUA) au fost identificate şapte criterii de evaluare însoţite de o scală pentru a evalua capacitatea elevilor de rezolvare a problemelor şi aspecte legate de comunicare, şi anume: măsura înţelegerii sarcinii, aplicarea strategiei, luarea deciziilor, verificarea soluţiei, realizarea de conexiuni între informaţii, utilizarea limbajului matematic şi utilizarea efectivă a reprezentărilor matematice. Scala care însoţeşte fiecare dintre aceste criterii conţine şase trepte, adică "nu a înţeles", "a înţeles parţial", " a înţeles", "a generalizat", " a aplicat", "a extins" (Olson&Platt, 1996).

Unii autori sugerează ca elevii să-şi elaboreze propriile criterii de evaluare. Deşi copiii cu dizabilităţi intelectuale întâmpină dificultăţi la nivel metacognitiv, ei pot elabora astfel de criterii în activităţi de grup în care sunt implicaţi copii cu nivele diferite ale funcţionării cognitive. Este încurajată auto-monitorizarea procesului de elaborare a portofoliului prin întrebări de tipul: *De ce am ales acest material? Cum anume am progresat de la o lună la alta? Ce s-a schimbat în structura portofoliului? Ce mai am de făcut mai departe?*

Cadrul didactic poate să vină în sprijinul elevului adresându-i întrebări clarificatoare: *Care produs îţi place cel mai mult? De ce ai organizat portofoliul în acest fel? Ce urmează să faci în continuare?*

Portofoliile pot să furnizeze indicatori pentru monitorizarea progresului elevului cu dizabilităţi cognitive în diferite domenii, venind astfel în sprijinul cadrelor didactice.

Portofoliul este utilizat eficient atunci când oferă elevului sentimentul că produsele conţinute îi aparţin, când responsabilizează elevul, când pune accent pe comunicare, elaborare de idei şi creare de conexiuni între idei (mai ales în proiectele transdisciplinare) și include produse din activităţile extraşcolare.

Bibliografie

- Olson, L. J, & Platt, J. M. (1996). *Teaching children and adolescents with special needs*. 2nd Edition. New Jersey: Merrill.
- Waldron, K. (1996). *Introduction to a special education. The inclusive classroom*. New York: Delmar Publishers.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța activităților extrașcolare în combaterea abandonului școlar din mediile dezavantajate

Prof. Olaru Anișoara, Școala Gimnazială Nr. 1 Răchiți, jud. Botoșani

Abandonul școlar, un subiect intens dezbătut în Europa, este un fenomen îngrijorător cu care se confruntă școlile din România, la momentul actual. Potrivit sondajelor realizate de Organizația Salvați Copiii, București, în anul școlar 2021-2022, un număr de 33.882 de elevi au abandonat școala, dintre care 19.124 de copii din învățământul primar și gimnazial și 14.758 de copii de la liceu și școli profesionale. În plus, sondajele recente mai arată și faptul că, din păcate, România se află printre țările cu cele mai ridicate rate ale abandonului școlar din Uniunea Europeană, o rată mai mare a abandonului școlar înregistrându-se la elevii de etnie romă, la cei cu dizabilități și la cei din familii monoparentale sau cu venituri reduse, mai mult din zonele rurale și din comunitățile defavorizate. Ori, pentru dezvoltarea unei societăți echilibrate și competitive, combaterea abandonului școlar și investiția în educație sunt imperios necesare. Acestea contribuie la reducerea ratei șomajului și excluziunea socială, îmbunătățind nivelul de trai și consolidând economia țării.

Pentru combaterea abandonului școlar avem nevoie de înțelegerea cauzelor, la nivelul întregii țări acestea fiind în legătură cu:

- **Factorii socio-economici**:
  - Sărăcia și lipsa resurselor materiale.
  - Nivelul scăzut de educație al părinților.
  - Migrația părinților în străinătate.
  - Munca copiilor.
- **Factorii educaționali**:
  - Atitudinea negativă a elevului față de învățătură.
  - Lipsa de relevanță a curriculumului pentru nevoile elevilor.
  - Climatul școlar neprielnic și violența.
  - Lipsa de sprijin individualizat pentru elevii cu dificultăți.
- **Factorii culturali**:

- Lipsa de valorizare a educației în anumite comunități.
- Discriminarea și marginalizarea anumitor grupuri.
- Tradiții care pun accentul pe căsătorie la o vârstă fragedă.

Gestionarea acestui fenomen pornește de la intervențiile făcute de minister, reflectându-se apoi la nivel școlar, individual și comunitar. La nivel național, acțiunile întreprinse au în vedere:

- Monitorizarea și evaluarea programelor de combatere a abandonului școlar.
- Alocarea de resurse financiare adecvate
- Elaborarea și implementarea de politici publice coerente.

În școala noastră, rata abandonului școlar este relativ scăzută, printre cauzele principale identificându-se nivelul scăzut de educație al părinților, lipsa de relevanță a curriculumului pentru nevoile elevilor, lipsa de sprijin individualizat pentru elevii cu dificultăți, lipsa de valorizare a educației. **Metodele de combatere** vizează:

- **Demersuri la nivel individual**:
  - Identificarea copiilor în risc de abandon școlar și implicarea familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului.
  - Mentorat și tutoriat.
  - Programe de sprijin educațional și consiliere.
  - Cunoașterea mediului familial în care trăiește copilul.
  - Burse și alte forme de ajutor financiar.
  - Programe tip "școală după școală".
- **Demersuri la nivel școlar**:
  - Crearea unui climat școlar sigur și incluziv.
  - Formarea cadrelor didactice pentru a lucra cu elevi din medii defavorizate.
  - Susținerea parteneriatului școală-familie.
  - Îmbunătățirea calității învățământului și a infrastructurii școlare.
  - Implementarea de programe gen "masa caldă" și transport școlar.
- **Demersuri la nivel comunitar**:
  - Implicarea comunității în activitățile școlare.
  - Programe de educație parentală.

- Parteneriate cu organizații non-guvernamentale.

Prin Programul Național pentru reducerea abandonului școlar (PNRAS) s-au primit fonduri financiare ce au permis dotarea materială a școlii și aplicarea de metode de învățare moderne în cadrul cursurilor de remediere pentru materiile la care elevii întâmpină probleme și a activităților extrașcolare cu rol de motivare a elevilor, de susținerea progresului școlar și pentru a rămâne implicați în viața școlară. Prin intermediul acestor activități extrașcolare, elevilor li se oferă un spațiu în care ei pot interacționa cu colegii care au aceleași interese, creând un sentiment de comunitate și apartenență. Acest lucru este esențial mai ales pentru elevii care se simt izolați sau marginalizați. Elevii participă la activități sportive de echipă precum fotbal, handbal, concursuri de ștafetă sau alte jocuri distractive în aer liber, la cluburi de lectură, ateliere de scriere creativă, la cluburi de pictură, la activități de voluntariat, activități ecologice, vizionare de filme, excursii tematice, vizite la companii și instituții de învățământ, cu rolul de a-i familiariza pe elevi cu diverse opțiuni de carieră, organizarea de ateliere de dezvoltare a abilităților sociale și emoționale împreună cu familia, grădinărit, activități ce încurajează colaborarea, comunicarea și lucrul în echipă. Aceste abilități sociale și emoționale sunt vitale pentru succesul școlar și personal.

Prin asumarea de roluri și responsabilități în cadrul acestor activități, elevii își pot dezvolta încrederea în sine, stima de sine și abilitățile de leader. Cu cât elevul are un sentiment mai puternic de apartenență la școală, cu atât va avea și o motivație mai crescută ce poate duce la o participare mai bună la ore și la o implicare mai activă în procesul de învățare. Dacă în mediul familial din care provin elevii, ei pot fi mai expuși la influențe negative sau la lipsa de oportunități constructive în afara școlii, activitățile extrașcolare oferă alternative pozitive și sigure pentru timpul lor liber, reducând astfel riscul de implicare în comportamente negative sau de abandon școlar.

Activitățile educative extrașcolare oferă elevilor un cadru favorabil de a interacționa cu profesorii, antrenorii sau voluntarii în afara contextului strict școlar. Aceste relații pozitive cu adulții pot oferi sprijin emoțional, mentorat și modele de urmat. Prin intermediul acestor activități elevii descoperă domenii noi de interes, ce le pot stârni pasiuni și le pot oferi perspective pentru viitor.

Activitățile extrașcolare nu sunt doar o modalitate de a petrece timpul liber, ci reprezintă o componentă esențială a sistemului educațional, cu un impact semnificativ în special asupra elevilor

din medii dezavantajate în ceea ce privește stimularea curiozității și implicarea elevilor, oferirea de oportunități de exprimare și dezvoltare personală.

Investiția în dezvoltarea și susținerea unor programe extrașcolare variate și accesibile poate fi o strategie eficientă pentru a reduce abandonul școlar și pentru a oferi tuturor elevilor șanse egale de succes. Așadar, combaterea abandonului școlar în România este o provocare complexă, dar nu imposibilă. Prin eforturi coordonate la nivel individual, școlar, comunitar și național, putem oferi tuturor copiilor șanse egale de a-și construi un viitor mai bun.

Bibliografie:

- Eurostat. (2023). Early leavers from education and training.
- Ministerul Educației din România. (2024). Strategia națională pentru reducerea abandonului școlar.
- Studiile organizațiilor neguvernamentale: Organizația Salvați Copiii România
- https://www.dascalidedicati.ro/abandonul-scolar-cauze-si-masuri-de-prevenire/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT EDUCAȚIONAL

„CLUBUL DE LECTURĂ ANTIBULLYING”

Prof. înv. primar Ana-Maria Prodan
Școala Gimnazială „Rareș Vodă” Ploiești

MOTTO:

„Libertatea de exprimare nu justifică intimidarea [...]. Cuvintele au putere, ai grijă cum le folosești. ” - Germania Kent

ARGUMENT:

Competențele de comunicare sunt esențiale în dezvoltarea plenară a viitorului adult.

Inițierea acestui demers a pornit de la ideea conform căreia comunicarea, în speță lectura, asigură bazele umanizării, dezvoltării psiho-social-culturale a indivizilor, fiind cel mai eficient mod de influențare educativă. Comunicarea și comportamentul sunt abilități interdependente, interconectate, ce contribuie la formarea, instruirea și educarea ființelor umane.

Bullying-ul este un fenomen tot mai frecvent întâlnit în mediul şcolar, devenind în timp, o problemă deosebită. În prezent, cadrele didactice trebuie să își schimbe abordarea procesului instructiv-educativ din cauza tensiunilor şi disfuncţionalităţilor imprevizibile, legate în primul rând de atitudinea comportamentală a copiilor. Astfel, instituțiile de învățământ, încă de la ciclul primar, se confruntă cu diverse conflicte care, dacă nu sunt corectate, se transformă în acțiuni agresive, de tip bullying. Aceste tipuri de agresiuni influenţează, în mod vizibil, percepţia socială a copilului despre lume şi oportunitățile acesteia de manifestare.

Odată informați, copiii pot lua atitudine, pot interveni pentru ei înșiși, dar și pentru ceilalți, iar numărul cazurilor de acest fel se va diminua treptat.

Una dintre cele mai viabile metode de a cultiva și dezvolta competențele de comunicare, dar și cele comportamentale este reprezentată de lectura unor materiale special create pentru vârsta școlarilor mici și dezbaterea lor ulterioară în cadrul grupului clasei.

SCOPUL:

- Informarea corectă a elevilor din învățământul primar, a părinților acestora cu privire la fenomenul „*bullying*”: definire, forme de manifestare, cauze, efecte, modalități de a lua atitudine, de a interveni pentru ei înșiși și/sau pentru alții, în vederea diminuării numărului cazurilor de acest fel.

OBIECTIVE:

Proiectul își propune :

- creşterea gradului de conştientizare a efectelor negative ale fenomenului „bullying" în rândul eleviilor și al nivelului de informare al acestora asupra necesităţii implicării în prevenirea şi combaterea acestui fenomen;
- însușirea de către elevi a unor tehnici de gestionare corectă a situațiilor în care elevii sunt victime ale unor pesoane care practică „bullyingul";
- cultivarea interesului pentru lectura unor cărți cu tematică specifică unui anumit domeniu;
- responsabilizarea elevilor față de lucrul cu cartea și de termene prestabilite;
- inițierea și menținerea unor dialoguri constructive pe baza cărților citite.

GRUP ȚINTĂ:

- elevii claselor primare (clasele I, a II-a);
- părinții acestora.

DURATA PROIECTULUI:

- ianuarie - iunie

RESURSE MATERIALE:

- setul de patru cărți ***„Bullyingul nu e amuzant"***, autori: Amanda F. Doering și Melissa Higgins, editura Bookzone;
- grafic de împrumut și returnare a cărților;
- fișe de lectură.

MEDIATIZARE:

- prezentarea proiectului în cadrul întâlnirilor comisiilor metodice;
- postarea pe site-ul instituției, pe paginile de socializare;
- distribuirea în grupurile de comunicare cu părinții.

EVALUAREA:

- fotografii, diplome;
- realizarea unui minighid de combatere a bullyingului – „*Sfaturi de la copii pentru copii*" .

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	**Activitatea desfășurată**	**Termen**	**Responsabili**

1	Prezentarea proiectului	ianuarie	Coordonatorii de proiect
2	Împrumutarea și returnarea cărților conform graficelor Întocmirea fișelor de lectură	februarie-mai	Coordonatorii de proiect elevii
3	Realizarea minighidului *„Sfaturi de la copii pentru copii”*	iunie	Coordonatorii de proiect elevii
4	Înmânarea diplomelor	iunie 2023	Coordonatorii de proiect

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Non-discriminare?

Evelina Ioana Bucur – profesor învățământ preșcolar
Grădinița Step by Step cu PP Dumbrava Minunată

Să discuți cu cei mici despre subiecte sensibile poate fi dificil, mai ales când părerile celor din jur sunt atât de diferite, în special atunci când e vorba de concept precum discriminarea.

La nivel de societate discuțiile pe topicuri de genul acesta încep la vârste destul de târzii, undeva spre finalul ciclului gimnazial și începutul celui liceal. Am ales să presupunem că cei mici nu sunt suficient de maturi să înțeleagă aceste concepte pe care le-am categorisit ca fiind "complexe".

Personal, consider că asumpția nu este întocmai corectă. Copiii tind încă de la vârste foarte fragede să dezvolte înclinații spre egalitate și să pună ce li se prezintă ca și corect peste ce li se prezintă ca fiind greșit, și, odată cu aceste tendințe, absorb constant comportamente din jur despre ce factori se consideră corecți sau greșiți.

Ce nu este atât de fericit cu privire la comportamentul prezentat mai sus este faptul că ceea ce preiau cei mici din jur nu este întotdeauna varianta echitabilă a lucrurilor.Totuși, există și o parte fericită în povestea curentă, o " cale salvatoare ", și anume aceea că acest tip de comportamente părtinitoare, discriminatorii, pot fi "dezvățate", ireversibile. Prin expunerea pozitivă la diversitate copiii își pot exploata și dezvolta nevoia de echitate și corectitudine.Să ignorăm sau să evităm topicul complet ca și cadre didactice nu este soluția optimă. Copiii petrec timp valoros în instituțiile de învățământ, așa că interacțiunile în acest mediu pot avea un impact semnificativ asupra felului cum tratează un topic precum discriminarea.

Astfel, existența activităților de incluziune joacă un rol important în dezvoltarea celor mici ca viitori cetățeni echtiabili și le setează încă de la vârste timpurii principii. Cum copiii tind să învețe mai rapid și să deprindă abilități mai eficient prin joacă, activitățile interactive și jocurile pot fi metode care să faciliteze incluziunea și să se asigure că dreptul la non-discriminare este respectat și dus la îndeplinire așa cum trebuie.

Principiile de bază pe care ar trebui să le avem atunci când abordăm discriminarea cu cei mici ar trebui să se învârtă în jurul admiterii diferențelor și celebrării aspectelor comune. Spre exemplu,

dacă unul din copii are întrebări asupra culorii pielii unui alt copil, un răspuns echitabil și de ajutor pentru dezvoltarea ar putea fi "Într-adevăr, aveți piele de culoare diferită, dar amândurora vă place să vă jucați cu mașinile! Ce frumos!".

Mai mult, copii ar trebui să înțeleagă faptul că este în regulă să pună întrebări și să nu dezvolte o frică față de "lucrurile despre care nu au voie să vorbească". Astfel că aceștia ar trebui să fie încurajați să pună întrebări despre diferențe, să le fie validate acestea și să li se aducă la cunoștiință faptul că, în ciuda diferențelor, toți sunt oameni și au atât de multe lucruri grozave în comun.

Așadar, acum că am stabilit care este importanța dreptului la non-discriminare și că am ajuns la concluzia că este important ca celor mici să li se ofere exemple pozitive și echitabile ale incluziunii, propun, cu titlu exemplificativ și menit să faciliteze respectarea acestui drept, următorul joc: ' De pe altă planetă'. Tipul jocului este acela de comunicare, iar nivelul de dificultate este unul mediu.. Poate participa orice număr de jucători, iar durata este de 15 minute. Ca materiale vom folosi buline roșii și buline albastre. Implicându-se în joc, participanții vor fi capabili să identifice și să analizeze diferite stereotipuri și să manifeste toleranță față de semeni. Participanții vor fi împărțiți în grupuri mici, maxim 6 iar fiecărui grup îi va fi comunicat faptul că vine de pe altă planetă.. Fiecare grup trebuie să găsească un nume pentru planeta lor și să decidă asupra condițiilor de viață de acolo : vreme, condiții de trai, etc. Se scoate un grup din clasă și se așază celelalte două grupuri în colțuri diferite ale încăperii. Puneți pe ecusoanele cu numele copiilor câte un punct roșu pentru o echipă și albastru pentru cealaltă echipă. Explicați-le copiilor că ei sunt de pe planeta punctelor și că se cunosc între ei. Sarcina lor este de a discuta cu ceilalți de pe cealaltă planetă, respectiv grupul care nu se află în încăpere,pentru a vedea dacă nu este periculos să viziteze sau să se mute pe planeta acestora. Spuneți grupului de afară,cel fără puncte că se tem de persoane de pe altă planetă și că nu pot comunica cu nimeni decât dacă au permisiunea dumneavoastră. Vor primi această permisiune când vor auzi bătaia dumneavoastră din palme, moment în care au voie să vorbească doar cu cei cu puncte roșii și să îi refuze pe cei cu puncte albastre. Schimbați grupul și sarcinile până când toți trec prin aceeași situație. Întrebați-i la final cum s-au simțit când ceilalți i-au ignorat , cum s-au simțit ei când au ignorat pe cineva, de ce le este frică să interacționeze cu oameni diferiți și de ce se creează păreri care merg mai departe din om în om? Vom promova în cadrul acestui joc valori ca toleranța, încrederea și empatia.

Spor la joacă, dragii mei!

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Fii tu, parte din schimbare!

Prof. Bucur Nicolae George ,Școala Gimnazială Grigore Moisil, Ploiești, Prahova

Abandonul școlar este o problemă complexă, cu implicații majore asupra dezvoltării economice, sociale și culturale a unei comunități. În România, acest fenomen afectează în mod disproporționat copiii din mediile dezavantajate, perpetuând inegalitățile și reducând șansele de succes ale generațiilor viitoare. Soluționarea acestei probleme necesită un efort comun, iar comunitățile locale joacă un rol crucial în sprijinirea elevilor aflați în dificultate. Articolul de față subliniază importanța implicării fiecărui membru al comunității în combaterea abandonului școlar și propune câteva soluții concrete pentru reducerea acestui fenomen.

Cauzele abandonului școlar

Pentru a înțelege cum să acționăm, trebuie mai întâi să identificăm cauzele care determină abandonul școlar. Printre cele mai frecvente motive se numără:

1. Lipsa resurselor financiare
   În multe familii, veniturile insuficiente fac imposibilă acoperirea costurilor legate de educație. Cheltuieli precum rechizitele, hainele sau transportul devin poveri care determină renunțarea la școală.

2. Accesul limitat la educație în zonele rurale
   Copiii din mediul rural se confruntă deseori cu drumuri lungi și periculoase până la școală, lipsa infrastructurii adecvate și cadre didactice insuficient pregătite. Aceste obstacole reduc motivația și cresc rata de abandon.

3. Influențele sociale și culturale
   În familiile dezavantajate sau în comunitățile marginalizate, educația este adesea percepută ca fiind secundară, iar copiii sunt încurajați să muncească pentru a-și ajuta familia.

4. Problemele emoționale și lipsa sprijinului
   Copiii care se confruntă cu dificultăți emoționale, precum bullying-ul sau lipsa încrederii în

sine, tind să se retragă din procesul educațional. Sprijinul psihologic și relațiile pozitive sunt esențiale pentru a preveni acest lucru.

Cum poate contribui comunitatea?

Implicarea comunității este o soluție esențială pentru combaterea abandonului școlar. Membrii comunității pot deveni mentori, susținători sau chiar modele de urmat pentru elevii care se află în dificultate.

1. Programe de mentorat
   Prin inițiative locale, voluntarii pot oferi sprijin educațional și emoțional copiilor. De exemplu, ajutorul oferit la teme sau consilierea pentru viitorul academic pot transforma complet parcursul unui elev.

2. Donații și strângeri de fonduri
   Organizarea de campanii locale pentru achiziționarea de rechizite, uniforme sau acoperirea costurilor de transport este o metodă eficientă de a sprijini copiii din familiile cu venituri reduse.

3. Crearea de spații educaționale sigure
   Centrele after-school, bibliotecile comunitare sau chiar spațiile de joacă pot deveni locuri unde copiii să își dezvolte abilități și să primească sprijin din partea adulților din comunitate.

4. Sprijinirea familiilor
   Atelierele pentru părinți, care îi învață cum să susțină educația copiilor lor, pot avea un impact major. Conștientizarea importanței școlii ajută la schimbarea mentalității în comunitățile mai puțin educate.

5. Promovarea valorii educației prin exemple pozitive
   Organizarea de evenimente locale, cum ar fi competițiile școlare sau premiile pentru elevi cu rezultate bune, poate încuraja copiii să rămână în școală și să-și urmeze visurile.

Fiecare gest contează

Un rol important îl joacă și exemplele personale. Fiecare persoană poate contribui prin gesturi mici, dar semnificative, cum ar fi oferirea de timp pentru a ajuta un copil la teme sau implicarea în proiecte comunitare. Chiar și un simplu cuvânt de încurajare poate face diferența pentru un elev care se simte neglijat sau descurajat.

În plus, cooperarea dintre școală, autoritățile locale și membri ai comunității poate duce la crearea unor programe complexe, menite să sprijine elevii în risc de abandon. Prin unirea eforturilor, putem oferi fiecărui copil șansa la o viață mai bună.

Prevenirea abandonului școlar nu este doar o responsabilitate a autorităților, ci și o datorie a fiecăruia dintre noi. Comunitățile au puterea de a deveni agenți ai schimbării, susținând educația și creând oportunități pentru toți copiii. Fie că alegem să ne implicăm ca mentori, voluntari sau susținători financiari, contribuția noastră contează. Prin acțiuni colective, putem oferi tinerilor șansa la un viitor mai bun. Mesajul „Sunt parte a comunității, deci pot să mă implic” nu este doar o idee, ci o invitație la acțiune.

Bibliografie

1. Ministerul Educației și Cercetării, Plan național pentru reducerea abandonului școlar, 2023.
2. UNICEF România, Educația ca soluție pentru incluziune socială, 2022.
3. Institutul Național de Statistică, Raport privind accesul la educație, 2023.
4. World Bank, Reducing School Dropout: Strategies for Change, 2022.
5. Salvați Copiii, Impactul programelor educaționale asupra abandonului școlar, 2021.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

VIOLENȚA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

BUD IULIA-DIANA
LICEUL TEORETIC PINTEA VITEAZUL CAVNIC

„Blândeţea este mai puternică decât violenţa.” – Sfântul Ioan Gură de Aur

Agresivitatea este o manifestare naturală în procesul de maturizare, dar devine problematică atunci când frecvența, intensitatea sau intenția de a face rău depășesc limitele acceptate ale interacțiunilor sociale la vârsta timpurie.

Combaterea violenței la vârsta preșcolară (3-6 ani) trebuie concentrată pe prevenție prin educație emoțională și intervenție promptă, având în vedere că preșcolarii nu au încă autocontrolul complet dezvoltat.

Principala strategie este bunul parteneriat între familie- grădiniță și comunitate. Concret părinții și educatorii trebuie să lucreze împreună, astfel încât dacă observăm un act de agresiune (lovit, mușcat), trebuie intervenit imediat pentru a asigura siguranța tuturor, copilul trebuie scos din contextul tensionat și dus într-un spațiu liniștit, dar trebuie să și explicăm pe un ton calm, dar ferm, că *„nu avem voie să lovim/rănim pe ceilalți”* și trebuie să acordăm atenție și confort mai întâi copilului rănit, pentru a nu *„recompensa”* agresorul cu atenție imediată.

Violența în rândul copiilor preșcolari, deși adesea minimalizată, reprezintă un semnal de alarmă care nu trebuie ignorat. În grădinițe, manifestările agresive pot apărea sub forme specifice vârstei, precum mușcatul, lovirea, respingerea din joc sau jignirea colegilor. Intervenția timpurie este esențială pentru modelarea comportamentului social și emoțional al copilului.

Eu consider că este important să vorbim despre acest lucru. Preșcolarii trebuie învățați să-și avertizeze educatoarea dacă cred că sunt agresați sau dacă văd alți copii agresați. Copiii trebuie ascultați cu atenție, trebuie să le validăm sentimentele, trebuie să cerem detalii, le spunem că îi puteți ajuta, vorbim despre soluții și urmărim progresul relației dintre copii.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

TRANSFORMAREA EDUCAȚIEI PRIN CONCEPTUL ȘCOALA SMART

Profesor Bodnar Daniela Antonela, Liceul Tehnologic "Transilvania", Baia Mare

„Învățarea nu se oprește niciodată, ea este cheia către viitor." — Albert Einstein

În educație, tehnologia digitală deschide noi oportunități de învățare, oferind acces la resurse variate, metode interactive și experiențe educaționale mai atractive și mai eficiente, în care tehnologia evoluează rapid și modelează aproape fiecare aspect al vieții cotidiene.

În acest context dinamic, sistemul educațional trebuie să se adapteze pentru a rămâne relevant și eficient. Astfel, apare conceptul de „Școală SMART" — un model educațional modern, orientat spre inovație, care redefinește modul în care elevii învață și profesorii predau, punând accent pe interactivitate, colaborare și utilizarea inteligentă a tehnologiei.

O Școală SMART reprezintă o instituție de învățământ care integrează tehnologia digitală pentru a îmbunătăți semnificativ procesul educațional. Aceasta presupune utilizarea unor instrumente moderne, precum table interactive, tablete, laptopuri, platforme educaționale online și aplicații interactive, menite să sprijine atât predarea, cât și învățarea.

Implementarea conceptului SMART în educație aduce numeroase beneficii:

Învățarea devine interactivă și centrată pe elev: aceștia nu mai sunt simpli receptori ai informației, ci participanți activi în procesul educațional. În locul memorării mecanice, accentul se pune pe descoperire, experimentare și implicare directă, iar lecțiile sunt concepute într-un mod vizual, dinamic și captivant, care stimulează înțelegerea și gândirea critică.

Accesul la informație devine rapid și facil, iar datorită internetului, elevii pot obține date actualizate în doar câteva secunde. În plus, conținutul educațional este prezentat într-un mod atractiv și bine structurat, ceea ce facilitează înțelegerea și crește interesul pentru învățare.

Dezvoltarea competențelor digitale, utilizarea tehnologiei îi ajută pe elevi să dobândească abilități esențiale pentru viitor.

Lecții mai atractive, videoclipurile, animațiile și prezentările interactive fac lecțiile mai interesante și mai ușor de înțeles. Colaborare și comunicare, elevii pot lucra în echipe, pot realiza proiecte comune și pot comunica mai eficient.

Școala Smart se bazează și pe colaborarea online și pe platformele de învățare digitală. Elevii pot comunica și colabora cu colegii lor din întreaga lume prin intermediul rețelelor sociale educaționale și al platformelor de lucru în echipă. Acest aspect încurajează diversitatea culturală și promovează abilitățile de comunicare și colaborare într-un context global. Este important ca tehnologia să fie un instrument de sprijin, nu un substitut al învățării reale.

Deși tehnologia are un rol central, profesorul rămâne un element esențial al procesului educațional. Într-o Școală SMART, acesta nu mai este doar un transmițător de informații, ci devine un ghid, care îi sprijină pe elevi în înțelegerea și aplicarea corectă a cunoștințelor. Astfel profesorul,

- organizează activități interactive și atractive;
- stimulează gândirea critică și analiza;
- încurajează creativitatea și inițiativa;
- susține dezvoltarea personală și emoțională a elevilor.

Școala SMART reprezintă un pas important către viitorul educației. Aceasta combină tehnologia cu metode moderne de predare, oferind elevilor oportunități mai bune de învățare. Deși există provocări, avantajele sunt mult mai numeroase, iar direcția este clară: educația devine din ce în ce mai digitală, interactivă și adaptată nevoilor generației actuale. Școala Smart cu tehnologii de ultimă oră reprezintă viitorul educației, oferind elevilor oportunități inovatoare de învățare și dezvoltare.

Viitorul începe chiar din băncile școlii — iar o Școală SMART ne pregătește pentru el.

Bibliografie

1. Ministerul Educației – Strategii privind digitalizarea educației
2. Platforma UNESCO – resurse despre educația digitală
3. Articole și resurse educaționale online (platforme e-learning)

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Étude sur le Morpion phonologique en classe de FLE

Brudea Cristina-Elena
Școala Gimnazială ”Grigore Ghica Voievod”

L’enseignement de la phonétique française, particulièrement la nasalisation et la dénasalisation, les piliers de l’identité sonore de la langue en classe de français langue étrangère, se heurte souvent à une approche purement mnémotechnique qui dissocie la forme du sens. Cette étude examine l’efficacité de la technique du morpion avec mots-une adaptation pedagogique du jeu de Tic-Tac-Toe-comme outil de renforcement cognitif pour la maîtrise des phénomènes phonétiques.

La technique repose sur le concept de l’apprentissage par le jeu. En remplaçant les symboles traditionnels (X et 0) par des formes lexicales contenant la nasalisation ou la dénasalisation, l’apprenant passe d’une réception passive à une production active sous contrainte stratégique. Le jeu force l’apprenant à traiter simultanément la structure voyelle orale/nasale et ainsi comprendre plus facilement les difficultés phonétiques qui associent graphie, son, contexte. Ce jeu sérieux de réflection et de stratégie développe la logique, la patience, la concentration, les capacités d’anticiper les actions adverses, la prononciation du français de manière fluide et naturelle, favorisant l’interaction dans un apprentissage actif, conscient et ludique.

Pour les débutants qui doivent étudier la nasalisation et la dénasalisation, le dispositif se structure autour de la grille classique de 3x3 cases. Chaque case doit contenir un mot avec ou sans voyelle nasale. On peut varier le jeu en introduisant un domaine pour les mots, par exemple, ou non. La configuration de la grille peut varier en fonction du niveau des apprenants; pour les débutants on peut introduire une restriction phonologique, ”Mots avec une seule voyelle nasale” (**in**viter, ball**on**, ch**an**ger, ch**an**teuse, d**an**se, **en**tre, p**en**sée, ce**n**drier, etc) et pour les plus doués ”Mots avec double voyelle nasale” (pron**on**ciati**on**, c**om**parais**on)**, ”Mots avec triple voyelle nasale” (c**om**préh**en**si**on**) ou ”Mots avec dénasalisation” (**aim**er, d**em**ain, d**on**ner, **an**alyse, pr**om**enade, d**în**er, dess**in**er, etc.).

Favorisant l’apprentissage par les pairs, la technique transforme un simple exercice de prononciation en un véritable levier de développement cognitif. Les concepts clés de Lev Vygotski s’articulent autour de cette activité: la zone de développement proximal identifiée comme l’écart entre

ce qu'un apprenant peut faire seul et ce qu'il peut accomplir avec l'aide d'un autre (enseignant ou un pair) est particulièrement favorisée dans cette approche didactique. Dans une partie de morpion phonologique, si un élève hésite sur la valeur de la voyelle dans la consigne "apprenons" par exemple, (qui contient dans le même temps nasalisation et dénasalisation), son adversaire ou partenaire peut corriger l'erreur pour valider le coup. Le jeu devient un espace de médiation où l'élève atteint un niveau de précision phonétique qu'il n'aurait peut-être pas maîtriser seul sur une fiche phonétique à faire lui-même, sans aide.

La confrontation constructive du morpion naît le conflit sociocognitif; pour gagner une case l'élève doit "prouver" sa répose. La conversation autour de la règle ("Une voyelle suivie par une seule consonne "n" ou "m" dans la même syllabe devient nasale.") force l'apprenant à identifier les voyelles, à chercher si elles sont suivies d'une seule consonne "n" ou "m", ce qui accélère sa compréhension). Pour valider la marque, le joueur doit identifier correctement la voyelle nasale car le gain de la partie nécessite un alignement de trois formes correctes. La structure du morpion sert d'échafaudage, segmentant la dificulté. Au lieu d'affronter une liste plus ou moins exhaustive de difficultées phonétiques, l'élève traite des unités logiques dans un cadre ludique, qui agit ici comme un instrument qui aide à organiser la pensée: identification de la voyelle (outil de repérage), jugement sur la nature de la voyelle (outil de transformation) et validation visuelle (outil de contrôle).

Le jeu devient ainsi la ZDP, car le désir de gagner la partie motive l'effort cognitif nécessaire pour mobiliser la règle de la nasalisation, rendant l'effort moins coûteux que dans un contexte scolaire classique. En se soumettant aux règles strictes du jeu et de la phonétique, l'élève gagne en autonomie. L'analyse des variables phonologiques prouve que la nasalisation peut affecter de manière significative le sens des mots, ce qui rend l'utilisation et la prononciation correctes fondamentales pour une communication claire en français.

L'acquisition exercée de la nasalisation en français langue étrangère par la technique du morpion phonologique peut devenir le plus simple instrument d'évaluation formative ou sommative grace aux neuf cases, une stratégie astucieuse pour désamorcer l'anxiété liée aux tests tout en restant rigoureux: pour qu'elle soit équilibrée et représentative de la maîtrise des processus phonétiques analisés on peut varier le niveau de complexité en organisant la grille selon une progression logique, de même façon que dans les jeux interactifs.

Cette méthode fonctionne car elle ne gaspille pas le temps et valorise l'engagement de l'élève. Même un élève en grande difficulté qui ne réussit qu'une case ou deux ne se retrouve pas avec une note "sanction" trop brutale. La stratégie visuelle de la disposition 3x3, contrairement à une liste classique de mots qui peuvent contenir nasalisation ou dénasalisation, ou les deux dans le même temps, permet à l'élève de choisir son ordre de progression, ce qui renforce son sentiment de contrôle en autonomie.

On peut aussi proposer un double diagnostique de réussite par case en analysant les erreurs (présence ou absence de sons nasaux, nombres de voyelles, prononciation, alternances) et de réussite par ligne, validant par exemple la maîtrise de la règle, une compétence spécifique intermédiaire. Pour transformer le jeu en véritable évaluation on peut demander à l'élève de trouver lui-même des exemples pour créer un nouveau jeu. Le joueur doit choisir le bon exemple et prouver la compréhension car il doit expliquer les raisons de ses choix. Dans ce cas particulier le barème suggéré comprend 0,5 point pour le choix du mot correct, 0,5 point pour la maîtrise de la prononciation et 1 point d'office si l'élève a tenté de remplir l'intégralité de la grille.

C'est un format très stimulant, particulièrement pour les débutants, car il transpose la phonologie française - souvent perçue comme difficile - en un défi ludique.

Les résultats attendus de cette étude en classe de français langue étrangère montrent que cette technique réduit l'anxiété liée à l'erreur phonologique qui n'est plus une faute sanctionnée, mais un coup manqué dans une stratégie de jeu pédagogique. L'enseignant ne se contente plus à offrir la réponse. Il propose et installe le dispositif, définit les règles et intervient uniquement pour soutenir l'interaction lorsque les élèves sortent de leur ZDP, ou si aucun des deux ne connaît pas la règle, par exemple. La manière dont les exercices répétitifs, comme le morpion phonologique, aident à transformer la connaissance explicite en compétence implicite repose sur le processus de manipulation active et stratégique des règles qui réduisent la charge cognitive, permettant ainsi aux apprenants de passer d'une application consciente de la règle à une production automatisée, fluide, à bon escient.

La technique du morpion phonologique apliqué à la nasalisation et la dénasalisation métamorphose la prononciation en une structure logique et compétitive qui permet une transition fluide entre la règle théorique et l'usage spontané, prouvant que la rigueur phonétique n'est pas antinomique avec l'activité ludique, offrant aux apprenants débutants une expérience motivante et interactive.

Bibliographie

Brougère, G. (2005). Jeu et éducation. Paris

Vygotski, L.S. (3e éd.). Pensée et language. Paris: La Dispute

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PLAN INDIVIDUALIZAT DE ÎNVĂȚARE REMEDIALĂ PENTRU COPIII AFLAȚI ÎN RISC DE ABANDON ȘCOLAR

Prof. înv. preșc.: Prof. Anisei - Plesca Elena - Magdalena
Grădinița Program Prelungit, Dancu

Argument:

Prezentul plan individualizat de învățare remedială se elaborează în vederea sprijinirii copilului care înregistrează un număr mare de absențe cauzate de starea de sănătate. Participarea redusă la activitățile desfășurate în grădiniță afectează procesul de adaptare la mediul educațional, precum și dezvoltarea competențelor specifice vârstei.

Copilul manifestă dificultăți de integrare în colectiv, participare redusă la activități și o implicare limitată în interacțiunile cu ceilalți copii. Prin aplicarea acestui plan se urmărește recuperarea treptată a achizițiilor și facilitarea unei adaptări armonioase la programul și cerințele grupei.

Date generale:

Nume copil: B. C.

Grupa: mică

Cadru didactic: Prof. Anisei- Plesca Elena

Perioada aplicării: 2023 - 2024

Copilul a înregistrat un număr mare de absențe pe parcursul anului școlar, cauzate de episoade repetate de îmbolnăvire. Din acest motiv, participarea la activitățile instructiv-educative a fost redusă, ceea ce a dus la întârzieri în dezvoltarea unor competențe specifice vârstei, în special în planul limbajului, socializării și adaptării la programul grădiniței. Se observă dificultăți de reintegrare în colectiv, o ușoară timiditate și ezitare în implicarea în activități de grup.

Evaluarea inițială

Evaluarea s-a realizat prin observarea directă a comportamentului copilului în cadrul activităților desfășurate după revenirea la grădiniță, precum și prin interacțiunea verbală și joc liber. Copilul recunoaște și denumește obiecte uzuale, însă manifestă rețineri în comunicare și participare activă. De asemenea, are nevoie de sprijin pentru respectarea rutinelor zilnice și pentru integrarea în jocurile de grup. Nivelul de dezvoltare este în curs de formare, cu decalaje ușoare față de colectiv.

Obiectiv general: Sprijinirea copilului în recuperarea întârzierilor cauzate de absențe și facilitarea integrării armonioase în colectivul grupei.

Obiective specifice:

- dezvoltarea capacității de comunicare și exprimare verbală
- stimularea participării active la activitățile zilnice
- formarea și consolidarea deprinderilor de socializare
- adaptarea la rutina specifică grădiniței
- creșterea gradului de autonomie în realizarea sarcinilor simple
- dezvoltarea încrederii în sine
- crearea unui climat emoțional securizant care încurajează implicarea copilului

Activități remediale propuse: Activitățile vor fi desfășurate într-un mod ludic, adaptat vârstei și nevoilor copilului, punând accent pe învățarea prin joc și pe crearea unui climat afectiv securizant. Se vor utiliza jocuri de cunoaștere și socializare, activități de dezvoltare a limbajului (povestiri, conversații, jocuri de rol), precum și exerciții simple pentru formarea deprinderilor de bază. Copilul va fi încurajat să participe la activități de grup, dar și implicat în sarcini individuale ușoare, pentru a-i crește încrederea în propriile capacități.

De asemenea, se vor introduce activități artistice și practice (desen, modelaj), care să stimuleze exprimarea liberă și participarea activă.

Plan remedial pentru recuperarea/remedierea conţinuturilor

Nr. crt.	**Obiective propuse**	**Activităţi de remediere propuse**	**Perioada**	**INDICATOR MĂSURABIL**

1.	Să înțeleagă mesaje simple.	- exerciţii de înțelegere a mesajului unui text scurt, pe baza unor imagini prezentate;	pe tot parcursul anului școlar	Fișe individuale de lucru.Teme de lucru diferențiate + auxiliar Povești care te-ajută să crești.
2.	Să se familiarizeaze cu sunetele specifice limbii române și să pronunțe corect sunetele limbii române.	- exerciţii de delimitare a cuvintelor în enunţuri; - exerciţii de despărţire a cuvintelor în silabe; - exerciţii de asociere a sunetului cu litera;	pe tot parcursul anului școlar	Fișe individuale de lucru pentru Caietele auxiliare pentru grupa mică + auxiliar Povești care te-ajută să crești Fișe, jetoane Teme de lucru diferențiate
3.	Să utilizeze structuri orale simple și să-și exerseze și extinde progresiv vocabularul .	- exerciții de comunicare cu adultul și cu colegii peteme date, cu ajutor	pe tot parcursul anului școlar	Jetoane, planșe Caietele auxiliare pentru grupa mare auxiliar Povești care te-ajută să crești Teme de lucru diferențiate.

4.	Dezvoltarea capacității de a stabili şi menţine interacţiuni cu adulţii şi copiii.	-jocuri pe perechi și în grupuri mici -jocuri de mișcare -prezentări de teme pe echipe	pe tot parcursul anului școlar
5.	Dezvoltarea capacității de a-şi percepe şi exprima emoţiile, de a înţelege şi răspunde emoţiilor celorlalţi.	-Povești terapeutice ”Broscuța supărată”, ”Cei mai buni prieteni” -Jocul emoțiilor ”Recunoaște emoția”, -Jocuri de rol	pe tot parcursul anului școlar

Strategii didactice

- învățare prin joc
- abordare individualizată
- încurajare și feedback pozitiv
- repetiție și consolidare
- implicare graduală în activități de grup

Resurse necesare: Se vor utiliza materiale didactice variate, precum jucării educative, imagini, fișe simple de lucru, materiale pentru activități artistice și suporturi vizuale. Sprijinul familiei este esențial pentru consolidarea achizițiilor dobândite la grădiniță.

Calendarul activităților: Activitățile remediale vor fi integrate zilnic în programul grupei, prin intervenții scurte și adaptate ritmului copilului. Evaluarea progresului se va realiza periodic, pe parcursul desfășurării activităților, iar comunicarea cu familia va fi constantă.

Monitorizare și evaluare

Progresul copilului va fi urmărit prin observație sistematică, notarea evoluției în fișa de progres și analizarea gradului de implicare în activități.

Se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- ✓ participarea la activități
- ✓ interacțiunea cu ceilalți copii
- ✓ dezvoltarea limbajului
- ✓ adaptarea la rutină

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAŢIE ECOLOGICĂ

Prof. Alina Șeiciuc
Colegiul Silvic „Bucovina”

Argument

„Omul trebuie să se uite la lemn ca la aur, să-l doară inima când taie un pom, căci fiecare pom e un om”.

Ioan Grigorescu

Ne considerăm norocoşi că locuim într-un loc unic şi nu vrem să dispară ceea ce avem.

De aceea ridicăm micile noastre glasuri alături de cântecul vântului, de rugămintea căprioarei şi de freamătul florii pentru a lupta cu omul, cel care a devenit indiferent, nepăsător şi neglijent, omul care a uitat că există datorită acestei planete unice în univers.

Şi noi suntem unici şi de aceea, ca fraţi ai unicului pământ vrem să-l înconjurăm cu o eşarfă protectoare, care să-l apere cu dragoste de copil de toate cometele furioase dar şi de poluare, de zgomot, de distrugere.

Educaţia ecologică îşi propune să-l conducă pe elev dar şi pe adult spre formarea unui punct de vedere obiectiv asupra realităţii înconjurătoare, să-l incite la participare activă, să-i suscite interesul încât să devină conştient de viitorul planetei şi de viitorul şi viaţa generaţiilor viitoare.

Scop:

- Conştientizarea importanţei pădurilor, apelor, spaţiilor verzi, formarea unui comportament ecologic precum şi dezvoltarea capacităţilor de a aprecia frumosul din natură.
- Observarea transformărilor petrecute în ecosistem ca urmare a intervenţiei omului.
- Identificarea funcţiilor pădurii, apelor şi ale spaţiilor verzi.
- Dobândirea unui comportament ecologic prin implicarea elevilor în diverse activităţi: fotografie, ecologizare, lectură literară.
- Aplicarea normelor de protecţie a pădurii prin sensibilizarea copiilor dar şi a adulţilor, a comunităţii locale în ceea ce priveşte necesitatea ocrotirii pădurii, apelor, spatiilor verzi în viaţa omului.

- Responsabilizarea generaţiilor de elevi de azi de a lăsa un mediu curat şi în timpul liber, nu numai în cadrul activităţilor organizate pe parcursul formării instructiv-educative.

Obiective:

- Manifestarea interesului în activităţile de ocrotire a mediului precum şi promovarea regulilor de protejare şi respectare a naturii.
- Drumeții în pădure şi observaţii legate de acest ecosistem complex.
- Stimularea activităţii în grup.
- Stimularea şi promovarea capacităţilor creatoare ale copiilor prin organizarea de expoziţii în care să evidenţieze importanţa PĂDURII, APELOR, SPAȚIILOR VERZI şi a unui mediu curat.
- Dezvoltarea abilităților de realizare de materiale multimedia și de promovare -CD, albume foto, articole, site, broșuri,etc
- Dezvoltarea simţului estetic

M**ateriale**

- unelte;
- aparate foto, calculatoare conectate la Internet;
- saci menajeri, mănuşi de unică folosinţă;
- fonduri proprii.

R**esurse spațiale**: spaţii verzi – grădina şcolii

1.Activităţi de conservare:

- colectarea datelor biologice (despre vegetaţie, animale);
- drumeţii;
- fotografii ;
- activităţi de ecologizare a spaţiilor verzi;

2.Activităţi educaţionale

- activități de utilizare echipamente IT şi aplicaţii necesare, postare pe site-ul școlii, www.facebook.ro
- educaţia ecologică (prin conştientizarea rolului naturii în viaţă);
- monitorizare, evaluare, diseminare.

3. Activităţi mediatice:

- efectuarea de fotografii;

- elaborarea de materiale pentru portofolii;
- expoziţii de produse pe holul şcolii;

4. Activităţi recreative:

- drumeţie

Rezultate aşteptate:

- realizarea şi păstrarea spaţiului local de viaţă mai curat;
- îmbunătăţirea atitudinii grupului ţintă faţă de mediu;
- articole pe site-uri și broșuri despre activitățile derulate;
- expoziții;

Modalităţi de evaluare:

- ***feed-back***-ul activităţii;
- observarea sistematică a comportamentului elevilor în situaţii concrete;
- ***evaluări: - curente***: conversaţie euristică, aplicaţii practice;

- intermediare: realizarea fotografiilor sugestive, realizarea unor spaţii verzi personalizate - în grădina şcolii.

- finale: portofolii pe CD, expoziţie, acordare de diplome pentru contribuţii deosebite şi originalitate;

PROGRAMUL DE ACTIVITĂŢI :

NR CRT	TERMEN DE REALIZARE	TEMA		ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE
1	Aprilie	ECOLOGICĂ	Reciclăm, confecționăm și ne distrăm	Atelier Concurs de creații reciclate
			Sănătatea mediului – sănătatea noastră	Activitate de ecologizare a perimetrului școlii
			O școala verde	Activități de pregătire a terenului, de semănat și de plantat
			Din frumusețile țării	Excursie/Vizită

2		22 APRILIE- ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PĂMÂNTULUI	În cadrul proiectului **Sărbătoriți Pământul , sărbătoriți oamenii!** (EDUCAȚIE GLOBALĂ)
4	An școlar	O ȘCOALA VERDE ÎNTR-O LOCALITATE VERDE	Proiect de amenajare a perimetrului școlii
5	Mai	17 MAI – ZIUA PROTECȚIEI MEDIULUI	Concurs de desene / afișe și eseuri Participare la competiții
6	Iunie	5 IUNIE – ZIUA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	Participare la competiții /simpozioane

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Aplicații numerice la teorema de medie Lagrange

Albici Mihaela, Colegiul Național Alexandru Lahovari Râmnicu Vâlcea

Aplicația 1. Folosind Teorema lui Lagrange, să se determine eroarea care se face dacă se înlocuiește $\sqrt{145}$ prin 12.

Soluție:

Fie $f:(0,+\infty)\to\mathbf{R}$, $f(x)=\sqrt{x}$, $(\forall)x\rangle 0$, $a=144$, $b=145$.

Aplicând funcției f teorema lui Lagrange pe intervalul $[144,145]$, rezultă că există $\theta\in(0,1)$ astfel încât

$$f(a+1)-f(a)=1f'(a+\theta),$$

adică

$$\sqrt{145}-\sqrt{144}=1\cdot\frac{1}{2\sqrt{144+\theta}},$$

cu $0<\theta<1$.

Deoarece

$$\frac{1}{\sqrt{144+\theta}}<\frac{1}{\sqrt{144}}=\frac{1}{12},$$

rezultă că

$$12<\sqrt{145}<12+\frac{1}{24}.$$

Cum $\frac{1}{24}<0{,}05$, avem $12<\sqrt{145}<12{,}05$.

Prin urmare, eroarea comisă este mai mică decât $\frac{1}{24}$.

Aplicația 2. Utilizând Teorema lui Lagrange să se arate care este eroarea pe care o facem înlocuind $\sqrt{101}$ prin 10.

Soluție:

Fie $f:(0,+\infty)\to\mathbf{R}$, $f(x)=\sqrt{x}$, $(\forall)x\rangle 0$, $a=100$, $b=101$.

Atunci $f(b)-f(a)=f'(a+\theta)$, $0<\theta<1$, adică $\sqrt{101}-\sqrt{100}-\frac{1}{2\sqrt{100+\theta}}$.

Cum funcția $t\to\frac{1}{2\sqrt{100+t}}$, $t\in[0,1]$ este strict descrescătoare avem:

$$\frac{1}{2\sqrt{101}}<\sqrt{101}-\sqrt{100}<\frac{1}{2\sqrt{100}}.$$

Eroarea realizată este mai mică decât:

$$\frac{1}{2}\left(\frac{1}{2\sqrt{100}}-\frac{1}{2\sqrt{101}}\right)<\frac{1}{400}.$$

Aplicația 3. Aplicând formula lui Lagrange funcției $f(x)=\ln x$ pe intervalul $[n,n+1]$, $n\in\mathbf{N}^*$, să se demonstreze că șirul cu termenul general:

$$a_n=1+\frac{1}{2}+\frac{1}{3}+...+\frac{1}{n}-\ln n$$

este convergent și limita sa este cuprinsă între 0 și 1.

Soluție:

Pe intervalul $[k,k+1]$, $k\in\mathbf{N}^*$, funcția $f(x)=\ln x$ este continuă, iar pe intervalul $(k,k+1)$ este derivabilă. Deci, în virtutea Teoremei lui Lagrange există $c_k\in(k,k+1)$ astfel încât

$$f(k+1)-f(k)=\frac{1}{c_k}\text{ sau }\ln(k+1)-\ln k=\frac{1}{c_k},$$

iar de aici

$$\frac{1}{k+1}<\ln(k+1)-\ln k<\frac{1}{k}\text{ deoarece }k<c_k<k+1.$$

Punând aici $k=1,2,...,n$ avem inegalitățile:

$$\frac{1}{2}<\ln 2-\ln 1<1,$$

$$\frac{1}{3}<\ln 3-\ln 2<\frac{1}{2},$$

.....

$$\frac{1}{n+1}<\ln(n+1)-\ln n<\frac{1}{n}$$

care adunate membru cu membru dau:

$$\frac{1}{2}+\frac{1}{3}+\ldots+\frac{1}{n+1}<\ln(n+1)<1+\frac{1}{2}+\frac{1}{3}+\ldots+\frac{1}{n} \qquad (1)$$

de unde $a_{n+1}\in\left(\frac{1}{n+1},1\right)$, $(\forall)n\geq 1$.

Acum

$$a_{n+1}-a_n=\frac{1}{n+1}-\ln(n+1)+\ln n=\ln\frac{n}{n+1}+\frac{1}{n+1}<0,$$

deoarece

$$\frac{1}{n+1}<\ln\frac{n+1}{n}\Leftrightarrow\left(1+\frac{1}{n}\right)^{n+1}\rangle e,$$

care este adevărată.

Prin urmare $a_{n+1}<a_n$, $(\forall)n\geq 1$, ceea ce arată că șirul (a_n) este strict descrescător. Șirul (a_n) fiind monoton și negativ cu termenii în intervalul $(0,1)$, din Teorema lui Weierstrass obținem concluzia.

Vom arăta acum mărginirea șirului.

Din prima inegalitate din (1) rezultă $a_{n+1}<1$, iar din a doua inegalitate din (1) rezultă:

$a_n\rangle\ln(n+1)-\ln n\rangle 0$.

Deci $a_n\in(0,1)$, $(\forall)n$. Conform Teoremei lui Weierstrass șirul (a_n) este convergent și $\lim\limits_{n\to\infty}a_n=c\in[0,1]$, unde $c\cong 0{,}577215\ldots$ se numește constanta lui Euler și este un număr irațional.

Bibliografie:

[1] Rosculeț, Marcel – Analiză matematică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
[2] Colojoară, Ion – Analiză matematică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
[3] Chițescu, Ion – Analiză matematică. Clasa a XII-a, Editura Paralela 45, 1997.
[4] Alexandrescu, Petru; Chițescu, Ion; Rădulescu, Marius; Rădulescu, Sorin – Analiză matematică. Clasa a XII-a, Editura Paralela 45, 2004.
[5] Andrei, Gheorghe; Chichirim, Nelu; Velicu, Andrei – Analiză matematică. Culegere de probleme, Editura Didactică și Pedagogică, 2013.
[6] Nicolescu, Cătălin Petru – Analiză matematică. Sinteze de teorie. Exerciții și probleme, Editura ICAR, 2013.
[7] Drăghicescu, Inocențiu; Iambor, Ilie Petre – Aplicații de analiză matematică, Editura Aramis.
[8] Vinti, D. – Analiză matematică. Studiul funcțiilor, Editura Alex & Alex, 2024.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INTELIGENŢA ARTIFICIALĂ LA CLASELE SIMULTANE ÎN ÎNVATAMANTUL PRIMAR DIN MEDIUL RURAL

TEODORA CORINA COTOI
PROFESOR INVAȚĂMÂNT PRIMAR
ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUNCA, STRUCTURA
BĂIȚA, MUREȘ

Introducere

Unul dintre fondatorii inteligenței artificiale ca domeniu științific, este Alan Turing, matematician britanic. Testul Turing, este un fenomen important al inteligenței artificiale. Conform acestui test o mașină poate vorbi, raspunde la întrebări în așa fel încât oamenii nu își dau seama daca vorbesc cu un om sau cu o mașină[12].

Învățământul și școala sunt spațiile unde se modelează viitorul și pentru că trăim într-o eră a schimbării adaptăm procesul educațional prin folosirea inteligenței artificiale. Introducerea acestei tehnologii în învățământul primar nu mai este o provocare ci o unealtă digitală și este primită/văzută ca un partener de învățare care aduce prosperitate actului educațional.

Inteligența artificială nu înlocuiește dascălul, ci completează rentabilizarea acestuia.

Inteligența artificială dorește/planifică construirea unor mașini/programe care să gândească, să rezolve probleme și să acționeze la fel ca oamenii[13].

Inteligența artificială în sistemul educațional

Inteligența artificială facilitează dezvoltarea competențelor didactice oferind asistență în ghidarea planificării activității didactice.

IA (inteligența artificială) joacă un rol însemnat oferind cadrelor didactice un instrument eficient în îmbunătățirea activităților de îndrumare[14].

Inteligența artificială la clasele simultane din învățământul primar

[12] https://tribunainvatamantului.ro/etica-utilizarii-inteligentei-artificiale-in-educatie/, 27.03.2026
[13] https://tribunainvatamantului.ro/etica-utilizarii-inteligentei-artificiale-in-educatie/, 27.03.2026
[14] https://pedagogiedigitala.clasaviitorului.ro/inteligenta-artificiala-este-aici-in-invatare-ne-mai-pregatim-articol-realizat-de-ciprian-fartusnic-cercetator-stiintific-i-doctor-in-stiintele-educatiei/, 27.03.2026

În ciclul primar și în mod deosebit clasele simultane, inteligența artificială preia sarcini repetitive care ofera o experiență a învățării nevoilor caracteristice fiecărei clase și copiilor cu cerințe educațional speciale[15].

În opinia mea, inteligența artificială este o oportunitate și o realitate care ajută pozitiv activitatea cadrelor didactice precum și a copiilor, în mod special la clasele simultane. În mediul rural se mișcă puțin mai greu deoarece potențialul părinților de a le oferi copiilor instrumente digitale este mai mic. În școală, daca activitatea se desfășoară cu clase simultane, inteligența artificială ne ajută enorm prin rapiditatea găsirii soluțiilor.

Înglobarea Inteligenței artificiale la clasele simultane este un salt normal către modernizare. În cele din urma, succesul depinde de menținerea echilibrului între valoarea esențială a interacțiunii umane nu de cantitatea de tehnologie introdusă.

Perspectiva învățământului simultan din ciclul primar, precum și întreg învățământul este unul hibrid, unde tehnologia dezvoltă umanitatea, iar relaţia profesor-elev se impune a rămâne la latitudinea oamenilor/indivizilor/societății[16].

În ciclul primar, implementarea inteligenței artificiale se utilizează sub diferite forme, exemplu: recunoașterea vocii, mecanisme care ajută la dezvoltarea gândirii logice, utilizarea unor platforme care adaptează exercițiile matematice în funcție de dezvoltarea elevului, platforme care ajută copiii să scrie corect și să aibă o pronunție corectă.

Beneficiile aplicării inteligenței artificiale la clasele simultane

Inteligența artificială la clasele simultane din învățământul primar oferă soluții inovative în procesul de învățare, dar totodată aduce investiții semnificative în formarea profesională a cadrelor didactice, dotarea claselor cu dispozitive de tehnologie modernă, atenție sporită în utilizarea datelor care țin de normele de confidențialitate, securitate și etică.

Beneficiile aplicării inteligenței artificiale la clasele simultane din învățământul primar:

-creşterea motivației;

-accesibilitatea copiilor cu CES și din clasele simultane la utilizarea IA;

-răspunsuri rapide/feedback[17].

[15] Amalia GHERE, https://iteach.ro/pg/blog/amalia.gherle/read/203053/integrarea-inteligentei-artificiale-in-invatamantul-primar, 27.03.2026

[16] Amalia GHERE,https://iteach.ro/pg/blog/amalia.gherle/read/203053/integrarea-inteligentei-artificiale-in-invatamantul-primar, 27.03.2026

[17] https://edict.ro/inteligenta-artificiala-la-clasele-primare-o-provocare-educationala/, 27.03.2026

Beneficiile utilizării inteligenței artificiale la clasele simultane din învățământul primar depind de modalitatea de gestionare și valorificare a beneficiilor.

În opinia mea, utilizarea inteligenței artificiale trebuie să aibă la bază o strânsă legătură între școală, cadre didactice, părinți, copii și specialiști în tehnologie.

Dezavantajele utilizării inteligenței artificiale la clasele simultane

Datorită învățării la clasele simultane din învățământul primar în mediul rural, utilizarea inteligenței atrage după sine și unele dezavantaje, cu ar fi: dependența de tehnologie, timp insuficient de alocare pentru fiecare copil din clasa din care provine, adaptarea programei la clasele simultane.

Investiția în resursa umană din învățământul la clasele simultane din ciclul primar în mediul rural

Dascălul este un factor important în dezvoltarea identității copilului, dezvoltării emoționale și un mediator al cunoașterii din punct de vedere psihologic. Înțelegerea educației ca instrument social, este nevoie de o investiție în timp și bani alocați resursei umane de la clasă. Recunoașterea muncii invizibile ce stă în spatele investiției cadrului didactic este un factor necesar în dezvoltarea culturii școlare centrate pe elev[18].

Concluzii

Inteligența artificială privită spre viitor, ne va oferi oportunități în educația copiilor din clasele simultane. Prin investiții serioase în resursele umane și în tehnologie precum și adaptarea curriculumului la noile tehnologii se poate construi un sistem nistic (modern) care învață copiii pentru ce urmează.

[18] Siegel, D. J. (2016). Mintea în dezvoltare. Cum relațiile și creierul interacționează pentru a modela cine suntem. București: Editura Trei, https://revistaprofesorului.ro/dascalul-un-sisif-al-vremurilor-moderne/, 27.03.2026

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROMOVAREA IDENTITĂŢII CULTURALE LOCALE ŞI NAŢIONALE PRIN ACTIVITĂŢILE EDUCATIVE ŞCOLARE ŞI EXTRAŞCOLARE

Prof.înv.primar : Dobre Marilena Mirabela
Şcoala Gimnazială ,,Ion Creangă,, Albeşti, jud. Constanța

Identitatea se construieşte, de obicei, în jurul istoriei, tradiţiilor, limbii şi etniei comune. Acest lucru înseamnă că ideile associate noţiunii de identitate pot rămâne aceleaşi, dar înţelesul lor se schimbă în timp. Paul Kennedy credea că „identitatea devine singura noastră sursă de sens”. În aceeaşi notă, Vaclav Havel, declara că „pacea, parteneriatul şi cooperarea sunt posibile numai între cei care ştiu cine sunt. Conştiinţa identităţii proprii este condiţia de bază a oricărei relaţii bune cu cineva”.

Moştenirea culturală este o sursă importantă de evoluţie şi de dezvoltare şi este caracterizată de un patrimoniu cultural reprezentat de valori, obiceiuri , îndeletniciri, credinţe şi simboluri împărtăşite de comunitate ,o comoară ce trebuie predată cu multă grijă copiilor care au nevoie de competenţe, atitudini şi valori pentru reuşita personală şi socială, acestea neputând fi formate doar prin intermediul disciplinelor şcolare.

Noi ,dascălii, cei care avem menirea de a modela suflete şi în special , trebuie să-i încurajăm pe copii să fie flexibili la cea ce este traditional, să cunoască rădăcinile poporului şi evoluţia sa pe treptele istoriei. Patrimoniul valoric local şi naţional trebuie transmis din generaţie în generaţie prin activităţi şcolare şi extraşcolare şi de aceea ,profesorul trebuie să fie un strateg în promovarea valorilor identitare, să construiască ,prin cuvânt, prin faptă, prin gesturi, sensibilitatea ,curiozitatea, pasiunea copiilor , pentru a găsi frumosul în tot ceea ce înseamnă obicei ,cântec, dansuri populare, lăsate de strămoşi ca artă.

Coborând la o scară mică, în lumea școlii, *identitatea* fiecărui individ ce ia parte la *Educație* (elev, profesori, angajați al școlii, manageri, părinți, tutorilegalietc), backgroundul pe care îl aduce cu sine fiecare persoană, contribuie la *diversitatea* prezentă în acest grup social, grupul din instituția școlară, clasă, grupă, comisii din care fac parte cadrele didacticeale unității etc.

Mediul educațional trebuie structurat în așa fel încât să reflecte atât elementele de identitate cât şi diversitatea culturală și să ofere copiilor oportunități de a întelege, prin activităţi educative şcolare şi extraşcolare, implicațiile asemănărilor și diferenţelor dintre oameni (dintre românii din satul lor și românii din România) astfel încât efectele asupra copiilor să fie în sensul acceptării diversității, al promovării respectului și cooperării. Dacă influenţele mediului apropiat sunt nedirijate şi se interiorizează într-un cadru informal sau nonformal ,în şcoală demersurile exercitate sunt anume orientate în vederea atingerii unor obiective şi dezvoltării unor competenţe care să-i permit elevului să se situeze în matricea spiritual românească prin raportare la alte culturi.

Diversitatea cultural unanim recunoscută ca o realitate a societății contemporane, generează nevoia de instituții publice, inclusiv la nivelul sistemului educativ, precum și nevoia de gestionarea interacțiunilor associate conviețuirii diferitelor grupuri etno-culturale.

Diversitatea de opinii aparține morfologiei de manifestare a diversității în mediul școlar. Specialiștii consideră că abilităţile de gestionare a situaţiilor în care ceilalţi au opinii diferite sau se comportă diferit ajută o persoană şi în viaţa sa personală. Orice diferenţă care este contrară cu aşteptarea sau dorinţele sale reprezintă o situaţie de învăţare şi de restructurare a propriilor opinii. Flexibilitatea cognitivă – abilitatea de a accepta și găsi/ folosi perspective diferite, alternative asupra unui lucru este abilitatea cea mai sănătoasă, cu rolul protector cel mai ridicat pentru funcţionarea socială şi emoţională a unei persoane.

Responsabilitatea promovarii identităţii culturale la nivelul şcolii aparţine în mod deosebit profesorului care este cel ce poate construi puntea de legătură între generaţii, între vechi şi nou, între tradiţie şi modernism ,calea spre nemurire a zestrei cultural lasată nouă de înaintaşi. Datoria noastră este de a păstra şi de a arăta atât semenilor nostri ,cât şi altora, frumuseţile fizice şi morale ale ţării noastre. Poporul roman este strâns legat de tradiţii acestea constituind una din valorile inegalabile şi incontestabile ale acestuia.

Activităţile organizate cu ocazia importantelor evenimente istorice ne oferă cadrul propice pentru promovarea tradiţiilor ,folclorului şi portului popular ,activităţi realizate într-o atmosferă de sărbătoare din care nu lipsesc ,de cele mai multe ori ,dansul şi cântecul popular care-i apropie şi îi leagă pe copii de simţămintele şi năzuinţele poporului, facându-i mai vioi, mai veseli şi mai disciplinaţi.

Promovarea identităţii naţionale nu se poate realiza fără implicarea copiilor în activităţi culturale la nivel local ,regional ,national şi international. La nivelul comunităţii locale în care îmi desfăşor activitatea de 20 de ani ,am reuşit să ating acest obiectiv prin diversele activităţi educative

şcolare şi extraşcolare : derularea unor optionale ,organizarea de târguri ,festivaluri ,proiecte locale şi interjudeţene, participări la festivaluri internaţionale ,colaborări cu şcoli din spaţiul comunitar ,în toate astea punând în lumină zestrea culturală a poporului român,portul popular dobrogean ,drapelul României.

Bibliografie:

- Bîrzea, C. Manual de autoevaluare la nivelul școlii.
- Proiectul pentru învățământul rural. Ministerul Educației și Cercetării. București, 2006. Winner, E.; Goldstein, Th. R.; Vincent-Lancrin, S. Art for Art`s Sake?
- Arta în școală: concepte și practici, Intitutul de Științe ale Educației, 2014.
- Metodologia proiectării și aplicării curriculumului la decizia școlii. Institutul de Științe ale Educației, 2010.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ȘCOALA SMART PENTRU PROFESORI

prof. Gagniuc Viorica Georgiana
Școala ,,Gimnazială Nr. 3 ,,Ciprian Porumbescu"/structura GPP Nr. 45 Constanța

În contextul transformărilor rapide ale societății digitale, educația trece printr-un proces profund de modernizare. Conceptul de „școală SMART” nu se referă doar la utilizarea tehnologiei, ci la o schimbare de paradigmă în modul de predare, învățare și evaluare. Profesorii devin facilitatori ai cunoașterii, iar competențele digitale și pedagogiile inovative sunt esențiale pentru a răspunde nevoilor elevilor din secolul XXI.

O școală SMART este o instituție educațională care integrează tehnologia digitală în mod eficient și strategic în procesul didactic. Aceasta presupune utilizarea unor instrumente precum table interactive, platforme educaționale online, aplicații de colaborare și resurse digitale deschise. Totodată, o școală inteligentă promovează învățarea centrată pe elev, gândirea critică, creativitatea și colaborarea.

Pentru profesori, acest model implică adaptarea stilului de predare la noile realități tehnologice și dezvoltarea continuă a competențelor digitale. Nu este suficientă simpla utilizare a tehnologiei; este necesară integrarea ei pedagogică, astfel încât să aducă valoare reală procesului educațional.

Profesorul dintr-o școală SMART nu mai este doar un furnizor de informații, ci un ghid și un mentor. El facilitează accesul la informație, stimulează curiozitatea elevilor și creează contexte de învățare relevante. Printre competențele esențiale ale profesorului modern se numără:

- Competențele digitale (utilizarea platformelor educaționale, crearea de conținut digital);
- Abilități de comunicare și colaborare;
- Capacitatea de a adapta metodele de predare la nevoile individuale ale elevilor;
- Gândirea critică și flexibilitatea.

Profesorii trebuie să participe constant la programe de formare profesională pentru a ține pasul cu evoluția tehnologiei și a metodologiilor didactice.

Avantajele școlii SMART

Implementarea conceptului de școală SMART aduce numeroase beneficii:

1. **Acces extins la informație** – elevii pot învăța din multiple surse digitale, nu doar din manuale.
2. **Personalizarea învățării** – tehnologia permite adaptarea conținutului la ritmul și nivelul fiecărui elev.
3. **Creșterea motivației** – utilizarea aplicațiilor interactive și a resurselor multimedia face procesul educațional mai atractiv.
4. **Dezvoltarea competențelor digitale** – esențiale pentru integrarea în societatea modernă.
5. **Colaborare îmbunătățită** – platformele online facilitează munca în echipă și comunicarea.

Provocări și limite

Cu toate avantajele sale, școala SMART se confruntă și cu anumite provocări:

- Lipsa infrastructurii tehnologice în unele instituții;
- Nivelul scăzut de pregătire digitală al unor cadre didactice;
- Riscul de dependență excesivă de tehnologie;
- Inegalitățile de acces la resurse digitale între elevi.

Pentru a depăși aceste obstacole, este necesară o colaborare între autorități, școli și comunitate, precum și investiții în formarea profesorilor și în infrastructură.

Școala SMART reprezintă viitorul educației, iar profesorii au un rol esențial în această transformare. Adaptarea la noile tehnologii și metode didactice nu este doar o opțiune, ci o necesitate. Prin formare continuă și deschidere către inovație, cadrele didactice pot contribui la crearea unui sistem educațional modern, eficient și relevant pentru generațiile viitoare.

Bibliografie

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Istrate, Olimpius – *Educația în era digitală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2017.

3. European Commission – *Digital Education Action Plan*, 2021.
4. OECD – *Education at a Glance*, 2020.
5. Platforme educaționale și resurse online (ex: Google Classroom, Microsoft Teams – utilizate în educația modernă).

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Școala Verde. Târg verde de cărți și jucării

„Dă mai departe, protejează planeta!”

Bibliotecar TÂRÂLĂ-SAVA MARICICA
Școala Gimnazială „Dan Barbilian” Galați

Înființată în anul 1981, Școala Gimnazială „Dan Barbilian” din Galați (fosta Școală Generală nr. 43) a fost, pentru mult timp, singura unitate de învățământ din cartierul Micro 20, situată în partea de sud-vest a orașului. Astăzi, instituția se remarcă drept o școală modernă, recent renovată, care funcționează în două corpuri de clădire, dintre care unul nou, construit prin fonduri PNRR. Elevii beneficiază de condiții de studiu la standarde europene: săli de clasă, laboratoare dotate, bibliotecă, cabinet medical și sală de sport.

În fiecare an, în cadrul programului „Școala Verde”, cadrele didactice desfășoară activități menite să cultive responsabilitatea față de mediul înconjurător. În anul școlar 2025-2026, acestea au avut loc în perioada 16-20 februarie. Cu această ocazie, am inițiat un proiect organizat sub forma unui târg de cărți și jucării reutilizabile, care s-a bucurat de un real succes și a adus multă bucurie participanților.

Pentru început, am organizat o întâlnire cu membrii Consiliului Școlar al Elevilor, în cadrul căreia le-am prezentat obiectivele și modul de desfășurare al proiectului. Elevii au fost încurajați să aducă de acasă cărți deja citite și jucării pe care nu le mai folosesc, pentru a le oferi o nouă utilitate. Activitățile s-au desfășurat după următorul program:

- Amenajarea standurilor (luni și marți): fiecare clasă participantă și-a organizat propriul stand în fața sălii de clasă, folosind cărți, jucării, afișe și bannere, punând în valoare creativitatea și originalitatea elevilor.
- Jurizare și premiere (miercuri): un juriu alcătuit din cadre didactice și reprezentanți ai Consiliului Elevilor a evaluat standurile, acordând diplome pentru implicare, creativitate și promovarea mesajului ecologic.
- Schimbul de cărți și jucării (joi): elevii au avut ocazia să facă schimb de obiecte atât între colegii de clasă, cât și cu elevi din alte clase.
- Donații pentru bibliotecă (vineri, ora 10:00): elevii care au dorit au putut dona cărți bibliotecii școlii, contribuind astfel la îmbogățirea fondului de carte.

O parte dintre cărțile donate bibliotecii au fost redirecționate către Asociația „Activ în comunitatea mea”, contribuind astfel la ajungerea acestora la elevi din județul Galați (confirmare aici: https://www.facebook.com/100083207958569/posts/pfbid0283kT2a43WCLhcEU6oqY4UFm8t8W4M7pS8a3Q7B16iRpMF968y4xvVjNiGjYFpVFtl/).

În proiect s-au implicat 16 clase, care s-au remarcat prin ingeniozitate, creativitate și generozitate. Deoarece toate au meritat să fie premiate, am realizat diplome cu titluri inspirate din universul cărților, precum: „Alice în Țara Jucăriilor” - pentru cel mai creativ stand cu jucării, „Albă-ca-Zăpada și cei 26 de Reciclatori”, „Pinocchio și Jucăriile Fermecate” - pentru standul cu cele mai multe jucării, „Punguța cu cele mai frumoase cărți și jucării”, „Ocolul Standului în 5 zile” - pentru cea mai activă echipă, „Poveste fără Sfârșit” - pentru cea mai captivantă prezentare, „Insula Ideilor Misterioase”, „Cronicile Standului Verde” - pentru implicare deosebită, „Jocurile Creativității”, „Micul Prinț al Naturii” - pentru cel mai frumos mesaj ecologic, „Heidi și Prietenii Naturii” - pentru spirit ecologic, „Academia Standului Genial”, „Cartea Junglei Verzi” - pentru cel mai eco stand, „Comoara Barbilienilor” - pentru cel mai valoros stand, „Harry Potter și Standul Ingenios” - pentru originalitate și „Standul Cărților de Aur”.

Deși fiecare clasă a avut și alte activități în această perioadă, implicarea în proiect a fost una entuziastă, iar elevii au participat cu multă plăcere. Experiența s-a dovedit a fi deosebit de apreciată, motiv pentru care ne dorim să o reluăm și în anii următori. Din perspectivă personală, consider că proiectul a fost un real succes, iar prin acest articol îmi propun să împărtășesc această inițiativă, în speranța că va inspira și alte școli să adopte practici similare.

Pentru exemplificare voi anexa și câteva imagini.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Gamificarea matemaicii pentru motivarea elevilor

Prof. Nicu Valentina Elena
Liceul Tehnologic Piatra Olt, oraș Piatra Olt, jud. Olt

Termenul „Gamification” a fost inventat pentru prima dată în anul 2002 de către Nick Pelling ca parte a unui start-up de publicitate în jocuri, în timp ce în 2008, Bret Terril, director principal al Companiei de jocuri Zynga, l-a definit ca „preluarea mecanicii jocurilor și aplicarea lor la alte proprietăți web pentru a crește gradul de implicare”. Abia în 2010, termenul „gamificare” a intrat în vocabularul general. De atunci, a devenit o metodologie de predare acceptată și apreciată în întreaga lume, bazată pe dinamica jocurilor la situații care nu reprezintă jocuri propriu – zise și în contexte care nu sunt lucide, cum ar fi educația.

Gamificarea reproduce dinamica jocurilor video, dar nu le folosește neapărat pe acestea. Această metodologie nu transformă didactica într-un joc, ci folosește pur și simplu instrumentele jocului în didactică, încorporând elemente de joc în contexte care nu sunt de joc. Gamificarea folosește mecanica jocului într-o situație care nu este ludică, pentru a induce învățarea și a provova comportamente pozitive de grup; integrează obiectivele tradiționale de învățare; promovează dobândirea de competențe academice și dezvoltarea de competențe socio-emoționale; folosește teme complexe care sunt diluate, dezvoltate și preluate în traseul gamificat; aduce în traseul gamificat conținutul și activitățile aferente, adesea tradiționale, create de profesor; are o durată lingă, chiar de câteva luni, în funcție de complexitatea temei, de intenția profesorului și de vârsta elevilor implicați; utilizează niveluri, însigne de progres, recompense și puncte de experiență, care în timpul activități „gamificate” înlocuiesc notele; stimulează cooperarea în vederea atingerii unui obiect comun; construiește un nou model la clasă și mediu de învățare; este captivant și provocator.

Principalele elemente ale Gamificării sunt: implicarea, feedback-ul, riscul aferent anumitor acțiuni, stabilirea sistemelor de puncte. Este important să se facă o distincție între un obiectiv atins la finalizarea unei etape și un obiectiv de învățare, adica ceea ce elevul va ști și/sau va fi capabil să facă la finalul experienței didactice „gamificate”. Există mai multe practici și instrumente care aprind o relație strânsă între joc și mintea umană. Una dintre cele mai simple modalități de a gamifica predarea este utilizarea chestionarelor, permițând elevilor să își testeze cunoștințele pe diferite platforme, cum

ar fi chestionare pe internet sau aplicații. O platforma interesantă care folosește chestionare pentru antrenarea elevilor este CampioMate. Inspirat din sport și video-gaming, cu misiunea de a aduce matematică în universul copiilor și pe copii în universul matematicii, programul CampioMate antrenează mintea în Arena de concurs prin misiuni captivante și să experimenteze matematica prin joc și spirit de echipă, sub îndrumarea profesorilo, Antrenori și a liceenilor voluntari. Totul pentru ca fiecare jucător să descopere plăcerea matematicii și, indiferent de nivelul său actual, să își dea level – up la mate, câștigând puncte și urcând în clasament alături de colegi și prieteni. Nivelul de dificultate este similar cu Evaluarea Națională, așadar este potrivit tuturor elevilor de gimnaziu care doresc să se antreneze la matematică într-un cadru interactiv, adaptat generației nativilor digitali. Acest tip de joc, precum și alte jocuri sporesc motivația elevilor, încurajează interacțiunea socială și maximizează bucuria și implicarea, oferind în același timp legături sociale, promovând căutarea de cunoștiințe și dezvoltând creativitatea.

Ghicitorile și puzzle-urile sunt instrumente excelente de stimulare a creierului. Acestea pot servi ca suport pentru mai multe tipuri de activități sau pot fi folosite sporadic pe parcursul lecțiilor pentru a atrage elevii și pentru a le recâștiga atenția. Escape rooms reprezintă o activitate în care elevii pot ieși din rutină în timp ce rezolvă ghicitori, lucrează în echipă sau individual, reflectă și anticipează provocările și lucrează la abilitățile de rezolvare a problemelor. Platforma Genially oferă instrumente de sprijin pentru creearea unor jocuri de evadare.

Gennially escape room - matematică

La fel ca și cuvintele crucișate, Bingo este un alt instrument folosit în clasele digitale pentru a transforma materialele de învățare generală în joc. Profesorii pot, de exemplu, să citească definiția unui cuvânt, iar elevul trebuie să găsească pe foaia de bingo, sau să îl folosească la matematică, folosind fracții și strigând numerele zecimale. La matematică, profesorii pot utiliza reprezentări aleatorii, cum

ar fi un aparat de joc pentru a preda probabilitatea și pentru a permite elevului să facă experimente și exerciții.

Există patru aspecte critice în ceea ce privește Gamificarea:

- Gamificarea ar putea absorbi resursele profesorilor din cauza regândirii structurii lecțiilor și a pregătirii mai ample a lecțiilor.
- Se bazează pe recompense extrinseci, care sunt valoroase doar pe termen scurt, în timp ce motivațiile intrinseci sunt cele mai potrivite pentru învățare.
- Vizibilitatea scorului, mai degrabă decât mootivația, poate crea anxietate de performanță la unii elevi
- Este posibil ca metodologia Gamificării să nu fie capabilă să acopere pe deplin cerințele și obiectivele curriculumului școlar.

Bibliografie:

1. Ghid metodologic pentru folosirea gamificării în învățarea digitală, disponbil: https://www.scribd.com/document/666303132/Ghid-metodologic-pentru-folosirea-gamificarii-in-invatarea-digitala

2. Innocenti, G., 2021, Gamification – Un ottimo esempio di tecnologia immersiva, in Il Mondo Scuola

3. Platforma CampioMate disponibilă: www.campiomate.ro

4. Platforma Genially disponibilă: https://genially.com/templates/games/escape-room/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ȘCOALA SMART – O NOUĂ ABORDARE PENTRU PROFESORI

prof. Mihălică Oana Nicoleta
Școala ,,Gimnazială Nr. 3 ,,Ciprian Porumbescu"/structura GPP Nr. 45 Constanța

Evoluția tehnologică din ultimele decenii a influențat profund toate domeniile, inclusiv educația. Apariția conceptului de „școală SMART" reflectă nevoia de adaptare a sistemului educațional la cerințele unei societăți bazate pe informație și digitalizare. Profesorii sunt direct implicați în acest proces de schimbare, fiind nevoiți să își redefinească rolul și metodele de predare pentru a răspunde noilor provocări.

Caracteristicile școlii SMART

Școala SMART se bazează pe integrarea inteligentă a tehnologiei în procesul educațional, dar și pe utilizarea unor strategii didactice moderne. Aceasta nu presupune doar dotarea cu echipamente digitale, ci și transformarea modului în care se realizează învățarea.

Printre principalele caracteristici ale unei școli SMART se numără:

- utilizarea platformelor digitale pentru predare și evaluare;
- accesul la resurse educaționale online;
- promovarea învățării interactive și colaborative;
- flexibilitatea în organizarea activităților didactice;
- orientarea spre dezvoltarea competențelor, nu doar acumularea de informații.

Astfel, procesul educațional devine mai dinamic și mai adaptat nevoilor elevilor.

Competențele profesorului în era digitală

Pentru a face față cerințelor unei școli SMART, profesorii trebuie să își dezvolte un set complex de competențe. În primul rând, competențele digitale sunt esențiale, incluzând utilizarea instrumentelor online, crearea de materiale multimedia și gestionarea claselor virtuale.

În al doilea rând, profesorii trebuie să adopte metode de predare centrate pe elev, precum învățarea prin proiecte, studiul de caz sau învățarea colaborativă. De asemenea, este importantă capacitatea de a evalua elevii prin metode alternative, adaptate mediului digital.

Un profesor eficient într-o școală SMART este deschis la schimbare, inovator și preocupat de dezvoltarea profesională continuă.

Impactul asupra elevilor

Implementarea conceptului de școală SMART are un impact semnificativ asupra elevilor. Aceștia devin mai implicați în procesul de învățare, având posibilitatea de a accesa informații variate și de a participa activ la lecții.

De asemenea, elevii își dezvoltă competențe esențiale pentru viitor, precum gândirea critică, creativitatea, capacitatea de rezolvare a problemelor și competențele digitale. În plus, învățarea devine mai atractivă datorită utilizării tehnologiei și a metodelor interactive.

Totuși, este important ca utilizarea tehnologiei să fie echilibrată, pentru a evita efectele negative, cum ar fi distragerea atenției sau dependența de dispozitive.

Dificultăți în implementare

Deși beneficiile sunt evidente, implementarea școlii SMART nu este lipsită de dificultăți. Una dintre principalele probleme este lipsa resurselor materiale în anumite unități de învățământ. De asemenea, nu toți profesorii au același nivel de pregătire digitală, ceea ce poate crea diferențe în calitatea actului educațional.

O altă provocare este adaptarea curriculumului și a metodelor de evaluare la noile cerințe. Pentru a depăși aceste obstacole, este necesară susținerea instituțională și organizarea de programe de formare pentru cadrele didactice.

Școala SMART reprezintă o direcție importantă în modernizarea educației. Profesorii au un rol central în acest proces, fiind cei care pot transforma tehnologia într-un instrument eficient de învățare. Prin implicare, formare continuă și deschidere către inovație, cadrele didactice pot contribui la crearea unui mediu educațional adaptat cerințelor actuale și viitoare.

Bibliografie

1. Joița, Elena – *Pedagogie și educație*, Editura Polirom, Iași, 2010.

2. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006.

3. European Commission – *Digital Education Action Plan 2021–2027*.

4. OECD – *The Future of Education and Skills 2030*.

5. Resurse educaționale digitale și platforme online utilizate în procesul didactic.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ȘCOLARE

Educatoare :Văsui Ana -Maria
Grădinița Cu Program Normal Șuletea

Violenta în școală este, din pacate, un adevăr al societății noastre. Se manifestă în diferite forme iar școala devine spațiul în care conflictele dintre elevi sau dintre elevi si adulți evoluează. Acest tip de violenta se poate manifesta verbal, psihic sau fizic. Elevii sunt violenți unii față de ceilalți pentru că societatea, în ansamblu, este agresivă; modelele de relaționare la care sunt expusi copiii sunt de natura violentă (acasă, pe stradă, la televizor, inclusiv în emisiunile pentru copii);

Un alt gen de violenta este bullying-ul – agresiune sau intimidare - acte de-a lungul timpului prin care un copil sau un grup de copii se folosesc de avantajul puterii fizice si a presiunii psihice asupra colegilor lor. Hărțuirea poate fi verbală și psihică și deseori agresorii sunt la randul lor victime, provenind din familii cu probleme. Violența nu trebuie tolerată pentru ca generează la rândul ei violenta iar schimbarea tine de noi toti. Comportamentele agresive apar în spațiul școlii destul de frecvent in jocurile elevilor, în cazul baieților in special, atunci când inițiază și concurează într-un joc sau pur și simplu se hârjonesc, încercandu-și limitele. Ajung să manifeste agresivitate față de ceilalți colegi în special copiii cu temperament extrovertit, hiperactivi sau impulsivi. Mass-media acordă din ce în ce mai multă atenţie violenţei, contribuind astfel la conştientizarea şi creşterea interesului public faţă de violenţa tinerilor şi implicit, cea şcolară.

Şcoala nu mai este o entitate izolată, un spaţiu social autonom, necorelat cu dinamica socială, neafectat de conflictele şi dificultăţile cu care se confruntă societatea, în general. Ea este o parte integrantă a comunităţii largi, iar problemele cu care se confruntă ca instituţie şi mediu de formare a tinerilor privesc întreaga societate. Şcoala trebuie văzută ca un forum al socializării, un spaţiu transparent, deschis lumii exterioare, ale cărei tensiuni le asimilează şi devenind chiar un spaţiu de manifestare a violenţei. Astfel, violenţa şcolară este o formă a violenţei cotidiene şi o problemă globală. Violenţa şcolară nu este un fenomen nou, manifestându-se şi în trecut, în spaţiul autonom al şcolii. În zilele noastre, şcoala, ca instituţie, este mai transparentă. În contextul cultural şi politic european se acceptă şi se promovează ideea că şcoala trebuie să fie un spaţiu privilegiat, al securităţii, liber de conflicte şi de manifestări ale violenţei sociale. Violenţa în şcoli nu este un fenomen social nou, astăzi fiind mai vizibil datorită mediei. În vechea Europă, în şcoli domnea brutalitatea, tolerată pentru disciplinarea elevilor. Însă, o dată cu evoluţia societăţii umane, în cursul istoriei, a apărut un nou tip de personalitate,

caracterizat prin creşterea controlului afectelor şi descreşterea impulsivităţii – forme superioare de control de sine.

În ziua de azi e important să avem o nouă imagine asupra copilăriei şi, bineînteles, asupra metodelor de educare a copiilor. Violenţa împotriva copilului nu mai este tolerată. Trebuie apărat interesul copilului pentru a-i asigura dezvoltarea în cele mai bune condiţii, iar răul tratament al copilului este interzis prin lege (ameninţarea, indiferenţa, neglijenţa, derâderea, umilirea, pedepse corporale etc.). Definirea violenţei şcolare este un proces continuu. Una dintre definiţiile mai cuprinzătoare este cea a Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, după care violenţa înseamnă „***ameninţarea sau folosirea intenţionată a forţei fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia sau contra unui grup, unei comunităţi care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privaţiuni.*** " Contextul de aplicare al definiţiei poate fi acela al şcolii, la nivelul relaţiilor educatori-elevi, elevi-elevi. Promovarea siguranţei în şcoală înseamnă, în primul rând, prevenirea violenţei şcolare. Violenţa poate lua diverse forme: pedeapsă fizică, restricţie fizică, constrângere solitară şi orice formă de izolare, obligaţie de a purta o vestimentaţie distinctivă, restricţii alimentare, restricţii sau refuzul de a avea contact cu membrii familiei sau cu prietenii, abuzul verbal, sarcasmul. De asemenea, putem cuprinde tot aici, comportamente precum: exprimare inadecvată sau jignitoare, bruscare, împingere, lovire, rănire, comportament ce intră sub incidenţa legii (viol, furt, vandalism etc.), ofensă adusă cadrului didactic, comportament şcolar inadecvat. Formele de manifestare ale violenţei în şcoală sunt: violenţa între elevi (are cea mai mare pondere în cazurile de violenţă şcolară), violenţa elevilor faţă de profesori, violenţa profesorilor faţă de elevi. Violenţa există şi în jurul şcolii, caz în care elevi sau persoane din afara şcolii au rolul de dealeri, solicită taxe protecţie. Alte forme în acest caz sunt fumatul, agresiunile fizice şi chiar sexuale. Aşa cum rezultă din analizarea formelor de violenţă şcolară, cauzele care duc la astfel de manifestări sunt caracteristici individuale, determinanţi socio-familiali şi de mediu şcolar: violenţa în familie; condiţii economice; mediul instabil familial; lipsa stimei de sine; mass-media; sistemul legal permisiv (în unele ţări); alienarea (îndepărtarea faţă de societate); discriminări de orice natură. În altă ordine de idei, putem vorbi despre: ***factori individuali*** - hiperactivitate, atitudini antisociale, tutun, alcool, droguri, nivel redus de dezvoltare intelectuală, lipsa autocontrolului; ***factori de relaţionare*****:** autoritate/indiferenţă în familie, anturaj (prieteni cu obiceiuri rele); factori comunitari (periferii); factori societali: social, cultural, dominaţia bărbaţilor, cultura redusă etc. Comportamentul inadecvat al cadrelor didactice rezultă din: provocări ale elevilor; insuficienta dezvoltare a competenţelor cadrelor didactice – deficienţe de comunicare cu elevii; lipsa competenţelor de management al clasei;

insuficienta pregătire psiho-pedagogică; nivelul scăzut de motivaţie al cadrelor didactice pentru ceea ce fac; stres, oboseală; lipsa vocaţiei; lipsa continuităţii în activitatea unor cadre didactice la aceeaşi clasă (dificultăţi pentru elevi). Nu de puţine ori, poliţia este solicitată să intervină în cazuri de violenţă şcolară. Poliţia consideră cauze ale violenţei şcolare mediul familial, cel şcolar, televiziunea. Identificarea acestor cazuri de către poliţie se face pe baza reclamaţilor. Poliţia a fost solicitată să intervină în cazul violenţei şcolare între elevi, elevi şi persoane din afara şcolii, elevi şi profesori, vandalism. Din experienţa şcolii în prevenirea şi combaterea fenomenelor de violenţă, desprindem faptul că strategiile antiviolenţă care implică elevii dau rezultate. Principalele măsuri de prevenţie sunt: regulamentul şcolar, rolul consilierilor şcolari în prevenirea violenţei este foarte important; informarea la ore de dirigenţie despre consecinţele violenţei; implicare elevilor în prevenirea violenţei propriu-zisă: acţiuni de conştientizare de către elevi a efectelor negative ale violenţei organizate în şcoli, organizarea de întâlniri cu autorităţi din poliţie, întâlniri cu părinţii (consilierea specializată a acestora), programe de formare a cadrelor didactice (managementul clasei de elevi), asistenţa familiilor cu probleme, elaborarea de materiale informative pe tema violenţei şi prevenirii acesteia, evaluări psihologice. Cele mai utilizate măsuri de intervenţie sunt sancţiunile şi asistenţa. Aceste cazuri, de obicei sunt sancţionate prin: observaţii individuale; mustrare în faţa clasei/consiliului profesoral; mustrare scrisă; eliminare de la cursuri pentru o perioada; exmatriculare; amenzi, activităţi extracurriculare. Asistenţa celor implicaţi în astfel de situaţii se face prin: discuţii cu persoana în cauză, discuţii cu un consilier şcolar. Interacţiunea individ-mediu şcolar are o mare importanţă în demersul educativ, iar mediul şcolar trebuie să ofere toate condiţiile necesare bunei desfăşurări ale activităţii didactice, astfel încât ambianţa educaţională din cadrul şcolii să fie una propice dezvoltării elevilor. Unul dintre factorii care poate afecta comunicarea şi relaţiile ce se stabilesc în acest mediu este violenţa şcolară. Dardel Jaouadi spune: lupta împotriva violenţei şcolare are ca rezultat ameliorarea relaţiilor şi a comunicării între persoanele implicate în activitatea educaţională. Acest lucru este esenţial pentru desfăşurarea activităţilor educaţionale, care au ca scop formarea de personalităţi armonioase, active şi creatoare, în concordanţă cu cerinţele individuale şi sociale.

Bibliografie:

- Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, UNICEF, „Violenţa în şcoală”, Bucureşti, 2005 (document PDF);
- Ferreol, Gilles, Adrian, Neculau, Violenţa. Aspecte psihosociale, Iaşi, Editura Polirom, 2003

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ABORDĂRI MODERNE ALE CERINȚELOR EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Autor : Profesor educație timpurie :NĂSUI SIMONA
Grădinița cu program normal ȘULETEA

1. Introducere

Educația contemporană se află într-un proces continuu de transformare, orientându-se tot mai mult către incluziune și echitate. În acest context, abordarea cerințelor educaționale speciale (CES) devine o prioritate majoră, întrucât fiecare copil are dreptul la educație adaptată nevoilor sale.

Educația timpurie reprezintă etapa în care intervențiile au cel mai mare impact, datorită plasticității creierului și ritmului accelerat de dezvoltare. Integrarea copiilor cu CES în grădiniță nu trebuie privită doar ca o obligație instituțională, ci ca o oportunitate de dezvoltare pentru întregul grup.

2. Fundamente teoretice ale educației incluzive

Conceptul de educație incluzivă este susținut de numeroase teorii pedagogice și psihologice:

- **Teoria dezvoltării cognitive (Jean Piaget)** – subliniază importanța adaptării activităților la stadiul de dezvoltare al copilului
- **Teoria socioculturală (Lev Vygotsky)** – evidențiază rolul interacțiunii sociale și al „zonei proximei dezvoltări”
- **Teoria inteligențelor multiple (Howard Gardner)** – promovează diversitatea modalităților de învățare

Aceste teorii fundamentează necesitatea diferențierii instruirii și a personalizării procesului educațional.

3. Caracteristicile copiilor cu CES

Copiii cu cerințe educaționale speciale prezintă particularități diverse, precum:

- ritm lent de învățare
- dificultăți de concentrare
- probleme de comunicare
- reacții emoționale intense
- dificultăți de integrare socială

Înțelegerea acestor caracteristici permite cadrului didactic să adopte strategii adecvate.

4. Strategii didactice moderne

4.1 Învățarea diferențiată și individualizată

Aceasta presupune adaptarea conținutului, a ritmului și a metodelor în funcție de nevoile copilului. De exemplu:

- sarcini simplificate
- timp suplimentar
- sprijin individual

4.2 Învățarea prin joc și activități ludice

Jocul facilitează:

- exprimarea liberă
- dezvoltarea limbajului
- socializarea

Pentru copiii cu CES, jocul devine un instrument terapeutic.

4.3 Utilizarea suportului vizual

Exemple:

- pictograme
- imagini secvențiale
- calendare vizuale

Acestea contribuie la înțelegerea și organizarea activităților.

4.4 Rutine și predictibilitate

Stabilirea unui program zilnic clar reduce anxietatea și crește sentimentul de siguranță.

5. Planul Educațional Individualizat (PEI)

PEI reprezintă un instrument esențial în lucrul cu copiii cu CES. Acesta include:

- evaluarea inițială
- obiective pe termen scurt și lung
- strategii didactice
- modalități de evaluare

El este elaborat în echipă și adaptat permanent.

6. Rolul cadrului didactic în incluziune

Educatorul este factorul central al incluziunii și trebuie să manifeste:

- competențe pedagogice solide

- empatie și răbdare
- capacitate de adaptare
- abilități de colaborare

De asemenea, acesta creează un climat pozitiv, bazat pe respect și acceptare.

7. Colaborarea interdisciplinară

Intervenția eficientă presupune cooperarea dintre:

- familie
- psiholog
- logoped
- medic
- consilier școlar

Comunicarea constantă între acești factori asigură coerența intervenției.

8. Exemple de bune practici

- organizarea centrelor de interes adaptate
- activități pe grupe mici
- utilizarea materialelor senzoriale
- implicarea copiilor tipici în sprijinirea colegilor

Aceste practici contribuie la integrarea reală a copilului.

9. Concluzii. Educația incluzivă nu este un ideal abstract, ci o necesitate practică. Prin adaptarea strategiilor și colaborarea eficientă, copiii cu CES pot atinge progres real și pot deveni membri activi ai grupului.

Bibliografie extinsă

- Cucoș, C. – *Pedagogie*, Polirom
- Gherguț, A. – *Psihopedagogia persoanelor cu CES*
- Vrășmaș, E. – *Educația incluzivă*
- Gardner, H. – *Inteligențele multiple*
- Piaget, J. – *Psihologia copilului*
- Vygotsky, L. – *Gândire și limbaj*
- Ministerul Educației – *Curriculum pentru educația timpurie*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN EDUCAȚIE: OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI CONTEMPORANE

Profesor: Vieru Mihaela
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”

Tehnologiile digitale au cunoscut o dezvoltare accelerată, ceea ce a determinat schimbări profunde în societate, inclusiv în educație. Inteligența artificială permite crearea unor sisteme capabile să analizeze date și să ofere soluții adaptate nevoilor utilizatorilor. În context educațional, aceste tehnologii sunt utilizate tot mai frecvent cu scopul de a sprijini procesul de predare-învățare-evaluare.

Un beneficiu major al IA este personalizarea învățării, platformele educaționale inteligente pot adapta conținutul în funcție de nivelul și ritmul fiecărui elev, contribuind astfel la creșterea eficienței procesului educațional. De asemenea, IA facilitează evaluarea automată a performanțelor elevilor (sistemele digitale pot analiza rapid rezultatele și pot oferi feedback imediat), ceea ce îmbunătățește procesul de învățare. Accesul extins la educație reprezintă un alt avantaj, instrumentele bazate pe IA permit învățarea la distanță și oferă suport constant elevilor, indiferent de locația acestora.

În pofida beneficiilor, utilizarea IA ridică probleme importante, protecția datelor personale reprezentând o preocupare majoră deoarece sistemele colectează și procesează informații sensibile. De asemenea, există riscul reducerii interacțiunii umane în procesul educațional; relația profesor-elev rămâne esențială pentru dezvoltarea competențelor sociale și emoționale, interacțiunea directă contribuie la formarea empatiei, abilităților de comunicare și încrederii în sine. Profesorul nu transmite doar informații, ci oferă sprijin, feedback și modele de comportament, influențând dezvoltarea personală a elevului. Contactul uman nu poate fi înlocuit complet de tehnologie.Inegalitățile în accesul la tehnologie constituie o altă provocare, deoarece nu toți elevii beneficiază de aceleași resurse digitale, accentuându-se diferențele educaționale.

Integrarea IA nu înlocuiește profesorul, ci îi redefinește rolul; acesta devine un ghid în procesul de învățare, facilitând utilizarea tehnologiei și dezvoltarea gândirii critice. În același timp, este absolut necesar pentru cadrele didactice să își dezvolte competențele digitale, în scopul utilizării eficiente a noilor instrumente educaționale.

Inteligența artificială oferă importante oportunități pentru modernizarea educației, prin personalizarea învățării și prin facilitarea accesului la resurse digitale variate. Totuși, implementarea sa trebuie realizată cu responsabilitate, având în vedere riscurile legate de dependența de tehnologie și protecția datelor, fiind absolut necesară existența unui echilibru între utilizarea instrumentelor digitale și păstrarea valorilor educației tradiționale, precum interacțiunea directă și dezvoltarea gândirii critice. În acest sens, adaptarea sistemului educațional și pregătirea cadrelor didactice sunt esențiale pentru utilizarea eficientă a inteligenței artificiale.

Bibliografie:

1. Holmes, W., Bialik, M. & Fadel, C., *Artificial Intelligence in Education,* 2019.
2. Istrate, O., *Educația digitală în România,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 2020.
3. Popescu, D., Impactul tehnologiei asupra educației moderne. *Revista de Științe ale Educației,* 2021, pag. 10-45.
4. Russell, S., & Norvig, P., *Artificial Intelligence: A Modern Approach,* 2021.
5. Stan, E., Rolul profesorului în societatea digitală. *Educația Plus,* 2019.
6. Williamson, B., *Big Data in Education* , 2017.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MODALITĂȚI DE PREVENIRE A VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR

prof. logoped Nedelcu Nina
C.J.R.A.E. DÂMBOVIȚA - Şcoala Gimnazială ”Matei Basarab” Târgovişte

Școala ar trebui să reprezinte un „sanctuar” al învățării, însă realitatea contemporană ne arată că mediul școlar este frecvent perturbat de manifestări violente. Violența școlară nu este un fenomen izolat, ci un ansamblu de comportamente care variază de la ironie și excludere, până la agresiune fizică gravă. Prevenirea acestui fenomen necesită o abordare sistemică, deoarece un act de violență este adesea doar simptomul unor probleme mai profunde: carențe afective în familie, presiunea grupului sau expunerea la modele negative în spațiul virtual.

Pentru a preveni, trebuie să identificăm formele subtile ale agresiunii.

- **Bullying-ul:** Este forma cea mai insidioasă, caracterizată prin intenționalitate, repetiție și dezechilibru de putere. Prevenția trebuie să se concentreze aici pe „spectatori” (martori), cei care, prin tăcere, validează agresorul.
- **Cyberbullying-ul:** Violența digitală care urmărește elevul și în afara orelor de curs, având un impact devastator asupra sănătății mentale din cauza anonimatului și a diseminării rapide.
- **Violența simbolică:** Exercitată uneori chiar de instituție prin etichetarea elevilor „problemă”, fapt care conduce la marginalizare și, ulterior, la revoltă agresivă.

În viziunea clasică, școala reprezintă un spațiu al siguranței și al devenirii intelectuale. Totuși, analiza contemporană a mediului școlar dezvăluie o discrepanță majoră între acest ideal și realitatea cotidiană. Violența în școală nu este un fenomen nou, însă formele sale s-au diversificat și s-au rafinat, devenind adesea invizibile pentru ochiul neavizat al adultului.

Violența este un **fenomen de grup**, nu doar un incident izolat între doi indivizi. Abordarea sistemică este esențială: trebuie să privim elevul ca pe un element aflat la intersecția mai multor sisteme (familie, grup de prieteni, comunitate online). Când mecanismele de reglare ale acestor sisteme eșuează, școala devine „paratrăsnetul” tensiunilor sociale. Prevenirea eficientă presupune așadar trecerea de la o pedagogie a pedepsei la o **pedagogie a prezenței și a empatiei**, unde focusul nu este pe eliminarea simptomului (actul violent), ci pe tratarea cauzei (lipsa apartenenței, stima de sine scăzută sau incapacitatea de gestionare a furiei).

II. Taxonomia violenței și profilul actorilor implicați

Identificarea corectă a tipologiei de violență este primul pas în prevenție. Fără o „hartă" clară a manifestărilor, intervenția riscă să fie superficială.

1. Bullying-ul: Triunghiul Agresiunii

Bullying-ul se distinge prin caracterul său sistematic. Conform cercetătorului Dan Olweus, acesta nu este o simplă ceartă, ci o formă de abuz. Un aspect crucial în prevenție este înțelegerea **rolului martorilor**. În majoritatea cazurilor, grupul de egali asistă la hărțuire. Dacă martorii râd sau rămân tăcuți, ei oferă agresorului „combustibilul" social necesar. Strategiile de prevenție moderne se concentrează pe transformarea martorilor pasivi în „**apărători activi"**, schimbând astfel norma socială a grupului: de la „este cool să fii dur" la „este curajos să intervii".

2. Cyberbullying-ul: Agresiunea 24/7

Dacă în trecut casa era un refugiu, astăzi, prin intermediul smartphone-ului, agresorul are acces la victimă în permanență. Specificul cyberbullying-ului este **dezinhibiția online**: absența contactului vizual îl face pe agresor să nu simtă remușcări imediate, deoarece nu vede suferința fizică a victimei. Prevenția aici trebuie să includă obligatoriu componenta de alfabetizare digitală și responsabilitate juridică de la vârste fragede.

3. Violența simbolică și instituțională

Adesea ignorată, aceasta se referă la modul în care structura școlară poate genera ea însăși frustrare. Etichetarea unui elev ca fiind „prost", „obraznic" sau „nerecuperabil" de către cadrele didactice funcționează ca o **profeție auto-împlinită**. Elevul, simțindu-se respins de sistemul oficial, își va căuta validarea în comportamente deviante, unde forța fizică devine singurul său instrument de putere.

III. Strategii de prevenție la nivelul instituției școlare

O instituție care previne violența este una care își gestionează activ atât spațiul fizic, cât și cel simbolic.

A. Managementul spațiilor și „Teoria Ferestrelor Sparte"

Adaptată în educație, această teorie sugerează că un mediu neîngrijit, cu graffiti, bănci rupte și colțuri de coridor întunecate, transmite mesajul că „nimănui nu-i pasă". Această lipsă de ordine invită la comportamente de tip bullying.

- **Implementare:** Școlile trebuie să creeze spații deschise, bine luminate și să implice elevii în decorarea lor. Un elev care a pictat un perete va fi primul care îl va apăra de vandalism.

B. Curriculum-ul non-formal și „Ora de Reconciliere”

Prevenția nu se poate face doar prin afișe pe holuri. Ea trebuie integrată în rutina școlară.

- **Cercurile de Justiție Restaurativă:** În loc să trimită elevii la director pentru sancțiuni, școala poate organiza întâlniri unde agresorul și victima (asistați de un mediator) discută despre impactul acțiunilor. Scopul este repararea relației și a prejudiciului, nu simpla pedepsire. Această metodă scade rata de recidivă mult mai eficient decât exmatricularea.

C. Programul Olweus: Standardul de Aur

Acest program presupune o rigoare administrativă maximă. Un element cheie este **Chestionarul de Bullying**, aplicat anual anonim. Acesta permite școlii să aibă o „radiografie” reală a locurilor și orelor la care se produc incidentele. Prevenția devine astfel bazată pe date (data-driven), permițând direcționarea resurselor (profesori de serviciu, camere de supraveghere, consiliere) exact acolo unde este nevoie.

Prevenția eficientă se bazează pe dezvoltarea competențelor socio-emoționale (SEL).

- **Alfabetizarea emoțională:** Elevii care nu își pot exprima furia prin cuvinte o vor face prin pumni. Școala trebuie să îi învețe pe copii să identifice emoția (sunt furios pentru că am fost ignorat) și să o gestioneze.
- **Medierea conflictelor de către egali (Peer Mediation):** Elevii sunt instruiți să devină mediatori pentru colegii lor. Când un conflict este soluționat de un egal, și nu impus de un profesor, soluția este mult mai durabilă și sentimentul de nedreptate dispare.
- **Parteneriatul cu familia:** Părinții trebuie implicați nu doar în momente de criză, ci în programe de prevenție, pentru a asigura o coerență între valorile promovate acasă și cele de la școală.

Rolul consilierului școlar și intervenția timpurie - Consilierul școlar este veriga lipsă în multe instituții din România. Prevenția prin consiliere presupune:

- **Grupuri de suport** pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate (categorie vulnerabilă).
- **Terapie prin joc și artă** pentru elevii din ciclul primar, facilitând descărcarea tensiunilor într-un mod creativ.
- **Identificarea precoce a semnelor de abuz domestic**, care se reflectă adesea în comportamentul violent al elevului la școală (teoria învățării sociale a lui Albert Bandura – copiul reproduce ceea ce vede).

Prevenirea violenței în mediul școlar nu se poate realiza prin măsuri punitive coercitive. Exmatricularea sau scăderea notei la purtare rezolvă efectul, nu cauza. O strategie de prevenție sustenabilă transformă școala dintr-un mediu competitiv și stresant într-o comunitate de suport. Viitorul educației depinde de capacitatea noastră de a transforma „lupta pentru statut” în „colaborare pentru evoluție”.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Cucoș, C.**, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2009. (Capitolul despre managementul conflictelor în clasă).
2. **Goleman, D.**, *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2001. (Pentru argumentarea importanței gestionării emoțiilor în prevenirea agresivității).
3. **Olweus, D.**, *Bullying at School: What We Know and What We Can Do*, Blackwell Publishing, 1993. (Baza teoretică a celor mai populare programe anti-bullying).
4. **Pânișoară, I.-O.**, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2008. (Strategii de mediere și comunicare non-violentă).

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

DOMENIUL ȘTIINȚE - OPȚIONAL PENTRU GRUPA MARE (5 – 6 ani)

Cotte Mihaela – Monica
Colegiul Național „Mihai Eminescu” - Grădinița cu Program Prelungit Nr. 8, Iași

Argument

Opționalul „Aventuri în lumea științei” se adresează copiilor din grupa mare și are ca scop stimularea curiozității naturale, a spiritului de observație și a dorinței de explorare a mediului înconjurător. La această vârstă, copiii manifestă un interes deosebit pentru fenomenele din jurul lor, pun întrebări și caută explicații, iar activitățile experimentale reprezintă un mod eficient și atractiv de învățare.

Prin desfășurarea săptămânală a unor experimente simple, adaptate nivelului de vârstă, copiii au ocazia să descopere în mod activ noțiuni de bază din domeniul științelor (apă, aer, lumină, natură, corpul uman), să observe relații cauză-efect și să formuleze ipoteze. Activitățile propuse contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a limbajului, a capacității de colaborare și a încrederii în propriile forțe.

Opționalul valorifică învățarea prin descoperire și experiment, punând accent pe implicarea directă a copilului în procesul educațional, într-un mod ludic și motivant. De asemenea, susține formarea unor atitudini pozitive față de știință și mediul înconjurător, dezvoltând comportamente responsabile și interes pentru cunoaștere.

Prin caracterul său practic și interactiv, „Aventuri în lumea științei” completează oferta educațională, răspunzând nevoilor de dezvoltare ale copiilor și contribuind la pregătirea acestora pentru etapa școlară.

Scopul opționalului

Dezvoltarea curiozității, a spiritului de observație și a gândirii logice a copiilor din grupa mare, prin implicarea activă în activități experimentale simple, care facilitează descoperirea fenomenelor din mediul înconjurător și înțelegerea relațiilor de tip cauză–efect, într-un mod accesibil, ludic și interactiv.

Dimensiuni ale dezvoltării:

- Dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii;
- Dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii;

- Dezvoltarea socio - emoțională;
- Capacități și atitudini în învățare.

Comportamente vizate:

A. Dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii

- Manifestă curiozitate și interes pentru explorarea mediului înconjurător
- Observă și descrie fenomene, obiecte și procese simple
- Formulează întrebări și ipoteze simple despre ceea ce observă
- Realizează experimente simple și identifică relații de tip cauză–efect
- Utilizează instrumente și materiale specifice activităților experimentale

B. Dezvoltarea limbajului și a comunicării

- Exprimă verbal observațiile, concluziile și ideile proprii
- Utilizează un vocabular adecvat domeniului (ex: apă, aer, dizolvare, topire)
- Participă la discuții și își susține punctul de vedere

C. Dezvoltarea socio - emoțională

- Manifestă interes și plăcere pentru activități de descoperire
- Cooperează cu colegii în realizarea experimentelor
- Respectă reguli simple de lucru și de siguranță
- Își exprimă emoțiile și reacțiile față de rezultatele experimentelor

D. Capacități și atitudini în învățare

- Manifestă inițiativă în desfășurarea activităților
- Persevereză în realizarea sarcinilor
- Își menține atenția pe durata activităților
- Demonstrează dorință de implicare și descoperire

Conținuturi:

Nr. crt.	Data	Titlul Experimentului	Scopul activității

1.	7.10.2026	„Magia culorilor”	observarea amestecului culorilor primare
2.	14.10.2026	„Apa care dispare”	înțelegerea fenomenului de evaporare
3.	21.10.2026	„Plutește sau se scufundă?”	explorarea densității obiectelor
4.	4.11.2026	„Aerul ocupă spațiu”	conștientizarea existenței aerului
5.	11.11.2026	„Vulcanul vesel”	observarea reacțiilor chimice simple
6.	18.11.2026	„Balonul care se umflă singur”	evidențierea gazelor produse în reacții
7.	25.11.2026	„Apa caldă vs. apa rece”	compararea temperaturilor
8.	2.12.2026	„Sunete din jurul nostru”	identificarea surselor de sunet
9.	9.12.2026	„Gheața și transformările ei”	observarea înghețării și topirii
10.	16.12.2026	„Cristale de sare”	formarea cristalelor
11.	13.01.2027	„Lumina și umbra”	explorarea relației dintre lumină și obiecte
12.	20.01.2027	„Urme în zăpadă (sau făină)”	observarea formelor și texturilor
13.	27.01.2027	„Ce se dizolvă în apă?”	diferențierea substanțelor solubile/insolubile
14.	3.02.2027	„Magnetul curios”	descoperirea obiectelor magnetice
15.	10.02.2027	„Planta care crește”	observarea germinării semințelor
16.	10.03.2027	„Lava în pahar”	reacții și mișcarea lichidelor
17.	17.03.2027	„Aer cald – aer rece”	mișcarea aerului
18.	24.03.2027	„Curcubeul în pahar”	stratificarea lichidelor colorate
19.	31.03.2027	„Circuitul apei în natură”	înțelegerea ciclului apei
20.	7.04.2027	„Forța vântului”	observarea efectelor vântului
21.	14.04.2027	„Apa curată – apa murdară”	importanța filtrării apei
22.	21.04.2027	„Ouăle care plutesc”	înțelegerea densității lichidelor (apă cu sare vs. simplă)
23.	5.05.2027	„Cum respirăm?”	conștientizarea respirației
24.	12.05.2027	„Baloane de săpun”	observarea formelor și peliculelor
25.	19.05.2027	„Podul rezistent”	testarea rezistenței materialelor
26.	26.05.2027	„Ploaia în borcan”	simularea ploii și a norilor
27.	2.06.2027	„Hârtia care nu se udă”	rolul aerului în protecția obiectelor
28.	9.06.2027	„Mâini curate”	rolul săpunului (experiment cu piper și apă)
29.	16.06.2027	„Ce se întâmplă cu mărul?”	observarea oxidării

Strategii didactice

Activitățile din cadrul opționalului „Aventuri în lumea științei” se vor desfășura utilizând strategii didactice activ-participative, centrate pe copil, care încurajează învățarea prin descoperire și experiment.

Metode și procedee:

- experimentul
- observația dirijată și liberă
- conversația euristică
- explicația
- demonstrația
- jocul didactic
- problematizarea
- învățarea prin descoperire

Mijloace de învățământ:

- materiale pentru experimente (apă, nisip, ulei, coloranți, recipiente etc.)
- instrumente simple (pipete, pahare gradate, linguri, baloane etc.)
- planșe, imagini, fișe de lucru
- materiale din natură
- resurse digitale (unde este cazul)

Forme de organizare:

- frontal
- pe grupe mici
- individual

Modalități de evaluare

Evaluarea se va realiza continuu, prin metode specifice nivelului preșcolar, având un caracter formativ și orientat spre progresul copilului.

Metode și instrumente de evaluare:

- observarea sistematică a comportamentului copiilor
- analiza produselor activității (lucrări, experimente realizate)

- fișe de lucru
- conversația
- participarea copiilor la diferite concursuri din acest domeniu, de exemplu concursul desfășurat în unitatea noastră ”Educația STREAM ÎN GRĂDINIȚĂ – Show chimic”.

Se va urmări:

- nivelul de implicare în activități
- capacitatea de observare și formulare de concluzii
- utilizarea limbajului specific
- cooperarea cu ceilalți copii

Bibliografie

- Jean Piaget, *Curiozitatea copiilor și educația timpurie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.
- Jerome Bruner, *Învățarea prin descoperire*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973.
- Usborne Publishing, *Știința pentru copii. Experimente simple*, Usborne Publishing, Londra, 2015.
- Elena Bodrova, *Metodica activităților instructiv-educative în grădiniță*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Dezvoltarea personalității copiilor prin activități extrașcolare

Profesor înv.primar, Dinu Nicoleta Claudia
Școala Gimnazială Nr.3 Voluntari,Ilfov

Activitățile extrașcolare constituie o componentă importantă a procesului educațional contemporan, completând și diversificând experiențele de învățare oferite elevilor în cadrul activităților formale. Aceste activități facilitează dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor, oferind contexte variate de socializare, exprimare creativă și dezvoltare a autonomiei personale. Prin participarea la activități desfășurate în afara programului obișnuit de studiu, elevii își descoperă interesele și aptitudinile, își consolidează încrederea în sine și dobândesc competențe sociale esențiale pentru integrarea în societate.

Educația modernă promovează ideea formării integrale a copilului, punând accent nu doar pe transmiterea cunoștințelor, ci și pe dezvoltarea dimensiunilor sociale, emoționale și morale ale personalității. În acest context, activitățile extrașcolare dobândesc o importanță deosebită, deoarece creează oportunități de învățare într-un cadru mai flexibil și mai atractiv pentru elevi.

Activitățile desfășurate în afara orelor de curs pot include excursii tematice, vizite culturale, cercuri de creație, activități sportive, proiecte educaționale sau acțiuni de voluntariat. Aceste experiențe contribuie la diversificarea procesului educativ și la stimularea interesului elevilor pentru cunoaștere și implicare activă în viața comunității.

Rolul activităților extrașcolare în dezvoltarea personalității

Personalitatea copilului se formează treptat, sub influența mediului educațional și social. Activitățile extrașcolare oferă contexte favorabile dezvoltării unor trăsături precum inițiativa, responsabilitatea și spiritul de cooperare.

Prin participarea la activități organizate în afara clasei, elevii sunt încurajați să colaboreze, să își exprime opiniile și să își asume roluri diferite în cadrul grupului. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea abilităților de comunicare și la consolidarea relațiilor interpersonale.

În același timp, activitățile extrașcolare stimulează autonomia elevilor. Aceștia au posibilitatea de a lua decizii, de a propune idei și de a participa activ la organizarea activităților. Astfel, se dezvoltă încrederea în propriile capacități și o imagine de sine pozitivă.

Beneficiile educative și sociale

Unul dintre principalele avantaje ale activităților extrașcolare este stimularea motivației pentru învățare. Într-un cadru mai puțin rigid decât cel al lecțiilor tradiționale, elevii sunt mai deschiși către explorare și descoperire.

Activitățile artistice și creative favorizează dezvoltarea imaginației și a expresivității. Atelierele de creație, concursurile sau proiectele tematice le oferă copiilor posibilitatea de a-și manifesta originalitatea și de a-și valorifica talentul.

De asemenea, activitățile sportive și recreative contribuie la dezvoltarea fizică și la formarea unor obiceiuri sănătoase. Participarea la activități de grup îi ajută pe elevi să învețe respectarea regulilor, asumarea responsabilităților și cooperarea pentru atingerea unor obiective comune.

Un alt aspect important este consolidarea relației dintre elevi și cadrele didactice. În cadrul activităților extrașcolare, comunicarea devine mai deschisă și mai naturală, ceea ce contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv.

Concluzii

Activitățile extrașcolare reprezintă o componentă esențială a educației contemporane, contribuind la dezvoltarea echilibrată a personalității copiilor. Prin intermediul acestor experiențe educaționale, elevii își dezvoltă competențele sociale, își descoperă interesele și își consolidează încrederea în sine.

Integrarea activităților extrașcolare în viața școlară creează oportunități valoroase pentru formarea unor valori și atitudini pozitive. Astfel, educația devine un proces complex, orientat nu doar spre acumularea de cunoștințe, ci și spre formarea unor indivizi autonomi, responsabili și implicați în viața comunității.

Bibliografie

Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
Ionescu, M., Radu, I. (2001). Didactica modernă. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
Joița, E. (2008). Pedagogie și elemente de psihologia educației. București: Editura Aramis.
Neacșu, I. (2015). Instruire și învățare. București: Editura Didactică și Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Rolul dascălilor în cunoașterea și promovarea metodelor didactice pentru prevenirea abandonului școlar în România

Prof.in educatie timpurie BIRTAN CORNELIA
Scoala Gim ”Mihai Eminescu”

Abandonul școlar reprezintă una dintre cele mai serioase probleme ale sistemului educațional din România, având consecințe directe asupra dezvoltării sociale și economice. Elevii care părăsesc timpuriu școala au șanse reduse de integrare profesională și socială, ceea ce poate duce la marginalizare și sărăcie. În acest context, cadrele didactice au un rol esențial nu doar în transmiterea cunoștințelor, ci și în formarea elevilor și menținerea acestora în sistemul educațional. Prin metode didactice moderne și o abordare centrată pe elev, profesorii pot contribui activ la prevenirea abandonului școlar.

Cauzele abandonului școlar în România

Fenomenul abandonului școlar este influențat de o varietate de factori. Printre aceștia se numără situația economică precară a familiei, lipsa sprijinului din partea părinților, nivelul scăzut de educație al acestora, dar și problemele emoționale sau sociale ale elevilor. De asemenea, metodele tradiționale de predare, care nu răspund nevoilor actuale ale elevilor, pot duce la scăderea interesului pentru școală. Un alt factor important este lipsa unei relații eficiente între școală și familie.

Rolul dascălilor în prevenirea abandonului școlar

Profesorii sunt principalii actori ai procesului educațional și au responsabilitatea de a crea un mediu sigur și atractiv pentru elevi. Ei trebuie să identifice elevii aflați în risc de abandon și să intervină prin metode adaptate. Relația profesor-elev este esențială, bazată pe încredere, respect și comunicare deschisă. De asemenea, profesorii trebuie să fie modele de comportament și să încurajeze participarea activă a elevilor la lecții.

Metode didactice moderne

Utilizarea metodelor moderne de predare contribuie semnificativ la creșterea interesului elevilor pentru învățare. Învățarea activ-participativă implică elevii în mod direct, prin activități practice, jocuri și proiecte. Educația nonformală, desfășurată în afara clasei, stimulează creativitatea și colaborarea.

Învățarea personalizată permite adaptarea conținuturilor la nivelul fiecărui elev, iar consilierea școlară oferă sprijin emoțional.

Importanța relației profesor–elev

O relație pozitivă între profesor și elev contribuie la creșterea încrederii în sine a elevului și la implicarea acestuia în activitățile școlare. Elevii care se simt apreciați și înțeleși sunt mai motivați să continue studiile. Profesorul trebuie să fie empatic, răbdător și deschis la nevoile elevilor.

Colaborarea școală–familie–comunitate

Prevenirea abandonului școlar necesită o colaborare strânsă între școală, familie și comunitate. Părinții trebuie implicați activ în educația copiilor, iar comunitatea poate oferi sprijin prin programe educaționale și sociale. Parteneriatele între instituții contribuie la identificarea și rezolvarea problemelor elevilor.

Strategii și soluții

Printre strategiile eficiente se numără dezvoltarea programelor de sprijin educațional, formarea continuă a cadrelor didactice, introducerea tehnologiei în procesul de predare și dezvoltarea unor programe de mentorat. De asemenea, este importantă promovarea incluziunii și egalității de șanse în educație.

Rolul dascălilor în prevenirea abandonului școlar este esențial. Prin implicare activă, utilizarea metodelor moderne și colaborarea cu familia și comunitatea, profesorii pot contribui la reducerea acestui fenomen. Educația trebuie să fie adaptată nevoilor elevilor, pentru a asigura succesul acestora pe termen lung.

Bibliografie

Blândul, V. C. – Studii privind prevenirea abandonului școlar

Mocanu, A. – Abandonul școlar în România

Ministerul Educației – Strategii educaționale

Casa Corpului Didactic – Ghiduri metodice

RegieLive – Proiecte pedagogice

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar HURDEA LILIANA
Școala Gimnazială „Aron Cotruș” Arad

Şcoala este ca o lume fermecată, plină de basm şi feerie, este lăcaşul unde se pun bazele „clădirii” fizice şi spirituale a „puiului de om”. Doar „zâna”, modelatoarea de suflete şi minţi, ştie, cu mult tact şi răbdare, să-i treacă pragul palatului fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă şi mister a basmului, a jocului, a cântecului şi a poeziei.

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acestea ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat. Activitățile extrașcolare ale copiilor au caracter interdisciplinar, care ajută la formarea caracterului celor mici, încă de la vârste fragede.

Activitățile extrașcolare: înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/muzică pentru copii, etc.); au rol complementar celui al școlii; dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate; oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor.

Printre activitățile extrașcolare cele mai indicate pentru cei mici se numără excursiile, drumețiile , vizionările de filme, piese de teatru sau spectacolele de magie. Prin participarea la astfel de evenimente, îi ajutăm pe copii să își dezvolte abilitățile de comunicare și socializare, de observație, de dezvoltare a culturii, memoriei și imaginației. Indiferent că printre activitățile extrașcolare pe care le alegem se află cele de desen, teatru, muzică, dans, artă, gimnastică, înot, arte marțiale, fotbal, șah fiecare dintre acestea îl va ajuta pe cel mic să își facă prieteni noi, să aibă mai multă încredere în el și să își dezvolte noi hobby-uri.

În plus, oamenii de știință au explicat că participarea la astfel de activități reduce riscul apariției depresiei și a consumului de alcool și droguri. De asemenea, copiii vor fi mai motivați să reușească în

tot ceea ce și-au propus și vor reuși să obțină note mari la școală, deoarece își vor dezvolta capacitățile de învățare, cultura generală, memorie, simt critic, etc.

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură. Excursiile şi taberele şcolare contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate , imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen şi modelaj , iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activităţile practice, în jocurile de creaţie. La vârsta şcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul , fiind dispuşi să acţioneze în acest sens .

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învăţat la şcoală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să confecţioneze modele variate. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasă. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de iniţiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârşit exerciţiile şi va asimila mult mai uşor toate cunoştinţele.

Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăşi să fie creativ. Elevii sunt atraşi de activităţile artistice, reacreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice şi stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conştientizarea urmărilor poluării, educaţia rutieră, educaţia pentru păstrarea valorilor, etc.

Activitatile sportive sunt preferatele celor mai mulți părinți, pentru că acestea îi ajută pe copii să aibă o viață ordonată, să aibă un program stabilit, pe care îl respectă zilnic, un regim alimentar și un stil de viață sănătos.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viaţă. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi.

Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală: ***„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi vremea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”***(Maria Montessori)

. **Bibliografie :**

* Cernea, Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în “ Învăţământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

* Crăciunescu, Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în “Învăţământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti; Surse on-line:

* Bruner, J.S, Procesul educaţiei intelectuale, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1970

www.edukid.ro

www.didactic.ro

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

NOI CĂI DE FORMARE A UNEI COMUNITĂŢI TOLERANTE ÎN ŞCOALĂ

Muraru Alina
Colegiul Tehnic CF "Unirea" Paşcani

În ultimul deceniu, termenul de „toleranță" a intrat ferm în literatura științifică și pedagogică. În diferite limbi, cuvântul „toleranță" are un înțeles similar și este un fel de sinonim pentru „toleranță". Baza toleranței este recunoașterea dreptului de a fi diferit. Toleranța înseamnă respect, acceptare și înțelegere corectă a diversității bogate a culturilor din lumea noastră, a formelor noastre de auto-exprimare și a modurilor de manifestare a individualității umane. Este promovat prin cunoaștere, deschidere, comunicare și libertate de gândire, conștiință și credință.

Principalele criterii de „toleranță" și indicatorii acestora pot fi determinate pe baza definiției însuși conceptului de „toleranță" - o poziție morală activă și pregătire psihologică pentru toleranță în numele interacțiunii pozitive cu oameni dintr-o altă cultură, națiune, religie, mediu social. Anul 1995, la inițiativa UNESCO, a fost declarat Anul Internațional al Toleranței. De atunci, cuvântul „toleranță" a intrat ferm în noi viata de zi cu zi. Reprezentanții a peste 185 de țări au semnat Declarația de principii ale toleranței, care a definit clar acest termen. Se formulează astfel: „Toleranța (din latină tolerantia – răbdare; toleranța față de stilul de viață, comportament, obiceiuri, sentimente, opinii, idei, credințe ale altcuiva) este respect, acceptare și înțelegere corectă a diversității bogate a culturilor lumii noastre. , formele noastre de autoexprimare și modalități de manifestare a individualității umane.

Toleranța este armonie în diversitate.Nu este doar o datorie morală, ci și o nevoie politică, legală.Toleranța este o virtute care face posibilă atingerea păcii și contribuie la înlocuirea culturii războiului cu o cultură a păcii. Este promovată prin cunoaștere, deschidere, comunicare și libertate de gândire, conștiință și credință." Toleranță - toleranță față de disidență, opiniile, credințele, comportamentul celorlalți, critica altora asupra ideilor, pozițiilor și acțiunilor lor etc. Toleranța este ceea ce face posibilă pacea și duce de la o cultură a războiului la o cultură a păcii. Toleranța este o virtute umană: arta de a trăi într-o lume de oameni și idei diferite, capacitatea de a avea drepturi și libertăți, fără a încălca drepturile și libertățile altor oameni. În același timp, toleranța nu este o concesie, îngăduință sau îngăduință, ci o poziție de viață activă bazată pe recunoașterea altuia. Toleranța necesită, de asemenea, oferirea fiecărei persoane de oportunități de

dezvoltare socială fără nicio discriminare. Aceasta este calitatea personalității, care este o componentă a orientării umaniste a personalității și este determinată de atitudinea sa valorică față de ceilalți. 2003 a fost declarat anul toleranței de către UNESCO. Acest lucru este de înțeles, deoarece evenimentele care au loc în lume au adesea caracterul conflictelor interetnice, religioase, al discriminării rasiale. În prezent, toți profesorii se confruntă cu întrebarea: cum să se asigure formarea calităților tolerante ale personalității unui elev în procesul de educație multiculturală. În situația socio-culturală modernă, școala ar trebui să devină un loc în care să se creeze condiții favorabile comunicării interetnice, în care toți elevii să fie insuflat cu respect pentru propria cultură și pentru culturile celorlalte popoare, întrucât tocmai în procesul educațional se situează situațiile. de comunicare culturală, interpersonală, interetnică, formală și informală sunt create.

În opinia mea, formarea unor calități precum recunoașterea de către o persoană a altuia, acceptarea, înțelegerea ar facilita rezolvarea problemei educației toleranței. Toleranța este noua fundatie comunicarea pedagogică între un profesor și un elev, a cărei esență se reduce la astfel de principii de predare care creează condiții optime pentru formarea unei culturi a demnității la elevi, autoexprimarea individului, elimină factorul fricii de răspuns greșit .

Toleranța în noul mileniu este o modalitate de supraviețuire a omului, o condiție pentru relații armonioase în societate. Astăzi, este nevoie de a promova o cultură a toleranței încă din primele zile de antrenament. Educația globală este concepută pentru a insufla elevilor un simț și conștiință de responsabilitate pentru prezentul și viitorul lumii în care trăiesc. Ea pornește din faptul că prejudecățile față de culturile străine (și chiar față de propria) apar din cauza necunoașterii oamenilor despre popoare și relațiile lor, despre culturile și tradițiile naționale.

A fi tolerant înseamnă a recunoaște că oamenii diferă în ceea ce privește aspect poziție, interese, comportament și valori și au dreptul de a trăi în lume, păstrându-și individualitatea. Toleranța este o problemă globală, iar cel mai eficient mod de a o forma la generația tânără este educația. Educația în spiritul toleranței ajută tinerii să-și dezvolte abilitățile de gândire independentă, reflecție critică și dezvoltarea judecăților bazate pe valorile morale. Practica pedagogică a acumulat numeroase metode, forme și tehnici de lucru privind educarea toleranței în rândul școlarilor legate de organizarea activităților copiilor în clasă, utilizarea lucrărilor. Fictiune și filme, organizarea formelor dialogului de lucru (discuții, dispute, dezbateri). Școala este chemată să se ocupe de formarea psihologiei copilului, în educarea acestuia în spiritul toleranței și al iubirii frățești față de oameni, școala este obligată să învețe tinerilor capacitatea de a distinge bine și rău. Sistemul de educație din Rusia nu ar

trebui să se bazeze pe următoarele utopii planetare și nerespectarea bazei religioase și etice a culturii, prin urmare, scopul nostru este să creăm un sistem de educație bazat pe dezvoltarea profundă a moștenirii spirituale.

BIBLIOGRAFIE;

Vasile Dem. Zamfirescu, *Filosofie și toleranță*,Editura Trei, București, 2002.

Ana Blandiana, *Fals tratat de manipulare*, Editura Humanitas, București, 2013.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Dezvoltarea gândirii critice și a creativității la orele de limba și literatura română

Profesor Baciu Larisa-Mihaela
Școala Gimnazială Nr.2 Picior de Munte Boboci

În contextul educației moderne, elevii sunt expuși la o avalanșă de informații. Lumea se schimbă într-un ritm amețitor, iar elevii nu mai reușesc să gestioneze multitudinea de idei cu care intră în contact.

Totuși, accentul nu trebuie să cadă exclusiv pe acumularea de informații. Educabilul nu trebuie doar să știe, este extrem de important să învețe să folosească informațiile pe care le primește. Societatea contemporană caută indivizi capabili să analizeze informațiile primite, să pună întrebări, să evalueze calitatea ideilor descoperite. De asemenea, el trebuie să învețe să se adapteze la schimbări și să găsească soluții originale. Potrivit raportului UNESCO „Reimagining our Futures Together" (2021), educația viitorului trebuie să se bazeze pe cultivarea minții reflexive, capabile să creeze, să gândească critic și să colaboreze pentru binele comun.

În acest context, orele de limba și literatura română oferă posibilități reale de organizare și desfășurare a unor activități ce pot dezvolta gândirea critică și capacitatea de creație a elevilor, jucând astfel un rol extrem de important în formarea de personalități autonome și creative. Scrierea creativă este o formă de exprimare liberă și expresivă, care încurajează imaginația. Gândirea critică presupune capacitatea de a analiza logic informațiile, de a formula întrebări relevante, de a susține opinii cu argumente și de a evalua ideile proprii și ale celorlalți. Gândirea critică și creativitatea pot fi dezvoltate în cadrul activităților de lectură, comunicare sau redactare.

Dezvoltarea gândirii critice în domeniul lecturii urmărește capacitatea de a analiza, interpreta și evalua un text. Elevul va fi capabil să formuleze/să răspundă la întrebări pe baza textului, să realizeze inferențe, să ofere interpretări ale textului. Metodele prin care se poate activa gândirea critică sunt însemnările pe marginea textului(adnotările), întrebările care să urmărească înțelegerea textului(cine? unde? când? ce? de ce? cum?- explozia stelară), realizarea de conexiuni cu realitatea sau cu alte texte citite, jurnalul reflexiv. Prin intermediul acestor strategii, elevii vor fi capabili să facă lectura critică a textului. De asemenea, un aspect deosebit de important în stimularea gîndirii critice în domeniul limbii este analiza modului în care elevul înțelege sensurile cuvintelor. Cunoscând sensul propriu de bază al

cuvântului, va putea descoperi ulterior sensul neobinuit/ figurat dintr-un text literar. Folosirea categoriilor semnatice, scrierea unui mesaj într-un stil formal, apoi familiar sau analiza unui articol de ziar reprezintă mijloace prin care elevul poate descoperi sensurile corecte, erorile sau amiguitățile.

În ceea ce privește creativitatea în cadrul activităților de comunicare orală, aceasta se poate dezvolta prin improvizație verbală sau joc de rol. Dacă improvizația implică spontaneitate și imaginație(de exemplu, se propun cinci cuvinte pe care elevul le va insera într-o povestire/ se oferă partea introductivă a unei povești, iar elevii o continuă etc.), jocul de rol stimulează adaptarea la interlocutori și folosirea elementelor nonverbale și paraverbale.

Dezvoltarea creativității în cadrul activităților de redactare poate fi atinsă prin transformarea unui text narativ într-un text dramatic, realizarea unei benzi desenate pornind de la un text studiat, continuarea unui text citit, propunerea unui final diferit, alcătuirea de texte pornind de la imagini date, proiecte interdisciplinare, storytelling digital.

Astfel, se urmărește capacitatea de a construi texte originale, în care să se combine logica ideilor, imaginația și creativitatea elevilor.

Teoria inteligențelor multiple reprezintă o metodă des întâlnită în cadrul orelor de limba și literatura română și are un impact semnificativ în stimularea creativității. Sarcinile urmăresc dezvoltarea abilităților fiecărui elev, ceea ce face ca procesul de învățare să devină o experiență motivantă. Elevii devin receptivi, productivi și implicați în propria învățare. Continuarea unui text prin încercarea de a se pune în pielea unui personaj, crearea unui colaj, alegerea sau crearea unei piese muzicale, reprezentarea prin mimă a unui moment din operă, crearea unei hărți ce reprezezintă locurile pe care le-a vizitat un personaj constituie mijloace prin care copilul propune soluții diferite pornind de la aceeași situație de învățare. Aceste inteligențe multiple (vizual-spațială, lingvistică, logico-matematică, corporal-kinestezică, muzicală, interpersonală, intrapersonală, naturalistă) ne arată că același conținut standard poate fi prezentat în mai multe feluri, iar elevii sunt apreciați la adevărata lor valoare. Alte metode didactice eficiente sunt: metoda cubului, brainstormingul(generare de idei), pălăriile gânditoare sau învățarea prin descoperire.

Profesorul are un rol decisiv în stimularea competențelor necesare dezvoltării gândirii critice și a creativității, provocând elevul să-și expună puncte de vedere, să reflecteze asupra lumii înconjurătoare, să-și exprime ideile în mod creativ, să interpreteze texte diverse.

Integrarea în activitatea didactică a unor tehnici care să dezvolte scrierea creativă și gândirea critică va permite participarea activă și conștientă a viitorului adult la cerințele societății actuale.

Bibliografie

- Cucoș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Polirom.
- Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Iași: Polirom.
- Ionescu, M., & Radu, I. (2001). *Didactica modernă*. Cluj-Napoca: Dacia.
- Ministerul Educației (2017). *Programa școlară pentru limba și literatura română*.
- UNESCO (2021)Reimagining our Futures Together: A New Social Contract for Education unesdoc.unesco.org

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INCLUZIUNE ȘI ARMONIE ÎN MEDIUL PREȘCOLAR

Profesor pentru educație timpurie: Popescu Elena Ivona

Perioada educației timpurii este cea care contează cel mai mult pentru un viitor adult. Rezultatele se văd pe loc, prin ceea ce învață copiii, dar și pe parcurs, odată cu intrarea în școală.

Fiecare copil este diferit și unic în felul său, prin ritmul propriu în care se dezvoltă. Cu toate acestea, pentru a înțelege mai bine anumite nevoi pe care le au copiii, se vorbește despre seturi de caracteristici generale ale fiecărei vârste, numite și etape sau stadii de dezvoltare.

Chiar dacă este mic, copilul este o ființă umană care, la un moment dat, va deveni adult. Tratamentul inegal, excluderea sau marginalizarea unui lui pe baza unor caracteristici personale sau sociale reprezinta discriminare. În mediul școlar, discriminarea poate apărea pe baza rasei, etniei, geniului, orientării sexuale, dizabilității sau statutului socio-economic.

Discriminarea etnică apare atunci când elevii sunt excluși din activități, etichetați sau tratați diferit pe baza originii lor. **Discriminarea de gen** se manifestă prin stereotipuri sau prin atribuirea unor roluri diferite fetelor sau băieților. Elevii **cu dizabilități** pot fi marginalizați sau subevaluați, iar cei din familii cu **venituri reduse** pot fi excluși din activități din cauza lipsei resurselor. Un aspect important discutat a fost impactul discriminării asupra stimei de sine. Elevii discriminați își pierd încrederea în propriile abilități, se simt inferiori și ajung să se izoleze. Lipsa sprijinului din partea colegilor și a profesorilor duce la anxietate, stres și retragere din activitățile școlare.

Discriminarea afectează direct performanțele școlare. Elevii discriminați devin demotivați, absentează mai des și pot ajunge la abandon școlar. Pe termen lung, aceste experiențe pot duce la probleme de sănătate mintală, dificultăți de integrare socială și limitarea oportunităților profesionale. Prevenirea discriminării presupune intervenții clare la nivelul școlii. Este nevoie de toleranță zero, intervenții rapide, sancțiuni proporționale și măsuri educative. Prevenirea se realizează prin lecții despre diversitate, activități de cooperare, ateliere de sensibilizare și cooperarea constantă cu părinții.

Rolul profesorului este esențial. Profesorul creează climatul clasei, stabilește regulile, intervine în conflicte și modelează comportamentul elevilor. Prin metode de predare adaptate și prin activități de grup, profesorul poate construi un mediu sigur și incluziv pentru toți elevii.

Este importanta crearea unui climat educațional securizant, în care fiecare copil să se simtă acceptat, valorizat și sprijinit să își dezvolte potențialul propriu, dar si rolul esențial al parteneriatului dintre educatori și familie în prevenirea comportamentelor discriminatorii și în susținerea dezvoltării socio-emoționale armonioase a copiilor.

Starea de bine în grădiniță reprezintă o componentă esențială în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Aceasta influențează modul în care copiii relaționează cu cei din jur, capacitatea lor de învățare și nivelul de implicare în activitățile desfășurate. Un mediu educațional pozitiv contribuie la dezvoltarea încrederii în sine, la exprimarea liberă a emoțiilor și la formarea unor relații sănătoase între copii.

Educatorul are responsabilitatea de a crea contexte de învățare bazate pe respect, siguranță emoțională și acceptare. Prin activități interactive, jocuri de cooperare și exerciții de exprimare emoțională, cadrul didactic poate contribui la formarea unui climat pozitiv. De asemenea, educatorul modelează limbajul pozitiv și încurajează copiii să își exprime sentimentele într-un mod adecvat.

În educația timpurie, activitățile bazate pe cooperare, empatie și comunicare pozitivă au un rol important în cultivarea stării de bine. Un exemplu relevant este **jocul „Magia verbală”,** inspirat din educația pozitivă finlandeză.

Scop: Dezvoltarea limbajului pozitiv și a încurajării reciproce.

Desfășurarea jocului a fost una atractivă și accesibilă pentru preșcolari. Copiii au primit, pe rând, o „baghetă magică”, iar prin intermediul acesteia au fost invitați să spună ceva frumos despre un coleg. La început, au fost aleși copii care aveau relații apropiate, pentrua le fi mai ușor.

Copiii au adresat complimente colegilor, exprimând aprecieri sincere și contribuind la crearea unui climat pozitiv.

Interacțiunea a fost însoțită de manifestări afective pozitive, precum îmbrățișările, evidențiind apropierea și relaționarea armonioasă dintre copii.

Ulterior, au fost formate perechi din copii care nu manifestau simpatie reciprocă, selectați de educatoare.Aceștia și-au adresat cuvinte frumoase și aprecieri sincere.

La finalul activității, la întrebarea „Cum vă simțiți acum?”, copiii au spus că se simt foarte bine, exprimându-și bucuria prin sărituri și entuziasm.Au descoperit astfel, că au multe lucruri comune cu alți colegi.

Prin intermediul jocului „Magia verbală”, copiii au învățat să observe calitățile colegilor și să le exprime verbal. Acest lucru contribuie la dezvoltarea inteligenței emoționale și a capacității de relaționare.

Concluzie

Starea de bine în grădiniță reprezintă baza dezvoltării echilibrate a copilului. Activități precum jocul „Magia verbală” demonstrează că prin joc, apreciere și comunicare pozitivă, copiii pot construi relații mai bune și pot experimenta emoții plăcute.

Prin încurajarea exprimării aprecierii și a cuvintelor frumoase, copiii învață să construiască relații bazate pe respect și empatie. Astfel, grădinița devine un spațiu în care fiecare copil se simte valorizat, acceptat și fericit.

Școala trebuie să fie un spațiu sigur pentru toți copiii. *Respectul, empatia și intervenția rapidă sunt esențiale.*

Bibliografie :

Gherguț, A. (2016). Educația incluzivă și pedagogia diferențiată. Iași: Polirom.

Vlăsceanu, L. (Coord.). (2010). Școala incluzivă – concepte, politici, practici. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Vrășmaș, T. (2014). Educația incluzivă – concept și practică. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Guvernul României. (2000). Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. București.

Ministerul Educației. (2019). Ordin nr. 4694/2019 privind aprobarea Curriculumului pentru educația timpurie. București.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Metoda proiectului

Profesor pentru învățământ primar, Bădărău Alexandra-Petronela
Școala Gimnazială Bivolari, Loc. Bivolari, Jud. Iași

Metoda proiectului reprezintă una dintre cele mai eficiente modalități de organizare a învățării în învățământul primar, inclusiv la clasa pregătitoare, unde accentul cade pe explorare, joc, descoperire și dezvoltarea competențelor transversale. La această vârstă, copiii învață cel mai bine prin activități practice, situații reale și interacțiune, iar proiectele oferă exact acest cadru.

În contextul curriculumului actual, metoda proiectului susține formarea competențelor-cheie, precum comunicarea, colaborarea, autonomia, rezolvarea de probleme și creativitatea. Ea permite integrarea conținuturilor din mai multe discipline, ceea ce este ideal pentru nivelul pregătitor, unde învățarea este predominant globală și integrată.

Caracteristicile principale ale metodei proiectului, la clasa pregătitoare, sunt:

-Învățare prin descoperire(copiii investighează, observă, manipulează obiecte, pun întrebări și caută soluții);

-Integrarea disciplinelor(elemente de comunicare, matematică, științe, arte, dezvoltare personală);

-Colaborare(în grupuri mici, învață să negocieze, să împartă sarcini și să finalizeze un produs comun);

-Produs final concret(afiș, machetă, prezentare, expoziție, colecție de obiecte, mini-spectacol etc.);

-Evaluare continuă și formativă(accent pe progres, implicare, creativitate, nu pe performanță academică strictă).

Etapele unui proiect la clasa pregătitoare:

-Alegerea temei (de exemplu: „Animalele din pădure”, „Apa”, „Meseriile”, „Primăvara”);

-Formularea întrebărilor de explorare împreună cu copiii;

-Stabilirea obiectivelor simple și clare;

-Planificarea;

-Stabilirea materialelor necesare;

-Organizarea grupurilor;

-Planificarea activităților (desene, experimente, vizite, interviuri, construcții etc.);

-Prezentarea proiectului;

-Expoziție, prezentare orală, filmuleț, scenetă;

-Invitarea părinților sau a altor clase;

-Evaluarea;

-Feedback verbal, autoevaluare prin emoticoane, discuții despre ce a fost ușor/greu;

-Observarea progresului individual.

Un exemplu concret, la clasa pregătitoare: „Micii grădinari”

Durata: 1 săptămână

Discipline integrate: Matematică, Științe, Arte, Comunicare

-Observarea semințelor și plantarea lor în ghivece;

-Măsurarea zilnică a creșterii plantelor (cu rigla);

-Realizarea unui jurnal ilustrat al plantelor;

-Crearea unei expoziții cu ghivecele decorate;

-Produs final: „Grădina clasei” (un colț verde cu plantele crescute de copii).

Avantajele metodei proiectului, la clasa pregătitoare:

-Crește motivația și interesul pentru învățare;

-Dezvoltă autonomia și inițiativa;

-Favorizează învățarea prin experiență directă;

-Permite includerea tuturor copiilor, indiferent de ritmul lor;

-Susține dezvoltarea limbajului și a gândirii logice;

-Creează un climat pozitiv, bazat pe colaborare și bucuria descoperirii;

Metoda proiectului este o strategie didactică esențială la clasa pregătitoare, deoarece răspunde nevoilor reale ale copiilor de 6–7 ani: explorare, joc, interacțiune și experimentare. Acesta transformă învățarea într-o experiență memorabilă, integrată și relevantă, contribuind la formarea unor competențe solide pentru anii următori de școală.

Resurse bibliografie:

Cerghit, I. (2018). *Metode de învățământ*. Editura Polirom.

Dumitru, I. A. (2021). *Strategii didactice interactive*. Editura Didactică și Pedagogică.

Katz, L., & Chard, S. (2020). *Engaging Children's Minds: The Project Approach*. Teachers College Press.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Impactul metodelor interactive în cadrul procesului instructiv educativ la copiii cu CES

Prof. Înv. Preșcolar Bolohan Laura Dina
G.P.P Colegiul Național ,,Mihai Eminescu”, Suceava

Motto : „Binecuvântat eşti tu care îţi faci timp
Să asculţi vorbirea-mi dificilă,
Tu, care mă ajuţi să aflu că dacă perseverez,
Pot fi înţeles.
Binecuvântat eşti tu care niciodată nu-mi porunceşti:
“ Grăbeşte-te! “
Şi care nu iei sarcinile mele asupra ta,
Pentru că eu adesea am nevoie de timp, mai degrabă
Decât de ajutor.”

Despre educaţie s-a vorbit şi se vorbeşte mult şi, totuşi, nu este suficient.

Dacă dorim să intervenim în favoarea copiilor, trebuie să le oferim tuturor o educaţie de calitate şi, în mod deosebit, celor cu cerinţe educative speciale*: o educaţie de calitate pentru toţi într-o şcoală pentru toţi.*

Există anumite lucruri pe care majoritatea oamenilor le iau ca atare, ca de exemplu: faptul că putem ajunge la serviciu în timp util dacă ne trezim dimineaţa, sau că suntem capabili să primim informaţii publice. Aceste lucruri foarte simple - de altfel – le considerăm a fi drepturile noastre ca cetăţeni. Însă, după cum ştim lucrurile nu sunt atât de simple pentru persoanele / tinerii cu dizabilităţi.

Viaţa cotidiană, de zi cu zi poate fi presărată cu impedimente mai mici sau mai mari, care îi împiedică pe tineri să aibă grijă de propria lor viaţă şi trebuie să se descurce fără anumite lucruri. Ei dedică mult timp şi energie pentru a găsi modalităţi personale de a face faţă diverselor situaţii.

Tinerii cu tulburări funcţionale necesită mai mult sprijin din partea societăţii, şi a comunităţii în care trăiesc. Aceştia trebuie să poată obţine acest sprijin pentru a putea atinge aceleaşi condiţii de

trai ca şi tinerii sănătoşi, fără probleme. Acest sprijin nu trebuie considerat un privilegiu deoarece *ESTE UN DREPT AL OMULUI*.

Orice cadru didactic pasionat încearcă să răspundă la multiplele întrebări ivite în activitatea zilnică la catedră. De ce nu progresează toţi elevii în acelaşi fel? Cum poate să-şi structureze demersul didactic pentru ca toţi elevii să înţeleagă? Cum poate să-i ajute pe cei care asimilează mai greu?

Un prim răspuns la aceste întrebări ar fi că trebuie să accepte existenţa diversităţii dintr-o clasă. Se ştie că fiecare elev are propriile sale capacităţi intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, sau că fiecare copil are stilul său propriu de a învăţa şi fiecare are nevoile sale în ceea ce priveşte asimilarea de informaţii.

Metodele interactive stimulează creativitatea, comunicarea, activizarea tuturor copiilor şi formarea de capacităţi ca: spiritul critic constructiv, independenţă în gândire şi acţiune, găsirea unor idei creative, îndrăzneţe de rezolvarea a sarcinilor de învăţare.

Ideea necesităţii realizării, în şcoală, a unei învăţări active care să-l situeze pe elev în centrul relaţiei pedagogice constituie, în învăţământul actual, un principiu fundamental. Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, aşadar pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Fiind prezentate ca nişte jocuri de învăţare, de cooperare, distractive, şi nu de concentrare, metodele interactive învaţă copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup şi să aplaneze conflictele. Aceste metode presupun implicarea activă şi creativă a copiilor pentru stimularea gândirii productive, a gândirii divergente, libertatea de exprimare a cunoştinţelor, a gândurilor, a faptelor.

Metodelor activ-participative presupun o serie de avantaje deoarece transformă elevul din obiect al învăţării în subiect al învăţării. De asemenea, metodele îl pun pe elev în postura de coparticipant la propria formare angajându-i intens toate forţele psihice de cunoaştere. Elevului i se asigură condiţii optime de a se afirma atât individual cât şi ăn echipă. Se dezvoltă gândirea critică, motivaţia pentru învăţare şi se permite evaluarea propriei activităţi.

Pentru o mai bună învăţare cadrul didactic trebuie să ofere explicaţii suplimentare, metode individualizare, fişe, teste, evaluare adaptată la particularităţile şi posibilităţile elevului. Aici vin în ajutor metodele interactive, care oferă învăţătorului posibilitatea de a antrena copiii cu CES în activităţi şi a-şi atinge obiectivele stabilite.

După fiecare metodă aplicată, se pot obţine performanţe pe care copiii le percep şi-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înţeleg şi observă că implicarea lor este

diferită, dar încurajaţi, îşi vor cultiva dorinţa de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup. Grupul înţelege prin exerciţiu să nu-şi marginalizeze partenerii de grup, să aibă răbdare cu ei exersându-şi toleranţa reciproc. Metodele interactive de grup se pot combină între ele sau cu cele tradiţionale, cu metode din aceeaşi categorie, iar metodele tradiţionale nu se elimină, se modernizează, se combină, se modifică, se îmbunătăţesc şi se adaptează.

Aşadar, folosirea metodelor interactive în cadrul procesului instructiv educativ la copiii cu CES duce la o învăţare eficientă şi la creşterea motivaţiei şi performanţelor.

Aplicarea metodelor de către profesor/educator/învăţător presupune o continuă experimentare pentru ca la final să descopere de unul singur variantele celei mai bune combinări, aplicând cunoştinţe de psihologie, pedagogie şi având mereu în vedere rezultatele pe care le-a obţinut. Doar aşa metodele se integrează în mod natural în practica sa. Totodată va scade riscul de a transforma lecţiile în simple clişee ce se aplică în mod identic. Nu există metoda perfectă în sine, ea poate primi atributul de metodă foarte bună, dacă se aplică într-un mod creator, folosind talentul şi măiestria cadrului didactic.

Didactica modernă se înclină în favoarea utilizării mai multor modele de instruire deoarece *„ nu există un singur mod în care elevii învaţă şi cu atât mai puţin nu există un singur mod în care aceştia să fie învăţaţi*”.(Ioan Cerghit, 2002)

BIBLIOGRAFIE:

- Emil Verza, *Psihopedagogie Speciala*, Editura Didactica, si Pedagogica, Bucuresti, (1995)
- Dorin Ioan Carantină, Damian Mircea Totolan, *Psihopedagogie specială*, Ovidius University Press, Constanţa , (2007)
- Vrasmaş, T. *Şcoala şi educaţia pentru toţi*, Editura Miniped, Bucureşti. (2004)
- *Integrarea elevilor cu nevoi speciale in Şcolile Europene,* document 2009-D-619-ro-3
- T. Vrăşmaş, P. Daunt, I. Muşu, *Integrarea în comunitate a copiilor cu cerinţe educative speciale*, Editura Meriande, (1996)
- Vrăsmas, Ecaterina, Adina, *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura Credis, București, (2004)
- *RAPORT CU PRIVIRE LA SITUAŢIA EDUCAŢIEI INCLUZIVE ÎN ROMÂNIA*, Nicoleta Voicu, CEDU2000+ , Letiţia Baba, Fundaţia de Abilitare Speranţa

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PEDAGOGIA DIGITALĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIONAL ACTUAL, ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Popescu Alina Cosmina
Liceul Teoretic Alexandru Mocioni Ciacova, jud.Timiș

Rezumat

Prezentul articol explorează rolul pedagogiei digitale în contextul educațional contemporan, cu accent pe ciclul primar de învățământ. Lucrarea analizează principalele concepte ale pedagogiei digitale, beneficiile şi limitele integrării tehnologiei în clasele primare, prezintă aplicații concrete utilizate în practica didactică şi propune strategii de implementare adaptate vârstei elevilor.

1. Introducere

Secolul al XXI-lea a adus transformări profunde în toate domeniile vieții sociale, iar educația nu face excepție. Digitalizarea accelerată a societății, amplificată de contextul pandemiei din 2020, a demonstrat că sistemul educațional tradițional trebuie să se adapteze rapid la noile realități. Pedagogia digitală reprezintă un răspuns la aceste provocări, propunând o regândire a procesului de predare-învățare-evaluare prin valorificarea potențialului tehnologiilor informației şi comunicațiilor (TIC).

La nivelul învățământului primar, această adaptare capătă o importanță deosebită. Elevii din ciclul primar sunt denumiți adesea „nativi digitali” – o generație crescută în mijlocul dispozitivelor electronice şi al internetului. Cu toate acestea, simpla familiarizare cu tehnologia nu echivalează cu utilizarea ei în scop educativ. Rolul cadrului didactic devine esențial în ghidarea copiilor spre o utilizare responsabilă, creativă şi eficientă a instrumentelor digitale.

2. Concepte fundamentale ale pedagogiei digitale

Pedagogia digitală nu se reduce la simpla folosire a calculatoarelor sau a tabletelor în sala de clasă. Ea presupune o filozofie educațională centrată pe elev, care valorifică tehnologia pentru a crea experiențe de învățare autentice, interactive şi personalizate. Printre conceptele-cheie se numără: învățarea mixtă (blended learning), clasa inversată (flipped classroom), gamificarea şi utilizarea platformelor educaționale colaborative.

Învățarea mixtă combină activitățile față în față cu cele desfăşurate online, oferind elevilor flexibilitate în gestionarea propriului parcurs. Clasa inversată presupune asimilarea noilor cunoştințe

acasă prin materiale digitale, timpul din clasă fiind dedicat aplicării practice. Gamificarea transpune mecanisme specifice jocurilor – puncte, nivele, recompense – în contextul educațional, sporind motivația şi implicarea elevilor.

3. Aplicații digitale recomandate în învățământul primar

Piața educațională digitală oferă o varietate largă de aplicații şi platforme adaptate vârstei şcolare mici. Prezentăm în cele ce urmează categoriile principale şi exemple concrete de utilizare la clasă:

a) Platforme de evaluare formativă şi jocuri educaționale

- Kahoot! – platformă de quizuri interactive, foarte populară în rândul elevilor de ciclu primar. Profesorul creează întrebări cu variante de răspuns, iar elevii participă în timp real de pe orice dispozitiv. Stimulează competiția prietenoasa şi feedback-ul imediat.
- Wordwall – permite crearea de jocuri educaționale diverse: completare de cuvinte, potrivire de perechi, anagrame, ruletă. Activitățile pot fi personalizate în funcție de conținuturile predate (vocabular, matematică, ştiințe etc.).
- Quizizz – similar cu Kahoot!, dar permite elevilor să lucreze în ritmul propriu; include şi opțiunea de teme digitale, iar profesorul primeşte rapoarte detaliate despre performanța fiecărui elev.

b) Platforme de gestionare a clasei şi comunicare

- Google Classroom – mediu virtual complet de gestionare a activității didactice: postare de materiale, atribuire de teme, evaluare şi comunicare cu elevii şi părinții. Se integrează uşor cu celelalte aplicații Google (Docs, Forms, Slides, Meet).
- Seesaw – platformă de portofoliu digital, deosebit de potrivită pentru ciclul primar. Elevii postează lucrări foto, video sau audio, iar părinții pot urmări progresul copilului în timp real. Interfața este intuitivă şi prietenosă pentru vârsta mică.
- ClassDojo – aplicație de management al comportamentului şi comunicare cu familia. Profesorul acordă puncte pozitive sau negative, iar părinții primesc notificări instant. Facilitează crearea unei culturi de clasă pozitive.

c) Aplicații pentru creativitate şi prezentare

- Book Creator – aplicație pentru crearea de cărți digitale interactive. Elevii pot scrie texte, adăuga ilustrații, înregistra audio şi crea poveşti multimedia. Dezvoltă creativitatea, scrisul şi abilitățile de comunicare.
- Canva for Education – instrument grafic accesibil şi intuitiv, cu şabloane adaptate şcolii. Poate fi folosit pentru realizarea de afişe, prezentări, reviste şcolare sau proiecte tematice.
- Scratch Jr. (pentru cls. I–II) şi Scratch (cls. III–IV) – platforme de programare vizuală prin blocuri, dezvoltate de MIT. Introduc concepte de gândire computațională şi logică în mod ludic, fără a necesita cunoştințe de programare.

d) Resurse video şi interactive

- Khan Academy Kids – platformă gratuită cu lecții interactive de matematică, citire, logică şi socio-emoțional, concepută special pentru copiii de 2–8 ani. Parcursul este adaptat nivelului fiecărui copil.
- Padlet – tablă virtuală colaborativă pe care elevii şi profesorii pot posta text, imagini, linkuri şi videoclipuri. Util pentru brainstorming, colecții tematice sau prezentarea rezultatelor unui proiect.
- eTwinning – platformă europeană de proiecte colaborative internaționale, prin care elevii interacțtionează cu colegi din alte țări, disponibilă şi în limba română.

4. Beneficiile integrării aplicațiilor digitale în ciclul primar

Utilizarea aplicațiilor prezentate generează beneficii concrete în procesul educațional. Feedback-ul imediat oferit de platformele de evaluare formativă permite cadrului didactic să identifice rapid lacunele şi să intervină personalizat. Portofoliile digitale oferă o imagine longitudinală a progresului elevului, mult mai completă decât testele periodice. Aplicațiile creative dezvoltă gândirea critică, imaginația şi competențele digitale esențiale pentru secolul XXI.

Implicarea activă a părinților, facilitată de aplicații precum ClassDojo sau Seesaw, consolidează parteneriatul şcoală-familie şi îmbunătățeşte semnificativ rezultatele elevilor. Studiile de specialitate arată că, atunci când părinții sunt informați şi implicați în activitatea şcolară, motivația copiilor creşte considerabil.

5. Provocări şi recomandări

Integrarea pedagogiei digitale în ciclul primar presupune şi provocări reale. Inegalitatea accesului la tehnologie rămâne o problemă majoră, în special în mediul rural. Formarea continuă a cadrelor didactice în utilizarea pedagogică (nu doar tehnică) a aplicațiilor este esențială. Totodată, trebuie menținut un echilibru sănătos între activitățile digitale şi cele tradiționale, mai ales la vârstele mici, pentru a preveni supraexpunerea la ecrane.

Se recomandă ca fiecare cadru didactic să elaboreze o hartă digitală a clasei – un plan coerent care să precizeze ce aplicații se utilizează, în ce scopuri pedagogice şi cu ce frecvență, evitând fragmentarea şi utilizarea haotică a instrumentelor digitale.

6. Concluzii

Pedagogia digitală, susținută de aplicații bine alese şi integrate coerent în demersul didactic, poate transforma semnificativ experiența de învățare a elevilor din ciclul primar. Cheia succesului nu stă în tehnologie în sine, ci în calitatea pedagogică a actului educațional. Un cadru didactic reflexiv, creativ şi deschis inovației va şti să valorifice potențialul imens al instrumentelor digitale, menținând în centrul preocupărilor sale dezvoltarea armonioasă a fiecărui copil.

Bibliografie

Cucoş, C. (2006). Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării. Iaşi: Editura Polirom.

Istrate, O. (2010). Efecte şi rezultate ale utilizării TIC în educație. Bucureşti: Universitatea din Bucureşti.

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. On the Horizon, MCB University Press, Vol. 9 No. 5.

UNESCO. (2023). Technology in education: A tool on whose terms? Global Education Monitoring Report.

*** https://kahoot.com, https://wordwall.net, https://seesaw.com, https://classdojo.com, https://scratch.mit.edu (accesate mai 2025).

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR PRACTICE ÎN DEZVOLTAREA ELEVILOR DIN CLASA a II-a

BUȘESCU LARISA ANDREEA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BROȘTENI ANINOASA

Activitățile practice reprezintă o componentă fundamentală a procesului instructiv-educativ în ciclul primar. La clasa a II-a, elevii învață cel mai eficient prin acțiune directă, prin manipularea obiectelor și prin implicarea activă în sarcinile de lucru. Aceste activități contribuie la dezvoltarea gândirii concrete și la formarea unor deprinderi esențiale.

Integrarea activităților practice în lecții permite realizarea unei învățări centrate pe elev, în care acesta devine participant activ. În acest mod, informațiile sunt înțelese mai ușor și reținute pe termen lung. Totodată, elevii își dezvoltă autonomia, spiritul de inițiativă și capacitatea de colaborare.

Activitățile practice pot fi integrate interdisciplinar, realizând conexiuni între diferite domenii de studiu. Acest tip de abordare contribuie la formarea unei viziuni unitare asupra cunoașterii și la dezvoltarea competențelor cheie.

Exemplu de activitate – Comunicare în limba română:

Titlul lecției: Povestirea unui text cunoscut.

Obiective: dezvoltarea exprimării orale, înțelegerea textului, stimularea creativității.

Desfășurare: Elevii citesc un text scurt, apoi, în grupuri, realizează un mini-teatru (joc de rol). Fiecare grup primește un rol și recreează povestea prin dialog.

Rezultate: dezvoltarea comunicării, a imaginației și a lucrului în echipă.

Exemplu de activitate – Matematică:

Titlul lecției: Adunarea numerelor până la 100.

Obiective: consolidarea operațiilor de adunare.

Desfășurare: Elevii folosesc bețișoare și jetoane pentru a efectua adunări. Activitatea se desfășoară pe grupe, sub formă de joc („cine calculează mai repede și corect”).

Rezultate: înțelegerea concretă a operațiilor matematice.

Exemplu de activitate – Explorarea mediului:

Titlul lecției: Plantele și mediul de viață.

Obiective: observarea dezvoltării plantelor.

Desfășurare: Elevii plantează semințe în ghivece și urmăresc evoluția acestora timp de câteva săptămâni, completând un jurnal de observații.

Rezultate: dezvoltarea spiritului de observație și a responsabilității.

Exemplu de activitate – Arte vizuale și abilități practice:

Titlul lecției: Anotimpurile.

Obiective: dezvoltarea creativității.

Desfășurare: Elevii realizează colaje folosind materiale diverse (frunze, hârtie colorată).

Rezultate: dezvoltarea motricității fine și a simțului estetic.

Metodele interactive precum proiectul, experimentul și jocul didactic contribuie la creșterea motivației pentru învățare. Elevii devin mai implicați și își dezvoltă abilități esențiale pentru viață.

În concluzie, activitățile practice au un rol esențial în clasa a II-a, facilitând învățarea activă și dezvoltarea globală a elevilor.

Bibliografie

Cucoș, C. (2006). Pedagogie. Iași: Polirom.

Ionescu, M., Radu, I. (2001). Didactica modernă. Cluj-Napoca: Dacia.

Cerghit, I. (2002). Metode de învățământ. București: Aramis.

Programa școlară pentru învățământul primar

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Prevenirea abandonului școlar în rândul elevilor de gimnaziu din mediul rural

Prof. Pușcașu-Gavrilă Simona, Școala Gimnazială Nr 1 Răchiți, jud Botoșani

Abandonul școlar constituie un fenomen complex, cu impact deosebit asupra comunităților rurale, unde ratele de părăsire a școlii sunt semnificativ mai ridicate în comparație cu mediul urban. Conform datelor furnizate de UNICEF, în România peste 15% dintre elevii din zonele rurale abandonează sistemul educațional înainte de finalizarea ciclului gimnazial, în contrast cu doar 5% în mediul urban. Această problematică reprezintă nu doar un eșec al sistemului educațional, ci și un factor care contribuie la perpetuarea inegalităților sociale și a sărăciei. Pentru prevenirea abandonului școlar este necesară o abordare complexă și multifactorială, orientată spre eliminarea cauzelor fundamentale, cum ar fi sărăcia, accesul restricționat la resurse educaționale și normele culturale tradiționale depășite.Cauzele abandonului școlar în mediul rural

1. Factori socio-economici

Sărăcia este principalul motiv pentru care elevii din mediul rural renunță la școală. Multe familii nu își pot susține copiii în sistemul educațional din cauza costurilor indirecte (transport, cărți, uniforme) sau a presiunii de a contribui la venitul familial prin muncă agricolă sau migrație temporară. Potrivit Băncii Mondiale, peste 40% dintre familiile rurale din România trăiesc sub pragul sărăciei.

2. Infrastructură educațională deficitară

Instituțiile de învățământ din mediul rural se confruntă frecvent cu deficiențe semnificative în ceea ce privește dotările materiale, manifestate prin absența sălilor de clasă moderne, a laboratoarelor specializate, a bibliotecilor adecvate și a accesului la conexiuni stabile de internet. Totodată, în numeroase localități rurale nu există unități de învățământ gimnazial, fapt care determină elevii să parcurgă distanțe considerabile, adesea de zeci de kilometri zilnic, pentru a putea beneficia de procesul educațional.

3. *Atitudini culturale și familiale*

În anumite comunități rurale, educația este percepută ca având o valoare redusă, în special în cazul fetelor, care sunt supuse presiunii sociale de a se căsători precoce sau de a prelua responsabilitățile gospodărești. Conform unui studiu realizat de UNESCO, aproximativ 30% dintre părinții din mediul rural românesc consideră că „studii îndelungate nu aduc beneficii semnificative”.

4. Lipsa personalului calificat

Un număr semnificativ de cadre didactice manifestă reticență în a activa în mediul rural, invocând condițiile dificile de lucru, fapt ce conduce la existența unor posturi vacante în unitățile școlare. Această situație determină supraîncărcarea sălilor de clasă și, implicit, alocarea predării unor discipline către profesori fără calificarea corespunzătoare.

Prevenirea fenomenului abandonului școlar în mediul rural impune o colaborare consolidată între autorități, instituțiile de învățământ, familii și societatea civilă. Investițiile în domeniul educației reprezintă nu doar un instrument fundamental pentru combaterea sărăciei, ci constituie și o condiție indispensabilă pentru realizarea dezvoltării durabile. În acest context, eliminarea barierelor economice, modernizarea infrastructurii școlare și transformarea mentalităților sunt etape esențiale în garantarea dreptului universal la educație pentru toți copiii.

Bibliografie:

UNICEF România. (2021). Raport privind abandonul școlar în mediul rural

Banca Mondială. (2020). Sărăcia și educația în Europa de Est

UNESCO. (2019). Barriers to Education in Rural Communities

Save the Children. (2022). Programe de prevenire a abandonului școlar

Institutul Național de Statistică. (2023). Date privind educația în România

Ministerul Educației României. (2022). Strategia națională pentru reducerea abandonului școlar

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Dimensiunile consilierii educaționale a părinților

Prof. Pușcașu-Gavrilă Simona, Școala Gimnazială Nr 1 Răchiți, jud Botoșani

Provocările societăţii contemporane, caracterizată de schimbări rapide, conduc la nevoia oamenilor (în general) şi a părinţilor de a se dezvolta permanent pentru a se adapta solicitărilor – proces care atrage după sine nevoia de a achiziţiona cunoştinţe, deprinderi şi valori pe toată durata vieţii. Din această perspectivă, educaţia părinţilor este un tip de educaţie atât formală, cât şi non-formală care îşi propune (ca parte integrantă a educaţiei permanente) sprijinirea familiilor în ceea ce priveşte îmbunătăţirea cunoştinţelor şi abilităţilor parentale.

Valenţele consilierii psihopedagogice sau educaţionale sunt evidenţiate de caracteristicile ei esenţiale:

I. Consilierea psihopedagogică/ educaţională se adresează persoanelor aflate în diverse ipostaze şi stadii ale procesului de formare şi dezvoltare a propriei personalităţi.

II. Consilierea psihopedagogică/ educaţională are la bază un model psihoeducaţional al formării şi dezvoltării personalităţii (şi nu unul clinic şi curativ, cum este cazul psihoterapiei).

III. Consilierea psihopedagogică/ educaţională are cu precădere un rol preventiv şi de dezvoltare.

IV. Consilierea psihopedagogică/ educaţională este un demers educaţional-formativ specific, sarcina esenţială a consilierului educaţional nu este aceea de a instrui, ci mai degrabă, aceea de sprijini oamenii să se ajute singuri pentru a-şi rezolva prob-lemele şi de a-şi asigura dezvoltarea propriei personalităţi.

V. Consilierul psihopedagogic nu are soluţii dinainte stabilite, al căror succes este garantat necondiţionat, ci dimpotrivă el ajută persoana pe parcursul consilierii să găsească singură soluţia cea mai bună pentru rezolvarea propriei probleme.

VI. Consilierea psihopedagogică/ educaţională integrează şi valorifică perspectiva psihologiei umaniste privind formarea şi dezvoltarea personalităţii umane

Consilierea psihopedagogică parentală nu se reduce la sprijinul, ajutorul şi îndrumarea persoanelor implicate în activităţi educaţionale, instructiv-formative, în sensul strict al termenului

(elevi, studenţi, profesori etc.), ci are o arie de cuprindere mult mai largă, incluzând toate activităţile educaţional-formative pe care le parcurge omul, atât în contexte formale (în instituţii specializate: şcoli, universităţi etc.), cât şi în contexte informale (în experienţele vieţii cotidiene, din care omul învaţă să-şi dezvolte personalitatea). Iată de ce considerăm că activităţile de consiliere psihopedagogică/educaţională nu se reduc la cele cu caracter strict formativ de tip şcolar, ci cuprind toate influenţele şi acţiunile cu scop educaţional-formativ la care este supus omul pe întreaga durată a vieţii sale, şi, care au menirea să-i asigure învăţarea eficientă şi durabilă necesară rezolvării multiplelor şi diverselor probleme familiale.

Bibliografie:

1. Băban, A. (coord.) (2001), Consiliere educaţională, editura Psinet, Cluj-Napoca;
2. Cuznetov, Larisa._ Micleusanu, Zinaida._Bazele consilierii. Ghid metodologic.].

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Exemplu practic de activități educaționale din perspectiva inteligenței emoționale

Prof. Lazăr Silvia
Liceul Teoretic ”Alexandru Ioan Cuza”, București, sector 3

În anii ‘80, Howard Gardner, în teoria inteligenţelor multiple a identificat inteligenţa interpersonală şi inteligenţa intrapersonală, care combinate reprezintă ceea ce nouă ne este cunoscut astăzi sub numele de inteligenta emotionala.

Termenul a fost folosit pentru prima dată de Peter Salovey, profesor şi psiholog la Universitatea Yale şi John Mayer, profesor şi psiholog la Universitatea din New Hampshire.

Mai târziu, Daniel Goleman, tratează cu succes noul domeniu în lucrările sale, astăzi de referinţă. Inteligenţa emoţională este abilitatea individului de a recunoşte, identifica, conştientiza, exprima si controla emoţiile.

În calitate de coordonatori ai actului didactic, de manageri ai clasei de elevi avem responsabilitatea de a stabili și respecta reguli ale interacțiunii de grup, de a modela personalități și de a crea o dinamică care să aducă beneficii întregului grup de elevi. Din această perspectivă este important să știm cum să gestionăm emoțiile, atât de natură personală, cât și la nivel de grup, astfel încât să putem promova performanța școlară.

Raportându-ne la clasa de elevi, putem afirma că în fiecare colectiv de elevi există un lider (formal sau informal) care influențează, prin comportament și atitudine, atmosfera din clasă. Astfel, o clasă în care elevii cooperează, sunt deschiși către nou, interesați de calitatea actului didactic are un lider cu o inteligență emoțională crescută, care știe să își motiveze și să își susțină colegii.

Un aspect important în gestionarea emoțiilor la nivel de grup este reprezentat de valorificarea emoțiilor pozitive în diverse contexte de învățare. De exemplu, prin intermediul expresiilor faciale sau al reacțiilor emoționale putem accentua morala unei povești citite la ora de lectură sau importanța înțelegerii unui exercițiu dificil de matematică. De asemenea, putem forma deprinderi de acceptare necondiționată a celor din jur, de înțelegere a diversității culturale sau sociale.

Este important să avem în vedere faptul că elevii sunt dispuși să colaboreze la potențialul lor maxim atunci când se simt valorizați, iar acest lucru este determinat, în mare măsură, și de modul în care profesorul, în calitate de manager al clasei de elevi, știe să dezvolte relații de conectare, de încredere, de toleranță la frustrare cu elevii.

În clipa în care inteligența emoțională a clasei a fost creată și consolidată, elevii simt coeziunea grupului ca un factor protector față de provocările diverse ale mediului educațional.

Construirea coeziunii grupului de elevi și a inteligenței emoționale la nivel de clasă poate fi un proces de lungă durată, care presupune creativitate și curaj din partea tuturor celor implicați, dar care conduce la beneficii deosebite din punct de vedere al atingerii obiectivelor educaționale, sociale și comportamentale. În cartea sa "Self Science: The Subject is Me „(2nd edition) Karen Stone McCown et al.1998, Daniel Goleman oferă o listă considerabilă de emoții, în acest sens. Câteva sugestii ar fi: empatia, comunicarea, cooperarea şi rezolvarea de conflicte.

Nivelul coeficientului de inteligenţă emoţională al cadrelor didactice este de departe variabila cea mai importantă pentru crearea în clasă a unui mediu sănătos din punct de vedere al inteligenţei emoţionale.
Este evident că profilul unui cadru didactic de succes, inteligent emoţional presupune un bun management al emoţiilor, mai ales al emoţiilor negative într-un mod autentic, real şi sănătos.

În cadrul orelor de geografie, dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor poate fi asigurată prin utilizarea metodelor precum brainstorming, cubul, explozia stelară, chestionarul, RAI, jocul geografic, sau excursia. Foarte attractive și utile pentru elevi sunt lecțiile care au ca tematică aspect legate de problematica mediului înconjurător în perspectiva dezvoltării durabile.

Astfel, câteva exemple ar fi:

- Identificarea stărilor emoționale ale unor turiști care vizitează insula Sicilia, cu vulcanul Etna aflat la debut de erupție, respectiv să marcheze influența aerului poluat în urma acestei erupții asupra activităților de zi cu zi ale locuitorilor insulei.
- Găsirea unor soluții pentru un grup de turiști care a pierdut avionul de întoarcere către casă;

- Construirea unor chestionare care evaluează gradul de încredere și colaborare pe care ar mai fi dispuși să-l aibă, locuitorii unui oraș, unde autoritățile locale au întreprins acțiuni neprietenoase cu mediul înconjurător și fără a ține cont de nevoile reale ale comunității;
- Identificarea unor soluții de reluare a activităților cotidiene într-o comunitate afectată de un ciclon tropical, prin analiza în detaliu a elementelor de mediu afectate în acest sens;
- Identificarea unor stări psihice și găsirea unor variante de a gestiona corect situația, în cazul în care un grup de turiști este surprins de un seism puternic în Japonia, seism ce a provocat un dezechlibru semnificativ în funționarea mediului urban;
- Joc de rol pe teme de geopolitică actuală, respective modul în care marile puteri economice se raportează la poluarea atmosferică;
- Excursii tematice în care elevii să construiască chestionare care să evalueze impactul asupra calității vieții (nu doar partea economică, dar și cea afectiv-emoțională, stress etc.) în urma activităților turistice – într-o locație turistică.

Prin urmare, de ce este important să cultivăm inteligența emoțională a elevilor mai ales în activitățile didactice cu tematică deosebit de actuală, privind degradarea mediului înconjurător? - Pentru că, în acest fel, ei vor fi mai bine pregătiți pentru provocările vieții, devenind adulți echilibrați, care vor gestiona rațional și calm situații complicate. Un elev inteligent din punct de vedere emoțional este conștient de emoțiile sale și vorbește liber despre ele, recunoscând în același timp emoțiile celor din jur. Acesta știe să își gestioneze emoțiile negative, având comportamente rezonabile chiar și atunci când lucrurile nu merg așa cum și-ar dori și nu abandonează o activitate atunci când aceasta devine dificilă. Construirea inteligenței emoționale este un proces care nu se încheie niciodată. Dezvoltarea personală continuă pe toată perioada vieții, maturitatea noastră emoțională fiind influențată de felul în care ne raportăm la experiențele și provocările de care avem parte.

Dezvoltarea inteligenței este strâns legată de educarea sentimentelor. Din acest motiv, în lumea științei, în afaceri și în educație, conceptul de „inteligenta emoțională” începe să fie luat în considerare și valorizat din ce în ce mai mult.

Bibliografie

Gardner, H. Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st century, Morison, 2018.

Ledoux, J. The Emotional Brain, Simon and Schuster, 1998.
Goleman D, Inteligenţa emoţională, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2001.
https://eduform.snsh.ro/
https://revistaprofesorului.ro/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Lecția de educație fizică în anul 2046.

O paradigmă a integrării tehnologice și neuro-somatice

Prof. Gavra Gabriel, Liceul cu Program Sportiv Baia Mare

Introducere: Tranziția de la Tradițional la Digital-Adaptiv

În pragul jumătății secolului XXI, sistemul educațional global a suferit o metamorfoză profundă, declanșată de avansul exponențial al inteligenței artificiale și al biotehnologiei. Dacă în deceniile anterioare educația fizică era adesea percepută ca o disciplină secundară, limitată la exerciții repetitive și jocuri colective rudimentare, anul 2046 ne prezintă o realitate complet diferită. Astăzi, mișcarea este recunoscută drept pilonul central al dezvoltării cognitive și al sănătății mintale, fiind susținută de cadrele strategice internaționale (UNESCO, 2026). Această evoluție nu a fost doar o alegere pedagogică, ci o necesitate biologică într-o lume în care automatizarea a eliminat efortul fizic din majoritatea activităților cotidiene. Articolul de față explorează structura, tehnologia și filosofia unei lecții de educație fizică tipice din anul 2046, demonstrând cum „ora de sport" a devenit un laborator de optimizare umană.

Infrastructura Inteligentă și Ecosistemul Biometric

Sala de sport a anului 2046, denumită adesea „Centru de Performanță Neuro-Somatică", este o minune a ingineriei adaptive. Suprafețele de joc sunt compuse din polimeri haptici care își modifică densitatea în funcție de profilul biometric al elevului care le atinge.

Conform studiilor de ergonomie avansată (Omarov et al., 2024), aceste suprafețe reduc riscul de accidentări cu peste 90%, oferind o absorbție dinamică a șocurilor. Elevii nu mai poartă echipament textil clasic, ci „straturi inteligente" (smart skins). Acestea sunt integrate cu senzori nanotehnologici care monitorizează în timp real peste 50 de parametri fiziologici, de la nivelul de acid lactic din mușchi până la activitatea electrică a inimii. Tehnologia „wearable", care a început să prindă contur în anii 2020 (Thembelihle, 2025), a ajuns la o maturitate care permite corecția posturală instantanee prin stimulare tactilă subtilă. Dacă un elev execută o genoflexiune cu o curbură lombară incorectă, costumul aplică o presiune ușoară pe zonele vizate, ghidând mișcarea fără intervenția directă a profesorului.

Gamificarea Imersivă: Când Realitatea Virtuală Întâlnește Efortul Fizic

Cea mai mare provocare a începutului de secol a fost motivația elevilor. În 2046, această problemă a fost rezolvată prin integrarea totală a realității augmentate (AR) și mixte (MR). Lecția de

educație fizică este acum o experiență gamificată complexă. Elevii folosesc lentile de contact AR care suprapun un univers narativ peste spațiul fizic al sălii.

Cercetările publicate în MDPI (2022) au evidențiat că utilizarea elementelor de joc în educația fizică crește rata de participare activă și plăcerea percepută a efortului. Într-o lecție de rezistență, elevii nu „aleargă în cerc", ci participă la o misiune de salvare într-un ecosistem fantastic, unde viteza și coordonarea lor sunt necesare pentru a depăși obstacole digitale. Inteligența Artificială centrală (IA) acționează ca un maestru de joc (Game Master), ajustând dificultatea fiecărui element în funcție de capacitatea de efort a elevului, asigurând astfel că fiecare participant se află în „starea de flux" – nici plictisit, nici suprasolicitat.

Rolul IA în Optimizarea Cognitivă prin Mișcare

Intersecția dintre neuroștiințe și sport este inima curriculumului în 2046. Este demonstrat faptul că activitatea fizică precis dozată îmbunătățește funcțiile executive ale creierului (JMIR Serious Games, 2026). Sistemele de IA analizează datele biometrice pentru a determina momentul exact în care creierul elevului este cel mai receptiv la învățare. Lecția de sport este intercalată cu micro-sesiuni de învățare cognitivă, profitând de valul de dopamină și factor neurotrofic derivat din creier (BDNF) eliberat în timpul exercițiilor fizice.

Profesorul de educație fizică nu mai este doar un antrenor, ci un analist de date educaționale. Acesta primește pe tableta sa holografică un „heatmap" al stării emoționale și fizice a întregii clase, permițându-i să intervină cu suport psihologic sau tehnic exact acolo unde este nevoie. Această abordare personalizată este susținută de viziunea UNESCO asupra viitorului educației, care pune accent pe „bunăstarea holistică" ca obiectiv educațional suprem (UNESCO, 2026).

Sustenabilitatea și Dimensiunea Socială a Mișcării

În ciuda tehnologizării masive, educația fizică în 2046 a redescoperit importanța conexiunii cu natura și cu ceilalți. Programele de „eco-sport" (Proful de Sport, 2025) integrează exercițiile în aer liber cu activități de regenerare a mediului. Elevii utilizează aplicații care transformă energia cinetică generată în timpul orei de sport în credite de energie pentru comunitățile defavorizate, oferind mișcării un scop altruist. Această dimensiune socială combate izolarea indusă de viața în spațiul digital.

Deși interfața este tehnologică, colaborarea este umană. Echipele sunt formate din elevi cu profiluri fizice complementare, forțându-i să comunice și să găsească strategii comune, dezvoltând empatia și reziliența socială.

Evaluarea în 2046: De la Note la Profiluri de Dezvoltare

Sistemul clasic de notare bazat pe bareme fixe a dispărut. În 2046, evaluarea la educația fizică este continuă și multidimensională. Fiecare elev deține un „Pașaport Biometric de Dezvoltare", unde sunt înregistrate progresele în forță, flexibilitate, coordonare și sănătate cardiovasculară.

Evaluarea nu se face prin comparație cu ceilalți, ci prin raportare la propriul potențial genetic și la istoricul personal. Această schimbare de paradigmă a eliminat stigmatul asociat cu ora de sport pentru elevii mai puțin dotați fizic, transformând disciplina într-una dintre cele mai populare materii școlare.

Așa cum subliniază raportul UNESCO (2026), succesul educațional în viitor va fi măsurat prin capacitatea individului de a-și menține echilibrul între sănătatea fizică și cea mentală într-un mediu volatil.

Concluzie: Viitorul este în Mișcare

Privind spre anul 2046, devine clar că lecția de educație fizică a depășit granițele exercițiului mecanic. Ea a devenit o fuziune armonioasă între biologie, tehnologie și etică. Prin utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale și a realității augmentate, educația fizică reușește să ofere soluții concrete pentru provocările secolului XXI: sedentarismul, problemele de sănătate mintală și deconectarea socială.

Această viziune nu este o utopie, ci o direcție susținută de datele actuale și de dorința de a construi o generație mai sănătoasă, mai rezilientă și mai integrată.

Bibliografie

JMIR Serious Games. (2026). Gamified Physical Education and Cognitive Performance Among Chinese Secondary School Students: Cross-Sectional Moderation Mediation Study. Recuperat de la https://games.jmir.org/2026/1/e81086

MDPI. (2022). Gamification in Physical Education: A Systematic Review. Education Sciences, 12(8), 540. Recuperat de la https://www.mdpi.com/2227-7102/12/8/540

Omarov, B., Omarov, N., Mamutov, Q., Kissebayev, Z., Anarbayev, A., Tastanov, A., & Yessirkepov, Z. (2024). Examination of the augmented reality exercise monitoring system as an adjunct tool for prospective teacher trainers. Retos, 58, 85-94. https://doi.org/10.47197/retos.v58.105030

ProfuldeSport.ro. (2025). Tendințe moderne în educația fizică la nivel global. Recuperat de la https://profuldesport.ro/tendinte-moderne-in-educatia-fizica-la-nivel-global/

Thembelihle, G. (2025). Augmented Reality in Physical Education: A Gamified Approach to Enhanced Learning. International Journal of Research and Innovation in Social Science (IJRISS), 9(9).

UNESCO. (2026). Futures of Education: Anticipating and imagining new possibilities. Recuperat de la https://www.unesco.org/en/futures-education

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Educația în paradigma SMART: convergențe între tehnologie, reflecție critică și formarea competențelor secolului XXI

Prof. Miculescu Tatiana
Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”

În contextul accelerării transformărilor socio-tehnologice care reconfigurează profund arhitectura societății contemporane, educația se află într-un moment de inflexiune, fiind chemată să-și regândească nu doar instrumentele, ci însăși finalitatea. Paradigma tradițională, centrată pe transmiterea liniară a cunoștințelor, devine din ce în ce mai insuficientă în raport cu nevoia formării unor indivizi autonomi, capabili să navigheze critic și creativ într-un univers informațional hiper-saturat.

Conceptul de „Școală SMART” se înscrie, astfel, într-o viziune educațională integratoare, în care tehnologia nu este valorizată ca scop în sine, ci ca mediu de mediere cognitivă și de amplificare a experiențelor de învățare. Această paradigmă propune o deplasare semnificativă de accent: de la acumularea de informații către dezvoltarea competențelor transversale, precum gândirea critică, colaborarea, adaptabilitatea și capacitatea de rezolvare a problemelor complexe.

Integrarea tehnologiei digitale în spațiul educațional nu trebuie interpretată drept o simplă modernizare instrumentală, ci ca o restructurare profundă a modului în care cunoașterea este construită, validată și aplicată. Platformele educaționale, inteligența artificială și resursele interactive deschid posibilitatea unei învățări personalizate, în care traseul educațional al fiecărui elev poate fi ajustat în funcție de ritm, interese și stil cognitiv. În acest sens, tehnologia devine un catalizator al diferențierii pedagogice și al democratizării accesului la educație de calitate.

În centrul acestei reconceptualizări se află profesorul, a cărui identitate profesională cunoaște o transformare semnificativă. Dincolo de rolul tradițional de furnizor de informații, cadrul didactic devine un arhitect al situațiilor de învățare, un mediator al sensurilor și un facilitator al reflecției critice. Competențele sale nu mai sunt evaluate exclusiv prin prisma expertizei disciplinare, ci și prin capacitatea de a crea contexte educaționale relevante, autentice și stimulative pentru elevi.

Elevul, la rândul său, este repoziționat din postura de receptor pasiv în cea de participant activ și co-constructor al propriului parcurs educațional. Într-o Școală SMART, învățarea capătă valențe exploratorii, fiind susținută de interogare, experiment și reflecție. Accentul se deplasează de la

reproducerea mecanică a informațiilor către internalizarea și aplicarea acestora în contexte variate, favorizând astfel dezvoltarea unei gândiri flexibile și autonome.

În concluzie, paradigma SMART nu reprezintă doar o etapă de modernizare a sistemului educațional, ci o mutație conceptuală profundă, care redefinește relația dintre cunoaștere, tehnologie și formarea individului. Într-o lume caracterizată prin incertitudine și complexitate, educația devine nu doar un proces de transmitere a valorilor și informațiilor, ci un spațiu al formării conștiinței critice și al cultivării capacității de a învăța pe tot parcursul vieții.

Bibliografie

1. John Dewey (1938). *Experience and Education*. New York: Macmillan.
2. Lev Vygotsky (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
3. Jean Piaget (1970). *Psychology of Intelligence*. Totowa, NJ: Littlefield, Adams & Co.
4. Seymour Papert (1980). *Mindstorms: Children, Computers, and Powerful Ideas*. New York: Basic Books.
5. Howard Gardner (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.
6. OECD (2019). *OECD Learning Compass 2030*. Paris: OECD Publishing

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Copilul de azi între ecran, natură și emoții

Prof. ed. timpurie: Alessandra Andronache
Școala Gimanzială „Vlaicu Vodă” / Grădinița cu Program Prelungit nr.3
Slatina/ Olt

Rezumat

Copilăria contemporană este marcată de transformări profunde generate de tehnologie, stilul de viață urban și schimbările sociale. Copilul de azi se află la intersecția dintre lumea digitală (ecrane), nevoia fundamentală de contact cu natura și dezvoltarea emoțională sănătoasă. Acest referat analizează impactul utilizării excesive a ecranelor asupra dezvoltării cognitive și emoționale, rolul esențial al naturii în creșterea armonioasă a copilului și importanța echilibrului pentru formarea unei personalități sănătoase.

1. Introducere

În ultimele decenii, copilăria a suferit o transformare radicală. Dacă în trecut jocul în aer liber și interacțiunea directă dominau viața copiilor, astăzi ecranele (telefon, tabletă, televizor) ocupă un loc central. Această schimbare ridică întrebări importante privind dezvoltarea copilului: cum influențează tehnologia dezvoltarea cognitivă și emoțională? Care este rolul naturii? Cum poate fi menținut echilibrul între aceste dimensiuni?

2. Copilul și lumea ecranelor

Tehnologia oferă oportunități educaționale și de divertisment, dar utilizarea excesivă a ecranelor poate avea efecte negative semnificative. Studiile arată că timpul îndelungat petrecut în fața ecranelor este asociat cu:

- scăderea capacității de concentrare și atenție;
- întârzieri în dezvoltarea limbajului;
- probleme emoționale precum anxietatea și depresia;
- comportamente agresive sau hiperactivitate.

De asemenea, cercetările evidențiază faptul că expunerea excesivă la ecrane limitează interacțiunile sociale directe, ceea ce afectează dezvoltarea abilităților de comunicare și empatie.

Un alt aspect important este faptul că ecranele oferă o stimulare rapidă și intensă, diferită de experiențele reale. Aceasta poate duce la:

- scăderea răbdării;

- nevoia constantă de stimuli puternici;
- dificultăți în autoreglarea emoțională.

În plus, utilizarea ecranelor ca metodă de calmare a copilului poate deveni un mecanism nesănătos de gestionare a emoțiilor.

3. Importanța naturii în dezvoltarea copilului

În contrast cu mediul digital, natura oferă copilului experiențe esențiale pentru dezvoltarea armonioasă.

Contactul cu natura contribuie la:

- dezvoltarea motrică prin mișcare liberă;
- stimularea creativității și imaginației;
- reducerea stresului și anxietății;
- îmbunătățirea atenției și a capacității de concentrare.

Jocul în aer liber permite copilului să exploreze, să experimenteze și să învețe prin experiență directă. Spre deosebire de mediul digital, natura oferă stimuli variabili, care favorizează dezvoltarea gândirii complexe și a adaptabilității.

Totodată, timpul petrecut în natură încurajează interacțiunea socială reală și dezvoltarea relațiilor autentice, esențiale pentru echilibrul emoțional.

4. Emoția – fundamentul dezvoltării sănătoase

Dezvoltarea emoțională este o componentă esențială a copilăriei. Copiii învață să își recunoască și să își gestioneze emoțiile prin:

- interacțiuni cu părinții și alți copii;
- joc simbolic;
- experiențe reale, nu virtuale.

Specialiștii subliniază că dezvoltarea emoțională depinde de experiențe directe, precum comunicarea, jocul și relaționarea.

Expunerea excesivă la ecrane poate limita aceste experiențe, afectând dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale. De asemenea, lipsa timpului pentru reflecție și conectare cu sine poate duce la dificultăți în înțelegerea propriilor emoții.

În schimb, activitățile precum jocul liber, lectura și interacțiunea cu natura contribuie la dezvoltarea echilibrului emoțional și a autonomiei.

5. Echilibrul între ecran, natură și emoție

Nu tehnologia în sine este problema, ci lipsa echilibrului. Ecranele pot avea beneficii educaționale dacă sunt utilizate:

- în mod controlat;
- cu conținut adecvat vârstei;
- sub supravegherea adulților.

Specialiștii recomandă:

- limitarea timpului petrecut în fața ecranelor;
- încurajarea activităților în aer liber;
- promovarea interacțiunilor reale;
- implicarea părinților în activitățile copilului.

De asemenea, este important ca părinții și educatorii să ofere modele echilibrate și să creeze contexte variate de învățare și dezvoltare.

6. Concluzii

Copilul de azi trăiește într-o lume complexă, în care tehnologia, natura și emoțiile coexistă. Pentru o dezvoltare armonioasă, este esențial ca aceste dimensiuni să fie echilibrate.

Ecranele nu trebuie eliminate, ci integrate responsabil în viața copilului. Natura trebuie reintrodusă ca element esențial al copilăriei, iar dezvoltarea emoțională trebuie susținută prin relații autentice și experiențe reale.

Viitorul copilului depinde de modul în care adulții reușesc să creeze acest echilibru între digital, natural și emoțional.

Bibliografie

- EDICT. (2025). *Influența ecranelor asupra sănătății copiilor*.
- Ego.ro. (2025). *Expunerea copiilor la ecrane: cât este prea mult?*
- Yuno Clinic. (2026). *Impactul ecranelor asupra copiilor*.
- Descopera.ro. (2025). *Folosirea excesivă a ecranelor și dezvoltarea limbajului*.
- RoMedic. (2025). *Utilizarea ecranelor și problemele socio-emoționale la copii*.
- Tikaboo. (2018). *Copiii și ecranele – pericole și benefici*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Paradigmă și inovație în didactica chimiei: Dezbaterea dintre tradiționalismul experimental și digitalizarea cognitivă

Frîntu Vasilica Daniela
Colegiul Național Spiru Haret Tg-Jiu, Gorj

Prezentul articol analizează tensiunea dialectică dintre metodele clasice de predare a chimiei și noile imperative ale erei digitale. Într-un context în care abstractizarea excesivă îndepărtează elevii de științele fundamentale, explorăm modul în care modelul *Flipped Classroom*, realitatea augmentată și evaluarea bazată pe competențe pot revitaliza interesul pentru chimie, fără a sacrifica rigoarea academică.

1. Introducere: Criza de identitate a chimiei școlare

Chimia este, prin definiție, știința transformării. Cu toate acestea, în mod paradoxal, modul în care ea este predată în multe sisteme de învățământ a rămas static de decenii. Elevul contemporan, „nativ digital", se confruntă cu o discrepanță majoră între dinamismul informației de care dispune și ariditatea manualului clasic.

Dezbaterea actuală nu se rezumă la a alege între „cretă" și „tabletă", ci vizează o reconfigurare a triadei didactice: profesor – elev – conținut.

2. Nivelurile de reprezentare și bariera cognitivă

Conform modelului propus de Alex Johnstone, învățarea chimiei are loc la trei niveluri simultane:

1. Nivelul macro (Observabil): Reacțiile vizibile, schimbarea culorii, efervescența.
2. Nivelul sub-micro (Molecular): Mișcarea atomilor, legăturile chimice, orbitalii.
3. Nivelul simbolic: Formule, ecuații, simboluri matematice.

Metoda tradițională se concentrează adesea pe nivelul simbolic, lăsând elevul să penduleze confuz între celelalte două. Metodele moderne propun utilizarea vizualizărilor computerizate pentru a construi o punte directă între ceea ce elevul vede în eprubetă și ceea ce se întâmplă la nivel atomic.

3. Revoluția metodelor de predare

3.1. Laboratorul virtual vs. Laboratorul real

Aceasta reprezintă cea mai aprinsă zonă a dezbaterii.

- Argumente pro-digital: Simulările (ex. *PhET Interactive Simulations*) permit experimente care ar fi prea periculoase sau costisitoare în realitate (ex. reacția clorului cu sodiul metalic). Ele permit „încetinirea” timpului pentru a observa mecanismele de reacție.
- Argumente pro-tradiție: Chimia este o știință senzorială. Lipsa contactului fizic cu sticlăria de laborator, mirosul reactivilor și necesitatea unei motricități fine (titrarea picătură cu picătură) reduce chimia la un simplu joc pe calculator, privând elevul de rigoarea de execuție.

3.2. Flipped Classroom: Inversarea responsabilității

În acest model, prelegerea teoretică este mutată în afara clasei (prin tutoriale video), iar timpul de curs este dedicat exclusiv învățării active. Profesorul nu mai este „înțeleptul de pe scenă”, ci un „ghid de pe margine”. Această metodă încurajează spiritul critic și colaborarea, transformând ora de chimie într-un atelier de rezolvare a problemelor de viață reală.

4. Gamificarea și învățarea bazată pe probleme (PBL)

Gamificarea nu înseamnă transformarea chimiei în divertisment, ci utilizarea mecanismelor psihologice din jocuri pentru a menține angajamentul.

- Exemplu: Crearea unui „Escape Room” chimic virtual unde elevii trebuie să identifice o substanță necunoscută prin teste de solubilitate și pH pentru a debloca următorul nivel.
- PBL: Abordarea fenomenelor cotidiene (ex: „De ce ruginește mașina tatălui mai repede iarna?” sau „Cum funcționează un acumulator de Tesla?”) forțează elevul să aplice noțiunile de electrochimie și redox într-un context pragmatic, nu doar teoretic.

5. Modernizarea evaluării: De la memorare la competență

Evaluarea tradițională, bazată pe teste sumative periodice, măsoară adesea capacitatea de memorare pe termen scurt. O revistă modernă de chimie trebuie să promoveze:

1. Evaluarea Formativă Digitală: Utilizarea instrumentelor de tip *Socrative* sau *Kahoot* pentru un feedback instantaneu. Profesorul știe în minutul 5 al lecției dacă elevii au înțeles configurația electronică, putând ajusta explicația pe loc.
2. Portofoliul Electronic: Elevul documentează un experiment prin fotografii și clipuri video, explicând fenomenele. Aceasta dezvoltă competențe transdisciplinare (chimie + IT + comunicare).

6. Provocări etice și logistice

Nu putem ignora obstacolele:

- Fractura digitală: Inegalitatea dintre școlile dotate și cele subfinanțate.
- Supraîncărcarea cognitivă: Prea multă tehnologie poate distrage de la esența fenomenului chimic.
- Rolul IA: Inteligența Artificială poate genera rapoarte de laborator perfecte, dar lipsite de efort intelectual real. Soluția? Mutarea evaluării pe argumentare orală și demonstrație practică.

7. Concluzii: Către un model hibrid sustenabil

Concluzia acestei dezbateri nu trebuie să fie una de excludere, ci de integrare. Viitorul educației chimice rezidă într-o pedagogie hibridă:

- Utilizăm VR (Virtual Reality) pentru a „călători” în interiorul unei rețele cristaline de NaCl.
- Păstrăm eprubeta și flacăra becului de gaz pentru a înțelege realitatea materiei.
- Adoptăm evaluarea continuă pentru a încuraja progresul, nu sancționarea.

Chimia este puntea dintre fizică și biologie. Prin modernizarea predării ei, nu formăm doar viitori chimiști, ci cetățeni capabili să înțeleagă complexitatea lumii materiale și să ia decizii informate într-o societate tehnologizată.

Bibliografie Selectivă

1. Johnstone, A. H. (1991). *Why is science difficult to learn? Things are seldom what they seem*. Journal of Computer Assisted Learning.

2. Gabel, D. (1999). *Improving Teaching and Learning through Chemistry Education Research*. Journal of Chemical Education.

3. Hattie, J. (2014). *Învățarea vizibilă*. Editura Trei.

4. UNESCO (2023). *Evoluția competențelor digitale în educația STEM*.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar, CIOBOATĂ CECILIA
LICEUL TEHNOLOGIC DE SERVICII „SFÂNTUL APOSTOL ANDREI” PLOIEȘTI

În contextul educației moderne, învățarea integrată reprezintă o direcție esențială pentru formarea unei viziuni unitare asupra lumii înconjurătoare. Studiul viețuitoarelor – plante și animale – oferă un cadru ideal pentru dezvoltarea gândirii logice, a capacității de observare și a exprimării orale la elevii din ciclul primar.

Lecția **„Plante și animale. Caracteristici comune viețuitoarelor”**, desfășurată la clasa **a II-a,** ilustrează modul în care conținuturile din aria curriculară **Matematică și științe ale naturii** pot fi corelate eficient cu cele din Comunicare în limba română, contribuind la o învățare activă și semnificativă.

Demersul didactic pornește de la valorificarea experienței directe a elevilor și de la stimularea curiozității acestora. Încă din etapa de captare a atenției, elevii sunt implicați într-o activitate interactivă de tip joc didactic, identificând într-un careu noțiuni esențiale precum apă, aer, lumină sau hrană. Această etapă are rolul de a reactualiza cunoștințele anterioare și de a crea o punte spre noile conținuturi. Introducerea unei scrisori tematice, cu valențe ludice și afective, contribuie la crearea unui climat pozitiv de învățare și facilitează implicarea emoțională a elevilor în activitate.

Lecția propriu-zisă urmărește formarea și consolidarea unor competențe specifice, precum identificarea caracteristicilor viețuitoarelor și înțelegerea nevoilor de bază ale acestora. Prin observarea comparativă a unor imagini reprezentând plante și animale, elevii sunt ghidați să descopere asemănări și deosebiri, ajungând la concluzia că toate viețuitoarele sunt corpuri vii și au nevoie de anumite condiții pentru a trăi și a se dezvolta. Această abordare inductivă favorizează construirea activă a cunoașterii și dezvoltarea gândirii critice.

Un moment important al lecției îl constituie prezentarea procesului de creștere și dezvoltare a plantelor, pornind de la observarea directă a semințelor încolțite. Elevii descoperă astfel rolul seminței în înmulțirea plantelor și sunt încurajați să ofere exemple din experiența personală. Extinderea conținutului către alte modalități de înmulțire, precum bulbii sau butașii, contribuie la îmbogățirea cunoștințelor și la realizarea conexiunilor interdisciplinare.

În ceea ce privește studiul animalelor, lecția abordează modul de înmulțire, evidențiind diferența dintre mamifere și păsări. Prin utilizarea imaginilor și a discuțiilor ghidate, elevii înțeleg că

unele animale nasc pui vii, în timp ce altele se înmulțesc prin ouă. De asemenea, analiza ciclurilor de viață ale unor animale sprijină formarea unei perspective dinamice asupra dezvoltării organismelor vii.

Metodele didactice utilizate – conversația, explicația, exercițiul și jocul didactic – sunt alese astfel încât să asigure participarea activă a tuturor elevilor. Alternarea formelor de organizare (frontală și individuală) permite adaptarea activității la nevoile grupului și ale fiecărui elev în parte. Mijloacele didactice variate, precum imaginile, fișele de lucru și materialele concrete, susțin învățarea prin descoperire și facilitează înțelegerea conceptelor abstracte.

Evaluarea este realizată pe parcursul întregii lecții, prin observarea sistematică a comportamentului elevilor și prin analiza răspunsurilor acestora. Activitatea de fixare și transfer, concretizată prin rezolvarea unei fișe de lucru, permite verificarea nivelului de înțelegere și aplicare a cunoștințelor dobândite. În final, aprecierile individuale și de grup contribuie la consolidarea motivației pentru învățare și la dezvoltarea încrederii în sine.

Un element de originalitate al demersului didactic îl reprezintă integrarea componentelor afective și creative, prin utilizarea unor mesaje personalizate și a unor contexte imaginare apropiate de universul copilăriei. Acestea nu doar că sporesc atractivitatea lecției, dar contribuie și la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare și față de mediul înconjurător.

În concluzie, lecția „Plante și animale. Caracteristici comune viețuitoarelor” demonstrează eficiența abordării integrate în învățământul primar. Prin combinarea metodelor interactive cu conținuturi relevante și accesibile, elevii sunt sprijiniți să înțeleagă lumea vie într-un mod coerent și atractiv. Astfel de demersuri didactice contribuie nu doar la formarea competențelor specifice disciplinei, ci și la dezvoltarea unei atitudini responsabile față de natură și la cultivarea spiritului de observație și explorare.

MIJLOACE DIDACTICE

S	A	P	Ă	A	E	R	E
O	L	U	M	I	N	Ă	H
L	T	K	J	Ă	M	X	R
W	Z	B	K	S	E	A	A
W	J	Q	J	X	O	V	N
C	Ă	L	D	U	R	Ă	Ă
S	U	Y	G	S	K	K	B
O	Î	J	G	M	H	P	D

Dragii Moșului,

Ho-ho-ho! Aici Moș Nicolae, direct din atelierul meu plin de ciocolată fierbinte și șosete… multe șosete! V-am scris ca să vă povestesc ceva super-mega-interesant despre… *plante!* Da, da, acele ființe verzi care nu fug, nu vorbesc și nu mănâncă biscuiții Moșului (din fericire!). Știați că plantele sunt niște mici supereroi? Își încep viața dintr-o **semințică cât un năsuc de elf**, iar apoi… *poc!* cresc, se întind, se înalță, de parcă ar face gimnastică în fiecare zi! Ele beau apă prin rădăcini – ca și cum ar avea paie ascunse sub pământ – și folosesc lumina soarelui ca să-și gătească singure mâncarea. Nici n-au nevoie de bucătărie! Frunzele sunt bucătarii lor șefi, iar meniul este mereu același: **salată de lumină cu sos de aer proaspăt**.

Plantele ne ajută enorm: ne dau aer curat (Moșul are nevoie de aer bun când aleargă cu sania), fac fructe delicioase și arată atât de frumos încât și spiridușii le fac poze pentru albumul lor de Crăciun.

Așa că aveți grijă de ele: udați-le, vorbiți-le frumos (da, da, le place!) și priviți-le cum cresc. Promit că nu pleacă nicăieri… decât dacă vine un elf poznaș și le mută!

Să fiți voioși, cuminți și curioși, exact ca niște boboci de floare!

Cu ho-ho-ho și multe dulciuri,
Moș Nicolae

Scrisoare pentru elev

Ho-ho-ho! Moș Nicolae îți scrie cu mult drag! Am aflat cât de curioasă ești și cât de bine ai învățat despre plante și animale. Ai înțeles că plantele cresc, se hrănesc cu lumină și apă, iar animalele pot să se miște, să caute hrană și să aibă grijă de puii lor.

Sunt tare mândru de tine și de curiozitatea ta! Spiridușii mei au trecut pe la ghetuța ta și au văzut cât de frumos ai pregătit-o. Pentru hărnicia și bunătatea ta, ți-am lăsat un mic dar plin de magie și bucurie.

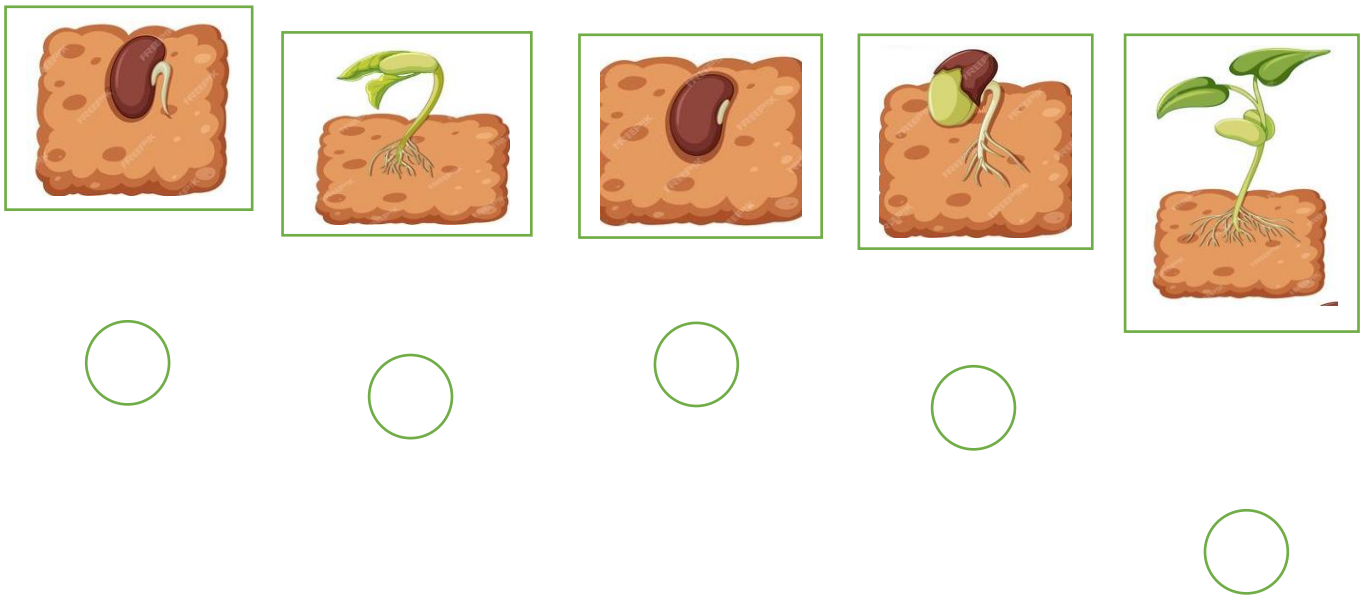
Continuă să observi natura, să fii blândă cu plantele și animalele și să rămâi mereu un mic explorator al lumii vii!

Cu mult drag,
Moș Nicolae

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

FIȘĂ DE LUCRU

1. Ordonează etapele de creștere a unei plante:

2.Grupează animalele în tabel conform cerințelor:

vacă, rață, pește, câine, elefant, pelican.

Naște pui vii	**Se înmulțește prin ouă**

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Fii SMART, spune NU violenței!

Prof. **Moisescu Cristina** – Gradinița cu PN Tătărani,
structură a Lic. Tehn. Ion C. Brătianu, Bărcănești, Prahova

Prevenirea violenței în mediul educațional nu este doar o obligație legală, ci și o responsabilitate morală a fiecărei instituții de învățământ. Deși adesea discuțiile despre acest subiect se axează pe școli urbane, cu efective mari de elevi, este esențial să înțelegem că fenomenul violenței poate apărea și în mediul rural, chiar și în grădinițele mici, unde numărul redus de copii nu garantează întotdeauna o interacțiune armonioasă. La vârsta preșcolară, conflictele pot porni din motive aparent banale – o jucărie împărțită cu greu, o frustrare neexprimată, o lipsă de înțelegere a regulilor de comunicare. Tocmai de aceea, prevenția trebuie începută devreme, într-un mod adaptat realităților locale.

Într-o mică grădiniță din mediul rural, cu doar două grupe de copii și o echipă educațională restrânsă, am desfășurat un proiect educațional dedicat prevenirii comportamentelor agresive și consolidării relațiilor de respect și prietenie. Specificul acestui mediu – o comunitate închegată, dar cu resurse limitate – a cerut o abordare creativă, bazată pe colaborare, adaptabilitate și implicare activă a părinților.

Prima activitate a proiectului a avut loc în luna decembrie 2024 și s-a intitulat sugestiv *Povestea care oprește palma*. Având în vedere numărul redus de copii și atmosfera familiară a grădiniței, s-a optat pentru o metodă educațională bazată pe poveste și teatru de păpuși. Educatoarele au creat un scenariu original în care personajul principal – un iepuraș – învăța să își controleze impulsurile și să nu răspundă cu lovituri atunci când se simțea furios sau frustrat.

Copiii au urmărit cu interes povestea, au pus întrebări și au fost invitați să reinterpreteze scena în propriile cuvinte. Ulterior, fiecare copil a desenat o scenă din poveste și a explicat cum ar reacționa el într-o situație similară. Scopul activității a fost să încurajeze exprimarea emoțiilor prin cuvinte și nu prin gesturi agresive, să ofere alternative concrete la violență și să transforme învățarea într-un proces empatic și blând.

În luna martie, grădinița a organizat o activitate interactivă numită *Cercul respectului*, care a avut ca obiectiv înțelegerea limitelor personale și a respectului față de ceilalți. Deoarece în comunitățile rurale copiii interacționează zilnic nu doar la grădiniță, ci și în spațiile comune din sat, era important ca aceștia să învețe cum să își exprime punctul de vedere fără să impună, cum să ceară ajutor și cum să refuze fără a jigni.

Activitatea a început cu o discuție ghidată despre ce înseamnă *respectul*, cum se manifestă, cum se simte și de ce este important. Copiii au fost invitați să formeze un cerc, fiecare având ocazia să spună un *cuvânt frumos* pentru colegul din dreapta. A urmat o serie de jocuri de rol în care s-au ilustrat situații uzuale: un copil care vrea să ia o jucărie fără să ceară voie, un coleg care întrerupe pe altcineva sau un copil care ignoră regulile jocului. Prin aceste exerciții, copiii au fost învățați să asculte activ, să ofere feedback pozitiv și să găsească soluții împreună.

Am desfășurat o activitate în parteneriat cu Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), sub titlul *Știu să spun NU!*. Deși poate părea neobișnuit să se vorbească despre astfel de pericole în mediul preșcolar, este important ca educația pentru siguranță să înceapă devreme, în mod adaptat, fără a crea frică, ci oferind încredere și instrumente clare de protecție.

Reprezentanta ANITP a desfășurat o activitate interactivă pentru a le explica copiilor ce înseamnă spațiul personal, cine sunt *persoanele de încredere* și când este potrivit să spui *nu* chiar și unui adult. Această activitate a adus în comunitatea mică un subiect rar discutat, dar esențial. Mulți părinți au apreciat că informațiile au fost oferite cu sensibilitate și realism, fără să sperie, dar cu suficientă forță încât să trezească atenția.

Experiența desfășurării acestui proiect într-o grădiniță noastră cu puțini copii a demonstrat că, indiferent de mărimea colectivului, prevenirea violenței trebuie să fie o componentă esențială a procesului educațional. Într-un mediu în care relațiile sunt mai apropiate și influențele comunitare sunt mai directe, intervențiile au șansa de a avea un impact profund și de durată.

Prevenirea violenței nu se face doar prin reguli, ci prin cultivarea empatiei, învățarea limitelor și oferirea de modele pozitive. Iar aceste lucruri, așa cum s-a dovedit în grădinița din sat, pot începe dintr-o sală mică, cu câțiva copii, dar cu idei mari și inimă deschisă.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PRACTICI EDUCAŢIONALE CARE SUSŢIN ÎNVĂŢAREA PRIN JOC

Prof. Vasile Elena Amalasunda
Grădinița cu PP Sfântul Mucenic Mina Ploiești

Învățarea este un proces complex care antrenează întreaga personalitate , zestrea genetică a acesteia, nivelul proceselor intelectuale, motivația. Ea implică interactiunea factorilor cognitivi si noncognitivi.

Jocul este un ansamblu de acțiuni si operatii care paralel cu destinderea, buna dispozitie și bucuria, urmărește obiective de pregatire intelectuală, morală si fizică a copilului. Pentru copil, jocul este distracţie, este învăţătură, este muncă, mijloc prin care se educă, mijloc eficient de cunoaştere a lumii înconjurătoare.

Conceptul de învățare prin joc este o metodă recunoscută pentru impactul său pozitiv asupra dezvoltării cognitive, fizice și emoționale a copiilor.

Învățarea prin joc poate îmbina educația cu distracția, permițând copiilor atât să învețe în mod natural și eficient, cât și să se exprime liber și creativ. Într-o lume în care metodele tradiționale de predare se confruntă adesea cu provocări legate de motivația și implicarea elevilor, jocul devine un instrument valoros și un aliat de bază în procesul educațional.

Învățarea prin joc stimuleaza dezvoltarea cognitivă timpurie, dezvoltă abilitatile sociale si emotionale, stimuleaza creativitatea, ajută la cresterea motivatiei si stimulează învățarea activă, dezvoltă limbajul, stimulează memoria si concentrarea, stimulează inteligenta.

Educația prin joc este esențială în învățământul preșcolar. Practicile educaționale eficiente care încurajează învățarea prin joc la grădiniță pot fi:

1. Jocuri de rol și dramatizare in cadrul carora copiii își dezvoltă imaginația, vocabularul și abilitățile sociale prin interpretarea diverselor personaje.

Exemple: "De-a doctorul", "La piata", "Suntem ecologisti!".

2. Jocuri senzoriale și exploratorii care dezvoltă simțurile și abilitățile motorii fine prin experiențe tactile și vizuale.

Exemple: "Recunoaste legumele!" realizarea unor experimente, lucrul cu plastilină.

3. Jocuri STEM pentru învățare practică prin care se realizeaza introducerea noțiunilor de știință, tehnologie, inginerie și matematică prin activități interactive.

Exemple: "Cel mai inalt turn"(construirea turnurilor din cuburi), "Asaza-ma la locul meu!"(sortarea obiectelor după culoare/mărime).

4. Jocuri muzicale și ritmice care îmbunătățesc coordonarea, memoria și atenția copiilor prin sunete și mișcare.

Exemple: "Barza", "Uite-asa!"(cântece cu mișcări), "Marinarii"dansuri ritmice, "Chitaristul" (utilizarea instrumentelor muzicale simple).

5. Jocuri cooperative pentru dezvoltarea socială care ajută copiii să învețe despre colaborare, respect și reguli sociale.

Exemple: "Cerculetele jucause" (jocuri cu mingea), ștafete, construcția unui puzzle mare împreună.

6. Activități artistice și creative care dezvoltă imaginația și exprimarea personală prin artă și bricolaj.

Exemple: "Pictorul talentat" (pictură cu degetele), modelaj cu lut, colaje din materiale reciclabile.

7. Jocuri în aer liber și activități motrice care îmbunătățesc sănătatea fizică și coordonarea motorie.

Exemple: "Cursa ursuletilor" (curse cu obstacole), sărituri pe trasee.

8. Jocuri de construire și rezolvare de probleme care dezvoltă gândirea logică și creativitatea copiilor prin manipularea diverselor materiale.

Exemple: Lego, cuburi de lemn.

9. Povestiri interactive și teatru de păpuși care îmbogățesc vocabularul, imaginația și capacitatea de ascultare.

Exemple: "Ola la gradinita" interpretarea unui rol cu ajutorul păpușilor de mână, marionete, citirea interactivă a poveștilor.

10. Jocuri digitale educative prin care sunt introduse noțiuni de tehnologie și logică, menținând atenția copiilor.

Exemple: "Cine stie castiga!" folosirea unei aplicații educaționale interactive.

Cel mai potrivit tip de joc care declanșează învățarea este jocul didactic. Jocul didactic este o metodă în care predomină acțiunea didactică simulată. Este orientat spre finalitatea - invatare prin joc. În cadrul jocului didactic "Călătorie in lumea povestilor" au fost vizate comportamente precum: recunoasterea si exprimarea emotiilor de baza, demonstrarea abilitatilor de autocontrol emotional, insusirea si respectarea regulilor si întelegerea efectelor acestora în planul relatiilor sociale.

Pentru a face învățarea mai atractivă și eficientă, educația prin joc trebuie să includă activități variate și captivante. În timpul jocului, copilul se detaseaza de la realitatea obiectiva si se transpune într-o lume creată de fantezia si imaginația sa.

BIBLIOGRAFIE:

• Avram Săftica ; Mihu Ecaterina; Său Zonica , “Jocul didactic pentru preşcolari”- Ghid metodic, Editura Terra, Focşani, 2004 ;

• Chiscop Liviu, Didactica educaţiei limbajului în învăţământul preşcolar. Ghid metodic - Editura „Grigore Tăbăcaru‘‘, Bacău 2000 ;

• Lespezeanu Monica, „ Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar”, Ed. Omfal Esenţial, Bucureşti, 2007;

• Voiculescu Elisabeta, „Pedagogie preşcolară”,Ed. Aramis, Bucureşti, 2003.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ABSENTEISMUL ȘCOLAR

Șerban Andreea Maria, Grăginița cu P.P. Cozia

Absenteismul scolar este un fenomen social ingrijorator de frecvent in ultimii ani, in special in mediile urbane defavorizate socio-economic. Numarul elevilor care lipsesc zile intregi de la scoala este in crestere in aproape toate tarile. Absenteismul este diferit de fuga de la scoala (chiulul): in cazul absenteismului, elevul nu lipseste de la o ora anume din programa scolara, ci pleaca de acasa ca si cum ar merge la scoala, insa isi petrece intreaga zi in alte locuri.Cand este vorba despre absenteismul scolar, initial, elevul lipseste de cateva ori o zi intreaga de la scoala, cautand activitati mai placute: merge prin cafenele, baruri, sali de Internet, magazine, parcuri. De multe ori, el se integreaza intr-un grup de elevi care lipsesc si ei de la scoala, ceea ce face ca absenteismul sa devina din ce in ce mai frecvent. Principalul risc implicat de acest comportament il reprezinta activitatile pe care le face adolescentul in cadrul grupului: consum de alcool, tutun, chiar droguri. Exista o legatura directa intre elevii care absenteaza frecvent zile intregi de la scoala si cei care adopta diverse activitati delincvente, care pot fi mai placute sau profitabile: consum si trafic de alcool, droguri, furt, prostitutie. De asemenea, absenteismul poate conduce la abandonul scolar, care afecteaza incontestabil intregul viitor al elevului, intrarea sa intr-o institutie de invatamant superior sau pe piata muncii.

Absenteismul scolar este depistat de obicei dupa ce s-a ajuns la o frecventa riscanta. Parintii nu au idee ca adolescentii nu merg la scoala, caci ii vad plecand dimineata cu ghiozdanul si intorcandu-se acasa la ora normala. Profesorii inteleg ce se intampla tarziu, caci elevul ofera de obicei motive plauzibile, chiar note falsificate care ar veni de la parinti sau adeverinte medicale contrafacute. Atunci cand este in sfarsit depistat absenteismul scolar, parintii sunt tentati sa creada ca totul va fi bine: la urma urmei, cine nu a chiulit vreodata in viata lui? Ei insa ignora adevarata semnificatie a acestui comportament: elevul care absenteaza zile intregi nu este ca cel care chiuleste la cateva ore, el a renuntat la viata scolara, absenteismul sau este un protest, o revolta si arata o indiferenta sau o ura intensa fata de institutia scolara.In special avand in vedere ca s-au facut legaturi directe intre absenteismul scolar si comportamente infractionale si deviante ar trebui ca parintii, odata ce sunt informati asupra acestei situatii, sa nu o priveasca cu detasare, ci sa se asigure ca adolescentul nu mai scapa de sub supraveghere si sa comunice cu acesta, pentru a afla problema sa cu scoala. Caci elevul care absenteaza frecvent are clar o problema cu scoala – fie o lipsa de interes, de motivatie, considerand

ca scoala este inutila si neprofitabila, fie o imagine de sine negativa determinata de rezultatele proaste, de relatii tensionate cu alti elevi, de incapacitatea de adaptare. In primul caz, elevii privesc scoala ca fiind pierdere de timp, in al doilea, ca fiind o experienta indezirabila si chiar traumatizanta pe plan social. In orice situatie, consilierea de specialitate poate revela problema elevului si poate ajunge la propunerea unor solutii viabile. In caz contrar, exista intotdeauna riscul abandonului scolar, elevul preferand sa intre in activitati care presupun profit material imediat – diverse munci legale sau nu in tara si in afara.

Absenteismul scolar evolueaza astfel: initial, elevul care traieste sentimente de respingere cu privire la scoala lipseste la cateva ore; dupa care, va lipsi cateva zile; daca in aceste zile va intalni alti elevi care absenteaza si se va implica in diferite activitati placute sau profitabile, se ajunge la abandon. Cauzele respingerii fata de scoala, a fricii, urii sau dezinteresului fata de aceasta institutie stau atat in factori scolari, cat si in factori familiali.Astfel, absenteismul scolar este favorizat de un mediu scolar in care programa cuprinde materii inutile din perspectiva elevului – materii care nu il ajuta sa isi indeplineasca aspiratiile si sa intre pe piata muncii. De asemenea, stilul pedagogic al majoritatii profesorilor, care au un mod de predare-invatare exigent si mecanic, relatia bazata doar pe autoritate si pe reguli si sanctiuni, competitia scolara, probele de evaluare extrem de dificile, toate favorizeaza dorinta elevului de a protesta si de a scapa. Invers, si un stil pedagogic prea laissez-faire si un mediu scolar permisiv, lipsit de supraveghere, in care absentele nu sunt urmarite si nu atrag dupa sine urmari poate incuraja conduita absenteista. Insa multi elevi se confrunta cu aceste caracteristici ale mediului scolar si nu recurg la absenteismul scolar. Ce anume contribuie la adoptarea acestei conduite? Mediul familial, stilul educational al parintilor. Astfel, daca parintii unui elev care deja este dezinteresat sau simte repulsie fata de scoala sunt indiferenti, nu valorizeaza educatia, nu supravegheaza si nu isi urmaresc copilul, acesta va avea cale libera spre absenteism. Daca in special, parintii nu si-au terminat studiile, insa au serviciu bun, sau invers, daca parintii au studii superioare, insa sunt someri, elevul va devaloriza total educatia scolara, observand in propria familie ca nu are nici un rezultat profitabil; iar daca parintii nu ii explica totusi ca are o valoare in dezvoltarea personala si sociala, scoala va fi abandonata in final. La fel, in cadrul familiilor in care parintii sunt dependenti de alcool sau droguri, si astfel nu controleaza deloc copilul si nu se implica in educatia lui, elevul va dezvolta o aversiune fata de orice autoritate: atat parentala, cat si scolara si de obicei va fugi in alt oras/tara.

Familia poate insa contribui chiar activ la absenteismul scolar: in anumite medii defavorizate, parintii pretind copilului sa lipseasca de la scoala pentru a indeplini anumite munci pentru a castiga bani. In Romania, aceasta situatie este frecventa atat in mediul rural, unde elevii din clasele mari sunt uneori nevoiti sa renunte la finalizarea studiilor pentru a intretine familia, dar si in mediul urban, in cadrul familiilor defavorizate social: someri, romi. Sunt copii de varste ingrijrator de fragede trimisi la munci grele pe santier, la cersit, fete tinere indemnate la prostitutie – acestea sunt realitati ale societatii urbane actuale.

Absenteismul scolar provine astfel din existenta unor insatisfactii personale ale elevului in legatura cu activitatea scolara, cu stilul pedagogic al profesorilor, cu mediul scolar in general, insatisfactii care, combinate cu un mediu familial indiferent sau care devalorizeaza educatia, imping elevul la aceasta conduita.

Bibliografie:

Băban, Adriana (coord.), Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere, Cluj-Napoca, 2001

Băiaşu, Nadia, Predonescu, Eusebiu, Consilierea în şcoală. Ghid pentru profesorii consilieri şi diriginţi, Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2001

Jigău, Mihai, Consilierea carierei, Sigma, Bucureşti, 2001

Moldovanu, Iosif, „Cartea mare a jocurilor”, Chişinău

Neamţu, Cristina, Devianţa şcolară, Polirom, Iaşi, 2003

Ogien, Albert , Sociologia devianţei, Polirom, Iaşi, 2002

Tomşa, Gheorghe, Consilierea şi orientarea în şcoală, Credis, Bucureşti, 2003

Vernon, Ann „Dezvoltarea inteligenţei emoţionale. Educaţie raţional emotivă şi comportamentală clasele V-VIII”, Editura ASCR, Cluj Napoca, 200

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EVALUAREA ÎN ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ

STEP BY STEP

PROF. ÎN ÎNV. PRIMAR MĂRUȘTER MONICA ADRIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ARON COTRUȘ” ARAD

Învăţarea şi dezvoltarea reprezintă procese în continuă evoluţie. În consecinţă, dascălii trebuie să aibă în vedere o evaluare continuă. Un prim program de dezvoltare a copilului trebuie să aibă în vedere perfecţionarea continuă a cunoştinţelor sale, înţelegerea tot mai aprofundată a lumii şi a propriei persoane.

Specificul evaluării în Programul Step by Step este învăţarea / predarea centrată pe nevoile copilului. Învăţătorii trebuie să observe cum îşi îndeplinesc copiii sarcinile în situaţii obişnuite, unde au numeroase ocazii de a-şi demonstra cunoştinţele şi aptitudinile, decât să detecteze ce nu ştiu şi nu pot face.

Alternativa educaţionlă Step by Step pentru învăţământul primar promovează o viziune asupra evaluării care încorporează tehnici variate care permite cadrelor didactice să prezinte progresul copiilor, într-o manieră semnificativă. Prin observarea copiilor în timp ce citesc, scriu, interacţionează cu alţii, ori sunt implicaţi în diferite activităţi, învăţătorul adună informaţii despre fiecare elev în parte, pe care le încadrează într-un curriculum ce ţine cont de gradul de dezvoltare a copilului. Întâmplările consemnate, listele de verificare, întrevederile învăţător-elev, autoevaluarea elevului sunt procedee şi tehnici aflate în sprijinul învăţătorilor, pentru a-şi evalua elevii mai precis şi pentru a fi mai eficienţi în comunicare.

Scopul principal al evaluării în sistemul Step by Step este să urmărească progresul copilului şi să stabilească exact la ce nivel de dezvoltare se află fiecare elev în parte, să permită elevilor să se autoevalueze.

Implicarea părinţilor în procesul evaluării nu trebuie limitată la primirea unui formular care să-i informeze asupra rezultatelor copilului pe o anumită perioadă de timp. Ei vor avea o imagine mult mai clară în momentul în care li se oferă mostre concrete ale muncii elevului, arătând dezvoltarea copilului. Părinţii vor primi săptămânal fişe individuale ale elevilor, portofolii, caiete care vor fi însoţite de o scrisoare care explică natura muncii efectuate de copil şi rostul setului de lucrări. Lucrările

vor fi înapoiate cu o scrisoare de răspuns în care părinţii îşi exprimă observaţiile şi părerile privitoare la progresul copilului.

Pentru a asigura succesul modelului Step by Step pentru învăţământul primar, e obligatorie folosirea următoarelor metode de evaluare deoarece numai prin observarea şi documentarea continuă a cadrelor didactice se poate obţine o evaluare continuă şi corectă asupra fiecărui copil.

Observare / Documentare - Această formă de evaluare se va face încă din primele zile de şcoală. Învăţătorii adună informaţii valide şi credibile, în timpul activităţilor zilnice de la clasă. Această informaţie alimentează judecăţile făcute asupra copiilor şi a metodelor de instruire potrivite. În special, la munca pe centre învăţătorul observă, discută şi apoi evaluează. Observaţiile trebuie să fie sistematice, obiective, selective şi atent înregistrate ceea ce va duce la o evaluare cât mai corectă.

Centrul de activitate - La centrele de activitate elevii sunt evaluaţi în mod curent, astfel copiii observând singuri modul în care au progresat. Învăţătoarea împreună cu grupul de elevi discută felul în care au rezolvat sarcina, apoi urmează evaluarea individuală. Învăţătorul corectează munca individuală împreună cu fiecare copil. Dacă găseşte greşeli, acestea se subliniază lăsându-l pe copil să se corecteze singur, după ce explică oral. Corectându-se singur, elevul vede ce a greşit şi tinde să înveţe din greşeli ca în final să nu le mai repete. Procedând în acest fel, elevul de la Step by Step învaţă repede că orice greşeală se poate îndrepta, că el trebuia să se autodepăşească.

Scaunul autorului - În clasele Step by Step un instrument important de evaluare este „Scaunul Autorului”. Aici elevul prezintă colegilor tema efectuată de el sau de grupul de la centru la care a lucrat. Prezentarea este urmată de analiza şi comentariile colegilor şi învăţătoarei. Acest exerciţiu îi formează pe copii în direcţia înţelegerii raţionamentelor colegilor şi de a judeca rezultatul muncii colegilor lui pe care îl va compara cu munca lui. Totodată este un instrument prin care elevii învaţă să comunice liber.

Autoevaluarea elevului- În clasele orientate spre necesităţile copilului autoevaluarea e un aspect important. Pentru a stimula tendinţa spre autoevaluare elevii sunt încurajaţi de învăţător să-şi stabilească propriile obiective, sunt lăsaţi să mediteze la ceea ce au învăţat, li se pun diferite întrebări a căror răspunsuri vor fi consemnate într-un jurnal. Astfel copiii devin conştienţi de realizările lor şi ştiu ce aşteaptă de la ei învăţătorii şi părinţii.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

VALORIFICAREA RFIDT ÎN PROCESUL DE PLANIFICARE A DEMERSULUI DIDACTIC

PROF. SCARLAT IULIANA
ȘC. GIM. „VLAICU VODĂ” - G.P.P. NR. 3 SLATINA

Valorificarea RFIDT în planificarea didactică la nivel preșcolar reprezintă o abordare modernă care transformă grădinița într-un spațiu de învățare interactiv și adaptat erei digitale.

Educația timpurie se desfășoară astăzi într-un context profund influențat de dezvoltarea tehnologică. Copiii care frecventează grădinița sunt, în mare măsură, nativi digitali, familiarizați cu ecrane, sunete, imagini și elemente interactive încă de la vârste fragede.

În acest context, integrarea echipamentelor tehnice în activitățile educaționale nu mai reprezintă doar o opțiune, ci o necesitate. Echipamentele tehnice utilizate în mediul educațional sunt variate și în continuă evoluție. Printre cele mai frecvent întâlnite sunt, calculatoarele și laptopurile, tabletele interactive, boxele audio, video-proiectoarele și platformele educaționale.

Activitățile desfășurate cu preșcolarii trebuie să țină cont de particularitățile de vârstă, precum învățarea prin joc, durata redusă a atenției și nevoia de stimulare senzorială și vizuală. Utilizate corect și adaptate vârstei copiilor, echipamentele tehnice pot sprijini procesul de învățare prin joc, stimulând curiozitatea și interesul preșcolarilor.

Exemple de aplicații și platforme digitale ce pot fi folosite în grădiniță: WorldWall, LearningApps, StoryJumper, LiveRes, Khan Academy, Plickers, Mentimeter.

Oportunități:

1.Creșterea atractivității procesului educational

Utilizarea echipamentelor tehnice face activitățile mai interactive și mai atractive. Materialele multimedia, cum ar fi imagini, videoclipuri, animații, facilitează înțelegerea conceptelor și mențin interesul preșcolarilor pentru învățare.

2. Acces rapid la informație

Tehnologia oferă acces imediat la o cantitate mare de informații, permițând preșcolarilor și educatoarelor să exploreze surse diverse și actualizate. Astfel, procesul de învățare devine mult mai flexibil și mai dinamic.

3. Dezvoltarea competențelor digitale

Folosirea echipamentelor tehnice contribuie la formarea competențelor digitale, învățând preșcolarii să utilizeze responsabil tehnologia și să comunice eficient.

4. Personalizarea învățării.

Tehnologia permite adaptarea activităților educaționale la ritmul și stilul de învățare al fiecărui copil. Platformele educaționale oferă exerciții diferențiate și feedback imediat, sprijinind progresul individual. Utilizarea acestor echipamente tehnice ajută cadrul didactic în organizarea activităților, permite diversificarea metodelor de predare și facilitează adaptarea la ritmul individual de învățare al preșcolarilor.

Limitele integrarii echipamentelor tehnice:

1.Accesul inegal la tehnologie

Nu toate grădinițele beneficiază de aceleași resurse tehnologice, ceea ce poate accentua inegalitățile educaționale. Lipsa echipamentelor sau a conexiunii la internet reprezintă un obstacol major pentru egalitatea de șanse a preșcolarilor.

2. Dependența excesivă de tehnologie

Utilizarea necontrolată a echipamentelor tehnice poate conduce la dependenţă, diminuând capacitatea de concentrare şi gândire critică a copilului. De asemenea, există riscul reducerii interacţiunii directe dintre educatori şi preşcolari.

3. Problemele tehnice

Defecțiunile echipamentelor, lipsa mentenanței sau competențelor digitale insuficiente ale cadrelor didactice pot afecta desfășurarea eficientă a activităților educaționale.

Integrarea eficientă a tehnologiei în educație presupune desfășurarea unor provocări importante:

-formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul utilizării tehnologiei;

-elaborarea unor strategii educaționale coerente;

-asigurarea unui echilibru între metodele tradiționale și cele moderne.

Educatoarea are un rol esențial în ghidarea copiilor și în selectarea celor mai potrivite instrumente tehnologice pentru atingerea obiectivelor educaționale.

Rolul educatoriei în era digitală.

Grădinița trebuie să fie un spațiu educațional modern, flexibil și prietenos, în care tehnologia nu substituie, ci completează armonios metodele tradiționale, astfel învățarea devenind o experiență atractivă și colaborativă, susținută de instrumente digitale de ultimă generație. În acest context, figura

centrală rămâne educatorul, care evaluează către rolul de mediator între copii și universul biologic. El nu este un transmisător de informații, ci un veritabil arhitect al experiențelor de învățare.

Implicarea părinților prin instrumente digitale:

Oportunități: comunicare rapidă și eficientă, implicare crescută a părinților, feedback și transparență educațională.

Limite și provocări: acces și competențe digitale inegale, timp limitat al părinților, dar și necesitatea utilizării echilibrate a tehnologiei.

Fundamentul unei educații echilibrate constă în faptul că tehnologia nu substituie intervenția umană, ci o completează și o amplifică. Deși tehnologia pune la dispoziție diverse instrumente, cadrul didactic, cel care le conferă sens, transformând utilizarea dispozitivelor într-un proces educațional profund adaptat nevoilor fiecărui copil.

În concluzie, valorificarea RFIDT în învățământul preșcolar nu reprezintă doar o modernizare a dotărilor materiale, ci o schimbare de paradigmă pedagogică. Prin integrarea echilibrată a resurselor informaționale, a instrumentelor funcționale și a unui design tehnologic adaptat, cadrul didactic transformă procesul de învățare dintr-unul centrat pe transmitere, într-unul centrat pe explorare, creativitate și interactivitate. Această abordare pregătește copilul pentru o societate digitalizată, dezvoltându-i nu doar cunoștințe, ci și abilități critice precum gândirea algoritmică, rezolvarea de probleme și utilizarea responsabilă a tehnologiei.

Bibliografie:

- Ministerul Educației, *Curriculum pentru educație timpurie*, București, 2009
- Adăscăliței, A., *Instruire asistată de calculator: Didactică informatică*, Editura Polirom, Iași, 2007.
- Bocoș, M., *Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Polirom, Iași, 2013.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Colaborarea grădiniță-familie e SMART!

Prof. Florentina Popescu
Grădinița Step by Step cu PP și PN *Licurici*, Ploiești

Părinții de astăzi sunt mai implicați decât au fost vreodată în dezvoltarea copiilor lor. Cu excepția momentului când vine vorba de preșcolari. Mulți părinți își lasă copiii de dimineață la gradinita, educatoarele ii preiau, apoi părinții îi iau la sfârșitul zilei, fără să se gândească la evoluția lor. Cu toate acestea, pentru a obține adevăratele beneficii ale educației timpurii, părinții trebuie să ia în considerare modul în care pot susține ceea ce copiii lor învață pe parcursul zilei.

Beneficiile implicării părinților

Cea mai importanta parte a dezvoltării cognitive a copilului are loc în anii preșcolarității. Prin asumarea unui rol activ în procesul de educație timpurie, părinții pot asigura copilul de tot sprijinul de care are nevoie pentru a-și dezvolta potențialul. Implicarea părinților ajută la extinderea predării în afara clasei și creează o experiență pozitivă pentru copii.

Părinții care sunt la curent cu ceea ce se întâmplă în clasă sunt capabili să stabilească o legătură între ceea ce se învață la gradinita și ceea ce se intampla acasă. Această conexiune este o componentă cheie a dezvoltării unui copil și vine în sprijinul învățării ulterioare.

Ce rol pot juca părinții în educația timpurie?

Implicarea părinților în educația timpurie poate extinde experiențele pe care le are un copil în clasă la activitățile din lumea reală. Un părinte care înțelege ce lucrează copilul lui preșcolar are un sens mai bun al competențelor copilului lui și percepe domeniile la care trebuie să lucreze pentru a-i îmbunătăți abilitățile.

Una dintre cele mai dificile provocări pentru educatoarele din ziua de astăzi este să descopere cum să implice mai bine părinții în educatia copilului. Stabilirea unor linii de comunicare bune între grădiniță și părinți, precum și efortul puternic de implicare a acestora ca parteneri importanți în educația copilului, pot avea un impact pozitiv asupra capacității de învățare a preșcolarilor.

Sfaturi pentru încurajarea implicării părinților

- Invită părinții să afle mai multe despre tine si personalul grădiniței;
- Întreabă părinții dacă au un talent special pe care ar dori să-l împărtășească cu grupa;
- Întreabă părinții dacă există subiecte pe care ar dori să le includă în curriculumul grupei;

- Pune la dispoziția părinților resurse utile. Acestea pot fi în legătură cu dezvoltarea abilităților motrice, dezvoltarea limbajului, gestionarea comportamentului și multe altele.
- Recomandă activități complementare pe care un părinte și un copil le pot finaliza acasă. Aceste activități pot extinde curriculum-ul dincolo de cadrul clasei și pot consolida ceea ce s-a predate.

Implicarea părinților în activitățile Grupei Steluțelor de la Grădinița Step by Step cu PP și PN *Licurici* Ploiești – PARTENERIAT: *Împreună pentru educația Generației Alpha – cei care vor schimba lumea*

Zile de nastere

Excursii

Sinaia, Prahova

Aventura în natură – Arefu, Argeș

Ateliere cu taticii

Felicitări pentru mama

Sport si sănătate

Ateliere cu mamicile

Ziua Mamei 2018

Atelier tematic –

Glob de zapada

Ziua Mamei 2019

Mic dejun gustos și sănătos

Atelier cu bunicile

Simbolul grupei

Brioșe

Plantare *Braduțul grupei*

Implicarea părinților și a familiei în educația timpurie va contribui la îmbunătățirea rezultatelor învățării copiilor. De aceea, noi ne propunem cat mai multe activități în parteneriat cu familia pentru a facilita comunicarea și colaborarea dintre noi și membrii aceasteia.

Aceste programe își propun să stimuleze copilul în vederea dezvoltării abilităților academice și social-emoționale, să promoveze practicile parentale pozitive și relațiile sănătoase dintre părinte-copil.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

„Școala SMART – profesorul ca arhitect al educației viitorului”

Autor: Achim Antonia Andreea
Școala de proveniență: Grădinița cu P.P.nr.29, Sibiu

În societatea contemporană, marcată de digitalizare accelerată și de transformări economice și culturale profunde, educația este nevoită să se reinventeze constant. Modelul tradițional, bazat pe transmiterea unidirecțională a informației, nu mai răspunde nevoilor unei generații crescute în era tehnologiei. În acest context, conceptul de „Școală SMART” capătă o importanță tot mai mare. Deși adesea asociat cu utilizarea tehnologiei în clasă, acest concept este mult mai complex și implică o schimbare de paradigmă. În centrul acestei transformări se află profesorul, cel care devine principalul agent al schimbării. O Școală SMART pentru profesori nu înseamnă doar echipamente moderne, ci o nouă viziune asupra rolului educației și al cadrului didactic.

În primul rând, profesorul dintr-o Școală SMART își redefinește rolul. Dacă în trecut era considerat principalul furnizor de cunoștințe, astăzi el devine un facilitator al învățării. Elevii au acces rapid la informație prin internet, însă acest acces nu garantează înțelegerea sau utilizarea corectă a acesteia. Profesorul SMART îi ajută pe elevi să selecteze informațiile relevante, să le analizeze critic și să le aplice în contexte reale. Astfel, accentul se mută de la memorare la înțelegere și aplicare. Profesorul devine un ghid, un mentor și un sprijin în dezvoltarea competențelor elevilor.

Un element central al Școlii SMART este integrarea tehnologiei în procesul educațional. Pentru profesori, acest lucru presupune nu doar utilizarea unor dispozitive digitale, ci și dezvoltarea competențelor necesare pentru a le folosi eficient. Tablele interactive, platformele de e-learning, aplicațiile educaționale, realitatea augmentată sau inteligența artificială sunt doar câteva dintre instrumentele care pot transforma modul de predare. De exemplu, profesorii pot crea lecții interactive folosind prezentări multimedia, pot organiza teste online cu feedback instant sau pot utiliza simulări pentru a explica concepte complexe. Totuși, tehnologia nu trebuie să devină un scop în sine. Un profesor SMART știe că valoarea reală a tehnologiei constă în modul în care aceasta este integrată în procesul de învățare, în funcție de obiectivele didactice și de particularitățile elevilor.

Un alt aspect important este personalizarea învățării. Fiecare elev are propriul ritm de învățare, propriile interese și propriul stil cognitiv. Într-o clasă tradițională, aceste diferențe sunt adesea ignorate, ceea ce poate duce la demotivare sau la rezultate slabe. Într-o Școală SMART, profesorul utilizează

metode și instrumente care permit adaptarea procesului educațional la nevoile fiecărui elev. De exemplu, platformele digitale permit crearea unor trasee de învățare personalizate, iar evaluările online pot oferi feedback imediat și specific. Astfel, elevii devin mai implicați, iar procesul de învățare devine mai eficient și mai relevant.

În plus, Școala SMART promovează învățarea activă și colaborativă. Profesorul nu mai este singurul actor principal din clasă, ci creează contexte în care elevii lucrează împreună, discută, își exprimă opiniile și găsesc soluții la probleme. Metode precum învățarea prin proiecte, dezbaterile sau studiile de caz sunt frecvent utilizate. Tehnologia facilitează această colaborare, oferind instrumente pentru lucru în echipă, comunicare și schimb de idei. În acest mod, elevii își dezvoltă nu doar cunoștințele, ci și competențe esențiale pentru viitor, precum gândirea critică, creativitatea sau abilitățile de comunicare.

Evaluarea reprezintă un alt domeniu în care profesorul SMART aduce schimbări importante. Sistemul tradițional, bazat pe teste și examene, pune accent pe memorare și nu reflectă întotdeauna competențele reale ale elevilor. Într-o Școală SMART, evaluarea devine un proces continuu și diversificat. Profesorii utilizează metode precum portofoliile digitale, proiectele, autoevaluarea sau evaluarea între colegi. Aceste metode oferă o imagine mai completă asupra progresului elevilor și îi implică activ în propriul proces de învățare. De asemenea, tehnologia permite colectarea și analizarea datelor privind performanța elevilor, ceea ce ajută profesorul să ia decizii informate.

Formarea continuă a profesorilor este esențială pentru succesul acestui model educațional. Un profesor SMART este un profesor care învață constant, care își actualizează cunoștințele și care este deschis la schimbare. Participarea la cursuri de formare, webinarii, conferințe sau comunități profesionale contribuie la dezvoltarea competențelor necesare. În același timp, profesorii trebuie să fie dispuși să experimenteze, să greșească și să învețe din experiență. Această atitudine reflectă un model de învățare pe tot parcursul vieții, pe care îl transmit și elevilor.

Cu toate acestea, implementarea conceptului de Școală SMART pentru profesori nu este lipsită de provocări. Una dintre cele mai mari dificultăți este rezistența la schimbare. Trecerea de la metodele tradiționale la cele moderne poate fi dificilă, mai ales pentru profesorii care nu au avut contact cu tehnologia în formarea inițială. De asemenea, lipsa resurselor materiale sau a infrastructurii adecvate poate limita utilizarea tehnologiei. În unele cazuri, accesul inegal la tehnologie poate crea diferențe între elevi și între școli. În plus, utilizarea excesivă a tehnologiei poate avea efecte negative, dacă nu este echilibrată corespunzător.

Pentru a depăși aceste obstacole, este necesară o abordare integrată. Autoritățile trebuie să investească în infrastructură și în formarea profesorilor, școlile trebuie să susțină inovarea și colaborarea, iar profesorii trebuie să fie deschiși la schimbare. Este important, de asemenea, să existe un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne, astfel încât tehnologia să completeze, nu să înlocuiască procesul educațional. Sprijinul comunității și implicarea părinților pot contribui, de asemenea, la succesul acestui model.

În concluzie, Școala SMART pentru profesori reprezintă o direcție esențială pentru viitorul educației. Profesorul devine un arhitect al experiențelor de învățare, un inovator și un partener al elevilor în procesul educațional. Prin integrarea tehnologiei, personalizarea învățării, promovarea colaborării și dezvoltarea continuă, profesorii pot crea un mediu educațional adaptat cerințelor secolului XXI. Deși există provocări, acestea pot fi depășite prin efort comun și printr-o viziune clară asupra rolului educației. Într-o lume în continuă schimbare, profesorul SMART este cel care poate face diferența, contribuind la formarea unor generații capabile să se adapteze, să inoveze și să construiască viitorul.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

.

CURRICULUMUL ÎN GRĂDINIȚĂ: APLICABILITATE ȘI INOVAȚIE

Prof. ed. timpurie Popa Gabriela
GPN Disney, Homorâciu
Judeţ Prahova

Curriculumul în grădiniță reprezintă nu doar un plan educațional, ci o viziune holistică asupra dezvoltării armonioase a copilului, în care competențele cognitive, emoționale, sociale și motrice sunt integrate într-un mod coerent și adaptat realităților contemporane. Aplicabilitatea curriculară în grădiniță se referă la transpunerea conceptelor educaționale în practici concrete, eficiente și semnificative pentru fiecare copil, având în vedere nevoile, ritmul de dezvoltare și mediul socio-cultural al acestuia. Conceptul de „aplicabilitate" presupune nu doar respectarea unei planificări, ci și capacitatea cadrelor didactice de a adapta curriculumul la experiențe autentice și relevante, astfel încât copilul să dobândească competențe durabile.

Aplicarea eficientă a curriculumului în grădiniță implică integrarea interdisciplinară a cunoștințelor, folosirea pedagogiei active, evaluarea formativă și utilizarea resurselor mediului local. În acest registru, cadrele didactice devin organizatoare ale învățării, iar curriculumul devine un instrument dinamic și flexibil, nu un simplu document tipărit.

Aplicabilitatea curriculară este fundamentată epistemologic pe perspective constructiviste ale învățării, potrivit cărora cunoașterea nu este transmisă pasiv, ci construită activ de către copil în interacțiune cu mediul și cu ceilalți. Constructivismul educațional susține că învățarea are loc atunci când copilul este implicat efectiv în activități semnificative, contextuale și provocatoare. În grădiniță, acest lucru presupune proiecte tematice, explorări ale naturii, jocuri creative și dialoguri orientate.

De asemenea, aplicabilitatea curriculară este susținută de teoria dezvoltării multiple (Howard Gardner), care promovează diversitatea în modurile de învățare și recunoaște multiplele tipuri de inteligență. Integrarea acestor dimensiuni în practica zi de zi în grădiniță contribuie la răspunsul eficient la diferențele individuale ale copiilor, transformând curriculumul într-o ofertă educațională adaptată.

Un element definitoriu al aplicabilității în grădiniță este metodologia integrată, care înlătură compartimentarea riguroasă a disciplinelor și promovează proiecte ce favorizează conexiuni autentice

între domeniile educației: limbaj și comunicare, explorarea mediului, dezvoltare personală, artă și mișcare.

Această abordare determină cadrele didactice să construiască secvențe de învățare pornind de la întrebări reale ale copiilor, curiozități și teme de interes, corelate cu obiectivele curriculare. De exemplu, tema „Grădina din curtea școlii” poate integra dezvoltarea limbajului prin descrierea plantelor, explorarea mediului în procesul de plantare, arta prin desenarea frunzelor, științe prin observarea viețuitoarelor și dezvoltarea motrică prin activități de îngrijire a solului. Astfel, curriculumul devine viu, semnificativ și adaptabil.

Aplicabilitatea curriculară poate fi urmărită și prin evaluarea formativă, care se realizează pe parcursul procesului de învățare și nu doar la finalul unei secvențe didactice. Evaluarea formativă se bazează pe observația sistematică, conversațiile cu copilul, portofolii și documentarea progresului în competențe, astfel încât se creează un tablou viu și dinamic al dezvoltării fiecărui copil.

Reflecția profesională a educatorului devine esențială, deoarece determină ajustarea planificărilor, schimbarea strategiilor și documentarea impactului acestora asupra experiențelor copiilor. Evaluarea nu este un scop în sine, ci un instrument de îmbunătățire continuă a calității educației preșcolare.

Modele de bune practici inovative

Pedagogia proiectelor tematice – construcție curriculară prin investigare autentică

Pedagogia proiectelor tematice reprezintă unul dintre cele mai consistente instrumente de aplicabilitate curriculară, deoarece permite integrarea tuturor domeniilor de dezvoltare într-un cadru unitar, coerent și motivant pentru copil. În cadrul proiectului „Orașul nostru”, curriculumul nu este fragmentat în activități separate, ci devine un sistem de experiențe interconectate, în care fiecare competență este exersată în contexte reale.

Implementarea proiectului debutează printr-o etapă de explorare a reprezentărilor inițiale ale copiilor despre oraș, utilizând conversația euristică, desenul liber și brainstorming-ul adaptat vârstei. Educatorul documentează ideile copiilor și identifică direcțiile de interes, asigurând corelarea acestora cu competențele specifice prevăzute în curriculumul național pentru educația timpurie. Urmează etapa investigativă, în care copiii participă la plimbări tematice în comunitate, observă instituții, interacționează cu profesioniști locali și formulează întrebări. Aceste experiențe directe consolidează dezvoltarea limbajului descriptiv, a competențelor sociale și a înțelegerii regulilor comunitare.

În faza de consolidare, copiii realizează machete tridimensionale ale orașului utilizând materiale reciclabile, exersează competențe matematice prin raportarea la dimensiuni și forme

geometrice, construiesc hărți simbolice și redactează, cu sprijinul adultului, scurte mesaje sau invitații pentru părinți. Activitatea culminează cu organizarea unei expoziții interactive, în care copiii prezintă produsul final, exersând comunicarea orală și asumarea rolului de „ghid”.

Evaluarea în acest context este predominant formativă și se bazează pe portofolii tematice, fotografii documentare, fișe de observație și reflecții ale copiilor exprimate verbal. Impactul asupra dezvoltării este complex, întrucât copilul dobândește nu doar cunoștințe despre comunitate, ci și competențe de cooperare, planificare, rezolvare de probleme și autoreglare emoțională.

Grădina didactică – laborator interdisciplinar de învățare experiențială

Grădina didactică constituie un spațiu curricular extins, în care natura devine mediator al învățării, iar experiențele senzoriale sunt valorificate pedagogic. Aplicabilitatea curriculară se concretizează prin integrarea domeniului științific cu dezvoltarea limbajului, a motricității fine și grosiere, precum și a responsabilității ecologice.

Procesul începe cu planificarea participativă a spațiului, în care copiii discută despre ce ar dori să planteze, formulează ipoteze privind condițiile necesare creșterii plantelor și compară diferite tipuri de semințe. Educatorul facilitează dialogul și introduce concepte precum germinare, lumină, umiditate, rădăcină sau tulpină, adaptate nivelului de înțelegere.

În etapa de implementare, copiii participă activ la pregătirea solului, plantare și udare, activități ce contribuie la dezvoltarea coordonării motrice și a colaborării în grup. Observațiile zilnice sunt consemnate prin desene succesive sau fotografii, iar progresul plantelor devine suport pentru conversații științifice și exerciții de comparare și clasificare.

Integrarea matematică se realizează prin măsurarea înălțimii plantelor și reprezentarea grafică simplificată a evoluției acestora. Componenta artistică este valorificată prin realizarea unui jurnal ilustrat al grădinii. Evaluarea presupune analiza progresului conceptual și comportamental al copilului, fiind vizibilă dezvoltarea responsabilității, a răbdării și a capacității de observare sistematică.

Acest model consolidează învățarea prin experiență directă și contribuie la formarea unei atitudini ecologice timpurii, demonstrând aplicabilitatea curriculumului într-un context natural autentic.

Atelierul de joc liber ghidat – curriculum emergent și autoreglare socială

Jocul liber ghidat reprezintă un cadru de implementare curriculară în care educatorul proiectează intenționat medii de învățare tematice, menținând însă autonomia copilului în alegerea și dezvoltarea scenariilor ludice. În cadrul atelierului tematic „Piața”, de exemplu, sunt organizate spații distincte cu produse simbolice, etichete, cântare și monede fictive.

Copiii își asumă roluri sociale, precum vânzător sau cumpărător, negociind prețuri și utilizând formule de politețe. Acest context facilitează dezvoltarea limbajului pragmatic, a competențelor matematice incipiente și a autoreglării comportamentale. Educatorul intervine discret pentru a stimula reflecția, adresând întrebări deschise și susținând rezolvarea conflictelor prin dialog.

Curriculumul devine emergent, deoarece direcțiile de dezvoltare sunt generate de dinamica jocului. Dacă apar conflicte privind distribuirea rolurilor, acestea sunt transformate în situații de învățare despre empatie și cooperare. Evaluarea se realizează prin observație sistematică și analiza interacțiunilor sociale, fiind evidențiate progrese în gestionarea emoțiilor și în capacitatea de argumentare.

Acest model confirmă faptul că aplicabilitatea curriculară nu presupune rigiditate, ci capacitatea de a valorifica spontan situațiile de învățare generate de copii.

Integrarea tehnologiei educaționale – mediere digitală responsabilă

Integrarea tehnologiei în educația preșcolară trebuie realizată cu discernământ pedagogic, asigurând echilibrul între experiențele digitale și cele senzoriale directe. Un exemplu detaliat îl reprezintă utilizarea aplicațiilor de realitate augmentată pentru explorarea corpului uman în cadrul temei „Corpul meu”.

Copiii scanează imagini tipărite și observă reprezentări tridimensionale ale organelor interne, în timp ce educatorul explică funcțiile acestora prin analogii accesibile. Ulterior, copiii realizează colaje reprezentative și descriu verbal ceea ce au învățat. Tehnologia este utilizată ca instrument de explorare și consolidare, nu ca substitut al experienței concrete.

Documentarea activităților prin fotografii realizate de copii contribuie la dezvoltarea competențelor digitale incipiente și la conștientizarea procesului de învățare. Evaluarea vizează înțelegerea conceptelor și capacitatea de a explica relațiile cauzale simple.

Impactul acestui model constă în dezvoltarea unei alfabetizări digitale timpurii, integrate armonios în context curricular.

Parteneriatul educațional extins – curriculum conectat la comunitate

Un model inovativ cu impact major asupra aplicabilității curriculare este parteneriatul sistematic cu familia și comunitatea. În cadrul proiectului „Meserii din comunitatea noastră”, părinții sunt invitați să prezinte propriile profesii, să demonstreze instrumente de lucru și să răspundă întrebărilor copiilor.

Această interacțiune creează punți între mediul școlar și cel familial, oferind copilului contexte autentice de învățare. Copiii redactează, cu sprijinul educatorului, mesaje de mulțumire, desenează

instrumentele observate și discută despre rolul fiecărei profesii în societate. Curriculumul devine astfel contextualizat și relevant social. Evaluarea impactului relevă creșterea încrederii în sine, dezvoltarea vocabularului specific și consolidarea sentimentului de apartenență la comunitate.

Concluzie

Detalierea acestor modele de bună practică demonstrează că aplicabilitatea curriculară în grădiniță presupune flexibilitate, creativitate și fundamentare teoretică solidă. Curriculumul devine eficient atunci când este integrat în experiențe autentice, când educatorul adoptă rolul de facilitator și când evaluarea este orientată spre progres, nu spre performanță comparativă.

Aceste practici inovative transformă grădinița într-un spațiu al descoperirii, al dialogului și al dezvoltării echilibrate, confirmând că educația timpurie reprezintă fundamentul esențial al formării competențelor pentru întreaga viață.

Bibliografie

1. Albulescu, M. (2010). *Educația timpurie între tradiție și modernitate*. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Cojocariu, V., & Glava, R. (2011). *Pedagogie preșcolară*. Editura Eikon.
3. Neacșu, I. (2015). *Învățarea prin proiecte în educația timpurie*. Editura Tritonic.
4. Neguț, A. (2017). *Dezvoltare și educație în grădiniță*. Editura Casa Cărții de Știință.
5. Stoica, G. (2012). *Pedagogie preșcolară – abordări inovative*. Editura Didactică și Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Promovarea lecturii, diversității și inovației în grădiniță: o abordare integrată

Prof. Monica Șerban
Grădinița cu Program Prelungit „Paradisul Copiilor” – Cumpăna

În contextul educației timpurii, cartea, diversitatea și inovația pot fi îmbinate cu succes într-o singură activitate educativă complexă, care să contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor. Activitatea „Povestea prieteniei”, desfășurată în grupa mare, a urmărit stimularea interesului pentru lectură, promovarea valorilor legate de acceptare și colaborare, dar și folosirea unor metode moderne, atractive, adaptate vârstei preșcolare.

Activitatea a pornit de la lectura poveștii ilustrate **„Prietenul meu este diferit”**, adusă de un copil în cadrul proiectului „Povestea vine la noi!”. Textul a fost citit de educator, iar copiii au fost invitați să comenteze situațiile prezentate, să identifice emoțiile personajelor și să relateze experiențe proprii legate de prietenie și diferențe între colegi.

În continuare, am discutat despre diversitate – de la trăsături fizice și culturale, până la copii cu nevoi speciale – și despre importanța empatiei. Am creat împreună **„Copacul prieteniei”**, pe care fiecare copil și-a adăugat amprenta palmei, simbolizând unicitatea fiecăruia într-o comunitate unită. Acest moment a fost însoțit de o activitate digitală: copiii au ilustrat în aplicația Paint o scenă din poveste sau o scenă imaginată, lucrările fiind apoi proiectate pe tablă interactivă și comentate împreună.

Prin această activitate integrată, am valorificat cartea ca instrument educațional, am cultivat valori legate de acceptare și colaborare, iar folosirea elementelor digitale a contribuit la menținerea atenției și a entuziasmului copiilor. Activitatea s-a desfășurat în centre de interes, cu materiale adaptate nivelului de dezvoltare al fiecărui copil, oferind oportunități pentru exprimare liberă, cooperare și reflecție.

Activitatea „Povestea prieteniei” a demonstrat că, în grădiniță, lectura poate deveni un punct de plecare pentru abordarea temelor valoroase și actuale, cum sunt incluziunea și gândirea critică, mai ales atunci când este susținută de metode inovatoare și un mediu educațional sigur și stimulativ. Această experiență confirmă importanța unei educații preșcolare moderne, echitabile și centrate pe copil.

Fișă de activitate didactică

Unitatea de învățământ: Grădinița cu Program Prelungit „Paradisul Copiilor” – Cumpăna

Grupa: Grupa mare (5-6 ani)

Tipul activității: Activitate integrată

Tema: Prietenia și acceptarea diferențelor

Titlul activității: *Povestea prieteniei*

Obiective operaționale:

O1: Să asculte activ și să înțeleagă mesajul transmis de o poveste.

O2: Să identifice comportamente pozitive în relațiile dintre personaje.

O3: Să manifeste atitudini de acceptare și empatie față de colegi.

O4: Să realizeze un desen digital reprezentativ pentru povestea audiată.

O5: Să colaboreze cu colegii în realizarea unui produs comun – „Copacul prieteniei”.

Materiale didactice:

- carte ilustrată „Prietenul meu este diferit”
- coli, tempera/acuarele, lipici, bureți
- imprimantă, videoproiector, tablă interactivă
- laptop sau tabletă cu aplicația Paint / Tux Paint
- stickere, șervețele umede, muzică ambientală liniștitoare

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: Salutul, verificarea prezenței, creare climat pozitiv.

Captarea atenției: Povestirea unei situații reale despre prietenie și diferențe.

Desfășurarea activității propriu-zise:

Lecturarea poveștii „Prietenul meu este diferit”;

Discuții ghidate pe marginea textului (emoții, reacții, valori);

Realizarea „Copacului prieteniei” – fiecare copil își imprimă amprenta palmei colorate;

Desen digital în Paint – o scenă din poveste sau o scenă imaginată (individual);

Proiectarea desenelor și exprimarea ideilor proprii în fața grupei.

Evaluare: Apreciere verbală, autodeclarații de tip „Mi-a plăcut pentru că...”, validare prin aplauze.

Forme de organizare: frontal, individual, în perechi, pe centre

Metode și procedee: conversația, povestirea, exercițiul, jocul didactic, metoda proiectului, învățarea prin cooperare, utilizarea TIC

Strategii de evaluare: observarea comportamentului, feed-back verbal, analiza produselor realizate, exprimarea emoțiilor

Bibliografie

1. Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București: Institutul de Științe ale Educației.
2. Siraj-Blatchford, I., & Manni, L. (2008). *Learning in the Early Years: A Guide for Teachers*. Open University Press.
3. Dumitru, I. (coord.). (2021). *Educația incluzivă în grădiniță*. Editura Didactică și Pedagogică.
4. NAEYC (2020). *Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Cântecul și jocul în predarea limbii franceze

Prof. Dora Cristina Veronica
Liceul Teoretic „Andrei Bârseanu „ Târnăveni

De ieri până astăzi, metodele de predare-învățare a unei limbi străine în general și a limbii franceze în special, au fost și sunt numeroase și variate, si se succed în timp sau coexistă într-un mod durabil.Au nume diferite, dar reprezentative cum ar fi : metoda directa, audio-vizuală, comunicativă, interactivă etc

Dar lumea a evoluat,și învățarea limbi franceze sau a unei alte limbi străine nu se mai limitează la școală sau universitate. Cu timpul , a devenit evident că, fiecare metodă trebuie să răspundă la un anumit tip de nevoie definită, să vizeze un obiectiv specific, să servească unui anumit public. Acum profesorul nu mai impune metoda sa elevilor săi, ci alege metoda care se potrivește nevoilor lor.Dar, evident, nu se poate alege o metodă bună dacă se ignoră principiile pe care este construită.

A existat un moment în care orice limbă era asimilată unui set de cuvinte, deci unui vocabular.Învățarea unei limbi străine a fost apoi considerată ca achiziționarea unui anumit numărcuvinte și expresii. Apoi am învățat regulile gramaticale care guvernează utilizarea acestor cuvinte. Cuvântul a devenit astfel punctul de plecare pentru toate metodele tradiționale.Cu metodele audio-orale și audio-vizuale din anii șaizeci și șaptezeci,a aparut modelul propoziției ca punct de plecare și cuvântul a fost categoric respins.Învățarea unei limbi insemna să se repete tipuri de propoziții gata făcute.La sfârșitul anilor 1970, se constata ca modele de propoziții repetate nu ajută elevii să comunice mai bine. Pentru că a vorbi sau a scrie nu înseamnă să repete ceva deja ce au spus sau auzit, ci înseamnă să creeze o nouă declarație, un nou enuț.Noile metode ale anilor optzeci au fost descrise ca metode comunicative și s-au bazat pe enunț. Punctul lor de plecare: actul de limbaj.Un act de limbaj este un act uman realizat prin limbaj. A critica, a promite,a se scuza sunt acte de limbă. În timp ce să râzi, să desenezi, să mergi nu sunt acte de limbaj .

Conform acestor metode, a vorbi o limbă înseamnă a efectua acte de libaj. Metodele comunicative permit elevilor să-și planifice studiul în funcție de un set de acte lingvistice necesare. Fiecare metodă se bazează pe un spațiu didactic, adică pe mediul înconjurător de învățare. Când înveți limba franceză într-o clasă cu manuale, desene , te afli într-un spațiu de ficțiune în care orice act de limbaj trebuie să fie imaginar.Dar când înveți limba franceză în conversații reale cu francezii din Paris, suntem într-un

spațiu autentic. La fel când vom citi o carte, un ziar francez, când asculți RFI sau când te uiți la un canal de televiziune francofon.

Învățarea limbii franceze evoluează rapid în funcție de progresul tehnologic.Dacă, cu douăzeci de ani înainte, o casetă radio era bucuria profesorilor și a cursanților,în prezent, nu mai este limitată odata cu cele mai recente realizări tehnologice .

Utilizarea metodelor de instruire moderne, interactive a devenit o necesitate reală. Profesorul trebuie să se asigure că predarea este adaptată la învățarea activă și interactivă folosind metode, procese și tehnici de învățare eficiente, cu scopul de a dezvolta gândirea critică a elevilor, fără a exclude strategiile tradiționale de educație.

De fiecare dată când folosesc metode active în clasa elevilor mei, ei devin foarte interesaţi şi asimilează cunoştinţele mai repede. Le plac momentele în care descoperă ei înșiși noile informații. Cele mai atractive perioade sunt atunci când folosesc jocuri și cântece.

De exemplu pentru lecția de a descrie un obiect sau o persoană un joc atractiv este utilizarea ghicitorilor. Elevii descriu un coleg și alții trebuie să ghicească numele său sau să descrie un obiect, iar colegii lor trebuie să ghicească obiectul. În acest joc, elevii se amuză dacă sunt necesare mai multe încercări pentru a identifica ceea ce se află în spatele ghicitorilor. Momentul poate fi conceput ca un concurs în care câștigătorul va fi elevul care răspunde de mai multe ori.

Un alt joc folosit de mine este cel care le permite elevilor să se evalueze. Un grup se comportă ca un profesor care pune întrebări, iar ceilalți dau răspunsurile. După ce fiecare elev din primul grup și-a jucat rolul de profesor, rolurile se schimbă, devenind elevi chestionați de profesorii din celălalt grup. În acest fel, elevii sunt controlați pe tot parcursul jocului fără a fi stresați, iar profesorul poate face o evaluare a modului în care elevii și-au învățat noile cunoștințe. Această metodă poate fi aplicată la o lecție de vocabular pe un anumit subiect. De asemenea, pentru evaluarea vocabularului se poate folosi jocul numit ‘le pendu ’. Un elev scrie prima și ultima literă a unui cuvânt pe tablă, iar în loc de celelalte, scrie apoi linii. Ceilalți elevi ghicesc literele lipsă care alcătuiesc cuvântul. Cea mai mare bucurie este atunci când elevii ghicesc cuvântul complet din prima încercare. Acest joc oferă profesorului posibilitatea de a vedea cine a învățat cuvintele.

Atunci cand folosesc cantecul ca metoda interactivă le cer elevilor să închidă ochii si sa asculte cantecul în întregime . Se poate realiza în acest caz, o comunicare între cântec și elev. Uneori ofer

câteva indicii pentru a ghida această ascultare și le cer elevilor să fie atenți la anumite elemente ale cântecului:ritm, voce, coruri, rime, instrumente.Dupa o a doua ascultare difusez melodia fără video și fără distribuirea cuvintelor și le cer elevilor sa noteze cât mai multe cuvinte pe care le-au auzit. Scriem la tabla cuvintele pe care le spun și confirm dacă aceste cuvinte au fost cele auzite în cântec.Astfel elevii trebuie să asculte cu atenție un cântec și să ia notite repede. Ei vor învăta să deslușească tema unui discurs/ un cântec/o mărturie, etc. datorită cuvintelor care le compun. Ei vor învăța să identifice cuvintele pe care le- ar putea confunda.

Apoi verific înțelegerea melodiei punând câteva întrebări:

-despre ce este acest cântec?

-este un cântec trist?etc Fiecare răspuns trebuie justificat.

În afară de aceste posibile întrebări, propun si alte activități precum exercitii de completare cu cuvintele pe care le-au auzit. Dacă există greseli de ortografie sau de gramatică, acestea sunt corectate.

Totul depinde de imaginația și creativitatea profesorului.

Bibliografie

Synergies Pays riverains du Mékong N°6 / Année 2014

Roman, Dorina,''La didactique du francais langue etrangère'', Editura Umbria, Baia Mare, 1994

DUMONT Pierre (1998), Le français par la chanson, Pari

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PERSPECTIVE ȘI APLICAȚII ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE

Prof. Pădeanu Monalisa Elena
Şcoala Profesională Daneţi, jud. Dolj

1. Introducere

Calitatea în educație reprezintă un obiectiv fundamental al sistemelor educaționale moderne, fiind strâns legată de formarea competențelor necesare integrării active a elevilor într-o societate dinamică, multiculturală și digitalizată. În contextul predării limbilor moderne, și în special al limbii franceze, calitatea educației se reflectă în eficiența procesului de predare-învățare-evaluare, în relevanța conținuturilor și în capacitatea cadrelor didactice de a adapta demersul didactic la nevoile reale ale elevilor.

Studiul de față își propune să analizeze conceptul de calitate în educație, cu accent pe predarea limbii franceze, evidențiind factorii determinanți și bunele practici care contribuie la creșterea performanței școlare și a motivației elevilor.

2. Conceptul de calitate în educație

Calitatea în educație poate fi definită ca ansamblul caracteristicilor unui sistem educațional care asigură atingerea obiectivelor stabilite, satisfacerea nevoilor beneficiarilor direcți (elevi) și indirecți (societate, piața muncii) și dezvoltarea armonioasă a personalității elevului.

Conform documentelor europene și internaționale (OECD, UNESCO), calitatea educației se bazează pe:

- relevanța curriculumului;
- competențele profesionale ale cadrelor didactice;
- metodele de predare centrate pe elev;
- evaluarea formativă;
- climatul educațional pozitiv;
- utilizarea eficientă a resurselor educaționale.

3. Dimensiuni ale calității în predarea limbii franceze

3.1. Curriculum și competențe

Predarea limbii franceze urmărește dezvoltarea competenței de comunicare în limba străină, în conformitate cu **Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL)**. Calitatea educației se manifestă prin:

- corelarea conținuturilor cu nivelurile de competență (A1–B2);
- integrarea competențelor lingvistice, sociolingvistice și pragmatice;
- abordarea interculturală.

3.2. Strategii didactice moderne

Un învățământ de calitate presupune utilizarea unor metode active și interactive, precum:

- învățarea prin descoperire;
- jocul de rol;
- proiectul;
- dezbaterea;
- utilizarea resurselor digitale (platforme educaționale, aplicații interactive, materiale multimedia).

În predarea limbii franceze, aceste strategii favorizează dezvoltarea competențelor de exprimare orală și scrisă și cresc motivația pentru învățare.

3.3. Evaluarea – instrument al calității

Evaluarea nu mai este privită exclusiv ca un instrument de control, ci ca un mijloc de reglare a procesului educațional. Evaluarea de calitate:

- este continuă și formativă;
- utilizează criterii clare și transparente;
- încurajează autoevaluarea și evaluarea colegială;
- oferă feedback constructiv.

4. Rolul profesorului de limba franceză în asigurarea calității educației

Profesorul este un factor esențial al calității în educație. În predarea limbii franceze, cadrul didactic de calitate:

- își actualizează constant competențele profesionale;
- adoptă un rol de facilitator al învățării;
- valorifică diversitatea stilurilor de învățare;
- creează un climat de învățare bazat pe respect, cooperare și încredere.

Formarea continuă, participarea la cursuri de perfecționare și implicarea în proiecte educaționale contribuie semnificativ la creșterea calității actului didactic.

5. Impactul calității educației asupra elevilor

Un proces educațional de calitate în predarea limbii franceze conduce la:

- creșterea competențelor de comunicare;

- dezvoltarea autonomiei în învățare;
- formarea competențelor interculturale;
- îmbunătățirea rezultatelor școlare;
- creșterea interesului pentru studiul limbilor străine.

Elevii devin participanți activi la propriul proces de învățare, capabili să utilizeze limba franceză în contexte reale de comunicare.

6. Concluzii

Calitatea în educație reprezintă o condiție esențială pentru succesul procesului instructiv-educativ, iar în predarea limbii franceze aceasta se reflectă în eficiența strategiilor didactice, relevanța conținuturilor și implicarea activă a elevilor. Profesorul are un rol determinant în asigurarea calității, prin profesionalism, creativitate și adaptabilitate.

Promovarea unei educații de calitate în domeniul limbilor moderne contribuie nu doar la formarea competențelor lingvistice, ci și la dezvoltarea personală și socială a elevilor, pregătindu-i pentru o societate europeană și globală.

Bibliografie

- Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, Consiliul Europei
- OECD – *Education at a Glance*
- UNESCO – *Quality Education Framework*
- Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom
- Perrenoud, P., *Construire des compétences dès l'école*, ESF

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Sistemul de învățământ între tradiție și inovație

Vlăduț-Hegheșan Liana Ionela, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Timișoara

Educația, ca proces fundamental al devenirii umane, reflectă în mod direct evoluția societății. Niciun sistem de învățământ nu există în afara contextului istoric, cultural și tehnologic în care funcționează. În prezent, educația se află într-un moment de redefinire profundă, generat de accelerarea progresului tehnologic, de globalizare și de schimbarea paradigmelor sociale. În acest context, raportul dintre tradiție și inovație devine esențial pentru înțelegerea direcției în care se îndreaptă școala contemporană.

Această dualitate nu trebuie interpretată ca o opoziție ireconciliabilă, ci ca o tensiune creatoare, care poate genera forme superioare de organizare a educației. Tradiția oferă stabilitate, continuitate și profunzime, în timp ce inovația aduce adaptabilitate, dinamism și relevanță. Întrebarea fundamentală nu este dacă trebuie să alegem între ele, ci cum pot fi integrate într-un mod coerent și eficient.

Tradiția educațională reprezintă acumularea de practici, valori și modele care și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului. Ea este, în esență, memoria sistemului de învățământ. Fără această memorie, educația ar deveni haotică, lipsită de repere și de continuitate.

Modelul tradițional de educație se bazează pe câteva principii fundamentale: autoritatea profesorului, organizarea riguroasă a conținuturilor, ierarhizarea disciplinelor și evaluarea standardizată. Aceste principii au contribuit la formarea unor generații întregi, oferindu-le o bază solidă de cunoștințe și o disciplină intelectuală riguroasă.

Un element central al tradiției este ideea de cultură generală. Într-o lume din ce în ce mai specializată, educația tradițională insistă asupra formării unui individ complet, capabil să înțeleagă diverse domenii ale cunoașterii. Literatura, filosofia, matematica și științele nu sunt doar discipline școlare, ci instrumente de formare a gândirii și a identității.

De asemenea, tradiția cultivă valori precum respectul pentru autoritate, perseverența, efortul susținut și responsabilitatea. Aceste valori sunt esențiale nu doar pentru succesul academic, ci și pentru integrarea socială.

Cu toate acestea, tradiția poate deveni problematică atunci când se transformă în conservatorism rigid. În multe cazuri, sistemele de învățământ rămân ancorate în metode depășite, ignorând schimbările din societate. Accentul excesiv pe reproducerea informației și pe conformism poate inhiba creativitatea și inițiativa.

Dacă tradiția reprezintă trecutul educației, inovația reprezintă răspunsul acesteia la prezent și viitor. Schimbările rapide din societate impun o regândire a modului în care învățăm și predăm.

Una dintre cele mai importante transformări este trecerea de la educația centrată pe conținut la educația centrată pe competențe. În trecut, accentul era pus pe acumularea de informații. Astăzi, în contextul accesului nelimitat la informație, devine mai important modul în care aceasta este utilizată. Elevii trebuie să învețe să selecteze, să analizeze și să aplice informația, nu doar să o memoreze.

Inovația se manifestă și prin schimbarea metodelor didactice. Învățarea devine un proces activ, participativ, în care elevul este implicat direct. Metode precum învățarea bazată pe proiecte, învățarea colaborativă sau educația experiențială stimulează gândirea critică și creativitatea.

Tehnologia digitală joacă un rol revoluționar în acest proces. Platformele online, inteligența artificială, realitatea virtuală și augmentată deschid noi perspective asupra educației. De exemplu, simulările virtuale permit înțelegerea unor concepte complexe, iar platformele interactive facilitează învățarea personalizată.

Cu toate acestea, inovația nu trebuie idealizată. Există riscul ca adoptarea necritică a noilor tehnologii să ducă la superficialitate. Nu orice instrument digital îmbunătățește automat calitatea educației. În plus, dependența de tehnologie poate reduce capacitatea de concentrare și de reflecție profundă.

Raportul dintre tradiție și inovație este adesea tensionat de o criză mai profundă a educației contemporane. Această criză se manifestă prin mai multe aspecte: demotivarea elevilor, lipsa relevanței conținuturilor, decalajul dintre școală și realitate și presiunea evaluărilor standardizate.

Mulți elevi percep școala ca fiind deconectată de la viața reală. Informațiile învățate nu par utile, iar metodele de predare nu reușesc să capteze interesul. În același timp, profesorii se confruntă cu dificultăți în adaptarea la noile cerințe și în gestionarea diversității din clasă.

Această criză evidențiază necesitatea unei reforme profunde, care să depășească simpla opoziție între tradiție și inovație.

Unul dintre cele mai afectate roluri de această transformare este cel al profesorului. În modelul tradițional, profesorul era figura centrală, deținătorul cunoașterii și autoritatea absolută în clasă. În modelul modern, el devine un ghid, un mediator al învățării.

Această schimbare nu este ușoară. Ea presupune dezvoltarea unor competențe noi: utilizarea tehnologiei, adaptarea metodelor didactice, comunicarea eficientă și capacitatea de a stimula gândirea critică. Profesorul trebuie să fie, în același timp, un bun specialist, un pedagog și un mentor.

Totodată, autoritatea profesorului nu dispare, ci se transformă. Ea nu mai este bazată exclusiv pe control, ci pe competență și relație.

În paralel, rolul elevului suferă o transformare radicală. Dacă în trecut acesta era un simplu receptor al informației, astăzi devine un participant activ la procesul de învățare.

Elevul modern este încurajat să pună întrebări, să exploreze, să colaboreze și să gândească critic. El nu mai învață doar pentru examene, ci pentru a înțelege și a aplica cunoștințele.

Această schimbare implică însă și responsabilitate. Libertatea oferită de metodele moderne trebuie însoțită de autodisciplină și motivație.

Relația dintre educație și societate este una de interdependență. Sistemul de învățământ nu doar reflectă societatea, ci o și modelează. De aceea, modul în care reușim să îmbinăm tradiția și inovația va influența direct viitorul.

Societatea viitorului va fi caracterizată de incertitudine, schimbare rapidă și complexitate. În acest context, educația trebuie să formeze indivizi flexibili, capabili să învețe continuu și să se adapteze.

Soluția nu constă într-o alegere radicală, ci într-un model integrator. Acest model presupune:

-păstrarea valorilor fundamentale ale tradiției;

-adaptarea metodelor la nevoile actuale;

-utilizarea critică și echilibrată a tehnologiei;

-centrarea pe elev și pe dezvoltarea competențelor;

-formarea continuă a profesorilor.

Educația trebuie să fie, în același timp, stabilă și flexibilă, profundă și aplicată, tradițională și inovatoare.

În final, problematica raportului dintre tradiție și inovație în sistemul de învățământ nu poate fi redusă la o alegere simplă între trecut și viitor. O astfel de perspectivă ar fi nu doar limitativă, ci și contraproductivă. Educația nu funcționează pe principiul excluderii, ci pe cel al continuității și al transformării. Tradiția nu trebuie abandonată în numele progresului, iar inovația nu trebuie respinsă din teama de schimbare. Dimpotrivă, cele două dimensiuni trebuie înțelese ca fiind complementare și interdependente.

Tradiția oferă educației rădăcini solide: valori, repere culturale și metode care și-au demonstrat eficiența în timp. Ea asigură coerența formării intelectuale și contribuie la dezvoltarea unei gândiri riguroase și disciplinate. Fără acest fundament, orice tentativă de modernizare riscă să devină superficială și lipsită de consistență. În același timp, inovația reprezintă deschiderea către viitor,

capacitatea de adaptare la noile realități și nevoia de a răspunde cerințelor unei societăți dinamice. Fără inovație, educația ar rămâne ancorată într-un trecut irelevant, incapabilă să pregătească elevii pentru provocările contemporane.

Adevărata miză a educației moderne este, așadar, realizarea unui echilibru funcțional între aceste două direcții. Acest echilibru nu presupune o simplă juxtapunere a elementelor tradiționale și inovatoare, ci o integrare profundă, în care metodele moderne sunt susținute de rigoarea clasică, iar valorile tradiționale sunt reinterpretate în lumina noilor contexte. Este vorba despre o sinteză autentică, care presupune discernământ, flexibilitate și capacitatea de a selecta ceea ce este cu adevărat valoros din ambele perspective.

În acest proces, rolul profesorului devine esențial. El este cel care mediază întâlnirea dintre trecut și viitor, dintre stabilitate și schimbare. Prin competențele sale pedagogice și prin deschiderea către nou, profesorul poate transforma sala de clasă într-un spațiu al echilibrului, în care elevii nu doar acumulează informații, ci învață să gândească, să analizeze și să creeze. La rândul său, elevul trebuie să își asume un rol activ, devenind participant conștient la propria formare.

Privind în perspectivă, educația nu mai poate fi concepută ca un sistem rigid, ci ca unul dinamic, capabil să evolueze constant. Societatea viitorului va avea nevoie de indivizi care nu doar posedă cunoștințe, ci știu să le utilizeze în mod creativ și responsabil. În acest sens, îmbinarea armonioasă dintre tradiție și inovație devine nu doar o opțiune, ci o necesitate.

Prin urmare, viitorul sistemului de învățământ depinde de capacitatea sa de a transforma această tensiune aparentă într-un avantaj real. Doar printr-o astfel de abordare echilibrată, educația își poate îndeplini misiunea fundamentală: aceea de a forma oameni completi, capabili să se adapteze, să inoveze și să contribuie activ la dezvoltarea societății.

Bibliografie:

- John Dewey – ideea educației centrate pe elev și a învățării prin experiență
-Jean Piaget – dezvoltarea cognitivă și rolul activ al elevului
- Lev Vygotsky – învățarea socială și colaborativă
- Paulo Freire – critica educației tradiționale rigide („educația bancară”)
- Philippe Perrenoud – abordarea bazată pe competențe
- OECD și UNESCO – direcțiile moderne ale educației (competențe, digitalizare, adaptabilitate)

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Educația digitală – o necesitate a societății contemporane

Tudor Oana-Alexandra
C.N. „Alexandru Lahovari”, Rm. Vâlcea

Introducere

În contextul globalizării și al dezvoltării accelerate a tehnologiei, educația digitală a devenit un pilon esențial al formării individului modern. Integrarea tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în procesul educațional nu mai reprezintă o opțiune, ci o necesitate pentru adaptarea la cerințele societății bazate pe cunoaștere.

Conceptul de educație digitală

Educația digitală se referă la ansamblul competențelor necesare pentru utilizarea eficientă, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale. Aceasta include alfabetizarea digitală, gândirea critică în mediul online, securitatea cibernetică, precum și capacitatea de a crea și distribui conținut digital.

Conform cadrului european DigComp, competențele digitale sunt structurate pe cinci dimensiuni principale:

1. Alfabetizarea informațională și a datelor
2. Comunicare și colaborare
3. Crearea de conținut digital
4. Siguranță
5. Rezolvarea problemelor

Importanța educației digitale

Educația digitală contribuie la dezvoltarea unei societăți incluzive și competitive. Printre principalele beneficii se numără:

- **Acces extins la informație** – elevii și studenții pot accesa resurse educaționale variate, indiferent de locație.

- **Învățare personalizată** – platformele digitale permit adaptarea conținutului la ritmul și stilul de învățare al fiecărui individ.
- **Dezvoltarea competențelor pentru piața muncii** – competențele digitale sunt esențiale în majoritatea domeniilor profesionale.
- **Stimularea creativității și colaborării** – mediul online facilitează lucrul în echipă și inovarea.

Provocări ale educației digitale

Cu toate avantajele sale, educația digitală se confruntă și cu o serie de provocări:

- **Inegalități de acces** – nu toți elevii au acces la dispozitive sau internet de calitate.
- **Lipsa competențelor digitale ale profesorilor** – formarea cadrelor didactice este uneori insuficientă.
- **Riscuri legate de securitate și confidențialitate** – utilizarea necorespunzătoare a datelor poate duce la probleme serioase.
- **Supraîncărcarea informațională** – dificultatea de a selecta surse relevante și credibile.

Rolul profesorului în educația digitală

Profesorul nu mai este doar un furnizor de informații, ci devine un facilitator al învățării. Acesta trebuie să ghideze elevii în utilizarea responsabilă a tehnologiei și să integreze metode moderne de predare, precum învățarea bazată pe proiecte sau utilizarea platformelor interactive.

Concluzie

Educația digitală reprezintă o componentă esențială a sistemului educațional modern. Pentru a valorifica pe deplin potențialul tehnologiei, este necesară o abordare echilibrată, care să includă investiții în infrastructură, formarea cadrelor didactice și promovarea unui comportament responsabil în mediul online.

Bibliografie

1. Comisia Europeană (2018). *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens*.

2. Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu)*. Publications Office of the European Union.
3. OECD (2020). *Education in the Digital Age: Healthy and Happy Children*.
4. UNESCO (2019). *Digital Literacy in Education*.
5. Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. Bloomsbury Publishing.
6. Ministerul Educației din România (2021). *Strategia privind digitalizarea educației din România*.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Dezvoltarea personalității copiilor prin activități extrașcolare

PATACĂ ANDREEA
Școala Gimnazială „Axinte Uricariul”, Scânteia, Iași

Activitățile extrașcolare reprezintă cea mai bună modalitate de a activa simțurile elevilor de orice vârstă, creativitatea, inovația, simțul de observație, spiritul de echipă și nu în ultimul rând, imaginația. Indiferent că sunt desfășurate într-un mediu *in-door* sau *out-door*, activitățile extracurriculare contribuie la dezvoltarea elevilor, dincolo de programa școlară, a planificărilor și competențelor academice.

În cadrul activităților școlare obligatorii, elevii pot întâmpina diverse greutăți, fiind uneori depășiți de volumul mare de informații, teme și evaluări. De asemenea, seriozitatea și rigurozitatea profesorului în cadrul orelor formale pot influența starea emoțională a elevilor timizi, care întâmpină dificultăți în exprimarea liberă la clasă.

Scopul principal al activităților extrașcolare este de a oferi libertate de exprimare elevului, fără a fi condiționat de evaluare și de anumite standarde de performanță.

Din punct de vedere emoțional, elevul se poate dezvolta fără limite și fără frica de a greși. Un elev timid, cu probleme de exprimare orală și multe emoții va fi capabil să realizeze o lucrare în cadrul activităților extrașcolare, fiind încurajat de mediul în care se desfășoară activitatea, de ajutorul colegilor de echipă și de atmosfera relaxantă.

Activități extrașcolare vizează diverse subiecte de interes pentru elevi: educație financiară, cluburi de lectură, pictură, sport, voluntariat, dar și altele. Prin aceste activități, elevii își pot descoperi pasiunile și astfel, se pot orienta în carieră către un subiect preferat și îndrăgit. Un elev care este pasionat de matematică se va simți sigur pe el, apreciat și se va implica tot mai mult în activitățile care ating subiecte ale acestei științe exacte. Un elev pasionat de lectură, va realiza proiecte impresionante, fișe de lectură complexe și va povesti cu drag colegilor cărțile citite de el.

Elevii care împărtășesc pasiuni comune, vor colabora eficient pentru rezolvarea oricărei sarcini de lucru. De obicei, activitățile extrașcolare vizează lucrul în echipă. Astfel, personalitatea elevului se

va forma corespunzător, respectând indicațiile liderului grupului, opinia colegilor, dar și feedback-ul primit de aceștia.

Liderul grupului își va forma capacitatea de a lua decizii, de a oferi celorlalți roluri și de a-și asuma rezultatul final al proiectului. Un lider bun va gestiona corespunzător orice moment din cadrul activității, indiferent că este un moment de criză sau unul pozitiv.

Activitățile extrașcolare reprezintă și un moment de relaxare pentru elevi, un moment în care pun în practică toate competențele dobândite până în acel moment, fără a fi condiționați de evaluare. Frica de notă sau calificativ crispează elevul, dar activitățile desfășurate înafara orelor de curs încurajează participarea activă, întrecerea propriilor limite și punerea în practică a tuturor ideilor care sunt în concordanță cu subiectul propus.

După un astfel de moment, elevul va fi mult mai serios, implicat și dornic să îndeplinească și sarcinile obligatorii oferite de sistemul de învățământ. În urma unei activități extrașcolare de succes, stima de sine a elevului este crescută, astfel acesta va dori să exploreze cu entuziasm temele și lecțiile oferite de profesor la clasă.

În concluzie, prin intermediul activităților extrașcolare, personalitatea copiilor se conturează într-un mod vizibil, aceștia fiind încurajați de mediul relaxant de învățare și dezvoltare, de lucrul practic în echipă și de posibilitatea de a-și exprima emoțiile fără frică și incertitudine.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Evaluarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în cadrul orei de limba franceză

Prof. Seceleanu Oana-Alexandra
Școala Gimnazială nr. 38 "Dimitrie Cantemir", Constanța

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masă reprezintă o provocare majoră pentru sistemul educațional contemporan, implicând adaptări semnificative la nivelul predării, învățării și evaluării. Conceptul de CES vizează acei elevi care necesită sprijin educațional suplimentar pentru a avea acces real la educație, din cauza unor dificultăți de învățare, dizabilități sau tulburări de dezvoltare. În cadrul orei de limba franceză, evaluarea acestor elevi trebuie să fie flexibilă, individualizată și centrată pe progresul personal.

Evaluarea tradițională, bazată pe standarde uniforme și compararea performanțelor între elevi, nu răspunde nevoilor elevilor cu CES. În acest context, se impune utilizarea evaluării adaptate, care presupune ajustarea conținuturilor, a formelor de evaluare, a timpului și a criteriilor de apreciere. Scopul nu este simplificarea excesivă, ci facilitarea accesului elevului la sarcini relevante și valorizarea competențelor reale.

Un prim tip de adaptare vizează conținuturile didactice. În predarea limbii franceze, acestea pot fi simplificate prin reducerea volumului lexical sau gramatical. De exemplu, în locul studierii exhaustive a timpurilor verbale, elevul poate lucra doar cu prezentul și câteva structuri uzuale (ex. „Je suis", „J'ai"). De asemenea, textele pot fi scurtate și adaptate, utilizând propoziții simple și vocabular frecvent. În cazul elevilor cu dificultăți de înțelegere, se pot introduce suporturi vizuale, precum imagini asociate cuvintelor (ex.: „le chat" – imaginea unei pisici), facilitând astfel procesul de achiziție lingvistică.

Un alt exemplu de adaptare a conținuturilor este utilizarea temelor familiare și concrete. În locul unor texte abstracte despre cultură sau literatură, profesorul poate propune activități despre familie, animale sau activități zilnice. Astfel, elevii pot construi propoziții simple precum „C'est un chien" sau „Je mange une pomme", ceea ce contribuie la dezvoltarea comunicării funcționale.

Adaptarea se reflectă și în tipurile de sarcini de evaluare. Pentru elevii cu CES, testele scrise clasice pot fi înlocuite sau completate cu activități practice: completarea unor enunțuri cu suport vizual, exerciții de asociere imagine–cuvânt, jocuri de rol sau proiecte. De exemplu, un elev poate demonstra că a înțeles vocabularul despre animale prin colorarea unor imagini și etichetarea acestora în limba franceză. Acest tip de evaluare este mai accesibil și permite exprimarea competențelor fără a fi limitat de dificultățile de scriere.

De asemenea, adaptarea formei evaluării este esențială. Elevii cu dislexie pot răspunde oral în loc să scrie, iar cei cu dificultăți de concentrare pot primi sarcini fragmentate, în pași mici. Utilizarea tehnologiei (aplicații educaționale, înregistrări audio) poate sprijini evaluarea competențelor de înțelegere și exprimare orală. Aceste strategii contribuie la o evaluare autentică, centrată pe ceea ce elevul poate realiza, nu pe limitările sale.

Un alt aspect important îl reprezintă adaptarea timpului și a criteriilor de evaluare. Elevii cu CES pot beneficia de timp suplimentar pentru rezolvarea sarcinilor sau de un număr redus de itemi. În ceea ce privește criteriile, accentul trebuie pus pe progresul individual și pe atingerea obiectivelor personalizate, nu pe performanța raportată la standardul clasei.

În concluzie, evaluarea elevilor cu CES la ora de limba franceză presupune o abordare diferențiată, flexibilă și incluzivă. Adaptarea conținuturilor, a metodelor și a criteriilor de evaluare contribuie la crearea unui mediu educațional echitabil, în care fiecare elev are șansa de a-și valorifica potențialul. Profesorul devine astfel un facilitator al învățării, capabil să răspundă diversității din clasă și să promoveze succesul educațional pentru toți elevii.

Bibliografie

1. Hangan, D.-R. (2026). *Integrarea elevilor cu CES în învățământul gimnazial – exemple de evaluare adaptată*.
2. Păunică, C. (2025). *Evaluarea adaptată pentru un elev cu CES*.
3. CJRAE Satu Mare. *Ce înseamnă CES?*
4. Inspectoratul Școlar Județean Ialomița (2025). *Fișă de lucru adaptată – Limba franceză (nivel A1-A2)*
5. Ministerul Educației (2011). *Ordin nr. 5573/2011 privind educația specială*
6. Păunică, C. (2025). *Adaptarea curriculară pentru elevii cu CES*.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Grădinița Smart – un pas spre educația viitorului în dezvoltarea armonioasă a copilului

Profesor educație timpurie : Antoni Elena Loredana
Școala Gimnazială Racovița

Educația timpurie reprezintă fundamentul pe care se construiește întreaga dezvoltare ulterioară a copilului. Într-o societate aflată în continuă schimbare, grădinița nu mai este doar un spațiu de îngrijire și supraveghere, ci devine un mediu educațional modern, adaptat nevoilor actuale ale copiilor. Conceptul de „grădiniță smart" reflectă această transformare, integrând metode inovatoare, tehnologie și abordări centrate pe copil.

Primii ani de viață sunt esențiali pentru dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială. Copiii învață rapid, iar experiențele timpurii influențează semnificativ modul în care aceștia vor percepe lumea și vor relaționa cu cei din jur. În acest context, grădinița smart vine ca un răspuns la nevoia de adaptare a educației la realitățile contemporane, oferind un cadru interactiv, stimulativ și relevant.

O grădiniță smart nu înseamnă doar utilizarea tehnologiei, ci mai ales o schimbare de mentalitate. Accentul cade pe dezvoltarea competențelor esențiale: gândirea critică, creativitatea, colaborarea și comunicarea. Activitățile sunt concepute astfel încât copilul să fie implicat activ în procesul de învățare, să exploreze, să descopere și să experimenteze.

Integrarea tehnologiei în educația timpurie este realizată într-un mod echilibrat. Tablele interactive, aplicațiile educaționale și resursele digitale nu înlocuiesc jocul tradițional, ci îl completează. Copiii pot învăța prin imagini, sunete și animații, ceea ce face procesul educațional mai atractiv și mai eficient. În același timp, se păstrează activitățile clasice – desenul, modelajul, jocul de rol – care contribuie la dezvoltarea motricității și a imaginației.

Un alt aspect important al grădiniței smart este personalizarea învățării. Fiecare copil este unic, având propriul ritm de dezvoltare, propriile interese și nevoi. Prin utilizarea unor metode moderne și a

observației sistematice, cadrul didactic poate adapta activitățile astfel încât să răspundă acestor particularități. Astfel, fiecare copil are șansa de a-și valorifica potențialul maxim.

Socializarea rămâne un pilon central al educației timpurii. În cadrul grupei, copiii învață să coopereze, să împartă, să respecte reguli și să își exprime emoțiile. Într-o grădiniță smart, aceste competențe sunt dezvoltate prin activități de grup, proiecte colaborative și jocuri interactive. Copiii sunt încurajați să comunice, să își exprime ideile și să asculte opiniile celorlalți.

Rolul profesorului de educație timpurie este esențial în acest proces. Într-un mediu smart, cadrul didactic devine facilitator al învățării, ghid și sprijin pentru copii. Acesta creează situații de învățare, stimulează curiozitatea și încurajează explorarea. Printr-o atitudine deschisă și empatică, profesorul contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv, în care copilul se simte în siguranță și valorizat.

De asemenea, grădinița smart pune accent pe dezvoltarea inteligenței emoționale. Copiii sunt învățați să își recunoască emoțiile, să le exprime într-un mod adecvat și să gestioneze situațiile dificile. Activitățile de tip joc de rol, poveștile terapeutice și discuțiile ghidate contribuie la formarea unor copii echilibrați și încrezători.

Colaborarea cu familia este un element definitoriu al educației moderne. Într-o grădiniță smart, comunicarea cu părinții este facilitată de utilizarea tehnologiei – platforme online, grupuri de comunicare, portofolii digitale ale copiilor. Părinții pot urmări progresul copiilor, pot primi feedback și pot participa activ la procesul educațional. Această colaborare asigură coerență și continuitate în educația copilului.

Un alt avantaj al grădiniței smart este promovarea învățării prin proiecte. Copiii sunt implicați în activități tematice care integrează mai multe domenii de dezvoltare. De exemplu, un proiect despre natură poate include observații directe, experimente simple, activități artistice și discuții. Astfel, învățarea devine interdisciplinară și relevantă.

Mediul educațional joacă, de asemenea, un rol important. O grădiniță smart este organizată pe centre de interes, care încurajează explorarea și autonomia. Spațiile sunt adaptate nevoilor copiilor, fiind sigure, atractive și funcționale. Materialele didactice sunt variate și accesibile, stimulând curiozitatea și dorința de învățare.

Educația pentru un stil de viață sănătos este integrată în activitățile zilnice. Copiii sunt învățați despre importanța alimentației echilibrate, a mișcării și a igienei personale. Activitățile în aer liber, jocurile de mișcare și rutinele zilnice contribuie la formarea unor obiceiuri sănătoase.

În contextul actual, dezvoltarea competențelor digitale devine tot mai importantă. Într-o grădiniță smart, copiii fac primii pași în utilizarea responsabilă a tehnologiei. Ei învață să folosească dispozitivele în scop educativ, sub îndrumarea cadrului didactic, dezvoltând astfel abilități necesare în viitor.

Totodată, grădinița smart promovează incluziunea și diversitatea. Fiecare copil este acceptat și respectat, indiferent de particularitățile sale. Activitățile sunt concepute astfel încât să ofere șanse egale tuturor copiilor, contribuind la formarea unei atitudini deschise și tolerante.

Evaluarea în educația timpurie are un caracter formativ. Într-o grădiniță smart, aceasta se realizează prin observație, portofolii, discuții și activități practice. Scopul evaluării nu este de a clasifica, ci de a sprijini dezvoltarea copilului și de a adapta procesul educațional.

În concluzie, grădinița smart reprezintă o direcție modernă și necesară în educația timpurie. Prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele inovatoare, aceasta oferă copiilor un mediu de învățare adaptat nevoilor actuale. Investiția în educația timpurie, realizată într-un mod inteligent și echilibrat, contribuie la formarea unor generații pregătite pentru provocările viitorului.

Copiii de astăzi sunt adulții de mâine, iar responsabilitatea noastră, ca educatori, este să le oferim cele mai bune condiții pentru a se dezvolta armonios. Grădinița smart nu este doar un concept, ci o necesitate a prezentului și o investiție sigură în viitor.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Modalități eficiente de receptare a textelor literare

Prof. dr. Pompilia Georgeta Costianu
Colegiul Național "Alexandru Ioan Cuza", Galați

Dacă ar fi să definim lectura, am ajunge la concluzia că aceasta reprezintă un fenomen, deopotrivă social şi psihologic, regăsindu-se printre preocupările unor diverse categorii de populaţie, cu niveluri diferite de posibilităţi şi pregătire profesională, de cultură. În orice caz, lectura înseamnă, în primul rând, un proces de comunicare: „toate sensurile termenului de lectură incluzând semnificaţia de transmitere şi comunicare".

Lectură (lat. Lectura = „citire"), în sens, etimologic, înseamnă descifrarea sistemului de semne scrise care constituie un text şi înţelegerea (decodarea) ansamblului de elemente comunicate în acest fel. Pornind de la acest înţeles general acceptat, cuvântul a căpătat şi sensul de interpretare a unui text literar. Capacitatea de a crea mai multe puncte de vedere cu privire la o scriere, de a o judeca şi a o înţelege în mai multe feluri, provine din caracterul ei multifuncţional, din diversitatea nivelurilor şi mesajelor cuprinse. Una dintre trăsăturile constitutive ale literaturii este tocmai diversitatea mesajelor, ambiguitatea înţelesului, caracterul său de operă deschisă, spre deosebire de scrierile ştiinţifice, de pildă. De aici, reiese că lectura (inclusiv în sensul de interpretare) este etapa finală, de o indiscutabilă importanţă, a existenţei operei. Nu există lectură, ci doar relectură, întrucât sensurile găsite în procesul decodării textului nu sunt întâmplătoare, ci guvernate de preconcepţii, informaţii anterioare, nivel cultural.

Parafrazându-l pe Marin Preda, aş spune că „într-o lume în care timpul pare că are din ce în ce mai puţină răbdare cu oamenii", lectura devine o „cenuşăreasă", sau mai bine zis, reprezintă o preocupare neglijată atât de copii cât şi de maturi. Odată prinşi în caruselul ameţitor al grijilor cotidiene, ne este din ce în ce mai greu, trebuie să recunoaştem, să rezervăm câteva „clipe", din viaţa noastră, pentru această activitate cu o valoare inestimabilă. Într-o asemenea situaţie, rolul cel mai important de a promova lectura în rândul tinerilor îi revine cadrului didactic care are menirea să descopere şi să utilizeze, cu multă fineţe, diferite metode capabile să dezvolte gustul pentru a explora lumea ficţiunii.

Chiar dacă, se vorbeşte, de mult timp, despre declinul lecturii tradiţionale, nu trebuie neglijat faptul că există o serie de metode alternative de lectură care sunt menite şi ele să stârnească, din ce în ce mai mult, curiozitatea lectorilor, indiferent de vârsta sau de experinţa acestora. Trebuie să fim însă

conştienţi de faptul că nimic şi nimeni nu poate înlocui plăcerea lecturii pe suport scris cu cea de pe ecranul computerului sau cu ascultarea unor cărţi pe CD sau pe casetă în lectura unor actori.

Lectura este o activitate ce angajează personalitatea într-o permanentă explorare a sinelui, a propriei conştiinţe sau a lumii înconjurătoare. De aceea, impactul lecturii calitative trebuie să dobândească valenţe formative în dezvoltarea caracterului, năzuinţelor, idealurilor umane. Subiectul educaţiei literar-artistice trebuie să conştientizeze coparticiparea sa în actul de creaţie ca o modalitate sigură de dezvoltare, de maturizare.

Dialogul virtual între cititor şi creator prin intermediul operei literare este o condiţie mai mult decît necesară pentru acumularea experienţei lectorale şi nu, în ultimul rînd, a experienţei de viaţă.

În acelaşi timp, una dintre condiţiile subiective ale receptării este stimularea interesului, care concentrează atenţia receptorului asupra obiectului („Ce comunică textul?”, „Despre ce este el?”) şi respectul, care menţine specificitatea operei de artă, împiedică confundarea ei cu lucrurile fizice ale universului cotidian.

Din această condiţie rezultă şi o primă cerinţă / un prim obiectiv important al activităţii profesorului: stimularea interesului elevilor pentru opera literară. În această privinţă, „ privirea grăbită şi distrată asupra operei literare nu poate duce decât la o interpretare rigidă, opacă şi superficială ”.

Din această cauză, putem considera că o monitorizare a lecturii particulare în cadrul lecţiilor nu este întotdeauna posibilă, deşi profesorii, învăţătorii încearcă să valorifice activitatea de lectură independentă a elevilor, fie prin verificarea fişelor de lectură a acestora, fie prin verificarea în primele zile de după vacanţă a listei de lectură. Cu toate acestea, evaluarea are un caracter superficial. În cele mai multe cazuri, lipseşte dialogul viu, animat, productiv între elevi. Este important de menţionat că stimularea interesului pentru lectură depinde foarte mult de evaluarea calitativă a lecturilor individuale. Măsurarea rezultatelor trebuie să aibă un caracter stimulativ, iar aceasta depinde, în special, de tipul activităţilor care trebuie să fie structurate pe o schemă flexibilă, stimulatoare şi progresivă.

Cadrele didactice îşi pun adesea întrebarea cum ar putea să execute o verificare calitativă, cum ar putea să câştige timp, stimulând activitatea independentă a elevului şi prin aceasta sporind *pofta* pentru lectură, care are ca rivali puternici-televizorul, computerul, radioul.

În acest context, cadrele didactice au nevoie de strategii didactice aplicabile efectiv la clasă, care să permită funcţionalitatea principiilor în dezvoltarea atitudinii faţă de opera literară, care să le ofere elevilor libertatea imaginaţiei şi opiniei, prioritatea lor ca receptori de text artistic, să le stimuleze interesul de cunoaştere, să le actualizeze experienţa de lectură şi de viaţă.

Câteva metode care merită amintite ar fi crearea agendei de lectură în care elevii, indiferent de vârstă, îşi pot exprima impresiile despre cărţile citite. Jurnalul de lectură este asemănător cu agenda şi contribuie la dezvoltarea creativităţii elevilor. Dosarul de lectură este potrivit elevilor de liceu şi trebuie să conţină următoarele documente:

- Prezentări de carte, liste de întrebări şi răspunsuri pe marginea unei cărţi; o colecţie de citate reprezentative pentru textul dat;
- Comentarii sau secvenţe de comentarii ale unor texte preferate, rezumate, fişe de identitate a personajelor; caracterizări de personaje, texte rescrise prin parodiere, prin modificarea perspectivei, prin modificarea unei secvenţe;
- File din jurnalul de lectură; interviuri imaginare cu personajele, scrisori adresate personajelor, monologuri imaginare ale unor personaje, scenariul posibil al ecranizării unui text, continuarea operei într-o manieră personală, schimbarea finalului operei, imaginarea unei expoziţiuni diferite, realizarea unei lansări de carte;
- Realizarea de benzi desenate ce reprezintă diferite secvenţe ale textului, un proiect de copertă al unui text, ilustraţii pentru un text, realizarea unui afiş pentru lansarea unei cărţi, crearea unor personaje noi şi introducerea lor în acţiunea operei, prezentarea unor experienţe proprii.

În ceea ce priveşte un posibil chestionar de evaluare a lecturii este recomandat următorul :

CHESTIONAR DE EVALUARE A LECTURII

Acest chestionar se referă în primul rând la obişnuinţele de lectură ale elevilor şi poate fi aplicat la prima întâlnire cu aceştia.

Numele elevului.....

1. Citeşti cu plăcere?

   Alege a) sau b)

   a) da

   b) nu

Argumentează răspunsul dat.

2. Ai dori ca profesorul de limba şi literatura română să te lase să alegi câteva lecturi pentru a fi citite în clasă?

   Alege a) sau b)

   a) da

b) nu

Argumentează răspunsul dat.

3. Ce strategii de lectură ai alege?
4. Care sunt personajele pe care le preferi?

În urma aplicării chstionarului la clasă, profesorul poate să identifice gusturile elevilor pentru un anumit tip de lectură şi poate să se folosească de aceste informaţii pentru a-i atrage în minunata aventură a explorării lumii fictive.

În concluzie, este minunat să-i învăţăm pe elevii noştri că lectura este un drum prin lumea cărţii, pe care trebuie să-l parcurgem renunţând la prejudecăţi şi pe care trebuie să-l simţim cu toată fiinţa noastră.

BIBLIOGRAFIE

CORNEA P. *Introducere în teoria lecturii.* Bucureşti, 1998

PARFENE C. *Literatura în şcoală.* Iaşi, 1997

ŞCHIOPU, C., *Creativitatea la orele de literatură română*, În: *L. română,* 1996, nr. 3., p. 92-95

ROBINE, NICOLE, *Lectura,* în: *Literar şi social. Elemente pentru o sociologie a literaturii*, Bucureşti, Ed. Univers, 1974, p. 213

ANGELESCU, MIRCEA, IONESCU, CRISTINA, LĂZĂRESCU, GHEORGHE, *Dicţionar de termeni literari*, Bucureşti, Ed. Garamond, 1995, pp. 139-140

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Aplicarea jocului logic în grădiniță

-studiu de specialitate-

Lupu Adelina, Grădinița cu Program Prelungit Nr.8, Buzău

I.Cadrul teoretic

În viziunea psihopedagogiei contemporane, asimilarea conceptelor matematice la vârste timpurii nu este un proces liniar, ci unul stratificat, care evoluează de la manipularea concretă a obiectelor spre reprezentări simbolice complexe. Această tranziție este esențială pentru a evita învățarea mecanică în favoarea unei înțelegeri profunde.

Cadrul teoretic al acestui studiu se sprijină pe contribuțiile lui Z. P. Dienes, care postulează că învățarea matematicii reprezintă, în esență, un mecanism de adaptare activă la mediu. Conform lui Dienes, preșcolarul nu este un receptor pasiv, ci un „constructor" de cunoaștere. Astfel, jocul logico-matematic (centrat pe utilizarea trusei LOGI) încetează să fie o simplă activitate recreativă, devenind un instrument de descoperire dirijată. Prin manipularea pieselor geometrice, copilul obiectivează procese cognitive abstracte, transformând atribute precum forma, culoarea sau mărimea în fundamente ale gândirii logice.

II. Metodologia Cercetării

Obiectivul General: Analiza eficienței jocurilor logico-matematice ca vectori de dezvoltare a proceselor cognitive și a gradului de motivare a preșcolarilor pentru activitățile științifice.

Obiective Specifice:

- **O1:** Evaluarea dinamicii participării active a copiilor în cadrul activităților bazate pe joc.
- **O2:** Analiza modului în care exercițiul ludic stimulează operațiile gândirii (analiza, sinteza, comparația).
- **O3:** Compararea randamentului educațional între metodele didactice tradiționale și abordarea bazată pe jocuri logice.

Ipoteza de lucru: Se presupune că utilizarea sistematică și structurată a jocurilor logico-matematice în programul instructiv-educativ accelerează formarea structurilor intelectuale și sporește interesul intrinsec al preșcolarilor pentru domeniu.

III. Designul Experimental

Cercetarea s-a desfășurat pe parcursul a **5 luni**, implicând un eșantion reprezentativ de **24 de preșcolari** (13 fete și 11 băieți, cu vârste între 3 și 4 ani). Structura demersului a fost împărțită în patru faze distincte:

1. Etapa Preexperimentală: Administrarea unor probe inițiale pentru a cartografia nivelul de dezvoltare cognitivă a grupului.
2. Etapa de Control (7 săptămâni): Desfășurarea activităților matematice prin strategii clasice, bazate pe expunere și demonstrație limitată.
3. Etapa Experimentală (7 săptămâni): Introducerea intensivă a seturilor de jocuri logice și a trusei LOGI, accentul punându-se pe învățarea prin experiență senzorială.
4. Etapa Postexperimentală: Reevaluarea subiecților pentru cuantificarea progresului realizat.

IV. Analiza Datelor și Concluzii

Analiza comparativă a indicatorilor de performanță între faza inițială și cea finală evidențiază un progres calitativ semnificativ. Datele confirmă validitatea ipotezei, demonstrând că jocul logic acționează ca un catalizator al gândirii analitice, facilitând saltul de la percepția intuitivă la raționamentul logic.

Concluzii Finale: Succesul fundamentării structurilor logice la vârsta preșcolară este condiționat de trei piloni esențiali:

- Rolul Educatorului: Acesta trebuie să migreze dinspre rolul de transmițător spre cel de facilitator, servind drept model activ în procesul de explorare.
- Materialitatea Mediului: Utilizarea resurselor tactile (precum piesele geometrice) este obligatorie pentru a ancora conceptele abstracte în realitatea imediată a copilului.
- Sistematicitatea: Doar integrarea constantă a jocului în rutina zilnică asigură o asimilare organică și de durată a cunoștințelor, transformând învățarea într-o experiență firească.

Bibliografie:

1. Bruner,J.,-„Procesul educaţiei intelectuale", Editura Ştiinţifică, 1970;
2. Claparede,E..- „Psihologia copilului şi pedgogia experimentală", E.D.P., 1975;
3. Dumitrana, M., 2002, “Activitățile matematice în grădiniță”,Editura Compania, București
4. Elkonin,B.D.- „Psihologia jocului", E.D.P.,Bucureşti, 1980;
5. Galperini,P.I.- „Studii de psihologia învăţării. Teorie şi metodă în elaborarea acţiunilor mentale", E.D.P.,Bucureşti,1975

6. Ghețu G., 2008, "Diagnosticarea capacitatilor matematice la preșcolari", Editura Rovimed Publishers, Bacău
7. Mot C., 2002, "Matematica pentru cei mici", Editura EMIA, Deva ;
11. Nicola, I. (2000). *Pedagogie.* București: Editura Didactica și Pedagogică
12.Nicola, I.(2003). *Tratat de pedagogie şcolară* . București: Editura Aramis
13.Neagu, M., Beraru, G. – „Activități matematice în grădiniță", Editura Polirom, Iași 1997
14.Piaget,J.,Inhelder,B.- „Psihologia copilului",E.D.P.,Bucureşti; 1976
15.Şchiopu,U.,Verza,E.- „Psihologia vârstelor", E.D.P.,Bucureşti, 1981;
16.* Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii, 2008- 2009;
17. ***Revista învăţământului preşcolar, 1990-1994.
18.*Metodica activităţilor instructiv-educative în învăţământul preprimar;
19. Antone, V., Gheorghinoiu, C., Obeada, M., Metodica predarii matematicii. Jocul didactic matematic, Editura Ex Libris, Braila, 2002
20.*, Invatamantul primar, nr. 1-3/2006, Revista dedicata cadrelor didactice, Editura Miniped, Bucuresti, 2006
21. Piaget,J., Psihologia copilului (traducere), E.D.P., Bucuresti, 1988

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Leadership-ul democratic la clasă

-studiu de specialitate-

Leonte Violeta
Grădinița cu Program Prelungit Nr.8 Buzău

1. Identificare și definirea cazului

Impactul implementării unui stil de leadership democratic într-o grădiniță, pentru îmbunătățirea procesului educațional și a climatului social.

2. Descrierea cazului

La o grădiniță, situată într-o zonă urbană dens populată, directorul se confruntă cu provocări legate de comunicarea deficitară între personalul didactic, lipsa de implicare a părinților și dificultăți în gestionarea comportamentelor disruptive ale copiilor. Astfel că, directorul decide să adopte un stil de leadership democratic pentru a aborda aceste probleme și pentru a crea un mediu de învățare mai colaborativ și mai incluziv.

3. Analiza contextului

Grădinița "Albinuțelor" este o instituție de învățământ preșcolar situată în zona urbană a județului Buzău. Directorul grădiniței, doamna Ioana Popescu, a preluat conducerea în urmă cu cinci ani. Doamna Popescu are o experiență vastă în domeniul educației și a decis să implementeze un stil de leadership democratic pentru a îmbunătăți calitatea educației și satisfacția personalului și a părinților.

Leadership-ul democratic, cunoscut și ca participativ, implică colaborarea și implicarea echipei în procesul de luare a deciziilor. Doamna Popescu a ales acest stil pentru a crea un mediu de lucru deschis și pentru a încuraja angajamentul și inovația din partea personalului.

4. Obiectivul propus

Prin acest studiu vrem să evaluăm modul în care implementarea leadership-ului democratic ar influența procesul educațional, colaborarea între personalul didactic și părinți, precum și comportamentul și implicarea copiilor în activitățile școlare.

5. Colectarea datelor

Doamna director începe să organizeze întâlniri săptămânale cu echipa de cadre didactice pentru a discuta despre activitățile curente, problemele întâmpinate și planurile viitoare. Fiecare educator este încurajat să își exprime opiniile și să propună soluții.

De asemenea, doamna director promovează o cultură a comunicării deschise. Orice problemă sau sugestie din partea personalului, părinților sau copiilor este discutată în mod deschis.

Pe de altă parte, aceasta încurajează educatorii să participe la cursuri de formare și ateliere de dezvoltare profesională. Grădinița susține financiar aceste activități și organizează ateliere interne de formare, fiind o instituție ce găzduiește Centrul de Resurse pentru Educație și Dezvoltare.

Doamna director recunoaște meritele și eforturile angajaților prin diverse metode: aprecieri verbale individuale, dar și prin discuții publice în cadrul întâlnirilor de echipă.

Nu în ultimul rând, aceasta acordă atenție activităților de team-building, încurajând colaborarea între educatori pentru a crea un mediu de lucru armonios.

6. Rezultate și concluzii

Pe lângă toate aceste acțiuni realizate de către doamna director Popescu, dânsa a ales să evalueze imapactul schimbarilor aduse prin utilizarea unor metode, precum:

Interviuri și observații: Doamna director începe prin intervievarea cadrele didactice, a părinților și observă interacțiunile dintre personalul didactic și copii pentru a evalua percepțiile lor despre schimbările aduse.

Chestionare și grupuri de discuții cu părinții: În al doilea rând, doamna director distribuie părinților chestionare anonime și sunt organizate grupuri de discuții pentru a evalua nivelul lor de satisfacție și percepția asupra schimbărilor în grădiniță.

Observații participative: De asemenea, doamna director alege să petrecă mai mult timp în grădiniță, să fie prezentă pe holuri la sosirea și plecarea preșscolarilor, pentru a observa interacțiunile dintre personalul didactic și aceștia.

De asemenea, acest studiu a avut efecte positive la următoarele niveluri:

- ***Îmbunătățirea climatului de muncă***

Educatorii se simt mai apreciați și motivați, ceea ce a condus la creșterea satisfacției la locul de muncă.

- ***Creșterea calității educației***

Implicarea activă a educatorilor în deciziile privind activitățile educaționale a dus la dezvoltarea unor programe mai creative și adaptate nevoilor copiilor.

- ***Îmbunătățirea relației cu părinții și creșterea ratei de implicare a acestora***

Comunicarea deschisă și transparentă a construit o relație de încredere cu părinții, care acum se simt mai implicați în educația copiilor lor.

- ***Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice***

Prin încurajarea formării continue, profesorii pentru învățământul preșcolar și-au îmbunătățit competențele și au adus idei noi și inovative în grădiniță.

Implementarea unui stil de leadership democratic la grădinița "Albinuțelor", de către doamna director Popescu, a avut un impact pozitiv semnificativ asupra calității educației și a climatului organizațional. Implicarea activă a personalului în luarea deciziilor, comunicarea deschisă, dezvoltarea profesională continuă și recunoașterea meritelor au contribuit la crearea unui mediu educațional plăcut și eficient. Acest studiu de caz subliniază importanța unui leadership participativ în contextul educațional, demonstrând cum acesta poate conduce la rezultate pozitive pe termen lung.

Bibliografie

1. Blanchard, K., & Johnson, S. (2017). *Manager la minut.* București: Curtea Veche.
2. Cernușca, L. *Leadership. Artă sau Știință?.* Arad: Universitatea ”Aurel Vlaicu”.
3. Drucker, P. F. (2008). *Despre decizie și eficacitate*. București: Editura Meteor Press.
4. Goleman, D. (2016). *Inteligența emoțională.* București: Curtea Veche.

5. Pascu, I. (2016). *Leadership și management: Teorie și practică.* București: Editura ASE.
6. https://prezi.com/a6myzldv6ysr/prezentare-leadership/ *-accesat la data de 16.06.2024*
7. https://www.academia.edu/8586549/LEADERSHIP_Capitolul_1_INTRODUCERE_IN_LEADERSHIP *-accesat la data de 16.06.2024*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Stimularea progresului copiilor prin metode moderne

-studiu de specialitate-

Manea Ramona Cristina
Grădinița cu Program Prelungit Nr.8 Buzău

Învățarea prin cooperare reprezintă o strategie de instruire structurată, bazată pe lucrul în grupuri mici, unde succesul individual este strâns legat de succesul colectiv. În contextul preșcolar, această metodă transformă copilul dintr-un receptor pasiv într-un participant activ, capabil să-și îmbunătățească performanțele proprii contribuind, în același timp, la progresul colegilor săi.

Obiectivele Cercetării

- **O1:** Evaluarea inițială a competențelor specifice domeniului experiențial Limbă și Comunicare.
- **O2:** Selectarea și implementarea unor metode interactive de grup (ex: *Metoda Mozaicului, Piramida, Știu/Vreau să știu/Am învățat*), adaptate profilului psihologic al preșcolarului.
- **O3:** Stimularea progresului individual și a interacțiunii verbale prin sarcini de lucru colaborative.
- **O4:** Evaluarea finală a progresului înregistrat în sfera comunicării și a socializării la finalul demersului experimental.

Ipotezele Cercetării

- **Ipoteza Generală:** Utilizarea metodelor care stimulează învățarea prin cooperare ameliorează semnificativ procesul de achiziție a limbajului și competențele de comunicare ale preșcolarilor.
- **Ipoteze Specifice:**

1. Grupul experimental (unde se aplică cooperarea) va obține rezultate superioare la evaluările finale față de grupul martor (unde se utilizează metode tradiționale).

2. Utilizarea învățării prin cooperare va facilita dezvoltarea comunicării non-verbale și grafice (pre-alfabetizarea), precum și capacitatea de structurare a mesajului oral.

Metodologia Cercetării

Cercetarea este de tip experimental-ameliorativ și s-a desfășurat pe două eșantioane paralele (Grupa Experimentală și Grupa Martor).

Etapele cercetării:

- **A. Etapa Constatativă:** Aplicarea probelor de evaluare inițială pentru a identifica nivelul de plecare, conform principiului lui D. Ausubel: *„asigurați-vă de ceea ce știe copilul și instruiți-l în consecință”*.
- **B. Etapa Formativă (Intervenția):** Desfășurarea activităților didactice prin integrarea metodelor interactive, punând accent pe transformarea cunoștințelor pasive în competențe active.
- **C. Etapa de Evaluare (Comparativă):** Analiza progresului prin raportarea rezultatelor finale la cele inițiale.

Concluzii

Rezultatele obținute confirmă validitatea ipotezei: abordarea interactivă și colaborativă răspunde nevoilor psihopedagogice ale copilului de 5-6 ani. Într-o societate modernă care valorizează inițiativa și responsabilitatea, grădinița are rolul de a cristaliza aceste trăsături prin exercițiul cooperării.

Beneficii observate în urma experimentului:

- **La nivel cognitiv:** Ameliorarea exprimării orale, îmbogățirea și nuanțarea vocabularului.
- **La nivel social:** Îmbunătățirea relației educator-copil, trecerea către un model democratic, bazat pe ajutor reciproc.
- **La nivel emoțional:** Creșterea încrederii în sine și a plăcerii de a comunica într-un mediu sigur, bazat pe colaborare, nu pe competiție.

BIBLIOGRAFIE:

1. Breben, S., Goncea, E., Ruiu, G., Fulga, M. (2002). *Metode interactive de grup – Ghid metodologic*. Craiova: Editura Arves.
2. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie* (ediția a III-a revăzută și adăugită). Iași: Editura Polirom.
3. Dienes, Z. P. (1973). *Construirea matematicii*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. Ezechil, L., PăișI-Lăzărescu, M. (2001). *Laborator preșcolar - ghid metodologic*. București: Editura V & I Integral.
5. Ministerul Educației. (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București
6. Pânișoară, I. O. (2009). *Comunicarea eficientă*. Iași: Editura Polirom.
7. Păun, E., Iucu, R. (coord.) (2002). *Educația preșcolară în România*. Iași: Editura Polirom.
8. Piaget, J. (2005). *Psihologia copilului*. Chișinău: Editura Cartier.
9. Schiopu, U., Verza, E. (1997). *Psihologia vârstelor: Ciclurile vieții*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
10. Tătaru, L. L., Glava, A., Glava, C. (2014). *Piramida educației timpurii*. Pitești: Editura Diamant.
11. Zlate, M. (2005). *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași: Editura Polirom.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Inteligența artificială utilă în predarea limbii şi literaturii române la clasele de liceu

Prof. Bobu Gabriela, Liceul Tehnologic „Grigore Antipa”, Bacău

Acceptată sau nu, inteligența artificială a devenit o parte din viața noastră, iar pentru fiecare dintre noi este o provocare semnificativă, dar și o oportunitate uriașă de a transforma procesul educațional.

Inteligența artificială joacă un rol tot mai important în educație prin asistenți educaționali virtuali care sprijină exersarea cunoștințelor, personalizarea învățării în funcție de nevoile fiecărui elev, utilizarea roboților educaționali pentru dezvoltarea competențelor STEM și pentrurecunoașterea vocii și a textului, utilă mai ales în învățarea limbilor străine. Aplicații precum Grammarly sau Speakly contribuie la îmbunătățirea scrisului și a pronunției, dar și la activități creative, cum ar fi generarea de imagini sau melodii pentru analiza literară. Aceste instrumente stimulează înțelegerea profundă a textelor și pot realiza sinteze ale materiei, facilitând procesul de învățare.

Platforme AI

Categoria Platforma	Dezvoltator/Origine	Descriere/Funcţii principale	Utilitate	Logo/site
ChatGPT (OpenAI)- accesibilă şi gratuit	OpenAI	Model de limbaj avansat (GPT-4 / GPT-5), capabil de conversație naturală, scriere, analiză de text, cod, rezumate, brainstorming etc.	Asistent conversațional general	ChatGPT Use.ai
Claude (Anthropic) accesibilă şi gratuit	Anthropic	Chatbot bazat pe model de limbaj, orientat spre siguranță și	Scriere de eseuri, redactare e-mail, căutare	

		claritate în comunicare.	informații, traduceri.	Claude BY ANTHROPIC chatlyai.app
Google Gemini accesibilă și gratuit	Google DeepMind	Model multimodal (text, imagine, video, fișiere).	Eseuri academice, întrebări generale, analiză media, generare de imagini (Pro/Ultra).	Gemini Chatly. AI
Microsoft Copilot	Microsoft	Integrare AI în produsele Microsoft 365 (Word, Excel, Teams etc.).	Asistent de productivitate, scriere automată, sumarizări, analiză de date.	Microsoft Copilot hbittnet.ro
SciSpace accesibilă și gratuit	Typeset.io	„Copilot științific”: explică articole științifice, clarifică formule, grafice și concepte.	Înțelegerea și redactarea lucrărilor științifice.	SCISPACE Justdone
Bohrium AI	DP Technology	Platformă „AI-for-Science” cu infrastructură HPC, notebook-uri, motor academic AI,	Cercetare asistată de AI, automatizare experimente, colaborare științifică.	Bohrium bohrium.com

		baze de date științifice.		
Jenni AI	Jenni Labs Inc	Este un asistent de scris pentru mediul academic.	Oferă completare automată a textului, creează schițe, gestionează citări în diverse stiluri și permite încărcarea de PDF-uri pentru a integra informațiile din ele în textul generat.	jenni jenni.ai
Midjourney	Midjourney Inc.	Generator AI de imagini artistice.	Ilustrații creative și vizuale.	Midjourney chatgpt.com
DALL·E	OpenAI	Generator AI de imagini bazat pe text.	Creare de imagini din descrieri textuale.	DALL·E openai.com
Stable Diffusion/ Stability AI	Stability AI	Model de generare de imagini open-source.	Generare vizuală personalizată și utilizare în aplicații proprii.	stability ai coohom.com

RunwayML	Runway	Platformă de editare video și efecte bazată pe AI.	Creare și modificare profesională de conținut video.	glbgpt.com
Notion AI	Notion Labs	Extensie AI pentru platforma Notion.	Scriere, rezumare, organizare de documente.	meetgeek
Jasper AI	Jasper	Instrument AI pentru conținut marketing și copywriting.	Texte comerciale, reclame, descrieri de produse.	justdone.com
Grammarly AI	Grammarly	Corectură automată, stil, claritate, ton personalizat.	Revizuire și perfecționare text.	humbot.ai
Synthesia	Synthesia.io	Generare de videoclipuri cu avataruri AI.	Prezentări video, conținut educativ, training.	deevid.ai
Hugging Face accesibilă și gratuit	Hugging Face	Hub de modele open-source, spații ML, colaborare AI.	Cercetare, testare și distribuire modele AI.	huggingface.co
Kaggle accesibilă și gratuit	Google	Platformă de competiții, seturi de date și tutoriale.	Învățare practică și competiții AI.	Kaggle

TensorFlow / PyTorch accesibilă și gratuit	Google / Meta	Framework-uri open-source pentru machine learning.	Dezvoltare și antrenare modele AI.	PyTorch pytorch.org
AI News / MIT Technology Review / ArXiv AI	Diverse surse	Agregatoare și publicații despre AI.	Actualizări și cercetări recente în domeniul inteligenței artificiale.	MIT Technology Review technologyreview.com

Inteligența artificială în învățământul liceal contribuie semnificativ la creșterea accesibilității educației pentru elevii cu dizabilități, facilitează furnizarea unui feedback prompt și riguros și stimulează nivelul de motivație și implicare al elevilor în procesul de învățare.Totuși, implementarea acesteia presupune provocări precum dependența de tehnologie, costurile ridicate, riscurile legate de protecția datelor și reticența profesorilor și părinților față de schimbare.

Așadar, inteligența artificială poate transforma educația prin soluții inovatoare care îmbunătățesc procesul de învățare, însă integrarea sa trebuie realizată echilibrat, alături de metodele tradiționale. Succesul implementării depinde de colaborarea dintre autorități, profesori, părinți și specialiști, de testarea prin programe pilot și de evaluarea impactului. Prin utilizarea responsabilă a IA, formarea continuă a cadrelor didactice și adaptarea curriculumului, se poate construi un sistem educațional modern, adecvat cerințelor secolului XXI.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

„Micii exploratori ai zonelor râmnicene”

Prof. Sălişte Mihaela / Prof. Dragomirescu Emilia
Liceul de Arte “Victor Giuleanu”/ Grădiniţa cu Program Prelungit Nord 2
Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

În grădiniță, activitățile STEAM reunesc elemente din Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică, fiind adaptate nivelului de înțelegere al copiilor și prezentate într-un mod captivant. Aceste activități pornesc de la curiozitatea naturală a celor mici, oferindu-le ocazia să exploreze mediul înconjurător, să observe fenomene, să formuleze întrebări și să găsească soluții simple la diferite provocări.

Prin abordarea STEAM, copiii sunt implicați activ în procesul de învățare, dezvoltându-și gândirea logică, imaginația și capacitatea de a lucra în echipă. Învățarea are loc prin joc, experiment și descoperire, iar activitățile sunt concepute în funcție de nevoile și interesele copiilor, sprijinind atât dezvoltarea cognitivă, cât și pe cea emoțională și socială.

Aceste experiențe educaționale îi încurajează pe copii să își exprime ideile cu încredere și să își folosească creativitatea în realizarea propriilor proiecte. Mediul de învățare devine unul deschis și stimulant, în care greșelile sunt privite ca pași firești spre progres. În același timp, copiii învață să comunice eficient, să respecte opiniile celorlalți și să coopereze pentru atingerea unui scop comun. Activitățile STEAM contribuie astfel la formarea unei atitudini pozitive față de învățare și la dezvoltarea autonomiei încă de la vârste timpurii.

Proiectul educațional „Cunoaște și protejează biodiversitatea zonele umede râmnicene” are ca scop familiarizarea copiilor cu importanța zonelor umede și rolul acestora în menținerea echilibrului natural. Prin activități atractive și adaptate vârstei, copiii descoperă flora și fauna specifică acestor ecosisteme și învață să respecte și să protejeze mediul înconjurător. Proiectul promovează formarea unor comportamente responsabile față de natură, dezvoltând spiritul ecologic încă de la vârste fragede. Totodată, activitățile desfășurate încurajează observarea directă, cooperarea și implicarea activă a copiilor în protejarea patrimoniului natural local.

În acest context, grupa noastră a participat la proiectul „Cunoaște și protejează biodiversitatea zonelor umede râmnicene”, desfășurat în parteneriat cu Grădinița Happy Kids. Proiectul, dedicat protecției mediului și educației, a beneficiat de sprijin prin programul „Fondul pentru un viitor mai

bun în comunități", fiind finanțat de Lidl România, coordonat de Federația Fundațiilor Comunitare din România și implementat la nivel local de Fundația Comunitară Vâlcea.

În data de 10 octombrie a fost programată prima întâlnire, în zona pârâului Aranghel, programul zilei vizând 3 centre: **Biodiversitatea în mediile: zonă mlăștinoasă și pârâu, Proprietățile apei- experimente** și **Ce se întâmplă cu apa după ce plouă?**.

La primul centru ne-am propus ca obiective următoarele: să cunoască elemente de floră și faună specifice zonei mlăștinoase și pârâului; să manifeste interes pentru aceste forme de viață; să dezvolte competențe digitale: realizarea de fotografii și utilizarea microscopului digital; să observe influența factorilor de mediu asupra debitului apei.

La centrul proprietățile apei ne-am propus ca obiective: să realizeze experimente privind proprietățile apei (apa ia forma recipientului în care este pus) și să realizeze individual un experiment simplu, dar amuzant, privind refracția luminii la interfața apă-aer.

La ultimul centru am vizat următoarele obective: să înțeleagă fenomene și procese din natură într-un mod practic, să asocieze experimentul cu fenomene din mediul înconjurător și să dezolte competețe de lucru cu instrumente specifice (stație meteo, sticlărie de laborator).

Ziua a decurs astfel: am început prin a prezenta foarte pe scurt proiectul și a stabili câteva reguli pentru spațiul outdoor. Am lucrat apoi pe 3 grupe cu copiii de la ambele grădiniței în fiecare grupă. Am văzut prin experimente nostime că apa ia forma recipientului în care este pus și că poate funcționa ca o lupă mărind imaginea obiectelor.

La un alt centru am văzut din ce este alcătuită o stație meteo mobilă și am construit un filtru de apă cu materiale naturale pentru a înțelege ce se întâmplă cu apa atunci când plouă.

Un alt grup de copii a observat cu lupa și cu microscopul digital elemente de floră și faună specifice zonei mlăștinoase și pârâului. De asemenea, au realizat fotografii ale acestora pentru a le include într-o viitoare cărticică digitală.

Fiecare grup de copii a avut șansa să afle lucruri interesante care să le stârnească interesul pentru o lume fascinantă. Știați, de exemplu, că greierele este negru, că există și paianjeni de apă, că țipirigul este o iarbă de apă din care se pot face brățări frumoase sau că fagul bea zilnic o cantitate de apă similară cu cea necesară pentru a face baie în cadă?

Pentru a profita de vremea frumoasă de toamnă, în data de 18 octombrie am realizat altă ieșire în natură, de data aceasta în zona râului Olt. Centrele deschise au fost următoarele: **Biodiversitatea în mediul zonă de râu, Ce este microplasticul și de ce este periculos?** și **Supereroi în acțiune! (acțiune de ecologizare).**

La primul centru am vizat următoarele obiective: să cunoască elemente de floră și faună specifice zonei de râu (salcie, măceș, papură, trestie, plante de apă); să manifeste interes pentru aceste forme de viață; să dezvolte competențe digitale: realizarea de fotografii și utilizarea microscopului digital; să observe legătura dintre o vegetație abundentă și o varietate mai mare de specii sau mai multe exemplare dintr-o specie.

La cel de-al doilea centru au fost următoarele obiective: să realizeze un experiment prin care să înțeleagă cum se formează microplasticul ca apoi, să facă un joc de rol privind felul în care microplasticul ajunge de la cele mai mici organisme în corpul uman.

La ultimul centru deschis, cel mai antrenant pentru copii, am propus următoarele obiective: să participe la ecologizarea şi să dezvolte competețe de lucru cu instrumente specifice (stație meteo, sticlărie de laborator).

În următoarele luni de iarnă proiectul a vizat adunarea de informaţii şi realizarea unei cărţi digitale despre biodiversitatea zonelor umede râmnicene.

Bibliografie:

1. Păiși-Lăzărescu, M. *Educația timpurie – repere teoretice și aplicații practice*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2019
2. Ministerul Educației, *Curriculum pentru educație timpurie*. București, 2019

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INTEGRAREA TEGNOLOGIEI ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof. Popescu Gabriela& Prof. Alexandrescu Gabriela
Liceul de arte "Victor Giuleau"/Grădinița cu P.P. Nord 2 Rm. Vâlcea

Tehnologia este o parte importantă a vieții noastre și ne vine atât de natural să o folosim. Cu siguranță, dispozitivele tehnologice vin cu o serie de oportunități și beneficii pentru copiii și familiile noastre:

• Putem comunica rapid și ușor;

• Avem acces rapid la informații;

• Putem împărtăși experiențe prin videoclipuri, fotografii, mesaje;

• Internetul este cea mai mare bancă de idei și este actualizat continuu;

• Prin afiliere la diverse grupuri, avem un sentiment de apartenență la o anumită comunitate (grupuri profesionale, grupul părinților grupei de grădiniță, grupul de colegi etc.);

• Tehnologia este utilizată pe scară largă în educație și învățare pe tot parcursul vieții;

Parte a fiecărui aspect al vieții noastre cotidiene, tehnologia este greu de ignorat. A refuza complet accesul este aproape imposibil. Totuși, avem mare nevoie de alfabetizare digitală, de a cunoaște beneficiile, dar și neajunsurile utilizării tehnologiei. E bine să vedem tehnologia ca pe un portal către o lume nouă, care, la rândul ei trebuie să fie guvernată de legi și reguli. E necesar să creștem gradul de conștientizare cu privire la siguranța digitală și să dezvoltăm atitudini sănătoase față de timpul petrecut la ecran. Cea mai bună perioadă pentru a forma astfel de obiceiuri și atitudini este începe încă de la vârsta de 5 ani, din grădiniță, pentru că noi formăm viitorul școlar.

În condițiile societății informaționale, axarea pe Tehnologiile Informaționale și de Comunicare (TIC) în sistemul educațional devine o necesitate imperioasă. Utilizarea acestor tehnologii în procesul didactic contribuie la dezvoltarea la elevi a abilităților impuse de societatea modernă, focalizează procesul educațional asupra elevului, care la rândul său devine subiectul procesului de învățământ.

Integrarea TIC în educația timpurie se referă la utilizarea tehnologiei pentru a îmbunătăți experiența de învățare a preșcolarilor. Utilizarea diferitelor tipuri de tehnologie în activitatea didactică, formează preșcolarii care sunt implicați activ în realizarea obiectivelor de învățare.

Într-o lume dinamică, în care tehnologia devine parte integrantă a educației, derularea unui proiect care a avut ca topic utilizarea aplicațiilor și a diferitelor instrumente digitale pentru a îmbina în mod creativ tehnologiile moderne cu metodele tradiționale de învățare prin joc.

Proiectele Erasmus au fost mereu o provocare. Pornind de la o idee și de ce nu de la o nevoie, acestea ne-au lărgit orizontul de cunoaștere și de dezvoltare profesională și personală. Ele ne-au oferit șansa de a avea parte de o experiență unică de învățare, care ne-a transformat modul în care privim și abordăm educația timpurie.

Proiectul Erasmus ”Clickids Club”, implementat de către grădinița noastră a avut ca obiective creșterea numărului de utilizatori a instrumentelor digitale în procesul de învățare, crearea unui mediu de dezvoltare a abilităților digitale pentru copiii preșcolari, realizarea unui Ghid de bune practici pentru cadre didactice și a unui Ghid de bune practici pentru părinți privind utilizarea eficientă, educativă și în siguranță a tehnologiei de către copii.

Obiectivele au fost atinse prin desfășurarea unor serii de Workshop-uri pentru părinți și cadre didactice pentru însușire de cunoștințe privind folosirea tehnologiei (aplicații, platforme educaționale sau comunicare). Pentru a putea fi creat un mediu propice dezvoltării abilităților digitale ale copiilor preșcolari și pentru desfășurarea activităților din cadrul proiectului s-au achiziționat 20 de tablete pe care s-au instalat diferite programe și aplicații, care au fost folosite pentru implementarea proiectului. Cu ajutorul acestora cadrele didactice au derulat activități formale și nonformale, outdoor sau în sala de grupă, după care au întocmit fișe de activitate care au făcut obiectul ghidurilor de bune practici realizate la finalul proiectului.

Ca resurse umane, materiale și financiare am folosit experiența cadrelor didactice din unitate, am implicat copiii și părinții acestora în desfășurarea activităților, am apelat la specialiști IT, am cooptat și alte instituții pentru a aduce un plus valoare acestui proiect, am beneficiat de fonduri nerambursabile UE.

Implementarea proiectului a dus la nivelul unității noastre la dezvoltarea competențelor digitale ale copiilor de vârstă preșcolară prin integrarea tehnologiei și a jocului în activitățile zilnice, au oferit cadrelor didactice tehnici inovative de utilizare a tehnologiei în activitățile educaționale pentru preșcolari și strategii de integrare a tehnologiei într-un mod echilibrat și adaptat nevoilor copiilor. Activitățile au fost planificate și desfășurate ținând cont de domeniile experiențiale din curriculum-ul pentru educație timpurie. Astfel s-au desfășurat activități pe domenii: Științe, Estetic-Creativ, Limbă și comunicare, Psihomotric și Om și Societate. Prin abordări în domeniul artei, dramei,

fotografie, STEAM s-a ajuns la un nivel interdisciplinar și extracurricular. Jocurile interactive au dus la dezvoltarea competențelor de bază: lingvistice, logice, sociale și emoționale.

Ghidurile realizate atât pentru cadrele didactice cât și pentru părinți sunt exemple practice ți resurse utile pentru activități captivante și dinamice.

Considerăm că proiectele Erasmus ne-au oferit șansa de a face parte dintr-o comunitate activă la nivel European de cadre didactice care prin schimbul de idei și bune practice reușește să ofere servicii de educație de înaltă calitate, răspunzând cu profesionalism nevoilor generației digitale.

În concluzie, instrumentele TIC utilizate în educația timpurie oferă elevilor control deplin asupra tehnologiei și contribuie la formarea și dezvoltarea competențelor lor digitale, facilitând alfabetizarea digitală.

**exemple de fișe de activitate realizate*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Innovative Approaches and Didactic Strategies for Teaching English in Modern High Schools

Prof. Popescu Dalia
Prof. drd. Vâlcu Gabriela
Liceul Energetic Craiova, Dolj

***Abstract**: Teaching English in modern high schools requires a dynamic, adaptable, and learner-centered approach that acknowledges the needs, interests, and linguistic backgrounds of adolescents. As education shifts toward active learning paradigms, English language instruction must integrate communicative, collaborative, and technology-enhanced strategies that promote authentic language use and critical thinking. This paper explores contemporary methodologies consistently applied in high school English classrooms, including communicative language teaching, task-based learning, project-based approaches, blended learning, and multilingual pedagogies. It also examines the role of formative assessment, differentiated instruction, and digital literacy in enhancing student motivation and language acquisition. Through these strategies, English education becomes not only a process of mastering linguistic structures but also a platform for creativity, cultural understanding, and global citizenship. The paper concludes that modern didactic approaches—when implemented effectively—support holistic development and equip learners with essential 21st-century skills.*

The teaching of English in modern high schools has undergone significant transformations in recent decades, driven by rapid technological change, increased globalization, and a renewed focus on student-centered learning. Traditional instruction, often based on rote memorization and grammar-translation methods, has gradually given way to dynamic pedagogies that engage learners actively and meaningfully in the process of language acquisition. Today's adolescents live in a digitally connected world and require instructional approaches that reflect this reality while preparing them to communicate effectively in diverse linguistic and cultural contexts. As a result, modern didactic strategies emphasize communication, collaboration, creativity, and critical thinking as essential pillars of English instruction.

One of the most influential frameworks in contemporary language teaching is Communicative Language Teaching (CLT), which prioritizes real-life communication and meaningful interaction over structural accuracy alone. CLT encourages learners to use English to express ideas, negotiate meaning, solve problems, and participate in authentic conversations. In high school settings, this approach helps students overcome the fear of making mistakes by shifting the focus from flawless grammar to

successful communication. Classroom activities such as debates, interviews, role-plays, dialogues, and peer discussions allow learners to practice language in socially relevant contexts. The teacher acts as a facilitator rather than a lecturer, designing communicative tasks that reflect the students' interests, cultural backgrounds, and real-world needs.

In addition to active learning strategies, modern English instruction relies heavily on technology-enhanced approaches. Blended learning, which combines in-person instruction with digital platforms, has become increasingly common in high schools. Online environments support vocabulary practice, grammar reinforcement, reading comprehension, and listening exercises through interactive tools, videos, and educational apps. Learners can explore virtual reality simulations, participate in online debates, use digital storytelling apps, or analyze multimedia texts. Technology enables personalized learning pathways, allowing students to progress at their own pace, revisit challenging concepts, or advance more quickly in areas of strength. For digital-native students, the integration of technology into English instruction ensures a familiar and engaging environment that supports both language development and digital competence.

Another important dimension of modern pedagogy is differentiated instruction, which recognizes that students possess varying levels of proficiency, learning styles, and motivational factors. In the high school English classroom, differentiation may involve offering multiple types of tasks, providing tiered reading materials, adjusting levels of support, or allowing students to choose topics that reflect their interests. Teachers may also use flexible grouping, pairing learners strategically for peer teaching, collaboration, or enrichment. Differentiation fosters equity by ensuring that all students, regardless of their prior knowledge or linguistic background, can participate meaningfully in the learning process. It also supports learners experiencing difficulties, including those with special educational needs, while simultaneously challenging advanced students to achieve higher-level outcomes.

Formative assessment plays an essential role in modern English instruction, serving both as a diagnostic tool and as a way to support ongoing learning. Unlike traditional summative assessments, which primarily evaluate final performance, formative assessments offer continuous feedback throughout the learning process. Tools such as learning journals, self-reflection forms, peer feedback, exit tickets, digital quizzes, or teacher conferences empower learners to monitor their progress and identify areas for growth. For high school students preparing for national examinations or international language tests, formative assessment develops metacognitive skills and helps them become active

participants in their learning. Feedback that is constructive, timely, and personalized strengthens students' confidence and encourages a growth mindset.

Cultural and intercultural competence represent another key focus of modern English teaching, reflecting the global nature of the language. High school learners must not only acquire linguistic accuracy but also understand cultural norms, communication styles, and perspectives from various English-speaking communities. Teachers can incorporate authentic materials—literature, films, interviews, online blogs, documentaries, and songs—to expose students to diverse cultural narratives. Discussions around identity, stereotypes, global citizenship, and media literacy help students develop empathy and critical awareness. Intercultural activities such as virtual exchanges with international students or collaborative online projects deepen the learners' ability to communicate respectfully in multicultural environments.

In multilingual classrooms, which are increasingly common in modern society, English teachers must also adopt inclusive strategies that validate students' linguistic repertoires. Translanguaging practices, for example, allow learners to use all their languages as cognitive resources during the learning process. By encouraging students to brainstorm in their first language, compare linguistic structures, or translate key concepts, teachers promote deeper understanding and reduce anxiety. Such approaches not only support language acquisition but also foster self-esteem and respect for linguistic diversity.

Classroom climate and teacher-student relationships are equally important components of effective English teaching. Adolescents thrive in supportive environments where they feel heard, valued, and encouraged to express their opinions. English lessons often involve personal reflection, creative expression, and open discussion, making it essential for teachers to cultivate trust and psychological safety. An inclusive climate promotes active participation, reduces fear of making mistakes, and enhances engagement. The teacher's attitude—enthusiastic, respectful, and empathetic—has a direct impact on learners' motivation and self-efficacy.

Ultimately, effective English instruction in modern high schools is characterized by flexibility, creativity, and responsiveness to student needs. Teachers must navigate a rapidly changing educational landscape, incorporating new research, pedagogical innovations, and technological tools. The most successful approaches combine communicative methodology, active learning, differentiation, and cultural awareness into a coherent system that supports holistic development. English becomes not only a subject to be studied but a medium through which students can explore ideas, connect with others, reflect on society, and prepare for future academic and professional challenges.

Teaching English in modern high schools requires a shift from traditional, teacher-centered instruction to dynamic, learner-centered pedagogies that foster communication, collaboration, and critical thinking. Approaches such as communicative language teaching, task-based learning, project-based learning, and blended instruction empower students to use English authentically and confidently. Differentiation, formative assessment, and intercultural competence further support diverse learners and promote meaningful engagement. These strategies not only improve linguistic proficiency but also contribute to the development of essential competencies for the 21st century, including creativity, digital literacy, and global awareness. When teachers implement innovative didactic approaches with sensitivity and professionalism, English becomes a powerful tool for personal growth, academic success, and active participation in today's interconnected world.

Bibliography

Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching*. Pearson Education.

Harmer, J. (2015). *The Practice of English Language Teaching* (5th ed.). Pearson.

Larsen-Freeman, D., & Anderson, M. (2013). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press.

Richards, J. C., & Rodgers, T. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching* (3rd ed.). Cambridge University Press.

Thomas, J. W. (2000). *A Review of Research on Project-Based Learning*. The Autodesk Foundation.

Kramsch, C. (1998). *Language and Culture*. Oxford University Press.

Tomlinson, C. A. (2014). *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*. ASCD.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

TRADIȚIONAL ȘI MODERN ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Balici Daniela
Prof. Dobrică Manuela – Nicoleta
Liceul de Arte ”Victor Giuleanu”, Rm. Vâlcea, structura G.P.P. NORD 2

În societatea actuală, are loc un proces dinamic care obligă toate categoriile sociale să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei. Şi în învăţământ au loc transformări rapide. Educatoarea apelează la o serie întreagă de instrumente pentru a uşura şi accelera asimilarea şi aplicabilitatea informaţiilor.

Deşi învăţarea nu este un fenomen exclusiv uman, la nivelul oamenilor ea suportă o modelare socio-culturală, devenind o trăsătură definitorie a fiinţelor umane. Curriculumul pentru învăţământul preşcolar aduce noi accente care pun în valoare dezvoltarea globală a personalităţii copilului. Un accent deosebit este acela al diversificării strategiilor de predare – învăţare – evaluare, caracterizat prin folosirea de metode activ participative, prin asigurarea de valenţe formative ale jocului, ca activitate de bază a copilului, precum şi printr-o evaluare a fiecărui copil în raport cu el însuşi.

Derivat etimologic din grecescul „methodos (odos-cale, drum, metha-spre), cuvântul metodă semnifică drumul, calea folosita de educatoare în a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, lucrurile, ştiinţa. I.Cerghit afirmă că „«activ» este copilul care depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor”. Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activităţii “mister didactic”, se constituie ca “o aventură a cunoaşterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlneşte probleme, situaţii complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învăţare, se simte responsabil şi multumit în finalul activităţii.

Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Învăţământul preşcolar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor active-participative. Felul în care educatoarea organizează activitatea de formare şi informare a copilului, prin accentul pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitive-aplicative, influenţează comportamentul activ şi creativ al copilului.

Calea de învăţare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această "cale" devine cel mai spectaculos exerciţiu de interactiune dintre minţile lor, care ne bucura cand observăm progrese de la o perioadă la alta. Pentru creşterea calităţii procesului instructiv-educativ din grădiniţă, urmărim perfecţionarea metodelor tradiţionale, dar şi introducerea unor metode şi procedee educative. Metodele implică mult tact pedagogic din partea educatoarelor deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcţie de personalitatea copiilor.

Utilizarea metodelor active şi interactive în grădiniţă solicită o anumită adaptare. Dacă până acum educatoarea conducea activitatea în stil tradiţional, acum, aplicând metode moderne interactive de grup, rolul educatoarei se schimbă. Ea devine coechipier, îi orientează pe copii să-şi caute informaţiile de care are nevoie, îi învaţă să dialogheze cu colegii, să aibă iniţiativă şi rapiditate în gândire şi acţiune, le stârneşte interesul pentru competiţii şi în ultimul rând îi consiliază.

Jocul de rol, Experimentul, Observaţia, Portofoliul, Metoda proiectului, Ciorchinele, Metoda pălăriilor gânditoare, Ştiu/vreau să ştiu/am învăţat, Cubul, Brainstorming, Metoda R.A.I ."Răspunde-Aruncă-Interoghează", Schimbă perechea, Șorțul povestitor sunt câteva din metodele interactive ce se pot utiliza cu succes în grădiniţă.

Programa activităţilor instructiv-educative lasă libertatea de a organiza cât mai creativ şi personalizat actul didactic. Fiecare cadru didactic îşi poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele şi conţinuturile activităţilor. În opoziţie cu metodologia tradiţională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata sa recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii.

Esenţial în pregătirea cadrului didactic pentru activitate este de a putea pune în joc toate cunoştintele sale şi întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur si simplu nişte cunoştinte de-a gata ce trebuie să fie însuşite, ci de a insufla elevilor săi dorinţa şi posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putinţă, prin ei înşişi, printr-un studiu cât mai active.

Ce fac copii? Copiii studiază individual situaţia prezentată, îşi împărtăşesc ideile, se ajută unii pe alţii să înţeleagă şi să găsească soluţii. Astfel, copiii trebuie să fie capabili: să coordoneze comunicarea; să stabilească un climat de încredere; să poată lua decizii; să medieze conflictele;

Ce face educatoarea? Asigură ambianţa propice muncii în echipă, aranjând mobilierul din clasă în mod corespunzător, stabileste criteriul de grupare (sexul, prieteniile, nivelul abilităţilor într-un anumit domeniu, diferite jocuri,etc.) şi dimensiunea grupului(de la 2 la 6 copii), regulile de lucru (se vorbeşte pe rând, copiii se consultă între ei, nu se monopolizează discuţia, nu rezolvă unul singur sarcina etc).

Avantajele interacţiunii sunt multiple, utilizarea acestor metodde lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru copil, cât şi pentru educatoare, stimulează efortul şi productivitatea individului, dezvoltă capacităţile copiilor de a lucra împreună – componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare, dezvoltă inteligenţele multiple, timpul de soluţionare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt în cazul lucrului în grup decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelaţiile elaborate interactiv, copiii îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii, elaborează sinteze în activităţi de grup, intergrup, individual, în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginaţie, memorie şi voinţă, dar şi valorifică maximal potenţialul de cunoaştere, acţiune şi trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învăţării sunt în raport direct proportional cu nivelul de angajare şi participare individuală şi colectivă.

În opoziţie cu metodologia tradiţională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata sa recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcţiilor intelectuale şi energiilor emoţional – motivaţionale în raport cu sarcina de învăţare dată. Esenţial în pregătirea cadrului didactic pentru lecţie este de a putea pune în joc toate cunoştintele sale şi întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur si simplu nişte cunoştinte de-a gata ce trebuie să fie însuşite, ci de a insufla elevilor săi dorinţa şi posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putinţă, prin ei înşişi, printr-un studiu cât mai activ.

Bibliografie:

- *Breben, Silvia, Gognea Elena, Ruiu, Georgeta, Fulga, Mihaela, Metode interactive de grup, Editura, Arves, 2007;*
- *Cerghit., Ioan − Metode de învăţământ. Ediţia a IV-a revizuită şi adăugită. Ed. Polirom, Bucureşti, 2006;*
- *Oprea, Crenguţa, Strategii didactice interactive, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007.*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Procese de adsorbție și cataliză heterogenă la interfața solid–gaz: abordări chimico-fizice modern

Profesor Rusu Rodica-Școala Gimnazială nr.1 Domnița

Rezumat

Adsorbția și cataliza heterogenă joacă un rol esențial în numeroase procese industriale și de mediu, de la sinteza chimică la controlul poluării atmosferice. Din perspectivă chimico-fizică, aceste fenomene sunt guvernate de interacții moleculare complexe la interfața solid–gaz, influențate de structura electronică a suprafețelor, energia de adsorbție și dinamica speciilor implicate. Prezentul articol analizează fundamentele teoretice ale adsorbției fizice și chimice, mecanismele catalizei heterogene și direcțiile moderne de cercetare bazate pe metode spectroscopice și modelare computațională.

Cuvinte-cheie: adsorbție, cataliză heterogenă, suprafețe solide, energie de adsorbție, chimie-fizică.

1. Introducere

Chimia-fizică a suprafețelor reprezintă un domeniu interdisciplinar situat la granița dintre chimie, himia-fizică a suprafețelor reprezintă un domeniu interdisciplinar situat la granița dintre chimie, fizică și știința materialelor.. Procesele care au loc la interfața solid–gaz sunt deosebit de importante deoarece determină eficiența catalizatorilor, proprietățile materialelor poroase și comportamentul poluanților atmosferici. În cataliza heterogenă, reacțiile chimice se desfășoară la suprafața unui solid, în contact cu reactanți gazoși sau lichizi, ceea ce conferă suprafeței un rol activ în mecanismul reacției.

În ultimele decenii, dezvoltarea tehnicilor experimentale de analiză a suprafețelor, alături de metodele de simulare computațională, a permis o înțelegere mai profundă a interacțiilor la nivel molecular. Astfel, chimia-fizică oferă cadrul teoretic necesar pentru corelarea structurii suprafeței cu activitatea catalitică.

2. Fundamentele chimico-fizice ale adsorbției

Adsorbția reprezintă acumularea unei substanțe (adsorbat) la suprafața unui solid (adsorbant). Din punct de vedere chimico-fizic, acest proces este determinat de balanța energetică dintre forțele atractive și repulsive care acționează între adsorbat și suprafață.

Se disting două tipuri principale de adsorbție:

Adsorbția fizică (fizisorbtia) este caracterizată prin interacții slabe, de tip forțe van der Waals. Ea este, în general, reversibilă și favorizată la temperaturi scăzute. Energia de adsorbție este relativ mică, iar moleculele adsorbate își păstrează identitatea chimică.

Adsorbția chimică (chimisorbtia) implică formarea unor legături chimice între adsorbat și suprafață. Acest proces este mai selectiv, adesea ireversibil și asociat cu energii de adsorbție ridicate. Chimisorbtia este esențială pentru cataliza heterogenă, deoarece activează moleculele reactante.

Modelele clasice, precum izoterma Langmuir sau izoterma Freundlich, descriu relația dintre cantitatea adsorbită și presiune, însă acestea sunt aproximări care nu surprind întotdeauna complexitatea suprafețelor reale.

3. Structura suprafețelor solide și rolul lor catalitic

Suprafața unui solid diferă semnificativ de volumul acestuia, atât din punct de vedere structural, cât și electronic. Atomii de la suprafață prezintă un număr mai mic de vecini, ceea ce duce la apariția unor stări electronice neocupate sau slab ocupate, capabile să interacționeze cu moleculele adsorbate.

Defectele de suprafață, precum muchiile, treptele sau vacanțele atomice, au un rol catalitic important, deoarece pot reprezenta centre active cu energie de adsorbție favorabilă. În catalizatorii moderni, controlul morfologiei suprafeței este o strategie esențială pentru optimizarea activității și selectivității.

Din perspectivă chimico-fizică, activitatea catalitică este rezultatul unui compromis între stabilitatea adsorbatului și capacitatea acestuia de a reacționa. O adsorbție prea slabă nu permite activarea moleculei, în timp ce o adsorbție prea puternică poate inhiba desorbția produselor.

4. Mecanisme ale catalizei heterogene

Cataliza heterogenă se desfășoară printr-o succesiune de etape elementare: adsorbția reactanților, activarea acestora, reacția propriu-zisă la suprafață și desorbția produselor. Din punct de vedere chimico-fizic, fiecare etapă este asociată cu o barieră energetică specifică.

Două mecanisme clasice sunt frecvent discutate:

- **Mecanismul Langmuir–Hinshelwood**, în care ambii reactanți sunt adsorbiți pe suprafață înainte de reacție.
- **Mecanismul Eley–Rideal**, în care un reactant din faza gazoasă reacționează direct cu un adsorbat.

Analiza diagramelor de energie potențială permite identificarea etapei limitante de viteză și oferă informații valoroase pentru proiectarea catalizatorilor. Astfel, chimia-fizică furnizează instrumentele conceptuale necesare pentru optimizarea proceselor catalitice.

5. Metode moderne de investigare

Progresele recente în studiul suprafețelor se bazează pe utilizarea tehnicilor spectroscopice avansate, precum spectroscopia fotoelectronică de raze X (XPS), spectroscopia infraroșie cu reflexie difuză (DRIFTS) sau microscopiile cu sondă locală.

În paralel, metodele de chimie computațională, bazate pe teoria funcționalului densității (DFT), permit modelarea interacțiilor la nivel atomic și molecular. Aceste abordări oferă o punte între observațiile experimentale și interpretarea teoretică, consolidând caracterul predictiv al chimiei-fizice.

6. Concluzii

Studiul proceselor de adsorbție și cataliză heterogenă la interfața solid–gaz reprezintă un domeniu central al chimiei-fizice moderne. Înțelegerea mecanismelor fundamentale care guvernează aceste fenomene este esențială pentru dezvoltarea de catalizatori mai eficienți și mai selectivi. Integrarea

metodelor experimentale avansate cu modelarea teoretică oferă perspective promițătoare pentru viitoare aplicații industriale și de mediu.

Bibliografie

1. Atkins, P., de Paula, J., **Physical Chemistry**, Oxford University Press, 2014.
2. Somorjai, G. A., Li, Y., **Introduction to Surface Chemistry and Catalysis**, Wiley, 2010.
3. Masel, R. I., **Principles of Adsorption and Reaction on Solid Surfaces**, Wiley, 1996.
4. Freundlich, H., *Über die Adsorption in Lösungen*, Zeitschrift für Physikalische Chemie, 1906.
5. Hammer, B., Nørskov, J. K., *Theoretical surface science and catalysis*, Advances in Catalysis, 2000.
6. Ertl, G., *Reactions at surfaces: From atoms to complexity*, Angewandte Chemie International Edition, 2008.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

FOLOSIREA UNOR METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN EDUCATIA ELEVILOR CU NEVOI SPECIALE

Profesor învăţământ primar, Tipa Casandra
Liceul Tehnologic „Ștefan cel Mare”,Cajvana, jud. Suceava

Educaţia specială are în vedere un anumit tip de educaţie adaptată şi destinată copiilor care nu reuşesc să atingă în cadrul învăţământului obişnuit nivele educative şi sociale corespunzătoare vârstei.

Cerinţe/nevoi educative speciale - CES - este o sintagmă, care se referă la cerinţele în plan educativ ale unor categorii de persoane, cerinţe consecutive unor disfuncţii sau deficienţe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrice, fiziologică sau ca urmare a unor condiţii psihoafective, socioeconomice sau de alta natură; aceste cerinţe plasează persoana/elevul într-o stare de dificultate în raport cu ceilalţi din jur, stare care nu-i permite o existenţă sau o valorificare în condiţii normale a potenţialului intelectual si aptitudinal de care acesta dispune şi induce un sentiment de inferioritate ce accentuează condiţia sa de persoană cu cerinţe speciale.

Toţi elevii au nevoie să experimenteze succesul pentru a putea învăţa în mod activ. Metodele de predare trebuie să se adreseze direct dificultăţilor elevilor, dar şi să le permită acestora să facă progrese, pe care să le poată observa şi de care să fie mândri. O sarcină îndeplinită cu succes încurajează şi motivează elevul să continue şi să încerce să rezolve o alta. Învăţătorul va fi permanent preocupat de cunoașterea copiilor, a particularităților lor și a diferențelor dintre ei, de individualizarea învățării, de folosirea strategiilor flexibile și deschise, amenajarea corespunzătoare a mediului educațional (ambientului) în așa fel încât el să devină factor de intervenție în învățare și remedierea problemelor de învățare, de valorizarea relațiilor sociale de la nivelul clasei și al școlii în favoarea procesului de învățare și promovarea învățării prin cooperare și a parteneriatului educațional.

În calitate de cadru didactic, am fost pusă în situaţia de a avea la clasă elevi cu cerinţe educative speciale şi, în astfel de situaţii, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învăţare pentru a-i determina pe toţi participanţii la actul educaţional să se implice conştient în activităţile derulate.
Am ţinut cont de faptul că elevii integraţi au nevoie de sprijinul nostru, al cadrelor didactice şi de sprijinul colegilor de clasă. Ei nu trebuie marginalizaţi în niciun fel, nu trebuie „uitaţi” în clasă pornind de la ideea că nu vor putea ajunge niciodată ca şi ceilalţi elevi.

Obiectivul principal al şcolilor de masă în care învaţă elevii cu CES este asigurarea integrării acestora în mediul şcolar. Şcoala trebuie să aibă în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-şi creeze propriile procese şi strategii de raţionament utile pentru rezolvarea problemelor reale şi apropiate.

Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei reprezintă una dintre soluţiile propuse de către factorii abilitaţi. O calitate esenţială a curriculum-ului şcolar actual este aceea că vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor să se facă diferenţiat.

Astfel, în urma analizei amănunţite a evaluărilor iniţiale, am proiectat conţinuturile individualizat şi diferenţiat, astfel încât să poată fi înţelese de către elevi, am avut în vedere faptul că învăţarea trebuie văzută ca un proces la care elevii participă în mod activ, îşi asumă roluri şi responsabilităţi.

Toţi elevii care participă la procesul de educaţie trebuie să beneficieze de o diferenţiere educaţională pentru că: au abilităţi diferite, au interese diferite, au experienţe anterioare de învăţare diferite, provin din medii sociale diferite, au diferite comportamente afective(timiditate, emotivitate) au potenţial individual de învăţare, învaţă în ritmuri diferite, au stiluri de învăţare diferite.

Principala cerință față de învățare este individualizarea metodelor folosite pentru copiii cu cerinţe educative speciale. În esenţa lor, strategiile educaţiei integrate sunt: strategii de microgrup; activ-participative; cooperative; colaborative; parteneriale; implicante; organizative; socializante.

În activităţile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi metodele expozitive (povestirea, expunerea, explicaţia, descrierea), dar trebuie respectate anumite cerinţe: să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale, prezentarea să fie clară, precisă, concisă, ideile să fie sistematizate, să se recurgă la procedee şi materiale intuitive, să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înţelegerii conţinuturilor de către aceştia şi pentru a interveni cu noi explicaţii atunci când se impune acest lucru.

Concursurile cu tematică diferită (sportive, artistice, pe discipline de studiu etc.) dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiţie, de echipă, încrederea în forţele proprii, îi mobilizează la cooperare.

Educaţia integrată va permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi.

În continuare voi prezenta aplicarea unor medode şi procedee în cazul unei fetiţe din clasa I, an şcolar 2024-2025.

Eleva C.F., în vârstă de 7 ani, prezintă întârzieri semnificative faţă de nivelul obişnuit al achiziţiilor şcolare, în raport cu programa şi cu cadrul de referinţă constituit de majoritatea colegilor. Am observat în urma testărilor din primele săptămâni de şcoală şi a lucrului efectiv din timpul activităţilor şcolare că are unele dificultăţi în pronunţie. Comunicarea cu colegii, cu cadrele didactice este destul de precară, era o fire retrasă la activităţi, dar foarte energică în pauze, preferând compania băieţilor şi jocurile acestora. Se confruntă cu probleme persistente de ortografie, chiar şi pentru cuvinte uşoare sau comune, are un scris dezordonat, nu reuşeşte să scrie elementele grafice sau literele învăţate respectând liniatura specială. Face deseori confuzii între stânga şi dreapta, se orientează greu în pagină şi în caiet, nu reuşeşte să înţeleagă ce este o coloană sau un rând atunci când scrie la matematică. Nu reuşeşte să se exprime în propoziţii. Citirea era foarte greoaie, câmpul vizual este de o literă, nu silabiseşte şi nu leagă silabele în cuvinte. La matematică face frecvent greşeli de numărare, de înţelegere a conceptului de număr, de cantitate, de mulţime, nu poate să verbalizeze etapele de lucru ale unui exerciţiu sau ale unei probleme simple cu o operaţie. La lucrările practice nu reuşeşte să mânuiască forfecuţa neputând să decupeze corect ce i s-a dat, colorează folosind culori închise sau o amestecătură de culori, şterge dacă nu-i convine ceva până rupe foaia, se blochează uneori neştiind ce să răspundă şi priveşte într-un punct fix şi nu reacţionează la niciun stimul din exterior. De cele mai multe ori mă conving că înţelege ce i se explică în rezolvarea sarcinilor, dar atunci când începe să le rezolve nu ţine cont de explicaţiile primite, se încăpăţinează şi le rezolvă aşa cum crede ea, fiind convinsă că este corect.Din cauza dificultăţilor întâmpinate la aproape toate disciplinele, a avut greutăţi de acomodare, de relaţionare cu colegii, aceştia privind-o cu un soi de neîncredere, de lipsă de interes şi respect.

Ce măsuri şi ce metode am folosit în calitate de învăţător ?

Am început să-mi adaptez procesul instructiv-educativ la posibilităţile intelectuale, la interesele cognitive, la ritmul şi stilul de învăţare al elevului.

Strategiile didactice s-au centrat pe adaptarea metodelor de lucru la particularităţile individuale ale subiectului, folosindu-se modele concret-intuitive care să faciliteze înţelegerea conţinuturilor parcurse şi realizându-se o antrenare şi o motivare a subiectului pentru activitatea de învăţare prin utilizarea fişelor de lucru cu exerciţii – joc şi a jocurilor didactice. Întregul colectiv a fost antrenat în oferirea de sprijin, îndrumarea elevei, includerea şi valorizarea ei în orice activitate de grup sau în pereche. Permanent i s-au oferit materiale de lucru (jetoane, numărători, beţişoare) pentru activităţile

de numărat sau pentru efectuarea de calcule simple, i s-a propus să le „explice“ colegilor etape simple de lucru, să corecteze fişe ale acestora, să interpreteze diverse roluri de observare, de analiză a activităţii.

Odată ce eleva a căpătat încredere în capacităţile sale, în ajutorul colegilor şi al învăţătoarelor, am reuşit să adaptăm secvenţial metode şi tehnici de lucru conform nevoilor acesteia;

-am planificat lecţiile astfel încât să includă o gamă variată de strategii de învăţare active orientate spre elev.

-am aplicat strategii de predare diferenţiată sau „predare individualizată“ care urmăresc obţinerea performanţei maximum posibile, cum ar fi învăţarea pas cu pas şi evolutivă, învăţarea între colegi, lucrul în grup, echipe de învăţare etc.;

-am elaborat planuri speciale pentru asigurarea succesului şcolar şi am folosit recompensele (laudele) pentru a recunoaşte chiar şi cei mai mici paşi făcuţi pe calea învăţării;

-am implicat eleva în stabilirea propriilor obiective de învăţare şi în monitorizarea succesului în atingerea acestor obiective;

-am elaborat strategii care să o ajute să-şi dezvolte respectul de sine. Ea are nevoie să fie valorizată ca membră a clasei la fel ca oricare alt elev;

-i-am asigurat un rol în munca de grup, pe care să-l poată îndeplini cu succes;

-i-am asigurat materiale de studiu diferenţiate (la un nivel lingvistic adecvat, bine prezentate şi aşezate în pagină, însoţite de imagini clare şi sugestive), unele teme pe care să le poată rezolva independent;

-am utilizat metode alternative de evaluare, cum ar fi probele orale sau demonstraţiile practice de competenţă;

-i-am acordat timp suplimentar pentru temele care necesită citit şi scris;

-am lăsat-o să lucreze cu cartea deschisă la temele de scris;

-am lăudat-o chiar şi pentru progresele mărunte pe care le-a făcut în învăţare;

-am lăsat-o să-şi folosească punctele sale forte în loc să se concentreze asupra punctelor slabe;

-am solicitat colegilor din clasă să-i explice unele noţiuni noi;

-i-am oferit rolul de conducător în cadrul desfăşurării unor jocuri;

-am folosit foarte mult metoda întrebărilor adresate de către eleva cu CES colegilor şi învăţătorului;

-am utilizat metoda textelor cu capcane pentru a i se îmbunătăţi capacitatea de a înţelege mai bine ce citeşte;

-i-am cerut să reprezinte prin desen ce a citit, văzut sau auzit pentru a memora mai uşor informaţia şi a trage concluzii;

După câteva săptămâni de şcoală am observat schimbări majore în ceea ce priveşte reuşita şcolară cât şi în comportamentul de zi cu zi al elevului.

Concluzii:

Copiii cu CES au nevoie de organizarea învăţării în funcţie de cerinţele lor educative. Intervenţia educaţională constă în dezvoltarea unui program de intervenţie individualizat care să includă: specificarea performanţelor prezente ale elevului; specificarea unui scop de scurtă durată, incluzând criterii de evaluare, specificarea metodelor educaţionale şi administrative care vor fi aplicate în vedera atingerii scopului.

Bibliografie:

Gherguţ, Alois,- *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale.Stategii diferenţiate şi incluzive în educaţie*, Editura Polirom, Iaşi,2006;

Muşu, Ionel,-*Ghid de predare-învăţare pentru copiii cu cerinţe educative speciale*, Ed. Marlink, Bucureşti,2000

Popovici, Doru, – *Învăţământul integrat sau incluziv*, Editura Corint, Bucureşti, 1998;

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Incluziune și diversitate în educație

Gazsi Leonóra/ Școala Gimnazială "Kazinczy Ferenc" Șimian

Rezumat

Incluziunea și diversitatea în educație reprezintă principii fundamentale ale sistemelor educaționale moderne, având ca scop asigurarea accesului echitabil la educație de calitate pentru toți elevii, indiferent de caracteristicile lor individuale. În contextul schimbărilor sociale, culturale și economice actuale, școala este chemată să răspundă unei populații școlare tot mai diverse. Prezentul articol analizează conceptele de incluziune și diversitate din perspectiva educațională, evidențiind importanța acestora, rolul cadrelor didactice, strategiile de implementare și provocările întâmpinate în practica educațională, cu raportare la literatura de specialitate națională și internațională.

1. Introducere

Educația incluzivă constituie un deziderat major al politicilor educaționale contemporane, fiind susținută de documente internaționale și naționale care promovează dreptul fundamental la educație pentru toți copiii. Diversitatea elevilor se manifestă prin diferențe de abilitate, ritm de învățare, context socio-economic, apartenență culturală sau etnică, limbă maternă și gen. În acest context, școala are responsabilitatea de a crea un mediu educațional sigur, deschis și flexibil, care să valorifice diversitatea ca resursă educațională.

Incluziunea în educație nu se limitează la integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale, ci presupune transformarea sistemului educațional astfel încât acesta să răspundă nevoilor tuturor elevilor. Această abordare implică schimbări la nivel de curriculum, metodologie didactică, evaluare și cultură instituțională.

2. Fundamente teoretice ale educației incluzive

Din perspectivă teoretică, educația incluzivă este fundamentată pe principiile egalității de șanse, ale echității și ale respectării diversității umane. Modelul social al dizabilității subliniază faptul că barierele educaționale sunt generate mai degrabă de mediul școlar și de practicile educaționale rigide decât de limitările individuale ale elevilor.

Teoria educației centrate pe elev și paradigma constructivistă susțin adaptarea procesului de predare-învățare la nevoile, interesele și potențialul fiecărui copil. În acest sens, diversitatea este privită ca o oportunitate de învățare reciprocă și de dezvoltare a competențelor sociale, civice și interculturale.

3. Dimensiuni ale diversității în mediul școlar

Diversitatea în mediul educațional poate fi analizată din mai multe perspective: diversitate cognitivă, culturală, lingvistică, socio-economică și funcțională. Elevii provin din medii familiale diferite, au experiențe de viață distincte și stiluri de învățare variate, ceea ce impune o abordare pedagogică diferențiată.

În școlile românești, provocările legate de diversitate sunt amplificate de fenomenul migrației, de incluziunea copiilor de etnie romă, de integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale și de riscul abandonului școlar. Răspunsul educațional adecvat presupune colaborarea dintre școală, familie și comunitate.

4. Rolul cadrului didactic în promovarea incluziunii

Cadrele didactice au un rol esențial în implementarea educației incluzive, prin atitudini, competențe și practici pedagogice. Profesorii incluzivi adoptă strategii de predare diferențiată, utilizează metode interactive și cooperative și creează un climat de clasă bazat pe respect și acceptare.

Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice în domeniul incluziunii și diversității este o condiție necesară pentru succesul demersului educațional. De asemenea, colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierii școlari și alți specialiști contribuie la personalizarea intervențiilor educaționale.

5. Strategii de implementare a educației incluzive

Implementarea educației incluzive presupune adoptarea unor politici educaționale coerente și a unor practici didactice adaptate diversității elevilor. Printre strategiile eficiente se numără: adaptarea curriculumului, utilizarea planurilor educaționale individualizate, evaluarea formativă, învățarea colaborativă și implicarea activă a familiei.

La nivel instituțional, școala incluzivă promovează o cultură organizațională deschisă, bazată pe parteneriat și responsabilitate comună. Managementul școlar are un rol important în susținerea inițiativelor incluzive și în asigurarea resurselor necesare.

6. Provocări și perspective

În ciuda progreselor realizate, educația incluzivă se confruntă cu numeroase provocări, precum insuficiența resurselor materiale și umane, atitudinile discriminatorii, supraîncărcarea curriculumului și lipsa formării specializate. În România, discrepanțele dintre mediul urban și rural accentuează riscul excluziunii educaționale.

Perspectivele de dezvoltare vizează consolidarea politicilor de incluziune, digitalizarea educației ca instrument de accesibilizare și promovarea bunelor practici la nivel național. Cercetarea educațională joacă un rol important în fundamentarea deciziilor și în evaluarea impactului măsurilor implementate.

7. Concluzii

Incluziunea și diversitatea în educație reprezintă premise esențiale pentru construirea unui sistem educațional echitabil și eficient. Valorificarea diversității elevilor contribuie la dezvoltarea personală și socială a acestora și la formarea unor cetățeni activi și responsabili. Educația incluzivă nu este doar o obligație legală, ci și o investiție în viitorul societății.

Bibliografie

1. Ciolan, L. (2014). *Învățarea integrată. Fundamente pentru curriculum*. Polirom.
2. Cucoș, C. (2010). *Educația – dimensiuni culturale și interculturale*. Polirom.
3. Ministerul Educației Naționale. (2018). *Educația incluzivă – ghid metodologic*. București.
4. Păun, E. (2017). *Pedagogie. Fundamente teoretice și aplicații*. Polirom.
5. UNESCO. (2017). *A guide for ensuring inclusion and equity in education*. UNESCO Publishing.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ROLUL ÎNSOȚITORULUI LA COPIII CU CES DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. educație timpurie- Chiuda Carmen-Elena
Grădinița Zâna Florilor, sector 6, București

Introducere

Educația incluzivă reprezintă una dintre direcțiile fundamentale ale sistemelor moderne de învățământ, având ca scop asigurarea accesului egal la educație pentru toți copiii, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare. În acest context, copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) necesită sprijin diferențiat și adaptat nevoilor individuale, pentru a putea participa activ la activitățile educaționale și sociale din grădiniță. Un rol esențial în procesul de integrare și incluziune îl are însoțitorul copilului cu CES, persoană care facilitează participarea acestuia la activitățile zilnice și contribuie la dezvoltarea autonomiei și a relațiilor sociale.

În învățământul preșcolar, perioada timpurie este esențială pentru formarea competențelor cognitive, emoționale și sociale. De aceea, sprijinul oferit copilului cu CES trebuie să fie realizat într-o manieră echilibrată, care să susțină dezvoltarea independenței și integrarea în colectiv. Însoțitorul nu are doar rol de supraveghere, ci și de mediator între copil, educatoare, familie și ceilalți copii.

Prezentul referat își propune să evidențieze rolul însoțitorului la copiii cu CES din grădiniță, atribuțiile acestuia, importanța colaborării cu echipa educațională, precum și impactul pe care îl are asupra dezvoltării copilului și asupra procesului de incluziune educațională.

1. Conceptul de cerințe educaționale speciale

Cerințele educaționale speciale se referă la nevoile suplimentare de sprijin educațional ale unor copii care întâmpină dificultăți de învățare, dezvoltare sau adaptare socială. Acestea pot fi generate de dizabilități intelectuale, tulburări din spectrul autist, dificultăți de limbaj, tulburări emoționale sau comportamentale, deficiențe senzoriale ori motorii (Vrășmaș, 2018).

Conform principiilor educației incluzive, copilul cu CES trebuie să beneficieze de șanse egale și de acces la activități educaționale adaptate particularităților sale individuale. Integrarea în grădiniță presupune nu doar prezența fizică a copilului în colectiv, ci și participarea activă și valorizarea acestuia în cadrul grupului (UNESCO, 2020).

În multe situații, pentru a facilita participarea copilului la activitățile educative, este necesară prezența unui însoțitor care să ofere sprijin permanent sau temporar.

2. Rolul însoțitorului în grădiniță

Însoțitorul copilului cu CES are rolul de a susține integrarea și adaptarea acestuia în mediul educațional. Activitatea sa trebuie să fie orientată spre dezvoltarea autonomiei copilului și nu spre crearea unei dependențe permanente de adult.

Un prim rol important al însoțitorului este acela de sprijin în activitățile zilnice. Copiii cu CES pot întâmpina dificultăți în realizarea unor sarcini precum organizarea materialelor, participarea la jocuri, respectarea rutinelor sau comunicarea cu ceilalți copii. Însoțitorul intervine pentru a facilita înțelegerea cerințelor și participarea activă la activitățile propuse de educatoare.

De asemenea, însoțitorul contribuie la dezvoltarea relațiilor sociale ale copilului. Mulți copii cu CES întâmpină dificultăți în interacțiunea cu grupul de colegi, iar însoțitorul are rol de mediator social, sprijinind copilul în inițierea și menținerea relațiilor de joc și comunicare (Gherguț, 2016).

Un alt aspect important îl reprezintă sprijinul emoțional. Adaptarea la mediul grădiniței poate genera anxietate, nesiguranță sau comportamente de retragere. Însoțitorul oferă copilului siguranță afectivă și îl ajută să gestioneze situațiile dificile sau schimbările de rutină.

Totodată, însoțitorul are rolul de a facilita comunicarea dintre copil și cadrul didactic. În cazul copiilor cu dificultăți de limbaj sau de comunicare, acesta poate adapta mesajele educatoarei și poate utiliza metode alternative de comunicare pentru a sprijini participarea copilului la activități.

3. Colaborarea dintre însoțitor, educatoare și familie

Eficiența intervenției educaționale depinde în mare măsură de colaborarea dintre toți factorii implicați în educația copilului. Însoțitorul trebuie să lucreze în strânsă colaborare cu educatoarea, consilierul școlar, profesorul de sprijin și familia copilului.

Colaborarea cu educatoarea este esențială pentru adaptarea activităților la nevoile copilului. Împreună, aceștia stabilesc metodele de intervenție, modalitățile de sprijin și strategiile de integrare în colectiv. Însoțitorul trebuie să respecte indicațiile cadrului didactic și să contribuie la crearea unui climat incluziv în grupă.

Relația cu familia are, de asemenea, o importanță majoră. Părinții pot oferi informații relevante despre comportamentul, nevoile și interesele copilului, iar comunicarea constantă între familie și grădiniță contribuie la continuitatea intervenției educaționale (Cucoș, 2014).

În plus, colaborarea interdisciplinară permite monitorizarea progresului copilului și ajustarea strategiilor educaționale în funcție de evoluția acestuia.

4. Impactul însoțitorului asupra dezvoltării copilului cu CES

Prezența unui însoțitor poate avea efecte pozitive semnificative asupra dezvoltării copilului cu CES. Prin sprijin adecvat, copilul își poate dezvolta competențele sociale, autonomia personală și capacitatea de participare la activitățile educaționale.

Un mediu educațional incluziv, susținut de intervenția însoțitorului, contribuie la creșterea încrederii în sine și la reducerea sentimentului de izolare. Copilul se simte acceptat și sprijinit, ceea ce favorizează dezvoltarea emoțională și socială.

De asemenea, însoțitorul contribuie la prevenirea comportamentelor problematice prin utilizarea unor strategii adecvate de gestionare a situațiilor dificile. În cazul copiilor cu tulburări de comportament sau tulburări din spectrul autist, intervenția promptă și adaptată poate facilita integrarea și participarea la activitățile de grup.

Cu toate acestea, specialiștii subliniază faptul că sprijinul oferit trebuie să fie echilibrat. Un nivel excesiv de ajutor poate limita dezvoltarea autonomiei copilului și poate crea dependență față de adult (Ainscow, 2015). Din acest motiv, rolul însoțitorului trebuie să fie orientat spre încurajarea independenței și a inițiativei personale.

Concluzii

Însoțitorul copilului cu CES din grădiniță are un rol complex și esențial în procesul de incluziune educațională. Acesta contribuie la integrarea copilului în colectiv, la dezvoltarea competențelor sociale și emoționale și la participarea activă în activitățile educative.

Eficiența activității sale depinde de colaborarea cu educatoarea, familia și ceilalți specialiști implicați în educația copilului. În același timp, sprijinul oferit trebuie să urmărească dezvoltarea autonomiei și a independenței copilului, evitând supraprotecția.

Prin implicarea activă a însoțitorului și prin promovarea unui climat educațional incluziv, grădinița poate deveni un spațiu în care fiecare copil se simte acceptat, valorizat și susținut în procesul propriei dezvoltări.

Bibliografie

Ainscow, M. (2015). *Struggles for equity in education: The selected works of Mel Ainscow*. Routledge.

Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Polirom.

Gherguț, A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Polirom.

UNESCO. (2020). *Global education monitoring report 2020: Inclusion and education – All means all*. UNESCO Publishing.

Vrășmaș, T. (2018). *Școala și educația pentru toți*. Editura Miniped.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Contributia orei de limba franceza la formarea profilului absolventului la finalul clasei a VIII-a

Profesor Radu Adriana
Școala Gimnazială Vrănești
Călinești, Argeș

Pentru o mai buna înțelegere a noțiunilor care vor fi prezentate, vom începe prin a explica faptul că, încă din anul 2006, ca urmare a eforturilor de optimizare a educației la nivel european, din perspectiva adecvării școlii la caracteristicile pieței muncii, s-a elaborat un „profil de formare european" structurat pe opt competențe-cheie, care vor fi prezentate în continuare.

Noile Programe școlare traduc la nivelul unei discipline de studiu o perspectivă specifică a interconectării competențelor-cheie. La finalul clasei a VIII-a, elevii vor dobândi cele opt tipuri de competențe, numite **competențe-cheie,** reprezentând un ansamblu de cunostințe, abilități și aptitudini care să le poată asigura capacitatea de adaptare la o lume în rapidă schimbare.

În ceea ce privește ora de limba franceză, facem precizarea că acea competență-cheie care va fi vizată în mod privilegiat, va fi ***COMPETENȚA DE COMUNICARE ÎN LIMBA STRĂINĂ***, în ideea că elevii vor acumula pe parcursul formării lor la ciclul gimnazial, noțiuni de cultură, civilizație, vocabular și limbă, necesare comunicării și exprimării orale și scrise în limba franceză. Ei vor dobândi cunoștințe, abilități și aptitudi, pe care le vor putea folosi în experiența lor viitoare de viață, în călătoriile pe care le vor întreprinde sau la slujbele care le vor solicita poate cunoașterea limbii franceze. Se completează cele menționate anterior, făcându-se precizarea că această competență nu va putea fi dezvoltată izolat, deoarece elevii își vor dezvolta și ***COMPETENȚA DE COMUNICARE ÎN LIMBA MATERNĂ*** respectiv limba romană în cazul nostru, deoarece ei vor comunica cu profesorul în limba romana, vor asocia unele noțiuni de vocabular sau gramatică din limba straină cu cele din limba română. La ora de limba franceză, prin apelul făcut adeseori la Internet (cântece, jocuri, videoclipuri, documentare în limba straină) elevii își vor dezvolta de asemenea ***COMPETENȚA DIGITALĂ***. Ei se vor documenta și informa pentru a realiza proiecte si prezentări, folosind calculatorul pentru a-și ușura munca. Implicarea elevilor de gimnaziu în căutarea și selectarea de informatii, respectarea cerințelor, jucarea de roluri, co-evaluarea, redactarea de esee reflexive, participarea la propria învățare, toate aceste elemente vor conduce la dezvoltarea ***COMPETENȚEI ÎNVAȚĂ SĂ ÎNVEȚI***.

Alte competențe care au o contribuție majoră la dezvoltarea profilului absolventului de clasa a VIII-a sunt: ***COMPETENȚA MATEMATICĂ, TEHNICĂ SI ȘTIINȚIFICĂ***, atât de necesară pe parcursul întregii vieți în situații din viața de zi cu zi, căci fără matematică și științe, tinerii viitori nu vor ști sa măsoare, să aproximeze, să ofere indicii spațio-temporale.

COMPETENȚA SOCIALĂ SI CIVICĂ va fi în permanență dezvoltată întrucât elevii sunt antrenați în achiziții sociale și civice (ex: la medic, la cumpărături etc) prin joc de rol, dialog, interacțiune, vor invăța lucrul în grup, ei vor fi pregătiți să facă față vieții sociale și cerințelor acesteia, dar vor dobândi și ***SPIRIT DE INIȚIATIVĂ ȘI ANTREPRENORIAT*** deoarece vor face cât mai multe proiecte.

Nu trebuie uitată și nici ignorată ultima competență-cheie, aceea care vizează ***SENSIBILIZAREA ȘI EXPRIMAREA CULTURALĂ ,*** pe care o vor dezvolta fără dubiu prin proiectele culturale care îi vor stimula să caute imagini, prezentări, informații din cultura, arta, civilizația franceză și pe care profesorii le vor desfăsura ori de cate ori vor avea ocazia.

Privind toate cele surprinse mai sus, putem afirma că atunci când comunicăm în limba franceză, punem câte „o cărămidă" la construcția interdisciplinară a absolventului de clasa a VIII-a, dezvoltând de asemenea toate celelalte competențe-cheie. Toate acestea, împreună cu propriile experiențe, completează acest frumos profil, pe care elevii noștri îl vor avea la sfârșitul călătoriei prin școala gimnazială, un profil care descrie nu numai oameni care știu, ci mai ales oameni care ***ȘTIU SĂ FACĂ (savoir-faire).***

BIBLIOGRAFIE:

- **Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene.** *Recomandarea 2006/962/CE privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții*. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 2006.
- **Ministerul Educației Naționale.** *Programele școlare pentru disciplina Limba modernă 1 / Limba modernă 2 (Gimnaziu)*, București.
- **Consiliul Europei.** *Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: Învățare, Predare, Evaluare (CECRL)*.
- **Guerini, Federica,** *L'enseignement du Français Langue Étrangère : approches, méthodes, exercices*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța parteneriatului școală-familie în învățământul primar

Înv. Răileanu Mihaela, Școala Gimnazială Puiești

Educația nu este un proces izolat care se desfășoară exclusiv între zidurile școlii. În învățământul primar, succesul școlar și dezvoltarea armonioasă a copilului depind în mod critic de convergența a doi factori educaționali fundamentali: familia și școala. Această relație nu trebuie privită doar ca o simplă colaborare administrativă, ci ca un parteneriat strategic, un „contract social" nescris, menit să asigure continuitatea influențelor educative.

Copilul care pășește în clasa pregătitoare aduce cu sine un bagaj emoțional și comportamental modelat în familie. Rolul cadrului didactic este de a construi pe această fundație, însă fără sprijinul părinților, efortul pedagogic poate fi adesea subminat de mesaje contradictorii.

Familia reprezintă primul mediu de socializare. Aici se pun bazele caracterului, se cultivă valorile morale și se formează atitudinea față de învățătură. În primii ani de școală, părintele rămâne principala figură de autoritate și modelul suprem de imitație.

Importanța familiei în acest parteneriat rezidă în: suportul emotional, siguranța oferită acasă îi permite copilului să exploreze mediul școlar fără anxietate, monitorizarea progresului, implicarea părinților în activitățile de acasă (teme, discuții despre ziua de școală) validează importanța educației în ochii copilului, transmiterea valorilor, respectul față de învățător și față de colegi este o prelungire a educației primite „în cei șapte ani de acasă".

Dacă familia oferă educația informală, școala vine cu rigoarea educației formale. Profesorul pentru învățământul primar are rolul de mediator. El nu doar transmite cunoștințe, ci și observă dinamici pe care părintele, din cauza subiectivității, le poate omite.

O școală deschisă către familie va oferi: expertiză pedagogică, îndrumarea părinților în gestionarea dificultăților de învățare sau de comportament, cadru social, posibilitatea copilului de a interacționa într-un mediu controlat și diversificat, evaluare obiectivă, feedback constant privind evoluția competențelor elevului.

Cercetările arată că elevii ai căror părinți colaborează strâns cu învățătorul prezintă rezultate academice superioare și o rată de absenteism scăzută, o mai bună adaptare socială și încredere în sine ridicată, atitudini pozitive față de școală și față de procesul de învățare pe tot parcursul vieții.

Părinții implicați devin mai conștienți de provocările curriculare și pot oferi un sprijin mai pertinent acasă. Aceștia dezvoltă o relație de încredere cu instituția, eliminând suspiciunile sau barierele de comunicare.

Cunoașterea mediului familial îi permite profesorului să își adapteze strategiile didactice. Un învățător care are sprijinul părinților se simte valorizat și poate gestiona mai eficient conflictele sau problemele de disciplină din clasă.

În ciuda beneficiilor evidente, există adesea obstacole care fragilizează această relație:

1. **Lipsa timpului:** Programul încărcat al părinților limitează prezența la ședințe sau activități extrașcolare.
2. **Comunicarea deficitară:** Utilizarea unui limbaj prea tehnic de către profesori sau, invers, abordarea agresivă a părinților.
3. **Diferențe culturale și economice:** Prejudecăți care pot duce la marginalizarea anumitor familii.
4. **Experiențe negative anterioare:** Amintirile neplăcute ale părinților din propria lor perioadă școlară pot genera reticență față de instituție.

Pentru a transforma relația într-un parteneriat real, sunt necesare acțiuni concrete:

- **Diversificarea canalelor de comunicare:** Utilizarea platformelor digitale (cataloage electronice, grupuri de informare), dar și păstrarea întâlnirilor față în față.
- **Lectoratele cu părinții:** Organizarea unor sesiuni pe teme de psihologia copilului, nu doar despre note și disciplină.
- **Activități extrașcolare comune:** Excursii, serbări, ateliere de creație unde părinții și copiii lucrează împreună sub îndrumarea cadrului didactic.
- **„Ziua Porților Deschise”:** Permiterea accesului părinților la ore pentru a înțelege metodele de predare moderne.

Relația școală-familie nu este un scop în sine, ci un mijloc de a asigura binele superior al copilului. În învățământul primar, când personalitatea elevului este în plină formare, coerența mesajelor primite de la cele două instituții este vitală. Doar printr-o comunicare onestă, respect reciproc și obiective comune, putem crește generații de copii echilibrați, competenți și responsabili. „Școala cea mai bună este aceea în care și părintele învață alături de copil", iar învățătorul este cel care dirijează această armonie.

Bibliografie

1. **Agabrian, M.** (2006). *Școala și familia. Parteneriat pentru educație*. Editura Institutul European, Iași.
2. **Băran-Pescaru, A.** (2004). *Parteneriatul școală-familie-comunitate*. Editura Aramis, București.
3. **Cucoș, C.** (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom, Iași.
4. **Epstein, J. L.** (2011). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Westview Press.
5. **Păun, E.** (1999). *Școala - o abordare sociopedagogică*. Editura Polirom, Iași.
6. **Stănciulescu, E.** (1997). *Sociologia educației familiale*. Editura Polirom, Iași.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Stimularea creativității în studiul romanului „Minunea” de R. J. Palacio

Prof. Maria Căpîlna
Liceul Tehnologic Aiud

Introducere: Lectura ca exercițiu de viață

În peisajul educațional actual, în care accentul se mută tot mai vizibil de pe acumularea brută de informații către dezvoltarea competențelor socio-emoționale, disciplina opțională „Lectura și abilitățile de viață” devine un teren fertil pentru inovație didactică. Romanul *Minunea* de R. J. Palacio nu este doar o operă literară de succes, ci un veritabil manual de etică și reziliență. Experiența didactică desfășurată la clasa a VII-a a pornit de la premisa că literatura are puterea de a modela caractere, însă pentru a atinge acest obiectiv, elevul trebuie scos din rolul de spectator pasiv și invitat să devină co-autor al semnificațiilor textului.

Arhitectura activității: De la imagine la reflecție morală

Debutul activității a fost conceput sub semnul interogației și al curiozității. Pentru a capta atenția într-o manieră care să depășească rigorile tradiționale, am utilizat o tehnică vizuală de impact: afișarea imaginii unui copil al cărui chip este ascuns în spatele unei măști. Acest element grafic a servit drept catalizator pentru o sesiune de **brainstorming** efervescentă. Elevii nu au explorat doar funcția fizică a măștii, ci au migrat rapid spre interpretări simbolice, discutând despre „măștile” pe care copiii de vârsta lor le poartă pentru a se proteja de ironiile colegilor sau pentru a se conforma unor standarde de grup. Această etapă a fost crucială pentru a crea un climat de siguranță emoțională, pregătind terenul pentru întâlnirea cu August Pullman, un personaj care nu poate purta o mască permanentă, deși și-ar dori-o.

Trecerea către textul propriu-zis s-a realizat prin lectura unui fragment care descrie prima zi de școală a protagonistului. Tensiunea momentului a fost deconstruită printr-o **conversație euristică** ce a vizat stimularea empatiei. În loc să urmărim doar firul narativ, am provocat elevii să analizeze mecanismele interne ale personajelor. Întrebările adresate — „Ce emoții trăiește August?”, „Ce forță îi oferă gestul lui Jack Will?” sau „Ce ascunde, de fapt, răutatea lui Julian?” — au transformat sala de clasă într-un laborator de analiză comportamentală. Elevii au fost încurajați să facă predicții și să

propună soluții alternative la conflictele din text, activându-le astfel gândirea critică și capacitatea de a rezolva probleme morale complexe.

Metode de profunzime: Jurnalul și dialogul interior

O metodă care a adus un plus de rigoare analitică și, în același timp, de libertate de exprimare, a fost **jurnalul cu dublă intrare**. Această tehnică le-a impus elevilor o lectură atentă, „cu creionul în mână”, obligându-i să selecteze fragmente care au rezonat cu propria lor sensibilitate. În coloana stângă, aceștia au notat citate cheie, precum sentimentul de „nod în stomac” al lui August, iar în coloana dreaptă au așternut reacții personale.

Această metodă este extrem de valoroasă pentru stimularea creativității, deoarece nu există răspunsuri „corecte” sau „greșite”, ci doar interpretări autentice. Mulți elevi au ales să compare experiența lui August cu propriile momente de vulnerabilitate, realizând astfel o conexiune profundă între ficțiune și realitate. Jurnalul a devenit un spațiu de dialog tăcut între autor și cititor, facilitând o înțelegere a textului care merge mult dincolo de simpla rezumare a subiectului.

Finalitatea creativă: Chipul dincolo de aparențe

Punctul culminant al demersului didactic l-a reprezentat activitatea de **scriere reflexivă**, grefată pe un suport vizual creativ. Elevii au primit fișe cu un contur de chip gol, simbolizând absența trăsăturilor care îi fac pe oameni „identificabili” la prima vedere. Provocarea a fost de a umple acest spațiu nu cu elemente fizice, ci cu trăsături de caracter. Elevii au ales cuvinte precum *„loialitate”*, *„bunătate”* sau *„curaj”*, transformând conturul într-un portret moral.

Această sarcină a solicitat o sinteză a tuturor discuțiilor anterioare și a forțat o schimbare de perspectivă: de la estetic la etic. Pe verso, redactarea eseului „Ce înseamnă pentru mine să fiu bun?” a reprezentat momentul de maturizare al lecției. Textele produse au demonstrat o capacitate uimitoare de interiorizare a valorilor promovate de roman, elevii identificând bunătatea nu ca pe o slăbiciune, ci ca pe o formă supremă de curaj cotidian.

Concluzii: Impactul asupra colectivului de elevi

Analizând rezultatele acestei activități, putem concluziona că utilizarea metodelor active de stimulare a creativității în studiul romanului *Minunea* a avut un impact multidimensional. În primul rând, a facilitat o înțelegere nuanțată a textului literar. În al doilea rând, și poate cel mai important, a contribuit la coeziunea grupului de elevi. Prin exercițiile de empatie, barierele dintre aceștia s-au diminuat, creându-se un spațiu de acceptare reciprocă.

Elevii au plecat de la această oră nu doar cu amintirea unei povești frumoase, ci cu un instrumentar de gândire care îi va ajuta să navigheze mai ușor prin complexitatea relațiilor umane. Această abordare demonstrează că, atunci când literatura este predată prin metode care solicită inima și mintea deopotrivă, ea încetează să mai fie o materie școlară și devine, cu adevărat, o abilitate de viață.

Bibliografie

- **Cucoș, Constantin**, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- **Palacio, R. J.**, *Minunea*, Traducere de Iulia Arsintescu, Editura Arthur, București, 2013.
- **Pânișoară, Ion-Ovidiu**, *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- **Programa școlară pentru disciplina opțională** „Lectura și abilitățile de viață”, nivel gimnazial, Ministerul Educației.
- **Temple, C., Steele, J. L., Meredith, K. S.**, *Aplicarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice*, Proiectul Reading and Writing for Critical Thinking, 2003.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Educația pozitivă și incluziunea socială în învățământul preșcolar – premise pentru dezvoltarea armonioasă a copilului

Profesor educație timpurie Tanasă Ana Maria
Școala Profesională" Sf. Ap. Andrei" Smârdan

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării ulterioare a copilului, având un rol determinant în formarea competențelor cognitive, socio-emoționale și comportamentale. În această etapă, copiii nu doar acumulează cunoștințe, ci își formează primele repere valorice, își dezvoltă imaginea de sine și învață să relaționeze cu cei din jur. Experiențele trăite în grădiniță influențează semnificativ modul în care copilul va percepe școala, învățarea și integrarea socială pe termen lung.

Societatea contemporană se caracterizează prin diversitate crescută, mobilitate socială și culturală, dar și prin provocări legate de inegalități și excluziune. În acest context, instituțiile de învățământ sunt chemate să răspundă nevoilor variate ale copiilor, oferind oportunități egale de dezvoltare și participare. Grădinița devine astfel primul cadru organizat în care copilul interacționează cu diversitatea, învață reguli sociale și experimentează apartenența la un grup.

În acest sens, conceptul de educație pozitivă capătă o importanță deosebită, fiind o abordare care pune accent pe starea de bine, pe dezvoltarea punctelor forte și pe construirea unor relații bazate pe respect și încredere. Educația pozitivă nu se limitează la transmiterea de informații, ci urmărește dezvoltarea globală a copilului, integrând dimensiunea emoțională, socială și morală în procesul educațional. Prin crearea unui climat securizant și stimulativ, aceasta contribuie la creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți.

În strânsă legătură cu această perspectivă se află incluziunea socială, care presupune acceptarea și valorizarea fiecărui copil, indiferent de particularitățile sale. Incluziunea nu înseamnă doar integrarea fizică în grup, ci participare activă, implicare și recunoaștere a valorii individuale. În mediul preșcolar, incluziunea se construiește prin activități adaptate, prin relații pozitive și prin promovarea respectului față de diversitate.

Relația dintre educația pozitivă și incluziunea socială este una profundă și interdependentă. Un mediu educațional pozitiv facilitează incluziunea, oferind copiilor siguranța emoțională necesară

pentru a se exprima și a participa. În același timp, practicile incluzive consolidează climatul pozitiv, prin promovarea cooperării, empatiei și acceptării diferențelor.

Abordarea integrată a acestor două dimensiuni este esențială în educația timpurie, deoarece contribuie la formarea unor copii echilibrați, capabili să relaționeze eficient și să se adapteze la diverse contexte sociale. Prin experiențele oferite în grădiniță, copiii învață nu doar să respecte reguli, ci și să înțeleagă importanța respectului reciproc, a solidarității și a responsabilității.

Educația pozitivă și incluziunea socială se fundamentează pe o serie de teorii psihopedagogice care subliniază importanța mediului în dezvoltarea copilului. Psihologia pozitivă, promovată de autori contemporani, evidențiază rolul emoțiilor pozitive, al motivației interne și al valorificării punctelor forte în procesul de învățare. Aplicată în educația timpurie, această perspectivă încurajează dezvoltarea unei atitudini optimiste și a unei imagini de sine sănătoase.

În paralel, teoriile dezvoltării cognitive și sociale susțin ideea că învățarea este un proces activ, realizat prin interacțiune și experiență. Copilul învață prin explorare, joc și relaționare, iar mediul educațional are rolul de a facilita aceste procese. Astfel, cadrul didactic devine un mediator al învățării, oferind sprijin și ghidare adaptate nevoilor fiecărui copil.

Incluziunea socială se bazează pe principiul egalității de șanse și al respectării diversității. Aceasta presupune eliminarea barierelor în învățare și participare, precum și adaptarea demersului educațional la particularitățile individuale. În educația timpurie, incluziunea are o dimensiune preventivă, contribuind la reducerea riscului de marginalizare și la formarea unor atitudini pozitive față de diversitate.

Prin urmare, integrarea principiilor educației pozitive cu cele ale incluziunii sociale conduce la un model educațional centrat pe copil, care valorifică unicitatea acestuia și îi susține dezvoltarea globală.

Particularități ale educației pozitive în grădiniță

În mediul preșcolar, educația pozitivă se manifestă printr-o serie de caracteristici specifice, adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor. Una dintre cele mai importante este crearea unui climat emoțional securizant, în care copiii se simt în siguranță și acceptați. Acest climat este susținut prin rutine clare, relații calde și un limbaj pozitiv utilizat constant de către cadrul didactic.

O altă particularitate este accentul pus pe valorizarea progresului individual. Fiecare copil evoluează în ritmul său, iar educatorul are rolul de a observa și de a încuraja fiecare mică reușită. În acest fel, copiii își dezvoltă încrederea în propriile capacități și motivația pentru învățare.

Jocul reprezintă principala modalitate de învățare la această vârstă și devine un instrument esențial al educației pozitive. Prin joc, copiii își exprimă emoțiile, își dezvoltă creativitatea și învață să coopereze. Activitățile sunt organizate astfel încât să stimuleze participarea tuturor copiilor și să ofere oportunități de succes pentru fiecare.

De asemenea, educația pozitivă încurajează dezvoltarea autonomiei. Copiii sunt implicați în activități zilnice, precum organizarea spațiului, alegerea materialelor sau asumarea unor responsabilități simple. Aceste experiențe contribuie la formarea unui sentiment de competență și responsabilitate.

Strategii incluzive în activitatea didactică

Pentru a promova incluziunea socială în grădiniță, cadrul didactic trebuie să utilizeze strategii didactice variate și flexibile, adaptate diversității grupului.

Diferențierea activităților reprezintă una dintre cele mai eficiente strategii. Aceasta presupune adaptarea sarcinilor în funcție de nivelul de dezvoltare, ritmul de învățare și interesele copiilor. Astfel, fiecare copil are posibilitatea de a participa activ și de a experimenta succesul.

Jocurile de cooperare au un rol esențial în dezvoltarea relațiilor pozitive. Prin activități de grup, copiii învață să colaboreze, să împartă resurse și să își asume roluri diferite. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea empatiei și la acceptarea diferențelor.

Utilizarea poveștilor și a materialelor educative cu mesaj incluziv reprezintă o altă strategie eficientă. Prin intermediul acestora, copiii sunt familiarizați cu diversitatea și învață să respecte diferențele dintre oameni.

De asemenea, cadrul didactic poate organiza activități tematice care promovează valori precum prietenia, ajutorul reciproc și respectul. Implicarea tuturor copiilor în aceste activități este esențială pentru consolidarea sentimentului de apartenență la grup.

Rolul cadrului didactic

Cadrul didactic are un rol central în implementarea principiilor educației pozitive și incluzive. Prin atitudinea și comportamentul său, acesta creează cadrul în care copiii se dezvoltă și învață să relaționeze.

Un educator eficient este empatic, răbdător și deschis la nevoile copiilor. El observă diferențele individuale și adaptează demersul didactic în consecință. De asemenea, utilizează un limbaj pozitiv, care încurajează și motivează copiii.

Gestionarea conflictelor reprezintă o componentă importantă a activității educaționale. Într-o școală pozitivă, conflictele sunt abordate ca oportunități de învățare, iar copiii sunt ghidați să găsească soluții constructive.

Totodată, cadrul didactic colaborează cu familia și comunitatea, asigurând coerența mesajelor educaționale. Implicarea părinților în activități contribuie la consolidarea relației dintre mediul educațional și cel familial.

Impactul asupra dezvoltării copilului

Aplicarea principiilor educației pozitive și incluzive are un impact semnificativ asupra dezvoltării copilului. În plan emoțional, copiii își dezvoltă încrederea în sine și capacitatea de a-și gestiona emoțiile. În plan social, aceștia învață să comunice eficient, să coopereze și să respecte regulile grupului.

De asemenea, se observă o reducere a comportamentelor problematice și o creștere a implicării în activitățile educaționale. Copiii devin mai motivați, mai deschiși și mai dispuși să exploreze.

Pe termen lung, aceste beneficii contribuie la o integrare mai ușoară în mediul școlar și social, precum și la formarea unor atitudini pozitive față de diversitate și colaborare.

Concluzii

În contextul educației contemporane, caracterizată prin diversitate și nevoia de adaptare la cerințele individuale ale fiecărui copil, promovarea educației pozitive în corelație cu incluziunea socială devine o direcție esențială în învățământul preșcolar. Această abordare integrată nu doar că răspunde nevoilor actuale ale sistemului educațional, ci contribuie în mod direct la formarea unor indivizi echilibrați, capabili să se adapteze și să relaționeze eficient în societate.

Educația pozitivă creează cadrul necesar pentru dezvoltarea unei stări de bine la nivelul copilului, stimulând motivația pentru învățare, încrederea în sine și dorința de implicare. În același timp, incluziunea socială asigură participarea activă a tuturor copiilor, eliminând barierele și promovând egalitatea de șanse. Îmbinarea acestor două dimensiuni conduce la conturarea unui mediu educațional în care fiecare copil este valorizat și sprijinit în procesul de dezvoltare.

Un aspect esențial evidențiat în cadrul acestui demers îl reprezintă rolul cadrului didactic, care devine un agent al schimbării educaționale. Prin atitudinea sa deschisă, prin utilizarea unor strategii didactice adaptate și prin capacitatea de a crea relații bazate pe respect și empatie, educatorul contribuie decisiv la realizarea unui climat pozitiv și incluziv. De asemenea, colaborarea cu familia și comunitatea extinde impactul educației, asigurând coerența și continuitatea procesului formativ.

Rezultatele implementării principiilor educației pozitive și incluzive se reflectă în dezvoltarea armonioasă a copiilor, atât la nivel emoțional, cât și social. Copiii devin mai încrezători, mai cooperanți și mai deschiși față de diversitate, manifestând comportamente adaptative și relații interpersonale sănătoase. Aceste achiziții constituie baza unei integrări eficiente în mediul școlar ulterior și, pe termen lung, în societate.

În concluzie, educația pozitivă și incluziunea socială nu trebuie privite ca direcții separate, ci ca elemente complementare ale unui demers educațional modern și eficient. Implementarea consecventă a acestor principii în educația timpurie reprezintă o investiție în viitor, contribuind la formarea unei generații caracterizate prin empatie, responsabilitate și respect față de diversitate.

Bibliografie

- Bocoș, M. (2013). *Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Polirom.
- Neacșu, I. (2010). *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Iași: Polirom.
- Vrasmaș, T. (2018). *Educația incluzivă. Ghid pentru cadrele didactice*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Vrasmaș, E. (2008). *Intervenția educațională timpurie*. București: Aramis.
- Piaget, J. (1972). *Psihologia copilului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge: Harvard University Press.
- UNESCO (2009). *Policy Guidelines on Inclusion in Education*. Paris: UNESCO.
- Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. București.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța și rolul consilierii școlare în dezvoltarea elevilor

Voicu Elena-Gabriela
Școala Gimnazială Nr. 1
Localitatea Mârzăneşti
Judet Teleorman

Consilierea școlară reprezintă o componentă esențială a sistemului educațional modern, având un rol major în sprijinirea dezvoltării armonioase a elevilor. În contextul societății actuale, caracterizată prin schimbări rapide, cerințe tot mai ridicate și multiple provocări emoționale și sociale, elevii au nevoie de ghidare și susținere constantă. Presiunea rezultatelor școlare, dificultățile de adaptare, relațiile interpersonale și incertitudinile legate de viitor pot genera stări de anxietate sau nesiguranță. În acest context, consilierul școlar devine o resursă importantă pentru elevi, părinți și cadre didactice.

Consilierul școlar este un specialist în domeniul educației care proiectează și desfășoară activități de consiliere atât la nivel individual, cât și de grup. Scopul principal al acestuia este de a sprijini elevii în adaptarea la mediul școlar și în depășirea dificultăților întâmpinate pe parcursul dezvoltării lor. În același timp, consilierul contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale, precum autocunoașterea, comunicarea eficientă, luarea deciziilor și gestionarea emoțiilor.

Un domeniu important al activității consilierului îl constituie implementarea programelor educaționale din aria curriculară „Consiliere și orientare”. Aceste programe au rolul de a dezvolta la elevi abilități de viață necesare integrării sociale și profesionale. De asemenea, consilierul organizează activități extracurriculare, precum ateliere, întâlniri tematice sau proiecte educaționale, care contribuie la orientarea vocațională a elevilor și la descoperirea propriilor interese și aptitudini.

Consilierii școlari au un rol important în sprijinirea procesului de învățare. Aceștia îi ajută pe elevi să identifice cauzele dificultăților școlare și să găsească soluții adecvate. În colaborare cu profesorii, consilierii pot contribui la adaptarea strategiilor didactice, astfel încât acestea să răspundă nevoilor individuale ale elevilor. Totodată, elevii pot învăța tehnici eficiente de organizare a timpului, metode de învățare și strategii de reducere a stresului.

Un alt aspect esențial al consilierii școlare este sprijinul acordat în plan emoțional. Consilierul creează un spațiu sigur, în care elevii pot discuta deschis despre problemele lor, fie că este vorba despre

conflicte, anxietăți sau dificultăți de integrare. Prin empatie și înțelegere, acesta contribuie la dezvoltarea stimei de sine și a echilibrului emoțional al elevilor.

În același timp, consilierul școlar are rolul de a identifica și analiza problemele specifice mediului educațional, cum ar fi absenteismul, lipsa motivației, dificultățile de adaptare sau riscul de abandon școlar. El utilizează metode și instrumente specifice pentru a evalua comportamentul și evoluția elevilor, intervenind acolo unde este necesar.

De asemenea, consilierul acordă o atenție deosebită mediului familial al elevilor. Probleme precum neglijența, conflictele familiale sau alte situații dificile pot influența negativ dezvoltarea copilului. În astfel de cazuri, consilierul colaborează cu familia și, atunci când este necesar, cu alți specialiști, pentru a oferi sprijin adecvat.

Orientarea vocațională reprezintă o altă componentă importantă a activității consilierului școlar. Acesta ajută elevii să își descopere aptitudinile, interesele și valorile, oferindu-le sprijin în alegerea traseului educațional și profesional. Prin realizarea profilului vocațional, consilierul poate recomanda opțiuni potrivite pentru continuarea studiilor sau pentru integrarea pe piața muncii.

În acest sens, sunt organizate diverse activități, precum „zilele carierei”, întâlniri cu specialiști din diferite domenii sau vizite la instituții și companii. Aceste experiențe le oferă elevilor o perspectivă reală asupra oportunităților profesionale și îi ajută să ia decizii informate.

Un alt rol important al consilierului este acela de a dezvolta și implementa programe de prevenire a comportamentelor de risc. Acestea vizează probleme precum violența în școală, consumul de alcool sau droguri și alte comportamente nocive. Prin activități educative și de informare, elevii sunt încurajați să adopte un stil de viață sănătos și responsabil.

Colaborarea cu părinții și cadrele didactice este esențială pentru eficiența consilierii școlare. Consilierul facilitează comunicarea între școală și familie și contribuie la identificarea celor mai potrivite soluții pentru sprijinirea elevilor. Printr-o abordare integrată, se pot obține rezultate mai bune în procesul educațional.

Educația modernă pune accent pe incluziune și pe respectarea diversității, iar consilierul școlar are un rol activ în promovarea acestor valori. El contribuie la crearea unui mediu școlar echitabil, în care fiecare elev este valorizat și sprijinit în funcție de nevoile sale.

În concluzie, consilierea școlară este un pilon fundamental al educației contemporane. Prin activitățile sale, consilierul sprijină dezvoltarea personală, educațională și profesională a elevilor, contribuind la formarea unor indivizi echilibrați, responsabili și capabili să facă față provocărilor vieții.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

METODE INOVATIVE CARE POT FI APLICATE LA PREŞCOLARI

PROFESOR EDUCAŢIE TIMPURIE,
CIOPLOIU ŞTEFANIA-CRISTIANA
GRĂDINIŢA ,,DUMBRAVA MINUNILOR" BUCUREŞTI

În prezent educația timpurie este organizată pentru dezvoltarea globală a copiilor, atât intelectuală, cât și socială, emoțională și fizică, cât și pe abordarea copilului ca și persoană activă, care ia parte la propria formare. Adaptându-se la societatea actuală, curriculum actual recurge la o serie de strategii prin care încearcă să asigure o transmitere a informaţiilor bazată pe înţelegere, pe interiorizare.

Metoda didactică reprezintă o modalitate pe care cadrul didactic o utilizează pentru a-i determina pe elevi (preşcolari) să găsească singuri drumul spre descoperirea unor soluţii la probleme teoretice sau practice cu care se confruntă în procesul învăţării.

Activizarea predării-învăţării presupune folosirea unor metode, tehnici şi procedee care să-l implice pe copil în procesul de învăţare, urmărindu-se: dezvoltarea gândirii critice, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru cunoaştere, în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare.

Prin metodele activ-participative înţelegem toate situaţiile care scot copiii din ipostaza de obiect al formării şi îi transformă în subiecţi ai formării.

Mobilul învăţării trebuie să fie deci unul interior: curiozitatea, interesul pentru acţiune, dorinţa de a investiga, curiozitatea, toate acestea activizează copilul şi facilitează învăţarea.

În cadrul învăţării interactiv-creative copilul descoperă, imaginează, construieşte şi redefineşte sensurile, filtrându-le prin prisma propriei personalităţi şi solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie. Ea apare ca urmare a eforturilor individuale şi colective, al interacţiunii copilului cu ceilalţi, bazându-se pe schimburile sociale în dobândirea noului.

* *Schimbă perechea*

Este o metodă de lucru în perechi. Se împarte clasa în două grupe egale ca număr de participanţi.Se formează două cercuri concentrice, copiii fiind faţă în faţă pe perechi. Educatoarea dă o sarcină de lucru. Fiecare pereche discută şi apoi comunică ideile. Cercul din exterior se roteşte în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche. Copiii au posibilitatea de a lucra cu fiecare membru al grupei. Fiecare se implică în activitate şi îşi aduce contribuţia la rezolvarea sarcinii.

* *Brainstormingul*

Una dintre metodele active prin care se dezvoltă gândirea laterală deoarece se manifestă prin generarea de idei diferite pentru rezolvarea unei probleme este Brainstormingul. Brainstorming se şi interpretează drept „asaltul de idei”. Este una dintre cele mai utilzate metode active în grădiniţă, copiii fiind solicitaţi să găsească, fără teama de a greşi, soluţii la diferite probleme.

Exemplu: Fiind întrebaţi cum va ajunge Moş Crăciun la ei dacă nu mai are sanie, copiii au răspuns: Renul Rudolf face o vrajă cu nasul; Cheamă un taxi; Le trimite prin poştă; Împrumută sania elfilor; O repară; Face o altă sanie; Face o magie ca să ajungă;

* *Metoda exploziei stelare*

Este o metodă ce încurajează generarea cât mai multor idei cu ajutorul a 5 steluţe cu întrebări: „Cine?”, „Ce?”, „Unde?”, „Când?”, „De ce?”;

Este folosită cu succes în grădiniţă în asociere cu material intuitiv, astfel stimulându-se gândirea preşcolarilor care reuşesc mai uşor să formuleze întrebări şi răspunsuri. Temele la care poate fi aplicată această metodă sunt multiple, vom da însă aici un exemplu din activitatea cu tema: „Insecte”. Pe baza imaginilor cu insecte copiii, cu ajutorul celor cinci întrebări de pe steluţe, au formulat întrebări şi răspunsuri diverse precum: Cine mănâncă polen din flori? – albina, fluturele; Cine cântă toată vara? – greierele, cosaşul...; Ce insecte zboară? – albina, buburuza, musca, ţânţarul...; Unde locuiesc insectele? – în stup, în muşuroi...; De ce cântă greierele? – fiindcă îi place muzica, pentru ca să le distreze pe celelalte insecte, aşa munceşte el; Când ies insectele la lumină? – vara, când e soare...;

* *Metoda pălăriilor gânditoare*

E o metodă ce vizează generarea de idei din mai multe puncte de vedere prin interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul specific fiecărei pălării. Pălăria albă informează, pălăria roşie spune ce simte, pălăria galbenă face aprecieri pozitive, cea neagră identifică erori, pălăria verde generează idei noi, iar pălăria albastră concluzionează, clarifică. Cu ajutorul acestor pălării copiii formulează şi organizează idei despre o temă din mai multe puncte de vedere.

Ca şi exemplu din activitatea la grupă vom da cazul poveştii „Ursul păcălit de vulpe”. Primind cele 6 pălării, copiii au interpretat roluri specifice pălăriei pe care o aveau. Astfel, pălăria albă a povestit ce s-a întâmplat cu cele două personaje, pălăria roşie şi-a exprimat mila, dar şi ironia faţă de urs, precum şi supărarea pe vulpe, pălăria galbenă a încercat să facă aprecieri pozitive spunând că ursul nu şi-a pierdut decât coada şi că el poate pescui cu labele, cea neagră a criticat-o pe vulpea şireată, care

putea să îi dea şi ursului un peşte şi pe ursul care a fost lacom, pălăria verde s-a gândit că poate, a doua zi, va trece iar o căruţă din care vor cădea peşti, pe care îi va putea lua ursul, iar pălăria albastră a concluzionat că toate păţaniile ursului s-au întâmplat din cauza lăcomiei şi prostiei lui.

* *Metoda cubului*

Este o metodă prin care se explorează o situaţie din mai multe perspective, oferind copiilor posibilitatea de a dezvolta competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare. Cerinţele de pe cub: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează nu fac altceva decât să îi ajute pe copii să abordeze o problemă din mai multe puncte de vedere, să genereze astfel idei din mai multe perspective, toate ideile contribuind, până la urmă, la consolidarea şi clarificarea cunoştiinţelor despre o temă, la rezolvarea unei probleme.

Exemplu: În cadrul proiectului tematic „Toamna”, prin această metodă, am consolidate şi evaluat legumele şi fructele specifice anotimpului. Astfel, copiii au descris, au comparat, au analizat legume şi fructe, au explicat ce se poate prepara din ele (aplică), au argumentat de ce le plac sau de ce nu le plac anumite legume sau fructe sau de ce e bine să le consumăm şi şi-au exprimat ideile care le vin în minte când se gândesc la fructe şi legume (asociază).

* *Metoda bulgărelui de zăpadă*

Este o metodă în care se împletesc activitatea individuală cu activitatea pe grupe în vederea rezolvării unei sarcini. Metoda presupune mai multe etape. În prima fază se expune problema, în faza a doua copiii caută individual, apoi în perechi și în cele din urmă pe grupuri mai mari, timp de câte 5 minute soluții la problema expusă. La sfârșit grupurile își prezintă soluțiile și se stabilesc concluziile. Metoda are avantajul că implică activ copiii, le dezvoltă motivația, încrederea în ei, îi stimulează să caute soluții, să coopereze.

Exemplu: În cadrul unei activităţi matematice copiii au fost întrebaţi: „Cum poţi măsura lungimea unei mese fără a folosi rigla?” După ce au căutat soluţii individual, apoi în perechi şi în cele din urmă, în grupuri, preşcolarii au oferit următoarele răspunsuri: cu o sfoară, cu un fular, cu cu o carte, cu palma.

* *Metoda ciorchinelui*

Această metodă implică exprimarea de idei legate de o temă, idei între care se stabilesc conexiuni. E o modalitate de a realiza asociaţii între aceste idei şi de a descoperi noi sensuri ale acestora. Pentru asta se fac anumiţi paşi: se dă mai întâi o noţiune nucleu, se notează toate sintagmele la care se gândesc participanţii, se leagă ideile cu ajutorul unor linii, se formulează apoi alte idei, care decurg din cele anterioare şi tot aşa până la epuizarea ideilor. Ca şi reguli: orice idee e acceptată, nu se fac critici, notăm tot ce ne trece prin minte.

Exemplu: Tema: „Toamna” S-a trecut în centrul unei foi noţiunea . „Toamna”. Copiii au enumerate categorii de elemente abordate în cadrul proiectului tematic despre toamnă: fructe, legume, flori, fenomene, munci de toamnă. Pentru fiecare categorie s-au enumerat alte elemente specifice: pentru flori – crizanteme, tufănele, dalii, brânduşe...., legume-varză, ceapă, usturoi..., fructe – mere, pere, nuci, prune.... fenomene – ceaţă, nor, ploaie..., munci – cules, prepararea unor produse, vânzare la piaţă....

Aceste metode, prin faptul că se centrează pe activitatea preşcolarilor, valorifică într-un mod activ potenţialul acestora, permiţând abordarea conţinuturilor din perspective variate, diverse, ceea ce favorizează menţinerea atenţiei pentru o perioadă mai îndelungată de timp, asimilarea, fixarea şi păstrarea mai îndelungată a cunoştinţelor.

Bibliografie:

1.Crenguţa–Lăcrămioara Oprea, *„Pedagogie. Alternative metodologice interactive”,* Editura Universitatea Bucureşti, 2003.

2. *** - Revista Învăţământul preşcolar, Bucureşti, Nr.1/2007.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAȚIA RELEVANTĂ ÎN ERA DIGITALĂ: NOI PERSPECTIVE ASUPRA ÎNVĂȚĂRII ȘI DEZVOLTĂRII COMPETENȚELOR

prof. Nicoleta Macrai
Liceul Tehnologic Aiud

Societatea contemporană traversează transformări accelerate generate de progresul tehnologic, globalizare și schimbările permanente din domeniul economic și social. În acest context, educația nu mai poate fi privită exclusiv ca un proces de transmitere a informațiilor, ci ca un demers complex orientat spre formarea unor persoane autonome, capabile să învețe continuu, să colaboreze și să se adapteze unor realități în permanentă schimbare.

Conceptul de educație relevantă presupune construirea unor experiențe de învățare autentice, apropiate de viața reală, care să permită elevilor să înțeleagă utilitatea cunoștințelor și să le valorifice în contexte concrete. Accentul se deplasează de la memorare și reproducere către dezvoltarea competențelor-cheie ale secolului XXI: gândire critică, creativitate, competență digitală, comunicare eficientă și responsabilitate socială.

Transformarea paradigmei educaționale

Modernizarea educației implică schimbări semnificative atât la nivel curricular, cât și la nivelul strategiilor didactice și al relațiilor educaționale. Curriculumul actual urmărește formarea competențelor transferabile și integrarea învățării în contexte interdisciplinare, în care elevii să poată realiza conexiuni între diferite domenii de cunoaștere.

În această nouă paradigmă, profesorul își redefinește rolul, devenind facilitator al învățării, mentor și organizator al experiențelor educaționale. Elevul nu mai este un simplu receptor al informațiilor, ci un participant activ la propria formare, implicat în activități de explorare, reflecție și colaborare.

Metodele moderne de predare, precum învățarea bazată pe proiecte, problem-based learning, investigația didactică sau învățarea colaborativă, favorizează dezvoltarea competențelor cognitive și socio-emoționale. Prin intermediul acestora, elevii învață să identifice probleme, să formuleze ipoteze, să analizeze informații și să construiască soluții aplicabile.

Elemente definitorii ale educației contemporane

1. Învățarea contextualizată

Învățarea devine mai eficientă atunci când elevii pot realiza legături între conținuturile studiate și situațiile reale de viață. Activitățile contextualizate contribuie la creșterea motivației și la consolidarea înțelegerii conceptelor.

2. Participare activă și colaborare

Educația contemporană valorifică activitățile de grup, proiectele interdisciplinare și cooperarea între elevi. Aceste demersuri dezvoltă competențe sociale importante, precum comunicarea, empatia și capacitatea de lucru în echipă.

3. Reflecție și autoevaluare

Un proces educațional eficient presupune feedback constant și reflecție asupra propriei învățări. Elevii sunt încurajați să își analizeze progresul, să identifice dificultățile și să își adapteze strategiile de lucru.

4. Incluziune și echitate

Școala contemporană urmărește asigurarea accesului egal la educație și valorificarea diversității culturale și sociale. Activitățile didactice trebuie adaptate nevoilor variate ale elevilor și să ofere oportunități reale de participare pentru toți.

5. Integrarea tehnologiei digitale

Tehnologia reprezintă un instrument esențial al educației moderne, facilitând accesul rapid la informații, colaborarea și personalizarea învățării. Platformele educaționale și resursele digitale permit desfășurarea unor activități interactive și flexibile.

Rolul proiectelor interdisciplinare și comunitare

Proiectele interdisciplinare reprezintă una dintre cele mai eficiente modalități de conectare a școlii la realitățile societății actuale. Prin implicarea în activități concrete, elevii își dezvoltă competențe academice, sociale și civice într-un cadru autentic de învățare.

Activitățile care vizează protecția mediului, educația pentru sănătate, voluntariatul sau inițiativele STEM permit integrarea mai multor discipline într-un demers unitar. De exemplu, realizarea unei grădini urbane poate implica noțiuni de biologie, chimie, matematică, informatică și comunicare, oferind elevilor posibilitatea de a aplica practic ceea ce învață.

Dimensiunea comunitară a acestor proiecte contribuie la dezvoltarea responsabilității sociale și a spiritului civic. Elevii învață să identifice probleme reale ale comunității, să colaboreze cu instituții locale și să propună soluții sustenabile.

Digitalizarea procesului educațional

Digitalizarea educației a devenit o necesitate a sistemului de învățământ contemporan. Utilizarea platformelor de tip LMS, a aplicațiilor interactive și a resurselor educaționale digitale contribuie la diversificarea strategiilor de predare și la personalizarea procesului de învățare.

Tehnologia facilitează accesul la simulări, materiale multimedia, teste interactive și activități colaborative online. În plus, elevii pot învăța în ritm propriu, își pot monitoriza progresul și pot reveni asupra conținuturilor atunci când este necesar.

Integrarea tehnologiei trebuie însă realizată într-o manieră pedagogică coerentă. Simpla utilizare a instrumentelor digitale nu garantează eficiența învățării. Este important ca tehnologia să fie utilizată pentru stimularea participării active, a gândirii critice și a colaborării.

În același timp, digitalizarea aduce și provocări importante: accesul inegal la tehnologie, necesitatea dezvoltării competențelor digitale ale profesorilor și riscul supraîncărcării informaționale. Din acest motiv, formarea continuă a cadrelor didactice devine esențială pentru valorificarea eficientă a resurselor digitale.

Gamificarea și motivația pentru învățare

Una dintre direcțiile inovatoare ale educației digitale este gamificarea, care presupune integrarea unor mecanisme specifice jocurilor în activitățile educaționale. Utilizarea punctelor, nivelurilor, recompenselor sau provocărilor contribuie la creșterea motivației și a implicării elevilor.

Gamificarea transformă învățarea într-o experiență interactivă și atractivă, favorizând participarea activă și feedback-ul imediat. Elevii sunt mai motivați să își depășească limitele și să își monitorizeze progresul într-un mod vizibil și dinamic.

De asemenea, utilizarea elementelor ludice contribuie la dezvoltarea competențelor digitale și colaborative și poate reduce anxietatea asociată evaluării tradiționale.

Evaluarea formativă și feedback-ul continuu

Evaluarea contemporană urmărește nu doar măsurarea performanțelor finale, ci și susținerea procesului de învățare. Evaluarea formativă oferă elevilor feedback constant și posibilitatea de a-și îmbunătăți rezultatele pe parcurs.

Instrumentele digitale facilitează implementarea evaluării formative prin teste interactive, portofolii electronice, aplicații de feedback și activități de evaluare între colegi. Aceste metode permit profesorului să monitorizeze progresul elevilor și să adapteze activitățile didactice în funcție de nevoile identificate.

Feedback-ul rapid și personalizat contribuie la dezvoltarea autonomiei în învățare și la consolidarea motivației elevilor.

Beneficiile educației centrate pe competențe

Aplicarea strategiilor moderne de predare și integrarea tehnologiei în educație generează numeroase beneficii:

- creșterea implicării elevilor în activitățile școlare;
- dezvoltarea gândirii critice și a creativității;
- îmbunătățirea competențelor de comunicare și colaborare;
- consolidarea relației dintre școală și comunitate;
- dezvoltarea autonomiei și responsabilității elevilor;
- stimularea motivației prin activități interactive și relevante;
- pregătirea elevilor pentru integrarea socială și profesională.

Concluzii

Educația contemporană trebuie să răspundă provocărilor unei societăți aflate într-o continuă transformare. În acest context, procesul educațional are nevoie de abordări flexibile, interdisciplinare și centrate pe competențe, capabile să ofere elevilor experiențe autentice și relevante. Prin integrarea tehnologiei digitale, utilizarea evaluării formative, dezvoltarea proiectelor comunitare și promovarea învățării active, școala devine un spațiu al formării complete a elevului. Accentul nu mai cade exclusiv pe acumularea de informații, ci pe dezvoltarea capacității de analiză, adaptare și implicare socială.

Astfel, educația își consolidează rolul de factor esențial al progresului social și al dezvoltării personale, contribuind la formarea unor cetățeni autonomi, responsabili și pregătiți pentru provocările viitorului.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Polirom.
2. Domínguez, A. et al. (2013). Gamifying Learning Experiences: Practical Implications and Outcomes. Computers & Education.
3. Fernández-Sánchez, M. R., Garrido-Arroyo, M. C., & Porras-Masero, I. Curricular Integration of Digital Technologies in Teaching Processes.
4. Fullan, M. (2016). The New Meaning of Educational Change. *New* York: Teachers College Press.
5. Ilie, A. (2014). Proiecte educaționale și managementul lor. București: Editura Didactică și Pedagogică.
6. OECD (2019). Future of Education and Skills 2030. Paris: OECD Publishing.
7. Voiculescu, E. (2020). Evaluarea în educație. București: Editura Didactică și Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

METODE LUDICE PENTRU ÎNȚELEGEREA TEXTULUI LITERAR

Anuță Angelica, Școala Gimnazială Nr.1 Răchiți, județul Botoșani

Conceptul de "metodă" este definit în psihologie ca fiind "acea îmbinare şi organizare de concepte, modele, ipoteze, strategii, instrumente şi tehnici de lucru care dau corporalitate unui proiect metodologic; este operatorul care mijloceşte trecerea, ridicarea treptată de la problema de cercetare, enunţată în plan teoretic, la reconstrucţia ei-observaţională, experimentală, acţională- în vederea corectării, optimizării, potenţării, restructurării unui sector sau altul al practicii sociale"[19].

Acest concept de "metodă" se concretizează în clasa întâi prin utilizarea îndeosebi a *metodei fonetice analitico-sintetice*, pentru formarea deprinderii de citit şi scris ce presupune analiza fonetică a unui cuvânt, urmată de sinteză, adică refacerea silabelor, a cuvintelor, metodă ce pune în evidenţă caracterul fonetic al limbii române, corespondenţa dintre sunet şi literă. (Menţionăm că o schema clară a acestei metode, pe etape de lucru, o vom consemna în Anexa 6) Exerciţiile de sinteză asigură înţelegerea cuvintelor citite, care se pronunţă articulat pentru a se preveni greşelile frecvente de omitere, inversiune, substituire, adăugire de litere ori de silabe. Este importantă la acest nivel reglarea respiraţiei, condiţie importantă pentru citirea corectă, clară, fluentă şi expresivă.

Având în vedere particularităţile psihice ale elevului din clasa I, *jocul didactic* constituie o metoda activă, menită să înlăture aceste greutăţi, solicitând elevul să opereze cu imagini grafice şi apoi cu cuvinte, dar după anumite reguli încă neconştientizate. Elevii se obişnuiesc să aducă modificări textului sau evenimentelor ca prim exerciţiu al sinonimelor, ilustrare a modalităţii de a exprima aceeaşi idee în forme variate. Alte jocuri cum ar fi: "Să găsim familia cuvântului!", "Cine răspunde repede şi bine?", "Jocul însuşirilor", "Ordonaţi şi transformaţi!", "Cele mai frumoase expresii", "Unde sunt greşelile?", "Eu spun una, tu spui multe!", "Eu, tu, el, noi, voi, ei", "Cum nu este?", "Cel mai bun povestitor" solicită elevii pentru precizarea şi activizarea vocabularului. Astfel de jocuri se pot utiliza cu succes în clasele I-II, acestea contribuie la dezvoltarea auzului fonematic, la exersarea pronunţării corecte a unor sunete, la dezvoltarea gândirii independente şi a imaginaţiei elevilor; iar ca exemple putem da câteva:

"Litera se plimbă"

[19] Golu, P., (1989), *Fenomene și procese psihosociale*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, pp.153-154;

a) Înlocuiţi prima literă din silaba a doua şi formaţi alte cuvinte(se prezintă jetonul care reprezintă o cană, elevii pronunţă cuvântul “cana”, aleg jetonul cu acest cuvânt şi înlocuiesc litera **n** cu alta).	ca**n**a ca**s**a ca**l**a ca**r**a
b) Adăugaţi litera care lipseşte din cuvânt şi rostiţi cuvântul. Se prezintă pe rând jetoane cu cuvinte din care lipseşte litera **r**.	ca**r**te ia**r**na ha**r**ta va**r**za

“Spuneţi silaba potrivită şi ghiciţi cuvântul!”

Elevii completează cuvântul început de învăţător, alege jetonul cu imaginea denumită prin cuvântul format**.**		**- un**	floa-**re**
	sca	**- ra**	pa-să-**re**
		- pa	po-rum-**bel**

O altă metodă utilizată în învăţarea citit-scrisului este cea a *citirii globale*[20] care constă în memorarea cuvântului, iar la vederea acestuia sunt folosite cartonaşe cu denumirea unor obiecte uzuale, apropiate copiilor; când ei rostesc un cuvânt, profesorul le prezintă cartonaşul cu numele respectiv, în mod repetat, până când este reţinut de copii. Apoi, elevii se pregătesc pentru *lectura explicativă*, utilizată în receptarea mesajelor scrise în clasele II – IV, prin: citirea integrală a unui text, împărţirea lui în scurte unităţi (secvenţe) pentru a formula ideile ce se desprind şi a le înţelege mesajul, se explică o serie de cuvinte şi de expresii, se reproduce textul în totalitate, iniţial cu sprijinul cadrului didactic. *Munca independentă* a elevilor în scopul învăţării citirii capătă o pondere sporită şi forme distincte. Astfel, formele lecturii explicative devin şi forme de muncă independentă.

În ce priveşte *învăţarea prin exerciţii,* aceasta reprezintă „o metodă fundamentală ce presupune efectuarea conştientă şi repetată a unor operaţii şi acţiuni mintale sau motrice pentru îndeplinirea scopurilor instructiv-educative-formative”[21] bine stabilite, printre care acela de a cultiva posibilităţile

[20] Norel, Mariana, (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, Bucureşti, p. 110;
[21] Parfene, C., (1999), *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală*, Editura Polirom, Iaşi, p.59;

elevilor de transfer al cunoştinţelor, capacităţilor şi comportamentelor însuşite. În acest sens, accentul e pus pe învăţarea prin acţiune ce constă în efectuarea de exerciţii repetate de către elevi pentru aplicarea cunoştinţelor teoretice de limbă, în actul viu al vorbirii lor.

Odată ce deprinderea de a citi se automatizează, accentul activităţilor din cadrul lecţiilor de limba şi literatura română se deplasează spre *tehnica lucrului cu manualul*, metodă ce impune necesitatea ca elevii să fie îndrumaţi pentru a-şi însuşi practicarea unor *tehnici de lectură*[22], cum sunt: *citirea lentă* (de profunzime mintală), *citirea selectivă* (pentru aflarea răspunsului la anumite probleme), *citirea rapidă* (pentru a sesiza ideile principale), *citirea critică* (pentru a surprinde sensurile subtextuale ale enunţurilor), *lectura problematizată* (condusă de anumite întrebări- problemă), *lectura comentată* (a textelor) şi *lectura dirijată* (sub bagheta profesorului care orientează gândirea elevilor).

Sintetizând, *metodele centrate pe elev* ce sunt utilizate în cadrul lecţiilor de limba şi literatura română, în special pe parcursul activităţilor de "citire", se grupează astfel[23]:

- *metode centrate pe acţiunea profesorului (expozitive):* discursul, prelegerea, povestirea, descrierea, demonstraţia, instructajul;
- *metode centrate deopotrivă pe acţiunea profesorului şi a elevului:* dialogul didactic argumentativ, conversaţia euristică, discuţia colectivă;
- *metode centrate cu precădere pe acţiunile elevilor:* problematizarea, învăţarea prin descoperire, munca în grup, algoritmizarea, exerciţiul, studiul de caz, brainstormingul, eseul.

Există o multitudine de metode tradiţionale şi moderne ce se pot ţese în arhitectura oricărui tip de lecţie la limba şi literatura română, îmbinarea acestora ţine de tactul pedagogic al cadrului didactic, dar important este ca prin aplicarea lor să se atingă obiectivele programei şcolare, ţinând totodată seama de replica profesorului Ioan Neacşu care considera că *"metoda modernă este cea care îndeamnă la reflexie."*

Ca exemple ilustrative de activităţi ce pot fi desfăşurate la nivelul claselor primare pentru ca elevii să-şi însuşească tehnica cititului, am ales a consemna pe scurt în cadrul a trei proiecte didactice, unul pentru nivelul fiecărei clase, demersurile didactice care pot fi întreprinse, respective:

[22] Ibidem, p.66;
[23] Albulescu, Ion, (2006), *Strategiile educaţionale centrate pe elevi – structură şi funcţionalitate*, din lucrarea *"Strategii educaţionale centrate pe elev",* MEC UNICEF.

- la clasa întâi – în *predarea-învăţarea Sunetului şi literei n* – exemplificarea metodei tradiţionale fonetice analitico-sintetice însoţită de exerciţii-joc foarte variate pentru sesizarea sunetelor, silabelor , cuvintelor;

- clasa a doua – lectura textului: "*Cheile", după Tudor Arghezi* – demersul didactic presupunând aplicarea unor metode moderne interactive (brainstorming, ciorchine, cubul, turul galeriei, cvintetul) împletite cu cele tradiţionale;

- la clasa a treia – lectura textului *"Cuiele", de Eugen Simion*- parcursul lecţiei fiind construit pe baza tehnicii de a lucra cu manualul, exemplificând câteva exerciţii utilizate cu succes în vederea receptării textului literar.

În acest sens, propunem câteva exemple de activităţi ce se pot derula începând cu clasa a doua, mai exact *ce putem face după ce am citit un text literar*:

OPŢIUNI	DESCRIERE
Jurnalul cititorului	Completează în jurnalul clasei sau în jurnalul personal titlul şi autorul textului citit.
Titlul	Explică titlul.
Ilustrarea textului	Ilustrează fragmentul preferat sau personajele.
Benzi desenate	Ilustrează textul cu colegii, sub forma benzilor desenate.
Şezătoare literară	Citeşte unui coleg sau prieten: fragmentul preferat, alt fragment scris de acelaşi autor etc.
Semn de carte	Realizează un semn de carte cu întâmplări din textul citit.
Mimă	Mimează un personaj; solicită colegii să ghicească despre cine este vorba.
Bancă de cuvinte	Selectează şi scrie pe caiet: cuvinte formate din două, trei, „n"silabe, cuvinte care denumesc fiinţe etc.
Afiş	Realizează un afiş pentru acest text.
Reclamă-radio	Scrie textul unei reclame radio pentru această carte.
Personaje	Scrie lista cu personajele prezente în text; scrie câteva cuvinte despre personajul preferat.
Teatru	Prezintă textul literar sub forma unei piese de teatru.

Teatru de păpuşi	Prezintă textul literar sub forma unei piese de teatru de păpuşi.
Jucărie- mobil	Realizează un mobil (cu diverse materiale şi tehnici specifice abilităţilor practice) cu personajele, scenele din text.

Acestea sunt doar câteva exemple de activităţi ce se pot organiza pentru o înţelegerea eficientă a textelor literare, există o multitudine de astfel de metode, important este ca învăţătoarea, prin tactul pedagogic de care dispune şi din experienţa didactică, să aleagă tehnicile potrivite pentru a înfăţişa conţinuturile instructiv-educative de limba şi literatura română, în funcţie de particularităţile de vârstă, individuale şi de colectiv ale clasei de elevi căreia i se adresează, pentru ca obiectivele operaţionale fixate să fie atinse în mod optim.

BIBLIOGRAFIE

- Albulescu, Ion, (2006), *Strategiile educaţionale centrate pe elevi – structură şi funcţionalitate*, din lucrarea *"Strategii educaţionale centrate pe elev",* MEC UNICEF;
- Golu, P., (1989), *Fenomene şi procese psihosociale*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti;
- Norel, Mariana, (2010), *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*, Editura Art, Bucureşti;
- Parfene, Constantin, (1999), *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală*, Editura Polirom, Iaşi.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța integrării elevilor cu CES

Preoteasa Maria Antoaneta
Gradinița Sfântul Mucenic Mina Ploiești

Integrarea elevilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES) reprezintă procesul de adaptare a copilului la mediul școlar și, simultan, adaptarea școlii la nevoile specifice ale acestuia. Conceptul de educație incluzivă pornește de la premisa că fiecare copil are dreptul fundamental la educație și că particularitățile individuale (de învățare, fizice sau senzoriale) nu trebuie să constituie bariere, ci provocări pentru sistemul de învățământ.

Unul dintre cele mai importante argumente pentru integrare este socializarea în medii normale.

- Pentru elevul cu CES: Contactul zilnic cu elevi tipici previne izolarea și auto-izolarea. Acesta învață prin imitație modele de comportament social, își dezvoltă abilitățile de comunicare și capătă încredere în sine văzând că poate face parte dintr-un grup.
- Pentru colegi (elevii tipici): Integrarea cultivă empatia, toleranța și spiritul de întrajutorare. Aceștia învață de la o vârstă fragedă că diversitatea este o componentă firească a umanității, devenind adulți mai deschiși și mai puțin predispuși la discriminare.

Integrarea nu înseamnă doar „prezența fizică” în clasă, ci participarea activă la procesul de învățare.

- Adaptarea Curriculară: Școala de masă oferă un curriculum bogat care, adaptat prin Planul de Intervenție Individualizat (PII), îi permite elevului cu CES să progreseze în ritm propriu.
- Motivația: Mediul competitiv, dar suportiv, al unei clase obișnuite funcționează ca un stimul. Elevul este încurajat să își depășească limitele, beneficiind în același timp de sprijinul profesorului de sprijin/itinerant.

Succesul integrării depinde de un „triunghi al susținerii”:

1. Cadrul didactic: Trebuie să manifeste flexibilitate, să folosească metode de predare interactive și să gestioneze climatul afectiv al clasei.
2. Profesorul de sprijin: Este cel care face puntea între programa școlară și capacitățile elevului, oferind asistență directă în timpul orelor sau în ore suplimentare.
3. Familia: Colaborarea strânsă între părinți și școală asigură continuitatea strategiilor de învățare și acasă, oferind elevului stabilitatea emoțională necesară.

Scopul final al școlii este pregătirea pentru viață. Un elev cu CES integrat cu succes are șanse mult mai mari:

- Să continue studiile în învățământul liceal sau profesional.
- Să obțină un grad de independență economică și socială la vârsta adultă.
- Să dezvolte relații interpersonale sănătoase în afara cercului restrâns al familiei.

Deși beneficiile sunt clare, integrarea se lovește adesea de obstacole: lipsa resurselor materiale (rampe, materiale didactice speciale), numărul mare de elevi la clasă sau prejudecățile unor părinți. Soluția rezidă în formarea continuă a profesorilor și în campanii de informare la nivelul comunității pentru a transforma „integrarea” dintr-o obligație birocratică într-o valoare morală asumată.

Integrarea elevilor cu CES în școala de masă este motorul unei societăți democratice. Ea transformă dizabilitatea dintr-un motiv de excludere într-o oportunitate de creștere colectivă. Investind în educația incluzivă astăzi, construim o lume în care „normalitatea” este definită prin acceptarea fiecărui individ, indiferent de ritmul său de dezvoltare.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Transformarea educației: de la tradițional la digital

Simona Apăscăriței, CJRAE Botoșani

A fost odată ca niciodată un elev din anii `70 care, în vacanța de vară, era atât de dornic să meargă la școală încât număra zilele până când își va putea îmbrăca uniforma de pionier cu numărul matricol cusut pe mânecă și cordeluța obligatorie pe cap. Acasă avea treabă toată ziua, nu era vreme de stat și nici oboseala nu era o scuză pentru a se sustrage, doar școala ce-l mai salva. În timp ce muncea pentru familie, repeta cu sârguință versurile vestitului cântec „Trei culori cunosc pe lume", care era imnul național al Republicii Socialiste România (RSR).

Cu multă mândrie își imagina profesorul, care era autoritatea principală și modelul obligatoriu de urmat în viață, predând lecțiile. Acest elev aștepta cu nerăbdare următorul an ca să primească note mai bune și spera să nu fie pedepsit prea mult și să n-aibă parte de rușinea publică de a fi certat. Se imagina cum scria de zor pe caietele îngălbenite tot ce era scris pe tabla neagră cu creta albă, fără să gândească dincolo de ce este scris. Medita, trăia și era fericit.

Ăsta eram eu, un om simplu, obișnuit cu munca și care nici nu-și imagina să aspire spre un altfel de viitor. Până în 1989... când pornea revoluția, o explozie socială și emoțională care a fracturat istoria României în două: „înainte" și „după". A fost momentul în care frica a fost învinsă de disperare, transformând o populație tăcută într-o forță de neoprit. Oamenii au început să râvnească libertatea de exprimare, să aibă dreptul la opinie proprie și să fie stăpâni pe propriile pământuri ajungând la independență financiară. De atunci, poporul român și-a lărgit orizonturile prin trecerea liberă spre diaspora, iar bisericile erau frecventate fără teama de a nu fi prins. De asemenea, a început să-și cunoască și să lupte pentru drepturile lor, iar educația copiilor a suferit un declin; părinții au devenit confuzi, își doreau pentru copiii lor ceea ce le-a lipsit lor, concentrând-se mai mult pe împlinirea părții materiale, dar nu puteau lua în calcul dezavantajele acestui tip de educație întrucât nu le trăise.

Lumea s-a transformat atât de mult încât mă uit cu uimire la copilul meu, care spre deosebire de mine, numără zilele până la vacanță, semn că școala este un chin. Atunci când vine acasă stă pe telefon și inventează tot felul de scuze ca să nu facă nimic altceva. Stă permanent cu prietenii pe apel și râde când își amintește reel-urile pe care le-a vizionat împreună cu colegii sau la care se uită singur 50% din timp. Este copilul care ascultă manele sau trap în căști, comentează la orice și la oricine, pare că nu are respect față de nimeni, dar care își imaginează că se va îmbogăți peste noapte.

Eram, într-o zi, tare descurajată de cât de mult s-au schimbat generațiile și nu mai înțelegeam nimic. Aveam impresia că totul se dă peste cap și că eu însumi nu mă regăsesc, fiind obișnuită cu alt stil de trai. Dar...împreună cu criza de vârstă mijlocie, am găsit și răspunsurile, iar ceea ce părea „fericire" în copilărie s-a transformat brusc în „traumă" pentru că am conștientizat că sistemul de atunci era construit în așa fel încât să nu existe diversitate, ci uniformitate, să blocheze omul pe parte emoțională, să nu permită visatul cu ochii deschiși și nici exprimarea, atât de necesară sufletului uman. Mă uitam la valorile mele din trecut care se supuneau autorității fără dreptul de a avea o părere diferită, de a pune o întrebare sau de a fi cetățean european, conectat cu diversitatea globală.

În ceea ce privește educația, gândirea mea era eronată, dar am intuit că sistemul de atunci îmi ștergea individualitatea obligându-mă să port aceeași uniformă zi de zi, fără a avea libertatea de a-mi alege singură hainele care să fie în acord cu starea din acea zi sau potrivite pentru diferite ocazii. Uitându-mă în clasă, toți arătam la fel, nici măcar numele nostru nu conta atât de mult, catedra era un piedestal, profesorul era o figură de neatins, iar respectul pentru „tovarăș" era adesea amestecat cu teamă. Nu exista dialog, ci doar dictare și memorare. Abaterile erau sancționate sever, uneori prin pedepse corporale („la colț", te lovea „cu linia la palmă") sau prin umilire publică în fața clasei pentru a „da un exemplu". Se punea un accent imens pe note și pe olimpiade. Elevii „slabi" erau adesea marginalizați, iar presiunea de a nu dezamăgi sistemul sau familia era uriașă.

Spre deosebire de perioada comunistă, educația actuală este centrată pe elev, îl vede ca o persoană unică și îi oferă libertatea de alegere. Uniformele au devenit opționale sau mult relaxate. Elevii își exprimă personalitatea prin stil vestimentar, coafuri și accesorii, fără a fi ostracizați pentru asta. Profesorul tinde să devină un facilitator sau un mentor care abordează metode moderne. Dialogul este încurajat, iar elevii își dezvoltă gândirea critică prin faptul că au dreptul să pună întrebări, să contrazică argumentat și să își exprime opiniile. Conceptul de stare de bine și sănătate mintală devine o prioritate în școala modernă. Un copil care este victima bullying-ului, anxios sau deprimat nu poate învăța eficient, deoarece frica, stresul și tristețea îi afectează atenția, motivația și capacitatea de concentrare. Consilierul școlar nu mai este o figură rară, ci un sprijin constant, iar tehnologia ocupă și ea un rol tot mai important: tablele interactive, tabletele și resursele online au înlocuit dictările nesfârșite. Învățarea se face prin proiecte, colaborare în echipă și joc (gamification) punând accent pe implicare și motivație. Incluziunea este un obiectiv esențial în școlile actuale: copiii cu nevoi speciale sau cei din medii defavorizate beneficiază de șanse egale prin adaptarea curriculei, nu prin uniformizarea tuturor într-un singur tipar.

În generația Z este prețuită încurajarea, vulnerabilitatea, copiii sunt mai conștienți emoțional, vorbesc deschis despre subiecte considerate odată „tabu”, pun mai mult accent pe echilibru și stare de bine decât pe „a munci fără oprire”. Sunt expuși la culturi, idei și stiluri de viață din întreaga lume, ceea ce îi face să fie mai toleranți și mai interesați de diversitate. Ei preferă să învețe prin practică pentru că vor să înțeleagă concret „la ce le folosește” ceea ce învață, iar teoria pură este adesea insuficientă. Comunicarea lor are loc mai mult online decât față în față, iar meme-urile, emoji-urile și limbajul prescurtat fac parte din modul lor obișnuit de exprimare.

Provocarea majoră devine gestionarea stresului, care este adesea primul simptom al unei boli tot mai frecvente la nivel național și anume, depresia. Sarcinile devin copleșitoare, timpul nu este suficient niciodată, presiunea de a fi cel mai bun crește constant. Comparația cu ceilalți afectează stima de sine, iar adolescentul resimte anxietate, oboseală, lipsă de motivație și, uneori, chiar blocaje în activitățile cotidiene.

Aici intervine puterea consilierii psihopedagogice. Studiul publicat în revista *Frontiers in Psychology*, realizat în patru licee din Sardinia, Italia indică faptul că activitățile axate pe echilibru emoțional și gestionarea stresului contribuie la menținerea unei stări psihice pozitive și la o mai bună adaptare la cerințele academice. Totodată, acest tip de activități a îmbunătățit atât relațiile între colegi, cât și între elevi și profesori. Iar elevii din anii terminali care au făcut parte din program au raportat o mai mare stabilitate emoțională și o capacitate mai bună de a face față stresului.

Concluzionând, dincolo de imaginea pe care am putut să o ofer în scris, doresc să mă adaptez prezentului prin oferirea a două fotografii sugestive care să completeze contrastul puternic dintre atmosfera rigidă a educației de ieri și abordarea empatică, axată pe starea de bine, a educației de azi.

Priviți cele două fotografii așezate una lângă alta. În prima, un copil cu guler alb de bumbac apretat stă drept, cu mâinile la spate, într-o liniște aproape nenaturală; în ochii lui se citește o amestecătură de mândrie și teamă. În a doua, mai mulți adolescenți stau relaxați pe un puf colorat într-un „colț de liniște" al școlii, căutând sensul vieții printr-un exercițiu de brainstorming.

Între aceste două imagini se întinde o prăpastie de decenii, dar și o punte invizibilă: dorința universală de a învăța. Educația nu este doar despre manuale, ci despre cum modelăm suflete. Trecerea de la „disciplina prin constrângere" a trecutului la „împlinirea de sine" a prezentului nu este doar o schimbare de metodologie, ci o revoluție a demnității umane.

Dacă școala de ieri te pregătea să fii un „om de nădejde" al societății, capabil să execute ordine și să stocheze informații, școala de azi își propune să te pregătească să fii un „om împlinit", capabil să gândească critic, să colaboreze și să își gestioneze propriile emoții într-o lume în continuă schimbare. Evident că în această transformare este vizibil impregnată de amprenta trecutului, dar speranța că viitorul depinde de tine e mai convingătoare ca niciodată. Închei cu citatul celebru al scriitorului Paulo Coelho: „Prezentul să-l trăiești cu învățăturile din trecut și cu visurile din viitor".

Bibliografie:

1. *https://www.researchgate.net/publication/402782929_Well-being_in_upper_secondary_school_students_confirming_a_15-factor_structure_and_a_class-allocated_feasibility_trial_with_practice_guidance*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

COPILUL DE LÂNGĂ TINE, UNIC ȘI VALOROS

PROFESOR ÎNVĂŢĂMÂNT PRIMAR, CIOPLOIU FELICIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 ȚICLENI

Cercetări recente asupra dezvoltării creierului uman au demonstrat că părinții sunt într-adevăr primii profesori ai copiilor lor. În primii trei ani de viață ai copilului - tot ceea ce părinții fac sau nu fac în mod obișnuit se va regăsi mai târziu și în obiceiurile copiilor. De exemplu, copilul căruia i se citesc în mod curent povești va dovedi mai târziu un interes mai mare pentru citit. Din pacate însa, nu prea mulți parinți îsi fac timp pentru a le citi copiilor povești în fiecare zi.

Pentru ca la început copiii învață prin imitație, este foarte important ca cei care fac educație să se poarte așa cum pretind de la cei mici.

Educația copilului începe din prima zi de după naștere. Fiecare copil se naște cu o zestre genetică, dar și cu una psihică ce se remarcă din felul în care își manifestă plăcerile și neplăcerile. Limbajul lui este limitat și nu știe să-și stăpânească emoțiile, arătându-ne deschis tot ce simte. Prin educație i se formează personalitatea definită de manualele de psihologie ca fiind combinația, unică pentru fiecare dintre oameni, a componentelor temperament, caracter, aptitudini.

Fiecare copil este unic și diferit de toți ceilalți. Personalitățile noastre sunt diferite: unii sunt echilibrați și calmi, alții războinici și furtunoși. Tocmai în asta constă frumusețea lumii: în diferențele dintre ei. Daca înțelegem acest lucru, vom elimina competiția și comparațiile. Influențele negative ale societății de astăzi afectează comportamentul fiecărui copil. Un mod de a contracara acest lucru este să-l învățăm pe copil să-și aprecieze unicitatea, să aprecieze ceea ce-l face diferit de restul lumii. Definirea modurilor în care copilul este unic sau special îl poate încuraja să valorizeze aceste diferențe, pentru că celor mici le place să se vorbească despre ei ca fiind speciali.

Copilul nu trebuie lăsat să insulte, să tachineze sau să respingă o altă persoană pe motive de gen, rasă sau proveniență etnicăț. Dacă totusi un copil insultă pe altul trebuie luată atitudine imediat. Daca nu se reactionează sub nici o formă, acest lucru va fi perceput de copil ca o permisiune de a acționa rănindu-i pe cei din jur.

Încercarea de a fi ca ceilalți nu ne aduce nimic bun, ci, dimpotriva, ne schilodește sufletul. Fiecare s-a născut pentru a-și pune în valoare propria personalitate, propria unicitate și propria esență. Fiecare este unic pe acest pământ și acest lucru trebuie respectat și apreciat cum se cuvine.

A face copii încrezători în ei înșiși este cea mai importantă abilitate pe care le putem oferi acestora. Conștientizarea de a fi singur începe de la o vârstă foarte fragedă și cu cât mai repede puteți să vă consolidați ideea că este importantă și specială, cu atât mai bine. Cu toate acestea, există multe modalități diferite de a face copilul să se simtă important și valoros, foarte puține dintre ele necesită eforturi mari din partea noastră. Putem încuraja copilul să se simtă special prin implementarea mai multor tehnici simple și de zi cu zi.

Copilul trebuie lăudat atunci când face o treabă bine. În loc de a spune "o treabă bună", încercăm să identificăm anumite detalii. De exemplu, "ați lucrat foarte greu creând desenele pentru astăzi și arată frumos". Acest lucru ajută copilul să înțeleagă că acordăm o atenție deosebită ceea ce a făcut în mod corect.

Copilul trebuie ascultat. Acesta trebuie privit în ochi când vorbește. Acest lucru vă va anunța că îi acordăm atenție.

Este bine să împărtășim cu copilul propriile imperfecțiuni, mai ales în cazurile în care greșelile noastre au afectat copilul. Trebuie lăsat copilul să știe exact cum am făcut o greșeală și cum intenționăm să o corectăm. Știind că nu ești perfect și că ești dispus să-ți asumi responsabilitatea pentru acțiunile tale, îți poți încuraja copilul să facă același lucru.

Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor. Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental un învăţământ pentru toţi, împreună cu toţi, care constituie un deziderat şi o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune.

Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale.În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

De asemenea, trebuie să-i încurajeze şi să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceştia, dându-le încrederea în forţelele proprii, în propria reuşită în acţiunile întreprinse, evidenţiind unele abilităţi sau interese speciale lor în dezvoltarea şi sprijinirea cărora trebuie implicate şi familiile copiilor. Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor.

Oamenii de știință cred ca motivul pentru care lauda și alte forme de atentie pozitiva întăresc atitudinile copiilor este că ele stimulează în creier producerea neurotransmițătorului dopamina.

Dopamina este o substanță care activează stările noastre de plăcere. Atunci când lăudăm copilul, aprobarea induce producția de dopamina în creier, copilul simțind plăcere. Totusi, trebuie să avem grijă ca odată cu lauda, ca și cu multe alte lucruri, copiii pot ajunge să exagereze. În cazul în care părinții își laudă copiii în tot ceea ce fac, aceasta tehnică puternică își pierde valoarea.

Pentru a obține rezultatele cele mai bune, educatorii trebuie să renunţe la tipare standard şi la prejudecăţi, şi să-şi desfășoare activitățile bazându-se pe cunoaşterea personalității elevilor, în fiecare etapă a dezvoltării lui, folosind cele mai potrivite mijloace pentru a-l influența și forma. Potenţialităţile fiecărui copil trebuie să fie valorificate în cea mai mare măsură şi educate prin formarea deprinderilor.

Copilul are nevoie să-i oferim informaţii sau tehnici de exteriorizare care să-l ajute să găsească modalități de exprimare cu valoare individuală şi socială. Actul pedagogic va da randament si va fi eficient doar dacă procesul de formare urmărește aptitudinile şi caracteristicile generale de personalitate, asigurându-se astfel o unitate între caracteristicile persoanei şi obiectivele procesului formativ. Planificarea ştiinţifică a activităților instructiv – educative și cunoașterea cât mai aprofundată a individualităţii elevilor trebuie să fie într-o relație cât mai strânsă. Modul de formulare al obiectivelor, accesibilizarea și structurarea conținuturilor lecțiilor și al activităților propuse, folosirea celor mai eficiente metode, mijloace și strategii de evaluare, adecvate vârstei, vor fi întotdeauna o prioritate pentru un dascăl.

Bibliografie:

Ecaterina Vrăşmaş-,, *Educaţia copilului preşcolar”,* Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;

Sas, C.- „*Cunoașterea și dezvoltarea competenței emoționale”.* Editura Universității din Oradea, 2010

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

AMENAJEAREA SPAŢIULUI ÎN SALA DE GRUPĂ

Profesor educaţie timpurie Munteanu Loredana
Grădiniţa Zâna Florilor, Bucureşti

Grădinița reprezintă primul mediu educațional organizat în care copilul petrece o parte importantă din timp. De aceea, modul în care este amenajat spațiul în sala de grupă are un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copiilor, influențând comportamentul, starea emoțională, autonomia și dorința de învățare. Un spațiu bine organizat, atractiv și sigur contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv, în care copilul se simte protejat, valorizat și motivat să exploreze.

Amenajarea sălii de grupă trebuie realizată în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor, de nevoile acestora și de obiectivele educaționale urmărite. Totodată, spațiul trebuie să fie flexibil, astfel încât să permită desfășurarea diverselor activități instructiv-educative.

Spațiul educațional influențează direct procesul de învățare. Un mediu bine structurat ajută copiii să își dezvolte independența, să respecte reguli și să își formeze deprinderi de ordine și responsabilitate. De asemenea, un spațiu atractiv stimulează curiozitatea și creativitatea.

În grădiniță, copilul învață prin joc, iar sala de grupă trebuie să susțină această formă principală de activitate. Organizarea eficientă a spațiului oferă posibilitatea desfășurării jocurilor individuale, pe grupe mici sau frontale.

Pentru a fi eficientă, amenajarea spațiului trebuie să respecte câteva principii importante:

- Siguranța – mobilierul trebuie să fie stabil, fără colțuri periculoase, iar materialele utilizate să fie adecvate vârstei copiilor.
- Accesibilitatea – jucăriile și materialele didactice trebuie așezate la nivelul copiilor, pentru a le permite accesul independent.
- Flexibilitatea – mobilierul ușor de mutat permite reorganizarea rapidă a spațiului.
- Estetica – culorile calde, lumina naturală și decorurile adecvate creează un mediu plăcut.
- Funcționalitatea – fiecare colț al clasei trebuie să aibă o utilitate clară.

Învăţământul preşcolar capătă tot mai mult un program şi un profil clar prin faptul că cel puţin o parte a abilităţilor şi structurilor cognitive de care depind performanţele intelectuale de mai târziu se formează la vârsta corespunzătoare acestei trepte a învăţământului. Educatoarele au misiuni importante în dirijarea copiilor spre cunoaşterea lumii în care se nasc şi trăiesc, contribuind la formarea

personalităţii, stimularea proceselor psihice necesare adaptării la cerinţele vieţii, descoperirea acesteia cu proprii lor ochi.

Prin emoţia estetică copilul reuşeşte să înţeleagă şi să aleagă un „portret estetic" pe care să-l aibă permanent în sufletul lui de copil, învaţă să aprecieze frumosul în comparaţie cu altul.

Ţinând cont de faptul că cea mai mare parte a zilei copiii o petrec în grădiniţă, am considerat că ambianţa în care se desfăşoară viaţa copiilor trebuie să se remarce prin simplitate, armonie, bun gust, ordine şi curăţenie.

În acest sens am considerat importanţa găsirii mijloacelor necesare stimulării emotivităţii şi receptivităţii copiilor pentru frumos, mijloace care să le trezească trăiri afective, formative ale personalităţii acestora.

Din această perspectivă, ne-am preocupat de amenajarea spaţiului ambiental ţinând cont de următoarele obiective:

- dotarea materială a unităţii;
- amenajarea funcţională şi estetizarea sălilor de grupă în vederea creării unui climat educativ, stimulativ-afectiv, în munca de zi cu zi;
- crearea unui mediu optim pentru dezvoltarea copilului pe toate planurile;
- îmbogăţirea ariilor de stimulare.

Pentru realizarea acestor obiective am amenajat sala de grupă astfel încât, de la venire până la plecare, copilul să fie într-o continuă activitate, nu impusă, ci o activitate plăcută copilului, activitate la care să participe cu încredere în forţele proprii.

Modul de amenajare a spaţiului ne-a permis alegerea formelor şi mijloacelor de realizare potrivite, structurarea conţinutului programei, astfel încât să acordăm dezvoltării personalităţii copilului o mare şansă, valorificând potenţialul fizic şi psihic al fiecăruia şi ţinând seama de ritmul propriu şi de nevoile afective ale copilului.

Desfăşurându-ne activitatea într-o sală de grupă mult mai mică decât cele obişnuite, am căutat să utilizăm eficient fiecare colţişor în aşa fel încât materialele să fie puse la dispoziţia copiilor stimulându-i să-şi asume decizii şi responsabilităţi, sporindu-le şansa de independenţă în libertate, gândire, exprimare şi acţiune.

Prin amenajarea spaţiului în sala de grupă am creat un mediu ambiental propice desfăşurării unor activităţi care să satisfacă dorinţele şi trebuinţele copiilor şi să le faciliteze procesul de învăţământ

conform prevederilor programei care promovează participarea activă şi conştientă a copilului, atenţia noastră fiind permanent orientată spre progresele individuale ale fiecărui copil.

Munca în cadrul ariilor de stimulare are un puternic efect formativ, stimulează puterea de creaţie a copiilor, declanşează în sufletul copiilor emoţii puternice de bucurie, de satisfacţii. Am învăţat că materialele folosite în organizarea ariilor de stimulare să se distingă prin diversitatea formelor, culorilor şi a posibilităţilor de îmbinare pentru a deschide câmp larg manifestării imaginaţiei şi gândirii creatoare a copiilor.

Jucându-se cu diferite obiecte, materiale în special cu jucării, copiilor li se dezvoltă senzaţiile, percepţiile, creativitatea.

Am pus la dispoziţia copiilor materiale care să le ofere posibilitatea de a desena, picta, modela, construi sau confecţiona diferite obiecte, jucării.

Am constatat că o valoare educativă sporită a jocurilor cu obiecte montabile şi demontabile precum şi jocurile în care li se oferă copiilor o trusă cu diferite materiale (aţă, stofă, sfoară, cuie, cutii, beţişoare, sârmă, etc.) din care să construiască singuri obiecte.

De asemenea am pus în evidenţă faptul că natura oferă copiilor materiale variate şi interesante a căror observare, colecţionare, sortare, conservare şi prelucrare contribuie la lărgirea sferei de cunoştinţe, la perfecţionarea percepţiilor şi deprinderilor.

Concluzie

Amenajarea spațiului în sala de grupă la grădiniță reprezintă un factor important al succesului educațional. Un mediu sigur, stimulativ și bine organizat susține dezvoltarea intelectuală, socială și emoțională a copilului. Prin organizarea pe centre de interes și prin adaptarea continuă a spațiului, educatoarea creează condițiile optime pentru învățare prin joc și pentru formarea unei personalități armonioase.

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum pentru educația timpurie - 2019;

2. Buţiu, Călina Ana, Comunicare interpersonală, Ed. Aeterintas, 2003, Alba Iulia;

3. Lespezanu, M., Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar românesc, Editura Omfal Esenţial, 2007, Bucureşti.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ARTA ÎNVĂȚARII PRIN COOPERARE

BLOJU RODICA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.5 LUGOJ,JUD.TIMIȘ

Conceptul de învăţare prin cooperare este o metodă care implică procedee de colaborare şi activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire: copiii lucrează împreună, uneori în perechi, alteori în grupuri mici, pentru a rezolva una şi aceiaşi problemă, pentru a explora o temă nouă sau a crea idei noi, sau a realiza veritabile inovaţii.

Educatoarei îi revine sarcina să participe alături de copii la elaborarea cunoştinţelor, să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre copii. Folosind învăţarea prin colaborare educatoarea îi sprijină pe copii să descopere natura, ştiinţa, viaţa. Grădiniţa modernă promovează învăţarea colaborativa ca formă superioară de interacţiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranţă, pe efort susţinut din partea tuturor, îndreptat spre acelaşi scop. Demersul de realizare a sarcinilor se realizează prin colaborare. Este împărtăşită părerea că toţi pot oferi alternative valoroase de soluţionare a problemei dacă sunt ajutaţi.

Alte denumiri ale învățării prin cooperare:

- învăţarea prin colaborare;
- învăţarea colectivă;
- învăţarea comunitară;
- învăţarea reciprocă;
- învăţarea în echipă;
- studiu de grup;
- studiu circular (Davis, G. B., 1993);

Învatarea prin cooperare (colaborativa), în acceptiunea noastra, este termenul generic oferit pentru setul de metode si tehnici ce detaliaza diferitele modalitati de lucru cu grupurile mici de elevi. Munca într-un grup de învatare cooperant înseamna asumarea de catre toti membrii grupului a unui scop comun si constientizarea faptului ca reusita este posibila fie tuturora, fie niciunuia dintre participanti.” (Berce).

Învatarea prin cooperare este o strategie de instruire structurata si sistematizata, în cadrul careia, grupe /echipe mici lucreaza împreuna pentru a atinge un tel comun, urmând ca fiecare membru al unui

grup sa-si îmbunatateasca performantele proprii si sa contribue la cresterea performantelor celorlalti membri ai grupului.

Subiectii care lucreaza in echipa sunt capabili sa aplice si sa sintetizeze cunostintele in moduri variate si complexe , invatand in acelasi timp mai bine decat in cazul lucrului individual ;

Învatarea prin cooperare ajuta copiii sa învete mai profund, cultivând relatiile bazate pe respect reciproc si colaborare constructiva. Tehnicile de învatare prin cooperare prezinta o serie de strategii de atribuire a unor roluri active copiilor, pentru ca acestia sa se sprijine reciproc în învatare.

AVANTAJELE INVATARII PRIN COOPERARE:

- Copiii învata unul de la altul, nu doar de la educatoare
- Încureajeaza contributia personala
- Aprecierea diversitatii
- Copilul intra în contact cu alte opinii decât ale sale, acestea obligându-l sa tina seama de ele
- Se valorifica informatiile colegilor în construirea cunoasterii proprii
- Ajuta copilul sa accepte schimbarea si cooperarea pentru identificarea unor solutii la problemele cu care se confrunta el sau echipa sa
- Dezvoltarea sociala, dobândirea competentelor sociale: respectul de sine, simtul identitatii si capacitatea de a rezista în conditii de stres si în situatii de adversitate.
- Dezvoltarea unor relatii interpersonale mai bune: relatii colegiale, solidaritate, grija si devotament, sprijin personal
- Evaluarea urmareste acordarea ajutorului imediat, având o functie corectiva, ameliorativa

Evaluarea se realizeaza prin raportarea la progresul individual, dar are în vedere atât participarea fiecarui copil la procesul elaborarii în comun cât si rezultatul.

Prezint câteva modalități de formare a grupurilor de copii pe care le-am folosit cu succes:

- Copii numara de la 1 la 4 (sau 3), cei cu numarul 1 se asaza la masa pe care se gaseste cifra 1 si asa mai departe, fiecare copil se asaza la masuta cu cifra corespunzatoare.
- Pe o masuta se amesteca ecusoane cu 3 sau 4 categorii de desene: flori, iepurasi, ursuleti, fluturasi, etc.Fiecare copil isi alege ecusonul preferat si se asaza la masuta la care se gaseste ecusonul pe care l-a ales (se pot aseza ecusoane pe spatele fiecaruia si colegii se dirijeaza reciproc).
- Impusa (asezarea copiilor se face dupa cum indica educatoarea).
- La latitudinea si dupa preferinta copiilor.

Tocmai pentru ca preşcolarii să interacţioneze frecvent unul cu celălalt, a fost concepută desfăşurarea activităţilor pe centre, unde se creează un mediu propice învăţării pe grupuri mici de copiii. Fiecare centru de activitate devine un laborator de iniţiativă, imaginaţie şi creativitate pentru copii. Materialele pe care le avem la aceste centre îi stimulează şi îi provoacă pe copii să-şi folosească toate simţurile în timpul jocului, să interacţioneze cu colegii, dar și cu educatoarea, în timpul activităților desfășurate pe centre, sau în timpul activităților libere, aceștia nemaifiind inhibați. Prin experimentare, investigare, descoperire proprie, copiii încearcă idei noi, culeg informaţii. În timpul activităţilor pe centre există un zumzăit deoarece copiii interacţionează în mod spontan cu colegii lor. Comunică între ei , dar şi cu adulţii, fapt ce duce la dezvoltarea aptitudinilor sociale.

Astfel pentru dezvoltarea sentimntului de prietenie am desfăşurat jocul “Ghemul”: grupul de copii este asezat în cerc, pe covor. Ei primesc un ghem de sfoara(lâna) pe care îl rostogolesc de la unul la altul în direcţii diferite. Fiecare ţine de bucata de fir astfel încât, pe covor să apară un desen inedit. Dacă firul se rupe, li se spune copiilor ca există şi prietenii care se pot rupe, se poate face nod , reparându-se ruptura, dar acel nod va exista, se va vedea tot timpul. Când ghemul s-a terminat începe strângerea lui în ordine inversă. Pe măsură ce se strange, fiecare îl numeşte pe colegul căruia îi înmânează ghemul.

Astfel, copilul învaţă activ, acumulând constant noi informaţii despre lumea înconjurătoare, prin joc, este dependent de alţii în ceea ce priveşte dezvoltarea emoţională, cognitivă prin interacţiunile sociale. În acest sens voi exemplifica activitatea matematică prin care copiii şi-au reactualizat şi consolidat cunoştinţele privind numeraţia în concentrul 1-10. Aceasta a constat în rezolvarea unor sarcini în situaţii noi. mici de copiii.

Activitatea menţionată am desfăşurat-o la mai multe centre de activitate:

-Biblioteca -„O felicitare pentru prietenul meu”- să lipească atâtea jetoane-cu imagini de iarnă –cât arată cifra, lucru în perechi;

-Artă-„Împodobim bradul de Crăciun”- să decupeze lipind apoi ornamentele în brad în funcţie de legenda cu cifre şi simboluri de de pe masă;

- Joc de rol „Zi de sărbătoare” -să modeleze din aluat atâţia colăcei, covrigei cât arată cifrele de pe tavă, aranjând apoi masa de sărbători;

-Construcţii „Orăşelul copiilor”- să construiască atâtea elemente cât indică legenda.

În vederea cunoaşterii eficienţei interacţiunii dintre copii, pe parcursul desfăşurării activităţii am urmărit: modul de demarare a activităţii, schimburile de idei între participanţi, luările de cuvânt, elaborarea răspunsurilor; folosirea timpului de lucru.

Acest gen de activitate a condus la: colaborarea în vederea realizării cu uşurinţă a sarcinilor de grup, coordonarea eforturilor individuale pentru atingerea unui scop comun,acomodarea firească a copiilor la relaţiile, normele şi comportamentele grupului, efectuarea cu uşurinţă a relaţionării sociale, educarea trăsăturilor pozitive de voinţă şi caracter .

Copiii învaţă să interacţioneze în cadrul proiectelor, să rezolve probleme împreună, să se joace în grup sau echipă. Învăţarea se bazează pe interrelaţionare şi integrare. Proiectele tematice iniţiate de copii, sau de către aceştia împreună cu educatoarea, se bazează pe interesele de grup şi asigură motivaţia şi succesul învăţării. Utilizarea modelului ”ştim, dorim să ştim, am învăţat” este calea cea mai simplă de realizare a unui proiect tematic. A treia componentă, întrebarea „Ce am învăţat?” permite realizarea evaluării proiectului care este o parte esenţială a procesului de învăţare activă.

Prin interacțiunea dintre preșcolari este stimulată curiozitatea firească a copiilor, implicându-i în propriul proces de dezvoltare

Pe lângă proiectele tematice, noua abordare educaţională are la bază şi activităţile integrate care îl pun tot mai mult pe copil în situaţia de a dialoga şi coopera în vederea exersării capacităţii de a opta şi a decide.

Datorită faptului că activităţile integrate lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune copiilor, educatoarea reuşeşte să descopere latura pozitivă esenţială a fiecărui copil, pentru ca prin aceasta să dezvolte ulterior alte calităţi şi să canalizeze aspectele pozitive ale personalităţii în devenire a copilului.

Activităţile practice în cadrul cărora se realizează lucrări colective, oferă multe posibilităţi de realizare a învăţării colaborative. Alte beneficii au constat în rezolvarea rapidă a unor situaţii conflictuale, încurajarea creativităţii, colaborarea şi ajutorul reciproc.

Ca una dintre activităţile caracteristice copilului de vârstă preşcolară, jocul- în varietatea formelor sale- a devenit una dintre principalele metode extrem de eficiente în munca instructiv-educativă. Ca metodă, valorifică avantajele dinamicii de grup, independenţa şi spiritul de cooperare, participarea efectivă şi totală la joc, angajează şi copiii timizi, creşte gradul de coeziune în colectivul grupei.

Colaborarea a fost şi este utilizată în jocurile de rol, jocurile de creaţie, jocurile didactice, jocurile de mişcare. În joc copiii îşi asumă sarcini, roluri, fiecare cooperând în felul său cu colegii pentrufinalizarea obiectivului propus şi pentru obţinerea satisfacţiei finale.

In concluzie învăţărea colaborativa poate fi la îndemâna fiecărei educatoare, cu condiţia ca, încă din etapa de proiectare a activităţilor, să vizeze tematici adecvate şi să pună la dispoziţia copiilor materiale corespunzătoare.

Colaborarea înseamnă înainte de toate un câştig în planul interacţiunii dintre preşcolari generând sentimente de acceptare şi simpatie. Departe de a genera conflicte, ea instaurează buna înţelegere, armonia şi stimulează comportamentele de facilitare a succesului celorlalţi.

Factori care ingreunează activitatea de grup –dezavantaje:

-Impunerea lucrului în echipa nu va reusi întotdeauna sa integreze copiii timizi si cu deficiente majore de comunicare

-Productivitatea unor copii poate scadea uneori, atunci când sunt obligati sa colaboreze cu alti copii Necesita mai mult timp

-Unii copii pot domina grupul

-Se poate pierde din vedere obiectivul final, de învatare, acordând foarte mare atentie relatiilor intragrup

Procesul de învatare nu poate fi conceput, în contextul actual, fara cooperare: pot colabora 3-4 copii într-un grup, 16-20 copii dintr-o grupa, dar pot conlucra si copii din grupe si gradinite diferite, în proiecte comune. Deci, a coopera înseamna a lucra împreuna pentru un scop comun, presupunând un schimb activ de idei, înseamna a dezvolta componenta sociala a personalitatii copiilor. Determinarea copiilor prescolari sa lucreze în echipa reprezinta o tehnica binecunoscuta pentru promovarea învatarii active si a unei mai bune pregatiri pentru integrarea scolara , stiut fiind faptul ca abilitatea de-a lucra împreuna a devenit apanajul noii reforme educationale. Din acest motiv, toate activitatile de învatare nu trebuie sa fie prelegeri plicticoase, ci jocuri cu rol, simulari, povesti, probleme decupate din viata de zi cu zi. In orice moment al activitatii copilul este antrenat într-o activitate cu o sarcina clara si întotdeauna participarea lui are drept scop sa gaseasca o solutie, sa câstige o competitie, sa-si adjudece un merit pentru efortul sau. Copiii trebuie învatati de mici sa coopereze în cadrul unor echipe, dar sa se înfrunte individual din perspectiva "câstig eu - câstigi si tu".

Învatarea prin cooperare dezvolta capacitatea copiilor de a lucra împreuna, la toate categoriile de activitati din gradinita, acoperind neajunsurile învatarii individualizate, acordând, în acelasi timp, o importanta considerabila dimensiunii sociale, prin desfasurarea proceselor interpersonale.

BIBLIOGRAFIE:

https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Invatarea-prin-cooperare-avant296.php

https://edict.ro/invatarea-prin-cooperare/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INTEGRAREA ÎN GRADINIȚĂ A COPIILOR

prof.inv.preșc.CĂCIULAN CRISTINA-MARIANA
Grădinița cu program prelungit nr.5 Lugoj,județul Timiș

Grădinița este primul spațiu în care începe procesul de socializare și adaptarea la un nou mediu.Grupa de preșcolari necesită o atenție deosebită,fiind importantă cunoașterea fiecărui preșcolar în parte.

Rolul esențial în integrarea copiilor în grădiniță îl deține cadrul didactic,care devine principalul factor de acțiune și de coordonare a realizării programului pedagogic. Prin diverse activități,jocuri și dragostea educatoarei pentru preșcolari se ajunge la o integrare de succes.

Integrarea copilului in gradinita reprezinta un proces singular pentru fiecare copil si familie in parte, un proces care trebuie facut cu rabdare, atentie si toleranta pentru dificultatile care ar putea aparea. De regula, adaptarea la gradinita dureaza aproximativ doua saptamani, insa aceasta poate varia in functie de particularitatile fiecaruia.

Toți părinții își doresc pentru copilul lor să se adapteze cât mai usor la grădiniță, să fie încă de la inceput vesel la ideea de a merge la gradi. Nu toți copiii însă reusesc să facă din mersul la grădiniță un moment pe care să-l astepte cu nerabdare zi de zi. Pentru unii preșcolari, adaptarea la acest nou mediu se face mai dificil. Există chiar si situații mai problematice, in care copilul refuză să meargă la gradinita sau, odata ajuns acolo, incepe sa plângă puternic și să își implore parintii sa îl ia acasă.

Problemele de adaptarea la grădiniță și cele de integrare au stransă legatură cu ceea ce se numeste anxietatea de separare. Ea exprimă o teamă puternică a copilului de a se desparti de părinte, chiar si pret de cateva ore, iar cauzele sunt, in general, psihologice.

Există totuși recomandări generale in legătură cu mersul copilului la grădiniță și cu buna adaptare la acest mediu:

- Familiarizarea copilului cu grădinița: pregătirea copilului pentru grădiniță incepe in familie și se face anterior intrării copilului in colectivitate. Îl puteți familiariza pe copil cu grădinița povestindu-i ce implică mersul la grădinită, ce activități se vor desfașura acolo, cum se va juca și cu cine . Parinții il pot implica în mod direct pe copil in pregătirea pentru grădiniță luându-l la cumpărături și alegând impreuna hăinuțele, rucsăcelul, creioanele sau alte obiecte specifice.

- Permite copilului să își ia jucaria preferată la gradi. Acest lucru va face mai usor de suportat despărțirea de părinte. Jucăria preferată este un obiect pe care copilul îl are si acasă, care îi este familiar și care îl ajută să facă față separarii de cei apropiați.

-Povestește-i copilului despre educatoare ca despre o persoană în care ai încredere. Dacă cel mic va simți că părintele va investi cu încredere educatoarea, el se va simți in siguranță, acceptat și înteles și astfel adaptarea la grădinită va fi mult mai ușoară si mai placută.

- Reacțiile emoționale ale părinților sunt extrem de importante în adaptarea la grădiniță. Părintele trebuie să se simtă suficient de pregătit să lase copilul cateva ore în fiecare zi in grija unei doamne pe care nu o cunoaște, în preajma unor copii pe care nu i-a mai întâlnit. Dacă părintele va răspunde la plânsul și la refuzul copilului de a rămâne la grădiniță cu teama sau nesiguranța, copilul va simti și va face tot ce va putea pentru a-și determina părintele să îl ia acasă.

- Nu trebuie să mințim copilul în legătură cu timpul petrecut la grădinită. Spune-i copilului ora la care vei veni sa îl iei acasă. Dacă îi vei spune “Voi veni imediat sa te iau!” copilul te va aștepta toata ziua și nu se va putea bucura de activitățile din clasă. “Imediat” pentru el, și pentru noi toți, înseamnă “foarte repede”, așa că, timpul lui se va scurge așteptându-te și simțindu-se confuz că “imediat” nu mai vine. În schimb, îi poți spune “Voi veni să te iau după gustarea de prânz.” sau “După ce te vei trezi și te vei mai juca puțin cu copiii”.

- Despărțirile înainte de intrarea copilului în clasa să fie ferme, precise, firești si fară amenințări: “Dacă nu ești cuminte și nu o asculți pe doamna te las aici!”. Îi puteți spune copilului “Acum plec pentru că trebuie să meg la serviciu. Voi veni să te iau dupa ce te vei trezi si vei lua gustarea.”

-Revederile să fie naturale, fără reacții emotionale exagerate. În loc de “N-am mai putut de dorul tau!”, “M-am topit toata ziua asteptând să vin să te iau acasă!” puteți spune “Mă bucur să te revăd! Abia aștept să-mi povestești ce lucruri interesante ai descoperit și cum te-ai simțit astăzi la grădinită!”

Vorbește în fiecare zi cu copilul despre ziua petrecută la grădiniță , despre activități, copii cu care a interacționat, mâncare etc.

Au fost cateva recomadări prin care ne putem ajuta copiii să se adapteze mai usor la grădiniță, să se integreze cu placere în colectiv și să se bucure din plin de această etapă frumoasa a vieții lor.

În grupa mea de preșcolari am reușit să integrez cu succes copii proveniți din centrele de copii.Sunt copii care au avut nevoie de mai multă dragoste din partea celorlalți.Pentru acești preșcolari nu existau părinți care să le ofere ceea ce ceilalți copii din grupă aveau deja.

La începutul acestui an școlar ,a venit în grupă un băiețel cu autism.Un copil cu zâmbetul pe buze care se legăna încet.Părinții erau dezamagiți pentru ca băiețelul lor nu s-a putut integra la cealată grădiniță.

Am luat legatura cu psihologul grădiniței și am început să citesc mai mult despre autism,încercând să aflu ce metode aș putea folosi pentru a mijloci integrarea lui.Am încurajat copiii grupei să accepte în cadrul jocului si al activităților și acest copil.

În toate activitățile didactice am inclus acest copil punând accent pe jocurile imitative, care includ dezvoltarea aptitudinilor sociale și de comunicare a copiilor cu autism cu copiii grupei.

Consider că dacă o educatoare utilizează metode care să încurajeze participarea copiilor cu autism la activități,aceștia vor putea să îndeplinească comenzi ce presupun macar o singură acțiune.

Nu putem afirma că preșcolarul este integrat pentru că nu plânge când vine la grădiniță.Integrarea vizează și latura socio-afectivă a copilului precum:posibilitatea de a rezolva unele sarcini care necesită efort,voință,cooperare și perseverență.

Tratând copilul ca o personalitate,munca de integrare și de socializare va da roadele așteptate.

Noi,educatorii nu trebuie sa uitam niciodată că am fost candva copii și să ne amintim întodeauna cuvintele lui Iuvenal:”Cel mai mare respect îl datorăm copilului!”

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Voluntariatul - Proiecte cu impact la nivelul comunității

PROF.COȘARIU CARMEN-MARIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.5 LUGOJ,JUD.TIMIȘ

Voluntariatul este o formă de implicare activă a cetățenilor într-o serie de activități destinate să aducă beneficii și să sprijine dezvoltarea unei comunități. Aceste activități pot varia de la proiecte educaționale, ecologice, sociale sau de sprijin pentru grupuri vulnerabile. Voluntariatul joacă un rol esențial în întărirea legăturilor dintre membrii unei comunități, având un impact pozitiv asupra dezvoltării acesteia, prin îmbunătățirea calității vieții și promovarea solidarității. În acest referat, vom explora câteva aspecte esențiale ale voluntariatului și proiectele care pot avea un impact semnificativ la nivel local.

Voluntariatul reprezintă un act de altruism și dăruire, prin care o persoană își oferă timpul și abilitățile în folosul unui scop comun. Acesta nu doar că adresează nevoi imediate ale comunității, dar contribuie și la crearea unui climat de coeziune și colaborare între membri. Implicarea voluntarilor poate duce la îmbunătățirea infrastructurii, la promovarea educației și a sănătății, la protejarea mediului înconjurător și la susținerea celor aflați în dificultate.

Un aspect important al voluntariatului este că acesta nu urmărește un beneficiu material pentru cei care se implică, ci mai degrabă unul social și emoțional, prin sentimentul de împlinire și satisfacție personală. În plus, voluntariatul contribuie la dezvoltarea abilităților personale și profesionale ale voluntarilor, pregătindu-i pentru o viață activă și responsabilă în comunitate.

Educația este fundamentul unei comunități durabile și prospere, iar proiectele de voluntariat care susțin educația pot transforma viețile multor tineri. De exemplu, centrele de după școală, în care voluntarii oferă ore de mentorat sau sprijin în pregătirea temelor, pot face diferența în viața unui copil. Aceste inițiative nu doar că îmbunătățesc performanțele școlare, dar contribuie și la dezvoltarea personalității tinerelor talente, stimulându-le încrederea în sine.

Alte proiecte de succes sunt programele de educație non-formală, care promovează învățarea prin activități recreative, participative și interactive, cum ar fi cluburile de lectură, atelierele de artizanat sau educația ecologică. Aceste inițiative nu doar că le oferă tinerilor oportunitatea de a învăța și a se dezvolta, dar și de a învăța cum să contribuie activ la binele comunității.

Proiecte de protejare a mediului Un alt domeniu important în care voluntarii pot aduce o contribuție semnificativă este protejarea mediului. Proiectele ecologice, cum ar fi campaniile de plantare de

copaci, curățarea spațiilor verzi sau educația privind reciclarea, au un impact vizibil asupra comunității. Voluntarii pot organiza acțiuni de curățenie în parcuri sau pe malurile râurilor, creând astfel un mediu mai curat și mai sănătos pentru toți membrii comunității. De asemenea, aceste acțiuni contribuie la creșterea conștientizării și educației ecologice în rândul cetățenilor, determinându-i să adopte comportamente mai responsabile față de mediu.

Proiecte de sprijin pentru grupurile vulnerabile Voluntariatul poate contribui la integrarea și susținerea celor aflați în dificultate. Proiectele care sprijină persoanele vârstnice, refugiații, persoanele cu dizabilități sau familiile defavorizate pot adresa nevoile celor care au cel mai mult nevoie de ajutor. De exemplu, centrele de zi pentru vârstnici, în care voluntarii oferă companie și sprijin moral, ajută la combaterea izolării sociale a persoanelor în vârstă. De asemenea, organizațiile care oferă adăpost și suport emoțional pentru victimele violenței domestice depind de implicarea voluntarilor care ajută la organizarea activităților și oferirea de asistență directă.

Astfel, proiectele de voluntariat destinate celor vulnerabili au un impact profund asupra calității vieții acestora și ajută la crearea unor legături mai puternice între membrii comunității, prin solidaritatea și empatia oferită.

Proiecte de sprijin pentru sănătate În multe comunități, lipsa accesului la servicii medicale de calitate este o problemă majoră. Proiectele de voluntariat care implică profesioniști din domeniul sănătății, dar și persoane fără formare medicală, pot adresa acest deficit. Voluntarii pot organiza campanii de informare și prevenire a bolilor, pot oferi consultații gratuite în zone defavorizate sau pot sprijini persoanele care se află în tratament medical, ajutându-le să își urmeze regimul de sănătate.

Un exemplu de succes este organizarea de caravane de sănătate, care oferă servicii de consultații, analize medicale și consiliere pentru comunitățile care nu au acces la facilități medicale de bază. Astfel de inițiative pot reduce semnificativ riscurile de sănătate în rândul populației și pot crește nivelul de educație sanitară.

Voluntariatul reprezintă o forță transformatoare în cadrul comunității, având capacitatea de a influența pozitiv viața socială, economică și culturală a acesteia. Proiectele de voluntariat, fie ele educaționale, ecologice, sociale sau de sănătate, au un impact durabil asupra comunității, contribuind la construirea unui mediu mai echitabil și mai responsabil. Implicarea activă a voluntarilor este esențială pentru promovarea valorilor fundamentale ale solidarității, respectului și colaborării, valori care stau la baza unei societăți sănătoase și prospere. De asemenea, voluntariatul este un instrument important pentru formarea unei noi generații de cetățeni activi și conștienți de rolul lor în schimbarea pozitivă a comunității.

BIBLIOGRAFIE:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Voluntariat

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN AER LIBER ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Lupuți Roberta-Nicoleta
Grădinița cu program prelungit Dumbrăvița

Rezumat

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, iar integrarea activităților desfășurate în aer liber în procesul instructiv-educativ contribuie semnificativ la formarea competențelor esențiale. Articolul evidențiază rolul acestor activități, tipologia lor, precum și impactul asupra dezvoltării cognitive, socio-emoționale și fizice a preșcolarilor. De asemenea, este prezentat un studiu de caz care ilustrează aplicarea practică a acestor demersuri educaționale.

Cuvinte-cheie: educație timpurie, activități în aer liber, învățare experiențială, dezvoltare holistică, preșcolar

1. Introducere

Educația timpurie are un rol esențial în formarea personalității copilului, contribuind la dezvoltarea acestuia din perspectivă cognitivă, emoțională și socială. În contextul actual, caracterizat de digitalizare și reducerea timpului petrecut în natură, se resimte tot mai acut necesitatea valorificării mediului natural ca resursă educațională.

Activitățile desfășurate în aer liber reprezintă o modalitate eficientă de învățare experiențială, în care copiii explorează, descoperă și învață prin contact direct cu realitatea. Acestea favorizează implicarea activă a copilului și contribuie la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare.

2. Fundamente teoretice

Activitățile desfășurate în aer liber se bazează pe principiile învățării experiențiale, conform cărora cunoașterea se construiește prin acțiune și interacțiune directă cu mediul. Conform teoriilor lui Piaget, copilul învață prin explorare și manipulare, iar Vygotsky subliniază rolul interacțiunii sociale în dezvoltarea cognitivă.

Învățarea prin descoperire permite copilului să fie participant activ în procesul educațional, iar mediul natural oferă contexte variate și autentice pentru dezvoltarea competențelor. Astfel, activitățile în aer liber devin un instrument didactic valoros în educația timpurie.

3. Rolul activităților desfășurate în aer liber în dezvoltarea copilului

Activitățile desfășurate în aer liber contribuie la dezvoltarea globală a copilului, având implicații multiple.

Dezvoltarea fizică este stimulată prin jocuri de mișcare, alergare, sărituri sau trasee aplicative, care contribuie la dezvoltarea coordonării și a echilibrului.

Dezvoltarea cognitivă este susținută prin observarea mediului înconjurător, identificarea elementelor naturale și formularea de întrebări. Copiii își dezvoltă gândirea logică și capacitatea de analiză.

Dezvoltarea socio-emoțională este favorizată prin interacțiunea cu ceilalți copii, prin cooperare și respectarea regulilor. Activitățile în aer liber contribuie la dezvoltarea empatiei și a abilităților de comunicare.

4. Tipologia activităților desfășurate în aer liber

În educația preșcolară, aceste activități pot fi diversificate în funcție de obiectivele urmărite:

- jocuri de mișcare (ștafete, trasee, jocuri sportive);
- activități de explorare a mediului (observarea naturii, colectarea de materiale);
- jocuri didactice desfășurate în aer liber (recunoaștere de culori, forme, clasificări);
- activități artistice (colaje din materiale naturale, desen pe asfalt);
- jocuri de rol (simularea unor situații din viața reală).

Aceste activități contribuie la învățarea integrată și la dezvoltarea creativității.

5. Exemple de bune practici

Activitățile desfășurate în aer liber pot fi valorificate prin diverse strategii didactice. De exemplu, „Vânătoarea de comori” presupune identificarea unor elemente din natură, dezvoltând spiritul de observație și cooperarea.

Activitatea „Grădina micilor grădinari” implică plantarea și îngrijirea plantelor, contribuind la dezvoltarea responsabilității și a respectului față de mediul înconjurător.

„Traseele aplicative” combină mișcarea cu jocul, stimulând dezvoltarea fizică și motivația pentru participare.

6. Studiu de caz – Implementarea activităților în aer liber

În cadrul grupei mijlocii (4–5 ani), am desfășurat activitatea „Explorăm natura în anotimpul primăvara”, având ca scop dezvoltarea capacității de observare și îmbogățirea vocabularului.

Obiective:

- identificarea elementelor specifice anotimpului;
- dezvoltarea vocabularului;
- stimularea cooperării.

Desfășurare:
Activitatea a început cu o conversație introductivă, urmată de explorarea mediului din curtea grădiniței. Copiii au participat la o activitate de tip „vânătoare de comori”, lucrând pe echipe.

În etapa finală, aceștia au realizat un colaj din materialele colectate și au descris elementele observate, consolidând astfel cunoștințele dobândite.

Rezultate:
Copiii au manifestat interes crescut, au colaborat eficient și au utilizat un vocabular mai bogat. Activitatea a demonstrat eficiența învățării prin experiență directă și implicare activă.

7. Rolul cadrului didactic

Cadrul didactic are rolul de organizator și facilitator al activităților, asigurând un mediu sigur, stimulativ și adaptat particularităților de vârstă ale copiilor. Este importantă încurajarea inițiativei și participării active a acestora.

Evaluarea se realizează prin observarea sistematică a comportamentului și a progresului individual.

8. Avantaje și limite

Activitățile desfășurate în aer liber prezintă numeroase avantaje: îmbunătățirea sănătății fizice, creșterea motivației pentru învățare și dezvoltarea relațiilor sociale.

Printre limite se numără condițiile meteorologice sau resursele materiale insuficiente, însă acestea pot fi depășite printr-o bună organizare și adaptare.

9. Concluzii

Activitățile desfășurate în aer liber reprezintă o componentă esențială a educației timpurii, contribuind la dezvoltarea holistică a copilului. Integrarea acestora în programul zilnic favorizează învățarea activă și formarea unor competențe durabile.

Valorificarea mediului natural transformă procesul educațional într-o experiență autentică, atractivă și eficientă.

Bibliografie

- Cucoș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Polirom.
- Piaget, J. (1970). *Psihologia copilului*. București: Didactică și Pedagogică.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in Society*. Harvard University Press.
- Oprea, C.L. (2009). *Strategii didactice interactive*. București: Didactică și Pedagogică.
- Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

LOGOPEDIA ASTĂZI – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ BAZATĂ PE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ. APLICAȚII ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE LA GIMNAZIU

STUDIU DE CAZ

Iuliana-Simona Cimpoeru, Colegiul Național „Cantemir-Vodă”, sector 2, București

Rezumat

Logopedia contemporană se află într-un proces de redefinire conceptuală și metodologică, orientându-se către practici fundamentate pe cercetare științifică actuală. Studiul de față analizează relația dintre dimensiunea teoretică și cea aplicativă a logopediei în context educațional, cu accent pe predarea limbii franceze la nivel gimnazial. Cercetarea include o componentă practică bazată pe utilizarea suportului muzical în predarea timpului viitor simplu, prin intermediul unei fișe de lucru elaborate pe baza cântecului „*Demain, demain*” al cântăreței Luiza. Rezultatele evidențiază eficiența integrării strategiilor logopedice în dezvoltarea competențelor fonetice și comunicative ale elevilor.

Cuvinte-cheie: logopedie, practică bazată pe dovezi, limba franceză, viitorul în franceză, gimnaziu, competență comunicativă

Introducere

Logopedia reprezintă un domeniu interdisciplinar care integrează contribuții din psihologie, lingvistică aplicată, pedagogie și neuroștiințe, având ca obiect de studiu tulburările de limbaj și comunicare, precum și prevenirea și intervenția asupra acestora. În contextul educației actuale, logopedia depășește cadrul terapeutic tradițional și se extinde către optimizarea procesului instructiv-educativ și dezvoltarea competențelor de comunicare ale elevilor.

Orientările recente din cercetarea educațională pun accent pe utilizarea practicilor bazate pe dovezi, care presupun integrarea rezultatelor cercetării științifice în activitatea didactică. Această abordare este deosebit de relevantă în predarea limbilor străine, unde dificultățile de pronunție și de

percepție fonetică pot influența semnificativ performanța școlară. Limba franceză, prin specificul său fonetic și prosodic, ridică provocări importante pentru elevii din ciclul gimnazial.

Fundamente teoretice ale logopediei contemporane

Logopedia contemporană se caracterizează printr-o abordare integrată a limbajului, care pune accent pe relația dintre procesele cognitive, mecanismele neurobiologice și structurile lingvistice. Studiile recente evidențiază faptul că dezvoltarea limbajului este rezultatul interacțiunii dintre percepția auditivă, producerea verbală și procesarea cognitivă a informației lingvistice (Justice, 2018; Owens, 2020).

În acest context, dezvoltarea competenței comunicative este considerată un obiectiv central al intervențiilor logopedice și educaționale. Aceasta implică nu doar corectitudinea gramaticală, ci și capacitatea de a utiliza limbajul în mod adecvat în diverse situații de comunicare.

Logopedia bazată pe dovezi științifice

Practica logopedică actuală este fundamentată pe integrarea cercetării științifice recente cu experiența practicianului și cu nevoile individuale ale elevului. Studiile din domeniul lingvisticii aplicate subliniază importanța complexității lingvistice și a dezvoltării structurilor sintactice în formarea competenței de comunicare (Bulté & Housen, 2018).

De asemenea, cercetările din domeniul neuroștiințelor arată că expunerea la input lingvistic corect și variat contribuie la dezvoltarea proceselor de percepție și producere a limbajului (Kuhl, 2017). În acest context, utilizarea suporturilor audio și a tehnologiilor digitale devine un instrument esențial în activitatea didactică și logopedică, facilitând feedback-ul imediat și personalizarea învățării.

Particularități logopedice în predarea limbii franceze la gimnaziu

Predarea limbii franceze implică o serie de dificultăți specifice pentru elevii români, generate de diferențele fonetice și prosodice dintre cele două limbi. Sistemul vocalic al limbii franceze, caracterizat prin prezența vocalelor nazale și a unor opoziții fonetice inexistente în limba română, reprezintă o provocare pentru elevi.

În plus, ritmul și intonația limbii franceze necesită o adaptare a mecanismelor de producere a vorbirii, ceea ce poate conduce la erori de pronunție și la dificultăți de receptare auditivă. Din perspectivă logopedică, aceste dificultăți pot fi abordate prin exerciții de discriminare auditivă, antrenarea auzului fonematic și activități de corectare a pronunției.

Studiu practic: predarea timpului viitor prin suport muzical

Activitatea didactică analizată a fost realizată la nivelul clasei a VII-a și a avut ca obiectiv formarea și consolidarea utilizării timpului viitor simplu în limba franceză. Lecția a avut un caracter mixt și a integrat metode interactive, precum conversația, observația și exercițiul aplicativ.

Un element central al demersului didactic a fost utilizarea suportului muzical, respectiv cântecul „*Demain, demain*", care a permis introducerea structurilor gramaticale într-un context autentic și motivant. Elevii au fost implicați în activități de identificare a verbelor la viitor, completare de enunțuri și producere de texte scurte.

Din perspectivă logopedică, aceste activități au contribuit la dezvoltarea discriminării auditive, la consolidarea relației dintre formă și sens și la îmbunătățirea pronunției. Repetiția structurilor lingvistice în context muzical a facilitat interiorizarea acestora și utilizarea lor corectă în comunicare.

Rolul suportului muzical în intervenția logopedică

Utilizarea muzicii în procesul de învățare a limbilor străine are efecte semnificative asupra dezvoltării competențelor lingvistice. Ritmul și repetiția contribuie la memorarea structurilor gramaticale și la îmbunătățirea pronunției, în timp ce componenta afectivă stimulează implicarea elevilor (Murphey, 2018).

Din perspectivă logopedică, suportul muzical facilitează coordonarea dintre percepția auditivă și producerea verbală, contribuind la dezvoltarea fluenței și a ritmului vorbirii.

Concluzii

Integrarea logopediei în predarea limbii franceze, prin utilizarea unor strategii bazate pe cercetare științifică actuală, contribuie semnificativ la dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor. Studiul evidențiază eficiența utilizării suportului muzical în predarea timpului viitor, demonstrând că abordările interactive și interdisciplinare facilitează învățarea și îmbunătățesc performanțele școlare.

Bibliografie

Bulté, B., & Housen, A. (2018). Conceptualizing and measuring second language complexity. *International Journal of Applied Linguistics*, 28(1), 21–46.

Dollaghan, C. A. (2017). *The handbook for evidence-based practice in communication disorders* (2nd ed.). Baltimore: Paul H. Brookes Publishing.

Justice, L. M. (2018). *Communication sciences and disorders: A contemporary perspective*. Boston: Pearson.

Kuhl, P. K. (2017). Early language learning and brain development. *Annual Review of Psychology*, 68, 1–27.

Murphey, T. (2018). Music and language learning: New perspectives. *ELT Journal*, 72(3), 321–330.

Owens, R. E. (2020). *Language development: An introduction* (10th ed.). Boston: Pearson.

Tranel, B. (2019). *The sounds of French: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Anexa 1. Fișă de lucru – Le futur simple (extras)

Fișa de lucru utilizată în cadrul activității este inclusă pentru a ilustra demersul didactic și pentru a facilita replicarea acestuia în contexte similare.

Exercițiul 1.

Écoutez la chanson *Demain, demain* et complétez les espaces libres avec les verbes manquants. Précisez le temps verbal utilisé.

Demain, …… un autre jour, demain, demain, toujours demain.

Demain, tu …… l'amour, demain, demain, toujours demain.

Demain, la vie vous ……, demain, demain, toujours demain.

Demain, la chance ……, demain, demain, toujours demain.

Exercițiul 2. Identifiez l'infinitif des verbes donnés.

Exercițiul 3. Complétez avec les terminaisons du futur simple.

Je regarder…… tout.

Tu arriver…… à l'heure.

Nous passer…… par le pont.

Exercițiul 4. Barrez la variante incorrecte.

Nous jouerons / jouons du piano.

Ils arrivera / arriveront à la gare.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Folosirea documentelor autentice (afișe) în predarea limbii franceze

STUDIU DE CAZ

Iuliana-Simona Cimpoeru, grad 2, Colegiul Național „Cantemir-Vodă”

În didactica limbilor străine, utilizarea documentelor autentice reprezintă o direcție esențială în promovarea unei învățări funcționale și contextualizate. Afișele, ca tip de document autentic, sunt resurse didactice deosebit de eficiente la nivelurile A1 și A2, datorită caracterului lor vizual, concis și accesibil.

Documentele autentice sunt definite ca materiale create de vorbitori nativi pentru scopuri reale de comunicare, nu pentru uz didactic. În cazul afișelor (publicitare, culturale, informative), mesajul este transmis printr-o combinație de text și imagine, ceea ce facilitează înțelegerea chiar și în cazul elevilor cu un nivel scăzut de competență lingvistică.

Un prim avantaj al utilizării afișelor este accesibilitatea. La nivelurile A1–A2, elevii au nevoie de suport vizual pentru a înțelege mesajul. Imaginile, culorile și simbolurile contribuie la decodarea sensului și la asocierea cuvintelor cu referenți concreți.

Din punct de vedere didactic, afișele pot fi utilizate pentru dezvoltarea competențelor de receptare scrisă și orală. Elevii pot fi solicitați să identifice informații esențiale (data, locul, evenimentul), să recunoască vocabular specific și să formuleze enunțuri simple. De asemenea, acestea pot constitui punctul de plecare pentru activități de producere orală, cum ar fi descrierea sau exprimarea preferințelor.

Un alt aspect important este dezvoltarea competenței interculturale. Afișele reflectă realități sociale și culturale din spațiul francofon, oferind elevilor oportunitatea de a descoperi evenimente, obiceiuri și valori specifice. Astfel, învățarea limbii este strâns legată de înțelegerea contextului cultural.

Activitățile didactice pot fi organizate în etape similare celor utilizate în cazul altor tipuri de documente. În etapa de pre-lectură, profesorul poate stimula interesul elevilor prin întrebări sau observații asupra imaginii. În etapa de lectură, elevii identifică informații și formulează ipoteze. În etapa de post-lectură, pot realiza activități de producere, cum ar fi crearea propriului afiș.

Utilizarea afișelor contribuie și la dezvoltarea gândirii critice. Elevii învață să interpreteze mesajul, să identifice scopul comunicativ și să analizeze relația dintre text și imagine.

Cu toate acestea, profesorul trebuie să selecteze cu atenție materialele, astfel încât acestea să fie adecvate nivelului de competență și obiectivelor didactice. De asemenea, este important ca sarcinile propuse să fie clare și progresive.

În concluzie, afișele reprezintă un instrument didactic valoros în predarea limbii franceze la nivel A1–A2, facilitând învățarea prin contextualizare, vizualizare și contact direct cu limba autentică.

Bibliografie

Louis Porcher, *L'enseignement des langues étrangères*, Hachette, 2004.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Exercițiile de tip rebus pentru dezvoltarea competenței de vocabular la limba franceză

STUDIU DE CAZ

Iuliana-Simona Cimpoeru, grad didactic II, Colegiul Național „*Cantemir-Vodă*”, București

Dezvoltarea competenței lexicale reprezintă un obiectiv fundamental în procesul de predare-învățare a limbii franceze, având un rol esențial în formarea capacității de receptare și producere a mesajelor orale și scrise. Un vocabular bogat și bine structurat permite elevilor să comunice eficient și să înțeleagă nuanțele limbii. În acest context, utilizarea exercițiilor de tip rebus constituie o metodă didactică modernă, care valorifică dimensiunea ludică a învățării și stimulează participarea activă a elevilor.

Exercițiile de tip rebus, cunoscute și sub forma careurilor de cuvinte încrucișate, presupun identificarea și completarea unor termeni pe baza unor definiții, descrieri sau indicii. Acestea solicită nu doar memorarea vocabularului, ci și capacitatea de asociere, deducție și analiză, contribuind astfel la dezvoltarea gândirii logice. În cadrul orelor de limba franceză, rebusurile pot fi integrate eficient în diferite etape ale lecției, în funcție de obiectivele urmărite.

În etapa de reactualizare a cunoștințelor, rebusurile facilitează reactivarea vocabularului deja învățat, oferind elevilor un context plăcut și accesibil. În etapa de consolidare, acestea contribuie la fixarea noilor achiziții lexicale, iar în evaluare pot reprezenta o alternativă mai puțin formală, dar relevantă, pentru verificarea nivelului de înțelegere. Prin completarea unui rebus, elevii sunt implicați activ în procesul de învățare, ceea ce crește gradul de retenție a informațiilor.

Un alt aspect important îl constituie caracterul motivant al acestor exerciții. Integrarea elementului de joc reduce anxietatea asociată învățării unei limbi străine și creează un climat favorabil implicării. În același timp, rebusurile pot fi adaptate cu ușurință nivelului de vârstă și competențelor elevilor, ceea ce le face accesibile atât în ciclul primar, cât și la gimnaziu. Utilizarea lor în activități de grup contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și la stimularea comunicării în limba țintă.

Din punct de vedere metodic, este recomandat ca profesorul să varieze tipurile de itemi, utilizând definiții, imagini sau sinonime, pentru a stimula diferite tipuri de inteligență și stiluri de învățare. De asemenea, implicarea elevilor în elaborarea propriilor rebusuri reprezintă o strategie

eficientă de consolidare a vocabularului, deoarece presupune înțelegerea profundă a termenilor și utilizarea lor corectă în contexte variate.

Cu toate avantajele lor, exercițiile de tip rebus trebuie integrate într-un demers didactic echilibrat, alături de alte metode interactive și comunicative. Utilizarea excesivă sau neadaptată poate diminua eficiența acestora. Prin urmare, profesorul are rolul de a selecta și adapta sarcinile de lucru în funcție de particularitățile colectivului de elevi și de obiectivele lecției.

În concluzie, exercițiile de tip rebus reprezintă un instrument didactic valoros în dezvoltarea competenței de vocabular la limba franceză, datorită caracterului lor interactiv, motivant și flexibil. Ele contribuie la învățarea activă și la consolidarea achizițiilor lexicale, facilitând o mai bună integrare a elevilor în situații de comunicare reală.

Anexă: Exemplu de rebus didactic – tema „Les animaux”

Instrucțiuni: Completează rebusul pe baza definițiilor oferite. Toate cuvintele sunt în limba franceză.

Orizontal:

1. Animal domestique qui miaule.
2. Animal très grand avec une longue trompe.
3. Animal qui donne du lait et dit „meuh”.

Vertical:

4. Animal sauvage qui rugit, appelé „roi des animaux”.
5. Petit animal qui aime le fromage.

Soluții:

1. chat
2. lion
3. éléphant
4. souris
5. vache

Sugestii metodice: Activitatea poate fi realizată individual sau în perechi. Profesorul poate utiliza imagini pentru sprijin vizual sau poate cere elevilor să formuleze propoziții cu termenii descoperiți. De asemenea, se poate extinde exercițiul prin solicitarea identificării genului substantivelor sau a formelor de plural.

Bibliografie:

Cadre Européen Commun de Référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer (CECRL) – Conseil de l'Europe, 2001 / 2018

Bérard, Evelyne (1991) – *L'approche communicative. Théorie et pratiques*

Puren, Christian (2012) – *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*

Cuq, Jean-Pierre & Gruca, Isabelle (2005) – *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

LOGOPEDIA ASTĂZI – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ BAZATĂ PE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

APLICAȚII ÎN PREDAREA LIMBII FRANCEZE LA GIMNAZIU

STUDIU DE CAZ

Iuliana-Simona Cimpoeru, Colegiul Național „Cantemir-Vodă”, sector 2, București

Rezumat

Logopedia contemporană se află într-un proces de redefinire conceptuală și metodologică, orientându-se din ce în ce mai mult către practici fundamentate pe cercetare științifică. Studiul de față își propune să analizeze rolul logopediei în context educațional, evidențiind relația dintre teorie și practică în intervențiile asupra limbajului, cu accent pe predarea limbii franceze la nivel gimnazial. Sunt discutate fundamentele teoretice ale logopediei, principiile practicii bazate pe dovezi și modalitățile de integrare a strategiilor logopedice în procesul didactic. Rezultatele evidențiază importanța unei abordări interdisciplinare și aplicative, care contribuie la dezvoltarea competențelor de comunicare și la optimizarea performanțelor școlare ale elevilor.

Cuvinte-cheie: logopedie, limbaj, limba franceză, gimnaziu, competență comunicativă

Introducere

Logopedia, ca domeniu interdisciplinar, integrează perspective din psihologie, lingvistică, pedagogie și neuroștiințe, având ca obiect de studiu tulburările de limbaj și comunicare, precum și modalitățile de prevenire și intervenție asupra acestora. În contextul educației contemporane, logopedia își extinde aria de aplicabilitate dincolo de cadrul terapeutic, devenind un instrument esențial pentru optimizarea procesului instructiv-educativ (Stan, 2017).

Transformările recente din domeniul științelor educației au condus la adoptarea paradigmei „evidence-based practice”, care presupune fundamentarea intervențiilor pe rezultate validate științific. Această orientare este deosebit de relevantă în predarea limbilor străine, unde dificultățile de pronunție și de percepție fonetică pot influența dezvoltarea competențelor comunicative. În acest sens, limba

franceză, prin specificul său fonetic și prosodic, ridică provocări semnificative pentru elevii români din ciclul gimnazial.

Fundamente teoretice ale logopediei contemporane

Logopedia este definită ca știința care studiază, previne și corectează tulburările de limbaj, având un caracter aplicativ și interdisciplinar. Din perspectivă teoretică, aceasta se bazează pe contribuțiile psihologiei limbajului, care analizează mecanismele cognitive implicate în producerea și receptarea mesajului verbal, pe lingvistică, care oferă cadrul de analiză structurală a limbii, și pe neuroștiințe, care explică substratul biologic al funcțiilor lingvistice.

Un concept central în logopedia modernă este cel de dezvoltare a competenței comunicative, care implică nu doar corectitudinea lingvistică, ci și adecvarea mesajului la contextul de comunicare. În acest sens, intervențiile logopedice vizează nu doar corectarea erorilor de pronunție, ci și dezvoltarea globală a abilităților de comunicare.

Logopedia bazată pe dovezi științifice

Practica logopedică actuală se fundamentează pe integrarea cercetării științifice cu experiența practicianului și cu nevoile individuale ale beneficiarului. Studiile din domeniul lingvisticii aplicate evidențiază rolul esențial al dezvoltării vocabularului și al structurilor sintactice în formarea competenței lingvistice (Bulté & Housen, 2012).

De asemenea, cercetările asupra percepției vorbirii indică faptul că expunerea la input lingvistic de calitate și adaptat vârstei contribuie la dezvoltarea proceselor de decodare și la achiziția limbajului. În acest context, utilizarea tehnologiilor digitale și a aplicațiilor interactive în terapia logopedică și în procesul didactic devine din ce în ce mai frecventă, facilitând feedback-ul imediat și personalizarea intervențiilor.

Particularități logopedice în predarea limbii franceze la gimnaziu

Predarea limbii franceze implică o serie de dificultăți specifice pentru elevii români, generate în principal de diferențele fonetice și prosodice dintre cele două limbi. Sistemul vocalic al limbii franceze, caracterizat prin prezența vocalelor nazale, reprezintă o provocare majoră pentru elevi, în condițiile în care aceste sunete nu există în limba română.

De asemenea, diferențierea unor foneme apropiate, precum /y/ și /u/, precum și particularitățile ritmice și intonaționale ale limbii franceze pot genera dificultăți de pronunție și de percepție auditivă.

Aceste aspecte pot fi agravate de transferul negativ din limba maternă și de dezvoltarea insuficientă a auzului fonematic.

Integrarea intervențiilor logopedice în predarea limbii franceze contribuie la corectarea acestor dificultăți și la dezvoltarea competențelor fonetice. Exercițiile articulatorii, activitățile de discriminare auditivă și utilizarea modelelor corecte de pronunție reprezintă strategii eficiente în acest sens.

Strategii didactice și aplicații practice

Aplicarea principiilor logopediei în procesul de predare-învățare a limbii franceze presupune utilizarea unor metode interactive și adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor. Activitățile bazate pe repetare, imitare și feedback auditiv contribuie la formarea deprinderilor corecte de pronunție.

În același timp, integrarea jocurilor didactice, a dramatizărilor și a activităților de tip storytelling favorizează implicarea activă a elevilor și dezvoltarea competențelor comunicative. Utilizarea tehnologiilor digitale, precum aplicațiile de pronunție și înregistrările audio, permite monitorizarea progresului și dezvoltarea autonomiei în învățare.

Impactul asupra dezvoltării elevilor

Integrarea logopediei în predarea limbii franceze are un impact semnificativ asupra dezvoltării elevilor, contribuind la îmbunătățirea performanțelor școlare și la dezvoltarea competențelor de comunicare. Elevii dobândesc o mai mare încredere în capacitatea lor de a utiliza limba franceză, iar dificultățile de învățare sunt reduse.

În plus, abordarea interdisciplinară a limbajului favorizează dezvoltarea cognitivă și socială a elevilor, facilitând integrarea acestora în mediul educațional.

Concluzii

Logopedia contemporană se caracterizează printr-o orientare către practici bazate pe dovezi și prin integrarea rezultatelor cercetării științifice în intervențiile educaționale. Aplicarea principiilor logopedice în predarea limbii franceze la gimnaziu oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea competențelor de comunicare și pentru optimizarea procesului de învățare.

Prin adoptarea unor strategii didactice moderne și adaptate, profesorii pot contribui la formarea unor vorbitori competenți și încrezători, capabili să utilizeze limba franceză în mod eficient.

Bibliografie

Bulté, B., & Housen, A. (2012). Defining and operationalising L2 complexity. *Dimensions of L2 Performance and Proficiency*, 21–46.

Stan, M. (2017). *Logopedia în context educațional*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Cântecele la ora de limba franceză L2 pentru dezvoltarea vocabularului

Iuliana-Simona Cimpoeru, grad 2, Colegiul Național „Cantemir-Vodă”

Predarea limbii franceze ca limbă străină presupune utilizarea unor strategii didactice variate, capabile să răspundă nevoilor elevilor și să stimuleze implicarea activă în procesul de învățare. În acest context, utilizarea cântecelor reprezintă o metodă eficientă și atractivă, care contribuie semnificativ la dezvoltarea vocabularului și la formarea competențelor de comunicare.

Muzica are un impact important asupra proceselor cognitive și afective implicate în învățare. Ritmul, rima și repetiția facilitează memorarea, iar componenta emoțională contribuie la fixarea informațiilor pe termen lung. Din perspectivă psihopedagogică, cântecele creează un cadru de învățare relaxant, reducând anxietatea specifică utilizării unei limbi străine și încurajând participarea activă a elevilor.

Un avantaj major al utilizării cântecelor constă în expunerea repetată la vocabular și structuri lingvistice. Refrenele și versurile repetitive favorizează achiziția naturală a limbii, apropiindu-se de modul în care copiii învață limba maternă. Elevii rețin mai ușor expresii uzuale, formule de comunicare și cuvinte frecvente, mai ales atunci când acestea sunt integrate într-un context muzical plăcut.

Din punct de vedere metodic, activitățile bazate pe cântece pot fi structurate în trei etape principale. În etapa de pre-ascultare, profesorul introduce tema și activează cunoștințele anterioare ale elevilor, propunând activități de anticipare (de exemplu, ghicirea temei pe baza titlului sau a unor imagini). În etapa de ascultare, elevii sunt implicați în sarcini precum identificarea unor cuvinte-cheie, completarea versurilor lacunare sau recunoașterea unor structuri. În etapa de post-ascultare, activitățile pot include exerciții de înțelegere, reformulare, jocuri de rol sau producerea de enunțuri proprii.

Cântecele contribuie și la dezvoltarea competențelor fonetice. Elevii au ocazia să exerseze pronunția, intonația și ritmul limbii franceze, imitând vorbitori nativi. Acest aspect este deosebit de important, având în vedere dificultățile specifice ale foneticii franceze pentru elevii români.

Un alt beneficiu semnificativ este dimensiunea interculturală. Cântecele oferă acces la cultura francofonă, la valori, obiceiuri și moduri de exprimare specifice. Astfel, învățarea limbii devine un proces complex, care depășește nivelul lingvistic și contribuie la formarea competenței interculturale.

În plus, utilizarea cântecelor poate fi adaptată diferitelor niveluri de competență. La nivel începător (A1–A2), se recomandă cântece cu vocabular simplu și structură repetitivă, în timp ce la niveluri mai avansate pot fi utilizate texte mai complexe, care permit analiza semantică și stilistică.

Totuși, utilizarea cântecelor trebuie realizată în mod echilibrat și integrată într-un demers didactic coerent. Alegerea materialelor trebuie să țină cont de vârsta elevilor, nivelul de competență și obiectivele lecției. De asemenea, este important ca activitățile propuse să aibă o finalitate clară, evitând transformarea lecției într-o simplă activitate recreativă.

În concluzie, cântecele reprezintă un instrument didactic valoros în predarea limbii franceze L2, contribuind la dezvoltarea vocabularului, la îmbunătățirea pronunției și la creșterea motivației elevilor. Integrarea lor în procesul didactic facilitează o învățare activă, plăcută și eficientă.

Bibliografie:

Jean-Pierre Cuq, *Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde*, CLE International, 2003.

Sophie Moirand, *Enseigner à communiquer en langue étrangère*, Hachette, 1982.

Stephen Krashen, *Principles and Practice in Second Language Acquisition*, 1982.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Motivația intrinsecă a elevilor în procesul de învățare

Iuliana-Simona Cimpoeru, grad II, Colegiul Național „*Cantemir-Vodă*”, București

Motivația reprezintă un factor esențial al reușitei școlare, influențând atât implicarea elevilor în activitățile de învățare, cât și performanțele acestora. Dintre formele motivației, motivația intrinsecă ocupă un loc central, deoarece susține o învățare profundă și durabilă. Aceasta se referă la angajarea elevului într-o activitate din interes propriu, din curiozitate sau din plăcerea de a învăța, fără a fi determinat în mod direct de recompense externe sau de constrângeri (Ryan Richard M. & Deci Edward L., 2000).

Motivația intrinsecă se manifestă atunci când elevul găsește sens în sarcina de învățare și experimentează satisfacție în realizarea acesteia. Acest tip de motivație este strâns legat de dezvoltarea autonomiei și a sentimentului de competență. În acest sens, Teoria autodeterminării, elaborată de Deci Edward L. și Ryan Richard M. (1985), subliniază faptul că satisfacerea nevoilor psihologice fundamentale – autonomia, competența și relaționarea – favorizează apariția și menținerea motivației intrinseci.

În context educațional, profesorul joacă un rol decisiv în stimularea motivației intrinseci. Un climat de învățare pozitiv, bazat pe încurajare și respect, contribuie la crearea unui mediu sigur în care elevii se pot exprima liber și pot experimenta fără teama de eșec. Conform lui Viau Rolland (1997), percepția valorii sarcinii și sentimentul de control asupra activității influențează semnificativ nivelul de motivație al elevilor.

De asemenea, modul în care sunt proiectate activitățile didactice are un impact major asupra implicării elevilor. Sarcinile trebuie să fie relevante, adaptate nivelului de dezvoltare și suficient de provocatoare pentru a stimula interesul. În acest sens, modelul dezvoltării interesului propus de Hidi Suzanne și Renninger K. Ann (2006) evidențiază faptul că interesul se dezvoltă progresiv, de la o reacție inițială declanșată de context până la un interes individual stabil.

Feedbackul oferit elevilor constituie un alt element important în susținerea motivației intrinseci. Un feedback constructiv, centrat pe efort și progres, contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și la consolidarea dorinței de învățare. În schimb, accentul excesiv pe recompense externe sau pe note poate diminua interesul autentic pentru învățare (Deci Edward L. & Ryan Richard M., 1985).

Literatura de specialitate subliniază faptul că motivația intrinsecă este asociată cu performanțe școlare mai bune, cu o implicare crescută și cu dezvoltarea competențelor de autoînvățare. Elevii motivați intrinsec manifestă perseverență, curiozitate și o atitudine pozitivă față de învățare (Pintrich Paul R. & Schunk Dale H., 2002). În același timp, aceștia devin mai autonomi și mai responsabili în gestionarea propriului parcurs educațional.

În contextul sistemului educațional românesc, promovarea motivației intrinseci este susținută și de documentele curriculare actuale, care pun accent pe formarea competențelor și pe centrarea procesului educațional pe elev (Ministerul Educației, 2017). Profesorul este încurajat să adopte strategii didactice interactive și să valorizeze experiențele de învățare autentice.

În concluzie, motivația intrinsecă reprezintă un element fundamental în realizarea unei învățări eficiente și de durată. Prin crearea unui mediu educațional stimulativ, prin adaptarea strategiilor didactice și prin susținerea autonomiei elevilor, profesorul poate contribui la formarea unor elevi implicați, curioși și capabili să învețe pe tot parcursul vieții.

Bibliografie

Deci Edward L., E. L., & Ryan Richard M., R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York, NY: Plenum.

Ryan Richard M., R. M., & Deci Edward L., E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 54–67.

Pintrich Paul R., P. R., & Schunk Dale H., D. H. (2002). *Motivation in education: Theory, research, and applications*. Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall.

Hidi Suzanne, S., & Renninger K. Ann, K. A. (2006). The four-phase model of interest development. *Educational Psychologist*, 41(2), 111–127.

Viau Rolland, R. (1997). *La motivation en contexte scolaire*. Bruxelles: De Boeck.

Cucoș Constantin, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Polirom.

Iucu Romiță B., R. B. (2008). *Managementul clasei de elevi*. Iași: Polirom.

Pânișoară Ion-Ovidiu, I.-O. (2015). *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom.

Ministerul Educației. (2017). *Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național*. București.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Utilizarea benzilor desenate create de elevi în predarea limbii franceze. Competențe dezvoltate

Iuliana-Simona Cimpoeru, grad 2, Colegiul Național „Cantemir-Vodă”

În contextul actual al educației, centrat pe formarea de competențe și pe implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, utilizarea unor metode didactice interactive și creative devine esențială. Una dintre strategiile moderne și eficiente în predarea limbii franceze ca limbă străină o reprezintă crearea de benzi desenate de către elevi. Această activitate îmbină dimensiunea ludică cu cea educativă, contribuind la dezvoltarea unui ansamblu complex de competențe lingvistice, cognitive și socio-emoționale.

Banda desenată este un tip de document multimodal, care combină textul scris cu imaginea, facilitând astfel înțelegerea și exprimarea. Din punct de vedere didactic, aceasta oferă un cadru accesibil și motivant pentru elevi, în special la nivelurile A1–A2, dar și la niveluri mai avansate. Elevii sunt puși în situația de a crea conținut propriu, ceea ce îi transformă din simpli receptori în actori ai învățării.

Un prim set de competențe dezvoltate prin această metodă este cel al competențelor lingvistice. Elevii exersează vocabularul și structurile gramaticale într-un context semnificativ. Crearea dialogurilor presupune utilizarea limbii în mod funcțional: formularea de întrebări și răspunsuri, exprimarea emoțiilor, descrierea acțiunilor. În același timp, elevii își dezvoltă competența de producere scrisă, organizând mesajul în enunțuri scurte și coerente, adaptate situației de comunicare.

De asemenea, banda desenată contribuie la dezvoltarea competenței de producere orală. După realizarea produsului, elevii pot prezenta banda desenată în fața clasei, pot interpreta rolurile personajelor sau pot participa la jocuri de rol inspirate din scenariul creat. Astfel, se consolidează fluența și încrederea în utilizarea limbii franceze.

Un alt aspect important îl constituie dezvoltarea competențelor cognitive. Elevii sunt implicați în procese de gândire precum planificarea, organizarea și structurarea informației. Crearea unei benzi desenate presupune stabilirea unei succesiuni logice a evenimentelor, construirea unui fir narativ și adaptarea mesajului la context. În plus, elevii își dezvoltă creativitatea și imaginația, inventând personaje, situații și dialoguri.

Dimensiunea vizuală a benzii desenate facilitează învățarea prin asociere și sprijină elevii care au un stil de învățare vizual. Imaginile contribuie la clarificarea sensului și la fixarea vocabularului. În același timp, combinarea textului cu imaginea dezvoltă competența multimodală, din ce în ce mai importantă în societatea actuală.

Activitatea de creare a benzilor desenate poate fi realizată individual sau în grup, ceea ce permite dezvoltarea competențelor sociale. Lucrul în echipă implică cooperare, negociere și asumarea responsabilităților. Elevii învață să își exprime ideile, să asculte opiniile celorlalți și să ajungă la un consens.

De asemenea, această metodă contribuie la dezvoltarea competenței interculturale. Profesorul poate propune teme care reflectă situații din viața cotidiană a spațiului francofon, cum ar fi o vizită la cafenea, o conversație între prieteni sau participarea la un eveniment cultural. Astfel, elevii nu doar că utilizează limba, ci și înțeleg contextul cultural în care aceasta este folosită.

Din punct de vedere metodic, activitatea poate fi organizată în mai multe etape. În prima etapă, profesorul introduce tema și oferă exemple de benzi desenate, explicând structura acestora (cadre, personaje, replici). În etapa de proiectare, elevii stabilesc scenariul și personajele. În etapa de realizare, aceștia creează efectiv banda desenată, utilizând desenul sau aplicații digitale. În etapa finală, produsele sunt prezentate și evaluate.

Evaluarea poate fi realizată atât formativ, cât și sumativ, având în vedere criterii precum corectitudinea lingvistică, coerența mesajului, creativitatea și implicarea în activitate. Este important ca profesorul să ofere feedback constructiv, încurajând progresul și inițiativa elevilor.

În ciuda numeroaselor avantaje, utilizarea benzilor desenate necesită o bună organizare și gestionare a timpului. Profesorul trebuie să adapteze sarcinile la nivelul elevilor și să ofere suport adecvat, mai ales în cazul celor cu dificultăți.

În concluzie, crearea benzilor desenate de către elevi reprezintă o metodă didactică inovatoare, care contribuie la dezvoltarea integrată a competențelor lingvistice, cognitive și sociale. Prin caracterul său interactiv și creativ, această activitate transformă învățarea limbii franceze într-un proces atractiv și eficient, centrat pe elev și pe utilizarea reală a limbii.

Bibliografie

Jean-Pierre Cuq, *Didactique du français langue étrangère et seconde*, CLE International, 2005.

Philippe Perrenoud, *Construire des compétences dès l'école*, ESF, 1997.

Lev Vygotsky, *Mind in Society*, 1978.

Anexa 1 – Bandă desenată realizată de o elevă cu ocazia Francofoniei

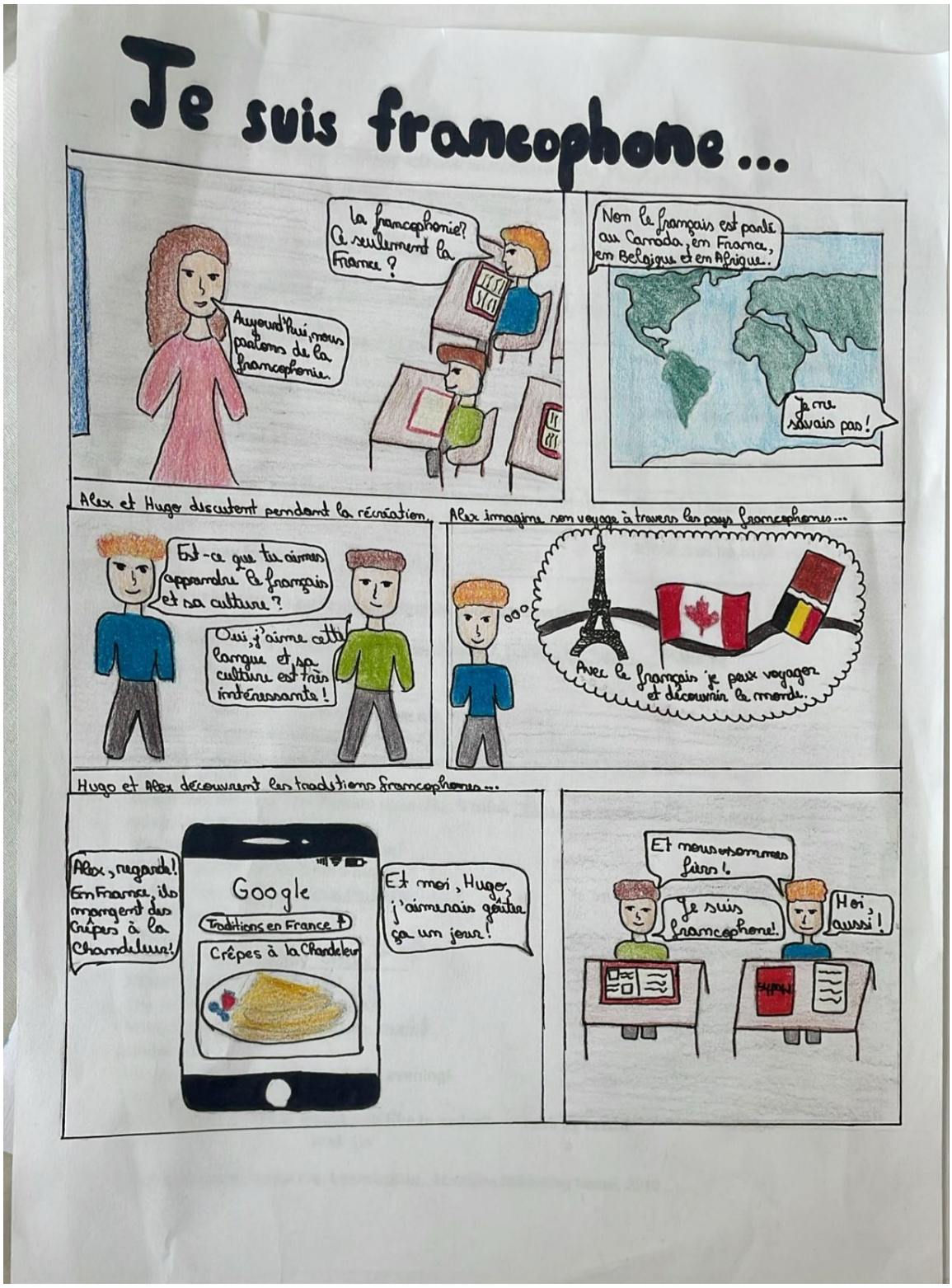
Numele elevei: Florea Alexandra

Clasa: a V-a

Tema: *La Journée de la Francophonie*

Context: activitate desfășurată cu ocazia celebrării Journée internationale de la Francophonie (20 martie)

Nivel: A1

Je suis francophone...
Aujourd'hui, nous parlons de la francophonie.
La francophonie? Ce seulement la France?
Non. Le français est parlé au Canada, en France, en Belgique et en Afrique...
Je ne savais pas!
Alex et Hugo discutent pendant la récréation.
Est-ce que tu aimes apprendre le français et sa culture?
Oui, j'aime cette langue et sa culture est très intéressante!
Alex imagine son voyage à travers les pays francophones...
Avec le français je peux voyager et découvrir le monde.
Hugo et Alex découvrent les traditions francophones...
Alex, regarde! En France, ils mangent des crêpes à la Chandeleur!
Google
Traditions en France
Crêpes à la Chandeleur
Et moi, Hugo, j'aimerais goûter ça un jour!
Et nous sommes fiers!
Je suis francophone!
Moi, aussi!

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Educația informală și nonformală în învățarea limbii franceze comparativ cu limba engleză

Iuliana-Simona Cimpoeru, grad II, Colegiul Național „*Cantemir-Vodă*”, București

În contextul educației contemporane, procesul de învățare nu se mai limitează exclusiv la cadrul formal al școlii, ci se extinde către dimensiunile nonformală și informală ale educației. Aceste forme alternative de învățare capătă o importanță tot mai mare, mai ales în domeniul limbilor străine, unde contactul autentic cu limba joacă un rol esențial. În acest sens, analiza modului în care educația informală și nonformală contribuie la învățarea limbii franceze, în comparație cu limba engleză, evidențiază diferențe semnificative generate de contextul sociocultural și de expunerea lingvistică.

Educația nonformală se referă la activitățile organizate desfășurate în afara sistemului de învățământ formal, cum ar fi cluburile de limbi străine, atelierele tematice sau proiectele educaționale. Educația informală, pe de altă parte, include experiențele de învățare neintenționate sau spontane, care apar în viața cotidiană, prin interacțiuni sociale, consum media sau utilizarea tehnologiei. Ambele forme contribuie la dezvoltarea competențelor lingvistice într-un mod flexibil și contextualizat (Cucoș Constantin, 2006).

În cazul limbii engleze, educația informală are un impact deosebit de puternic datorită statutului global al acestei limbi. Engleza este omniprezentă în mediul digital, în muzică, filme, jocuri video și rețele sociale, ceea ce facilitează expunerea constantă a elevilor la limbaj autentic. Această expunere continuă contribuie la dezvoltarea naturală a vocabularului și a competențelor de înțelegere, chiar și în absența unei instruiri formale intense. Elevii dobândesc expresii, structuri și pronunție prin imitație și repetiție, într-un mod similar achiziției limbii materne.

În contrast, limba franceză beneficiază într-o măsură mai redusă de acest tip de expunere informală, în special în contextul elevilor din România. Deși există resurse media în limba franceză, acestea nu au aceeași răspândire globală precum cele în limba engleză. Prin urmare, rolul educației nonformale devine mai important în cazul limbii franceze. Activitățile organizate, precum cercurile de conversație, parteneriatele educaționale sau proiectele culturale, oferă elevilor oportunități de a utiliza limba în contexte autentice și de a intra în contact cu cultura francofonă.

Un exemplu relevant îl constituie programele promovate de Organisation internationale de la Francophonie, care încurajează diversitatea lingvistică și culturală și susțin învățarea limbii franceze prin activități extracurriculare. De asemenea, instituții precum Institut français oferă cursuri, ateliere și evenimente culturale care contribuie la dezvoltarea competențelor lingvistice într-un cadru nonformal.

Din perspectivă metodică, profesorul are rolul de a valorifica aceste contexte de învățare și de a crea punți între educația formală și cea nonformală sau informală. În cazul limbii franceze, este necesară o intervenție mai intenționată pentru a compensa lipsa expunerii naturale, prin integrarea resurselor autentice și prin stimularea participării elevilor la activități extracurriculare. În schimb, în predarea limbii engleze, profesorul poate valorifica experiențele informale deja existente ale elevilor, orientându-le și sistematizându-le.

Un alt aspect important îl reprezintă motivația elevilor. În cazul limbii engleze, motivația este adesea susținută de utilitatea percepută și de accesul facil la conținut atractiv. Pentru limba franceză, motivația poate fi stimulată prin valorificarea dimensiunii culturale, prin prezentarea oportunităților educaționale și profesionale și prin implicarea elevilor în activități interactive.

În concluzie, educația informală și nonformală joacă un rol esențial în învățarea limbilor străine, însă impactul acestora diferă în funcție de limba studiată. În timp ce limba engleză beneficiază de un context favorabil datorită expunerii globale, limba franceză necesită o abordare didactică mai strategică, care să valorifice în mod activ resursele nonformale și să stimuleze contactul autentic cu limba. Integrarea acestor forme de educație contribuie la dezvoltarea competențelor comunicative și la formarea unor elevi autonomi și deschiși către diversitatea culturală.

Bibliografie

Cucoș Constantin, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Polirom.

Cerghit Ioan, I. (2008). *Sisteme de instruire alternative și complementare*. Iași: Polirom.

Iucu Romiță B., R. B. (2008). *Managementul clasei de elevi*. Iași: Polirom.

Pânișoară Ion-Ovidiu, I.-O. (2015). *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom.

Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Cambridge: Cambridge University Press.

European Commission. (2012). *Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes*. Brussels.

Organisation internationale de la Francophonie. (2019). *La langue française dans le monde*. Paris: Nathan.

Institut français. (2020). *Promouvoir la langue française et la diversité culturelle*. Paris.

Krashen Stephen D., S. D. (1985). *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. London: Longman.

Ellis Rod, R. (1997). *Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EXPERIENTIAL LEARNING TO TEACH ENGLISH

Peptea Ileana
Școala Gimnazială Mănești

I hear and I forget, I see and I remember, I do and I understand (Confucius)

Experiential learning has long been proclaimed by many educators and scientists in education, including myself, a teacher of English for primary and secondary students, as main factor in setting children up to have a lifelong love of learning and to perform better academically, to learn easily a new language, to increase their interest in the process of learning. But what is this technique of "Experiential learning," and how is it beneficial to learners when learning English as a second language in the schools from Romania?

Experiential learning encourages teachers to engage their students in direct experience and focused reflection in order to increase students' knowledge, develop their skills, such as speaking or listening and clarify values and misunderstanding. Experiential learning highlights students' experience as the central role for the learning process because the new researches in education focus on the student as the main participant in the learning process and nor the content or the teacher. Learning through experience is also associated with learning through experience, action, learning by doing, and learning through discovery and exploration by the students themselves, teacher's role is to monitor and guide the activity.

The basis for observation and reflection is through immediate and concrete experiences. In many English classrooms all over the world and in our country, students are engaged by teachers in activities in which they are being exposed to and teachers provide exercises to practice the language in a variety of activities to help students to assimilate the new learnt information. These activities mostly provide students with concrete experience to learn the target language, in this case, English.

The method of experiential learning is easily adaptable to a wide variety of contents, in the classrooms where project-based and task-based learning form the base of learning of a new language. Also, it encourages students to self-direct in the day by day contexts. Teachers are facilitators, guides and helpers of the learning material, students have the main role, and they are implied directly in the

activities. Experiential learning requires teachers to take on these different roles in the classroom and to forget about the traditional role of teachers as experts.

There are many examples of activities to teach English which are based on experiential learning. I often use *simulations* activities in my lessons. They are very useful for my students because I create a special environment to do the tasks. For example, to teach fruits and vegetables I use visuals, I take to school some vegetables and fruits and after we practice the vocabulary, we play a game *At the greengrocer's.* We use fake English money, real fruits and vegetables, shopping lists, store scale. The students are in turn greengrocers and customers.

Simulations provide a comfortable environment for my students to face many scenarios to learn easily, to learn from their classmates. Another interesting activity is when we use *role plays* because students pretend they are in various social contexts and have a variety of social roles. I assign roles to my students using some cards that contain information about their roles. These activities are entertaining, motivate students and increase the self-confidence of all students.

There are many advantages of using experiential learning to teach English: motivates students, creates positive self-images and confidence, and leads to deeper learning and self-awareness through reflection, improves other skills (in addition to language skills), helps students transfer languages skills to the real word.

Another interesting activity that we made some months ago was about plants. Instead of reading about plants and their needs to develop, we chose to make an experiment. Working in small groups students received seeds of flowers. They had to plant the seeds and take care of their flowers for a month. In this time students write down in a journal the changes they see. The activity was a real success, students learnt new vocabulary to describe the changes they saw, and they learn to draw better because one of tasks was to present drawings made by them. They work in groups and learnt through cooperation.

A good example of experiential activity is represented by short visits and trips to different locations, for instance at the zoo or at the museums of history, art and so on. Students are interested to see new things instead of reading the information. They are fascinated to take care of something, to observe different processes. Even if experiential learning consumes time and teacher needs special equipment and the space may be insufficient, the advantages of experiential learning are a great tool for students to adapt faster to the real word and practice with confidence English.

A funny activity of experiential learning was done with my students in the pandemic online classes. They had to prepare a salad at home while they explain the steps. First, students were informed about the activity, the next class they prepared the ingredients, named them in English and then explained the recipe while they were preparing the salad. It was a very funny way to learn by doing, they were confident, they spoke clearly in English, and they revised vocabulary.

Experiential learning is a useful method for all teachers who want to engage students and connect theories and knowledge learnt in the classroom to real-world situations. When learning becomes funny and classes become interactive, things are easier to be understood.

Bibliografie

Jeremy Harmer, The practice of English language Teaching, 2015, Person Education Limited.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ORIENTĂRI MODERNE ÎN STRATEGIILE DIDACTICE

BARALIU GEORGETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BISTREȚ

Introducere

Orientarea modernă în elaborarea strategiilor didactice reprezintă o schimbare esențială în modul în care este conceput procesul educațional. Accentul nu mai cade exclusiv pe transmiterea informației, ci pe formarea competențelor, pe implicarea activă a elevului și pe adaptarea la nevoile acestuia.

Conținut

Strategiile didactice moderne sunt centrate pe elev și pun accent pe învățarea activă. Metode precum învățarea prin descoperire, problematizarea sau învățarea colaborativă contribuie la dezvoltarea gândirii critice. Profesorul devine facilitator al învățării.

Un alt aspect important este utilizarea tehnologiei. Platformele digitale și resursele multimedia facilitează accesul la informație și diversifică metodele de predare.

De asemenea, evaluarea modernă este continuă și formativă, oferind feedback constant elevilor.

Învățarea personalizată adaptează conținutul și metodele de predare la nevoile și stilurile individuale ale elevilor. Profesorii pot folosi platforme digitale și analize de date pentru a oferi resurse adaptate fiecărui elev, astfel încât acesta să poată progresa în ritmul propriu. De exemplu, un profesor poate folosi o platformă educațională care ajustează dificultatea exercițiilor în funcție de performanțele elevului. De aceea, putem considera ca beneficii faptul că sprijină progresul individual și reduce riscul de abandon școlar prin adaptarea ritmului de învățare și creșterea încrederii elevilor prin atingerea obiectivelor proprii.

Învățarea experiențială este o metodă ce promovează învățarea prin experiențe practice și reflectarea asupra lor. Învățarea experiențială include activități de tip hands-on, stagii de practică, excursii sau simulări, care îi ajută pe elevi să aplice cunoștințele în contexte reale. De exemplu, o excursie la un muzeu de știință poate completa o lecție despre electricitate, oferind elevilor ocazia de a experimenta și de a învăța într-un mediu diferit. Ca beneficii, enumerăm conectarea teoriei cu practica, încurajarea și explorarea mediului înconjurător și dezvoltarea curiozității. Astfel, aceasta ajută elevii să dobândească o înțelegere mai profundă prin experiența directă.

În concluzie, strategiile didactice moderne au ca obiectiv central implicarea elevilor în procesul de învățare și dezvoltarea unor competențe esențiale pentru viitor. Adoptarea acestora de către profesori poate transforma învățarea dintr-un proces rigid într-unul dinamic, adaptat nevoilor fiecărui elev. Astfel, elevii nu doar că acumulează cunoștințe, ci devin cetățeni activi, creativi și adaptabili, pregătiți pentru provocările complexe ale societății moderne.

Bibliografie

Oprea, Crenguţa Lăcrămioara, Pedagogie. Alternative metodice interactive, www.unibuc.ro/eBooks/ (online).

Parfene, Constantin, Metodica studierii limbii şi literaturii române, ghid teoretico-aplicativ, Editura Polirom Iaşi, 1999.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

STRATEGII DIDACTICE MODERNE ȘI ROLUL LOR

BARALIU ANIȘOARA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BISTREȚ

Introducere

În contextul actual, strategiile didactice moderne devin esențiale pentru formarea elevilor capabili să se adapteze unei societăți dinamice.

Conținut

Un element central este personalizarea învățării. Fiecare elev are ritmul și stilul propriu, iar strategiile moderne țin cont de aceste diferențe.

Metodele interactive, cum ar fi studiul de caz sau proiectele, implică elevii activ. De asemenea, integrarea tehnologiei sprijină învățarea autonomă.

Într-o societate diversă, este esențial să creăm contexte în care fiecare persoană, indiferent de abilități, să se simtă acceptată și valorizată. Rolul jocului în incluziune
Jocul este un instrument universal care facilitează comunicarea și interacțiunea.

Prin activități ludice desfășurate în aer liber, participanții dezvoltă empatia, spiritul de echipă și respectul față de diferențe.

Profesorul modern utilizează evaluarea ca instrument de învățare, nu doar de măsurare.

O altă strategie importantă a învățământului modern este **învățarea bazată pe întrebări** (Inquiry-Based Learning – IBL). Această metodă pune curiozitatea elevilor în centrul procesului de învățare, încurajându-i să exploreze și să descopere răspunsurile pe cont propriu. Profesorul devine un ghid care facilitează învățarea, iar elevii sunt stimulați să fie curioși și să își dezvolte gândirea critică.

De exemplu, într-o lecție de științe, profesorul poate întreba „De ce plantele au nevoie de lumină pentru a supraviețui?” și să îi încurajeze pe elevi să descopere răspunsul prin experimente și cercetare. Dintre beneficiile ce merită menționate amintim: stimularea gândirii critice și creative, încurajarea elevilor să devină autonomi, realizarea unui proces de învățare mai captivant și mai profund.

Flipped Classroom – **clasa inversată** – este o altă modalitate modernă de a atrage atenția elevilor în diverse situații de învățare. În modelul de clasă inversată, elevii parcurg materialul teoretic acasă prin videoclipuri sau lecturi, iar timpul petrecut la clasă este dedicat activităților practice, dezbaterilor și aplicațiilor. Acest model permite elevilor să învețe în ritmul propriu și oferă mai mult timp pentru activități interactive la clasă.

Concluzie

Strategiile moderne contribuie la dezvoltarea competențelor cheie și la pregătirea elevilor pentru viața reală.

Bibliografie

- Oprea, Crenguţa Lăcrămioara, Pedagogie. Alternative metodice interactive, www.unibuc.ro/eBooks/ (online).
- Pamfil, Alina, Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Bucureşti, Editura Paralela 45, 2003.
- Parfene, Constantin, Metodica studierii limbii şi literaturii române, ghid teoretico-aplicativ, Editura Polirom Iaşi, 1999.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PERSPECTIVE MODERNE ÎN ELABORAREA STRATEGIILOR DIDACTICE

BARALIU MARCELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BISTREȚ

Introducere

Elaborarea strategiilor didactice moderne reflectă nevoia de adaptare a educației la cerințele contemporane.

Conținut

Accentul se pune pe competențe și pe aplicabilitatea cunoștințelor. Strategiile moderne includ metode participative și colaborative.

Tehnologia educațională joacă un rol major, oferind acces la resurse variate și facilitând învățarea interactivă.

Evaluarea este orientată spre progres și dezvoltare.

Introducerea și dezvoltarea continuă a tehnologiilor informației în învățământul tradițional a produs o schimbare de mentalitate didactică, o depășire a locurilor comune și o permisivitate la nou, ceea ce nu este la îndemâna oricui, însă a favorizat apariția unor modele noi în educație bazate pe mijloacele moderne de predare – învățare. Astfel, predarea unei lecții interactive se poate realiza prin utilizarea tablei inteligente – smartboard, conectată în permanență la rețeaua Internet.

În era digitalizării profesorul are libertatea de a improviza, de a fi creativ și original în același timp, jucând un rol important în definirea specificului unei lecții.

Flipped Classroom – **clasa inversată** – este o altă modalitate modernă de a atrage atenția elevilor în diverse situații de învățare. În modelul de clasă inversată, elevii parcurg materialul teoretic acasă prin videoclipuri sau lecturi, iar timpul petrecut la clasă este dedicat activităților practice, dezbaterilor și aplicațiilor. Acest model permite elevilor să învețe în ritmul propriu și oferă mai mult timp pentru activități interactive la clasă.

De exemplu, un profesor de matematică poate oferi un videoclip despre ecuațiile liniare pentru ca elevii să-l urmărească acasă. La clasă, ei rezolvă probleme și aplică noțiunile în situații practice. Dintre beneficii amintim și faptul că oferă timp pentru activități aplicate și colaborative. De asemenea, o astfel de abordare a procesului

instructiv-educativ permite personalizarea procesului de învățare și crește autonomia elevilor și responsabilitatea pentru propria învățare.

Învățarea colaborativă presupune realizarea de activități în care elevii lucrează împreună pentru a rezolva o problemă sau pentru a realiza un proiect. Grupurile mici de elevi îi ajută să dezvolte abilități sociale, de comunicare și colaborare. Profesorul are rolul de facilitator, ghidând elevii și oferindu-le feedback.

De exemplu, într-o lecție de istorie, elevii pot lucra în echipe pentru a cerceta diferite perioade istorice și pentru a prezenta concluziile într-o prezentare comună. Ca beneficii, putem vorbi despre creșterea coeziunii de grup și despre dezvoltarea abilităților sociale. De asemenea, îi motivează pe elevi prin responsabilitate colectivă și îi ajută pe acești să înțeleagă perspective diferite.

Bibliografie

Oprea, Crenguţa Lăcrămioara, Pedagogie. Alternative metodice interactive, www.unibuc.ro/eBooks/ (online).
Pamfil, Alina, Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Bucureşti, Editura Paralela 45, 2003.
Parfene, Constantin, Metodica studierii limbii şi literaturii române, ghid teoretico-aplicativ, Editura Polirom Iaşi, 1999.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Transdisciplinaritatea la orele de limba şi literatura română

Perspective şi limite

Studiu de specialitate

Profesor Iftimiu Nicoleta Colegiul Economic „Ion Ghica” Bacău

Materialul se doreşte a fi o încercare de a conştientiza necesitatea multi/pluri/transdisciplinarităţii la orele de limba şi literatura română într-o societate globalizată. Pentru generaţia multitasking, informatia de sine stătatoare iţi pierde utilitatea dacă nu este raportată la realitatea rapid schimbatoare şi noile tehnologii care impun un ritm rapid existenţei noastre. Din aceasta perspectivă, peer-learning-ul (învăţarea reciprocă) este o componentă şi o manifestare a transdisciplinarităţii.

Basarab Nicolescu şi principiile transdisciplinarităţii pot costitui punctul de plecare al temei in discutie, pentru că rolul său este fundamental în această problematică, cea a transdisciplinarităţii la orele de limba şi literatura română.

Acad. Basarab NICOLESCU este fizician și filosof român, teoreticianul Transdisciplinarității și al terțului inclus, fizician teoretician la Centre National de la Recherche Scientifique, Universitatea Paris VI, profesor la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, președinte al Centrului Internațional de Cercetări și Studii Transdisciplinare (CIRET) și membru de onoare al Academiei Române.

El defineşte transdisciplinaritatea – asa cum indica prefixul „trans” – ca fiind „ceea ce se află în acelaşi timp şi intre discipline, şi înăuntrul diverselor discipline, şi dincolo de orice disciplină. Finalitatea ei este inţelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoaşterii. […].

Cei trei stalpi ai transdisciplinarităţii – nivelurile de Realitate, logica terţului inclus şi complexitatea – determină metodologia cercetării transdisciplinare.”

Dacă, în învăţământul românesc, aflat încă pe drumul sinuos al reformei, se vorbeşte de transdisciplinaritate abia în ultimii ani, trebuie amintit că fenomenul, în plan mondial, este mai vechi cu câteva decenii. Fenomenul cultural românesc, în general, se află in decalaj faţă de cel occidental, poate şi pentru faptul că suntem o naţiune şi o cultură tânără.

Anul 1970 a fost declarat de UNESCO An Mondial al Educaţiei, redactându-se, cu această ocazie şi câteva rapoarte ale Comisiei Internaţionale asupra Educaţiei.

In 1970, la Colocviul Interdisciplinaritatea – Probleme de învăţământ şi de cercetare în universităţi, desfăşurat la Nisa sub organizarea OCDE, Jean Piaget propune adăugarea la accepţiunea de înlăuntrul disciplinelor şi a acccepţiunii de dincolo (de discipline). Din 1980, transdisciplinaritatea intră cu prioritate şi în câmpul de cercetare şi teoretizare al oamenilor de ştiinţă, îndeosebi al fizicienilor, pentru ca, în 1987, să se înfiinţeze la Paris Centrul Internaţional de Cercetări şi Studii Transdisciplinare (CIRET), al cărui preşedinte este savantul român Basarab Nicolescu, fizician teoretician la Centrul Internaţional de Cercetări Ştiinţifice al Universităţii din Paris.

Accepţiuni ale termenilor de inter/pluri/multi şi transdisci-plinaritate au fost în atenţia psihologilor care au abordat aceste probleme în legătură cu organizarea conţinuturilor învăţământului, definindu-le ca etape şi necesităţi ale integrării curriculare (abordarea integrată, cross-curriculară, abordarea modulară), propunând o viziune holistică, constructivistă şi instrumentală,

Perspectiva holistică (opţiune pentru o strategie totală de planificare a curriculumului, cu o coordonare atentă între etapele procesului şi cooperarea între factorii implicaţi la diferite nivele de decizie) consideră copilul ca un întreg, ca o fiinţă ce trebuie privită şi dezvoltată în integralitatea sa.

În urma acestor abordări, se ajunge astfel, la finalitatea transdisciplinarităţii care este aceea de înţelegerea lumii prezente prin unitatea cunoaşterii umane.

Deşi era convins că abordarea pluridisciplinară era destinată pentru studierea a trei mari teme care se suprapun parţial (problemele contemporane, mediul înconjurător şi tehnologia), D'Hainaut a intuit că ele pot fi mai bine înţelese dintr-o „perspectivă ce consideră într-un mod mai profund profilul omului pe care vrem să-l formăm: abordarea transdisciplinară". D'Hainaut identifica trei tipuri de transdisciplinaritate, în funcţie de parcursul orizontal, vertical sau transversal, înlocuind de această dată conceptele şi principiile cu demersuri exprimate prin următoarele verbe şi expresii: a comunica (recepţie), a comunica (emisie), a reacţiona la mediul înconjurător, a traduce, a se adapta, a prevedea, a învăţa, a decide, a alege, a aprecia, a examina acţiunea, a acţiona, a aplica, a rezolva probleme, a crea, a transforma, a organiza, a conduce, a explica, a abstrage, a dovedi şi apropiindu-se prin aceasta de ceea ce noi numim astăzi competenţe transdisciplinare şi intuind totodată că intra/inter şi pluridisciplinaritatea sunt grade diferite ale aceluiaşi fenomen transdisciplinaritatea.

Abordarea intradisciplinară are numeroase inconveniente, cu deosebire în cadrul unei educaţii sau al unui învăţământ global: lipsa motivaţiei, incapacitatea de a asigura transferul cunoştinţelor, „enciclopedismul specializat", rolul secundar pe care îl joacă cel ce învaţă etc

Putem discuta, în civilizaţia modernă, ,,macdonaldizată", spunea un autor, de amestecuri. Folosite aleatoriu, ele devin distructive. Omul enciclopedic al secolului al XVIII-lea trebuie repetat pe unităţi mai restrânse. Aici intervine şcoala prin care se dă şansa de a deveni Om, de a se acorda dreptul la cunoaştere cât mai larg. Dacă omul secolului ,,luminilor şi raţiunii triumfătoare" umbla cu dicţionare şi enciclopedii, omul modern poartă în buzunar un smartphone care îl racordează la globalilate, care îi poate oferi, s-ar crede răspunsuri, la multe întrebări şi care îi oferă iluzia că nu este singur. Pe un astfel de elev profesorul de astăzi trebuie să-l capteze pe drumul cunoşterii de sine.

Începând cu introducerea manualelor alternative, se impune necesitatea abordării inter-multi-transdisciplinare a conţinuturilor la ora de limba şi literatura română. Se studiază literatura în relaţie cu artele (muzica, pictura, sculptura, teatrul, cinematografia) dar şi cu ştiinţele, cel mai adesea cu psihologia, istoria sau, de ce nu, psihanaliza. Interpretarea şi receptarea esenţei anumitor personaje din romanul interbelic românesc (de exemplu ,,Ion" de Liviu Rebreanu sau ,,Enigma Otiliei" de George Călinescu) se poate face prin grilă psihanalitică. Ion, în subconştient, şi-ar fi dorit ca tatăl său să fie Vasile Baciu. Sertarele din camera Otiliei, trase în diferite grade ar dezvălui dorinţe refulate în straturile adânci ale fiinţei.La nivelul personajelor Aglae Tulea şi Titi, fiul său, s-ar putea vorbi de un fin ,,complex oedipian". Aceste trimiteri generează opinii contradictorii, argumente pro şi contra care duc la un demers didactic antrenant. Inserţia elementelor multi-, pluri-transdisciplinare la orele de limba şi literatura română trebuie făcută cu măsură didactică, pentru cultivarea emoţiei afective şi cognitive Insertia elementelor multi-, pluri-, transdisciplinare la orele de limba si literatura romana trebuie facută cu masură didactică ,pentru cultivarea emoţiei cognitive şi afective.

În loc de concluzii

Savanţii şi cercetătorii în domeniul educaţiei au ajuns, pe căi diferite, la aceeaşi concluzie cu Comisia Internaţională pentru Educaţie în secolul XXI, comisie ce a funcţionat sub egida ONU, anume aceea că noul tip de educaţie în secolul întâi al mileniului trei se bazează pe patru competenţe fundamentale (numite piloni, stâlpi ai educaţiei): a învăţa să cunoşti (să ştii); a învăţa să faci; a învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi; a învăţa să fii. Toate acestea sunt competenţe de origine şi de esenţă transdisciplinară. Transdisciplinaritatea devine astfel şansa noastră extraordinară ca profesori, de-a dovedi că ştim să fim, ştiind să-i învăţăm pe elevi să înveţe, să facă, să trăiască împreună cu ceilalţi, să fie fericiţi!

Totul este pentru ca totul se întâmplă în acelaşi timp!

Biblografie

1. Basarab Nicolescu, Transdisciplinaritatea: Manifest, Traducere din limba franceză de Horia Mihail Vasilescu, Editura Junimea, Iaşi, 2007, p. 53.
2. TRANSDISCIPLINARITATE – Manifest, de Basarab Nicolescu Editura Polirom, Iasi, Romania, p 55-56
3. www.wikipedia.org si ciret-transdisciplinarity.org

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Adaptarea metodelor didactice pentru elevii cu CES

Savin Georgiana, Școala Gimnazială Nr.1 Livezi

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă reprezintă una dintre cele mai importante provocări ale educației contemporane. Dincolo de documente oficiale și strategii educaționale, realitatea din sala de clasă arată că fiecare copil învață diferit, are ritmul său și nevoie de sprijin personalizat. Prezentul articol evidențiază importanța adaptării metodelor didactice pentru elevii cu CES, pornind atât de la fundamente teoretice, cât și de la experiențe reale întâlnite în activitatea școlară. Sunt analizate dificultățile întâmpinate de cadrele didactice, dar și beneficiile pe care le aduce o abordare incluzivă, bazată pe empatie, răbdare și colaborare. Adaptarea strategiilor didactice nu înseamnă simplificarea excesivă a conținuturilor, ci găsirea unor modalități prin care fiecare elev să se simtă valoros, implicat și capabil să progreseze.

În ultimii ani, tot mai mulți elevi cu cerințe educaționale speciale sunt integrați în școlile de masă, iar acest lucru schimbă profund modul în care profesorii privesc procesul educațional. Într-o clasă obișnuită putem întâlni copii cu dificultăți de învățare, tulburări de atenție, întârzieri în dezvoltare, probleme emoționale sau dificultăți de comunicare. Fiecare dintre acești elevi vine la școală cu propriile temeri, nevoi și posibilități.

Realitatea arată că un elev cu CES nu are nevoie doar de conținuturi adaptate, ci mai ales de un profesor care să aibă răbdare, înțelegere și disponibilitatea de a căuta soluții. Uneori, diferența dintre un copil care renunță și unul care reușește este dată de modul în care adultul din fața lui îl privește și îl sprijină.

Adaptarea metodelor didactice nu trebuie privită ca o obligație birocratică, ci ca o necesitate firească într-o școală care își dorește să fie cu adevărat incluzivă. Un copil care nu poate ține pasul cu ritmul clasei nu trebuie etichetat drept „slab” sau „neinteresat”, ci ajutat să învețe în felul în care poate el mai bine.

Elevii cu cerințe educaționale speciale formează o categorie extrem de diversă. Unii întâmpină dificultăți în citire și scriere, alții au probleme de concentrare, iar unii manifestă anxietate sau dificultăți de integrare socială. Tocmai de aceea, nu există o singură metodă care să funcționeze pentru toți.

În activitatea de la clasă, cadrele didactice observă frecvent că acești elevi: obosesc mai repede, își pierd concentrarea cu ușurință, au nevoie de explicații repetate, învață mai eficient prin imagini și activități practice, reacționează mai bine la încurajare decât la critică, au nevoie de un climat emoțional sigur.

Mulți copii cu CES trăiesc permanent cu teama că vor greși sau că vor fi judecați de colegi. De aceea, atmosfera clasei joacă un rol esențial în evoluția lor.

În practică, profesorii constată că metodele tradiționale, bazate exclusiv pe predare frontală și memorare, nu răspund întotdeauna nevoilor elevilor cu CES. Acești copii au nevoie de activități interactive, de explicații clare și de sarcini împărțite în pași mici.

Adaptarea metodelor didactice presupune: simplificarea limbajului, utilizarea suportului vizual, alternarea activităților, acordarea unui timp suplimentar de lucru, folosirea jocului didactic valorizarea progresului, chiar și atunci când acesta este mic.

Un aspect foarte important este faptul că adaptarea nu înseamnă scăderea valorii educației, ci personalizarea acesteia. Uneori, un exercițiu rezolvat corect de un elev cu CES poate însemna un progres mult mai mare decât o pagină întreagă rezolvată de alt copil fără dificultăți.

Jocul didactic reprezintă una dintre cele mai eficiente metode de lucru cu elevii cu CES. Prin joc, copilul se relaxează, participă fără teama de a greși și învață mai ușor.

De exemplu, în lecțiile de limba română, utilizarea cartonașelor colorate, a imaginilor sau a jocurilor interactive îi ajută pe elevi să își mențină atenția pentru o perioadă mai mare de timp.

Mulți elevi cu dificultăți de învățare rețin mai ușor informațiile atunci când acestea sunt prezentate vizual. Schemele, hărțile mentale, imaginile și materialele intuitive îi ajută să înțeleagă mai bine conținuturile.

În practica școlară, s-a observat că un copil care întâmpină dificultăți în citire poate înțelege foarte bine o lecție dacă aceasta este explicată prin imagini și exemple concrete.

Nu toți elevii trebuie să primească aceeași sarcină în aceeași formă. Unii copii au nevoie de exerciții mai scurte, de cerințe formulate simplu sau de sprijin suplimentar.

Diferențierea sarcinilor îl ajută pe elev să simtă că poate reuși. Atunci când cerințele sunt prea dificile, copilul renunță rapid și își pierde încrederea în sine.

Elevii cu CES au nevoie permanentă de încurajare. Uneori, o simplă apreciere precum „Bravo, ai reușit!” poate avea un impact emoțional foarte mare.

În multe situații, progresul apare lent, însă fiecare pas înainte trebuie observat și valorizat. Profesorul are un rol esențial în succesul integrării elevului cu CES. Dincolo de metode și strategii, copilul simte dacă este acceptat, înțeles și valorizat. Un cadru didactic care manifestă răbdare, empatie și flexibilitate poate transforma experiența școlară a unui elev cu dificultăți. De multe ori, acești copii nu își amintesc perfect lecțiile, dar își amintesc felul în care au fost tratați. Incluziunea reală începe atunci când fiecare elev simte că aparține colectivului și că are dreptul să învețe în ritmul său.

Adaptarea metodelor didactice pentru elevii cu CES reprezintă o necesitate a școlii moderne și un act de responsabilitate educațională. Fiecare copil are dreptul la șanse reale de învățare, iar profesorul este cel care poate transforma dificultățile în oportunități de progres.

Experiența de la clasă demonstrează că elevii cu CES pot evolua frumos atunci când beneficiază de sprijin, răbdare și metode adaptate nevoilor lor. Uneori, cele mai importante rezultate nu sunt notele, ci curajul copilului de a ridica mâna, de a participa sau de a veni la școală cu încredere.

Educația incluzivă nu înseamnă perfecțiune, ci disponibilitatea de a vedea în fiecare copil un potențial care merită susținut.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Gestionarea conflictelor între elevi – provocări reale și soluții educaționale eficiente

Savin Georgiana, Școala Gimnazială Nr.1 Livezi

Conflictele dintre elevi reprezintă o realitate frecvent întâlnită în mediul școlar, mai ales în ciclul primar, unde copiii învață treptat să își gestioneze emoțiile, frustrările și relațiile sociale. De multe ori, micile neînțelegeri pornesc de la jocuri, diferențe de opinie, dorința de afirmare sau lipsa abilităților de comunicare.

Școala este locul în care copiii învață nu doar să scrie și să citească, ci și să conviețuiască, să coopereze și să își exprime emoțiile. În orice colectiv apar diferențe de opinii, momente de tensiune sau neînțelegeri. În ciclul primar, conflictele dintre elevi sunt frecvente și apar adesea spontan, din motive aparent minore: un loc în bancă, un joc, o jucărie, o replică interpretată greșit sau dorința fiecăruia de a fi remarcat.

De multe ori, copiii nu știu să își exprime emoțiile într-un mod potrivit și reacționează impulsiv. Unii ridică tonul, alții plâng, iar alții devin agresivi verbal sau fizic. În spatele acestor reacții se ascund, însă, nevoi emoționale, nesiguranțe sau lipsa unor modele sănătoase de comunicare.

Gestionarea conflictelor în mediul școlar nu presupune doar oprirea unei certe, ci și transformarea acelui moment într-o oportunitate educativă. Modul în care adultul intervine poate influența atât relația dintre copii, cât și dezvoltarea lor emoțională pe termen lung.

În activitatea de la clasă, conflictele apar din motive variate și uneori greu de anticipat. Printre cele mai frecvente cauze se regăsesc: dificultățile de comunicare, nevoia de atenție și afirmare, impulsivitatea specifică vârstei, gelozia, competiția excesivă, lipsa controlului emoțional, influența mediului familial, utilizarea excesivă a tehnologiei și expunerea la comportamente agresive.

În multe situații, elevii nu conștientizează impactul cuvintelor sau al gesturilor lor asupra colegilor. O simplă poreclă sau o ironie repetată poate genera tensiuni și suferință emoțională. Cadrele didactice observă frecvent că elevii care provoacă conflicte sunt, uneori, copii care au nevoie de atenție, sprijin emoțional sau validare.

Profesorul are un rol esențial în menținerea echilibrului emoțional al clasei. Copiii urmăresc reacțiile adultului și învață din modul în care acesta gestionează situațiile tensionate.

Intervenția eficientă presupune: calm și echilibru emoțional, ascultarea ambelor părți, evitarea etichetării, încurajarea dialogului, explicarea consecințelor comportamentelor, promovarea respectului reciproc. Un conflict gestionat prin țipete sau pedeapsă excesivă poate accentua tensiunea și frustrarea copiilor. În schimb, atunci când elevii sunt ascultați și înțeleși, ei devin mai dispuși să coopereze și să găsească soluții. Profesorul trebuie să creeze un climat în care copiii să se simtă în siguranță și să aibă curajul de a spune ce simt fără teama de a fi judecați.

În momentele tensionate, tonul profesorului influențează puternic reacția copiilor. O voce calmă și fermă îi ajută pe elevi să se liniștească și să se simtă ascultați. Este important ca fiecare copil să aibă ocazia să își exprime punctul de vedere. De multe ori, simplul fapt că sunt ascultați reduce intensitatea conflictului.

Copiii trebuie învățați să își recunoască și să își exprime emoțiile într-un mod sănătos. Activitățile despre emoții, jocurile de rol și discuțiile libere contribuie la dezvoltarea autocontrolului și a empatiei. În practica școlară, elevii care învață să spună „m-am supărat” în loc să reacționeze agresiv reușesc să gestioneze mai bine relațiile cu cei din jur.

În unele situații, profesorul poate avea rol de mediator. Acesta îi ajută pe copii să identifice cauza conflictului și să găsească împreună o soluție. Este important ca elevii să înțeleagă că scopul nu este găsirea unui „vinovat”, ci rezolvarea problemei și refacerea relației.

Jocurile și activitățile de echipă contribuie la consolidarea relațiilor dintre elevi. Atunci când copiii colaborează pentru atingerea unui scop comun, conflictele se reduc treptat. În clasele unde există activități bazate pe colaborare, elevii dezvoltă mai ușor respect reciproc și spirit de echipă.

Gestionarea conflictelor dintre elevi devine mai eficientă atunci când există colaborare între școală și familie. Părinții trebuie informați despre comportamentele copiilor și implicați în găsirea soluțiilor. Atunci când copilul primește aceleași mesaje despre respect, comunicare și responsabilitate atât acasă, cât și la școală, schimbările apar mai ușor. Este important ca adulții să evite etichetările și comparațiile, deoarece acestea pot accentua frustrările și comportamentele agresive.

Conflictele dintre elevi fac parte din realitatea vieții școlare și nu pot fi eliminate complet. Ele reprezintă, însă, ocazii importante prin care copiii învață să își gestioneze emoțiile, să comunice și să își construiască relații sănătoase.

Rolul profesorului este esențial în transformarea acestor situații tensionate în experiențe educative. Prin calm, empatie și răbdare, cadrul didactic poate contribui la formarea unor copii mai echilibrați și mai responsabili. Experiența de la clasă arată că elevii reacționează pozitiv atunci când se simt ascultați și respectați. Uneori, un conflict rezolvat corect poate apropia copiii mai mult decât o perioadă lungă fără neînțelegeri.

Educația nu înseamnă doar transmiterea de informații, ci și formarea unor oameni capabili să trăiască armonios împreună.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MANAGEMENTUL CLASEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SIMULTAN – ÎNTRE ORGANIZARE, AUTONOMIE ȘI ÎNVĂȚARE ACTIVĂ

Bof Roxana-Elena,
Școala Profesională „Sf. Ap. Andrei” Smârdan

Activitatea desfășurată în învățământul simultan presupune o organizare atentă a întregului proces instructiv-educativ și o permanentă adaptare la nevoile elevilor. În mediul rural, cadrul didactic lucrează simultan cu două sau mai multe clase, fiecare având ritmuri diferite de lucru, niveluri diferite de pregătire și nevoi educaționale variate. În acest context, managementul clasei nu înseamnă doar menținerea disciplinei, ci organizarea eficientă a activității astfel încât fiecare elev să fie implicat activ în procesul de învățare.

Experiența didactică desfășurată la clase simultane CP – I – III mi-a demonstrat că succesul unei lecții depinde foarte mult de modul în care sunt organizate activitățile și gestionat timpul de lucru. Într-o oră simultană, activitatea directă cu o clasă trebuie îmbinată permanent cu activitatea independentă a celorlalți elevi. Acest lucru presupune existența unor sarcini clare, accesibile și bine organizate, astfel încât elevii să poată lucra independent pentru anumite perioade de timp.

În organizarea lecțiilor, utilizarea unui element comun pentru toate clasele contribuie la menținerea atenției și la crearea unei atmosfere unitare de lucru. De multe ori, activitatea pornește de la o poveste, o imagine sau un personaj care devine punct de legătură între conținuturile abordate la fiecare nivel de studiu. În cadrul unor activități de Comunicare în limba română, povestea „Vacanța veveriței” a fost utilizată ca suport pentru activități diferențiate. Elevii clasei pregătitoare au identificat sunetul și litera „V” folosind imagini și exerciții intuitive, elevii clasei I au exersat scrierea și citirea literei „j”, iar elevii clasei a III-a au lucrat asupra adjectivului și acordului acestuia cu substantivul. Chiar dacă sarcinile au fost diferite, utilizarea aceluiași context a oferit coerență activității și a facilitat organizarea simultană a lecției.

În timp, am observat că dezvoltarea autonomiei elevilor reprezintă una dintre cele mai importante condiții pentru desfășurarea eficientă a activității simultane. La începutul clasei pregătitoare, elevii solicită permanent sprijin și confirmare, însă prin utilizarea unor rutine clare și a unor sarcini de lucru accesibile, aceștia învață treptat să lucreze independent. În timpul activității

directe desfășurate cu elevii unei clase, ceilalți elevi rezolvă exerciții pe fișe, activități practice sau sarcini interactive adaptate nivelului lor de pregătire.

În activitatea desfășurată la clase simultane, relația dintre cadrul didactic și elevi are un rol esențial în organizarea eficientă a activității. Elevii mici au nevoie de predictibilitate, încurajare și siguranță emoțională pentru a putea lucra independent și pentru a avea încredere în propriile capacități. În timp, am observat că elevii reușesc să devină mai autonomi atunci când mediul de învățare este unul calm, securizant și bazat pe relații pozitive.

Așa cum evidențiază Louis Cozolino în lucrările dedicate predării bazate pe atașament, învățarea este influențată puternic de climatul emoțional și de relațiile construite în spațiul școlar. În învățământul simultan, unde cadrul didactic gestionează permanent nevoi diferite și situații variate, construirea unei relații bazate pe încredere și sprijin emoțional contribuie semnificativ la implicarea elevilor și la dezvoltarea autonomiei acestora. Un elev care se simte în siguranță va accepta mai ușor sarcinile independente, va avea mai multă încredere în propriile capacități și va participa mai activ la activitățile desfășurate în clasă.

Resursele digitale contribuie semnificativ la organizarea activității independente și la eficientizarea managementului clasei. Platformele educaționale precum Livresq, LearningApps sau Wordwall oferă posibilitatea realizării unor activități interactive care captează atenția elevilor și îi mențin implicați în activitate. În cadrul lecțiilor de matematică, elevii au utilizat exerciții interactive pentru consolidarea deprinderilor de calcul, iar în activitățile de Dezvoltare personală au urmărit materiale despre emoții și relațiile dintre oameni, rezolvând apoi sarcini interactive pe baza acestora.

Am observat că utilizarea resurselor digitale are un impact pozitiv mai ales asupra elevilor care își pierd ușor concentrarea sau care întâmpină dificultăți în realizarea sarcinilor clasice de lucru. Activitățile interactive oferă feedback imediat și contribuie la creșterea motivației pentru învățare. În același timp, acestea permit cadrului didactic să desfășoare activitate directă cu o altă clasă, fără apariția momentelor de dezorganizare sau a timpilor morți.

În cadrul activităților simultane, metodele clasice sunt completate permanent de metode interactive și activități practice. Conversația, explicația și exercițiul rămân metode esențiale, însă jocul didactic, problematizarea și activitățile integrate contribuie la menținerea unui climat activ și motivant. În lecțiile de Arte vizuale și abilități practice, elevii au realizat colaje și lucrări tematice utilizând materiale și tehnici adaptate vârstei. În timp ce elevii claselor mici au avut nevoie de sprijin suplimentar pentru respectarea etapelor de lucru, elevii mai mari au lucrat mai autonom și au oferit sprijin colegilor atunci când a fost necesar.

Un alt aspect important în managementul clasei simultane îl reprezintă adaptarea activităților pentru elevii cu ritm diferit de învățare sau pentru cei cu cerințe educaționale speciale. În activitatea de la clasă sunt utilizate frecvent sarcini diferențiate, suport intuitiv și explicații suplimentare, astfel încât fiecare elev să poată participa activ și să trăiască experiența succesului școlar. Crearea unui climat pozitiv și încurajator contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și la implicarea elevilor în activitate.

Experiența de la clase simultane demonstrează faptul că managementul eficient al clasei presupune flexibilitate, capacitate de adaptare și organizare permanentă. În mediul rural, unde cadrul didactic coordonează simultan activitatea mai multor colective de elevi, metodele moderne și resursele digitale devin un sprijin important în organizarea și desfășurarea activității didactice.

În concluzie, managementul clasei în învățământul simultan presupune mai mult decât coordonarea unor activități diferite. Acesta implică formarea autonomiei elevilor, organizarea eficientă a timpului, adaptarea strategiilor didactice și crearea unui climat educațional bazat pe implicare activă și colaborare. Prin răbdare, flexibilitate și utilizarea unor metode variate, provocările specifice învățământului simultan pot fi transformate în oportunități reale de învățare și dezvoltare pentru toți elevii.

Bibliografie

Cozolino, Louis, *Predarea bazată pe atașament*, Editura Trei, București, 2022

Catalano, Horațiu et al., *Ghidul profesorului din învățământul primar simultan*, Editura Didactica Publishing House, București, 2020.

Șchiopu, O., Șlincu, D. P., *Învățământul simultan – provocări și strategii de abordare*, CCD Botoșani, 2024.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MANAGEMENTUL CLASEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SIMULTAN – ÎNTRE ORGANIZARE, AUTONOMIE ȘI ÎNVĂȚARE ACTIVĂ

Bof Roxana-Elena,
Școala Profesională „Sf. Ap. Andrei” Smârdan

Activitatea desfășurată în învățământul simultan presupune o organizare atentă a întregului proces instructiv-educativ și o permanentă adaptare la nevoile elevilor. În mediul rural, cadrul didactic lucrează simultan cu două sau mai multe clase, fiecare având ritmuri diferite de lucru, niveluri diferite de pregătire și nevoi educaționale variate. În acest context, managementul clasei nu înseamnă doar menținerea disciplinei, ci organizarea eficientă a activității astfel încât fiecare elev să fie implicat activ în procesul de învățare.

Experiența didactică desfășurată la clase simultane CP – I – III mi-a demonstrat că succesul unei lecții depinde foarte mult de modul în care sunt organizate activitățile și gestionat timpul de lucru. Într-o oră simultană, activitatea directă cu o clasă trebuie îmbinată permanent cu activitatea independentă a celorlalți elevi. Acest lucru presupune existența unor sarcini clare, accesibile și bine organizate, astfel încât elevii să poată lucra independent pentru anumite perioade de timp.

În organizarea lecțiilor, utilizarea unui element comun pentru toate clasele contribuie la menținerea atenției și la crearea unei atmosfere unitare de lucru. De multe ori, activitatea pornește de la o poveste, o imagine sau un personaj care devine punct de legătură între conținuturile abordate la fiecare nivel de studiu. În cadrul unor activități de Comunicare în limba română, povestea „Vacanța veveriței” a fost utilizată ca suport pentru activități diferențiate. Elevii clasei pregătitoare au identificat sunetul și litera „V” folosind imagini și exerciții intuitive, elevii clasei I au exersat scrierea și citirea literei „j”, iar elevii clasei a III-a au lucrat asupra adjectivului și acordului acestuia cu substantivul. Chiar dacă sarcinile au fost diferite, utilizarea aceluiași context a oferit coerență activității și a facilitat organizarea simultană a lecției.

În timp, am observat că dezvoltarea autonomiei elevilor reprezintă una dintre cele mai importante condiții pentru desfășurarea eficientă a activității simultane. La începutul clasei pregătitoare, elevii solicită permanent sprijin și confirmare, însă prin utilizarea unor rutine clare și a unor sarcini de lucru accesibile, aceștia învață treptat să lucreze independent. În timpul activității

directe desfășurate cu elevii unei clase, ceilalți elevi rezolvă exerciții pe fișe, activități practice sau sarcini interactive adaptate nivelului lor de pregătire.

În activitatea desfășurată la clase simultane, relația dintre cadrul didactic și elevi are un rol esențial în organizarea eficientă a activității. Elevii mici au nevoie de predictibilitate, încurajare și siguranță emoțională pentru a putea lucra independent și pentru a avea încredere în propriile capacități. În timp, am observat că elevii reușesc să devină mai autonomi atunci când mediul de învățare este unul calm, securizant și bazat pe relații pozitive.

Așa cum evidențiază Louis Cozolino în lucrările dedicate predării bazate pe atașament, învățarea este influențată puternic de climatul emoțional și de relațiile construite în spațiul școlar. În învățământul simultan, unde cadrul didactic gestionează permanent nevoi diferite și situații variate, construirea unei relații bazate pe încredere și sprijin emoțional contribuie semnificativ la implicarea elevilor și la dezvoltarea autonomiei acestora. Un elev care se simte în siguranță va accepta mai ușor sarcinile independente, va avea mai multă încredere în propriile capacități și va participa mai activ la activitățile desfășurate în clasă.

Resursele digitale contribuie semnificativ la organizarea activității independente și la eficientizarea managementului clasei. Platformele educaționale precum Livresq, LearningApps sau Wordwall oferă posibilitatea realizării unor activități interactive care captează atenția elevilor și îi mențin implicați în activitate. În cadrul lecțiilor de matematică, elevii au utilizat exerciții interactive pentru consolidarea deprinderilor de calcul, iar în activitățile de Dezvoltare personală au urmărit materiale despre emoții și relațiile dintre oameni, rezolvând apoi sarcini interactive pe baza acestora.

Am observat că utilizarea resurselor digitale are un impact pozitiv mai ales asupra elevilor care își pierd ușor concentrarea sau care întâmpină dificultăți în realizarea sarcinilor clasice de lucru. Activitățile interactive oferă feedback imediat și contribuie la creșterea motivației pentru învățare. În același timp, acestea permit cadrului didactic să desfășoare activitate directă cu o altă clasă, fără apariția momentelor de dezorganizare sau a timpilor morți.

În cadrul activităților simultane, metodele clasice sunt completate permanent de metode interactive și activități practice. Conversația, explicația și exercițiul rămân metode esențiale, însă jocul didactic, problematizarea și activitățile integrate contribuie la menținerea unui climat activ și motivant. În lecțiile de Arte vizuale și abilități practice, elevii au realizat colaje și lucrări tematice utilizând materiale și tehnici adaptate vârstei. În timp ce elevii claselor mici au avut nevoie de sprijin suplimentar pentru respectarea etapelor de lucru, elevii mai mari au lucrat mai autonom și au oferit sprijin colegilor atunci când a fost necesar.

Un alt aspect important în managementul clasei simultane îl reprezintă adaptarea activităților pentru elevii cu ritm diferit de învățare sau pentru cei cu cerințe educaționale speciale. În activitatea de la clasă sunt utilizate frecvent sarcini diferențiate, suport intuitiv și explicații suplimentare, astfel încât fiecare elev să poată participa activ și să trăiască experiența succesului școlar. Crearea unui climat pozitiv și încurajator contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și la implicarea elevilor în activitate.

Experiența de la clase simultane demonstrează faptul că managementul eficient al clasei presupune flexibilitate, capacitate de adaptare și organizare permanentă. În mediul rural, unde cadrul didactic coordonează simultan activitatea mai multor colective de elevi, metodele moderne și resursele digitale devin un sprijin important în organizarea și desfășurarea activității didactice.

În concluzie, managementul clasei în învățământul simultan presupune mai mult decât coordonarea unor activități diferite. Acesta implică formarea autonomiei elevilor, organizarea eficientă a timpului, adaptarea strategiilor didactice și crearea unui climat educațional bazat pe implicare activă și colaborare. Prin răbdare, flexibilitate și utilizarea unor metode variate, provocările specifice învățământului simultan pot fi transformate în oportunități reale de învățare și dezvoltare pentru toți elevii.

Bibliografie

Cozolino, Louis, *Predarea bazată pe atașament*, Editura Trei, București, 2022

Catalano, Horațiu et al., *Ghidul profesorului din învățământul primar simultan*, Editura Didactica Publishing House, București, 2020.

Șchiopu, O., Șlincu, D. P., *Învățământul simultan – provocări și strategii de abordare*, CCD Botoșani, 2024.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAȚIA BAZATĂ PE INTELIGENȚĂ EMOȚIONALĂ

Prof.înv.primar Cherciu Ioana
Școala Gimnazială,,Valeriu D.Cotea”Vidra

„Lumea este a entuziaştilor care nu se înfierbântă”

Inteligenţa emoţională se referă la abilităţile în baza cărora un individ poate discrimina şi monitoriza emoţiile proprii şi ale celorlalţi, precum şi la capacitatea acestuia de a utiliza informaţiile deţinute pentru a-şi ghida propria gândire şi acţiune (Salovey & Mayer, 1990). O altă definiţie, mai recentă, a fost dată de Daniel Goleman (1995). Conform acestuia, inteligenţa emoţională desemnează o capacitate de control şi autocontrol al stresului şi emoţiilor negative; o meta-abilitate, care determină şi influenţează modul şi eficienţa cu care ne putem folosi celelalte capacităţi şi abilităţi pe care le posedăm, inclusiv inteligenţa educaţională.

Inteligenţa emoţională ţine de conştientizarea propriilor emoţii, stăpânirea acestor emoţii (prin controlarea cauzelor generatoare), motivaţia interioară de a evolua, dublată de iniţiativă, optimism şi dăruire, empatie (capacitatea de a înţelege emoţiile şi sentimentele altora) şi, nu în ultimul rând, de aptitudinile sociale, adică de capacitatea de a stabili relaţii pozitive, de a coopera şi colabora cu ceilalţi, de a rezolva conflicte, de a capta atenţia.

Capacitatea de a recunoaşte şi de a face faţă emoţiilor duce la performanţe mai mari la şcoală, în muncă şi în relaţiile interumane.

Ce înseamnă inteligenţa emoţională?

Inteligenţa emoţională este un alt mod de a fi inteligent: inteligenţa inimii. Inseamnă: - să cunoşti emoţiile, să le recunoşti

- să poţi să te pui în pielea celuilalt
- să ştii să iei decizii
- să-ţi asumi responsabilitatea pentru ceea ce faci
- să fii motivat
- să ştii să comunici cu ceilalţi pentru a avea relaţii armonioase

De ce au copiii nevoie de inteligenţa emoţională?

Copiii au nevoie de inteligenţa emoţională:

- pentru a reuşi în viaţă;
- pentru a avea încredere în ei, în abilităţile lor;
- pentru a se cunoaşte mai bine şi pentru a-i cunoaşte şi pe ceilalţi;
- pentru a-şi transforma emoţiile negative, pentru a ştii să se manifeste în siguranţă atunci când se simt furioşi, supăraţi, îngrijoraţi, obosiţi, trişti.

Aptitudinile cheie ale inteligenţei emoţionale sunt:

- *cunoaşterea emoţiilor*- capacitatea de a recunoşte sentimentele atunci când apar şi de a nu le elimina dacă nu ne convin: "Sunt furios/ furioasă!" în loc să-mi "înghit" furia sau să iau un calmant.
- *gestionarea emoţiilor*- capacitatea de a aborda emoţiile neplăcute, după ce le-am acceptat că le simţim. "Îmi ocup timpul cu o activitate care mă face să mă simt bine ".
- *automotivarea*- emoţiile ne fac mai puternici sau mai neputincioşi. "Să-mi dezvolt o formă de autocontrol emoţional"
- *recunoşterea emoţiilor* - să-mi detectez cu mai multă precizie emoţiile şi să-mi construiesc propriul "sistem de lucru" cu ele.

De când se poate începe educaţia inteligenţei emoţionale?

Unii copii sunt mai inteligenţi emoţional decât alţii. Inteligenţa emoţională se poate învăţa, exersa de timpuriu, chiar din primul an de viaţă. Perioada preşcolarităţii este esenţială, deoarece atunci învaţă copiii vocabularul emoţiilor, asocierea dintre emoţii şi contextele de viaţă, exprimarea facială a emoţiilor (de pildă, învaţă să decodifice o frunte încruntată ca fiind semn de îngrijorare sau supărare, un zâmbet ca semn al bucuriei etc.), modalităţi de reacţie la emoţiile celor din jur. La vârsta de 6 ani termenii utilizaţi pentru descrierea emoţiilor cresc în diversitate şi cantitate. Copiii devin capabili să poarte discuţii cu alţii despre emoţiile lor interne sau pot să asculte ce spun ceilalţi despre emoţiile lor. Multe cadre didactice nu sunt familiarizate cu noile metode interactive pe care învăţarea comportamentelor pozitive socio-emoţionale, le cer. Ele se tem că aceste metode vor duce la dezordine, pierderea controlului clasei.

De asemenea, cadrele didactice trebuie să fie bine informate în privinţa resurselor pe care şcoala le pune la dispoziţie, asupra suportului fizic, psihic, financiar şi chiar asupra devotamentului cu care se participă la aceste programe de dezvoltare. Este bine de ştiut de la început pe ce te bazezi ca să poţi şti ce poţi realiza.

În şcolile unde s-au demarat programe de dezvoltare a inteligenţei emoţionale, elevii au avut posibilitatea să preia, participând an de an la nivelele propuse de program, aspecte educaţionale specifice caracteristicilor individuale:vârstă, sex, Q.I. De asemenea important, elevii au interacţionat regulat cu adulţi care i-au înţeles şi au îmbunătăţit programul în funcţie de cerinţele specifice fiecărei clase. Copiii beneficiază cel mai mult de acest program când sunt implicate atât cadrele şcolii la care merg, cât şi părinţii.

Educaţia şi chestiunile legate de şcoală sunt esenţa vieţii de familie în anii în care copii noştri traversează o perioadă critică şi pe care îi petrecem împreună cu ei odată ce au trecut de vârsta primei copilării. Pot fi perioade de tristeţe, tensiuni şi dispute, sau de fericire, dezvoltare şi afecţiune. În realitate e sigur că toţi copiii trec prin diverse probleme, provocarea cadrelor didactice şi a părinţilor este de a le echilibra cu lucruri bune. Aceasta depinde de cât suntem noi dispuşi să vorbim cu copiii într-un mod care-i ajută să-şi exerseze aptitudinile inteligenţei emoţionale. În acest fel, vom avea parte de mai puţine cazuri de „suprastimulare emoţională” şi de o mult mai mare înţelegere a sentimentelor copiilor.

Învăţând să comunicăm cu copiii, ne vom bucura împreună cu familiile acestora de o inteligenţă emoţională armonios dezvoltată. „Devenind mai echilibraţi emoţional, va creşte şi siguranţa lor şi încrederea în sine; curiozitatea lor îşi va găsi căi fireşti de exteriorizare, vor învăţa cum să-şi câştige independenţa şi autenticitatea în gândire şi comportament, îşi vor dezvolta capacitatea de a face alegeri responsabile. ”(Daniel Goleman).

Câteva metode pentru dezvoltarea abilităţilor emoţionale:

- Asigură-i un mediu sigur şi echilibrat;
- Zâmbeşte-I;
- Învaţă-l să-şi conştientizeze şi să-şi exprime emoţiile; arată empatie când copilul este supărat: „Ce s-a întâmplat? Eşti supărat pentru că Robert nu se joacă cu tine?”, „Poate nu-i place să se joace cu mingea, propune-i să vă jucaţi împreună altceva”;
- Explică-i de ce spui „nu”, în loc de doar „nu”;
- Laudă-l pentru un comportament pozitiv şi încurajează efortul;

- Explică-i când şi cum acţiunile sale îi afectează pe alţii.

Cum arată un copil inteligent emoţional?

Copilul inteligent din punct de vedere emoţional:

- este conştient de emoţiile sale şi vorbeşte liber despre ele;
- recunoaşte emoţiile celor din jurul său;
- comunică uşor despre ceea ce îl interesează sau îl preocupă;
- ştie să spună NU fără să îi rănească pe ceilalţi;
- are un bun management al emoţiilor negative;
- are comportamente rezonabile chiar şi atunci când lucrurile nu merg aşa cum şi-ar dori şi nu abandonează o activitate, nici atunci când devine dificilă;
- are bine dezvoltat sistemul motivaţional – de pildă, nu face unele activităţi doar pentru că i-au fost cerute să le facă sau doar cat este supravegheat, ci le face pentru că a înţeles că sunt utile pentru propria dezvoltare şi îi oferă beneficii;
- este sigur pe el în majoritatea situaţiilor, iar atunci când simte că nu se descurcă, cere ajutorul;
- se adaptează rapid la situaţii/ persoane noi;
- nu îi este teamă să pună întrebări sau să îşi afirme preferinţele;
- are prieteni cu care se relaxează dar de la care deopotrivă învaţă modele noi de comportament.

Concluzii:

Sistemul educaţional pune în mod tradiţional accentul pe cele trei activităţi fundamentale - scris, citit, socotit- toate caracteristice emisferei stângi (dominată de raţionalitate), excluzând aproape educarea facultăţilor emisferei drepte care este sediul imaginaţiei, orientării spaţiale, decodării muzicii, culorii, ritmului, creativităţii (dominanta sa fiind intuiţia).

Pentru ca aceşti copii să nu aibă probleme emoţionale în viitor, şcoala trebuie să găsească mereu noi posibilităţi, noi metode şi resurse de a le dezvolta capacităţile, în special inteligenţa emoţională- cea mai valoroasă achiziţie pe care se pot baza oricând în viitor.

BIBLIOGRAFIE:

1.CECILIA SAS (coord.), Cunoaşterea şi dezvoltarea competenţei emoţionale, Editura Universităţii din Oradea, 2010

2.DANIEL GOLEMAN, Inteligenţa emoţională, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2001

3.MIHAELA ROCO, Creativitatea şi inteligenţa emoţională, Editura Polirom, Iaşi, 2001

4.JEANNE SEGAL, Dezvoltarea inteligenţei emoţionale, Editura Teora, 2000

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR LA CLASĂ

Prof.înv.primar Vidreanu Gina
Școala Gimnazială,,Valeriu D.Cotea”Vidra,Vrancea

În zilele noastre copiii sunt predispuși la tehnologiile moderne aproape din…față! De mici sunt lăsaţi în faţa ecranelor fie pe telefon, fie pe televizor. Și tot de mici încep sa aibă conturi de facebook sau tiktok…De aceea trebuie să existe o strânsă legătură între școală și familie.

Utilizarea tehnologiilor moderne în școală poate aduce beneficii semnificative, dar trebuie implementată cu măsură și în mod echilibrat. Este important să se găsească un echilibru între activitățile digitale și cele tradiționale, astfel încât copiii să poată beneficia de avantaje fără a risca efectele negative ale expunerii excesive. Învățătorii și părinții joacă un rol crucial în monitorizarea utilizării tehnologiei și în promovarea unui mediu de învățare sănătos.

Ce utilizăm în școală din tehnologiile moderne?

***-Tablete și ecrane tactile*:** Acestea pot fi utilizate pentru jocuri educative care dezvoltă abilități cognitive, motrice și lingvistice. De exemplu, aplicații pentru recunoașterea literelor, cifrelor sau culorilor.

***-Proiectoare interactive*:** Permite crearea unor lecții vizuale captivante, cum ar fi povești animate, jocuri de asociere sau activități artistice digitale.

***-Aparatură audio și video*:** Înregistrările audio pentru povești sau cântece și videoclipurile educative ajută la dezvoltarea limbajului și la învățarea colaborativă.

Beneficii ale utilizării tehnologiei

***-Stimularea interesului și motivației*:** Copiii sunt atrași de interacțiunea cu tehnologiile moderne, ceea ce le crește implicarea în activități.

***-Dezvoltarea abilităților digitale timpurii*:** Introducerea tehnologiei în mod controlat îi ajută pe copii să dobândească competențe utile pentru viitor.

***-Acces la conținut variat*:** Tehnologia permite accesarea unei game largi de resurse educative, inclusiv materiale adaptate nevoilor individuale ale fiecărui copil.

***-Învățarea prin joacă*:** Activitățile tehnologice sunt adesea ludice, ceea ce le face adecvate pentru vârsta școlară mică.

***-Suport pentru educația diferențiată*:** Aplicațiile educaționale pot fi personalizate în funcție de nivelul fiecărui copil.

Exemplu de activitate integrată –

"Somnoroase păsărele" - memorizare și pictură

Integrarea tehnologiilor moderne în predarea poeziei **„Somnoroase păsărele"** de Mihai Eminescu în școală poate face lecția mai captivantă, interactivă și adaptată nevoilor elevilor.

Astfel, folosim un **videoproiector** pentru a afișa imagini și videoclipuri tematice care să ilustreze poezia cum ar fi : *imagini sau clipuri video cu păsările care se pregătesc de culcare, apus de soare, pădure liniștită, o animație simplă bazată pe versurile poeziei*.

Totodată putem utiliza aplicații precum **Kahoot!**,**Quizlet, Puzzle online, Padlet** pot fi folosite pentru activități interactive bazate pe poezie, *cum ar fi identificarea animalelor menționate sau asocierea imaginilor cu versurile poeziei.*

Mai mult, ne putem folosi și de o **audiție /recitare asistată de tehnologie,** adică ori ne înregistrăm recitând poezia cu o voce caldă ori putem folosi versiuni audio pe platforme educaționale. Pentru un efect mai mare se pot adăuga efecte sonore: ciripit de păsărele, foșnetul frunzelor, sunete de noapte pentru a crea o atmosferă autentică. Copiii sunt încântați și își pot îmbunătăți pronunția și intonația, urmând modelul din înregistrare. La activitatea de pictură putem utiliza de asemenea **aparatură audio,** elevii transpunând versurile în artă pe un fundal sonor.

Prin implementarea corectă și responsabilă a tehnologiei, copiii pot beneficia de o educație modernă care îi pregătește pentru viitor, în timp ce continuă să se dezvolte armonios prin activități creative și interactive.

Prin integrarea echilibrată a tehnologiilor moderne, școlarii pot fi pregătiți pentru provocările lumii digitale, dezvoltând competențe esențiale și atitudini sănătoase față de tehnologie. Adaptarea procesului educațional la nevoile lor specifice rămâne cheia succesului.

Bibliografie:

1.Cerghit, Ioan - *Metode de învățământ. Diversificare și individualizare, editura Polirom, Iași, 2006*

2.Cucoș, Constantin - *Pedagogie. Ediția a III-a revăzută și adăugită, editura Polirom, Iași, 2017*

3.Holotescu, Carmen- *Tehnologii Web și învățarea colaborativă***,** *editura Politehnica, Timișoara, 2011*

4.Ezechil, Liliana - *Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii, editura Didactică și Pedagogică, București, 2012*

5.Istrate, Olimpius - *Instrumente digitale în procesul educational, editura Universitară, București, 2013*

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ETICĂ ȘI INTEGRITATE ACADEMICĂ. ONESTITATE INTELECTUALĂ

Profesor învățământ primar Tudorancea Cătălina-Roxana
Școala Gimnazială „Profesor Mihai Sâmbotin”, Cârligele

„Termenul de *integritate* este în corelație cu cel de datorie, onestitate, corectitudine, cu ideea de angajament moral și reprezintă una dintre valorile ce definesc personalitățile morale”, iar „*integritatea academică* implică un angajament de respectare a unui set de valori, în toate circumstanțele, care să sprijine îndeplinirea propriilor țeluri sau misiuni” (Sandu & Popoveniuc, 2018, p. 85).

„Integritatea cercetătorului științific se referă la valorile onestității, responsabilității și încrederii care trebuie să guverneze activitatea sa și care nu trebuie tulburate de nicio intervenție externă” (Mureșan, 2009, p. 137 apud Sandu & Popoveniuc, p. 86).

La baza eticii și integrității academice privind cercetarea științifică, stau mai multe concepte precum: onestitatea intelectuală, responsabilitatea cercetătorului, respectarea adevărului științific, corectitudinea în utilizarea și citarea surselor, transparența metodologică, obiectivitatea în interpretarea datelor, respectarea normelor deontologice, evitarea plagiatului și asumarea consecințelor propriilor demersuri de cercetare, toate acestea contribuind la credibilitatea și validitatea rezultatelor obținute.

Onestitatea academică (intelectuală) reprezintă unul dintre pilonii centrali ai eticii educaționale și ai integrității în cercetarea științifică. Fără respectarea acestui principiu, procesul de învățare și cercetare își pierde valoarea formativă, iar rezultatele obținute devin lipsite de credibilitate. Într-un context academic în care accesul la informație este rapid și extins, responsabilitatea morală a studentului și a cercetătorului devine foarte importantă în ceea ce privește realizarea unei lucrări științifice.

Onestitatea intelectuală reprezintă unul dintre cele mai importante principii care stau la baza eticii și integrității academice, fiind esențială pentru credibilitatea și valoarea cercetării științifice. Aceasta presupune asumarea corectă a ideilor, respectarea surselor, prezentarea fidelă a datelor și evitarea oricărei forme de manipulare sau denaturare a rezultatelor obținute.

În experiența proprie de cercetare, onestitatea intelectuală s-a manifestat în mod special în etapa de documentare și redactare. Procesul de selecție a surselor, parafrazarea ideilor și citarea corectă a

autorilor reprezintă nu doar o obligație academică, ci și un exercițiu de responsabilitate morală. Onestitatea academică presupune respectarea adevărului, asumarea corectă a surselor utilizate, evitarea plagiatului și prezentarea fidelă a rezultatelor cercetării. Aceasta nu se limitează la respectarea unor reguli formale, ci implică o atitudine etică profundă față de cunoaștere și față de munca intelectuală a celorlalți. În esență, onestitatea academică reflectă caracterul celui care cercetează și modul în care acesta înțelege rolul educației în dezvoltarea personală și profesională (Beauchamp & Bowie, 2001). Preluarea neasumată a ideilor sau utilizarea excesivă a formulărilor originale ale altor autori, chiar și neintenționat, poate compromite integritatea unei lucrări. Este foarte important ca după cercetarea/consultarea unei surse bibliografice, în lucrarea științifică să fie prezentată informația trecută prin filtrul celui care o realizează.

Un alt aspect esențial al onestității intelectuale este legat de interpretarea datelor. Cercetarea științifică autentică presupune prezentarea rezultatelor așa cum sunt ele, chiar dacă acestea nu confirmă ipotezele inițiale. Tentativa de a selecta doar acele date care susțin o concluzie dorită sau de a omite rezultate contradictorii contravine principiilor etice și afectează valoarea științifică a studiului. Onestitatea presupune acceptarea realității așa cum este ea, chiar și atunci când aceasta este inconfortabilă. De asemenea, onestitatea intelectuală implică recunoașterea limitelor propriei cercetări. A admite existența unor constrângeri metodologice, a unor posibile erori sau a unui eșantion restrâns demonstrează maturitate academică și respect față de comunitatea științifică. Integritatea nu înseamnă perfecțiune, ci transparență și asumare. Într-un context în care accesul la informație este facil, tentația de a prelua idei sau formulări fără o citare riguroasă poate apărea ușor, uneori chiar involuntar. Tocmai de aceea, respectarea regulilor de citare și parafrazare nu reprezintă doar o cerință formală, ci o dovadă de respect față de munca intelectuală a altor cercetători.

În context educațional, onestitatea academică se reflectă și în relația dintre cadrele didactice și studenți. Evaluarea corectă, aplicarea uniformă a criteriilor și evitarea favoritismului contribuie la crearea unui climat bazat pe dreptate și echitate. Atunci când regulile sunt clare și respectate de toți actorii educaționali, se consolidează încrederea în instituție și în procesul de învățare. Totodată, onestitatea academică are un rol formativ major. Studenții care sunt încurajați să gândească critic, să își exprime opiniile proprii și să își asume responsabilitatea pentru munca lor dezvoltă competențe esențiale pentru viața profesională. În acest sens, educația pentru integritate academică nu ar trebui să se limiteze la sancțiuni, ci să includă activități de prevenție, consiliere și formare etică.

În era digitală, onestitatea academică capătă noi valențe. Utilizarea tehnologiei și a instrumentelor digitale poate sprijini procesul de învățare, dar poate genera și riscuri etice, precum

copierea neautorizată, utilizarea neasumată a surselor online sau dependența excesivă de conținut generat automat. În acest context, responsabilitatea individuală și conștientizarea valorii muncii intelectuale devin esențiale. Unul dintre cele mai frecvente riscuri este copierea neautorizată a informațiilor din mediul online. Abundența materialelor disponibile pe platforme educaționale, site-uri academice sau rețele de tip open-access poate crea falsa impresie că informația este liberă de orice responsabilitate intelectuală. În lipsa unei educații solide privind citarea și parafrazarea, studenții pot ajunge să preia conținut fără asumare, diminuând valoarea muncii proprii și încălcând principiile onestității academice. Un aspect problematic îl reprezintă utilizarea neasumată sau excesivă a conținutului generat automat. Instrumentele digitale pot sprijini înțelegerea și organizarea ideilor, însă dependența de acestea poate conduce la pierderea gândirii critice și a capacității de analiză personală. În acest context, onestitatea academică presupune nu doar respectarea regulilor formale, ci și asumarea responsabilității pentru ceea ce este produs intelectual, indiferent de mijloacele utilizate. Responsabilitatea individuală devine astfel un element central al integrității academice. Studentul sau cercetătorul onest este cel care își asumă rolul activ în procesul de învățare, utilizează tehnologia ca instrument de sprijin, nu ca substitut al efortului intelectual, și conștientizează valoarea originalității. Munca intelectuală autentică implică reflecție, interpretare și sinteză personală, aspecte care nu pot fi înlocuite de simpla reproducere a informației.

Prin urmare, într-un context educațional digitalizat, onestitatea academică trebuie susținută atât prin reguli instituționale clare, cât și prin formarea unei conștiințe etice individuale. Numai astfel tehnologia poate deveni un aliat al educației, fără a compromite integritatea și valoarea demersului academic.

În concluzie, onestitatea intelectuală nu se reduce la evitarea plagiatului, ci reprezintă un mod de a gândi și acționa în cercetare. Prin respectarea acestui principiu, cercetătorul contribuie la construirea unui climat academic bazat pe încredere, responsabilitate și valoare autentică a cunoașterii și a cercetării științifice.

Bibliografie:

1. Beauchamp, T. L. & Bowie, N. E. (2001). *Ethical Theory and Business*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
2. Resnik, D. B., Elliott, K. C., & Miller, A. K. (2015). A framework for addressing ethical issues in citizen science. *Environmental Science & Policy*, *54*, 475-481. https://doi.org/10.1016/j.envsci.2015.05.008

3. Resnik, D. B., & Elliott, K. C. (2023). Science, values, and the new demarcation problem. *Journal for General Philosophy of Science*, *54*(2), 259-286.
4. Sandu, A. & Popoveniuc, B. (coord.) (2018). *Etică și integritate în educație și cercetare.* București: Editura Tritonic.
5. Socaciu, E., Vică, C., Mihailov, E., Gibea, T., Mureșan V. & Constantinescu, M. (2018). *Etică și integritate academică. Ediția a doua, revăzută și adăugită.* Editura Universității din București.
6. Ștefan, E. E. (2018). *Etica și integritatea academică.* București: Editura Universitară.
7. Zlate, M. (2004). *Etica în educație.* Iași: Polirom.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Explorarea tranziției educației către un ecosistem digital inteligent

Profesor Magaz Vasilica Georgeta
Liceul Teoretic "Callatis", Mangalia

1. Introducere

Educația contemporană traversează o perioadă de redefinire structurală. Modelul tradițional, bazat pe transmiterea liniară a informației prin manualul tipărit, este înlocuit treptat de un "ecosistem digital inteligent". Această tranziție nu reprezintă doar o schimbare de suport (de la hârtie la ecran), ci o transformare profundă a modului în care cunoașterea este accesată, procesată și aplicată. În centrul acestei noi paradigme se află intersecția dintre progresele tehnologice (IA, Cloud Computing) și necesitatea umană de conexiune și empatie.

2. De la Manual la Ecosistem: O Schimbare de Paradigmă

Manualul clasic, deși un instrument fundamental de-a lungul secolelor, prezintă limitări în era vitezei informaționale: este static, se uzează moral rapid și oferă o experiență de învățare pasivă. În contrast, ecosistemul digital propus de strategii precum SMART-Edu 2021-2027 în România, promovează o "școală atractivă pentru elevi, mai adaptată nevoilor și stilului lor de viață".

Elementele cheie ale tranziției:

- Interactivitate: Resursele Educaționale Deschise (RED) și manualele digitale interactive permit elevului să experimenteze prin simulări, nu doar să citească.
- Adaptabilitate: Platformele inteligente folosesc algoritmi pentru a ajusta dificultatea materialelor în funcție de progresul individual al elevului.
- Accesibilitate: Învățarea poate avea loc "oricând și de oriunde", eliminând barierele fizice ale clasei tradiționale.

3. Tehnologia și Știința ca Facilitatori: Inteligența Artificială

Integrarea Inteligenței Artificiale (IA) în educație este considerată motorul acestei transformări. Specialistul Ioana Alina Trandafir subliniază că "inovația pedagogică prin intermediul tehnologiilor digitale contribuie la îmbunătățirea procesului educațional în România," oferind profesorilor instrumente pentru a răspunde nevoilor unei "generații digitale".

Sistemele de evaluare bazate pe IA transcend metodele tradiționale de notare, oferind o "analiză comprehensivă a procesului de învățare în sine", identificând tipare de rezolvare și oferind feedback instantaneu. Astfel, informatica nu mai este doar o materie de studiu, ci devine infrastructura pe care se construiește întreaga experiență didactică.

4. Pilonul Empatiei într-un Mediu Tehnologizat

O eroare comună în viziunea digitalizării este presupunerea că tehnologia înlocuiește factorul uman. Dimpotrivă, un ecosistem inteligent este "ghidat de empatie". Într-o lume automatizată, rolul profesorului se transformă din furnizor de informație în mentor și facilitator de experiențe emoționale.

Tehnologia poate chiar sprijini empatia prin:

- Monitorizarea stării de spirit: Asistenții virtuali pot ajuta la identificarea nivelului de stres sau de energie al elevilor, permițând adaptarea lecției.
- Incluziune: Ecosistemul digital oferă soluții personalizate pentru studenții cu dizabilități, asigurând un mediu fără discriminare.
- Colaborare: Instrumentele online încurajează autonomia și lucrul în echipă, dezvoltând abilități sociale esențiale într-un spațiu virtual sigur.

Impactul etic al inteligenței artificiale (IA) în relația profesor-elev necesită o analiză fină, deoarece această tehnologie nu este un simplu instrument, ci un „al treilea actor” care intervine în procesul de mentorat. Integrarea IA în ecosistemul digital inteligent aduce cu sine provocări etice care pot redefini autoritatea profesorului și autonomia elevului. Într-o paradigmă ghidată de empatie, tehnologia trebuie să rămână un suport, nu un înlocuitor al discernământului uman.

5. Provocări în Contextul Românesc

Deși viziunea este una optimistă, implementarea se lovește de realități pragmatice. Strategia SMART-Edu identifică nevoia acută de dotare a tuturor unităților de învățământ cu infrastructură modernă și, mai ales, necesitatea formării competențelor digitale ale cadrelor didactice. Digitalizarea nu este un scop în sine, ci un mijloc de a reduce decalajele socio-economice.

Pentru ca tranziția către un ecosistem digital inteligent să fie eficientă și sustenabilă, resursele educaționale digitale (RED) trebuie să respecte un set de standarde tehnice riguroase care asigură calitatea, interoperabilitatea și accesibilitatea. Aceste standarde tehnice esențiale permit resurselor să funcționeze pe platforme diferite (LMS - Learning Management Systems) fără modificări de cod, să fie utilizabile de toți elevii, inclusiv de cei cu dizabilități, să fie ușor de găsit în bibliotecile virtuale și să fie conform standardelor Ministerului Educație. De asemenea, orice resursă digitală utilizată în sistemul de învățământ din România trebuie să respecte normele GDPR, asigurând anonimizarea datelor elevilor și stocarea securizată a informațiilor pe servere conforme cu legislația europeană. Printre platformele recomandate care respectă aceste standarde se numără Google Classroom, Moodle sau Livresq.

6. Concluzii

Tranziția de la manualul clasic la ecosistemul digital inteligent este ireversibilă. Succesul acestui proces depinde de capacitatea noastră de a armoniza rigoarea științifică și puterea tehnologiei cu sensibilitatea umană. "Gândirea critică nu dispare — ea evoluează", iar viitorul informaticii în educație constă în crearea unui spațiu unde tehnologia servește omul, nu invers.

În acest nou context, sustenabilitatea educației digitale rezidă în respectarea strictă a standardelor tehnice de interoperabilitate și accesibilitate, asigurând un acces echitabil pentru fiecare elev, indiferent de mediul de proveniență sau de nevoile speciale. Fără o infrastructură digitală standardizată și sigură, tehnologia ar rămâne un element fragmentat; însă, integrată corect, ea devine un catalizator ce transformă învățarea dintr-o obligație statică într-o experiență exploratorie continuă, adaptată ritmului biologic și cognitiv al fiecărui individ.

În final, pilonul etic trebuie să rămână fundamentul pe care se sprijină întregul ecosistem. Deși inteligența artificială poate optimiza procesele de predare și evaluare, ea nu poate substitui legătura morală și afectivă dintre profesor și elev. Responsabilitatea cadrelor didactice este de a ghida această tranziție cu discernământ, utilizând algoritmii pentru a amplifica potențialul uman, și nu pentru a-l

limita. Educația viitorului va fi, astfel, un amestec de precizie tehnologică și căldură sufletească, pregătind generații capabile să navigheze cu succes într-o lume în care umanitatea și inovația sunt inseparabile.

Bibliografie și Surse Documentate

1. Ministerul Educației din România, *Strategia privind digitalizarea educației din România 2021-2027 – SMART.Edu*, disponibilă la edu.ro.
2. Trandafir, I. A. (2025), *Inovația pedagogică în era digitală: Studiu de caz și analiza statistică a integrării tehnologiilor în învățământul românesc*, publicat în Edict.ro.
3. Revista Profesorului (2025), *Impactul tehnologiei asupra procesului educațional*, disponibilă la revistaprofesorului.ro.
4. Digital Skills Romania, *Inițiativa strategică pentru digitalizarea educației SMART-Edu*, disponibilă la digital-skills-romania.eu.
5. Adfaber.org, *Importanța tehnologiei în educație*, perspectivă asupra personalizării învățării.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă

Iordache Monica
Școala Gimnazială Grebănu
Județul Buzău

Integrarea copiilor cu CES (cerințe educaționale speciale) reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale educației moderne. Fiecare copil are dreptul la educație, la respect și la șanse egale de dezvoltare, indiferent de dificultățile pe care le întâmpină. În societatea actuală, școala nu mai trebuie să fie doar un loc al performanței academice, ci și un spațiu al acceptării, colaborării și incluziunii. Copiii cu CES au nevoie de sprijin adaptat nevoilor lor, iar integrarea lor în învățământul de masă contribuie atât la dezvoltarea personală a acestora, cât și la formarea unei societăți mai tolerante și mai empatice.

Copiii cu cerințe educaționale speciale sunt acei elevi care întâmpină dificultăți de învățare, de comunicare, de adaptare socială sau au anumite dizabilități fizice ori intelectuale. Ei pot avea nevoie de metode speciale de predare, de sprijin suplimentar sau de adaptarea curriculumului școlar. Integrarea acestora în școlile obișnuite urmărește participarea activă la viața școlară alături de ceilalți elevi.

Un prim avantaj al integrării este dezvoltarea socială a copilului cu CES. Prin interacțiunea cu ceilalți colegi, copilul își poate îmbunătăți abilitățile de comunicare, încrederea în sine și capacitatea de adaptare. Mediul școlar oferă oportunități de socializare și de învățare prin cooperare, ceea ce contribuie la reducerea izolării și a discriminării. În același timp, integrarea are efecte pozitive și asupra elevilor tipici. Aceștia învață să fie mai toleranți, mai răbdători și mai deschiși față de diversitate. Conviețuirea într-un mediu incluziv îi ajută să înțeleagă faptul că fiecare persoană este diferită și valoroasă în felul său. Astfel, școala devine un loc în care sunt promovate respectul reciproc și solidaritatea. Pentru ca integrarea să fie eficientă, este necesară implicarea mai multor factori. Profesorii trebuie să utilizeze metode de predare adaptate și să colaboreze cu profesorii de sprijin, psihologii și părinții. De asemenea, școala trebuie să ofere un climat sigur și accesibil tuturor elevilor. Comunicarea permanentă dintre familie și cadrele didactice este esențială pentru progresul copilului.

Cu toate acestea, integrarea copiilor cu CES poate întâmpina și dificultăți. Uneori, cadrele didactice nu au suficientă pregătire pentru a lucra cu astfel de elevi, iar lipsa resurselor materiale sau a personalului specializat poate îngreuna procesul educațional. În plus, prejudecățile și lipsa de

informare pot duce la marginalizarea copiilor cu nevoi speciale. Din acest motiv, este important ca societatea să promoveze educația incluzivă și respectarea drepturilor tuturor copiilor.

Integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă reprezintă un pas important spre construirea unei societăți echitabile și umane. Fiecare copil are dreptul să învețe, să se dezvolte și să fie acceptat. Prin sprijin adecvat, colaborare și empatie, școala poate deveni un mediu în care diversitatea este apreciată, iar fiecare elev are șansa de a-și valorifica potențialul. Educația incluzivă nu îi ajută doar pe copiii cu CES, ci contribuie la formarea unor generații mai responsabile și mai tolerante.

Educația reprezintă un drept fundamental al fiecărui copil, indiferent de capacitățile sale intelectuale, fizice sau emoționale. În societatea contemporană, accentul se pune tot mai mult pe incluziune și pe respectarea diversității umane. Din acest motiv, integrarea copiilor cu CES (cerințe educaționale speciale) în învățământul de masă a devenit o prioritate a sistemelor educaționale moderne. Această integrare urmărește oferirea unor șanse egale la educație și dezvoltare tuturor elevilor, prin adaptarea procesului instructiv-educativ la nevoile fiecăruia. Copiii cu CES au nevoie de sprijin suplimentar pentru a participa activ la activitățile școlare și pentru a-și dezvolta potențialul. Integrarea lor în școala de masă nu înseamnă doar prezența fizică într-o clasă obișnuită, ci și participarea reală la viața colectivului, acceptarea și valorizarea fiecărui elev. Educația incluzivă contribuie la formarea unei societăți mai tolerante, mai echitabile și mai responsabile.

Cerințele educaționale speciale reprezintă nevoile suplimentare de educație și sprijin de care au nevoie unii copii pentru a putea învăța și participa eficient la activitățile școlare. Aceste cerințe pot apărea din cauza unor dizabilități fizice, intelectuale, senzoriale, emoționale sau comportamentale, dar și din dificultăți de învățare ori de adaptare socială.

În categoria copiilor cu CES pot fi incluși:

- copiii cu dizabilități intelectuale;
- copiii cu tulburări din spectrul autist;
- copiii cu deficiențe de vedere sau auz;
- copiii cu dificultăți de învățare, precum dislexia;
- copiii cu tulburări emoționale și de comportament;
- copiii proveniți din medii sociale defavorizate, care necesită sprijin educațional suplimentar.

Fiecare copil are nevoi diferite, motiv pentru care metodele de predare și evaluare trebuie adaptate în funcție de particularitățile individuale.

Educația incluzivă are la bază câteva principii importante:

1. Egalitatea de șanse - Toți copiii trebuie să aibă acces la educație de calitate, fără discriminare. Școala trebuie să ofere oportunități egale pentru dezvoltarea tuturor elevilor.

2. Respectarea diversității - Fiecare copil este unic și are propriul ritm de dezvoltare. Diferențele dintre elevi trebuie acceptate și valorizate.

3. Participarea activă - Copiii cu CES trebuie implicați în toate activitățile școlare și extracurriculare, astfel încât să se simtă membri ai colectivului.

4. Colaborarea - Integrarea eficientă presupune colaborarea dintre profesori, părinți, consilieri școlari, profesori de sprijin și comunitate.

Integrarea copiilor cu CES aduce beneficii atât pentru aceștia, cât și pentru colegii lor și pentru întreaga societate

Beneficii pentru copiii cu CES

- dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare;
- creșterea încrederii în sine;
- reducerea sentimentului de izolare;
- acces la modele pozitive de comportament;
- dezvoltarea independenței și a autonomiei.

Participarea la activități comune îi ajută pe acești copii să se adapteze mai ușor la viața socială și să își descopere propriile capacități.

Beneficii pentru ceilalți elevi

Elevii tipici învață:

- să fie mai toleranți și mai empatici;
- să respecte diferențele dintre oameni;
- să comunice și să coopereze cu persoane diferite;
- să dezvolte spiritul de solidaritate și ajutor reciproc.

Astfel, mediul școlar devine unul bazat pe respect și acceptare.

O societate care promovează incluziunea este mai echilibrată și mai umană. Integrarea copiilor cu CES contribuie la reducerea discriminării și la formarea unor cetățeni responsabili și deschiși către diversitate.

Profesorul are un rol esențial în procesul de integrare. El trebuie:

- să adapteze metodele de predare;
- să utilizeze materiale didactice accesibile;
- să încurajeze cooperarea între elevi;
- să creeze un climat pozitiv și sigur în clasă;
- să ofere sprijin emoțional elevilor.

Cadrele didactice trebuie să dea dovadă de răbdare, empatie și flexibilitate. De asemenea, este important ca profesorii să participe la cursuri de formare pentru a învăța metode moderne de lucru cu elevii cu CES. Familia reprezintă principalul sprijin al copilului. Părinții trebuie să colaboreze permanent cu școala și să participe activ la procesul educațional. Comunicarea dintre familie și profesori ajută la identificarea nevoilor copilului și la găsirea celor mai bune soluții pentru dezvoltarea sa. Sprijinul emoțional oferit de familie contribuie la creșterea încrederii în sine și la integrarea mai ușoară a copilului în colectiv.

Deși integrarea copiilor cu CES este benefică, există și anumite dificultăți:

- lipsa resurselor materiale;
- numărul redus de profesori de sprijin;
- clasele prea numeroase;
- pregătirea insuficientă a unor cadre didactice;
- prejudecățile și discriminarea.

Uneori, copiii cu CES pot fi marginalizați sau excluși de colegi din cauza lipsei de informare și de înțelegere. Din acest motiv, școala trebuie să organizeze activități de conștientizare și educare privind acceptarea diversității.

Pentru o integrare eficientă sunt necesare mai multe măsuri:

- formarea continuă a profesorilor;

- angajarea mai multor specialiști;
- adaptarea curriculumului școlar;
- utilizarea tehnologiilor moderne în educație;
- colaborarea dintre școală, familie și comunitate;
- promovarea campaniilor anti-discriminare.

Este important ca fiecare copil să fie încurajat să își dezvolte potențialul și să se simtă acceptat.

Integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă reprezintă o necesitate a societății moderne și un pas important spre construirea unei lumi mai echitabile și mai tolerante. Educația incluzivă oferă fiecărui copil șansa de a învăța, de a se dezvolta și de a participa activ la viața comunității.

Prin colaborare, respect și sprijin adecvat, copiii cu CES pot avea rezultate bune atât din punct de vedere școlar, cât și social. În același timp, ceilalți elevi învață valori importante precum empatia, solidaritatea și acceptarea diferențelor. O școală incluzivă este o școală în care fiecare copil contează și are posibilitatea de a-și construi un viitor mai bun.

Bibliografie

- Gherguț, Alois (2005/2013) – *Sinteze de psihopedagogie specială* sau *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Editura Polirom. Aceste lucrări oferă strategii diferențiate și activități practice pentru integrare.
- Vrășmaș, Ecaterina (2001/2004) – *Școala și educația pentru toți* sau *Educația și învățarea copiilor cu cerințe speciale*, Editura Aramis. Un punct de vedere esențial pentru tranziția de la integrare la incluziune.
- Musu, I. & Taflan, A. (coord.) (1998) – *Terapia educațională integrată*, Editura Pro Humanitate.
- Păun, Emil (1999) – *Școala. O abordare sociopedagogică*, Editura Polirom.
- Gherguț, Alois și Neamțu, C. (2000) – *Psihopedagogia educației integrate*, Editura Polirom.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Integrarea pedagogiei digitale în educația timpurie – experiențe și perspective formative în activitatea didactică din grădiniță

Profesor educație timpurie Ogleja Roxana, Grădinița „Paradisul Copilăriei”

Transformările societății contemporane impun adaptarea permanentă a practicilor educaționale la noile nevoi de formare ale copilului preșcolar. În acest context, pedagogia digitală devine o componentă importantă a procesului instructiv-educativ, oferind cadrelor didactice oportunitatea de a diversifica strategiile de predare și de a crea experiențe de învățare interactive și atractive. Prezentul articol evidențiază importanța integrării instrumentelor digitale în activitatea didactică din grădiniță, precum și impactul pozitiv al formării continue asupra dezvoltării competențelor profesionale ale educatorului. Experiența participării la cursul de Pedagogie digitală a contribuit semnificativ la optimizarea proiectării didactice și la utilizarea creativă a platformei Livresq în elaborarea resurselor educaționale digitale.

Educația timpurie în contextul digitalizării

Educația timpurie reprezintă etapa fundamentală în dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copilului. Într-o societate caracterizată prin dinamism informațional și evoluție tehnologică accelerată, integrarea resurselor digitale în procesul educațional nu mai constituie doar o alternativă modernă, ci o necesitate pedagogică.

Utilizarea tehnologiei în grădiniță trebuie realizată într-o manieră echilibrată și adaptată particularităților de vârstă ale copiilor, astfel încât să susțină învățarea activă, explorarea și jocul didactic. Instrumentele digitale pot facilita accesul la conținuturi interactive, pot stimula motivația pentru învățare și pot contribui la dezvoltarea competențelor-cheie încă din perioada preșcolară.

În acest sens, rolul cadrului didactic devine esențial în selectarea, organizarea și valorificarea resurselor educaționale digitale într-o manieră relevantă și eficientă.

Formarea continuă – premisă a inovării didactice

Dezvoltarea profesională continuă reprezintă o condiție importantă pentru adaptarea educatorului la cerințele actuale ale educației moderne. Participarea la cursul de Pedagogie digitală a constituit o experiență valoroasă de formare, oferind oportunitatea dobândirii unor competențe digitale aplicabile direct în activitatea didactică de la grupă.

Acest program de formare a contribuit la îmbunătățirea modului de proiectare a activităților integrate, prin utilizarea unor metode interactive și a unor resurse digitale atractive pentru copii. De asemenea, cursul a facilitat înțelegerea modului în care tehnologia poate susține diferențierea învățării și implicarea activă a preșcolarilor în procesul educativ.

Experiența formativă a evidențiat faptul că pedagogia digitală nu presupune înlocuirea metodelor tradiționale, ci completarea și modernizarea acestora prin instrumente adaptate generațiilor actuale de copii.

Utilizarea platformei Livresq în proiectarea activităților didactice

Un rol important în optimizarea activităților educaționale l-a avut utilizarea platformei Livresq, care oferă posibilitatea realizării unor resurse educaționale interactive și atractive. În urma participării la cursul de Pedagogie digitală, platforma a devenit un instrument constant în proiectarea și desfășurarea activităților de învățare.

Prin intermediul aplicației au fost create materiale digitale adaptate nivelului de înțelegere al copiilor preșcolari: povești interactive, jocuri didactice, exerciții de asociere, activități multimedia și fișe interactive. Aceste resurse au contribuit la creșterea interesului copiilor pentru activități și la consolidarea cunoștințelor într-un mod ludic și accesibil.

Integrarea resurselor realizate în Livresq a facilitat:

- diversificarea strategiilor didactice;
- dezvoltarea atenției și a participării active;
- stimularea învățării prin descoperire;
- adaptarea conținuturilor la ritmul și particularitățile fiecărui copil;
- crearea unui climat educațional interactiv și motivant.

Totodată, utilizarea resurselor digitale a favorizat colaborarea cu părinții, materialele putând fi accesate și în activitățile de consolidare desfășurate acasă.

Impactul pedagogiei digitale asupra activităților din grădiniță

Experiența practică a demonstrat că utilizarea instrumentelor digitale în educația timpurie poate avea efecte pozitive asupra procesului de învățare atunci când acestea sunt integrate adecvat în activitățile didactice.

Copiii manifestă interes crescut pentru activitățile interactive, participă activ la sarcinile propuse și își dezvoltă competențe cognitive și socio-emoționale prin intermediul jocului educativ digital. În același timp, cadrul didactic beneficiază de oportunitatea unei proiectări mai creative și mai flexibile a demersului educațional.

Pedagogia digitală contribuie astfel la modernizarea procesului instructiv-educativ și la construirea unui mediu de învățare adaptat realităților contemporane, fără a diminua importanța interacțiunii directe, a comunicării și a jocului tradițional.

Concluzii

Integrarea pedagogiei digitale în educația timpurie reprezintă o direcție importantă în dezvoltarea practicilor educaționale moderne. Formarea continuă a cadrelor didactice și utilizarea unor platforme educaționale interactive contribuie la creșterea calității actului educațional și la eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare.

Participarea la cursul de Pedagogie digitală a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale, oferind instrumente concrete pentru proiectarea unor activități moderne, interactive și adaptate nevoilor actuale ale copiilor. Utilizarea platformei Livresq a demonstrat că tehnologia poate deveni un suport valoros în realizarea unor experiențe educaționale relevante și atractive în mediul preșcolar.

În concluzie, pedagogia digitală nu reprezintă doar o tendință educațională actuală, ci o resursă autentică de inovare și eficientizare a activității didactice din grădiniță.

Bibliografie

1. Ministerul Educației – *Curriculum pentru educație timpurie*, București, 2019.
2. Vrășmaș, E. – *Educația timpurie*, Editura Aramis, București, 2012.
3. Istrate, O. – *Pedagogia digitală. Resurse și practici educaționale moderne*, București, 2021.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Educația timpurie în era digitală – între dezvoltare socio-emoțională și inovație pedagogică

Prof. educație timpurie Nicoară Claudia Ancuța
Liceul Tehnologic „Țara Moților" Albac

Rezumat

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, iar provocările actuale ale societății digitale impun adaptarea strategiilor educaționale la noile nevoi ale generațiilor aflate în formare. În contextul transformărilor tehnologice accelerate, cadrele didactice din învățământul preșcolar sunt chemate să îmbine metodele tradiționale cu instrumente digitale moderne, fără a pierde din vedere componenta esențială a educației: dezvoltarea socio-emoțională a copilului.

Introducere

Primii ani de viață sunt decisivi pentru dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copilului. Educația timpurie nu mai poate fi privită exclusiv prin prisma achizițiilor cognitive, ci ca un proces complex, centrat pe formarea competențelor de viață, a autonomiei și a capacității de relaționare.

Societatea contemporană aduce în prim-plan digitalizarea și utilizarea tehnologiei în procesul instructiv-educativ. În acest context, educatorul are rolul de mediator între copil și noile resurse digitale, folosind tehnologia ca sprijin pentru învățare și nu ca substitut al relației umane.

Dezvoltarea socio-emoțională – prioritate în educația timpurie

Literatura de specialitate evidențiază importanța competențelor socio-emoționale încă din perioada preșcolară. Capacitatea copilului de a-și recunoaște emoțiile, de a coopera și de a comunica eficient influențează adaptarea școlară și succesul ulterior în viață.

Activitățile de grup, jocurile de rol, poveștile terapeutice și întâlnirea de dimineață contribuie la dezvoltarea empatiei, a autoreglării emoționale și a relațiilor pozitive dintre copii. Educatorul devine astfel un facilitator al experiențelor de învățare bazate pe colaborare, încredere și siguranță emoțională.

În același timp, educația socio-emoțională reduce riscul marginalizării și contribuie la crearea unui climat educațional incluziv, bazat pe respect și cooperare.

Tehnologia și inteligența artificială în educația timpurie

Transformările digitale influențează din ce în ce mai mult activitatea didactică. Instrumentele digitale interactive, aplicațiile educaționale și resursele multimedia pot crește motivația copiilor și pot susține învățarea prin joc. Totuși, utilizarea tehnologiei trebuie realizată echilibrat și adaptat particularităților de vârstă.

Integrarea inteligenței artificiale în educație deschide noi perspective pentru personalizarea învățării și adaptarea activităților la ritmul fiecărui copil. Cu toate acestea, tehnologia nu poate înlocui relația afectivă dintre educator și copil, esențială în educația timpurie.

Rolul cadrului didactic este de a selecta resursele digitale potrivite și de a transforma tehnologia într-un instrument creativ, care stimulează curiozitatea, imaginația și participarea activă a copiilor.

Exemple de bune practici

În activitatea didactică, utilizarea poveștilor interactive, a jocurilor educative digitale și a aplicațiilor multimedia poate fi îmbinată cu activități practice, artistice și senzoriale. Copiii învață mai ușor atunci când sunt implicați activ și când activitățile au caracter ludic și interdisciplinar.

De asemenea, colaborarea dintre grădiniță și familie are un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului. Comunicarea permanentă cu părinții și implicarea acestora în activități educative contribuie la consolidarea parteneriatului educațional.

Concluzii

Educația timpurie trebuie să răspundă provocărilor societății moderne prin metode inovatoare, centrate pe copil și pe nevoile sale emoționale, sociale și cognitive. Tehnologia poate deveni un sprijin valoros în procesul educațional atunci când este utilizată responsabil și echilibrat.

Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, educatorul rămâne modelul care inspiră, formează și susține dezvoltarea copilului, punând bazele unei educații moderne, incluzive și orientate spre viitor.

Bibliografie

Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Editura Polirom, Iași.

Glava, A., Glava, C. (2020). Introducere în pedagogia preșcolară. Editura DPH, București.

Vrășmaș, E. (2017). Educația timpurie. Editura Aramis, București.

Ministerul Educației (2019). Curriculum pentru educație timpurie. București.

Goleman, D. (2008). Inteligența emoțională. Editura Curtea Veche, București.

OECD (2023). Early Childhood Education and Care in a Digital World.

UNICEF (2024). Digital Learning and Early Childhood Development.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INSTRUMENTELE DIGITALE – RESURSE PENTRU ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. Carmen Bobină- Colegiul Economic „ Virgil Madgearu” Tg-Jiu

Educația, ca proces fundamental în dezvoltarea personală și profesională a individului, este într-o continuă adaptare la schimbările societății. Una dintre cele mai evidente transformări ale ultimelor decenii este integrarea tehnologiei digitale în procesul didactic. În contextul actual, instrumentele digitale nu mai pot fi privite ca simple opțiuni moderne, ci constituie resurse de bază pentru desfășurarea eficientă a activității educaționale. Ele influențează nu doar modul de predare, ci și felul în care elevii învață, interacționează și se dezvoltă într-un mediu informatizat.

Tehnologia a pătruns în spațiul educațional într-un ritm accelerat, mai ales în contextul pandemiei, când învățământul online a devenit o necesitate. Însă această schimbare, forțată la început, a avut ca rezultat o deschidere mai amplă a cadrelor didactice și a elevilor față de utilizarea platformelor digitale. Astfel, instrumentele digitale au demonstrat că pot sprijini cu adevărat procesul educativ, oferind soluții inovatoare pentru predare, învățare și evaluare. Profesorii au început să exploreze platforme de învățare virtuală, aplicații interactive, resurse multimedia și instrumente de testare online, reușind să diversifice metodele didactice și să crească implicarea elevilor.

Unul dintre marile avantaje oferite de aceste instrumente este capacitatea lor de a transforma lecțiile tradiționale în experiențe dinamice, atractive și adaptate la nevoile elevilor. Folosirea tehnologiei permite o prezentare mai clară și mai accesibilă a conținutului, cu ajutorul imaginilor, animațiilor, videoclipurilor sau simulărilor. Elevii pot învăța într-un ritm propriu, pot relua informațiile de câte ori au nevoie și pot exersa în mod interactiv noțiunile predate. În același timp, profesorii pot oferi feedback rapid, pot urmări progresul fiecărui elev și pot adapta strategiile de predare în funcție de nivelul de înțelegere observat.

Mai mult decât atât, instrumentele digitale facilitează comunicarea și colaborarea între toți actorii implicați în procesul educațional – elevi, profesori, părinți și chiar alți specialiști din domeniu. Prin intermediul platformelor online, elevii pot participa la proiecte comune, pot lucra în echipe virtuale și își pot dezvolta competențe esențiale pentru viitor, precum gândirea critică, creativitatea, capacitatea de rezolvare a problemelor sau lucrul în colaborare. Toate acestea contribuie la formarea unui profil de elev pregătit pentru realitățile societății moderne și pentru provocările unei piețe a muncii

tot mai digitalizate. Totuși, integrarea tehnologiei în educație nu este lipsită de provocări. Accesul inegal la echipamente IT și la conexiuni stabile de internet poate conduce la diferențe mari între elevi, mai ales în mediile defavorizate. Aceste inegalități pot accentua decalajele existente și pot afecta echitatea procesului educațional. În același timp, utilizarea necontrolată sau excesivă a tehnologiei poate avea efecte negative asupra sănătății fizice și psihice a elevilor, în special în ceea ce privește timpul petrecut în fața ecranelor sau dependența de gadgeturi. De aceea, este esențial ca profesorii să îmbine metodele digitale cu cele tradiționale, să valorifice avantajele fiecărui tip de abordare și să mențină un echilibru sănătos în cadrul activităților didactice.

Un alt aspect important îl reprezintă nevoia de formare continuă a cadrelor didactice. Utilizarea eficientă a instrumentelor digitale presupune nu doar cunoștințe tehnice, ci și o bună înțelegere a modului în care acestea pot fi integrate pedagogic. Profesorul modern trebuie să fie deschis la nou, să fie dispus să experimenteze și să învețe constant, pentru a răspunde nevoilor tot mai diverse ale elevilor. Rolul său se schimbă fundamental: el nu mai este doar un transmițător de informații, ci un ghid al cunoașterii, un facilitator al învățării și un model de adaptabilitate și inovație.

În concluzie, instrumentele digitale reprezintă o resursă valoroasă și indispensabilă în educația contemporană. Ele oferă oportunități multiple de a transforma procesul educațional într-unul mai atractiv, mai interactiv și mai relevant pentru lumea actuală. Cu toate că există provocări, acestea pot fi depășite printr-o abordare echilibrată, prin sprijin instituțional și prin angajamentul cadrelor didactice de a se adapta și de a evolua odată cu schimbările societății. Viitorul educației este, fără îndoială, unul digital, iar integrarea inteligentă a tehnologiei în activitatea didactică este un pas necesar spre o școală modernă, incluzivă și performantă.

Bibliografie:

https://gutenberg.ro/ro/instrumente-digitale-pentru-predarea-online/

https://digitaledu.ro/

https://edict.ro/exemple-de-bune-practici-in-utilizarea-instrumentelor-digitale-in-activitatea-didactica/

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

METODA JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE LA CLASA PREGĂTITOARE

ARDELEAN ALINA-GEORGIANA
LICEUL TEHNOLOGIC VINGA

Introducerea în mediul școlar reprezintă o etapă crucială în dezvoltarea copilului, iar clasa pregătitoare are rolul fundamental de a asigura o tranziție lină de la universul ludic al grădiniței la rigoarea academică a școlii primare. În acest context, jocul didactic nu este doar o activitate recreativă, ci devine principala metodă de învățare activă, reușind să îmbine armonios efortul intelectual cu plăcerea explorării.

1. Conceptul de Joc Didactic în Context Școlar

Jocul didactic reprezintă o formă de activitate prin care profesorul antrenează copiii în rezolvarea unor sarcini de învățare, folosind elemente de joc pentru a stimula interesul și participarea. La clasa pregătitoare, această metodă valorifică tendința naturală a copilului către acțiune și simulare, transformând concepte abstracte în experiențe concrete și memorabile. Eficiența acestei metode rezidă în capacitatea sa de a menține atenția pe perioade mai lungi, diminuând oboseala specifică efortului cognitiv intens.

2. Funcții și Beneficii în Dezvoltarea Abilităților de Învățare

Utilizarea sistematică a jocului didactic la clasa pregătitoare vizează multiple paliere de dezvoltare:

- **Dezvoltarea cognitivă:** Prin joc, elevii își exersează memoria, atenția selectivă și gândirea logică. Jocurile de clasificare sau de seriere pun bazele conceptelor matematice fundamentale.
- **Dezvoltarea limbajului:** Jocurile de rol și exercițiile onomatopeice contribuie la îmbogățirea vocabularului și la corectarea pronunției, pregătind terenul pentru procesul de alfabetizare.
- **Dezvoltarea socio-emoțională:** Regulile jocului îi învață pe copii importanța respectării normelor, gestionarea succesului și a eșecului, precum și colaborarea în echipă.

3. Structura și Aplicabilitatea Proiectării Didactice

Pentru a atinge obiectivele educaționale dorite, jocul didactic trebuie să fie riguros structurat. Tabelul de mai jos prezintă elementele cheie care trebuie luate în considerare în proiectarea unei astfel de activități:

Element Structură	**Rol și Importanță**
Scopul didactic	Definește finalitatea învățării (ex: recunoașterea culorilor, numerelor sau sunetelor).
Sarcina didactică	Reprezintă problema pe care elevul trebuie să o rezolve pentru a demonstra atingerea scopului.
Regulile jocului	Reglementează interacțiunea dintre elevi și modul de desfășurare a competiției sau colaborării.
Elementele de joc	Includ surpriza, mișcarea, aplauzele sau utilizarea materialelor didactice atractive.

4. Exemple de Bune Practici la Clasă

În practica curentă, jocurile pot fi adaptate fiecărei discipline din curriculumul pentru clasa pregătitoare. De exemplu, la disciplina "Comunicare în limba română", jocul *„Cuvântul interzis”* poate stimula atenția și viteza de reacție verbală. La "Matematică și explorarea mediului", jocul *„Micii detectivi ai naturii”* poate fi folosit pentru a identifica formele geometrice în obiectele înconjurătoare.

Concluzii

În concluzie, metoda jocului didactic este indispensabilă la clasa pregătitoare deoarece răspunde nevoilor psihologice ale elevului de șase ani. Prin joc, învățarea devine un proces natural, lipsit de

constrângeri, care pune bazele succesului școlar viitor. Implementarea corectă a acestei metode necesită creativitate din partea cadrului didactic și o adaptare permanentă la particularitățile colectivului de elevi.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom, Iași.
2. Ministerul Educației Naționale. *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română - clasa pregătitoare*.
3. Păun, E. (2002). *Pedagogie. Fundamentări teoretice și abordări practice*. Editura Polirom, Iași.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Rolul educației tehnologice în dezvoltarea competențelor-cheie ale elevilor din învățământul gimnazial

Prof.Oros Mariana-Camelia
Școala Gimnazială,,Augustin Buzura”Copalnic Mănăștur

Rezumat

Educația tehnologică reprezintă una dintre disciplinele esențiale ale curriculumului modern, având rolul de a contribui la dezvoltarea competențelor practice, digitale și sociale ale elevilor. În contextul progresului tehnologic accelerat și al schimbărilor permanente din societate, școala are responsabilitatea de a pregăti elevii pentru integrarea eficientă în viața profesională și socială. Prezentul articol evidențiază importanța educației tehnologice în formarea competențelor-cheie, metodele moderne utilizate în procesul instructiv-educativ și rolul profesorului în adaptarea activităților didactice la cerințele actuale ale educației.

Introducere

Societatea contemporană este caracterizată printr-o dezvoltare rapidă a tehnologiei și prin transformări majore în toate domeniile de activitate. În acest context, sistemul educațional trebuie să răspundă noilor cerințe sociale și economice prin formarea unor competențe adaptate realităților actuale. Educația tehnologică ocupă un loc important în cadrul disciplinelor școlare, deoarece contribuie la dezvoltarea abilităților practice și la formarea unei gândiri aplicative și creative.

Importanța educației tehnologice în formarea elevilor

Educația tehnologică are rolul de a contribui la dezvoltarea armonioasă a personalității elevului și la pregătirea acestuia pentru viața cotidiană și profesională. Prin caracterul său aplicativ, disciplina stimulează participarea activă a elevilor și dezvoltă interesul pentru activitățile practice. Elevii sunt implicați în realizarea unor produse, machete sau proiecte, fapt care contribuie la dezvoltarea creativității și a spiritului practic.

Metode moderne utilizate în predarea educației tehnologice

Modernizarea procesului instructiv-educativ presupune utilizarea unor metode interactive și centrate pe elev. Învățarea prin proiect, utilizarea tehnologiei digitale și activitățile colaborative contribuie la dezvoltarea competențelor practice și sociale ale elevilor. Utilizarea platformelor

educaționale și a materialelor multimedia crește atractivitatea lecțiilor și facilitează accesul rapid la informație.

Rolul profesorului în eficientizarea procesului educativ

Profesorul de educație tehnologică are un rol important în organizarea și desfășurarea activităților didactice. Acesta trebuie să creeze situații de învățare atractive și să adapteze metodele didactice la particularitățile elevilor. În contextul educației moderne, profesorul devine facilitator al învățării, organizator al activităților practice și mentor educațional.

Educația tehnologică și dezvoltarea competențelor-cheie

Activitățile practice și interdisciplinare facilitează dezvoltarea competenței digitale, a spiritului antreprenorial și a competențelor sociale. Elevii dobândesc deprinderi practice și capacitatea de a utiliza informațiile în mod eficient. Totodată, aceștia își dezvoltă responsabilitatea, perseverența și capacitatea de organizare.

Provocări și perspective

În ciuda importanței sale, educația tehnologică se confruntă cu numeroase provocări, precum insuficiența resurselor materiale și necesitatea actualizării permanente a conținuturilor didactice. Cu toate acestea, dezvoltarea tehnologiei digitale oferă oportunități importante pentru modernizarea procesului educațional.

Concluzii

Educația tehnologică are un rol esențial în formarea competențelor necesare elevilor pentru integrarea eficientă în societatea contemporană. Prin activități practice și metode moderne de predare, disciplina contribuie la dezvoltarea gândirii creative, a spiritului practic și a competențelor digitale.

Bibliografie

1. Cerghit, I. – Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Cucoș, C. – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014.
3. Joița, E. – Instruirea constructivistă – o alternativă, Editura Aramis, București, 2006.
4. Ionescu, M., Radu, I. – Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
5. Ministerul Educației – Programa școlară pentru disciplina Educație tehnologică și aplicații practice.
6. UNESCO – Education for Sustainable Development Goals, Paris, 2017.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Impactul aplicațiilor educaționale digitale asupra motivației preșcolarilor

Prof. educaţie timpurie Calancea Alina-Gabriela
Grădiniţa cu P.P.Nr.10 Structură a Școlii Gimnaziale "Ion Creangă" Huși, jud.Vaslui

În prezent, tehnologia digitală a devenit o parte integrantă a vieții noastre cotidiene, iar practicile educaționale contemporane sunt puternic influențate de utilizarea aplicațiilor educaționale digitale care pot fi o modalitate inovatoare și interesantă de a-i implica pe copii în procesul educațional. Totuși, rămân încă multe necunoscute în ceea ce privește impactul acestor aplicații asupra preșcolarilor. Aflați la început de drum în mediul educațional, se ridică încă probleme legate de faptul că își petrec deja prea mult timp în fața ecranelor, fără a avea niciun beneficiu. Stă în puterea noastră să-i ajutăm să aibă o raportare corectă față de tehnologie, să-și găsească echilibrul, fiind conștienți atât de avantaje, cât și de potențialele riscuri. Acest echilibru trebuie să se regăsească și în sala de grupă, unde tehnologia trebuie utilizată într-un mod echilibrat, alături de metode de învățare tradiționale, pentru a obține rezultate optime.

Bazat pe o cercetare evaluativă, articolul contribuie la înțelegerea impactului utilizării aplicațiilor educaționale digitale asupra preșcolarilor. Este un punct de plecare pentru îmbunătățirea procesului educațional în școli, de interes nu doar din perspectiva politicilor educaționale și a deciziei în educație, ci și pentru profesori și părinți, spre beneficiul imediat al preșcolarilor. Schimbările pornesc de la conștientizarea impactului extraordinar pe care îl au aplicațiile educaționale digitale asupra motivației de învățare și nivelului performanțelor. preșcolarilor.

Metodologia cercetării

Am stabilit următoarele obiective:

- Compararea nivelului de motivație între activitățile tradiționale și cele digitale pe aceeași temă .
- Măsurarea performanței școlare prin capacitatea de a reține, reda informații simple, de a se implica activ în învățare.
- Evaluarea transferului cunoștințelor în cadrul unui proiect final prezentat în fața grupei.

Ipoteza cercetării:

Utilizarea aplicațiilor educaționale digitale crește nivelul de motivație și îmbunătățește performanța copiilor în activitățile de învățare.

Desfășurarea propriu-zisă:

Prima etapă - Desfășurarea de activități didactice prin metode tradiționale;

A doua etapă - Repetarea activității dar de această data cu ajutorul unei aplicații digitale educaționale(Wordvall, LearningApps, puzzle jigsaw;)

A treia etapă- Evaluarea transferului cunoștințelor în cadrul unui proiect final prezentat în fața grupei.

Am urmărit indicatori precum: interesul, participarea, atenția, corectitudinea răspunsurilor, entuziasmul.

Impactul aplicațiilor digitale educaționale asupra motivației și performanței copiilor preșcolari este un subiect intens studiat în domenii precum Psihologia educației și Tehnologia educațională. Efectele pot fi atât pozitive, cât și negative, în funcție de modul în care aceste aplicații sunt utilizate.

Aplicațiile digitale reprezintă un instrument didactic valoros, capabil să transforme activitatea de învățare într-o experiență atractivă și interactivă (Papert, 1993). Cu toate acestea, eficiența lor depinde de modul în care sunt integrate în procesul educațional și de competențele digitale ale cadrului didactic (Mandache, 2025).

Se recomandă utilizarea echilibrată a acestora, în completarea metodelor tradiționale, pentru a asigura o dezvoltare armonioasă a copiilor. În concluzie, tehnologia, utilizată corect, poate deveni un aliat important în stimularea motivației și în creșterea calității actului educațional la nivel preșcolar.

Bibliografie:

Constantin Cucoș (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.

Elena Joița (2006). *Instruirea constructivistă*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Ioan Nicola (2003). *Tratat de pedagogie școlară*. București: Editura Aramis.

Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. București.

Ministerul Educației (2021). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*. București.

Institutul de Științe ale Educației (2018). *Ghid pentru educația timpurie*. București.

Ministerul Educației (2022). *Strategia privind digitalizarea educației din România (SMART-Edu)*. București.

Sorin Cristea (2010). *Fundamentele pedagogiei*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Noi orientări educaționale în grădinițe-aplicabilitate și beneficii

Prof. educaţie timpurie Calancea Alina-Gabriela
Grădiniţa cu P.P.Nr.10 Structură a Școlii Gimnaziale "Ion Creangă" Huși, jud.Vaslui

Educația timpurie (0-6 ani) trece printr-un proces amplu de reformă, axat pe transformarea copilului din receptor pasiv în participant activ la propria formare. Noile orientări vizează o abordare holistică ce îmbină starea de bine(pomovată și de scrisorile metodice din învățământul preșcolar), dezvoltarea cognitivă și competențele digitale.

Noile orientări educaționale în grădinițe pun un accent deosebit pe trecerea de la metodele tradiționale de transmitere a cunoștințelor la o învățare centrată pe copil, interactivă și adaptată provocărilor lumii digitale. Noile orientări pun accent pe copil ca individ activ, curios și capabil să învețe prin experiențe directe.

Un prim pas al acestui proces de reformă a fost introducerea activităților integrate în procesul instructiv educativ din grădinițe. Activitățile integrate reprezintă acele demersuri didactice în care conținuturi din diferite domenii (limbaj, matematică, științe, artă, mișcare) sunt îmbinate într-o activitate unitară, bazată pe o temă comună. Activitățile integrate reprezintă o metodă eficientă și modernă de organizare a învățării în grădiniță, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului. Ele reflectă modul natural de învățare al copiilor și susțin formarea competențelor esențiale pentru viață. Activitățile integrate contribuie la dezvoltarea simultană a tuturor dimensiunilor: cognitivă, emoțională, socială și fizică. Copilul nu învață fragmentat, ci într-un mod unitar și coerent. Copiii înțeleg mai ușor informațiile atunci când acestea sunt legate între ele. De exemplu, o temă despre natură poate include elemente de limbaj, matematică și artă, facilitând o învățare profundă. Activitățile variate și interactive sunt mai atractive pentru copii. Învățarea prin joc și explorare îi motivează să participe activ și cu interes. Prin sarcini diverse, copiii sunt încurajați să găsească soluții, să pună întrebări și să își exprime ideile în mod liber. Activitățile integrate permit diferențierea sarcinilor în funcție de nivelul și ritmul fiecărui copil, contribuind la incluziune. Aici putem aminti despre activitățile (STEAM), activități ce combină știința, arta și explorarea practică.

Un alt pas al acestui proces de reformă a fost digitalizarea inteligentă. În contextul dezvoltării accelerate a tehnologiei, educația se adaptează noilor cerințe ale societății digitale. Chiar și la nivel preșcolar, utilizarea instrumentelor digitale începe să joace un rol important în sprijinirea procesului instructiv-educativ. Digitalizarea nu înlocuiește metodele tradiționale, ci le completează, oferind noi

oportunități de învățare. Digitalizarea în grădiniță presupune integrarea tehnologiei în activitățile didactice, prin utilizarea unor dispozitive precum tablete, table interactive, aplicații educaționale sau resurse multimedia. Aceasta trebuie realizată într-un mod echilibrat, adaptat vârstei copiilor. Introducerea tehnologiei în educația preșcolară aduce și numeroase avantaje cum ar fi:crește atractivitatea activităților didactice, stimulează curiozitatea și interesul copiilor, facilitează învățarea vizuală și auditivă, dezvoltă competențele digitale de bază, sprijină învățarea interactive.

Tehnologia poate fi integrată în moduri variate: vizionarea de materiale educative (animații, povești), jocuri interactive pentru învățarea numerelor și literelor(woerdwall), utilizarea tablei interactive pentru activități de grup, aplicații educaționale adaptate vârstei, audierea de cântece și povești.

Noile orientări educaționale transformă grădinița într-un spațiu al creativității și al acceptării, unde educatorul devine un facilitator al învățării, punând bazele unei dezvoltări holistice a personalității copilului.

Grădinița modernă devine un spațiu de co-creare unde educatorul este un facilitator. Succesul acestor orientări depinde de echilibrul dintre inovația digitală și nevoia fundamentală a copilului de mișcare, joc liber și interacțiune umană.

Bibliografie:

Ministerul Educației, Curriculum pentru educația timpurie, 2019.

Bocoș, Mușata, Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Editura Polirom.

Culea, L. (coord.), Activitatea integrată din grădiniță: ghid practic, Editura DPH.

Istrate, Olimpus, Pedagogia digitală, Resurse online.

UNESCO, Recomandări privind calitatea în educația timpurie.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța tehnicilor de lucru în dezvoltarea creativității școlarului mic

Prof. înv. primar Olaru Alina-Gina
Școala Gimnazială „Petre Mironescu-Mera”

Tehnicile de lucru și materialele care se folosesc în activitățile desfășurate în cadrul disciplinei *Arte vizuale și abilități practice* contribuie la dezvoltarea creativității copiilor și a capacității de expunere practică, având posibilitatea de a comunica prin mijloace diverse propriile idei, trăiri, sentimente. Este important să dezvoltăm copiilor dorința de a obține ceva inedit, iar acest lucru îl putem realiza având ca linie directoare diversitatea.

Cunoașterea limbajului și a tehnicilor de lucru de către copii duce la dezvoltarea creativității în realizarea ideilor în forme artistice variate.

Experiența pedagogică demonstrează importanța aplicării unor procedee de lucru variate pentru reușita activităților plastice. Aceste „artificii” pedagogice dau o notă de originalitate lecției în sine. La activitățile de educație plastică folosirea unui procedeu sau altul ține în primul rând de tehnica de lucru, care este ea însăși procedeu. Cunoașterea și folosirea diferitelor tehnici de lucru de către copii creează acestora, pe de o parte, posibilități largi de exprimare plastică, pe de altă parte, un start egal în acțiunile lor, deoarece copiii lucrează diferit, în ritm propriu, cu diverse materiale și instrumente de lucru.

Cadrul didactic trebuie să cunoască și să folosească adecvat tehnicile și metodele de predare-învățare menite să stimuleze activismul și creativitatea copiilor. A încuraja creativitatea școlarilor presupune un cadru didactic deschis și permisiv, acceptând și dând libertate copiilor. Cel mai important este ca acesta să dea copiilor timp: timp să se joace, timp să experimenteze, timp să facă greșeli, timp să încerce toate posibilitățile într-o situație și timp să exploreze propria lor lume imaginară. Tot acest timp îi va ajuta să devină mai creativi în rezolvarea problemelor, ar putea deveni adulți care gândesc mai departe de aparențe.

Tehnica de lucru nu este altceva decât un joc cu reguli, în care copilul descoperă puterea de acțiune a celor mai neașteptate instrumente și materiale. El observă că se poate desena și picta nu numai cu creionul și pensula, dar și cu palma, cu degetul, cu bețișorul, cu un băț de chibrit, cu coada pensulei, învățând să inventeze și să improvizeze astfel de instrumente. Culoarea nu mai stă cuminte în pastile, ci se lasă întinsă cu degetul, suflată cu un pai sau cu gura, culoarea stropește, sare, este vie. Un tablou poți face pe orice: hârtie, pânză, asfalt, sticlă, lemn, faianță etc.

În rezolvarea problemelor de tehnică sau de expresie plastică trebuie pornit întotdeauna de la exerciții-joc mai simple și de la jocul de compoziție. Fiecare activitate este dominată de rezolvarea unei probleme de tehnică sau de expresie. Rezultatele pe care le obțin copiii prin exerciții sunt marcate de propria personalitate, de inspirația și experiența lui anterioară.

Cunoașterea și folosirea de către copii a tehnicilor de lucru le creează un start mai bun sau egal în activitatea practică, căci în fiecare clasă există copii care se descurcă mai greu când sunt puși în fața unor instrumente și materiale pe care le văd pentru prima dată. Tehnicile de lucru care conduc cel mai mult la dezvoltarea creativității prin activitățile practice sunt cele folosite în lucrul cu materiale din natură sau deșeuri. Dacă în tehnicile de lucru în hârtie, fire de lână, materiale textile, copiii parcurg un anumit proces tehnologic demonstrat și explicat de dascăl, în activitățile cu materiale din natură un rol deosebit îl are imaginația fiecăruia deoarece se anunță copiilor tema lăsând la libera lor alegere modul de execuție.

Materialele și instrumentele de lucru sunt indispensabil legate de tehnicile de lucru. A mânui instrumente de muncă simple precum, acul, foarfeca, lipiciul etc., a utiliza materiale naturale (paie, semințe, pietre, plante) sau prelucrate (hârtia, textile) sunt abilități strict necesare.

Prin tehnicile de lucru copiii constrâng materialele folosite să configureze altceva decât sunt ele, fără să-și piardă propria structură. Mâna condusă de gândirea și simțirea copilului trebuie să acționeze direct și firesc asupra acestor materiale pentru a le conferi calități plastice noi. Folosirea tehnicilor de lucru nu trebuie să fie un scop în sine întrucât acesta blochează procesul de cultivare a creativității copiilor, cel mai mult poate să ducă la o virtuozitate exterioară.

Cu cât materialele sunt mai diversificate, copiii dau frâu liber imaginației pentru crearea de obiecte cu temă dată. S-ar putea spune că în folosirea tehnicii îndoirii hârtiei copiii nu-și dezvoltă imaginația, dar nu este adevărat. După executarea lucrării fiecare copil decorează sau poate da o utilizare individuală obiectului realizat.

Tehnicile de lucru specifice activităților artistico-plastice și practice sunt la îndemâna copiilor. Ei trebuie învățați cum să folosească instrumentele de lucru puse la dispoziția lor, să le diferențieze și să le utilizeze corect. Deoarece există copii care pot avea o dezvoltare mai lentă, alții mai rapidă este importantă elaborarea unui program educativ adecvat pentru a realiza o educație diferențiată.

Materialele și instrumentele folosite în cadrul disciplinei *Arte vizuale și abilități practice*, au impus familiarizarea cu anumite tehnici de lucru. Însușirea lor de către copii este la fel de importantă precum cunoașterea unor noțiuni practice. Familiarizarea treptată a copiilor cu unele tehnici de lucru mărește curiozitatea lor și caracterul atractiv al activităților din cadrul acestei discipline. Ea poate fi

organizată sub forma unor exerciții-joc, a unor demonstrații, instructaje, dar mai ales, pe baza metodei învățării prin descoperire.

Cunoașterea și folosirea de către copii a diferitelor tehnici de lucru și libera lor alegere, potrivită temperamentului și sensibilității fiecăruia, le creează acestora condițiile pentru un start egal în activitatea lor, căci în fiecare clasă sunt copii care lucrează mai bine și mai repede și alții, care se descurcă mai greu atunci când sunt puși în fața unor materiale și instrumente de lucru noi.

Tehnicile de lucru mai bine cunoscute de copii sunt cele tradiționale și sunt mai ușor de folosit, dar există și tehnici mai puțin cunoscute (quilling, origami, kirigami colaj, decolaj etc.) care se pot folosi în cadrul activităților, în măsura în care permit condițiile materiale și nivelul de pregătire a copiilor.

Pentru ca folosirea tehnicilor de lucru și a exercițiilor-joc să devină eficiente într-o activitate de educație artistico-plastică, acestea trebuie să îndeplinească anumite condiții:

- Să dezvolte copiilor interes și o atitudine conștientă față de acțiunile propuse în activitate;
- Să fie aplicate diferențiat, în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor;
- Introducerea unei noi acțiuni plastice să fie precedată de demonstrația corectă, precisă, clară a modului de lucru, urmată de o serie de exerciții pregătitoare;
- Să se desfășoare într-o succesiune progresivă, respectând creșterea gradată a complexității lor;
- Să fie variate, să suscite interesul pentru lucru, să înlăture monotonia;
- Să asigure creșterea gradului de independență a copiilor în realizarea efectivă a lucrărilor plastice.

Obținerea unor lucrări expresive și care să oglindească efortul depus de copil depinde în mare măsură și de mijloacele materiale puse la dispoziție. „Opera de artă“ executată prin migala copilului, în care acesta a investit efort, voință, afecțiune, gust și sensibilitate este unică și incomparabilă.

Însușirea acestor tehnici de lucru este importantă pentru formarea deprinderilor de exprimare, ca ș automatizarea deprinderilor pentru scris în scopul comunicării de idei și sentimente. Deprinderea devine o noțiune complexă în relația ochi-minte-mână. Cu cât ochiul înregistrează mai multe detalii și mintea reține mai multe elemente în contactul cu lumea reală, cu atât mâna se supune mai ușor și lucrează mai liber.

Iată numai câteva valențe formative ale importanței tehnicilor de lucru specifice activităților artistico-plastice în dezvoltarea creativității școlarilor, cât și importanța pe care o au ele în formarea personalității umane. Putem așadar să înțelegem rolul acestor activități în viața copiilor, în formarea lor și să ne gândim la desfășurarea unor astfel de activități cu responsabilitate și pasiune.

Importanța tehnicilor de lucru în stimularea creativității școlarului reiese din evaluarea progresului înregistrat pe tot parcursul procesului de învățare. În ceea ce privește evaluarea, activitățile plastice și practice implică o analiză complexă, deoarece se referă atât la produsul muncii copiilor, cât și la cunoștințele despre materiale și caracteristicile acestora, precum și la utilizarea tehnicilor de lucru specifice vârstei în scopul prelucrării acestora și realizării unor produse simple, dar și la o analiză a comportamentului și atitudinii copiilor față de creațiile lor.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Model -Test de antrenament

Prof. Braiț Anișoara Mihaela
Școala Gimnazială ,,Mihai Veliciu" Șepreuș, jud. Arad

SUBIECTUL I **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cu sacu-i plin de banalităţi s-a prezentat
şi anul ăsta zâna primăvara,
cu toate-acestea noi ne-am bucurat
de parcă-ar fi venit întâia oară.

Contrazicându-mă cu mine însămi şi-n sfârşit,
riscând să-mi stric pantofii prin noroi,
m-am dus să văd ce flori au răsărit
în parcul vast şi gol de lângă noi.

De mult nu mă-ncercase aşa dor
de viaţă şi călcam nerăbdătoare;
simţeam cum se-nfioare sub picior
pământul umed, fecundat de soare.

Copacii goi mi s-au părut încântători -
Parcă-aş fi vrut să-i strâng în braţe să-i
sărut
(trecusem până-atunci de-atâtea ori
pe lângă ei şi nici nu i-am văzut)

Iar ceru-albastru, vag, nedefinit
(ca rochiile care ies la spălat),
cu capul dat pe spate l-am privit
şi l-am găsit de-a dreptul minunat.

Pe urma-am dat de toporaşi lângă-un stejar
erau aşa de-albaştri, delicaţi -
ca nişte firmituri lăsate-n dar
de primăvară, printre pomi-ntunecaţi.

M-am aplecat cu inima bătând,
dar când era să-i rup, nici eu nu ştiu
de ce şi cum, dar mi-a venit în gând
ca pentru ei paharu-i un sicriu.

Şi m-am întors spre casa mai agale,
c-o oboseală fericită-n paşi,
iar dacă mâinile-mi erau la fel de goale,
în schimb aveam în suflet toporaşi.

Toporaşi - Magda Isanos

Textul 2

Violetele sau toporașii (*Viola odorata*) sunt plante perene, de dimensiuni reduse, ce ating o înălțime de maximum 15 cm. Acestea nu posedă o tulpină aeriană vizibilă, frunzele și florile dezvoltându-se direct dintr-un rizom (rădăcină subterană) scurt și gros. Frunzele au o formă caracteristică de inimă (cordate) și sunt dispuse sub formă de rozetă. Florile, de un violet intens sau albastre-purpurii, sunt compuse din cinci petale inegale și emană un parfum dulce, foarte apreciat în cosmetologie.

Specia este nativă în Europa și Asia, fiind adaptată la climatul temperat. În România, toporașii cresc spontan în zonele de câmpie și deal, preferând solurile umede, bogate în nutrienți, aflate la liziera pădurilor de foioase sau sub tufișuri, unde beneficiază de semiumbră. Planta se înmulțește eficient prin stoloni, formând colonii dense care acoperă solul primăvara devreme (martie-aprilie).

Încă din antichitate, toporașul a fost utilizat în scopuri medicinale. Rizomii și florile conțin substanțe precum saponinele și acidul salicilic, având proprietăți expectorante și antiinflamatorii. În prezent, extractul de violetă este o notă de bază în industria parfumurilor de lux. De asemenea, florile sunt comestibile și pot fi utilizate în stare proaspătă în salate sau cristalizate cu zahăr pentru decorarea produselor de cofetărie.

Sursă: Libertatea - Dicționar de plante: Toporașii (Viola odorata)

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 2. **2 puncte**

Două zone geografice din România în care toporașii cresc în mod spontan sunt ..... și .....

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2**. 2puncte**

Toporașii ating o înălțime maximă de:

a) 5 cm.

b) 15 cm

c) 30 cm

d) 50 cm.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. 2 puncte

Cerul este comparat în textul poetic cu:

a) niște firmituri lăsate în dar.

b) un sicriu de sticlă.

c) rochiile care ies la spălat.

d) un sac plin de banalități.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1: 2 puncte Motivul pentru care eul liric nu culege florile este:

a) a uitat să ia un pahar cu apă.

b) a considerat că paharul este un „sicriu” pentru ele.

c) toporașii erau prea puțini sub stejar.

d) s-a grăbit să ajungă acasă înainte de ploaie.

5. Notează„X”în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals,bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
1. Copacii parcului sunt descriși ca fiind plini de frunze verzi și flori bogate.		X
2. Comparația cerului cu „rochiile care ies la spălat” sugerează o nuanță de albastru deschis, palid.	a	
3. În final, autoarea decide să lase toporașii neculeși, luându-i doar în suflet, nu și în mâini.	a	

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
1. Frunzele toporașilor au o formă de inimă și sunt așezate sub formă de rozetă.	x	

2. În România, toporașii cresc de obicei în zonele montane înalte.		X
3. Deși sunt plante decorative, florile de toporași sunt toxice și nu pot fi consumate.	x	

6. Identifică în primele două strofe două figuri de stil diferite pe care le vei preciza. 6 puncte

7. Prezintă,în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte 8.

8. 8. Crezi că omul ar trebui să lase florile în mediul lor natural sau să le culeagă pentru a-și înfrumusețea casa? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 1. 6 puncte

9. Asociază fragmentul din „Toporași" de Magda Isanos cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

B.

1. Conțin diftong toate cuvintele din seria: 2 puncte

a) oară, soare, voiam.

b) viorea, sicriu, nici.

c) de, și, prin.

d) m-am, s-a, pământul.

2. Seria care conține doar cuvinte derivate este: 2 puncte

a) toporași, înnorat, grădină.

b) toporași, nedefinit, căsuță.

c) primăvara, noroi, frunze.

d) vast, gol, încântători

3. Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în secvențele următoare: *„Cu sacu-i plin de banalități s-a prezentat" și „ Copacii goi mi s-au părut încântători*"sunt: 2 puncte

a) noutăți, urâți.

b) obișnuințe, fascinanți.

c) ciudățenii, plictisitori.

d) minuni, mari.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte

Cuvântul subliniat în secvența „pentru ei paharu-i un sicriu” este folosit cu sens figurat. Acesta are sens propriu de bază în enunțul:

a) Am băut un pahar cu apă rece după plimbarea prin parc.

b) El a băut până la fund paharul suferinței în acea zi.

c) Bunica i-a dăruit un pahar de vorbă vecinului său.

d) Sportivul a ridicat cu mândrie paharul victoriei.

5. Identifică, în secvența: *„În România, toporașii cresc spontan în zonele de câmpie și deal, preferând solurile umede, bogate în nutrienți, aflate la liziera pădurilor de foioase”,* trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza în tabelul de mai jos: 6 puncte

substantiv	caz

6. Alcătuiește un enunț imperativ în care substantivul „toporași”, să aibă funcția sintactică de complement direct și un enunț asertiv în care adjectivul „delicat” să aibă funcția sintatică de nume predicativ. 6 puncte

7. Transcrie propozițiile din următoarea frază, precizând felul acestora: „Violetele sunt plante de dimensiuni reduse ce ating o înălțime de maximum 15 cm.” 6 puncte

8. Rescrie enunțul următor, corectând greșelile de orice natură: 6 puncte

„I-am spus la acei copiii că m-ar fii bucurat dacă nu ar fii rupt toporașii care i-au văzut în poiană!”

SUBIECTUL al II-lea (20 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare semnificativă petrecută în timpul unei plimbări într-un colț de natură (parc, pădure sau grădină), inserând o secvență descriptivă și o secvență dialogată.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea temei propuse;
- prezentarea unei întâmplări, cu respectarea succesiunii logice a evenimentelor;
- includerea unei secvențe descriptive (de minimum 30 de cuvinte) prin care să surprinzi frumusețea naturii primăvara;
- includerea unei secvențe dialogate, integrate în firul narativ;
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat.

Notă! Punctajul pentru compunere se acordă astfel: conținutul compunerii – 12 puncte; redactarea compunerii – 8 puncte (coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; lizibilitatea – 1 punct).

.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

INTEGRAREA ECHIPAMENTELOR TEHNICE IN ACTIVITAȚILE EDUCAȚIONALE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof.educație timpurie DRUȚU ADINA
Scoala Gimnazială,,Vasile Pârvan ''Bârlad
Grădinița cu Program Prelungit Nr 11 –structură

Societatea contemporană este profund influențată de progresul tehnologic, iar educația nu poate rămâne în afara acestui proces. În învățământul preșcolar, integrarea echipamentelor tehnice (calculator, tabletă, tablă interactivă, videoproiector, aplicații educaționale) reprezintă o provocare, dar și o oportunitate importantă pentru modernizarea actului educațional. Utilizate corect, aceste resurse pot sprijini dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copilului, respectând particularitățile de vârstă.

1. Integrarea echipamentelor tehnice în activitățile educaționale

Echipamentele tehnice pot fi integrate în activitățile educaționale sub forma unor mijloace didactice moderne, care completează metodele tradiționale. În grădiniță, acestea sunt utilizate în special pentru:

- ✓ prezentarea de imagini, povești sau materiale audio-video;
- ✓ jocuri didactice interactive;
- ✓ activități de consolidare a cunoștințelor;
- ✓ stimularea limbajului, atenției și imaginației.

Rolul educatoarei este esențial în selectarea și utilizarea adecvată a acestor resurse, astfel încât tehnologia să fie un instrument de sprijin, nu un scop în sine.

2. Oportunități ale utilizării echipamentelor tehnice în învățământul preșcolar

Integrarea tehnologiei în activitățile educaționale oferă numeroase beneficii:

2.1. Creșterea atractivității activităților

Materialele digitale sunt dinamice și atractive, captând mai ușor atenția copiilor. Culorile, sunetele și animațiile contribuie la menținerea interesului și la implicarea activă a preșcolarilor.

2.2. Stimularea învățării prin joc

Tehnologia permite realizarea unor jocuri educative interactive, adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor. Prin joc, copiii învață mai ușor, într-un mod natural și plăcut.

2.3. Dezvoltarea competențelor cognitive și digitale

Utilizarea echipamentelor tehnice contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a memoriei, a atenției și a capacității de rezolvare a problemelor. De asemenea, copiii dobândesc primele competențe digitale, necesare integrării ulterioare în societatea modernă.

2.4. Facilitarea învățării diferențiate

Tehnologia permite adaptarea activităților la ritmul și nivelul fiecărui copil, oferind posibilitatea reluării sau aprofundării conținuturilor educaționale.

3. Limite în utilizarea echipamentelor tehnice

Deși beneficiile sunt evidente, utilizarea tehnologiei în învățământul preșcolar prezintă și anumite limite:

3.1. Accesul limitat la echipamente

Nu toate unitățile de învățământ dispun de dotări tehnice adecvate, iar lipsa resurselor materiale poate îngreuna integrarea eficientă a tehnologiei.

3.2. Nivelul de pregătire al cadrelor didactice

Utilizarea corectă a echipamentelor tehnice presupune competențe digitale specifice. Lipsa formării continue poate conduce la o utilizare superficială sau ineficientă a tehnologiei.

3.3. Timpul limitat de utilizare

La vârsta preșcolară, timpul petrecut în fața ecranelor trebuie strict controlat, pentru a nu afecta dezvoltarea fizică și emoțională a copilului.

4. Riscuri asociate utilizării echipamentelor tehnice

Utilizarea neadecvată a tehnologiei poate genera anumite riscuri:

- dependența de ecrane;
- reducerea interacțiunii directe dintre copii;
- diminuarea jocului liber și a activităților practice;
- suprastimularea senzorială.

Aceste riscuri pot fi prevenite prin stabilirea unor reguli clare de utilizare și prin combinarea echilibrată a metodelor tradiționale cu cele moderne.

5. Rolul educatoarei în utilizarea echipamentelor tehnice

Educatoarea are responsabilitatea de a:

- selecta conținuturi educaționale adecvate vârstei;
- integra tehnologia în mod echilibrat în activitățile zilnice;
- supraveghea permanent copiii;
- colabora cu părinții pentru asigurarea continuității educaționale.

Tehnologia trebuie să sprijine dezvoltarea globală a copilului, fără a înlocui interacțiunea umană, jocul și activitățile practice.

Bibliografie

1. **Andronache, D., & Vlăsceanu, L.** (2008). *Educația în era tehnologiei informației*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. **Butean, A.** (2015). *Tehnologia informației și comunicării în educația preșcolară*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
3. **Cojocaru, S.** (2019). „Impactul tehnologiei digitale asupra procesului educațional în învățământul preșcolar”, în *Revista de Pedagogie Preșcolară*, 16(2), 45-58.
4. **Duncan, T. G., & Barber, R. G.** (2017). *Digital Media in Early Childhood: Challenges and Opportunities*. New York: Routledge.
5. **European Commission.** (2019). *Key Competences for Lifelong Learning: Digital Competence*. Luxemburg: Publications Office of the European Union.
6. **Gros, B.** (2016). *Psihopedagogia instruirii asistate de calculator*. Iași: Editura Polirom.
7. **Marian, M., & Vasile, D.** (2018). „Tehnologia în educația timpurie – avantaje și limite”, în *Educația 21*, 12(3), 77-85.
8. **Mihăilescu, G.** (2020). *Tehnici moderne în educația preșcolară*. București: Editura Trei.

9. **Ministerul Educației din România.** (2021). *Curriculum pentru învățământul preșcolar*. București: MEN.
10. **Nut, C.** (2014). *Didactica şi tehnicile instruirii*. Iași: Editura Lumen.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PLANTELE CARNIVORE

Prof. Cojocaru Florin Alin
Școala Gimnazială Rojiște, județul Dolj

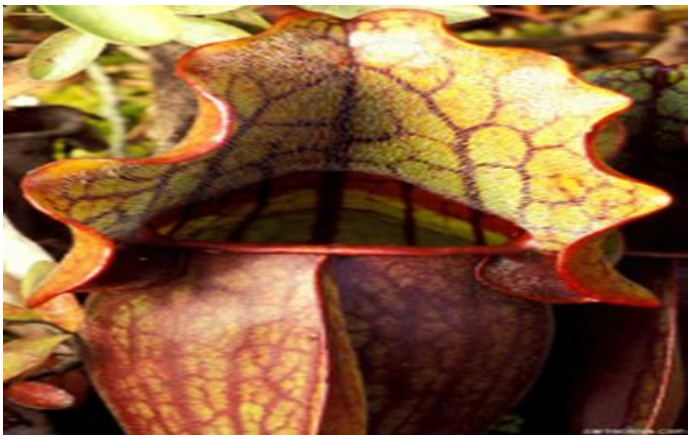
Plantele carnivore sunt considerate a fi o minune a naturii deoarece trăiesc în locuri unde solul este sărac în substanțe nutritive, drept urmare sunt nevoite să supraviețuiască printr-o strategie unică: capturează insecte și chiar animale mici pe care le “ consumă".

Acestea sunt grupate în 6 familii, cuprinzând circa 600 de specii, ce se găsesc în toate zonele de pe pământ, în medii variate.

Până în prezent, oamenii de știință au identificat cinci modalități prin care acestea se hrănesc.

1. **Prinderea în urnă.**

Acesta este considerat cel mai simplu mecanism de prindere a prăzii. Majoritatea insectelor sunt atrase de coloratia marginilor și a pereților interni, iar altele, de seva dulce. Odată ademenite în capcană, insectele alunecă în frunză modificată sub formă de urnă.

Nepenthes

Majoritatea plantelor care se hrănesc astfel, au marginile de sus a ulcioarelor prevăzute cu niște peri orientate în jos ce împiedică insectele să evadeze.

Un motiv în plus pentru care victima nu evadează, este faptul că seva dulce conține substanțe narcotice care amețesc insecta. Pereții interiori ai ulciorului secretă enzime care descompun corpul insectei, apoi, planta își extrage substanțele nutritive de care are nevoie.

Exemple de plante: *Darlingtonia California și Sarracenia (America de Nord); Nepenthes (Asia).*

2. Capcană " cu arc" sau plesnitoarea lui Venus.

Această utilizează o capcană ce se formează pe partea lată a frunzelor, nervura principala formând un fel de încheietură. Capcana este activată când insecta atinge perișorii senzitivi din interiorul capcanei.

Venus flytrap

Când prada realizează o singură mișcare nu se întâmplă nimic, însă a două mișcare provoacă în rădăcina plantei o excitație pentru închiderea capcanei. Acest sistem de declanșare în doi timpi ai plesnitorii lui Venus s-a dezvoltat foarte eficient, evitând activarea accidentală a capcanei, la atingerea uni strop de ploaie. .

După activarea capcanei, aceasta se închide într-o fracțiune de secundă iar insecta este prinsă înăuntru.

Timp de câteva zile, planta extrage substanțele nutritive din pradă. După terminarea 'mesei' capcana se redeschide.

3. Capcană adezivă.

Atrase de coloritul frunzelor și de picăturile ce seamănă cu apa, de pe perișorii plantei, insectele zboară pe frunze, unde rămân blocate datorită substanțelor lipicioase. Cu cât se zbate mai mult să evadeze, cu atât perișorii se strâng și mai tare, în cele din urmă insecta rămânând imobilizată.

Exemple de plante din aceast ă categorie: *Drosera rotundifolia (roua cerului) Byblis*.

Drosera rotundifolia

4. Capcană veziculară.

Plantele prezintă un organ mic, asemănător cu o vezică, situate la nivelul rădăcinilor. Vezica are prelungiri așezate în vecinătatea unei trape. În momentul în care prada atinge aceste prelungiri, trapa se deschide rapid.

Datorită diferenței de presiune, capacul este împins în interior, iar victima este aspirată înăuntru cu tot cu apă. Glandele din vezica elimină apa, iar apoi începe digestia pradei.

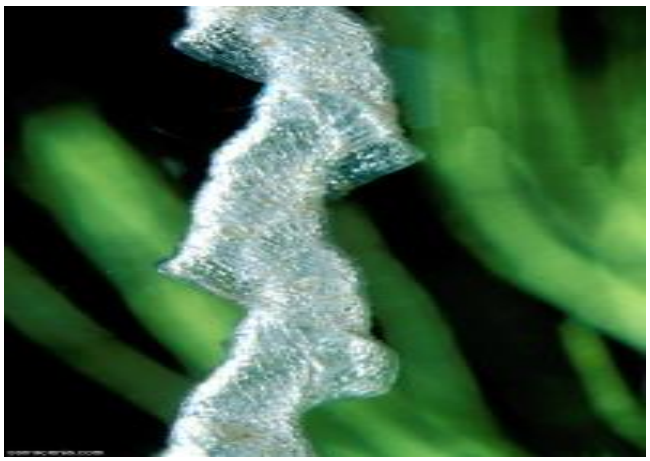
Exemplu*: Utricularia*

Urticularia

5. Capcana “ tirbușon”

Genlisea este o specie înrudită cu trandafirul și plutește în apele puțin adânci, parțial scufundată. În partea scufundată se află niște capcane formate din frunze împărțite în două ce seamănă cu un “Y”. Ambele capete ale lui “ Y” sunt răsucite că un tirbușon, în interiorul căruia se află un canal. Pereții interioriai acestuia sunt prevăzuți cu perisori orientați in jos.Odată intrată, prada nu poate decât înainta, ajungând într-o camera digestivă de unde planta își extrage substanțele nutritive.

Genlise

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Impactul utilizării ecranelor la vârsta preșcolară

Studiu de specialitate

Prof.educație timpurie, Oanță Livia Nicoleta, Șc. Gim. Vlaicu Vodă structura GPN. Nr.1 , Slatina, Olt

În ultimii ani, timpul petrecut de preșcolari în fața tabletei, a televizorului și a telefoanelor a crescut considerabil. Utilizarea tehnologiei începe înainte de vârsta de 1 an și a fost de curând estimată la mai mult de 2 ore pe zi la copiii mai mici de 9 ani. Aceste dispozitive sunt utilizate frecvent ca mijloace de divertisment sau de calmare a copilului sau chiar ca suport educațional.

Un grup de cercetători au scanat creierul mai multor copii între 3-5 ani și au descoperit o dezvoltare mai lentă a anumitor părți ale creierului (asociate cu limbajul, cititul și alte abilități cognitive) la copiii care stau în fața ecranelor mai mult de o oră pe zi (limita recomandată de specialiști).

Creierul evoluează rapid în primii 5 ani, fiind o perioada critică în dezvoltare. Copilul începe să construiască relaţii securizante cu ceilalţi şi să îşi însuşească comportamente sănătoase absorbind informații și formând conexiuni puternice care pot ține o viață. (LaMotte, 2019)

Majoritatea studiilor analizate indică faptul că utilizarea excesivă și nesupravegheată a ecranelor poate avea efecte negative semnificativ.

La nivel cognitiv, poate fi remarcată diminuarea capacității de concentrare și apariția dificultăților în menținerea atenției asupra activităților care nu oferă o stimulare vizuală rapidă. În ceea ce privește dezvoltarea limbajului, utilizarea prelungită a ecranelor este corelată cu reducerea comunicării verbale dintre copii și adulți, fapt ce poate determina întârzieri în dezvoltarea vocabularului și probleme în exprimarea clară și coerentă. Din perspectivă socio-emoțională, copiii care petrec perioade îndelungate în fața dispozitivelor digitale pot manifesta dificultăți în relaționare, impulsivitate, scăderea nivelului de empatie și o toleranță redusă la frustrare. Totodată, la nivel fizic, excesul de timp petrecut în fața ecranelor contribuie la sedentarism, tulburări ale somnului și apariția unor probleme de sănătate, precum obezitatea infantilă sau oboseala oculară.

Am efectuat acest studiu de specialitate pentru a evidenția efectele utilizării ecranelor asupra principalelor dimensiuni ale dezvoltării copilului preșcolar: cognitivă, lingvistică, socio-emoțională și fizică.

Studiu – impactul utilizării ecranelor

Grupa mare (5–6 ani), formată din 25 de copii.

Observații: Copiii care petreceau peste două ore pe zi în fața ecranelor manifestau dificultăți de concentrare, tendință de izolare și stări accentuate de oboseală în timpul activităților desfășurate la grădiniță.

Intervenție: Au fost introduse activități interactive și jocuri de mișcare, iar colaborarea cu părinții a avut ca scop diminuarea timpului petrecut de copii în fața ecranelor.

Rezultate: În urma intervenției, s-au observat îmbunătățiri ale atenției, ale comportamentului social și o implicare mai activă în activitățile desfășurate.

Ecranele pot susține învățarea atunci când sunt folosite intenționat. Aplicațiile educaționale, documentarele adaptate vârstei sau jocurile care implică gândire logică pot completa experiențele reale. Utilizarea rămâne benefică dacă:

- nu înlocuiește relațiile directe;
- nu interferează cu somnul și mesele;
- încurajează dialogul cu adultul.

Copilul învață mai eficient atunci când discută despre ce vede și când adultul îl ajută să facă legături cu viața de zi cu zi.

În final, ecranele fac parte din viața copiilor. Deciziile zilnice legate de program, somn și mese influențează echilibrul hormonal, atenția și relația cu alimentația. Abordarea preventivă, bazată pe informații și observație, ajută la menținerea sănătății pe termen lung.

BIBLIOGRAFIE:

Dumitru, I. Al. (2016). Dezvoltarea copilului mic. București: Editura Didactică și Pedagogică.

- Neagu, A. (2018). Psihologia vârstelor. Iași: Editura Polirom.
- Piaget, J. (2005). Psihologia copilului. București: Editura Didactică și Pedagogic

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Emoțiile și gestionarea emoțiilor la preșcolari

Cornean Ancuța-Elena
Grădinița PP Dumbrăvița

În primii ani de viață, copilul descoperă lumea prin emoții. Bucuria, frica, tristețea, entuziasmul sau furia apar zilnic în activitățile preșcolarului și influențează modul în care acesta comunică, învață și se integrează în colectiv. Grădinița reprezintă unul dintre primele medii sociale în care copilul învață să își exprime emoțiile, să le recunoască și să le gestioneze într-un mod potrivit.Din experiența de la grupă, am observat că un copil care își poate exprima emoțiile în mod sănătos se adaptează mai ușor, colaborează mai bine cu ceilalți și are mai multă încredere în sine. În schimb, dificultățile emoționale pot conduce la conflicte, izolare sau reacții impulsive. Tocmai de aceea, educația emoțională trebuie să ocupe un loc important în activitatea educatoarei.Rolul cadrului didactic nu este doar acela de a transmite informații, ci și de a crea un climat sigur și echilibrat, în care fiecare copil să se simtă acceptat și înțeles. Gestionarea emoțiilor se învață treptat, prin exemple, jocuri, conversații și activități adaptate vârstei.

1. Particularitățile emoționale ale preșcolarilor

Perioada preșcolară este caracterizată printr-o dezvoltare emoțională intensă. Copiii trăiesc emoțiile cu mare intensitate și, de multe ori, reacționează spontan, fără să poată controla ceea ce simt. La această vârstă, ei au nevoie de sprijin pentru a înțelege și denumi emoțiile pe care le trăiesc.În cadrul activităților zilnice, se observă frecvent schimbări rapide de dispoziție. Un copil poate trece într-un timp foarte scurt de la râs la plâns, de la entuziasm la frustrare. Aceste reacții sunt firești și fac parte din procesul de maturizare emoțională.De asemenea, preșcolarii învață prin imitare. Atitudinea adulților și modul în care aceștia își exprimă emoțiile influențează comportamentul copiilor. Dacă adultul reacționează calm și empatic, copilul va învăța treptat să procedeze la fel.Un aspect important este dezvoltarea empatiei. În jurul vârstei de 5-6 ani, copiii încep să înțeleagă mai bine emoțiile celorlalți și să manifeste comportamente de ajutorare, compasiune și cooperare.

2. Rolul educatoarei în dezvoltarea emoțională a copilului

Educatoarea are un rol esențial în formarea echilibrului emoțional al copiilor. Atmosfera din grupă influențează starea emoțională a preșcolarilor, iar copilul are nevoie să simtă că este ascultat, apreciat și încurajat.În activitatea de zi cu zi, este important ca educatoarea să observe

comportamentul copiilor și să identifice eventualele dificultăți emoționale. Uneori, agresivitatea, refuzul de a participa la activități sau izolarea pot ascunde nesiguranță, teamă sau nevoia de atenție.Comunicarea calmă și apropierea afectivă contribuie la construirea unei relații de încredere între copil și adult. Un simplu gest de încurajare sau o discuție purtată cu răbdare poate avea un impact pozitiv asupra copilului.În același timp, educatoarea trebuie să ofere modele de comportament adecvate. Copiii observă și imită reacțiile adulților, iar modul în care cadrul didactic gestionează situațiile dificile devine un exemplu pentru ei.

3. Modalități de gestionare a emoțiilor în grădiniță

Gestionarea emoțiilor la preșcolari poate fi realizată prin activități simple, atractive și adaptate nivelului lor de înțelegere. Jocul reprezintă cea mai eficientă metodă de lucru, deoarece copilul învață natural și fără presiune.Una dintre activitățile utile este „Roata emoțiilor”, prin care copiii identifică și denumesc stările pe care le simt. Prin imagini, povești și conversații, aceștia învață să recunoască emoțiile și să vorbească despre ele.Poveștile terapeutice au, de asemenea, un rol important. Personajele și situațiile prezentate îi ajută pe copii să înțeleagă anumite trăiri și să găsească soluții pentru diferite probleme. După lectură, discuțiile libere îi încurajează să își exprime propriile emoții.Activitățile artistice contribuie la exprimarea emoțională într-un mod creativ. Desenul, modelajul, muzica sau jocurile de rol îi ajută pe copii să își exteriorizeze sentimentele și să își dezvolte autocontrolul.În situațiile conflictuale, este important ca adultul să intervină calm și să îi ajute pe copii să găsească soluții potrivite. Pedepsele dure sau etichetările negative nu rezolvă problema, ci pot accentua nesiguranța și frustrarea copilului.Un alt aspect important este crearea unor rutine zilnice. Copiii se simt mai siguri atunci când activitățile sunt organizate și previzibile. Stabilitatea și sentimentul de siguranță reduc anxietatea și facilitează adaptarea la colectiv.

4. Colaborarea cu familia

Educația emoțională nu poate fi realizată doar în grădiniță. Colaborarea dintre educatoare și familie este foarte importantă pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.Părinții trebuie informați despre comportamentul și nevoile emoționale ale copiilor. Discuțiile deschise și recomandările oferite familiei pot contribui la găsirea unor metode comune de educație.Atunci când copilul primește sprijin și înțelegere atât acasă, cât și la grădiniță, acesta se dezvoltă mai echilibrat și învață mai ușor să își gestioneze emoțiile.În experiența de la grupă, am observat că acei copii care beneficiază de susținere emoțională constantă sunt mai cooperanți, mai încrezători și se adaptează mai ușor la cerințele colectivului.

Concluzii

Emoțiile fac parte din viața fiecărui copil și influențează dezvoltarea sa intelectuală, socială și comportamentală. În perioada preșcolară, copilul are nevoie de sprijin pentru a învăța să își exprime și să își controleze emoțiile.Rolul educatoarei este unul complex și presupune răbdare, empatie și implicare permanentă. Prin activități adecvate și prin crearea unui climat afectiv pozitiv, cadrul didactic poate contribui la formarea unor copii echilibrați, siguri pe ei și capabili să stabilească relații armonioase cu cei din jur.Consider că educația emoțională trebuie să fie prezentă zilnic în activitatea din grădiniță, deoarece dezvoltarea emoțională sănătoasă reprezintă baza unei integrări școlare și sociale reușite.

Bibliografie

Băran-Pescaru, A. – Fundamentele psihopedagogiei preșcolare, Editura Aramis.

Verza, E. – Psihologia copilului și pedagogia preșcolară, Editura Didactică și Pedagogică.

Goleman, D. – Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche.

Șchiopu, U., Verza, E. – Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAȚIA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES)

p.î.p. Mădălina-Elena Ioan
Școala Gimnazială Nr. 24, Galați, jud. Galați

Educația reprezintă un drept fundamental al fiecărui copil, indiferent de particularitățile sale cognitive, fizice sau emoționale. Copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) constituie o categorie diversă, care necesită abordări educaționale adaptate pentru a-și atinge potențialul maxim. În ultimele decenii, accentul s-a mutat de la segregare la incluziune, promovând ideea că școala trebuie să se adapteze nevoilor elevului, nu invers. Cerințele educaționale speciale se referă la nevoile suplimentare de sprijin pe care un copil le are pentru a participa eficient la procesul educațional. Acestea pot include: dizabilități intelectuale, tulburări din spectrul autist, deficiențe de vedere sau auz, tulburări de învățare (dislexie, disgrafie), tulburări de comportament și atenție (ADHD).

Educația specială și educația incluzivă sunt două concepte complementare. Educația specială oferă servicii specializate, în timp ce educația incluzivă urmărește integrarea copiilor cu CES în școlile de masă. Acești copii au nevoie de metode adaptate pentru a învăța eficient. Educația incluzivă presupune integrarea copiilor cu CES în școlile obișnuite, alături de ceilalți elevi. Scopul este de a le oferi șanse egale și de a combate discriminarea.

Pornind de la particularităţile individuale ale fiecărui elev s-a concluzionat că un rol deosebit în educaţia acestor copii îl joacă curriculumul şcolar care trebuie să dispună de un mare grad de flexibilitate şi adaptabilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare, să asimileze cunoştinţele şi să progreseze în ritmul său propriu. Formularea obiectivelor, stabilirea conţinutului instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor, evaluarea elevilor, relaţia cu cadrele didactice, personalul specializat joacă un rol deosebit în cadrul acestui proces. Fiecare conţinut, metodă, mijloc, procedeu utilizat în educaţia copiilor cu cerinţe educative speciale trebuie particularizat, adaptat tipului de deficienţă cu care ne confruntăm, posibilităţilor reale de învăţare ale acestor copii şi vârstei.

Modalităţile de sprijin în actul învăţării – cele mai utile metode şi tehnici de sprijinire a învăţării elevilor cu CES sunt: învăţarea de la copil la copil, asigurarea unui confort socio-afectiv favorabil învăţării, parteneriatul cu părinţii în învăţare, comunicarea cu alţi specialişti din afara şcolii,

perfecţionarea continuă a şcolii şi personalului, cunoaşterea şi analiza conduitelor de învăţare specifice fiecărui elev, la care se adaugă o evaluare continuă a învăţării pentru optimizarea actului didactic.

Profesorii joacă un rol esențial în adaptarea procesului educațional. Printre strategiile eficiente se numără: **individualizarea învățării (**planurile educaționale individualizate (PEI) sunt esențiale pentru adaptarea obiectivelor și metodelor la nevoile elevului), **învățarea diferențiată** (utilizarea unor metode variate pentru a răspunde stilurilor diferite de învățare), **utilizarea tehnologiei asistive** (tablete, aplicații educaționale sau software specializat pot facilita învățarea), **colaborarea interdisciplinară** (profesorii colaborează cu psihologi, logopezi și consilieri școlari pentru a sprijini copilul).

Provocări în educația copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES)

Educația copiilor cu CES reprezintă un proces complex, care implică adaptare continuă, resurse adecvate și colaborare între mai mulți factori educaționali. În ciuda progreselor realizate în direcția incluziunii, există numeroase provocări care pot influența negativ parcursul educațional al acestor copii: lipsa resurselor materiale și umane, pregătirea insuficientă a cadrelor didactice, clasele suprapopulate, atitudini negative și stigmatizare, dificultăți în colaborarea familie–școală, curriculum rigid, acces limitat la servicii de sprijin.

Fiecare copil cu CES este diferit. Metoda eficientă pentru unul poate să nu funcționeze pentru altul. Astfel, copilul cu ADHD are nevoie de activități scurte , alternarea muncii cu mișcarea, contact vizual înainte de explicații, reducerea distragerilor. Copilul cu dislexie de text mai mare și aerisit, citire pe silabe, folosirea culorilor , mai mult timp pentru sarcini. Copilul cu întârziere intelectuală de exerciții simple și repetitive, exemple concrete, multe demonstrații practice, verificarea frecventă a înțelegerii .

Concluzii

Educația copiilor cu cerințe educaționale speciale este un domeniu complex, care necesită implicare, adaptabilitate și colaborare. Numai printr-o abordare integrată și colaborativă se poate asigura o educație echitabilă și de calitate pentru toți copiii.

Bibliografie

1. Gherguț, Alois- „Educația incluzivă și pedagogia diversității”, Editura Polirom, București, 2016.
2. Vrăşmaş, Ecaterina - „Introducere în educaţia cerinţelor speciale”, Editura Credis, Bucureşti, 2004.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ABORDĂRI INOVATOARE ÎN RELAȚIA GRĂDINIȚĂ-FAMILIE: STRATEGII DE COOPERARE PRIN LECTURĂ ȘI JOC LA DEBUTUL PREȘCOLARITĂȚII

PESCARU NICOLETA ROMINA, ȘC. GIM. VLAICU VODĂ, STRUCTURA G.P.N. NR.1,SLATINA

Educația timpurie reprezintă fundația pe care se sprijină întreaga evoluție ulterioară a copilului. Succesul procesului instructiv-educativ depinde în mod direct de calitatea colaborării dintre grădiniță și familie. Pentru copiii de grupă mică, această colaborare este cu atât mai critică, deoarece ei traversează o perioadă de tranziție marcată de anxietatea de separare și de adaptarea la un mediu social nou.

Primii ani din viața copilului configurează matricea evoluției sale psihologice și emoționale. În această etapă, interacțiunea sinergică dintre mediul instituțional și cel familial devine un pilon central pentru reușita educațională.

Pentru preșcolarii din grupa mică, trecerea de la universul securizant al familiei la micro-societatea grădiniței este marcată frecvent de:anxietate acută de separare, dificultăți de autoreglare emoțională, necesitatea adaptării rapide la reguli noi de grup.

Depășirea acestor obstacole implică trecerea de la o comunicare formală (ședințe, informări) la un parteneriat educațional autentic, bazat pe co-participare. Introducerea părinților în spațiul clasei ca actori educaționali activi transformă grădinița într-un spațiu familiar și predictibi l.

Parteneriatul cu părinții nu trebuie să fie doar o comunicare formală despre progresele copilului, ci o implicare activă, o „împreună-lucrare” în care adultul devine partener de joc și de învățare. Lucrarea de față își propune să prezinte două exemple de bune practici care au demonstrat că prezența părinților în spațiul grupei transformă mediul educațional într-unul cald, securizant și motivant.

Implicarea părinților în activitățile de la grupă are beneficii multiple: copilul simte mândrie și siguranță văzându-și părintele implicat, iar părintele dobândește o înțelegere mai profundă a metodelor pedagogice utilizate. Activitățile de tip atelier, precum cele propuse în continuare, facilitează o conexiune emoțională autentică, element esențial în dezvoltarea socio-afectivă a preșcolarului mic.

Implementarea acestor exemple de bune practici a avut la bază strategii participative, menite să scoată părintele din rolul de simplu spectator. Abordarea a fost una centrată pe copil, dar și pe

nevoile adultului de a înțelege dinamica grupei. Am utilizat metode precum învățarea prin cooperare, jocul de rol și conversația euristică.

Planificarea acestor activități a presupus o etapă de pregătire anterioară, în care am comunicat părinților obiectivele urmărite, asigurându-mă că aceștia înțeleg că nu este vorba despre o evaluare a abilităților lor artistice sau muzicale, ci despre bucuria de a fi prezenți alături de copiii lor. Această etapă de "spargere a gheții" a fost crucială pentru succesul demersului, eliminând eventualele inhibiții ale adulților în spațiul școlar.

Exemple de bune practici

1. Activitatea: „Povești colorate în doi – Citim, desenăm, ne conectăm"

Această activitate a fost concepută pentru a încuraja alfabetizarea timpurie și pentru a consolida relația afectivă dintre copil și părinte prin intermediul lecturii.

Desfășurare: Într-un cadru relaxat, educatoarea a lecturat o poveste terapeutică adaptată nivelului de înțelegere al grupei mici. Părinții și copiii au ascultat împreună, așezați pe perniță, într-o atmosferă liniștită. După lectură, a urmat o scurtă discuție despre personajele principale și despre emoțiile resimțite.

Sarcina de lucru: Partea creativă a constat în reprezentarea prin desen a scenei preferate. Părintele și copilul au lucrat pe aceeași foaie, colaborând în alegerea culorilor și a formelor.

Impact: Prin această activitate, părinții au învățat tehnici de adresare a întrebărilor pe marginea unui text, iar copiii au asociat lectura cu un moment de plăcere și atenție exclusivă din partea adultului. Rezultatul final nu a fost doar un desen, ci o experiență de „conectare prin culoare".

2. Activitatea: „Familia Orchestră"

Această activitate a vizat dezvoltarea sensibilității auditive și a coordonării, punând accent pe colaborarea sincronizată între membrii grupului.

Desfășurare: Părinții și copiii au fost invitați să formeze o „orchestră" neconvențională. Aceștia au avut sarcina de a identifica vizual semnalele oferite de educatoare și de a utiliza clopoței muzicali pentru a reda o linie melodică simplă.

Sarcina de lucru: Fiecare pereche părinte-copil a primit fiecare un clopoțel cu o anumită notă/culoare. Provocarea a fost ca fiecare să „sune" clopoțelul exact la momentul potrivit, contribuind astfel la armonia întregii piese muzicale.

Impact: Această activitate a generat o stare de bine colectivă și a demonstrat importanța fiecărui membru în cadrul unei comunități (clasa). Părinții au observat capacitatea de concentrare a copiilor lor și au exersat, alături de aceștia, ascultarea activă și disciplina necesară unei activități de grup.

Analiza rezultatelor și feedback-ul participanților

Evaluarea impactului acestor activități a fost realizată prin observarea sistematică a comportamentului copiilor și prin aplicarea unor scurte chestionare de tip 'propoziții incomplete' adresate părinților la finalul sesiunilor.

Rezultatele au indicat o îmbunătățire semnificativă a stării de bine a preșcolarilor. Copiii care prezentau anterior dificultăți de adaptare sau plâns la despărțirea de dimineață au manifestat o atitudine mult mai relaxată în zilele ce au urmat activităților "împreună". Părinții, la rândul lor, au raportat o mai bună înțelegere a importanței lecturii acasă, declarând că activitatea "Povești colorate în doi" le-a oferit un model de interacțiune pe care îl pot replica în mediul familial.

Din punct de vedere social, grupul de părinți a devenit mai coeziv. Dacă la începutul anului interacțiunile dintre aceștia erau minime, colaborarea din cadrul "Familiei Orchestră" a facilitat comunicarea informală și a pus bazele unei comunități de suport în jurul grupei mici.

Concluzii

Succesul acestor activități confirmă faptul că atunci când școala și familia lucrează „împreună pentru educație", barierele de comunicare dispar. Pentru grupa mică, astfel de experiențe sunt vitale deoarece transformă grădinița într-o extensie a familiei. Exemplele de bune practici prezentate demonstrează că metodele interactive și implicarea directă a părinților cresc calitatea actului educațional și asigură o dezvoltare armonioasă a preșcolarilor.

Bibliografie

Cucoș, Constantin, 2014, Pedagogie, Editura Polirom.

Gliga, Lucia, 2002, Învățarea activă, Editura Ministerului Educației și Cercetării.

Păun, Emil, 2017, Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică, Editura Polirom.

Vrășmaș, Ecaterina, 2008, Intervenția socio-educațională ca sprijin pentru părinți, Editura Aramis.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Prof. Lazarin Alexandru-Lucian
Școala Gimnazială Nr. 24, Galați, jud. Galați

Educația este un drept fundamental al fiecărui copil, indiferent de capacitățile sale fizice, intelectuale sau sociale. În societatea modernă, conceptul de educație incluzivă a devenit tot mai important, deoarece promovează egalitatea de șanse și respectul pentru diversitate. Educația incluzivă presupune integrarea tuturor copiilor în sistemul de învățământ, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale.

Ce este educația incluzivă?

Educația incluzivă este un model educațional care urmărește ca toți elevii să învețe împreună, în același mediu școlar, indiferent de diferențele dintre ei. Aceasta se bazează pe ideea că fiecare copil este unic și are dreptul la educație adaptată nevoilor sale. Incluziunea nu înseamnă doar prezența fizică a elevilor în clasă, ci și participarea activă și implicarea lor în procesul de învățare.

Principiile educației incluzive

Educația incluzivă se bazează pe câteva principii esențiale:

- ✓ egalitatea de șanse – toți copiii au dreptul la educație
- ✓ respectarea diversității – diferențele sunt acceptate și valorizate
- ✓ adaptarea învățării – metodele de predare sunt ajustate în funcție de nevoile elevilor
- ✓ participarea activă – fiecare elev este implicat în activități

Implementarea unui sistem educațional incluziv are multiple beneficii atât pentru elevi, cât și pentru societate în ansamblu. În primul rând, promovează egalitatea de șanse, oferind fiecărui copil posibilitatea de a se dezvolta în condiții adecvate și de a-și valorifica potențialul. În al doilea rând, această abordare contribuie la reducerea prejudecăților și discriminării, învățând elevii să fie mai toleranți și mai empatici față de diferențe. De asemenea, elevii cu nevoi speciale beneficiază de un mediu educațional adaptat, care îi susține în procesul de învățare, dezvoltându-le abilitățile sociale, cognitive și emoționale.

Principalele aspecte ale educației incluzive includ:

- ✓ Adaptarea curriculumului și a metodelor de predare pentru a fi accesibile tuturor.
- ✓ Crearea unui mediu școlar sigur și primitor.
- ✓ Promovarea respectului și acceptării diversității.

- ✓ Colaborarea între profesori, părinți și comunitate pentru a sprijini elevii cu nevoi speciale.
- ✓ Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.

Exemple de practici inclusive:

- ✓ adaptarea testelor pentru elevii cu dificultăți,
- ✓ utilizarea materialelor vizuale și interactive,
- ✓ lucrul în echipe mixte,
- ✓ sprijin oferit de profesorul de sprijin,
- ✓ accesibilizarea spațiilor pentru elevii cu dizabilități.

Avantaje:

- ✓ crește toleranța și empatia,
- ✓ reduce excluderea social,
- ✓ dezvoltă încrederea în sine a elevilor,
- ✓ îmbunătățește rezultatele școlare și relațiile dintre copii.

Provocărilor în educație incluzivă

1. Lipsa resurselor și a personalului specializat

Multe școli nu au: profesori de sprijin, psihologi școlari, logopezi sau consilieri;,materiale adaptate pentru elevii cu nevoi speciale. Din această cauză, elevii nu primesc ajutorul necesar pentru a participa eficient la ore.

2. Clase suprapopulate

Atunci când într-o clasă sunt foarte mulți elevi, profesorului îi este greu să acorde atenție fiecărui copil, să adapteze lecțiile, să observe dificultățile individuale, să mențină un climat echilibrat în clasă. Educația incluzivă necesită timp și atenție individuală.

3. Pregătirea insuficientă a unor cadre didactice

Unii profesori nu au fost formați pentru: lucrul cu elevi cu cerințe educaționale speciale, folosirea metodelor inclusive, gestionarea diversității în clasă. Acest lucru poate crea nesiguranță și dificultăți în procesul de predare.

4. Prejudecăți sociale

Uneori există idei greșite despre copiii diferiți, de exemplu: că nu pot învăța la fel ca ceilalți, că încetinesc activitatea clasei, că trebuie separați de ceilalți elevi. Aceste prejudecăți pot duce la discriminare și excludere socială.

Educația incluzivă reprezintă un model educațional care oferă tuturor copiilor șanse egale de învățare, indiferent de diferențele dintre ei – fie că este vorba despre dizabilități, origine socială,

cultură, ritm de învățare sau alte particularități. Prin promovarea respectului, colaborării și acceptării diversității, aceasta contribuie la formarea unei societăți mai echitabile și mai tolerante. În același timp, educația incluzivă îi ajută pe elevi să își dezvolte abilitățile sociale, empatia și încrederea în sine. Pentru ca acest tip de educație să fie eficient, este necesară implicarea profesorilor, a familiei și a comunității, precum și adaptarea metodelor de predare la nevoile fiecărui elev. Astfel, educația incluzivă nu este doar un drept fundamental, ci și o investiție importantă în viitorul societății.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Vrășmaș, Traian – *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București, 2001.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Învățarea prin proiecte eTwinning – rolul educațional în formarea competențelor secolului XXI

Prof. COCU MIHAELA, Liceul Tehnologic " General de Marină Nicolae Dumitrescu Maican"

În contextul transformărilor rapide ale societății contemporane, educația trebuie să răspundă nevoilor elevilor prin metode inovatoare și interactive. Învățarea prin proiecte, integrată în platforma eTwinning, reprezintă o strategie eficientă de dezvoltare a competențelor cheie, promovând colaborarea internațională, creativitatea și utilizarea tehnologiei, oferind un cadru educațional inovator, în care elevul devine protagonistul propriei formări.

Educația contemporană nu mai poate fi concepută ca un simplu transfer de informații, ci ca un proces complex de formare a unor competențe necesare integrării active în societate.

Rolul educațional al învățării prin proiecte eTwinning

Proiectele eTwinning depășesc dimensiunea unei simple activități extracurriculare, devenind un veritabil instrument pedagogic integrat în curriculum. Rolul lor educațional este complex și multidimensional.

■ Dezvoltarea competențelor cheie

Unul dintre cele mai importante roluri ale proiectelor eTwinning este contribuția la formarea competențelor-cheie definite la nivel european:

- Competențe de comunicare – elevii interacționează cu parteneri din alte țări, folosind limbi străine în contexte autentice;
- Competențe digitale – utilizarea platformelor online, a instrumentelor colaborative și a resurselor multimedia;
- Competențe sociale și civice – lucrul în echipă, respectul față de diversitate culturală;
- Spirit de inițiativă și antreprenoriat – asumarea de roluri, luarea deciziilor în cadrul proiectului;
- A învăța să înveți – dezvoltarea autonomiei și a responsabilității în procesul de învățare.

Astfel, proiectele eTwinning contribuie la o educație centrată pe competențe, nu doar pe acumularea de cunoștințe.

■ Învățarea activă și implicarea elevilor

Un alt rol esențial este stimularea participării active a elevilor. În cadrul proiectelor:

- elevii investighează, creează și colaborează;
- învățarea devine contextualizată și relevantă;
- accentul se mută de la predare la învățare.

Această abordare crește semnificativ motivația elevilor, deoarece aceștia percep utilitatea practică a cunoștințelor dobândite.

■ Dezvoltarea gândirii critice și creative

Proiectele eTwinning solicită elevilor să analizeze informații, să compare perspective culturale și să creeze produse originale (prezentări, videoclipuri, postere digitale).

Prin aceste activități:

- se dezvoltă gândirea critică;
- se stimulează creativitatea;
- elevii devin capabili să rezolve probleme reale.

■ Educația interculturală

Un rol educațional fundamental al proiectelor eTwinning este promovarea dialogului intercultural. Elevii au ocazia să interacționeze direct cu colegi din alte țări, ceea ce conduce la:

- înțelegerea diversității culturale;
- dezvoltarea toleranței și empatiei;
- formarea unei identități europene.

Această dimensiune contribuie la educația pentru cetățenie democratică.

■ Integrarea tehnologiei în procesul didactic

Proiectele eTwinning facilitează utilizarea tehnologiei într-un mod natural și eficient. Elevii folosesc: platforme colaborative; aplicații digitale; instrumente multimedia.

Astfel, tehnologia nu mai este un scop în sine, ci un mijloc de învățare, contribuind la dezvoltarea competențelor digitale esențiale în societatea actuală.

- Personalizarea învățării

Prin natura lor flexibilă, proiectele eTwinning permit adaptarea activităților la nivelul și interesele elevilor. Fiecare elev poate contribui în funcție de propriile abilități, ceea ce conduce la:

- creșterea încrederii în sine;
- valorizarea diversității;
- incluziune educațională.

Rolul profesorului în proiectele eTwinning

În acest tip de învățare, profesorul nu mai este doar furnizor de informații, ci:

- facilitator al învățării;
- coordonator al activităților;
- mentor și ghid.

Profesorul creează contexte de învățare relevante și sprijină elevii în procesul de descoperire și colaborare.

Participarea la proiecte eTwinning generează efecte durabile:

- formarea unor elevi autonomi și responsabili;
- dezvoltarea competențelor necesare pe piața muncii;
- creșterea interesului pentru învățare pe tot parcursul vieții;
- deschiderea către cooperare internațională.

Rolul educațional al proiectelor eTwinning este unul esențial în transformarea educației tradiționale într-un proces modern, interactiv și centrat pe elev. Prin îmbinarea învățării prin proiecte cu colaborarea internațională și utilizarea tehnologiei, eTwinning contribuie la formarea unor competențe relevante pentru secolul XXI.

Integrarea acestor proiecte în practica didactică nu reprezintă doar o opțiune inovatoare, ci o necesitate pentru o educație de calitate, adaptată realităților actuale.

Bibliografie

European Commission (2020). *eTwinning Handbook*

Bocoș, M. (2013). *Didactica disciplinelor pedagogice*

Larmer, J., & Mergendoller, J. (2015). *Project Based Learning*

Ministerul Educației – documente curriculare

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Strategii moderne de stimulare a limbajului la preșcolari

Prof.ed.timpurie Ionescu Valerica
Gradinita cu program normal Grindu-Ialomita

Dezvoltarea limbajului reprezintă una dintre componentele fundamentale ale educației timpurii, având un rol esențial în formarea personalității copilului și în integrarea sa socială și școlară. În contextul educației moderne, educatorul utilizează metode interactive și strategii adaptate particularităților de vârstă ale preșcolarilor, pentru a stimula comunicarea, exprimarea liberă și dezvoltarea vocabularului. Prezentul articol evidențiază importanța strategiilor moderne de stimulare a limbajului și oferă exemple de activități aplicabile în grădiniță.

Perioada preșcolară reprezintă etapa în care copilul își dezvoltă rapid capacitatea de comunicare, îmbogățindu-și vocabularul și deprinderile de exprimare. Limbajul influențează dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială, facilitând relaționarea cu adulții și cu ceilalți copii.

În educația contemporană, accentul cade pe utilizarea unor strategii moderne, interactive și atractive, care să transforme procesul de învățare într-o experiență plăcută și motivantă pentru copil. Activitățile bazate pe joc, explorare și cooperare contribuie semnificativ la stimularea limbajului oral.

Limbajul este principalul instrument prin care copilul comunică, își exprimă emoțiile, dorințele și ideile. Dezvoltarea corectă a limbajului contribuie la:

- formarea capacității de comunicare;
- dezvoltarea gândirii și imaginației;
- integrarea socială a copilului;
- dezvoltarea încrederii în sine;
- pregătirea pentru activitatea școlară.

Educatorul are rolul de a crea contexte variate de comunicare, în care copiii să fie încurajați să vorbească liber, să formuleze propoziții și să participe activ la dialog prin intermediul urmatoarelor metode si strategii didactice:

1. Jocul didactic

Jocul reprezintă activitatea fundamentală a copilului preșcolar. Prin intermediul jocurilor didactice, copiii își dezvoltă vocabularul și capacitatea de exprimare.

Exemple:

- „Spune mai departe povestea”;
- „Ghicește obiectul”;
- jocuri de rol („La magazin”, „La doctor”).

Aceste activități stimulează comunicarea spontană și dezvoltă creativitatea verbală.

2. Povestirea și teatrul de păpuși

Poveștile contribuie la dezvoltarea limbajului expresiv și receptiv. Utilizarea teatrului de păpuși transformă activitatea într-una atractivă și interactivă.

Copiii:

- reproduc replici;
- formulează dialoguri;
- descriu personaje și întâmplări.

Prin dramatizare, aceștia își dezvoltă pronunția, intonația și expresivitatea.

3. Învățarea prin cooperare

Activitățile desfășurate în perechi sau în grupuri mici favorizează comunicarea și schimbul de idei.

Exemple:

- realizarea unei povești comune;
- descrierea imaginilor;
- jocuri de conversație.

Copiii învață să asculte, să formuleze răspunsuri și să respecte regulile dialogului.

4. Utilizarea resurselor digitale

Tehnologia poate deveni un instrument util în stimularea limbajului, dacă este utilizată echilibrat și adaptat vârstei.

Pot fi utilizate:

- povești audio;
- aplicații educaționale interactive;
- jocuri digitale pentru dezvoltarea vocabularului.

Resursele multimedia captează atenția copiilor și facilitează învățarea prin imagini și sunete.

5. Activitățile experiențiale

Experiențele directe stimulează exprimarea verbală și îmbogățirea vocabularului.

Exemple:

- excursii;
- activități practice;
- observarea naturii;
- experimente simple.

După fiecare activitate, copiii sunt încurajați să descrie ceea ce au observat și să își exprime opiniile.

Rolul educatorului

Educatorul are misiunea de a crea un climat educațional pozitiv, bazat pe comunicare și încurajare. Acesta trebuie:

- să ofere modele corecte de exprimare;
- să stimuleze participarea tuturor copiilor;
- să adapteze activitățile nivelului de dezvoltare al grupei;

- să valorifice interesele și experiențele copiilor.

Atitudinea empatică și răbdarea educatorului contribuie la dezvoltarea încrederii copilului în propriile capacități de comunicare.

Strategiile moderne de stimulare a limbajului au un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a preșcolarului. Activitățile interactive, jocurile didactice, dramatizările și utilizarea tehnologiei contribuie la dezvoltarea vocabularului, a exprimării corecte și a comunicării eficiente.

Prin crearea unor contexte educaționale atractive și adaptate nevoilor copiilor, educatorul poate transforma procesul de dezvoltare a limbajului într-o experiență plăcută și eficientă, cu impact pozitiv asupra evoluției școlare și sociale a copilului.

Bibliografie

1. Cucoș, C. – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Vrășmaș, E. – *Educația timpurie*, Editura Aramis, București, 2012.
3. Glava, A., Glava, C. – *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
4. Programa pentru educație timpurie, Ministerul Educației, 2019.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Modernism și tradiționalism în învățământul românesc

LUNGU ELENA CORINA
ȘC. GIM. ”T. VLADIMIRESCU”
DRĂGĂȘANI, VÂLCEA

Pedagogia activă, caracteristică învăţământului modern, face posibilă trecerea de la transmiterea de cunoştinţe la formarea de deprinderi şi de abilităţi, accentuând astfel latura formativă a educaţiei. Modelul magistricentric, al dascălului aflat în centrul procesului instructiv – educativ, este considerat depăşit şi este înlocuit de o viziune pedagogică nouă, în care elevul joacă rolul cel mai important, devenind parte activă a instruirii sale.

După 1989, şcoala românească s-a văzut în situaţia ingrată de a se confrunta cu o societate a cărei dezvoltarea era mult mai rapidă. Mentalitatea, încătuşată şi îndoctrinată de sistemul comunist, a fost influenţată de schimbările economice şi sociale. Paradoxal, şcoala a cunoscut o schimbare mai lentă, mai ales în planul actorilor educaţionali, care au găsit un refugiu în paradigma tradiţionalistă a educaţiei. “Pragul psihologic cel mai greu de trecut este acceptarea autentică a elevilor ca factori reali în derularea evenimentelor proprii câmpului educativ şcolar. … Se pare că indiferenţa este caracteristica dominantă atât a elevilor, cât şi a profesorului: lipsa de entuziasm a primilor, dar şi neputinţa corpului profesoral de a declanşa o reacţie controlată şi eficientă în raport cu factorii care îi erodează statutul sunt semnul crizei profunde din sistemul nostru de învăţământ.”[1]

Total diferită de pedagogia tradiţională, pedagogia modernă modifică rolul jucat de polii educaţionali, mutând accentul pe elev. Abandonarea limbii de lemn, folosirea unui discurs nou, mobilizarea elevilor în procesul educativ sunt numai câteva dintre caracteristicile acestei pedagogii. Întrebarea dominantă a învăţământului modern este ce rol alege şcoala să joace în societatea actuală şi cât de pregatită este ea să facă faţă schimbărilor provocate de globalizare. Idealul educaţional este legat de valorile culturale ce trebuie asimilate, de tipul de personalitate impus de societate, dar şi de nevoile elevului. Nu mai este vorba de un model educaţional standard, ci de unul dinamic, în concordanţă cu noile realităţi şi capabil să reziste la schimbări.

Dacă învăţământul tradiţional era privit ca un proces de transmitere de informaţii, în cadrul căruia profesorii reprezentau poziţia dominantă, învăţământul modern primeşte alte trăsături. Cadrul didactic nu mai este transmiţător, ci facilitator de cunoştinţe, folosind dialogul şi cooperarea în relaţia

[1] Emil Stan – ***“Managementul clasei”,*** Aramis, 2003, pag.7

cu elevii. Acest profesor va şti să coordoneze procesul educativ, astfel încât toţi elevii să atingă obiectivele stabilite şi va fi capabil, de asemenea, să-l ajute pe elev să-şi formeze capacităţi de muncă individuală şi să folosească ceea ce a dobândit.

Din perspectiva pedagogiei moderne, a preda devine un demers educativ în cadrul căruia sunt mobilizate resursele clasei de elevi, aceasta fiind motivată permanent să parcurgă procesul instructiv. A altă componentă a învăţării este evaluarea, modalitate prin care profesorul stabileşte măsura în care obiectivele au fost atinse şi prin care va pune la punct o strategie didactică mai eficientă pentru următorul proces instructiv. Activitatea independentă desfăşurată de elevi devine, astfel, concludentă şi necesară, ea dând dovada utilităţii metodelor abordate. Profesorul va organiza şi va coordona acest demers instructiv, exercitând funcţii diverse, de organizare a activităţii, de impunere a unor metode, de dezvoltare a unor capacităţi şi de personalizare a activităţii didactice.

Învăţământul modern nu caută să scoată în evidenţă rolul profesorului, ci vine în întâmpinarea cerinţelor societăţii, propunând strategii didactice potrivite pentru formarea elevilor. Experienţa tradiţiei şi capacitatea de inovare şi de creativitate sunt noile repere ale şcolii, care propune educaţii noi, în acord cu societatea globală: educaţia pentru pace, educaţia ecologică ori educaţia pentru o societate multiculturală. De asemenea, metoda predominantă de desfăşurare a instrucţiei este metoda euristică, deoarece învăţarea prin descoperire asigură elevilor o dobândire conştientă a conţinutului curricular, acesta fiind uşor de reactualizat, o dată trecut prin filtrul propriu. Şcoala trebuie să încurajeze formarea unui spirit critic, a unor atitudini pozitive şi a studiului individual, antrenând elevii în activităţi diverse şi diversificate, pentru a-i face să renunţe la rolul pasiv.

Bibliografie

1. Albu, Gabriel -- ***"În căutarea educaţiei autentice",*** Polirom, 2002
2. Cojocaru, Venera Mihaela -- ***"Teoria şi metodologia instruirii",*** E.P.P., 2002
3. Cristea, Gabriela -- "***Psihologia educaţiei",*** editura C.N.I. Coresi
4. Cristea, Sorin -- ***"Managementul organizaţiei şcolare",*** Editura Didactică şi Pedagogică, 2003
5. Cucoş, Constantin-- ***"Educaţia, dimensiuni culturale şi interculturale",*** Polirom, 2000
6. Cucoş, Constantin -- ***"Pedagogie",*** Polirom , 1996
7. Debesse, Maurice -- ***"Etapele educaţiei",*** EDP, Bucureşti, 1981
8. Oprea, Crenguţa Lăcrămioara -- ***"Pedagogie",*** Editura Universităţii din Bucureşti, 2003
9. Păun, Emil – Potolea, Dan -- ***"Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative",*** Polirom, 2002

10. Stan, Emil - - ***"Managementul clasei"***, Aramis, 2003

11. Stan, Emil - - ***"Profesorul, între autoritate şi putere***", Teora, 1999

12. Ulrich, Cătălina -- ***"Managementul clasei – Învăţarea prin cooperare",*** Corint, 2003

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Inovație în predarea biologiei prin Erasmus+

Prof. Busuioc Ionela Cristina
Liceul "Ștefan Procopiu" Vaslui

Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui implementează în perioada 01.06.2025 – 31.08.2026 proiectul de mobilități în domeniul educației școlare ERASMUS+ 2025-1-RO01-KA121-SCH-000319973, desfășurat sub umbrela Acreditării ERASMUS+.

În perioada 20–24 aprilie 2026, Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui a desfășurat o mobilitate de tip job shadowing la Liceul din Leptokarya, Grecia, la care a participat doamna profesor Busuioc Ionela.

Această experiență reprezintă o oportunitate valoroasă de schimb de bune practici și de observare directă a metodelor de predare utilizate într-un alt sistem educațional.

Activitatea de job shadowing trăită este descrisă cel mai bine prin cuvinte precum colaborare, emoție, ospitalitate, deschidere, prietenie și armonie. Întâlnirea cu profesori dedicați din organizația gazdă și elevii lor entuziaști creează un cadru autentic de învățare și dialog intercultural.

Mobilitatea a urmărit:

✨dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice;

✨aplicarea unor metode moderne, interactive și centrate pe elev;

✨promovarea educației incluzive și a stării de bine în mediul școlar;

✨integrarea principiilor educației verzi în activități interdisciplinare.

De asemenea, utilizarea limbii engleze ca limbă de lucru și interacțiunea într-un mediu multicultural contribuie la dezvoltarea competențelor de comunicare și a celor interculturale, consolidând dimensiunea europeană a formării profesionale.

Conexiunea dintre activități și predarea biologiei:

- observarea unor lecții de biologie în clase, unde elevii au fost implicați în sarcini aplicate și colaborative;
- participarea la o activitate de teren pe muntele Olimp, un exemplu autentic de Project-Based Learning, unde elevii au explorat mediul înconjurător, au analizat elemente de floră și faună și au învățat prin investigație directă;
- vizita la Muzeul de Istorie Geologică a Olimpului din Leptokarya , integrată în înțelegerea resurselor naturale și a valorificării acestora în context local;

- participarea la ateliere axate pe analiza informației și gândirea critică, competențe necesare în interpretarea proceselor biologice.

Această experiență a evidențiat modul în care biologia poate fi predată dinamic, prin explorare, proiecte și contexte reale, contribuind la dezvoltarea competențelor-cheie ale elevilor și la creșterea relevanței învățării.

Astfel de experiențe educaționale aduc inspirație, perspective noi și idei valoroase, care vor fi integrate ulterior în activitatea didactică.

ERASMUS+ – experiența care „Schimbă vieți, deschide minți!”

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

GENERAȚIA DIGITALĂ — CUM O EDUCĂM?

Strategii pedagogice pentru elevii născuți în era tehnologiei

Prof. Benga Adriana-Elena
Liceul Tehnologic „AZUR" Timișoara

Rezumat

Generația actuală de elevi — denumită în literatura de specialitate Generația Z sau Generația Alpha — s-a născut și s-a format într-un mediu profund digital, fapt ce îi conferă un profil cognitiv, motivațional și relațional distinct față de generațiile anterioare. Prezentul articol propune o analiză a caracteristicilor acestei generații prin prisma implicațiilor pedagogice, identificând totodată strategii didactice adaptate noilor realități. Sunt examinate atât riscurile asociate dependenței tehnologice şi fragmentării atenției, cât şi oportunitățile pe care mediul digital le oferă în planul creativității, colaborării şi învățării personalizate. Studiul se bazează pe o sinteză critică a literaturii recente de specialitate, completată de reflecții derivate din practica educațională directă.

Cuvinte-cheie: Generația Z, Generația Alpha, pedagogie digitală, atenție fragmentată, strategii didactice, nativ digital, literații digitale

1. Introducere

Fiecare generație de elevi pune în fața profesorilor noi întrebări şi noi provocări. Însă generația actuală — cea care populează azi băncile şcolilor româneşti — este, prin natura experienței sale formative, fundamental diferită de toate generațiile anterioare. Copiii şi adolescenții născuți după anul 2000 nu au cunoscut o lume fără internet, fără smartphone-uri și fără rețele sociale. Tehnologia digitală nu este pentru ei un instrument extern, adoptat conștient, ci o prelungire naturală a modului de a fi, de a comunica şi de a învăța.

Marc Prensky (2001) a introdus conceptul de „nativ digital" tocmai pentru a descrie această generație crescută simultan cu ecranele tactile, algoritmii de recomandare şi comunicarea instantanee. Deşi sintagma a fost ulterior nuanțată şi criticată de cercetători (Bennett, Maton & Kervin, 2008), ea surprinde o realitate fundamentală: elevul de astăzi procesează informația altfel, are alte aşteptări de la actul educațional şi răspunde diferit la metodele pedagogice tradiționale.

În acest context, întrebarea centrală a prezentului articol nu este dacă să folosim sau nu tehnologia în clasă, ci cum anume putem educa eficient o generație pentru care tehnologia este aerul în care respiră. Răspunsul nu este nici o negare romantică a digitalizării, nici o capitulare necritică în fața ei, ci o pedagogie inteligentă, adaptată, fundamentată științific.

2. Profilul generației digitale: caracteristici și implicații pedagogice

2.1. Multitasking și atenția fragmentată

Cercetările în neuroștiințele cognitive indică faptul că expunerea prelungită la medii digitale cu stimulare intensă și variată — notificări, videoclipuri scurte, mesaje instantanee — reconfigurează, în timp, tiparul atențional al utilizatorilor. Studii ale Microsoft Canada (2015) au atras atenția că durata medie a atenției susținute a scăzut semnificativ în rândul tinerilor în ultimele două decenii, parțial ca urmare a obișnuinței cu conținuturile scurte și hiperstimulante.

Implicația pedagogică directă este că lecțiile de 50 de minute, structurate frontal, cu un singur stimul comunicativ (vocea profesorului), devin tot mai puțin eficiente. Cercetările privind efectul de distribuție a practicii (Roediger & Karpicke, 2006) și tehnicile de învățare activă recomandă segmentarea lecției în unități scurte, variate, cu momente frecvente de recuperare activă a informației (retrieval practice) și cu schimbări de ritm care să mențină angajamentul cognitiv.

2.2. Învățarea vizuală și procesuală

Generația digitală este, prin formare, o generație preponderent vizuală. Consumul masiv de conținut video — de la tutoriale YouTube la videoclipuri educative de tip TED-Ed — a consolidat preferința pentru învățarea prin observare și prin proceduri demonstrate, mai degrabă decât prin texte dense. Acest aspect nu reprezintă o deficiență, ci o caracteristică ce poate fi valorificată pedagogic prin utilizarea infograficelor, a simulatelor interactive, a demonstrațiilor video și a proiectelor vizuale.

Totodată, este esențial ca școala să cultive complementar și capacitatea de lectură profundă (deep reading), amenințată de tiparul de lectură superficială în format F sau Z, specific navigării pe web (Mangen, Walgermo & Bronnick, 2013). Lectura literară, analiza textelor argumentative și scrierea eseistică rămân ancore cognitive indispensabile pentru dezvoltarea gândirii abstracte și critice.

2.3. Identitatea digitală și socializarea online

Pentru Generația Z și Generația Alpha, frontiera dintre viața reală și cea digitală este permeabilă până la dizolvare. Identitatea socială se construiește în egală măsură pe curtea școlii și pe rețelele sociale, iar validarea prin „like-uri" și „urmăritori" are un impact real asupra stimei de sine și a stării de bine. Școala nu poate ignora această realitate: ea are datoria de a include în curriculum teme de sănătate digitală, gândire critică privind mecanismele de manipulare ale algoritmilor și educație pentru relații interpersonale autentice.

3. Strategii didactice adaptate generației digitale

3.1. Pedagogia bazată pe proiecte (Project-Based Learning)

Modelul PBL (Project-Based Learning) s-a dovedit deosebit de eficient pentru elevii nativi digitali, deoarece răspunde nevoii lor de relevanță, de acțiune concretă și de colaborare. În loc să recepteze pasiv informații abstracte, elevii sunt puși să rezolve probleme autentice, să producă artefacte reale (prezentări, prototipuri, conținut multimedia) și să reflecteze critic asupra procesului. Studiile meta-analitice ale lui Hattie (2009) confirmă un efect semnificativ al învățării prin proiecte asupra motivației și retenției pe termen lung.

În contextul românesc, PBL poate fi integrat transversal, prin colaborare între profesori de discipline diferite, valorificând platforme accesibile elevilor: Canva pentru design vizual, Padlet pentru colaborare, Google Workspace pentru documente partajate sau instrumente AI pentru cercetare și sinteză inițială a informației.

3.2. Gândirea critică și educația pentru media

Într-o eră în care dezinformarea circulă cu viteza algoritmilor, una dintre cele mai importante competențe pe care școala trebuie să le formeze este gândirea critică aplicată la consumul de informații digitale — așa-numita literație media și informațională (MIL — Media and Information Literacy). UNESCO definește MIL ca un set de competențe care permit cetățenilor să acceseze, să evalueze, să utilizeze și să creeze informații și conținut media în mod responsabil și eficient.

Concret, profesorii pot introduce în orele lor exerciții de verificare a surselor (fact-checking), analiză critică a conținuturilor de pe rețelele sociale, identificarea mecanismelor de bias cognitiv și reflecție asupra modului în care algoritmii de recomandare creează „camere de ecou" informaționale. Aceste competențe nu sunt apanajul exclusiv al orelor de informatică sau de limbă română — ele sunt transversale și pot fi cultivate în orice disciplină.

3.3. Inteligența artificială ca instrument pedagogic

Instrumentele AI generative — de la asistenți de scriere la tutori inteligenți personalizați — reprezintă cea mai recentă şi poate cea mai transformatoare provocare pentru pedagogia contemporană. În loc să le interzică, şcolile ar trebui să le integreze critic în procesul educațional, învățându-i pe elevi să le folosească ca instrumente de gândire şi de prototipizare, nu ca substitut al gândirii proprii.

Un cadru util este cel propus de Mollick & Mollick (2023), care diferențiază între utilizarea AI ca „mentor", ca „co-creator" şi ca „critic" al producției proprii. Această abordare păstrează efortul cognitiv al elevului în centrul procesului, valorificând AI ca amplificator al capacităților, nu ca înlocuitor al lor.

4. Riscuri şi limite: ce nu poate înlocui digitalizarea

Orice abordare echilibrată a educației digitale trebuie să recunoască şi să adreseze explicit riscurile asociate. Dependența de tehnologie, anxietatea generată de comparația socială pe rețelele sociale, scăderea toleranței la plictiseală şi la efortul cognitiv prelungit, erodarea capacității de empatie în comunicarea față-în-față — acestea sunt fenomene documentate şi îngrijorătoare, cu care profesorii se confruntă zilnic în clase.

Jonathan Haidt (2023), în lucrarea sa „The Anxious Generation", prezintă dovezi solide privind corelarea utilizării intensive a rețelelor sociale cu creşterea ratelor de depresie şi anxietate în rândul adolescenților, în special al fetelor. Această cercetare pune o presiune suplimentară pe sistemul educațional de a integra în mod explicit educația pentru sănătate mentală şi digitală.

Totodată, relația umană dintre profesor şi elev — cu tot ce implică ea: empatie, autoritate morală, model de umanitate — nu poate fi replicată de niciun algoritm. Această relație rămâne nucleul ireductibil al actului educațional, indiferent de nivelul de sofisticare al instrumentelor tehnologice disponibile. Tehnologia poate optimiza transmiterea informației; numai profesorul poate forma caracterul.

5. Concluzii

Generația digitală nu are nevoie de o şcoală care să îi reproducă în sala de clasă ecranele din buzunar. Are nevoie de o şcoală care să îi ofere ceea ce ecranul nu poate oferi: profunzime, sens, relație autentică şi capacitatea de a gândi independent într-o lume saturată de stimuli şi informații. Aceasta

este misiunea fundamentală a pedagogiei contemporane — şi ea este, paradoxal, mai veche decât orice tehnologie.

Strategiile prezentate în acest articol — învățarea prin proiecte, gamificarea reflectivă, educația pentru media şi integrarea critică a AI — nu sunt soluții miraculoase, ci instrumente dintr-un repertoriu pedagogic care trebuie adaptat continuu la contextul specific al clasei, al disciplinei şi al comunității educaționale. Profesorul rămâne artizanul central al acestui proces, iar investiția în formarea sa continuă este cea mai rentabilă investiție pe care o poate face un sistem educațional.

Întrebarea „Cum educăm generația digitală?" nu are un răspuns unic și definitiv. Ea invită, însă, la o conversație permanentă între cercetarea pedagogică, practica școlară și politica educațională — o conversație pe care simpozionul de față își propune să o susțină şi să o aprofundeze.

Bibliografie

1. Bennett, S., Maton, K., & Kervin, L. (2008). The 'digital natives' debate: A critical review of the evidence. British Journal of Educational Technology, 39(5), 775-786.

2. Deterding, S., Dixon, D., Khaled, R., & Nacke, L. (2011). From game design elements to gamefulness: Defining gamification. In Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference (pp. 9-15).

3. Haidt, J. (2023). The anxious generation: How the great rewiring of childhood is causing an epidemic of mental illness. Penguin Press.

4. Hattie, J. (2009). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement. Routledge.

5. Mangen, A., Walgermo, B. R., & Bronnick, K. (2013). Reading linear texts on paper versus computer screen: Effects on reading comprehension. International Journal of Educational Research, 58, 61-68.

6. Microsoft Canada. (2015). Attention spans. Consumer Insights, Microsoft Canada.

7. Mollick, E., & Mollick, L. (2023). Using AI to implement effective teaching strategies in classrooms. SSRN Working Paper.

8. Plass, J. L., Homer, B. D., & Kinzer, C. K. (2015). Foundations of game-based learning. Educational Psychologist, 50(4), 258-283.

9. Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. On the Horizon, 9(5), 1-6.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Activitățile extrașcolare - un orizont infinit

prof. înv. primar: Giorgiana Chița
Clasa Pregătitoare A
ȘC.GIMN. „MIRON COSTIN” SUCEAVA

Educația este un fapt social și individual în același timp, este ceva ce se întâmplă în jurul nostru și în același timp și cu noi. De la naștere până la moarte, conștient sau nu, fiecare dintre noi este spectatorul și actorul acestui fapt.

Sub o formă sau alta zi de zi învățăm, însă educația nonformală s-a dovedit a fi un mod inedit de a învăța lucruri noi și de a crea diverse forme de comunicare între indivizi prin activități extrașcolare. Acestea nu intră în domeniul curriculumului oficial, dar au finalităţi menite să susţină în mod direct dezvoltarea competenţelor promovate prin programele şcolare. Ele au caracter complementar activităţilor de învăţare realizate la clasă, urmăresc lărgirea şi adâncirea informaţiei şi cultivă interesul în diverse direcţii de cunoaştere. Astfel de activităţi funcţionează, în general, cu rol de " curriculum suplimentar ". Activităţile extraşcolare sunt activităţile care intră în sfera educaţiei nonformale, la care pot participa elevii în afara programului şcolii. Acestea au scopuri variate: interacţiune socială, leadership, recreere, educaţie pentru sănătate, autodisciplină şi creştere a încrederii în sine. Implicarea elevilor în activităţi extraşcolare are o vechime mare în sistemele formale de educaţie. Iniţial, ideea activităţilor extraşcolare era menită să ofere copilului alternative la educaţia şcolară, care necesita un efort intelectual susţinut. Astfel, activităţile extraşcolare aveau scopul de a oferi copilului posibilitatea să se mişte, să se exprime liber, să facă lucruri care îi plac. Treptat, sfera activităţilor extraşcolare s-a diversificat, iar problematica valorificării educaţiei nonformale în arealul şcolii a căpătat din ce în ce mai multă importanţă. În general este utilizată sintagma " activităţi extraşcolare ", mai încetăţenită în spaţiul românesc decât cea ’’extracurriculară’’. Diferiţi autori trec în revistă marea varietate a acestora şi evidenţiază faptul că, în timp, tipologia lor a crescut foarte mult: excursii şi vizite la muzee, vizionarea de filme sau piese de teatru la cinematograf şi teatru, vizite la instituţii publice, excursii la obiective de interes ştiinţific sau comunitar, vizite la alte unităţi de învăţământ, serbări şcolare şi alte activităţi.

Colecția de fotografii și filmulețe stă drept mărturie pentru entuziasmul și buna dispoziție emanată de elevii care au participat la aceste activități fie în calitate de concurenți, fie simpli spectatori sau susținători :

- „Ziua educației”- 14.01.2026
- Excursii și drumeții
- Piese de teatru pentru copii
- Serbare de Crăciun
- Activități cu elevi și părinți-„Atelier de creație pentru Crăciun’’
- Activități ecologice și de reciclare „ Școala Eco-terrienilor’’
- Concursul „Comper’’, „Șah în școală”
- Proiecte umanitare
- Activități antiviolență în campania R.E.S.P.E.C.T.
- 1 Decembrie
- 24 Ianuarie- „Ziua Unirii Principatelor”
- „Ziua cititului împreună”
- Competiții sportive ș.a.

Activităţile extracurriculare mai sus enumerate şi desfăşurate au fost apreciate atât de către copii, părinți cât şi de cadrele didactice care au valorificat şi dezvoltat interesele şi aptitudinile copiilor. Formele de organizare au fost dintre cele mai ingenioase, cu caracter recreativ generând efecte pozitive pentru munca desfăşurată în grup ocazie cu care vă invităm să vizitați site-ul școlii noastre, *https://scoalamironcostinsuceava.ro.*

Elevii au fost îndrumaţi să dobândească o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi provocări noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv.

Toate aceste activități extrașcolare realizate ne-au demonstrat faptul că sunt eficiente și atractive la orice vârstă școlară reprezentând un bun prilej de a lărgi orizontul cunoașterii următoarelor generații.

-
-
-

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Jocul didactic matematic

Prof. educație timpurie Țonea Alina Marilena, Școala Gimnazială „Vlaicu Vodă”, structură GPN NR.1 Slatina

Activitatea fundamentală în grădiniţă o reprezintă jocul, la vârsta preşcolară, prin joc copilul reuşeşte să acumuleze cunoştinţe, să-şi formeze deprinderi, să-şi dezvolte abilităţi aptitudinale, fără efort prea mare. Este forma de activitate instructiv – educativă specifică învăţământului preşcolar, activitate centrată pe promovarea spiritului jocului, activitate prin care se realizează obiectivele învăţământului preşcolar. Ceea ce este necesar de precizat este faptul că jocul apare ca activitate dominantă în cadrul programului instructiv – educativ din grădiniţă. (G., Kelemen (2007). *Psihopedagogia jocului.* Arad: Editura Universităţii „Aurel Vlaicu”, p. 67)

Importanţa locului pe care-l ocupă jocul în viaţa copilului este conferit de faptul că jocul satisface dorinţa firească de manifestare, de acţiune şi de afirmare a independenţei copilului. Prin joc copilul învaţă să descifreze lumea reală, motiv pentru care H.Wallan apreciază jocul “ca o activitate de preînvăţare”.

Jocul didactic matematic reprezintă una dintre cele mai eficiente metode de predare-învățare în învățământul preșcolar. Prin intermediul jocului, copiii își dezvoltă gândirea logică, atenția, memoria și capacitatea de rezolvare a problemelor, într-un mod plăcut și accesibil vârstei lor.

Activitățile matematice desfășurate sub formă de joc contribuie la formarea deprinderilor intelectuale și la stimularea interesului pentru învățare. Jocul constituie o formă de manifestare întâlnită la copiii tuturor popoarelor lumii din cele mai vechi timpuri. El este esenţa şi raţiunea de a fi a copilăriei. În activitatea de fiecare zi a copilului, jocul ocupă un loc important deoarece, jucându-se, copilul îşi satisface nevoia de activitate, de a acţiona cu obiecte reale sau imaginare, de a transpune în diferite roluri şi situaţii care îl apropie de realitatea înconjurătoare. Jocul constituie un mecanism specific de asimilare a influenţelor mediului social-uman. Aceste influenţe nu acţionează întâmplător, ci sunt dirijate de către adulţi. În acest fel, jocul reprezintă pentru adult un important mijloc de a exercita asupra copilului un sistem de influenţe instructiv - educative şi pe această cale devine posibilă dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral şi estetic.

Importanţa instructiv - educativă a jocului este destul de mare. Pe lângă caracterul lor afectiv si competitiv, jocurile au darul de a-i stimula pe elevi la căutări, la folosirea unor strategii de gândire, dezvoltându-le în acelaşi timp spiritul de echipă.

În funcţie de conţinutul noţional prevăzut pentru activităţile matematice organizate sub formă de joc, acestea s-ar putea clasifica astfel:

-jocuri logico-matematice;

-jocuri didactice de formare de mulţimi;

-jocuri didactice de numeraţie.

Jocurile didactice matematice de formare de mulţimi au aceeaşi structură generală, dar sarcina de învăţare implică exerciţii de: imitare, grupare, separare şi triere, clasificare şi care vor conduce la dobândirea abilităţilor de identificare, triere, selectare şi formare de mulţimi.

Jocurile didactice matematice de numeraţie contribuie la consolidarea şi exersărea deprinderilor de aşezare în perechi, comparare, numărare conştientă, de exersăre a cardinalului şi ordinalului, de familiarizare cu operaţiile aritmetice şi de formare a raţionamentelor de tip ipotetico-deductiv.

Jocurile logico-matematice sunt jocuri didactice matematice care introduc, în verbalizare, conectorii şi operaţiile logice şi urmăresc formarea abilităţilor pentru elaborarea judecăţilor de valoare şi de exprimare a unităţilor logice. Jocurile logico-matematice oferă posibilitatea familiarizării copiilor cu operaţiile cu mulţimi. Orice noţiune abstractă, inclusiv noţiunea de mulţime, devine mai accesibilă, poate fi însuşită conştient dacă este inclusă în jocul logico-matematic, deoarece el oferă un cadru afectiv-motivaţional adecvat.

Organizarea jocului didactic matematic necesită o serie de măsuri. Astfel trebuie să se asigure o împărţire a copiilor în funcţie de acţiunea jocului şi uneori chiar o reaşezare a mobilierului pentru reuşita lui în sensul rezolvării pozitive a sarcinii didactice, distribuirea materialului necesar desfăşurării jocului. Respectarea momentelor jocului didactic constituie o buna desfasurare a lectiei.

Desfăşurarea jocului didactic cuprinde:

a) Introducerea în joc, ca etapă, ia forme variate în funcţie de tema jocului.
b) Anunţarea temei jocului şi a obiectivelor trebuie făcută sintetic, în termeni precişi.
c) Prezentarea materialului didactic trebuie făcută explicit axându-se pe obiectivele urmărite. Explicaţiile trebuie date atât pentru materialul model cât şi pentru cel individual, iar în timpul prezentării putem aplica şi câteva exerciţii de mânuire şi folosire a materialului.

d) Explicarea şi demonstrarea regulilor de joc. Educatoarea are următoarele sarcini:

- să scoată în evidenţă sarcinile conducătorului şi cerinţele pentru a deveni câştigător.
- să prezinte conţinutul jocului şi principalele etape în funcţie de regulile jocului;
- să dea explicaţii cu privire la modul de folosire a materialului didactic;
- să precizeze regulile jocului asigurând însuşirea lor rapidă şi corectă;
- să facă pe copii să înţeleagă sarcinile ce le revin;

e) Fixarea regulilor. Uneori în timpul explicaţiei sau după explicaţie se vor fixa regulile jocului. Acest lucru se recomandă, de regulă, când jocul are o acţiune mai complicată, impunându-se astfel o subliniere specială a acestor reguli.

f) Demonstrarea jocului,presupune executarea de către educatoare, sau de către un grup de copii, a unor secvenţe ale jocului pentru a se asigura înţelegerea sarcinii şi a regulilor.

g) Executarea jocului de probă presupune executarea de către toţi copiii a unor secvenţe ale jocului pentru a se asigura înţelegerea şi fixarea sarcinii şi a regulilor.

h) Executarea jocului de către copii.

Pe parcursul desfăşurării jocului, propunătorul poate trece de la conducerea directă la cea indirectă sau le poate alterna, chiar dacă propunătorul nu participă direct la joc,el trebuie:

- să imprime un anumit ritm jocului;
- să urmărească evoluţia jocului evitând momentele de monotonie;
- să menţină atmosfera de joc;
- să stimuleze iniţiativa şi inventivitatea copiilor;
- să controleze modul în care copiii rezolvă sarcina didactică respectându-se regulile stabilite;
- să urmărească comportarea copiilor, relaţiile dintre ei, propunătorul neimpunând un anumit sistem de lucru;
- să creeze condiţii necesare pentru ca fiecare copil să rezolve în mod independent sau în cooperare sarcinile;
- să activeze toţi copiii la joc, găsind mijloace potrivite pentru a-i antrena şi pe cei timizi;
- să urmărească felul în care se respectă regulile jocului.

i) Complicarea sarcinilor jocului, introducerea de noi variante poate interveni atunci când se doreşte o diversificare a modalităților de rezolvare a sarcinii didactice.

j) Încheierea jocului

În final, propunătorul formulează concluzii şi aprecieri asupra felului în care s-a desfăşurat jocul, asupra modului în care s-au respectat regulile de joc şi s-au executat sarcinile primite, asupra comportamentului copiilor, făcând unele recomandări şi evaluări cu caracter individual şi general.

Bibliografie

Antonovici, Şt., Jalbă, C., Nicu, G. (2005). *Jocuri didactice pentru activităţi matematice din grădiniţă*. Bucureşti: Editura Aramis

Bădică, T., Marinescu, E. Vărzaru, E. (1974). *Jocuri didactice*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică.

Chateau, J.(1972). *Copilul şi jocul*. Bucuresti: Editura Didactica şi Pedagogică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Importanța lecturii la elevii de clasa întâi

Profesor înv. primar Frandeș Camelia Lenuța
Școala Gimnazială Hodac

Lectura reprezintă una dintre cele mai importante activități în viața unui copil, mai ales în perioada primilor ani de școală. În clasa I, elevii fac primii pași spre descoperirea universului cărților, învață să citească și să înțeleagă textele simple, iar acest proces contribuie semnificativ la dezvoltarea lor intelectuală și emoțională. Cititul nu este doar o obligație școlară, ci și o modalitate prin care copiii își dezvoltă imaginația, vocabularul, creativitatea și capacitatea de comunicare. De aceea, lectura are o importanță deosebită în formarea elevilor de clasa I și trebuie încurajată atât de cadrele didactice, cât și de familie.

În primul rând, lectura contribuie la dezvoltarea limbajului și a vocabularului copiilor. În momentul în care elevii citesc povești, poezii sau texte scurte, ei întâlnesc cuvinte noi și expresii diferite pe care încep să le înțeleagă și să le folosească în vorbirea de zi cu zi. Un copil care citește frecvent va avea un vocabular mai bogat și va putea să se exprime mai ușor și mai corect. De asemenea, lectura îi ajută să pronunțe mai bine cuvintele și să citească mai fluent. Prin exercițiu constant, elevii își îmbunătățesc capacitatea de a citi clar și expresiv, ceea ce le oferă mai multă încredere în propriile forțe.

În al doilea rând, lectura dezvoltă imaginația și creativitatea elevilor. Poveștile îi transportă într-o lume plină de aventuri, personaje interesante și întâmplări neobișnuite. Copiii își imaginează locurile descrise în cărți și trăiesc emoțiile personajelor. Acest lucru stimulează creativitatea și gândirea liberă. De exemplu, atunci când citesc basme sau povești cu animale vorbitoare, elevii își dezvoltă capacitatea de a visa și de a crea propriile lor idei și scenarii. Imaginația este foarte importantă în dezvoltarea copilului, deoarece îl ajută să găsească soluții, să fie curios și să privească lumea cu interes.

Lectura are un rol important și în dezvoltarea atenției și a concentrării. În timpul cititului, copilul trebuie să urmărească textul, să înțeleagă ceea ce citește și să rețină informațiile importante. Acest exercițiu contribuie la dezvoltarea răbdării și a capacității de concentrare. În prezent, mulți copii petrec mult timp în fața televizorului, a telefonului sau a tabletei, iar acest lucru poate afecta atenția și interesul pentru învățare. Cititul îi ajută să își antreneze mintea și să se concentreze mai bine asupra activităților școlare.

Un alt beneficiu important al lecturii este dezvoltarea gândirii și a inteligenței. Prin intermediul cărților, elevii învață să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor. Ei descoperă informații noi despre oameni, natură, animale, tradiții și diferite situații de viață. Lectura îi ajută să pună întrebări, să gândească logic și să își formeze propriile opinii. În plus, copiii care citesc frecvent au rezultate mai bune la școală, deoarece își dezvoltă mai ușor capacitatea de înțelegere și învățare.

Pe lângă dezvoltarea intelectuală, lectura are și un rol educativ și moral. Multe povești și texte pentru copii transmit valori importante precum respectul, sinceritatea, bunătatea, prietenia, curajul și responsabilitatea. Prin intermediul personajelor, elevii învață să facă diferența dintre bine și rău și să înțeleagă consecințele faptelor lor. De exemplu, în multe povești, personajele bune sunt răsplătite, iar cele rele sunt pedepsite, ceea ce îi ajută pe copii să înțeleagă importanța unui comportament corect. Astfel, lectura contribuie la formarea caracterului și a personalității copilului.

De asemenea, lectura poate avea un efect pozitiv asupra emoțiilor și relațiilor copiilor. Atunci când citesc povești despre prietenie, familie sau diferite emoții, elevii învață să își exprime sentimentele și să îi înțeleagă mai bine pe cei din jur. Cititul poate oferi momente de relaxare și liniște și poate reduce stresul sau teama. În același timp, lectura realizată împreună cu părinții sau cu învățătorul creează momente speciale și întărește relațiile dintre copii și adulți. Un copil căruia i se citește încă de mic va asocia lectura cu o activitate plăcută și va dezvolta mai ușor dragostea pentru cărți.

Rolul profesorului și al familiei este foarte important în formarea obiceiului de a citi. Învățătorul trebuie să îi motiveze pe elevi prin povești interesante, jocuri și activități atractive legate de lectură. De asemenea, părinții trebuie să încurajeze cititul acasă și să ofere copiilor acces la cărți potrivite vârstei lor. Este important ca cei mici să vadă că lectura este apreciată și că poate fi o activitate plăcută, nu doar o sarcină obligatorie. Vizitele la bibliotecă, cititul înainte de culcare sau discuțiile despre povești pot transforma lectura într-un obicei frumos și util.

În concluzie, lectura are o importanță deosebită pentru elevii de clasa I, deoarece contribuie la dezvoltarea limbajului, a imaginației, a gândirii și a comportamentului moral. Cititul îi ajută pe copii să comunice mai bine, să învețe mai ușor și să își dezvolte creativitatea și încrederea în sine. În același timp, lectura formează valori și apropie copilul de familie și de școală. De aceea, lectura trebuie încurajată încă din primii ani de viață, pentru ca elevii să descopere bucuria cărților și beneficiile pe care acestea le aduc în dezvoltarea lor.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Inteligența artificială în educație – instrumentul profesorului modern

Prof. înv. primar Lăchescu Georgiana-Roberta
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Slatina

În societatea contemporană, tehnologia ocupă un loc important în viața fiecărei persoane, influențând modul în care comunicăm, lucrăm și învățăm. Elevii de astăzi fac parte din generația digitală, fiind familiarizați încă de la vârste mici cu telefoanele mobile, tabletele, calculatorul și internetul. În acest context, școala trebuie să țină pasul cu schimbările societății și să adapteze procesul instructiv-educativ la noile cerințe și nevoi ale elevilor. Una dintre cele mai importante inovații ale ultimilor ani este inteligența artificială, un instrument care începe să fie tot mai prezent și în domeniul educației.

Inteligența artificială reprezintă capacitatea unor aplicații și sisteme digitale de a analiza informații, de a genera răspunsuri și de a realiza sarcini care, în mod obișnuit, necesită inteligență umană. În educație, aceasta poate deveni un sprijin important atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi, contribuind la realizarea unor activități interactive, creative și adaptate nivelului de învățare al fiecărui copil.

Integrarea inteligenței artificiale în procesul instructiv-educativ nu presupune înlocuirea profesorului, ci susținerea activității acestuia. Rolul cadrului didactic rămâne esențial, deoarece profesorul este cel care coordonează activitatea elevilor, creează relații bazate pe încredere și oferă sprijin emoțional. Tehnologia trebuie utilizată echilibrat și responsabil, ca instrument complementar, menit să eficientizeze și să diversifice procesul de predare-învățare-evaluare.

Unul dintre cele mai importante avantaje ale utilizării inteligenței artificiale în educație este creșterea motivației pentru învățare. Elevii sunt atrași de activitățile interactive și digitale, iar utilizarea tehnologiei poate transforma lecțiile în experiențe captivante și atractive. Atunci când învățarea este prezentată sub formă de joc, provocare sau activitate creativă, copiii participă cu mai mult interes și implicare.

Inteligența artificială poate fi utilizată în cadrul tuturor disciplinelor școlare, contribuind la adaptarea activităților la particularitățile de vârstă și la stilurile diferite de învățare ale elevilor. Profesorul poate crea materiale vizuale atractive, exerciții interactive, fișe diferențiate, jocuri educaționale, prezentări digitale sau activități de recapitulare. În același timp, elevii își dezvoltă creativitatea, gândirea critică și competențele digitale.

În cadrul activităților de comunicare în limba română și limba și literatura română, inteligența artificială poate fi utilizată pentru realizarea unor povești ilustrate, generarea unor imagini sugestive

pentru compuneri sau crearea unor personaje imaginare pe baza cărora elevii să construiască dialoguri. De exemplu, profesorul poate genera imaginea unui personaj fantastic, iar elevii trebuie să creeze o scurtă poveste pornind de la imagine.

În cadrul matematicii, inteligența artificială poate transforma exercițiile clasice în activități interactive și dinamice. Profesorul poate genera rapid exerciții adaptate nivelului fiecărui elev, probleme ilustrate sau jocuri matematice digitale. De exemplu, elevii pot participa la concursuri online de calcul mintal, pot rezolva labirinturi matematice sau pot descoperi răspunsul corect prin intermediul jocurilor de tip quiz. Astfel, matematica devine mai atractivă și mai accesibilă.

Cadrul didactic poate utiliza inteligența artificială pentru realizarea unor activități bazate pe descoperire și explorare. Elevii pot vizualiza imagini interactive cu sistemul solar, ciclul apei în natură, corpul uman sau diferite ecosisteme. De asemenea, pot participa la activități de recunoaștere a animalelor și plantelor sau la jocuri despre protejarea mediului și reciclare. Aceste activități contribuie la dezvoltarea curiozității și la înțelegerea mai ușoară a informațiilor.

Inteligența artificială poate fi integrată și în activitățile extracurriculare. Profesorii pot realiza prezentări interactive pentru serbări, afișe digitale, invitații sau materiale pentru proiecte educaționale. Elevii pot participa la activități de tip „vânătoare de comori digitale”, pot crea reviste ale clasei sau pot realiza prezentări despre animale, fenomene naturale ori personalități importante.

Un alt avantaj important al utilizării inteligenței artificiale îl reprezintă posibilitatea personalizării învățării. Fiecare elev are propriul ritm de lucru și propriile nevoi educaționale. Unele aplicații pot adapta exercițiile și sarcinile în funcție de nivelul copilului, oferind activități mai simple sau mai complexe, în funcție de rezultatele obținute. Astfel, elevii pot progresa în ritmul lor, fără presiune și fără teama de eșec.

În același timp, inteligența artificială poate sprijini evaluarea școlară. Profesorii pot utiliza platforme digitale pentru realizarea testelor interactive și pentru verificarea rapidă a răspunsurilor elevilor. Feedbackul imediat îi ajută pe copii să își identifice greșelile și să își îmbunătățească performanțele. Evaluarea devine mai atractivă și mai puțin stresantă pentru elevi.

Totuși, utilizarea inteligenței artificiale în educație presupune și anumite provocări. Există riscul ca elevii să devină prea dependenți de tehnologie sau să utilizeze aplicațiile fără a analiza critic informațiile primite. Din acest motiv, cadrul didactic trebuie să mențină echilibrul între metodele tradiționale și cele moderne, între activitățile digitale și cele practice.

Relația dintre profesor și elev rămâne elementul central al procesului educațional. Nicio aplicație nu poate înlocui empatia, încurajarea și sprijinul oferit de cadrul didactic. Copiii au nevoie de comunicare,

de atenție și de susținere emoțională pentru a se dezvolta armonios și pentru a dobândi încredere în propriile forțe.

Cadrele didactice trebuie să manifeste deschidere către noile tehnologii și să participe la activități de formare continuă pentru dezvoltarea competențelor digitale. Profesorul modern trebuie să fie flexibil, creativ și capabil să adapteze metodele didactice la cerințele actuale ale educației.

În concluzie, inteligența artificială poate reprezenta un instrument valoros în procesul instructiv-educativ, contribuind la modernizarea și eficientizarea actului educațional. Utilizată responsabil și echilibrat, aceasta sprijină activitatea profesorului, stimulează motivația elevilor și transformă învățarea într-o experiență interactivă și atractivă. Cu toate acestea, succesul educației depinde în continuare de implicarea cadrului didactic, de relația autentică dintre profesor și elev și de capacitatea profesorului de a crea un climat educațional bazat pe respect, colaborare și încredere.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, Adrian, 2025, *Introducere în utilizarea inteligenței artificiale în educație*, Editura Polirom: Iași.
2. Cucoș, Constantin; Pânișoară, Ion-Ovidiu; Istrate, Olimpius; Ceobanu, Ciprian, 2022, *Educația digitală. Ediția a II-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom: Iași.
3. Istrate, Olimpius, 2025, *Pedagogie digitală*, Editura Polirom: Iași.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Resursele Educaționale Deschise și provocările educaționale ale perioadei actuale

Negrea Ariadna, Școala Gimnazială Tătărani

UNESCO definește Resursele Educaționale Deschise (Open Educational Resources - OER) ca fiind materiale de învățare, predare și cercetare în orice format și mediu, care se află în domeniul public sau sunt protejate prin drepturi de autor, care au fost eliberate sub o licență deschisă, permițând accesul, reutilizarea, adaptarea și redistribuirea, fără costuri, de către alte persoane.

În contextul actual, în care platformele online care permit elaborarea de resurse digitale au cunoscut o dezvoltare rapidă, orice profesor are la dispoziție instrumente prin care poate realiza o resursă relevantă, adaptată nevoilor colectivului la care predă, pornind de la o resursă deja existentă. Prin ajustarea acesteia în funcție de nevoile, posibilitățile și contextul elevilor, de resursele de timp pe care le are, de curriculumul proiectat, el obține într-un timp mult mai scurt, un instrument eficient de predare-învățare-evaluare. Această ajustare nu înseamnă numai transfer sau simplificare ci o reconstrucție creativă, plecând de la finalitățile din programă, coroborate cu specificul colectivului vizat, cunoștințele, capacitățile și experiența acestuia.

Resursele educaționale deschise în format digital devin astfel mijloace flexibile pentru a valorifica experiența didactică a altor profesori, transpunând conținuturi care au fost identificate ca fiind utile și relevante pentru elevii unei anumite clase într-o formă pe care cadrul didactic o consideră adecvată pentru activitatea de învățare pe care a construit-o la o altă clasă de elevi.

În perioada actuală, resursele educaționale deschise încearcă să răspundă la următoarele provocări ale educației moderne:

- Promovarea utilizării noilor forme de învățare adaptate secolului 21

Sunt necesare noi forme de învățare pentru a oferi cursanților o experiență de învățare mai bună, care facilitează dezvoltarea personală și succesul într-o societate bazată pe cunoaștere. Acestea includ abordarea învățării într-o manieră care privește elevii ca o comunitate implicată în dezvoltarea propriilor materiale de învățare și sprijinirea altor elevi. Posibilitatea de a adaptarea și de partajare a RED sprijină acest obiectiv.

- Promovarea implicării și dezvoltării profesionale a cadrelor didactice

Dezvoltarea și implicarea cadrelor didactice s-au dovedit a fi esențiale pentru o învățare eficientă. Adaptabilitatea RED permite profesorilor să-și revizuiască și să-și adapteze resursele educaționale și să se adapteze mai bine mediului educațional în care predau. De asemenea, se așteaptă ca această oportunitate să conducă la un nivel mai ridicat de colaborare între profesori.

- Reducerea costurilor

Nivelurile mai ridicate de participare la sistemele educaționale din întreaga lume reprezintă o provocare pentru a acoperi costurile materialelor de învățare de înaltă calitate. RED oferă posibilitatea reducerii acestor costuri prin dezvoltarea, partajarea și actualizarea resurselor într-un mod mai eficient din punct de vedere al costurilor.

- Îmbunătățirea continuă a calității resurselor educaționale

Dinamica unei societăți bazate pe cunoaștere conduce la trei provocări pentru resursele educaționale: acestea trebuie să reflecte noile evoluții în domeniul pe care îl acoperă, trebuie să reflecte noi teorii de învățare pentru a sprijini mai bine învățarea de înaltă calitate și trebuie să fie adecvate în scopul rezultatelor așteptate ale învățării și al grupului eterogen de elevi cărora le sunt adresate. Adaptabilitatea RED oferă posibilitatea păstrării educației în pas cu această dinamică.

- Lărgirea ariei de distribuție a resurselor educaționale de înaltă calitate

Capacitatea de a partaja RED oferă posibilitatea depășirii anumitor limite, asigurând o distribuirea mai uniformă a resurselor educaționale de înaltă calitate. Acest lucru poate construi punți între învățarea informală și educația formală și facilitarea învățării pe tot parcursul vieții.

- Reducerea barierelor în ceea ce privește oportunitățile de învățare

Mulți elevi nu beneficiază de oportunități de învățare de înaltă calitate din cauza problemelor locale, a timpului și ritmului de învățare. Resursele educaționale deschise, oferite ca resurse digitale, permit extinderea materialelor educaționale dincolo de un anumit loc și timp și asigură învățarea într-un ritm adecvat pentru elevi.[24]

Dezavantajele RED includ:

- **Probleme de calitate**. Deoarece multe baze de date cu resurse educaționale deschise permit oricărui utilizator să creeze un cont și să posteze materiale, este posibil ca unele resurse să nu fie relevante și precise.
- **Efort suplimentar necesar pentru adoptarea RED**. Adoptarea RED în sala de clasă implică o muncă suplimentară din partea instituției de învățământ, a profesorilor pentru a

[24] https://read.oecd-ilibrary.org/education/open-educational-resources_9789264247543-en

găsi RED-urile relevante, pentru a le adapta, a verifica accesibilitatea acestora și a oricăror probleme legate de drepturile de autor.

- **Modificarea formelor de interacțiune între profesori și elevi**. De foarte multe ori resursele sunt de sine stătătoare și utilizatorii care le accesează pe cont propriu în afara unui mediu de clasă, vor pierde discuțiile și feedback-ul profesorilor care aduc un plus de valoare orelor de curs.
- **Probleme tehnologice**. Unii utilizatori pot avea probleme tehnologice la accesare resurselor, reprezentate de o conexiune la Internet lentă sau neregulată, lipsa soft-urilor necesare. Unele RED-uri sunt publicate în formate digitale care îngreunează descărcarea, accesarea și modificarea conținutului.
- **Probleme de proprietate intelectuală și drepturi de autor**. Întrucât RED-urile sunt menite să fie partajate în mod deschis conținutul pus online ar trebui verificat pentru a se asigura că nu încalcă legea drepturilor de autor.
- **Probleme de sustenabilitate.** Deoarece, la acest moment, creatorii de RED nu primesc niciun fel de plată pentru materialele lor, ar putea exista puține stimulente pentru a-și actualiza RED sau pentru a se asigura că acestea vor continua să fie disponibile online.[25]

Bibliografie

- https://read.oecd-ilibrary.org/education/open-educational-resources_9789264247543-en
- https://libguides.umgc.edu/c.php?g=23404&p=138771

[25] https://libguides.umgc.edu/c.php?g=23404&p=138771

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

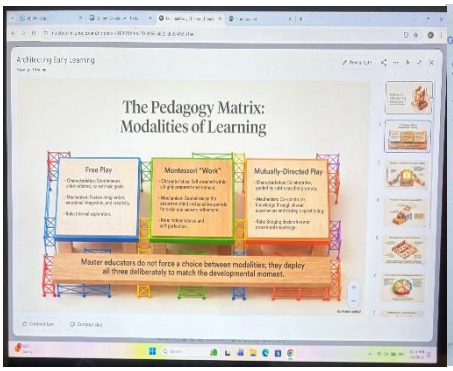
Erasmus+ în Valencia – „AI-Powered Content Creation for Educators”

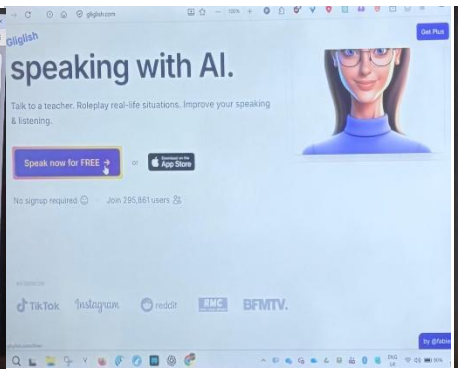
Prof.ed.timpurie: Vizitiu Roxana Claudia, GPN Gheboieni
Prof.ed.timpurie: Petre Mihaela Denisa, GPN Priboiu

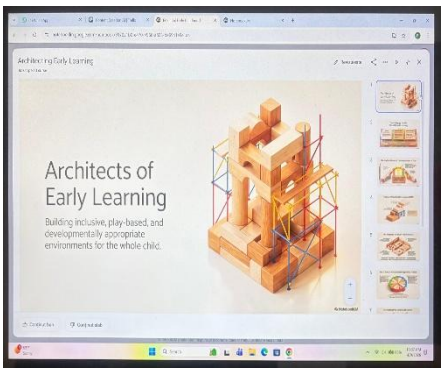
În perioada 6–10 aprilie, am participat la cursul Erasmus+ „AI-Powered Content Creation for Educators”, desfășurat în Valencia. Tema principală a activității a fost utilizarea inteligenței artificiale în crearea de materiale educaționale moderne și interactive, adaptate nevoilor elevilor și profesorilor din prezent.

Scopul cursului a fost dezvoltarea competențelor digitale și descoperirea modului în care instrumentele bazate pe inteligență artificială pot sprijini procesul educațional. În cadrul activităților, participanții au învățat cum să folosească aplicații AI pentru realizarea de prezentări, imagini, texte, teste interactive și materiale multimedia destinate predării și învățării.

Unul dintre principalele obiective ale cursului a fost promovarea creativității în educație prin intermediul tehnologiei. Participanții au explorat platforme moderne care permit generarea rapidă de conținut educațional și au descoperit metode prin care lecțiile pot deveni mai atractive și mai interactive pentru elevi. De asemenea, s-a pus accent pe utilizarea responsabilă și etică a inteligenței artificiale în școală.

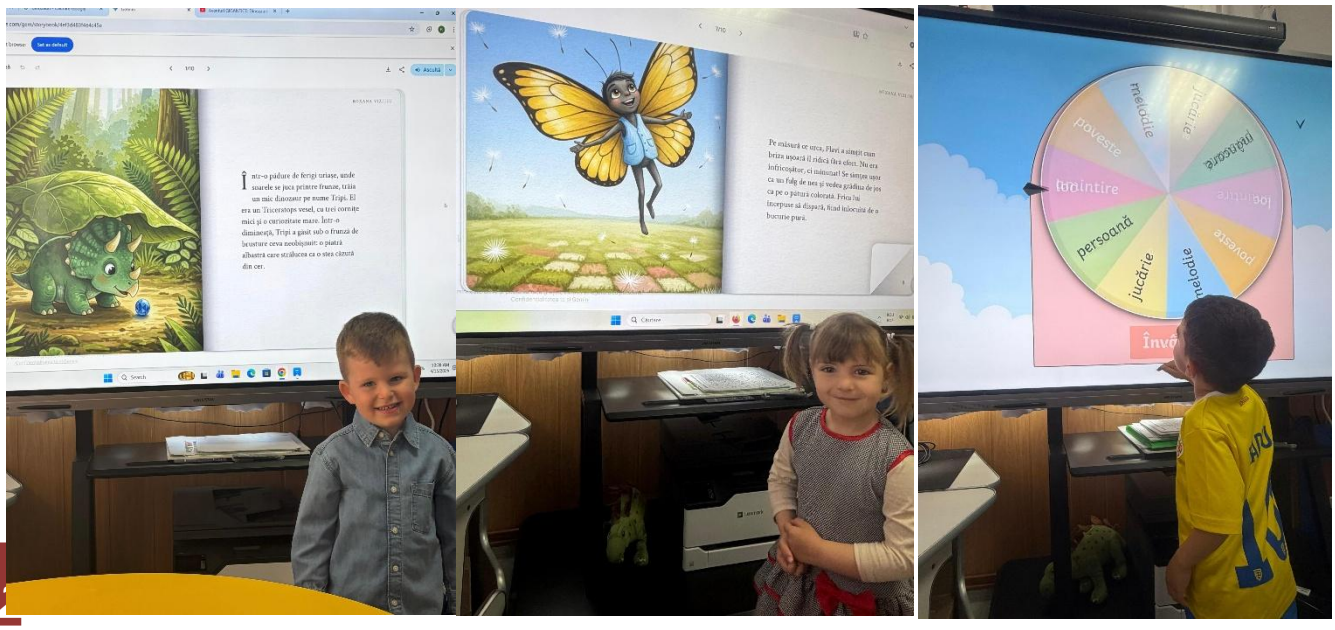
Pe parcursul mobilității, activitățile de grup și colaborarea internațională au contribuit la dezvoltarea abilităților de comunicare și lucru în echipă. Participanții au avut ocazia să facă schimb de idei și bune practici cu persoane din diferite țări europene, într-un mediu multicultural și dinamic.

Experiența Erasmus+ nu a însemnat doar învățare, ci și descoperirea culturii spaniole și a orașului Valencia, un loc cunoscut pentru atmosfera sa vibrantă și pentru deschiderea către inovație și educație modernă.

După încheierea cursului, activitatea de diseminare a avut un rol important. Informațiile și competențele dobândite au fost împărtășite colegilor și profesorilor din școală prin prezentări și discuții despre beneficiile utilizării inteligenței artificiale în educație. Astfel, experiența acumulată în cadrul proiectului Erasmus+ poate contribui la dezvoltarea unui proces educațional mai modern și mai eficient.

La nivelul grupei, cunoștințele și competențele dobândite au fost aplicate în activitățile desfășurate, prin utilizarea unor aplicații și resurse digitale adaptate vârstei preșcolarilor. Materialele interactive, imaginile educative, poveștile ilustrate și jocurile create cu ajutorul instrumentelor bazate pe inteligență artificială au contribuit la captarea atenției copiilor și la transformarea activităților într-un proces de învățare mai atractiv și mai dinamic.

De asemenea, metodele moderne descoperite în cadrul mobilității au fost integrate în diferite activități tematice și extracurriculare, sprijinind dezvoltarea creativității, a comunicării și a participării active a copiilor. Utilizarea tehnologiei în educația timpurie a demonstrat că învățarea poate deveni mai accesibilă, interactivă și adaptată intereselor noilor generații.

Participarea la acest curs a demonstrat că inteligența artificială poate deveni un instrument valoros pentru educatori, ajutând la crearea unor metode de predare inovatoare și adaptate generației digitale. Mobilitatea din Valencia a reprezentat o experiență educațională deosebită, care ne-a oferit atât cunoștințe utile, cât și amintiri frumoase.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

Prof. Ed timpurie Briceag Irina Elena, Grădinița cu program normal Cândești -Vale

Unitatea de învățământ : Grădinița cu program normal Cândești -Vale

Nivelul de vârstă: I

Grupa: mijlocie „Buburuzele”

Prof. Ed timpurie: Briceag Irina Elena

Tema anuală de studiu: “Când, cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: “Iarna și bucuriile ei”

Tema săptămânii: “Povești la gura sobei”

Tema zilei: “Poveștile ne învață”

Tipul activității: formare de priceperi și deprinderi

Scopul activității: formarea priceperilor și deprinderilor necesare executării corecte și eficiente a aruncării și prinderii cu ambele mâini

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII:

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE(ADE):

DLC -Domeniul Psihomotric - Educație fizică

- ***Tema activității:*** „ Prinde mingea”
- „aruncarea și prinderea cu ambele mâini, înainte-înapoi "

DOMENII ALE DEZVOLTĂRII:

A. DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ȘI A IGIENEI PERSONALE

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

1. Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare

COMPORTAMENTE VIZATE:

1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei

1.2. Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul activității preșcolarii vor fi capabili:

O1-să execute corect exercițiile de pregătire a organismului pentru efort, pe baza exemplului propunătoarei;

O2.-să execute corect deprinderea motrică (aruncarea și prinderea cu ambele mâini), pe baza exemplului propunătoarei;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

1. METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul.

2.MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: mingi din zăpadă artificială, machetă în care se fixează Omul de zăpadă

3. FORME DE ORGANIZARE: frontal.

METODE DE EVALUARE: aprecieri verbale

DURATĂ: 25'

BIBLIOGRAFIE:

- „Curriculum pentru educație timpurie", 2019
- „Piramida Cunoașterii"- editura Diamant, 2014

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

DEMERS DIDACTIC

Veriga și durata	Ob. Op.	Conținut Mijloace de realizare	Dozare	Formații de lucru	Indicații metodice	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Evaluare
1. Moment orgaznicatoric **1 minut**		Adunarea	5 sec	Linie pe un rând xxxxxxxx	În fața mea, în linie pe un rând! Adunarea	explicația		rapiditatea
		Alinierea	10 sec	Linie pe un rând xxxxxxxxx	Mâna dreaptă pe șold, vă aliniați la marginea liniei trasate!”			
		Verificarea echipamentului sportiv și a stării de sănătate	5 sec	Linie pe un rând xxxxxxxxx	Adresez următoarele întrebări: ”Toți aveți astăzi echipamentul sportiv? Există probleme de sănătate care v-ar putea împiedica să participați la	conversația		observarea curentă a preșcolarilor

					activitate?”			
		Salutul	5 sec	Linie pe un rând xxxxxxxxx	Salut preșcolarii : ”Drepți! Bună dimineața!	conversația		observarea curentă
		Comunicarea temei	15 sec	Linie pe un rând xxxxxxxxx	„Pe loc repaus! Astăzi vom învăța aruncarea și prinderea cu ambele mâini, înainte-înapoi "- „Prinde mingea "’’	explicația demonstrația		observarea curentă a preșcolarilor
		Întoarceri pe loc prin săritură	10 sec	Linie pe un rând xxxxxxxxx	„La stânga, sărim, cu faţa spre ușă/ dulap 1-2 La dreapta sărim, cu faţa spre ușă/perete! 1-2 La stânga! 1-2’’			

2. Pregătirea organismului pentru efort 4 minute		***Joc de atenţie:*** 1. Când voi fluiera odată, vă ghemuiți. 2. Când voi fluiera de două ori faceți o rotire.	3x	Linie pe un rând xxxxxxxxx	„Vom desfășura un joc de atenție astfel, când voi bate din palme odată vă veți ghemui, când voi bate din palme de două ori faceți o rotire.'' ***Realizez jocul de probă, apoi jocul propriu-zis!***	explicația demonstrația jocul		aprecieri verbale observare curentă
		Refacerea alinierii	5 sec	Linie pe un rând xxxxxxxxx	La locurile voastre! Drepţi! La dreapta, cu faţa spre uşă!			
		Mers în cadență-mergem în cadență	10m	Coloană unul câte unul x x x x	Atenție! Cu stângul înainte, pornim! 1,2,3,4! Mergem ca soldaţii! Privirea înainte, spatele drept, mişcaţi braţele pe lângă corp!			

				x x				
		Mers pe vârfuri cu braţele sus – încercăm să atingem cerul	10m	Coloană câte unul x x x x x x	Atenţie! Mergem pe vârfuri cu braţele sus! Priveşte înainte! Braţele întinse! Spatele drept!	explicația demonstrația		observarea curentă
		Mers pe călcâie cu brațele la spate	10m	Coloană câte unul x x x x x x	Atenţie! Mergem pe călcâie cu braţele la spate! Spatele drept! Privirea înainte!	explicația demonstrația		observarea curentă

		Alergare pe loc	10m	Coloană câte unul x x x x x x	Atenţie! Alergăm pe loc Alergăm uşor! Mişcaţi braţele pe lângă corp! Coatele îndoite	explicația demonstrația exercițiul		ritm și direcția cerută
		Alergare ușoară	10m	Coloană câte unul x x x x x x	Atenție! Alergăm ușor, în pas alergător, pornim! Mişcaţi braţele pe lângă corp! Coatele îndoite	explicația demonstrația		ritm și direcția cerută

		Mers normal cu exerciții de respirație și formarea semicercului-Umbrelamișcări ușoare de degete, coate, genunchi	10m	Semicerc x x x x x x xxxxxx	Mergem normal! Tragem aer în piept! Inspirăm pe nas, ducem brațele sus, prin lateral. Dăm aerul afară pe gură și coborâm brațele în același timp. Atenţie, ne așezăm în semicerc! Spatele drept, mâinile pe lângă corp, privirea în față!	explicația demonstrația exercițiul		ritm și direcția ceruă
3. Influențarea selectivă a aparatului locomotor 7 minute	*O1.1.1.*	Complexul de dezvoltare fizică armonioasă liberă, fără obiecte. **Exerciții:** **1) Privim la ușă și la dulap** P.I.: stând depărtat cu mâinile pe şolduri T1-		Linie (cu distanța de	Picioarele uşor depărtate, mâinile pe şolduri!	explicația demonstrația exercițiul		aprecieri verbale

		2: răsucirea gâtului și capului spre stânga cu arcuire T3-4: rasucirea gâtului/capului spre dreapta cu arcuire T5-6: idem T1-2 T7-8 idem T3-4 **2) Privim cerul/pământul** P.I.: stând depărtat cu mâinile pe şolduri T1-2: extensia capului T3-T4: aplecarea capului T5-6 - identic T1-2 T7-8 - identic T3-4	2x8T 2x8T	două brațe între elevi) x x x x x x x x Linie x x x x x x x x	Răsucim gâtul și capul spre stânga, răsucim gâtul și capul spre dreapta, revenim! Atenţie! O dată cu mine începeţi! Picioarele uşor depărtate, mâinile pe şolduri! Aplecăm capul în față, bărbia în piept și privim pământul, revenim, apoi ridicăm privirea în cer, revenim! Atenţie! O dată cu mine începeţi!			

		3) Foarfeca P.I.: stând depărtat brațele întinse înainte, la nivelul umerilor T1-8: forfecări de brațe Exerciții pentru trunchi **4) Șurubul** P.I.: stând depărtat cu mâinile pe şolduri T1-2; răsucirea trunchiului cu arcuire spre stânga T3-4: răsucirea trunchiului cu arcuire spre dreapta T5-8 -	2x8T 2x8T	Linie x x x x x x x x Linie x x x x x x x x	Picioarele ușor depărtate, brațele perfect întinse, trecem brațele unele peste altele. Întindeți palmele, întindeți coatele! Drepţi! Cu mâinile pe şolduri, depărtat prin săritură, luat! Ne răsucim de două ori spre stânga şi de două ori spre dreapta. Atenţie! O dată cu mine începeţi!	explicația demonstrația exercițiul		

		identic *Exerciţii pentru picioare:* **5) Sărituri ca mingea** P.I.: stând, mâinile pe şold T1-8: sărituri ca mingea *Exerciţii de respiraţie:* P.I.: stând T1-2: inspiraţie cu ducerea braţelor sus, prin lateral, pe vârfuri T3-4: expiraţie cu ducerea braţelor pe lângă corp - mirosim florile; - suflăm frunzele.	 2x8T 1x	 Linie x x x x x x x x	Drepţi! Mâinile pe şolduri! Sărituri ca mingea! Picioarele apropiate! Spatele drept! Acum inspirăm și ridicăm brațele, expirăm și ducem brațele înapoi pe lângă corp.	exersarea		

			2x					
4. Realizarea temei 10 minute	*O1.2.1.*	„Aruncarea și prinderea cu ambele mâini, înainte-înapoi " **Joc de mișcare-** ***Prinde mingea***	2x	Două coloane x x x x x x x x x x x x x x	Formează două coloane. „Astăzi vom realiza împreună un om de zăpadă. Folosim amândouă mâinile!”„Aruncăm - bulgării de zăpadă de la piept colegului din fața voastră!”„Mâinile întinse sus!Prindem bulgărele și-l aruncăm colegului din fața.” Când ajunge în celălalt capăt al coloanei, îl fixez pe machetă, iar prinderea și aruncarea se repetă până la finalizarea	explicația demonstrația exercițiul jocul	3 mingi din zăpadă artificială de mărimi diferite	observare curentă aprecieri verbale evaluare curentă

					omului de zăpadă. **Înainte se va face un joc de probă!**			
5. Revenirea organismului după efort 2 minute		Mers normal	1T	O coloană x x x x x x x	Atenţie! Coloană câte unul! Mers normal! Mişcaţi braţele pe lângă corp! Scutură braţele şi picioarele!			
		Mers cu respirație	1T	O coloană x x x	Atenţie! Mers cu respiraţie! Inspirăm pe nas, expirăm pe gură!			

				x x x x				
		Joc pentru liniștea organismului		Linie xxxxxxxxxxxx	Vom dansa pe melodia “Omulețul de zăpadă” alături de omul de zăpadă pe care l-am construit împreună. Veți fi atenți la versurile melodiei, dar și la mine. Vom dansa împreună.		Boxă	
6. Aprecieri și recomandări 1 minut		Aprecieri generale și individuale	40’’		Se fac aprecieri globale. Preșcolarii sunt recompensați pentru conduita din timpul activității.		Recompense	Aprecieri verbale
		Salutul	20’’		Drepți! Activitatea s-a			

					încheiat! Bună ziua!			

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

PROF. EDUCAȚIE TIMPURIE GRIGORAȘ ELENA-ALEXANDRA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN PLATON”-G.P.P. NR.33 BACĂU

Grupa: Mijlocie

Tema anuală de studiu: „Când, cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: „Primăvară, bine ai venit!”

Tema săptămânii: „Gâze, pete de culoare/Lângă muguri, lângă floare”

Tema zilei: „Albinuța Hărnicuța și prietenii ei”

Domeniul experiențial: Om și societate

Categoria de activitate: Activitate practică

Tema: Lipirea unor forme după o cerință dată

Subiectul ludic: „Fagurele”

Scopul activității: Coordonarea psiho-motrică a unor segmente ale corpului în mod ritmic.

Tipul activității: Formare de priceperi și deprinderi

Modalitate de realizare: Exercițiul

Dimensiuni ale dezvoltării	Comportamente vizate
A1 Motricitatea grosieră și motricitatea fină în context de viață familiar **A3 Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practice privind securitatea personal**	1.2. Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare; 1.3. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate; 3.2. Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale.
C1 Curiozitate, interes și inițiativă în învățare **C2 Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)** **C3 Activare și manifestare a potențialului creativ**	1.1. Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi; 2.1. Realizează sarcinile de lucru cu consecvență; 3.1. Manifestă creativitate în activități diverse.

Obiective operaționale:

a. **Cognitive:**

O.C.1: să denumească materialele și instrumentele de lucru utilizate;

O.C.2: să respecte ordinea lipirii elementelor pentru obținerea fagurelui;

b. **Psihomotrice:**

O.P.M.1: să aplice lipiciul pe elementele date;

O.P.M.2: să lipească elementele pentru a obține fagurele.

c. **Afective:**

O.A.1: vor participa cu interes la activitate;

O.A.2: vor manifesta o atitudine pozitivă.

Strategia didactică: inductivă

a. **Metode și procedee:** Exercițiul, Conversația, Demonstrația model

b. **Mijloace de învățământ:** Model, Fișe suport, Lipici, Paste

c. **Forme de organizare ale activității:** Frontală, Individuală

Metode și tehnici de evaluare: Probă practică**,** Observarea comportamentului copiilor**,** Aprecieri verbale, Corectitudinea lucrărilor

Resurse:

a. **Umane:** 22 de preșcolari de grupă mijlocie

b. **Spațiale:** sala de grupă

c. **Temporale:** 15-20 de minute

b. **Bibliografice:**

- M. Mătăsaru, M. Chiriloaie, V. Pricopoaia, L. Mătăsaru, C. Nedelcu, (2004).*Proiectarea didactică în învățământul preșcolar.*, Bacău: Editura CCD;
- ***Curriculum pentru educaţia timpurie (2019)- MEN;
- ***Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educația timpurie (2019).

Scenariu didactic

Etapele/ Evenimentele activității	Ob. op.	Conținut și sarcini de învățare		Strategia didactică			Metode, tehnici de evaluare
		Activitatea educatoarei	Activitatea preșcolarilor	Metode și procedee	Mijloace	Forme de organizare	
1.Captarea atenției	O.A.1	Albinuța Hărnicuța le-a lăsat copiilor o sarcină foarte importantă la care are nevoie de ajutorul lor.	Copiii vor fi atenți la spusele mele și se vor bucura.	Conversația	Cufărul	Frontală	Observarea comporta-mentului copiilor
2.Enunțarea temei și a obiectivelor 	O.A.1	Le voi comunica că la Activitatea practică de astăzi vom lipi paste pentru a obține un fagure. Vom denumi împreună materialele necesare activității de lipire.	Preșcolarii vor fi încântați de activitatea propusă.	Conversația	Materialele necesare lipirii	Frontală	Observarea comporta-mentului copiilor
3.Reactualizarea cunoștințelor dobândite anterior	O.A.1	Înainte de a trece la treabă îi voi întreba pe preșcolari ce insecte cunosc.	Preșcolarii vor enumera insectele cunoscute.	Conversația		Frontală	Aprecieri verbale

4.Prezentarea noului conținut 	O.C.1 O.C.2 O.A.1	Le voi arăta copiilor un model. Voi executa împreună cu preșcolarii câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii pentru a ne pregăti de activitate. Voi realiza lipirea model.	Preșcolarii voi fi atenți la explicațiile primite și la modul în care trebuie să lipească	Explicația Demonstrația	Modelul Fișe suport Lipici Paste	Frontală	Corectitudinea enumerării materialelor
5.Dirijarea învățării 	O.A.1 O.P.M.1 O.P.M.2	Voi urmări modul de lucru al copiilor și le voi oferi explicații individuale și sprijin în realizarea sarcinii, acolo unde este cazul.	Copiii își încep activitatea, folosindu-se de materialele puse la dispoziție.	Explicația Exercițiul	Fișe suport Lipici Paste	Individuală	Modul de lucru al copiilor
6.Obținerea performanței	O.C.1 O.A.1 O.A.2 O.P.M.1	Copiii sunt invitați să finalizeze lucrările, având grijă să lipească elementele în ordinea corespunzătoare, respectând indicațiile primite.	Preșcolarii vor încerca să finalizeze lucrările.	Exercițiul	Fișe suport Lipici Paste	Individuală	Proba practică
7.Feedback	O.A.1	Se realizează pe tot parcursul activității prin întrebările adresate, atât de mine, cât și de preșcolari.		Conversația		Frontală	Întrebările adresate

8.Evaluare 	O.A.1	Voi face aprecieri verbale cu privire la modul de lucru al copiilor prin raportare la obiectivele operaționale.	Preșcolarii vor fi bucuroși pentru aprecieri.	Conversația	Fișa de lucru	Frontală	Aprecieri verbale
9.Retenția și transferul 	O.A.1	Îi voi întreba pe preșcolari ce au realizat la această activitate și cum s-au simțit.	Preșcolarii vor spune ce au realizat și că s-au simțit foarte bine.	Conversația	Recom-pense	Frontală	Observarea comporta-mentului copiilor

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

ABORDĂRI METODOLOGICE MODERNE ÎN PREDAREA ROMANULUI BALZACIAN: DE LA INTERPRETAREA PERSONAJULUI LA FORMAREA COMPETENȚELOR AXIOLOGICE

Pavlov Tatiana,
profesoară de limba și literatura română,
grad didactic unu,
Centrul de Excelență în Construcții

PROIECT DIDACTIC

DATA:

DISCIPLINA: Limba și literatura română

GRUPA:

SUBIECTUL LECȚIEI: Personajele în romanul de tip balzacian. Tipologii umane George Călinescu, *Enigma Otiliei*

TIPUL LECȚIEI: mixtă

DURATA: 90 minute

COMPETENȚE SPECIFICE:

CS3. Lectura și interpretarea textelor literare și de graniță, demonstrând gândire critică și atașament față de valorile naționale și general-umane.

CS6Valorificarea experiențelor lingvistice și de cultură în vederea dezvoltării personale pe parcursul vieții, demonstrând interes axiologic și estetic

UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ:

3.4 Aplicarea noțiunilor de teorie literară în interpretarea textelor literare și de graniță din diferite registre estetice.

3.6 Integrarea în comentariul textului literar și de graniță a funcției cognitive, educative și estetice a textului literar și de graniță

6.1 Manifestarea experiențelor literare și a gustului estetic în diferite contexte de învățare și de viață.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- Să definească relațiile dintre personaje;
- Să determine tipul uman al personajelor;
- Să valorifice experiențele literare în contextul interdisciplinar.

STRATEGII DIDACTICE:

a) *Metode şi procedee* : lectura , conversaţia euristică, descoperirea, problematizarea, asocierea forțată

b) *Mijloace didactice*: laptop, portrete(imagini), secvențe din film

c) *Forme de organizare a activităţii elevilor* : activitate frontală, alternativ cu activitatea independentă individuală.

Metode de evaluare: valorificarea răspunsurilor elevilor în discuţie, evaluare frontală/orală

Bibliografie:

Curriculum național a limba și literatura română, Chișinău, 2020.

C. Șchiopu, Metodica predării literaturii române, Chișinău, 2013.

T.cartaleanu, O.Cosovan, A.Zgardan, Didactica studiului integrat al limbii și literaturii române, Chișinău, 2014.

Etapele lecției	Elemente de conținut	Stategii didactice	Strategia de evaluare
Momentul organizatoric	Intonarea imului de stat. Prezintă un citat motivațional: ***Nimeni nu-ţi este prieten, nimeni nu-ţi este duşman, toţi îţi sunt învăţători*** **Alege un personaj care ți-a oferit o lecție de viață și numește ce ai învățat de la el.** **(anexa 1)**	Imul de stat Citat Fișă/text lacunar	 Capacitatea de a formula un enunț logic și coerent
EVOCAREA Reactualizarea cunoştinţelor acumulate la orele anterioare Verificarea temei pentru acasă: Prezentarea conţinutului lecţiei	Actualizarea cunoștințelor : Realizarea exercițiului : Se apreciază dacă afirmația este A (adevărat) sau F (fals): (**anexa 2**) Prezentarea unui plan de îmbunătățire și reconstrucție a casei lui Giurgiuveanu, păstrând elementele definitorii ale stilului său, dar corectând degradarea și incoerența arhitecturală. Anunţarea titlului lecţiei și a obiectivelor lecţiei - Personajele în romanul de tip balzacian. Tipologii umane George Călinescu, *Enigma Otiliei*	Exercițiu – Adevărat (A) / Fals (F) Cartonașe(verde-A; roșu-F) Sarcină de integrare profesională/ imagini/ alocuțiune	Evaluare orală Capacitatea de identifica o informație corectă de cea incorectă Capacitatea de formulare a unui promt eficeint în vederea elaborării unei imagini ce reflectă o viziune

			îmbunatățită a imaginii.
REALIZAREA SENSULUI	**<u>Stabilirea personajelor romanului “Enigma Otiliei”</u>** Sarcină de învățare – „Cine este?” (ghicitoare de personaj) Citește cu atenție descrierea de mai jos și identifică personajul din romanul „Enigma Otiliei”. Justifică răspunsul în 1–2 enunțuri, menționând trăsături sau fapte relevante. **(anexa 3)**	Exercițiu de asociere a numelui personajului cu imaginea Sarcină de învățare – „Cine este?” (ghicitoare de personaj)	Capacitatea de identifica personajul în baza descrierii
	<u>Stabilirea tipului de relaţii</u> ce se constituie între personaje, precum şi <u>motivele</u> care contribuie la apariţia acestora, completând tabelul propus.		
	Determinarea tipului uman specific personajului. Satut/Vârsta Starea/Trăsătura **(anexa 4)**	Exercițiu de asociere	Capacitatea de a determina tipul uman al personajului
REFLECȚIA	**Temperament, atitudini, valori** -Identificarea temperamentului personajului selectat	Învățarea prin descoperire	Capacitatea elevilor de a comenta și a argumenta

	Analizarea tipurilor de temperamet și determinarea tipului de temperament specific personajelor, argumentează alegerea. **(anexa 5)**		
EXTINDEREA	Se va realiza o reflecție asupra romanului „Enigma Otiliei”, formulându-se 2–3 lecții de viață desprinse din destinul personajelor. Fiecare idee va fi explicată succint, prin raportare la un personaj sau la o situație relevantă din roman. **În jurnal vor scrie despre:** **Ce lecții de viață ai dedus din acest roman?** **Temă pentru acasă creativ-digitală:** „Personajul prinde viață prin AI” Se va utiliza un instrument de generare a imaginilor bazat pe inteligență artificială pentru realizarea unei reprezentări vizuale a unui personaj din romanul „Enigma Otiliei”. Se va selecta un personaj din roman. Se va elabora un prompt detaliat, care să includă: • trăsături fizice și morale ale personajului; • elemente de costum, atitudine și expresie; • mediul sau spațiul în care este plasat; • detalii inspirate din textul romanului. Se va genera imaginea pe baza promptului elaborat.	Eseul de 5 minute	Capacitatea de ase exprima coerent

	În 2–3 enunțuri, se va explica modul în care elementele incluse în prompt reflectă fidel personajul ales din roman.		

Anexa 1

Alege personaje din lecturile studiate recent și completează enunțurile de mai jos, analizând comportamentul lor ca pe o lecție de viață „așa nu”.

1. **Personajul _____ m-a învățat să nu**

   _____
2. *(Exemplu: să nu pun preț doar pe bunurile materiale în detrimentul sufletului)*
3. **De la personajul _____ am învățat că trebuie să evit _____**

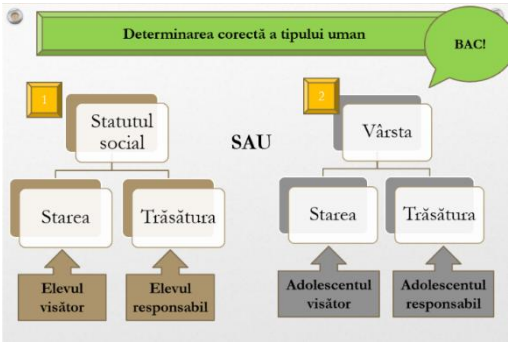
   (Exemplu: să evit mândria excesivă care îi îndepărtează pe cei dragi)
4. **Chiar dacă are trăsături negative, personajul _____ m-a făcut să înțeleg că nu este bine să _____**

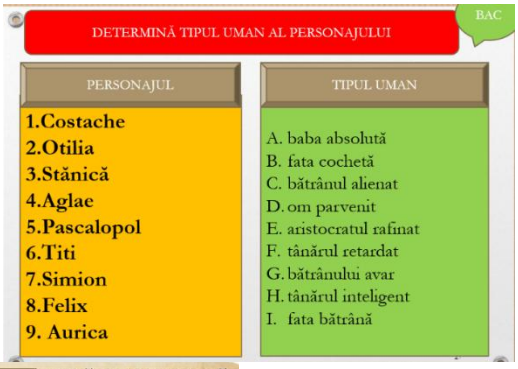
5. *(Exemplu: că nu este bine să trădezi încrederea prietenilor pentru un câștig de moment)*
6. **Prin comportamentul său, personajul _____ m-a învățat să nu _____**
   (Exemplu: să nu judec oamenii după aparențe sau după statutul social)
7. **Personajul _____ mi-a arătat consecințele faptului că nu este bine să ____**
   (Exemplu: că nu este bine să amâni deciziile importante până când este prea târziu)
8. **Observând acțiunile personajului _____, am învățat să evit _____**
   (Exemplu: să evit lăcomia, deoarece aceasta duce la pierderea propriei libertăți)

Anexa 2

- Procesele psihice precum alienarea și senilitatea sunt specifice romanului modern. ___
- Personajele din romanul modern sunt întotdeauna tipice și lipsite de complexitate interioară
- Romanul „Enigma Otiliei” este un roman realist cu elemente balzaciene. ___
- Opera aparține curentului literar romantismului. ___
- Tipul romanului este unul citadin, de analiză socială și psihologică. ___
- Compoziția romanului este circulară, prin revenirea la spațiul inițial al acțiunii. ___
- Sursa de inspirație a romanului este societatea burgheziei bucureștene de la începutul secolului XX. ___
- Romanul are structură clasică, organizată pe momentele subiectului. ___
- George Călinescu a fost influențat de literatura realistă franceză (Balzac). ___
- Romanul este unul fantastic, bazat pe elemente supranaturale.

Anexa 3

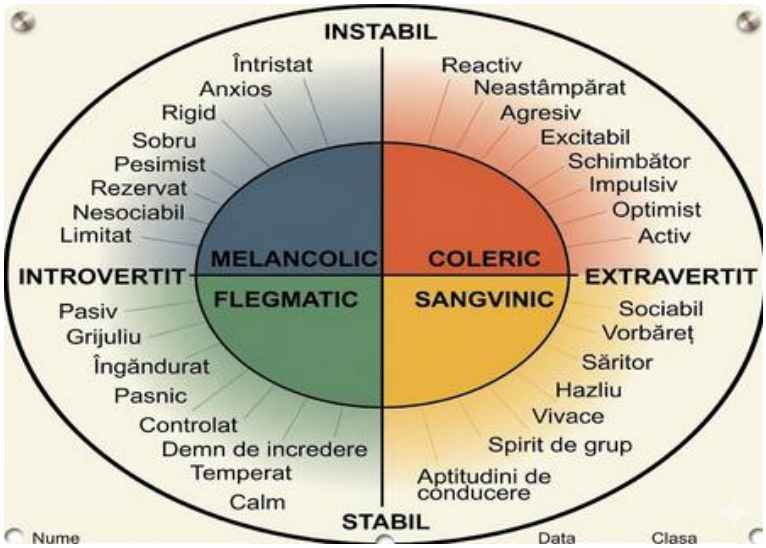

Determinarea corectă a tipului uman
BAC!
1
Statutul social
Starea
Trăsătura
Elevul visător
Elevul responsabil
SAU
2
Vârsta
Starea
Trăsătura
Adolescentul visător
Adolescentul responsabil

DETERMINĂ TIPUL UMAN AL PERSONAJULUI
BAC
PERSONAJUL
1.Costache
2.Otilia
3.Stănică
4.Aglae
5.Pascalopol
6.Titi
7.Simion
8.Felix
9. Aurica
TIPUL UMAN
A. baba absolută
B. fata cochetă
C. bătrânul alienat
D. om parvenit
E. aristocratul rafinat
F. tânărul retardat
G. bătrânului avar
H. tânărul inteligent
I. fata bătrână

FIȘĂ DE LECTURĂ
PENTRU ELEVI
1.
2
6
6
5
4.
7
A. Aglae Tulea
Coafură japoneză, cute mari, nasul încovoiat și ascuțit
B. Simion Tulea, Mustăți pleoștite, un mic smoc de barbă, față suptă
C.Titi Tulea, o ușoară mustață, bărbia despicată în două
H. Aurica Tulea: 30 de ani, față prelungă, bărbie ca un ac, cozi împletite
G. Olimpia Tulea: seamănă izbitor cu Titi, bărbia despicată în două
E. Stănică Rațiu: părul mare, negru, creț și cu mustață
Nume
Data
Clasa

Anexa 4

Anexa 5

INSTABIL
Întristat
Anxios
Rigid
Sobru
Pesimist
Rezervat
Nesociabil
Limitat
Reactiv
Neastâmpărat
Agresiv
Excitabil
Schimbător
Impulsiv
Optimist
Activ
MELANCOLIC
COLERIC
INTROVERTIT
EXTRAVERTIT
FLEGMATIC
SANGVINIC
Pasiv
Grijuliu
Îngândurat
Pasnic
Controlat
Demn de incredere
Temperat
Calm
Sociabil
Vorbăreț
Săritor
Hazliu
Vivace
Spirit de grup
Aptitudini de conducere
STABIL
Nume
Data
Clasa

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

POLIȚIST LOCAL PENTRU O ZI

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

21 mai – Ziua Poliției Locale

Prof. educație timpurie BORDEIANU CRISTINA
G.P.P.„Crai Nou”structură a
Școlii Gimnaziale „Mihail Sadoveanu”Bacău

DATA DE DESFĂȘURARE: 21 mai

UNITATEA ȘCOLARĂ: Grădinița cu program prelungit „CRAI NOU” Bacău

GRUP ȚINTĂ: Preșcolarii de la grupa mare A „Albinuțele” și grupa mare B „Năzdrăvanii”

LOCUL DE DESFĂȘURARE: Poliția Locală a Municipiului Bacău, str. I.L. Caragiale , nr. 2 Bacău

ORGANIZATORI: Educatoare: Prof. BORDEIANU CRISTINA, Prof.VORNICU ALINA, Prof.ISOP MARIANA CARMEN, Prof. BALAN SIMONA; Șef Serviciu Ordine Publică și Evidența Persoanei PODOLEANU FLORIN

- **SCOP**: Cunoașterea de către preșcolari a rolului polițistului local în comunitate

OBIECTIVE URMĂRITE:

- să cunoască activitatea polițiștilor locali;
- să cunoască care sunt atribuțiile poliției locale: menținerea ordinii și siguranței publice, a siguranței circulației pe drumurile publice, protejarea mediului înconjurător, dar și asigurarea respectării normelor urbanistice;
- manifestarea unui comportament preventiv, disciplinat în locurile publice
- să dobîndească cunoștințe de educație rutieră, a unor reguli și norme corecte de deplasare pe spațiile publice
- să respecte normele și regulile de circulație potrivit vârstei preșcolare
- să observe echipamentele folosite de către reprezentanții poliției locale
- stimularea interesului copiilor pentru cunoașterea de locuri noi;

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII PE ETAPE:

1. **PREGĂTIREA ACTIVITĂȚII**

- Stabilirea (impreună cu părinții copiilor participanți) a itinerariului, a obiectivelor urmărite, a datei de desfășurare a activității extracurriculare de o zi;

- Colaborarea cu părinții copiilor în ceea ce privește acordul pentru participare și sprijin în asigurarea transportului;
- Colaborarea cu conducerea unității de învățământ pentru avizarea activității și obținerea aprobării de efectuare a deplasării;
- Calcularea cheltuielilor de deplasare și stabilirea costului excursiei / copil, comunicarea costului și acceptarea benevol de către toți participanții;
- Stabilirea programului de desfășurare a activității, ora și locul de plecare / sosire, interval de timp.

Pregătirea copiilor pentru această activitate se face în cadrul unei activități sau într-o ședință specială de instructaj, în cadrul căreia, educatoarele vor menționa scopul activității, obiectivele propuse și activitățile cele mai importante care se vor desfășura.

Se precizează echipamentul adecvat acestei activități extrașcolare.

Copiii sunt insoțiți de educatoarele și ingrijitoarele grupelor.

Se menționează mijlocul de transport – autocar - prețul biletelor, precum și stabilirea unor reguli de grup.

2. DESFĂȘURAREA PROPRIU- ZISĂ:

ORA	ITINERAR	MOD DE DESFĂȘURARE	OBSERVAȚII
9:30	G.P.P.CRAI NOU	Plecarea cu autocarul de la grădiniță	
10:00	- Poliția Locală a Municipiului Bacău, str. I.L. Caragiale , nr. 2 Bacău	Activitate interactivă Copiii au aflat care sunt principalele atribuții ale poliției locale: menținerea ordinii și siguranței publice, a siguranței circulației pe drumurile publice, protejarea mediului înconjurător, dar și asigurarea respectării normelor urbanistice.	
11:00	-	Prezentarea tehnicii din dotare, a echipamentelor folosite în activitatea de zi cu zi – de la autospeciale,	

		bodycam-uri, până la uniforme și mijloacele de intervenție rapidă.	
11:30	-G.P.P.„CRAI NOU”	Revenire la grădiniță	

3. VALORIFICAREA ACHIZIȚIILOR REZULTATE ÎN URMA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII:

- Întocmirea unui album documentar cu fotografii.
- Inițierea unor discuții, dezbateri, formularea unor impresii legate de activitatea desfășurată, propuneri pentr alte activități extracuriculare.

4. EVALUAREA ACTIVITĂȚII:

- Fișă pentru copii în care să coloreze emoticonul care arată cum s-au simțit în activitate
- Confecționarea unui album cu fotografii din cadrul activității.

BIBLIOGRAFIE:

- ***„*Curriculum pentru învățământ preșcolar (3/7ani) 2019’’*, MECT;
- Ionescu,M., (2010). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*. București: Editura Vanemond;
- Aurel Carasel, Viorel Lazăr, (2008). *Psihopedagogia activităților extracurriculare.* Editura Arves.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT EDUCAȚIONAL JUDEȚEAN

„SĂRBĂTORI SI TRADI ŢII LA ROMÂNI”

CONCURS JUDEŢEAN

„DĂRUIND, VEI DOBÂNDI”

PROF.OPREA GABRIELA-LICEUL TEHNOLOGIC”PANAIT ISTRATI”BRAILA

Informatii despre scoala organizatoare:

Liceul tehnologic”Panait Istrati”Braila, Str.Plantelor,nr.13

Telefon:0239619320

DENUMIREA PROIECTULUI –TITLUL :

„SĂRBĂTORI SI TRADI ŢII LA ROMÂNI”

Domeniul şi tipul de educaţie în care se încadrează:

-Educaţie cultural- artistica

Tipul de proiect : Judeţean

Perioada:anul scolar 2025-2026

Inițiatori şi Coordonatori Proiect:

Institutia coordonatoare:Liceul tehnologic”Panait Istrati”Braila

ECHIPA DE IMPLEMENTARE:

Prof. Oprea Gabriela-profesor liceu –gradul I

Prof.Panait Gabriela- profesor liceu –gradul I

Prof.Drăgan Camelia- profesor liceu –gradul I

Prof. Munteanu Lucreția - profesor liceu –gradul I

Prof.Popa Angelina-profesor liceu-gradul I

PARTENERI/COLABORATORI:

Inspectoratul Şcolar Braila

Politia Braila

Biserica “Sfânta Cruce”-Cartier Obor-Preot Ionuţ Varga

Persoana de contact:Prof.Oprea Gabriela-tel 0721240547

GRUP ŢINTĂ:

- elevii din învățământul liceal IX-XII, Liceul tehnologic”Panait Istrati”Braila

-cadre didactice

BENEFICIARI DIRECŢI ŞI INDIRECŢI:

-elevii din şcoli,cadre didactice,părinţii elevilor, comunitatea locală

- Batrani de la Caminul “Sf.Elena”

-Copii institutionalizati

SCOPUL PROIECTULUI

Stimularea creativităţii şcolarilor prin intermediul artelor plastice şi a literaturii, prin valorificarea surselor literare şi / sau artistico - plastice, promovarea comunicării între elevi din şcoli diferite şi dezvoltarea colaborării între cadrele didactice din unităţi diferite de învăţământ, în cadrul unor activităţi extracurriculare.

Formarea şi dezvoltarea la elevi a unor componente educaţionale, morale şi de caracter(dragostea faţă de patrie, dragostea faţă de valorile spirituale ale neamului, dorinţa de a cunoaşte specificul nostru, fiinţa noastră naţională, românească prin înţelegerea implicării elevilor în cunoaşterea tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti în vederea păstrării fiinţei noastre naţionale şi dăinuirii ei peste veacuri)

Cunoaşterea şi valorificarea obiceiurilor şi tradiţiilor româneşti de iarnă şi pascale, prin respectarea, practicarea şi transmiterea lor generaţiilor actuale şi viitoare.

Implementarea la elevi,a sentimentului de a darui.Implicarea elevilor in activitati de voluntariat.

Stimularea elevilor pentru a face fapte bune pentru semenii, din jurul lor.

OBIECTIVELE PROIECTULUI

- Să se preocupe de conservarea şi transmiterea obiceiurilor la români ;

- Să recunoască specificul tradiţiilor şi obiceiurilor la români
- Să prezinte unele obiceiuri din zonă într-un eseu sau creaţie plastică ;
- Să identifice valorile culturale şi experienţele umane descoperite în creaţiile folclorice, în viaţa comunităţii;
- Să manifeste interes pentru datinile şi obiceiurile calendaristice creştine;

dezvoltarea capacităţii de exprimare plastică individuală şi de grup prin compoziţii expresive şi creative;

- Să redea în manifestări artistice/creaţii plastice tradiţii si obiceiuri populare de iarnă;
- Stimularea potenţialului artistic creativ al copiilor;
- Descoperirea şi atragerea în cadrul expoziţiei a unui număr cât mai mare de copii cu înclinaţii artistice;
- Dezvoltarea atitudinii de empatie culturală.
- Antrenarea colectivului didactic şi a colectivului de elevi în realizarea de activităţi comune cu alte şcoli la nivel local;
- Cunoaşterea şi utilizarea unor tehnici de lucru cu diverse materiale şi ustensile, folosind tehnicile de lucru învăţate.

OBIECTIVE PENTRU CADRELE DIDACTICE:

- ✓ Promovarea şi valorificarea tinerelor talente existe în şcolile implicate ;
- ✓ Dezvoltarea unor relaţii de parteneriat deja existente şi abordarea altora;
- ✓ Pregătirea elevilor în sensul asigurării egalităţii şanselor în educaţie,a dezvoltării personale şi a inserţiei în comunitate, a îmbunătăţirii mijloacelor de informare adresate copiilor;
- ✓ Organizarea unor expoziţii cu lucrări plastice şi cu eseurile copiilor;
- ✓ Premierea celor mai originale şi interesante lucrări

DURATA PROIECTULUI :

Anul scolar 2025-2026

ARGUMENT

Vechile datini româneşti ne ajută în fiecare an să simţim şi să trăim atmosfera plină de căldură şi veselie a Sărbătorilor de iarnă, cât şi cele pascale.

Nu ştim întotdeauna cu exactitate care este semnificaţia sau originea lor şi ne gândim că, în fond, nu este aşa de important.

Împrumutând şi asimilând formele altor neamuri, la fondul popular românesc, românii au ajuns să aibă o comoară spirituală destul de bogată, milenară.

La români, sărbătorile, cele de Crăciun şi de Paşte sunt adevărate sărbători de suflet.

Amintirile copilăriei ce ne revin puternic în minte şi suflet, zăpezile bogate şi prevestitoare de rod îmbelşugat, colindele şi clinchetele de clopoţei, mirosul proaspăt de brad, dar şi de cozonaci, nerăbdarea aşteptării darurilor, toate creează în sânul familiei o atmosfera de basm, linişte sufletească şi iubire.

Obiceiurile, datinile şi tradiţiile populare au venit din veac, cele mai multe transmise prin viu grai, din generaţie în generaţie. De aceea, frumuseţea lor trebuie cunoscută, simţită, preţuită şi de generaţiile noastre de elevi, iar această sarcină revine într-o mare măsură, şcolii şi dascălilor. Sufletul copilului aşteaptă să fie modelat, iar cei implicaţi în educaţie au obligaţia de a transmite moştenirea pe care ne-au lăsat-o înaintaşii.

Din păcate sunt puţini cei care o cunosc, români fiind chiar şi la şcoală sunt puţine ore şi activităţi prin care elevii iau cunoştinţă de aceste datini şi obiceiuri româneşti.

Având în vedere particularităţile de vârstă ale elevilor, istoria educă şi formează convingeri, trăsături de voinţă şi caracter, sentimente, deprinderi de munca şi de conduită, contribuie la cultivarea capacităţilor intelectuale ale elevilor, dezvoltarea conduitei etice şi la construirea profilului moral al personalităţii.

Ele configurează trăsăturile gândirii şi ale simţirii poporului român de-a lungul timpului. Cultivarea acestor idealuri favorizează integrarea conştientă în marea colectivitate a neamului românesc.

Copiii sunt cele mai sensibile fiinţe, dornice să înveţe, să înţeleagă, să simtă. Vârsta lor fragedă nu constituie un impediment în abordarea acestei teme, ci, dimpotrivă, un avantaj căci vom lucra cu nişte minţi şi suflete „nepoluate” încă de alţi factori.

Cu multă pricepere, dar mai ales pasiune, putem inocula copiilor dragostea şi respectul pentru tradiţiile, obiceiurile de iarnă.

Nu ne dorim o schimbare majoră a percepţiilor naţionale asupra tradiţiilor, obiceiurilor de iarnă si pascale, ci o sensibilizare a noastră, a tuturor, o abordare diferită a unei teme atât de impresionantă.

RESURSE PROIECT:

Resurse umane: cadrele didactice implicate în proiect, elevii claselor implicate;

Resurse temporale: 1 noiembrie 2025 – 1 octombrie 2026

Resurse financiare: sponsorizări, contribuţii proprii

Resurse spaţiale: sălile de clasă, holurile şcolii, cabinete, laboratoare.

Resurse materiale: calculator, imprimantă, aparate foto, cartoane.

ACTIVITĂŢI PROPUSE:*:*

- Vizitarea bisericii; Lucru în echipă : noiembrie 2025- ianuarie 2026/ aprilie –mai 2026
- Vizitarea batranilor de la Caminul „Sf.Elena”
- Vizitarea copiilor institutionalizati
- Organizarea unei expoziţii tematice: podoabe, , felicitări – decembrie / aprilie-mai
- Concurs tematic: **„Românii întâmpină Crăciunul”** prin prezentarea de către fiecare grupă a portofoliului cu datini şi tradiţii de Crăciun – decembrie
- Concurs tematic **” Învierea-renaşterea sufletelor noastre”**
- Prezentarea **OBICEIURILOR DE CRĂCIUN / PAŞTE** – decembrie/aprilie

SARCINI DE LUCRU SPECIFICE ÎN CADRUL PROIECTULUI

- **ACTIVITATEA NR. 1**
- - Anunţarea proiectului la nivelul claselor;
- - Prezentarea obiectivelor şi a activităţilor ce vor fi desfăşurate.
- **ACTIVITATEA NR. 2**
- -activitate la biserică pentru înțelegerea semnificației Crăciunului/Paştelui pentru creștini;
- -pregătirea spirituală pentru întâmpinarea sărbatorilor ;
- **ACTIVITATEA NR. 3**
- Vizionarea unor prezentări power-point:
- - legende:”Legenda lui Moş Crăciun”, “ Legenda bradului de Crăciun”
- - datini şi obiceiuri de Crăciun păstrate în diferite regiuni istorice ale ţării.
- -datini si obiceiuri de Paşte
- -vizionarea filmului învierii
- Organizarea unui concurs de materiale :power-point, literare, felicitari,materiale reciclabile.
- Organizarea unui simpozion pentru cadre didactice, cu materiale specifice.

ACTIVITATEA NR. 4

- Confecţionarea de podoabe, ornamente şi felicitări
- confecţionarea din materiale reciclabile specifice fiecarei sărbători

- **ACTIVITATEA NR. 5**

- - Învăţarea colindelor şi parada obiceiurilor specifice sărbătorilor de iarnă, prin prezentarea acestora de către elevi,în cadrul serbarilor de Crăciun si de Paşte.

PROMOVAREA / MEDIATIZAREA ŞI DISEMINAREA:

-Prezentarea proiectului se va realiza în şcoli în cadrul Consiliilor profesorale, Comisiilor metodice, Consiliului elevilor;

-Postarea pe pagina de facebook a liceului, a proiectului:

„SĂRBĂTORI SI TRADI ŢII LA ROMÂNI''

-Mediatizarea prin revistele, pliantele claselor sau ale şcolilor;

-Prezentarea proiectului, agenda activităţilor, rezultatele şi evaluarea pe site-ul www.didactic.ro.

REZULTATE SCONTATE SI IMPACTUL PROIECTULUI

- ✓ Rezultatele aplicării acestui proiect au satisfăcut nevoile de grup, individuale, comunitare (elevi, părinţi,comunitate).
- ✓ Elevii şi-au consolidat noţiunile legate de datinile si tradiţiile româneşti.

Impactul pe termen scurt:

- ✓ participarea elevilor selectaţi prin concursuri organizate la nivel de clase;
- ✓ schimb de experiența pentru elevi si profesori, cunoașterea reciprocă a participanților si dezvoltarea capacității de comunicare prin intermediul artei.

Impactul pe termen lung:

- ✓ îmbunătăţirea comunicării între instituţiile locale , judeţene
- ✓ încheierea de parteneriate între instituţii şcolare
- ✓ consolidarea capacităţii de angajare în competiţii de nivel superior;
- ✓ cresterea calităţii în învăţământ

SUSTENABILITATE:

Sustenabilitatea proiectului va fi asigurată prin:

- ➢ Continuarea proiectului în anii şcolari următori;
- ➢ Menţinerea şi dezvoltarea parteneriatelor cu şcolile din proiect şi cu alte şcoli.

EVALUARE:

Album cu fotografii din timpul activităţilor derulate;

Participarea la prezentarea **OBICEIURILOR DE CRĂCIUN/ PAŞTE**

Toţi elevii şi cadrele didactice vor primi diplome de participare;

- Realizarea unei expoziţii cu lucrările participante şi a uneia cu lucrările premiate.
- Realizarea unui portofoliu al proiectului.
-

Evaluare proiect

În evaluare s-a urmărit:

- ✓ Impactul proiectului asupra comunităţii, asupra grupului ţintă;
- ✓ Valorificarea de către elevi şi cadre didactice a informaţiilor obţinute în timpul derulării proiectului;
- ✓ Întărirea colaborării şcoală-familie-comunitate;
- ✓ Realizarea de parteneriate şcolare în vederea derulării unor activităţi comune în viitor şi a schimburilor de experienţă;
- ✓ Dorinţa elevilor de a desfăşura mai multe activităţi extradidactice;
- ✓ Dezvoltarea aptitudinilor artistico- plastice a tuturor participanţilor;

Ecoul proiectului în mass-media.

DATE DE CONTACT ALE COORDONATORULUI PROIECTULUI:

PROF.OPREA GABRIELA-LICEUL TEHNOLOGIC"PANAIT ISTRATI"BRAILA-
TEL.0721240547.

REGULAMENTUL DE PARTICIPARE LA CONCURS

- Se pot înscrie la concurs copiii din învăţământul gimnazial si liceal din localitate, din judeţ

- Fiecare cadru didactic poate participa în concurs cu maxim 5 lucrări, indiferent de secţiune şi clasă;

SECŢIUNI

1. Desene/picturi, colaje, realizate în tehnici la alegere, format A4.

2. Felicitari realizate prin diverse tehnici de lucru, format A4,A5.

3. Creaţii literare în versuri sau proză.

4. Prezentari power-point

5.Simpozion cadre didactice

La secţiunile 1 şi 2 (desene, picturi, colaje), lucrările vor fi realizate pe suport de hârtie, carton, pânză, format A4. Felicitările format A5, tehnica de lucru la alegere şi trimise prin poştă împreună cu fişa de înscriere şi acordul de parteneriat, semnat şi ştampilat.

- Fiecare lucrare expediată va fi însoţită în colţul din dreapta jos, pe verso, de o etichetă cu următoarea structură:

Nume şi prenume elev: Clasa: Titlul lucrării: Şcoala: Localitatea:

Judeţul:

Coordonator:

Tel: E-mail:

Lucrările vor fi expediate la adresa: Liceul tehnologic”Panait Istrati”Braila,Str.Plantelor,nr.3,**cu mentiunea pe plic** pentru Concursul Judetean”Dăruind, vei dobandi”,, .

La secţiunea 3 (creaţii literare în versuri sau proză), materialele se vor redacta în format A4, la un rând, cu margini egale de 2 cm, text aliniat “justified”. Titlul va fi scris cu majuscule (Times New Roman, 14, Bold). La două rînduri de titlu se vor scrie: numele şi prenumele elevului, clasa, şcoala, numele cadrului didactic îndrumator (Times New Roman, 14 Bold). La două rânduri de datele de identificare se va scrie conţinutul lucrării (Times New Roman). Lucrările se trimit la adresa de email: **gabi_oprea_gabi@yahoo.co.uk**

La secţiunea 5 se vor primi lucrari ale cadrelor didactice.

Data limită pentru trimiterea lucrărilor este 01.10.2025

NU SE PERCEPE TAXĂ DE PATICIPARE.

Toate lucrările vor reflecta tematica concursului, urmărindu-se originalitatea realizării acesteia şi fantezia creaţiei.

Jurizarea lucrărilor se va face de către o echipă de cadre didactice de specialitate, pe secţiuni. Se vor acorda premiile I, II, III, menţiuni precum şi diplome de participare pentru fiecare elev si diplome pentru cadrele didactice.

Cadrele didactice implicate în derularea proiectului, ce vor coordona şi îndruma elevii, vor primi diplome de participare, care vor fi expediate on-line până la data de 15 octombrie 2026.

Nu se acorda premii în obiecte sau bani. Nu se admit contestaţii.

Informaţii suplimentare se pot obţine de la coordonatorul proiectului:

Prof.Oprea Gabriela:tel.0721240547.

FIŞĂ DE ÎNSCRIERE / PARTICIPARE

„DĂRUIND, VEI DOBÂNDI”

EDIȚIA IV

Simpozion judeţean

Brăila, aprilie2026

Numele şi prenumele profesor

…….....

Funcţia …….....

Școala/Liceul …….....

Secţiunea …….....

Titlullucrării …….....

Tipul prezentării : word ☐ ; ppt ☐

Participare indirectă ☐

Adresăde contact (telefon/fax/e-mail)…….

Liceul tehnologic"Panait Istrati"Brăila
Str. Plantelor,nr.13
TEL: 0239619320
NR. DIN

Scoala/Liceul.....
Str.....,nr.....,Judet.....
TEL:
NR. DIN

ACORD DE PARTENERIAT

Încheiat azi……..

1.Părţile contractante :

A) Liceul tehnologic"Panait Istrati"Brăila, reprezentată prin ***prof. Panait Gabriela***, în calitate de director şi ***prof.Oprea Gabriela,*** în calitate de coordonator proiect

şi

B) Școala/Liceul.....……, reprezentată de director…….....şi ……..... în calitate de partener.

2.Obiectul acordului:

Obiectul prezentului acord de parteneriat îl reprezintă colaborarea dintre aplicant şi partener în vederea organizării şi desfăşurării de activităţi extraşcolare și perfecționare în Liceul tehnologic"Panait Istrati"Braila, prin desfăşurarea proiectului judetean:

„DĂRUIND, VEI DOBÂNDI"

ediția IV

3.Obligaţiile părţilor:

Aplicantul se obligă:

- să informeze unitățile școlare;
- să respecte termenele de desfăşurare a proiectului;
- să distribuie diplomele în perioada anunţată;

Partenerul se obligă să respecte următoarele condiţii :

- să mediatizeze proiectul în unitățile școlare;
- să respecte regulamentul de participare .

4.Acordul intră în vigoare la data semnării acestuia.

5. Partenerii se obligă să colaboreze pe toată durata proiectului.

6.Prezentul contract se încheie în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte și este valabil pe perioada anului școlar 2024-2025.

LICEUL TEHNOLOGIC
”PANAIT ISTRATI”BRĂILA

ȘCOALA/LICEUL.....

DIRECTOR,

DIRECTOR,

Prof. Panait Gabriela,

FIŞĂ DE ÎNSCRIERE / PARTICIPARE

„DĂRUIND, VEI DOBÂNDI”

EDIȚIA IV

Concurs judeţean

Brăila, aprilie 2026

Numele şi prenumele elevului

…….....

Profesor coordonator

…….....

Școala/Liceul …….....

Secţiunea …….....

Titlullucrării …….....

Tipul prezentării : word ☐ ; ppt ☐

Participare indirectă ☐

Adresăde contact (telefon/fax/e-mail)…….

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

PROF. ÎNV. PRIMAR Bobaiță Roxana-Marina, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Craiova

CLASA: a III-a B

DATA: 24.04.2026

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT :Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Craiova

PROF. ÎNV. PRIMAR: Bobaiță Roxana-Marina

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Limba și literatura română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: În ritm de primăvară

SUBIECTUL LECȚIEI: „Scrânciobul lui Guguță”, de Spiridon Vangheli

FORMA DE REALIZARE: activitate integrată

DOMENII INTEGRATE: Educație Civică, AVAP

TIPUL LECŢIEI: consolidarea cunoștințelor

Durata: 45 minute

COMPETENŢE SPECIFICE

1. 3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare;

2. 3.2. Formularea unei păreri proprii despre un text citit sau un personaj din text;

3. 3.4. Evaluarea elementelor de structură și a limbajului unor texte literare și nonliterare;

4. 4.1. Aplicarea regulilor de despărțire a cuvintelor în silabe, de ortografie și de punctuație în redactarea unor texte scurte;

EDUCAȚIE CIVICĂ:

5. 1.2. Identificarea unor trăsături morale definitorii ale persoanei;

AVAP:

6. 2.5. Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) Obiective cognitive:

1. O1: Să identifice informații specifice în textul literar pentru a răspunde la întrebări de detaliu;

2. O2: Să analizeze trăsăturile personajului principal pe baza faptelor și a limbajului utilizat;

3. O3: Să identifice cel puțin cinci adjective și cinci verbe din textul suport, explicând rolul lor;

4. O4: Să redacteze un scurt text creativ, respectând normele de ortografie și punctuație;

b) Obiective psiho-motorii:

5. O5: Să mânuiască instrumentul de scris în mod corect, astfel încât scrisul să fie unul caligrafic;

6. O6: Să păstreze o poziție corectă pe scaun în timpul desfășurării activității;

c) Obiective afective:

7. O7: Să manifeste atitudini positive față de persoanele din jur, raportându-se la informațiile oferite de text.

STRATEGII DIDACTICE

METODE ȘI PROCEDEE: Conversația euristică, Explicația, Exercițiul, jocul didactic, Metoda cadranelor

MIJLOACE DIDACTICE: tabla inteligentă, laptop, fișe de lucru, resurse digitale (YouTube, WordWall).

FORME DE ORGANIZARE: Frontal, individual.

FORME DE EVALUARE: observare sistematică, aprecieri verbale.

RESURSE SPAȚIALE: sala de clasă

RESURSE TEMPORALE: 45 minute

BIBLIOGRAFIE

1. Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a III-a, aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

2. Limba și literatura română, Manual pentru clasa a III-a, Ed. CD Press

3. www.wordwall.ro

Desfăşurarea lecţiei

Secvențele instruirii și managementul timpului	Ob. op.	Activități de învățare	Resurse			Evaluare
			Procedurale	Materiale	Organizatorice	
1. 1. Moment organizatoric (2')	O6 O7	Se asigură cadrul necesar desfășurării activității. Se pregătesc materialele didactice și suportul digital. Elevii își așază pe bănci manualele și caietele.	Conversația	Manuale, table inteligentă, caiete	Frontal	Observarea comportamentului inițial
2. 2. Captarea atenției (5')	O1 O6 O7	Cu ajutorul tablei inteligente este proiectat un joc didactic pe WordWall. Prin intermediul jocului elevii	Joc didactic	https://wordwall.net/resource/71216193/scr%C3%A2nci	Frontal	Aprecieri verbale

		identifică trăsăturile lui Guguță „Vom începe cu o scurtă provocare digitală. Cine își amintește cel mai bine detaliile despre Guguță?”. Elevii participă la jocul de tip quiz/roată pentru a-și reaminti importantele evenimente ale textului.		ogul-lui-gugu%C8%9B%C4%83 Tabla inteligentă		
3. 3. Anunțarea temei și a obiectivelor lecției (2')	O6 O7	Se anunță tema orei: „Astăzi vom consolida cunoștințele despre textul 'Scrânciobul lui Guguță'. Vom analiza ideile principale, vom căuta cuvinte magice și vom scrie despre propriile voastre idei de joacă.” Astfel, se notează titlul și autorul textului pe tablă.	Conversația	Tablă, manuale, caiete	Frontal	Monitorizarea atenției
4. 4. Dirijarea învățării (20')	O1, O2, O3, O5, O6, O7	În vederea susținerii activității, se realizează lectura model a textului de către cadrul didactic, dar și de către elevi, în lanț, ridicând mâna.	Conversația euristică, Exercițiu	Manual CD Press, Caiete	Frontal, Individual	Observare sistematică

		Se realizează o analiză profundă a textului, fiind adresate următoarele întrebări: „De ce a ales Guguță tocmai poarta pentru a face un scrânciob? Ce ne spune acest lucru despre imaginația lui?”. Elevii ce doresc să raspundă, ridică mâna și totodată citesc selectiv fragmentele care indică reacția copiilor din sat. În continuare sunt adresate elevilor întrebări referitoare la trăsăturile lui Guguță, fiind necesar a fi susținute de exemple din text. Se realizează un portret al lui Guguță pe tablă, elevii notând în caiete trăsături precum: inventiv, generos, lider, justificând oral aceste trăsături cu ajutorul diverselor secvențe din text. Li se oferă elevilor câte o fișă de lucru, ce	l de analiză, Problem atizarea			

		urmează a fi rezolvată frontal. (ANEXA 1)				
5. 5. Fixarea și sistematizarea (14')	O2, O4, O5, O6, O7	În vederea consolidării cunoștințelor, le este prezentat elevilor un plic cu o provocare. Este invitat unul dintre elevi să o citească: „Dacă ați fi în locul lui Guguță, ce alt obiect din gospodărie ați transforma într-un aparat de joacă extraordinar? Scrieți un paragraf de 3-4 propoziții în care să prezentați ideea voastră de scrânciob modern.” Elevii își notează pe caiete răspunsul, prezentându-l frontal ulterior. După scriere, se verifică interactiv cunoștințele prin LearningApps. Profesorul spune: „Să vedem dacă Guguță ar fi mândru de voi!”	Problematizarea, Conversația euristică Joc didactic digital	Caietele elevilor; https://learningapps.org/display?v=px4dcppbt26	Individual, Frontal	Intereval uare, Observare sistemică a comporta men-telor

6. 6. Încheierea lecției (2')	O2 O6, O7	Se fac aprecierile finale și totodată se oferă tema pentru acasă: „Desenați scrânciobul vostru inventat și etichetați părțile componente folosind doar substantive și adjective.”	Conversația	Caiete	Frontal	Aprecieri verbale

ANEXA 1

Nume: _____ Data: _____

În lumea lui Guguță - fișă de lucru

Întreabă-l pe Guguță'

Formulează răspunsuri complete la următoarele întrebări despre textul „Scrânciobul lui Guguță".

Cine este personajul principal al povestirii?

Ce a construit Guguță în satul său?

De ce a decis Guguță să facă acest lucru?

'Cufărul cu cuvinte'

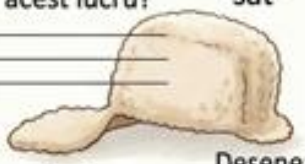
Găsește cuvinte cu înțeles asemănător sau explică înțelesul cuvintelor de mai

'scrânciob'

'voinic'

'sat'

Detectivul de cuvinte

Devino un detectiv de cuvinte! Identifică și scrie în tabel 5 verbe și 5 adjective din textul citit.

Poți note chiar mai mult de 5 pânți de verbine, adjectivează-ți imaginația!

Verbe	Adjective

Colțul artistului

Desenează un scrânciob așa cum ți-l imaginezi tu în povestea lui Guguță.

Pe cine ai invita să se dea în scrânciob împreună cu tine? Scrie pe liniile de mai jos.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

PROF. EDUCAȚIE TIMPURIE: COLCEAG PAULINA
UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GPP Nr. 44 Constanța

NIVEL DE GRUPĂ: 4-5 ani, II, Grupa mare B „Fluturași”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?”

TEMA PROIECTULUI TEMATIC: „Secretele naturii”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Pădurea, prietenă copiilor”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Aventurile micilor cercetași”

TIPUL DE ACTIVITATE: mixt

FORMA DE ORGANIZARE: pe grupuri, individual, frontal

Activități de dezvoltare personală (ADP):

- **Întâlnirea de dimineață:** „Dimineața a sosit, cine a venit la noi în vizită?”
- **Salutul:** *„Bună dimineața, dragi fluturași!”.*
- **Împărtășirea cu ceilalți:** *„Ați fost vreodată cu cortul împreună cu familia voastră?”*
- **Noutatea zilei:** *Cufărul misterios*
- **Activitate de grup: „***Imită arcul” – joc imitativ cu fundal muzical*

Rutine

- „O data eu, o data tu!”-deprinderea de a-si astepta randul;
- „Mânuțe curate” – deprinderea de a se spăla pe mâini;

Tranziții:

- „Mâinile sus, mâinile jos!” –joc cu text și cânt;
- „Dacă vesel se trăiește”- joc cu text și cânt.
- *„1-2,1-2 la baie să mergem noi/ Mânecile ridicăm, mâinile să le spălăm.”*

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE DOS+DPM)

Domeniul Om și Societate –Educație pentru societate: „Martin și ecranele”, autori Carine Hinder: povestea educatoarei- formare deprinderi, noțiuni cu grad mare de generalizare-metoda kamishibai (metodă este utilizată în educație pentru a stimula imaginația, a dezvolta competențele de comunicare și a îmbunătăți concentrarea copiilor);

Domeniul Psiho-Motric –Educație fizică: Traseu aplicativ- „Drumul spre tabără”- calitatea motrică: îndemânarea

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

Dezvoltarea capacității de explorare și înțelegere a mediului înconjurător prin intermediul unor experiențe senzoriale și practice diversificate, în vederea formării unor conduite ecologice și a stimulării gândirii logico-matematice și creative.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul zilei, copiii vor fi capabili:

- Să identifice cel puțin 3 momente principale ale poveștii, pe baza imaginilor din teatrul kamishibai;
- Să execute corect exercițiile vizând mișcarea diferitelor segmente ale corpului;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: povestirea, metoda kamishibai, conversația, explicația, observația, demonstrația, exercițiul, jocul, observarea dirijată, învățarea prin descoperire, turul galerie.

Mijloace de învățământ: calendarul naturii, tablă interactivă, teatrul kamishibai, iepuraș de pluș, laptop, boxă, eșarfele cercetașilor, felinare, cort, poteca din pădure, lacul, undiță, peștera, brazi, ciuperci, pânza de păianjen, mingi, cort, parașută, elastic mare, insigne, banderolă pentru aplicarea insignelor, medalia de curaj.
Forme de realizare: frontal, individual, pe grupuri mici.
LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de grupă

DURATA: o zi-9:00-12:00

EVALUARE: Continuă: pe parcursul întregii activități prin aprecieri și îndemnări.

Finală: autoevaluarea, la sfârșitul activității, prin concluzii și aprecieri.

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru educație timpurie (aprobat prin OMEN nr.4694/02.08.2019);
- Scrisoare metodică pentru anul școlar 2025-2026;
- Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani,

UNICEF, 2008;

- Dragomirescu Georgeta, Kun Suzana, Bojin Elena - „Metodica predării educației fizice în grădinița de copii", editura Didactică și Pedagogică, București, 1971;
- Dumitru Mariana, Moroianu Miruna – „Repere metodologice pentru practica pedagogică la educție fizică", editura Universitară, 2017

SCENARIUL ZILEI

Primirea copiilor se realizează printr-un salut specific ales de fiecare copil în funcţie de starea emoţională a fiecăruia. Copiii grupei se vor juca și vor socializa în sala de grupă în cadrul jocului liber.

Activitatea debutează cu **ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ**, unde preșcolarii sunt așezați, pe scaune, în semicerc pentru a stabili un contact vizual cu toți membrii grupei.Întâlnirea va fi realizată cu ajutorul PPT-ului.

- ✓ **SALUTUL**: se va realiza prin tehnica comunicării rotative, porneşte de la educatoare şi este continuat de toţi copiii grupei, fiecare copil salutându-şi colegul făcându-i cu mâna
- ✓ **PREZENȚA**: Se va realiza verificând catalogul de prezență și pozele copiilor din prezentare, pentru a stabili absenții și prezenții zilei.
- ✓ **CALENDARUL NATURII:** „*A început o nouă zi, / Cum e vremea azi copii*?" Se lucrează pe tablă, folosindu-se intrebări de ghidaj: „*Când aţi venit la grădiniţă aţi privit cerul? Erau nori? Era soare? Bătea vântul? În ce anotimp suntem? Ce zi este astăzi*?"etc.

Va fi anunțată **ÎNTREBAREA ZILEI:** *„Ați fost vreodată cu cortul împreună cu familia voastră?"* iar fiecare copil își va împărtăși experiența.

- ✓ **ACTIVITATEA DE GRUP** Se va realiza înviorarea de dimineață prin intermediul – „1,2,3,4,5, noi suntem pitici voinici"- recitativ ritmic.
- ✓ Se anunță **TEMA ZILEI**, educatoarea prezintă copiilor în termeni accesibili activitățile pe care le vor desfășura. Atenția copiilor se îndreaptă către obiectul acoperit de pe masă. Se prezenta cufărul misterios și câteva elemente ascunse în interiorul acestia: teatrul kamishibai, o lupă, un foc de tabără mic de plus, o eșarfă de cercetaș. Se prezintă pe scurt sarcinile pe care le vor îndeplini în cadrul activităților propuse pentru ziua respectivă
- ✓ **RUTINE**: se au în vedere deprinderile specifice servirii mesei și deprinderi igienico-sanitare.
- ✓ **TRANZIȚII:** Trecerea dintre activități se va face cu ajutorul jocului cu text şi cânt „Dacă vesel se trăiește".

ADE : DOS - Educație pentru societate povestea „Martin și ecranele” metoda Kamishibai- povestea educatoarei

Preșcolarii vor fi organizați în semicerc. Se vor stinge luminile și se va lăsa doar o mică veioză aprinsă lângă „teatrul de lemn”. Acest contrast vizual îi va ajuta pe preșcolari să se concentreze instantaneu pe imagini, exact opusul luminii albastre și obositoare a ecranelor despre care va vorbi povestea.

Captarea atenției se va realiza prin prin intermediul Iepurașului Dudu. Acesta aduce o scrisoare pe care educatoarea o va citi copiilor (anexa nr. 1). Povestea se va expune prin metoda teatrului japonez Kamishibai (tradusă ca „joc de hârtie”), prin care preșcolarii urmăresc planșele prezentate în timpul poveștii. La final, copiii redau firul narativ prin alegerea unei scene preferate din poveste.

Expresivitatea expunerii se va realiza prin modularea vocii, schimbarea ritmului vorbirii pe parcursul expunerii, pauze logice, psihologice și dramaticale, accentuări și scăderi ale intensității vocii, repetiții, mimică și gestică. Voi explica cuvintele și expresiile noi.

Obținerea performanței și asigurarea conexiunii inverse se va realiza la tabla interactivă, prin jocul wordwall, după un plan de întrebări: *Care activități îl făceau pe Martin să uite complet de trecerea timpului? Cum se simțea Martin când în cerea mama lui să lase telefonul din mână? Ce a descoperit Martin că poate face atunci când ecranele se „odihnesc”?*

Tranziția „Mâinile sus, mâinile jos!” –joc cu text și cânt;

Domeniul Psihomotric: Educație Fizică -Traseul aplicativ: „Drumul spre tabără”

Calitate motrică – îndemânarea

Capacitatea de dezvoltarea a calității motrice îndemânarea se va realiza cu ajutorul traseului aplicativ „Drumul spre tabără”.

Activitatea va debuta cu alinierea grupei de preșcolari. Se pregătește organismul pentru efort prin efecturea tipurilor de mers -mers normal, mersul piticului, mersul uriașului (pas sărit), mers cu mișcări de respirație- și alergare- alergare cu genunchii sus, alergare cu călcâiele la șezut, alergare ușoară, mers cu mișcări de respirație. Educatoarea urmărește mersul să fie elastic; spatele drept; alergarea să se facă pe pingea; privirea înainte; inspirația să se facă pe nas și expirația pe gură. **Joc de atenție:** „Hora mică, hora mare”- joc cu elastic. Copiii sunt așezați în cerc. Fiecare dintre ei vor apuca cu ambele mâini de elastic, apoi vor recreea mișcările executate de educatoare pe fundul muzical. Jocul se va relau de câteva ori.

Influențarea selectivă a aparatului locomotor:

Exercițiul nr.1 „Privim cerul, privim pământul”:P.I. Stând depărtat, brațele îndoite, palmele pe șolduri/T1 Aplecarea capului înainte/T2 Aplecarea capului înapoi

Exercițiul nr.2 „Brațe scurte, brațe lungi” :P.I. Stând depărtat cu mâinile pe lângă corp/T1 Mâinile pe umeri/T2 Mâinile sus/T3 Mâinile pe umeri/T4 Mâinile pe lângă corp

Exercițiul nr.3 „Ne răsucim cu pământul”: P.I. Stând depărtat cu mâinile pe solduri/T1-2 Răsucirea trunchiului spre stânga/T3-4 Răsucirea trunchiului spre dreapta

Exercițiul nr.4 „Batem palmele sub genunchi: P.I.Stând depărtat cu brațele pe lângă corp/T1 Îndoirea genunchiului stâng cu lovirea palmelor sub coapse/T2 Revenire/T3 Îndoirea genunchiului drept cu lovirea palmelor sub coapse/T4 Revenire

Exercițiul nr. 5 „Apucă vârfurile”:P.I. Șezând-îndoirea brațelor la piept cu pumnii strânși/T1-2 Aplecarea trunchiului cu întinderea brațelor la vârfurile picioarelor/T3-4- Revenire-îndoirea brațelor la piept cu pumnii strânși

Dezvoltarea calității motrice îndemânarea

Copiii vor fi asezați pe un singur șir, dirijați de educatoare, explicându-le parcursul aplicativ pe care copiii trebuie să-l execute.

Traseu aplicativ- Etape și explicații: **„Puntea suspendată”:** Mers în echilibru pe o linie (peste un râu imaginar). **„Pescuiește pentru cină”:** bobinare pe undiță a unui pește din lac. **„Sărim peste bușteni”:** săritură peste obstacole. **„Explorează peștera”:** transport de greutăți prin tunel(felinare). **„Sărim peste ciupercuțe”:** exercițiu de lateralitate.**„Hrănește păianjenul”:** aruncare la țintă pe pânza de păianjen cu mingiuțe mici de la o distanță de 1-2 m, fiecare copil are 2 încercări. Se demonstrează traseul, se face jocul de probă și începe traseul propriu-zis.

Revenirea organismului după efort

Copii vor merge liniștitor unul după altul, după educatoare și vor executa exerciții de respirație (mirosim florile, suflăm puful de păpădie). **Joc de revenire:** „Dansul eșarfelor”.

Se vor face aprecieri asupra întregii activități și copiii vor fi recompensați cu medalia curajului.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Scenariu didactic – Algoritmi în viața reală

prof. Dumitrana Lavinia-Victoria, Liceul "Ștefan Diaconescu" Potcoava, Olt

Informații despre scenariu	
Titlu	Algoritmi în viața reală: proiectarea unor rute eficiente pentru luarea deciziilor zilnice
Nivelul de vârstă	• Vârsta: 12–14 • Clasa: a VII-a • Nivel: începător • Profilul clasei: proiectarea unor rute eficiente pentru luarea deciziilor zilnice
Durata	50 minute
Domenii informatice	Algoritmi, gândire computațională, programare de bază
Domenii de conținut (Subiecte integrate)	matematică + informatică
Obiective de învățare	La finalul lecției, elevii vor putea: - să definească și să explice clar conceptul de algoritm; - să proiecteze soluții pas cu pas pentru probleme din viața reală; - să evalueze și să compare algoritmi alternativi folosind criterii relevante (timp, siguranță, distanță); - să îmbunătățească soluțiile pe baza feedback-ului colegilor; - să demonstreze abilități de lucru în echipă colaborativ și incluziv;

DESCRIEREA SCENARIULUI	
Context	Predați la o clasă de a VII-a și doriți să îi ajutați pe elevi să înțeleagă cum funcționează algoritmii în viața reală. Observați că elevii vin la școală pe rute diferite, dar nu se gândesc la modul în care le aleg. Într-o zi, decideți să transformați acest lucru într-o oportunitate de învățare. Prezentați situația: elevii trebuie să aleagă cea mai bună rută de acasă la școală, luând în considerare factori precum distanța, siguranța și timpul. Elevii au opinii diferite despre ce înseamnă „cea mai bună” rută. Unii preferă cea mai scurtă, alții cea mai sigură.
Instrumente digitale	Resurse: -fișe de lucru; - tablă; - markere; - opțional instrumente digitale
Activitate	**Introducere (10 minute):** Profesorul inițiază o discuție: „Cum ajungeți de obicei la școală?” Elevii prezintă rutele lor. Profesorul introduce conceptul de algoritm. **Activitatea principală (25 minute):** Elevii lucrează în grupuri mixte. Sarcini: - aleg o rută reală; - descriu pașii (algoritmul);

	- creează o soluție alternativă. **Creare (10 minute):** Fiecare grup își reprezintă algoritmul prin schemă logică sau pseudocod. **Reflecție (5 minute):** Discuție: -Toate soluțiile sunt corecte? - Ce face o soluție mai bună?
Rolurile profesorului și ale elevului	Profesori: Ghidați elevii pe parcursul procesului de învățare prin adresarea de întrebări, facilitarea discuțiilor și oferirea de sprijin atunci când este necesar. Încurajați colaborarea și asigurați-vă că toți elevii sunt implicați activ. Oferiți feedback și ajutați elevii să își perfecționeze algoritmii. Elevi: Lucrați colaborativ în grupuri pentru a rezolva sarcina. Contribuiți cu idei, respectați opiniile celorlalți și asumați-vă diferite roluri în cadrul grupului (de exemplu, redactor, prezentator, responsabil cu timpul). Creați, analizați și îmbunătățiți algoritmi și prezentați soluțiile voastre în fața clasei.
Evaluare/ Apreciere	Apreciere: - observarea grupurilor de lucru - evaluarea algoritmului - particiarea - feedback în perechi
Integrarea cadrului TINKER	

Cum reprezintă activitatea o învățare autentică?	Învățare autentică: • context din viața reală • luarea deciziilor practice • relevanță pentru viața elevilor
Cum este asigurată incluziunea de gen?	Incluziune: • grupuri mixte din punct de vedere al genului • roluri rotative • participare egală • limbaj incluziv • fără stereotipuri
Considerații pentru progresul nivelului	Pentru elevii de nivel inferior: oferiți un exemplu de algoritm parțial completat și ghidați-i prin întrebări pas cu pas. Pentru elevii de nivel mediu: permiteți-le să creeze proprii algoritmi, cu un anumit grad de ghidare din partea profesorului. Pentru elevii avansați: provocați-i să includă mai multe variabile (de exemplu, trafic, condiții meteorologice) și să își optimizeze soluțiile folosind criterii de eficiență.

Reflecție asupra practicii

Context și relevanță - Scenariul este conectat la viața reală, deoarece elevii iau decizii zilnice, precum alegerea rutelor. Acesta susține învățarea autentică prin rezolvarea de probleme în contexte familiare și relevante.

Egalitate și incluziune - Elevii lucrează în grupuri mixte cu roluri rotative, ceea ce asigură participare egală și evită stereotipurile. Limbajul incluziv sprijină un mediu de învățare pozitiv.

Activități - Activitățile pornesc din situații reale și dezvoltă gândirea computațională și lucrul în echipă prin colaborare și compararea soluțiilor.

Resurse - Au fost folosite ghiduri curriculare și resurse online pentru a crea activități relevante și aliniate obiectivelor de învățare.

Evaluare - Evaluarea combină observația, feedback-ul colegial și produsul final, pentru a analiza atât procesul, cât și rezultatul.

STEM - Scenariul sprijină învățarea interdisciplinară, rezolvarea de probleme și colaborarea, consolidând legătura dintre informatică și matematică.

Per ansamblu - Experiența a fost utilă, iar principalul aspect provocator a fost adaptarea algoritmilor la situații reale, depășit prin alegerea unui context familiar elevilor.

Bibliografie:

1. Herrington, J., Reeves, T. C., & Oliver, R. (2014). *Authentic Learning Environments in Higher Education*. Routledge.

2. Wing, J. M. (2006). Computational Thinking. *Communications of the ACM*, 49(3), 33–35.

3. UNESCO (2017). *Cracking the Code: Girls' and Women's Education in STEM*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

4. OECD (2019). *PISA 2018 Results (Volume I): What Students Know and Can Do*. Organisation for Economic Co-operation and Development.

5. ISTE (2017). *ISTE Standards for Educators*. International Society for Technology in Education.

6. European Commission (2017). *DigCompEdu: European Framework for the Digital Competence of Educators*.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC ACTIVITĂȚI LIBER - ALESE

Profesor educație timpurie: Sim Ramona – Elena
Liceul Teoretic ”Avram Iancu” Brad – Structură Grădinița cu Program Prelungit ”Floare de colț” Brad

NIVEL DE VÂRSTĂ/GRUPA: Nivel I, 4- 5 ani, /Grupa mijlocie „Tweety’’
TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „ Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”
TEMA SĂPTĂMÂNII: „Lumea fermecată a poveștilor”
TEMA ACTIVITĂȚII: ”Vânătoarea de elefanți”/ ”Plimbă elefantul”
CATEGORIA DE ACTIVITATE: Jocuri și activități liber – alese (ALA)
TIPUL DE ACTIVITATE: Recreativă
FORMA DE REALIZARE: Joc de mișcare./Joc liniștitor

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

A.1. Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viaţă familiare;
A.2. Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
A.3. Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practici privind securitatea personală;
B.1. Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate.

COMPORTAMENTE VIZATE:

A.1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;
A.2.3. Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii;
A.3.4. Utilizează reguli de securitate fizică personală;
B.1.3. Inițiază/participă la interacţiuni pozitive cu copii de vârstă apropiată.

SCOPUL ACTIVITĂŢII: Antrenarea copiilor într-o activitate plăcută; dezvoltarea atenției și a aptitudinilor motrice; relaxarea organismului copiilor prin jocuri distractive și de mișcare, crearea unei bune dispoziții care să-i destindă, întărirea spiritului de echipă.

OBIECTIVE:

O1 - să rețină conținuturile jocurilor propuse;

677

O2 - să respecte regulile de desfășurare a jocurilor;

O3 - să interacționeze cu ceilalți copii, parteneri de joc;

O4 - să-și dezvolte spiritul de echipă;

O5 - să accepte la sfârșitul unei întreceri că există învingători și învinși;

O6 - să participe la joc în spiritul fair-play-ului.

Sarcini de joc: să execute mișcările la comenzile educatoarei şi la un semnal stabilit.

Elemente de joc: aplauzele, întrecerea între echipe.

STRATEGII DIDACTICE:

a) Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul.

b) Mijloace didactice: mingi, elefant de pluș, tabla interactivă.

BIBLIOGRAFIE:

- ”Curriculum pentru educația timpurie”, OMEN 4694/2.08.2019;
- ”Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educația timpurie”, 2019;
- ”Jocuri pentru orele de educație fizică”, Editura Ștefan, 2006;
- Anca Bulboază, Grațiela Vișan, ”Labirintul jocurilor– Antologie de jocuri pentru preșcolari și școlari”, Editura Arlequin, 2015.

ETAPELE ACTIVITĂȚII	CONŢINUTUL ŞTIINŢIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE (metode şi indicatori)
		Metode şi procedee	Mijloace didactice	
I. Moment organizatoric	Asigurarea condiţiilor necesare desfăşurării activităţii: - Pregătirea terenului de joacă;			
II.Anunţarea temei şi a obiectivelor JOC 1	Voi anunţa continuarea activităţii zilei prin organizarea unui joc numit ” Vânătoarea de elefanți”.	Conversația		

”Vânătoarea de elefanți”				
III. Desfăşurarea activităţii	**a) Explicarea și demonstrarea jocului**. Copiii se împart în două echipe de ”elefanți”. Fiecare echipă are câte un vânător. ”Vânătorii” vor avea o minge cu care vor ”vâna” ”elefanții”. La semnalul conducătorului de joc, ”vânătorii” pleacă în căutarea ”elefanților”. ”Vânătorul” are în mână o minge. Pentru ca un ”elefant” să poată fi vânat, ”vânătorul” trebuie șă arunce cu mingea după ”elefant”. Dacă ”elefantul” a fost atins de către minge, se consideră că a fost ”vânat” și iese din joc. Dacă mingea este prinsă de către ”elefant”, acesta o poate lăsa jos și poate fugi, fără să se considere vânat de către ”vânător”. Jocul se încheie când toți ”elefanții” au fost vânați. **b) Jocul de probă** Se realizează odată jocul de probă pentru a observa dacă au fost înțelese regulile jocului. **c)Jocul propriu-zis** Se desfășoară jocul propriu-zis de două sau de trei ori.	Conversația Explicația Demostrația Demonstrația Exercițiul	Mingii	Evaluarea formativ-continuă

IV. Încheierea activității	Se fac aprecieri asupra modului în care s-au purtat copiii în timpul jocului. Se oferă recompense.	Conversația		Evaluare în funcție de obiectivele operaționale.
I.Anunțarea temei și a obiectivelor **JOC 2** **”Plimbă elefantul”**	Voi anunță cel de al doilea joc. Acest joc se numește ”Plimbă elefantul” și este un joc liniștitor.	Conversația		
II. Desfășurarea activității	**a)Explicarea și demonstrarea jocului** Copiii stau așezați în semicerc .Voi da primului copil din semicerc elefantul de pluș, iar acesta va fi dat din mână în mână, în sensul acelor de ceasornic următorului copil până se va ajunge la ultimul copil din semicerc. Jocul se desfășoară pe un fond muzical(muzică de relaxare) https://www.youtube.com/watch?v=IHzRSsssH-I **b) Jocul de probă**	Conversația Explicația Demonstrația Exercițiul	Elefant de pluș Tabla interactivă	Evaluarea formativ-continuă

	Se realizează odată jocul de probă pentru a observa dacă au fost înțelese regulile jocului. **c)Jocul propriu-zis** Se desfășoară jocul propriu-zis de două sau de trei ori.			
III. Încheierea activității	Se fac aprecieri asupra modului în care s-au purtat copiii în timpul jocului. Se oferă recompense.	Conversația	Stimulente	Evaluare în funcție de obiectivele operaționale. Aprecieri verbale

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Lectura ca instrument pedagogic pentru formarea conștiinței ecologice

Bîrlog Ștefania-Silvia
Școala Gimnazială „Diaconu Coresi”, Fieni

Clasa: a I B Step by Step

Disciplina: Comunicare în limba română

Subiectul: Textul narativ.Lectura textului „Bernabe vindecă planeta” de Gilles Bizouerne, Beatrice Rodriguez

Tipul lecției: Lecție de însușire de noi cunoștințe

Scopul lecției: însușirea de noi cunoștințe referitoare la explorarea textului narativ urmărind identificarea personajelor, a acțiunilor și a mesajului ecologic transmis.

Competențe specifice:

1.2. Identificarea unor informaţii variate dintr-un text audiat

2.3.Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare

3.2.Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

Obiective operaționale:

1.2.1. să formuleze răspunsuri la întrebări referitoare pe baza textului dat, obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev formulează cel puțin două răspunsuri din patru, la întrebări referitoare pe baza textului dat ;

2.3.2. să emită opinii referitoare la întâmplări din textul dat, obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev să emită cel puțin o opinie, din două, referitoare la întâmplările din textul dat ;

3.2.3. să elaboreze predicții asupra firului narativ, obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev elaborează cel puțin o predicție din două predicții cerute asupra firului narativ.

3.2.4. să formuleze, în scris, o regulă ecologică inspirată din text, obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev formulează minimum o regulă ecologică inspirată din text din două reguli ecologice cerute.

Strategia didactică:

Metode, procedee și tehnici didactice: conversația euristică, problematizarea, explicația, exercițiul, jocul didactic, demonstrația, lectura cu predicții, metoda legăturilor invizibile.

Mijloace de învățământ: textul „Bernabe vindecă planeta” de Gilles Bizouerne, Beatrice Rodriguez

Forme de organizare: frontală, individuală, în grup

Metode şi tehnici de evaluare: aprecieri verbale, observare sistematică listă de verificare, interevaluare.

Durata: 45 minute;

Desfășurarea lecției

Momentul organizatoric (1 minut): Se asigură un climat adecvat desfășurării în condiții optime a activității de comunicare în limba română.

Reactualizarea cunoștințelor și a deprinderilor (3 minute): Elevii realizează individual legături între perechile de cuvinte:pădure-aer curat, reciclare-schimbare, planetă-sănătate.

Activitate/discuție introductivă (5 minute): Se va realiza prin intermediul imaginii de pe coperta cărții „Bernabe vindecă planeta" de Gilles Bizouerne, Beatrice Rodriguez.

Pe baza imaginii, se vor realiza rutinele gândirii, iar elevii vor răspunde în scris la întrebările: „Ce văd?" „Ce cred despre?" „Ce mă întreb?".

Anunțarea temei și a obiectivelor (1 minut): Se precizează că vom discuta în continuare despre textul „Bernabe vindecă planeta" de Gilles Bizouerne, Beatrice Rodriguez și se enunță obiectivele pe înțelesul elevilor.

Prezentarea optimă a noului conținut (25 minute): Printr-o formă de organizare frontală, cadrul didactic prezintă elevilor cartea cu titlul „Bernabe vindecă planeta" de Gilles Bizouerne, Beatrice Rodriguez, iar titlul acesteia fiind primul motiv înspre prima predicție. Cu ajutorul întrebării de tipul „Ce crezi că va conține cartea?" elevii vor emite prima predicție. Răspunsurile lor se bazează pe analiza cuvintelor care compun titlul, și pot fi: „M-am gândit că acest titlu sugerează faptul că Bernabe, personajul principal, dorește să aibă grijă de planetă și încearcă să repare problemele planetei."

Fiecare elev va citi primele două pagini, după care vor audia textul citit de către doamna învățătoare, iar în timpul audierii textului se realizează predicția. Aceasta se bazează pe trei tipuri de întrebări: „Ce crezi că se va întâmpla?", „Pe ce afirmații te bazezi?", „Ce s-a întâmplat de fapt?" (confruntarea predicției).

Clasa de elevi va fi organizată individual și frontal. Predicțiile vor fi realizate prin intermediul unor întrebări de tipul: „Ce crezi că va face Bernabe acum?", „Cine îl va ajuta?", „Cum ar putea vindeca planeta?".

Fixarea cunoștințelor (9 minute): Se realizează prin intermediul unui desen cu tema „Protejarea planetei".

*Suplimentar: Elevii vor realiza o relație de tip cauză-efect „Dacă ... atunci...." pornind de la următorul exemplu: „Dacă Bernabe vede planeta că suferă, atunci se hotărăște să o ajute."

Asigurarea retenției și a transferului (4 minute): Fiecare elev va răspunde oral la întrebarea „Ce ai simțit cu corpul tău ascultând această poveste?”.

Aprecieri și recomandări(1 minut): Se fac aprecieri și recomandări asupra modului de lucru al elevilor.

Bibliografie:

1)Programele școlare pentru disciplinele Comunicare în limba română, Matematică și explorarea mediului, clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II –a - aprobate prin OMEN 3418 / 2013;

2) Bizouerne, Gilles, Rodriguez, Beatrice, Bernabe vindecă planeta, Editura Didactica Publishing House,București:2022.

3)Molan, Vasile, Didactica disciplinelor Comunicare în limba română și Limba și literatura română, Editura Miniped, București:2016.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROJET DIDACTIQUE

Prof. Miloiu Andreea Simona
Palatul Copiilor Ploiești

Spécialité: La langue française

Date : 8.05.2026

Classe : La X-e

Niveau : débutants

Professeur : Miloiu Andreea

Thème : Expression de la concession- construction avec subordonnée + subjonctif

Type de la leçon : Mixte (leçon de consolidation, d'acquisition, de mise en œuvre des connaissances)

Buts : - appliquer les connaissances acquises sur des exercices

- Mettre en œuvre des connaissances sur l'expression de la concession, le subjonctif

Objectifs fondamentaux (généraux) :

- Eveiller chez les apprenants l'ensemble des qualités intellectuelles et morales (la curiosité, la flexibilité, la patience, l'inventivité)
- Développer des capacités mentales des élèves
- Habituer les élèves à saisir le message visuel

Objectifs opérationnels :

- Trouver les verbes au subjonctif dans la chanson
- Savoir employer correctement le subjonctif après les locutions conjonctives et pronominale qui demandent le subjonctif

Stratégie didactique (méthodes- techniques)

- La conversation
- La démonstration
- Exercices structuraux et écrits

Compétences visées : la compétence de communication orale et écrite (écouter, parler, lire, écrire).

Ressources psychologiques :

-le développement : - de la mémoire

- de l'esprit de l'observation

- de la créativité

- de l'imagination

Equipement didactique : fiches de travail

Paroles des chansons/ CD

Évaluation de la performance de la classe : frontale, par groupes, finale (appréciations, notes).

SCÉNARIO DIDACTIQUE

Déroulement de la classe	Activité du professeur	Activité des élèves
1. Mise en train	- Salut, appel, conversation situationnelle	-on éveille l'attention des élèves -on crée l'atmosphère propice au travail 3 min.
2. Vérification des connaissances acquises au cours de la classe précédente	Contrôle du devoir écrit Le professeur donne aux élèves des fiches de travail avec les lyriques de deux chansons. Les élèves écouteront les chansons et ils complèteront les textes à trous.	-les élèves corrigent le devoir 5 min -les élèves diraient quels sont les mots que manquent de la chanson. Tous les mots seront des verbes au subjonctif.
3. L'éveil de l'attention		

4. La motivation	Le professeur annonce aux élèves les objectifs de la leçon	-les élèves écoutent
5. Le passage aux nouvelles connaissances	Le professeur écrit sur le tableau noir/ blanc la théorie pour l'expression de la concession subordonnée +subjonctif.	Les élèves écrivent sur leurs cahiers.
6. La fixation des connaissances acquises et la mise en œuvre de la performance	Le professeur donne aux élèves beaucoup des fiches de travail avec l'expression de la concession.	Les élèves résoudront les exercices.
7. L'évaluation de la performance	-il accorde des notes	-les élèves écoutent les appréciations du professeur 4 min.
8. La fixation de la performance	-le devoir : les élèves recevront des fiches avec les paroles de la chanson « Pas toi » - Tal. Ils devront écouter et chercher dans la chanson les locutions conjonctives propre à l'expression de la concession.	-les élèves notent leur devoir 2 min

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

„VREAU SĂ FIU POLITICOS ”

Profesor educație timpurie: Șerban Lidia,
Grădinița cu Program Prelungit, nr 20, Timișoara

Tema anuală : „Ce și cum vreau să fiu*?”*

Tema săptămânală**:** *„*Codul bunelor maniere *”*

Subtema: *„*Comportamentul politicos ”

Tema activității: *„* Vreau să fiu politicos!”

Tipul activității :formare de deprinderi și deprinderi de comportament civilizat

Forma**:** Activitate integrată , durata : o zi

I. ADP- ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

- Întâlnirea de dimineaţă: „Bună dimineața, copii dragi!”

  Salutul / Prezenţa

  Calendarul naturii/ Împărtăşirea cu ceilalţi

  Activitatea de grup

  Noutatea zilei: coșulețul cu cuvinte magice a lui Țup

- Rutine**:** – „Înainte să intrăm, în sală/ noi salutăm! ”
- Tranziții: –„Harnic sunt și mă grăbesc/ Pentru toate„ Mulțumesc!”

II. ALA I – ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE I:

1. Joc de rol – „La masa cu Țup ”
2. Construcții: – „Drumul spre „Căsuța Poliției”
3. Știință – „Ce înseamnă să fii cinstit?”

III. ADE – ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:

DLC : Lectura educatoarei: *„* Iepurele Țup și cuvintele magice *”*- poveste moralizatoare despre politețe și bun-simț;

DOS – Domeniul Om și Societate : „Floarea copilului politicos ”- mototolire și lipire

IV. ALA – ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE:

Joc de mișcare : „Alergăm după cuvinte magice!”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

A1. Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viaţă familiare;

A2. Conduită senzorio-motorie pentru orientarea mișcării;

B1. Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate;

B2. Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;

C1. Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;

C2. Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);

D1. Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;

D2. Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare.

COMPORTAMENTE VIZATE:

A1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;

B1.2. Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specific;

B2.2. Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare;

C1.2. Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat;

C 2.2. Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți;

C 3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;

D 1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)**;**

D 2.2. Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1. Să recunoască formulele de salut adecvate momentului zilei;

O2.Să utilizeze cuvintele „Te rog” și „Mulțumesc” în contexte de joc;

O3 – Să creeze o medalie- floare folosind materiale variate;

O4 – Să răspundă corect la întrebări despre poveste;

O5- Să lipească, folosind în mod corect materialele puse la dispoziție, hârtia creponată în spatiul dat.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, lectura educatoarei, jocul, observarea, turul galeriei.

Mijloace: imagini, medalioane, materiale de artă, poveste, păpușă, cartonașe.

Forme: frontal, individual, pe grupe.

Evaluare: observație, conversație, aprecieri, analiza produselor, recompense simbolice.

BIBLIOGRAFIE:

● MEC, *Curriculum pentru Educaţie Timpurie*, 2019;

● Cioflica, M., Mignea-Guga, Lazăr Camelia, Berbeceanu, G., Ilie Elena, Marta Cornelia, *Ziua bună începe cu întâlnirea de dimineață*, Petroșani, Editura Tehno-Art, 2009.

● *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*;

● Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O., *Piramida cunoașterii*, Pitești, Editura Diamant, 2014.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII:

Copiii vor intra în sala de grupă, fiind invitați de către educatoare să se așeze pe scaune. Sala de grupă a fost amenajată, astfel încât fiecare copil să aibă vizibilitate la calendarul naturii și la materialele pregătite pentru derularea activităților din întreaga zi. La centrul tematic se regăsesc planșe și imagini reprezentative temei.

Prima activitate pe care o vom desfășura este încadrată în activităţile de dezvoltare personală. Activitatea debutează cu întâlnirea de grup între copii și educatoare prin intermediul:

1. Salutul - Educatoarea recită:

„Bună dimineața, dragii mei/ Azi ceea ce vorbim și cum vorbim, ne va arăta cât de politicoși suntem!”

Copiii răspund: **„**Bună dimineața, doamna educatoare**!”**

2. Prezența -Educatoarea deschide catalogul:

„Cine a venit azi cu zâmbet senin / Și cu gânduri bune în sufletul plin?”

Copiii răspund „Prezent!”, iar absenții sunt notați.

3. Calendarul naturii

Se discută despre:anotimp /vreme ;temperatură /vestimentația potrivită ;ziua, luna, anul

Copiii numiți așază jetoanele corespunzătoare în locul potrivit.

4. Împărtășirea cu ceilalți -Întrebarea zilei:

„Cum spunem noi când avem nevoie de ceva? / Dar când primim ceva?”

Copiii răspund pe rând, iar educatoarea îi încurajează.

5. Activitatea de grup – Joc: „Vorba dulce, mult aduce !"

Copiii vor fi împărțiți în : băieți și fete; fiecare va spune un cuvânt drăguț la urechea colegului pentru a vedea cum cuvintele drăguțe aduc zâmbete pe fața celui de lângă noi. Apoi, fiecare va spune cu voce tare cât de bine s-au simțit făcând acest „joc de drăgălășenie".

6. Noutatea zilei

Educatoarea prezintă un prieten -invitat surpriză: Iepurașul Țup care a venit să aducă în dar un coș cu niște jetoane speciale, dar incomplete. Se prezintă jetoanele lui Țup , explicând:

- „ Când intru în sala de grupă , voi spune…."
- „Cineva e trist iar eu îl voi liniști, zicând… ."
- „Am primit un creion cadou, cum voi spune?....."
- „Am nevoie de tine, mă ajuți…."

  Copiii vor completa ceea ce apare pe jeton, pentru a formula o propoziție politicoasă.

  Sarcina lui Țup este aceea de a învăța cuvinte politicoase pe acei copii care poate nu știu încă când și în ce context să le folosească.

II. PREZENTAREA CENTRELOR DE ACTIVITATE – ALA I

Educatoarea prezintă centrele și materialele:

1. **Joc de rol – „La masa cu Țup "**

Copiii vor avea de sortat jetoane ce reprezintă imagini cu copii ce fac fapte bune/ nepotrivite , imitând ceea ce se vede pe jetonul colegului:„Nu este frumos să râzi de un coleg! / Ce drăgut ești când oferi mamei un buchet de flori!

2. **Construcții: – „Drumul spre „Căsuța Politeței"**

   Din piese de Lego, copii de la acest centru vor realiza drumul de la Țup spre „Casa Politeței"

3. **Știință – „Ce înseamnă să fii politicos?"**

Copiii observă imagini și discută despre: Adevăr /Dreptate/Curaj; Reguli /consecințe ;Politețe/ nepolitețe

Educatoarea explică sarcinile, iar copiii își aleg centrul. Se lucrează liber, educatoarea observă și sprijină, acolo unde este nevoie.

III. TRANZIȚIE CĂTRE ADE -„Bunătate, bunătate, Umple lumea de dreptate!”

Copiii se așază în semicerc.

IV. ADE – ACTIVITATE PE DOMENII EXPERIENȚIALE

1. DLC – Educație pentru societate

Lectura educatoarei: *„Iepurele Țup și cuvintele magice ”*

Educatoarea povestește expresiv, folosind imagini pentru momentele principale, într-o ordine logică și ușor de înțeles pentru preșcolarii grupei mici.

Momentele cheie și dialogul, fiind arătată și câte o planșă reprezentativă:

1. Întâlnirea cu Veverița: Țup vrea o alună. El smulge aluna din mâna Veveriței fără să spună nimic. Veverița începe să plângă.
    - *Întrebare pentru copii:* „E bine ce a făcut Țup? Ce trebuia să spună?” (Te rog)
2. Întâlnirea cu Ariciul: Țup trece pe lângă Arici și îl împinge ca să ajungă mai repede la lac. Nu salută, nu se uită în urmă. Ariciul se strânge ghem și se supără.
    - *Întrebare pentru copii:* „Cum trebuia să îl salute Țup pe Arici?” (Bună ziua / Salut)
3. Sfatul Bufniței: Bufnița îl oprește pe Țup: „Țup, ai buzunarele goale! Ai uitat acasă cuvintele aurii. Fără ele, nimeni nu se poate juca cu tine.”
4. Repararea greșelilor: Țup se întoarce la prietenii lui. Îi spune Veveriței: „Te rog, îmi dai o alună?” și „Mulțumesc!”. Îi spune Ariciului: „Bună ziua, prietene!

Copiii răspund, iar educatoarea oferă aprecieri verbale, urmate de câte o îmbrățișare.

V. ACTIVITATE ARTISTICO-PLASTICĂ – DOS

„ DOS : „Floarea copilului politicos ” Se prezintă o floare mare, dar cu petale goale:„Floarea are nevoie de culoare, de frumusețe pe care voi o puteți reda! ” - mototolire și lipire
Educatoarea prezintă modelul și întreabă:– „Ce vezi în imagine? – Ce culoare de hârtie creponată vezi? – Cum sunt folosite? ”

Demonstrarea modului de lucru: „Începem cu prima petală: vom rupe bucățele mici de hârtie creponată roșie, o mototolim până facem o biluță mică și o lipim în primul spațiu, continuăm cu celălate petale, folosind altă culoare de hârtie creponată.”

Exerciții de încălzire a mâinii:

„Degețele se trezesc, Sus și jos se pregătesc, Cercuri mici acum facem, De lipit ne-apucăm!”

Copiii rup, mototolesc și lipesc hârtia până când întreaga floare are toate petalele complete, educatoarea oferă sprijin individual.

Turul galeriei -lucrările sunt expuse, copiii le analizează și își exprimă părerea.

VI. JOC DE MIȘCARE – ALA II-„Alergăm după cuvinte magice !”

La semnalul muzical, copiii aleargă. Când muzica se oprește, educatoarea spune un cuvânt magic: „Te rog să mă ajuți!” „Mulțumesc !” „Ești un drăguț! etc”

Copiii își arată mulțumirea, prin zâmbete.

VII. ÎNCHEIEREA ZILEI

Educatoarea invită copiii să ia din **Coșul cuvintelor magice** câte un sticker ce reprezintă un zâmbet/ o inimă/ o floare/ etc și propune să ofere colegului de lângă ei acest cadou , drept mulțumire că sunt colegi buni și politicoși.

Se fac aprecieri asupra comportamentului copiilor pe parcursul zilei.

Iepurașul Țup le spune:

„Sunteți copii minunați și tare politicoși. Așa vreau să fiți în fiecare zi! Vă mulțumesc că ați fost drăguți cu mine ”.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC INTERDISCIPLINAR „MICUL BRUTAR”

Năstase Maria-Eugenia
Grădinița Nr. 2 Moara Vlăsiei, Ilfov

GRUPA: mijlocie

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Ce și cum vreau să fiu?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Meserii”

TEMA ZILEI: „Micul brutar”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

CATEGORII DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE: ADP + ADE (DLC) + ALA_1 + ADE (DOS) + ALA_2

TIPUL ACTIVITĂȚII: mixtă (formare de priceperi și deprinderi, consolidare de cunoștințe)

ELEMENTELE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII:

- Activități liber alese (ALA_1):
  - Construcții: „*Cuptorul pentru pâine*” – îmbinare din piese de lego.
  - Artă: „*Ustensilele brutarului”* – fișă de colorat.
- Activități pe domenii experiențiale (ADE):
  - Domeniul limbă și comunicare: lectura educatoarei – „*Petrică și pâinea*”.
  - Domeniul Om și Societate: activitate practic-gospodărească – „*Pâine pentru Petrică*”.
- Activități liber alese (ALA_2):
  - Joc de mișcare: „*Pâinea la coș*”.
  - Joc de atenție: „*Alege și potrivește, meseria o numește!*”

MIJLOCUL DE REALIZARE: lectura educatoarei, activitate practic gospodărească.

SCOP: Formarea deprinderilor de receptare a unui text literar, pornind de la textul-suport „*Petrică și pâinea*”. Formarea deprinderilor practic-gospodărești și utilizarea vocabularului specific.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Pe parcursul și la finalul activităților, preșcolarii vor fi capabili:

- Să numească corect titlul poveștii expuse;
- Să coloreze toate ustensilele brutarului prezentate în fișă, respectând indicațiile educatoarei;
- Să modeleze aluatul pentru pâine folosind ustensilele corespunzătoare, respectând etapele prezentate de cadrul didactic.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

- Metode și procedee didactice: conversația, explicația, observația, demonstrația, exercițiul, jocul, expunerea, problematizarea, turul galeriei.
- Mijloace didactice: calendarul naturii, laptop, boxă, videoproiector, videoclip educativ, ustensile de bucătărie (tavă, castron, bonete, planșete), ingrediente (făină, apă, drojdie, sare), piese de lego, fișă de colorat, planșe ce ilustrează momente semnificative ale poveștii, pâini, coșuri, clopoțel, jetoane cu meserii și obiecte specifice acestora.
- Forme de organizare: frontală, individuală, pe echipe.

DURATĂ: o zi

LOC DE DESFĂȘURARE: sala de grupă

BIBLIOGRAFIE:

- Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O. (2014). *Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar.* Pitești: Editura Diamant.
- Din, N., Stan, G. I. (2021). *Proiecte de activitate și scenarii didactice. Învățământ preșcolar*. București: Editura Universitară.
- Glava, D., Balasz-Mureșan, D. L. O., Tătaru, L. (2023). *Elemente de didactică a educației timpurii. Ghid de bune practici pentru învățământul preșcolar.* Pitești: Editura Diamant.

SCENARIUL ZILEI

1. *MOMENT ORGANIZATORIC*

În vederea bunei desfășurări a activităților au loc următoarele: aerisirea sălii de grupă, așezarea scăunelelor în semicerc, aranjarea mobilierului, pregătirea materialelor didactice și a centrelor de interes.

Preșcolarii vor fi așezați în semicerc, pregătiți pentru activitățile ce vor fi desfășurate.

ADP – ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ:

SALUTUL și PREZENȚA: preșcolarii sunt așezați în semicerc. Educatoarea începe salutul cu formula: *„Dimineața a sosit,/ La grădiniță am venit./ Pe scăunele ne așezăm/ Și frumos ne salutăm:/ Bună dimineața!/ Bine ați venit la grădiniță!”* – copiii răspund la salutul educatoarei. Educatoarea citește numele preșcolarilor din catalog, în timp ce fiecare copil răspunde „prezent!” atunci când își aude numele, stabilindu-se totodată și copiii absenți. Cei prezenți, își vor pune fotografia în „Căsuța prezenței”.

CALENDARUL NATURII:

Se va completa calendarul naturii prin așezarea jetoanelor corespunzătoare, astfel încât să se stabilească, data (ziua, luna anul), ziua din săptămână în care ne aflăm, starea vremii, aspecte/ fenomene ale anotimpului curent, vestimentația specifică anotimpului. Se vor utiliza întrebări ajutătoare: *„În ce zi a săptămânii suntem astăzi?”, „Ce zi a fost ieri?”, „În ce anotimp ne aflăm?”, „Cum este vreme afară?”, „Cu ce fel de haine ne îmbrăcăm?”*

ÎMPĂRTĂȘIREA CU CEILALȚI: Pe rând, fiecare copil va fi încurajat să spună ce meserie vrea să practice atunci când va crește și de ce (Ex.:*„Eu vreau să devin doctor pentru a-i ajuta pe oamenii bolnavi”*).

ACTIVITATEA DE GRUP: Se realizează prin intermediul unei poezii recitată în grup numită „Dacă vreau să cresc voinic”: *„Dacă vreau să cresc voinic,/ Fac gimnastică de mic./ Merg în pas alergător,/ Sar apoi într-un picior./ Mă opresc. Respir ușor./ Întind brațele și zbor./ Toată lumea e a mea,/ Când mă așez la podea./ Ăsta-i doar un început./ Ia priviți cât am crescut!”*

2. *CAPTAREA ATENȚIE ȘI ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR*

NOUTATEA ZILEI: Pentru captarea atenției se va utiliza un material video educativ, în care este reprezentat brutarul Ion. Acesta le-a trimis copiilor în dar câteva ustensile de bucătăria sa pe care le vor folosi la activități: *„Bună ziua, dragi Fluturași! Eu sunt brutarul Ion. Am auzit că sunteți tare curioși să aflați mai multe despre meseria mea, așa că v-am trimis în dar mai multe ustensile din brutăria mea, pe care le veți utiliza și voi. Dar, înainte de a vă apuca de treabă, aveți câteva sarcini de îndeplinit din partea domnișoarei educatoare.”*

Cadrul didactic prezintă desfășurătorul zilei: *„Întâi, veți asculta povestea „Petrică și pâinea”, de unde veți afla din ce este făcută pâinea și care este procesul de realizare. După o mică pauză, veți participa la activitățile pe centre. La centrul Construcții, trebuie să îmbinați piesele lde lego pentru a putea realiza un cuptor pentru pâine. La centrul Artă, veți colora câteva ustensile de-ale brutarilor. Mai departe o veți ajuta pe domnișoara educatoare să preparee aluatul pe care îl veți modela. La final, pentru că ați muncit destul de mult la prepararea aluatului, vă veți relaxa prin două joculețe.”*

Tranziție: *„Cu apă și săpun ne spălăm,/ Apoi repede ne hidratăm/ Și la mese ne-așezăm/ De lucru să ne-apucăm.”* – recitativ ritmic.

3. *DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII*

DLC: Prima activitate pe domenii experiențiale este cea din cadrului Domeniului Limbă și Comunicare, educarea limbajului. În cadrul activității se vor utiliza planșe cu imagini reprezentative momentelor importante ale textului *„Petrică și pâinea”*. Pe parcursul activității preșcolarii vor fi

așezați în semicer și vor urmări povestea cu atenție, iar la final vor identifica personajele prezentate și etapele procesului de fabricație.

Expunerea poveștii de către educatoare:

Pentru o mai bună înțelegere și receptare a textului se va ține seama de: vocea și tonul educatoarei, care vor fi potrivite în funcție de importanța faptelor povestite; schimbarea ritmului vorbirii în funcție de momentul povestirii; utilizarea siluetelor concomitent cu expunerea povestirii.

Momentele principale ale poveștii:

1. Petrică şi mama sa se duc la magazin pentru a cumpăra pâine.
2. Petrică ascultă povestea fărâmiturii de pâine: semănatul bobului de grâu; recoltarea spicelor de grâu cu combina; drumul la moară şi măcinatul grâului; drumul la brutărie, frământatul aluatului, apoi dospitul şi coptul pâinilor; transportarea lor la chioşcul de pâine.

Pe parcursul povestirii, se vor explica cuvintele necunoscute. La final, se vor formula propoziții scurte cu aceste cuvinte, cu sprijin din partea cadrului didactic.

Fixarea poveștii: se va face cu ajutorul planșelor-scene din poveste, pe care copiii, cu ajutorul educatoarei, le vor aranja în ordine cronologică.

Tranziție: *„Un-doi, un-doi/ Faceți toți la fel ca noi/ Prin sală noi ne plimbă/ Centrele să vizităm.”* – recitativ ritmic; preșcolarii se vor așeza la măsuțe pentru activitățile pe centre de interes.

ALA_1:

Copiii sunt invitați la centrele de interes unde vor intui materialul didactic pus la dispoziție. Se prezintă centrele și modelul educatoarei și se oferă explicații referitoare la sarcinile și tehnicile de lucru, regulile de conduită pentru fiecare activitate. La centrul Construcții, preșcolarii au la dispoziție piese de lego și modelul dat de educatoare pentru a putea construi prin îmbinare „Cuptorul pentru pâine”. La centrul Artă, preșcolarii vor colora ustensilele brutarului prezentate în fișa de lucru, după ce vor executa câteva exerciții de încălzire a musculaturii. Pe parcursul activității, educatoarea urmărește fiecare copil, reia explicațiile dacă este nevoie și îi ajută pe cei care necesită sprijin. La finalul activităților pe centre, se va realiza turul galeriei în care se vor analiza produsele finale și preșcolarii își vor aprecia lucrările între ei.

Tranziție: *„Brutarii”* – joc cu text și cânt: *„Astăzi noi suntem brutari/ Facem pâini rotunde, mari/ Făină, drojdie, apă, sare/ Punem în covata mare./ Mânicile suflecăm/ Și aluatul frământăm/ Pâinea-ncet o să dospească/ Lângă foc mare-o să crească/ Coacem pâinea în cuptor/ Să o servim tuturor/ Scoatem pâinea pe lopată/ Rumenă e și uscată.”*

4. OBȚINEREA PERFORMANȚEI

DOS: În cadrul etapei de obținerea performanței se va desfășura a doua activitate pe domenii experiențiale din cadrul Domeniului Om și Societate. Activitatea este de tip practic-gospodărească în cadrul căreia preșcolarii vor urmări cu atenție etapele de preparare a aluatului pentru pâine exemplificate de cadrul didactic, urmând să modeleze coca obținută. Se solicită copiilor intuirea materialelor de pe măsuțe: ustensile de bucătărie (tavă, castron, bonete, planșete), ingrediente (făină, apă, drojdie, sare). Copiii vor respecta criteriile de igienă (se vor spăla pe mâini, vor frământa aluatul pe planșetă și nu pe masă).

După intuirea materialului de pe mese, vor urmări atent modul de preparare a aluatului de către educatoare din apă, sare, drojdie şi făină și de modelare a acestuia. Își vor încălzi mușchii mâinilor („Mișcăm degeţelele/ Batem tare palmele/ Răsucim încheietura/ Și dăm mingea dura-dura”), iar la semnalul „Spor la treabă!”, vor începe activitatea de pregătire a aluatului şi de modelare a lui pentru a realiza pâini, fiecare cum vrea, sub directa supraveghere a educatoarei. Fiecare copil va lua o bucăţică de cocă pe planşetă şi va frământa pâinea, utilizând tehnicile specifice de modelare (rulare, aplatizare). Voi trece pe la fiecare şi le voi explica copiilor cum trebuie să procedeze pentru a modela corect. Copiii vor lucra pe fond muzical. După ce realizează pâinea, copiii o vor decora respectând anumite criterii date de educatoare. Vor așeza pâinile pe o tavă mare pe care o vom băga la cuptor.

Tranziție: *„Tic-tac, tic-tac,/ Este ora de jucat.”*

5. *ASIGURAREA RETENȚIEI ȘI TRANSFERULUI* (ALA2)

Joc de mișcare: „*Pâinea la coș*”

Prezentarea jocului și a regulilor de joc: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea la dispoziție trei pâinici ambalate individual și două coșuri. La semnalul educatoarei, câte un reprezentant din fiecare echipă va transporta cele trei pâinici din primul coș, care se află la linia de start, în coșul din capătul opus al sălii, la linia de finish. Preșcolarii trebuie să transporte câte o pâinică pe rând, iar după ce toate cele trei pâinici au fost transportate, să sune din clopoțel.

Jocul de probă: După explicarea regulilor jocurilor, se trece la realizarea jocurilor de probă, de către educatoare, elementele de joc fiind: mişcarea, semnalul vizual şi sonor, aplauzele.

Executarea efectivă a jocului: Educatoarea va urmări desfășurarea jocului și se va asigura că preșcolarii respectă regulile jocului. Jocul se repetă până ce toți participanții echipelor au participat la joc.

Joc de atenție: „*Alege și potrivește, meseria o numește!*”

Prezentarea jocului și a regulilor de joc: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Copiii din prima echipă primesc câte un jeton reprezentând meserii cunoscute de ei, iar cei din echipa a doua primesc

jetoane cu diferite obiecte utile acelor meserii. Numărul de jetoane pentru meserii și obiecte este identic, astfel ca fiecărei meserii să-i corespundă un singur obiect. După ce toți copiii vizualizează propriul jeton, dar și pe cele ale colegilor, educatoarea explică regulile jocului. Toți copiii se plimbă în cerc cântând: *„Meserii, meserii/ Îndrăgite de copii,/ Caută și potrivește/ Și unealta îți găsește."* La terminarea cântecului, echipa care a primit jetoane reprezentând obiecte utile meseriilor cunoscute de ei se așază în linie, urmând ca pe rând, câte un copil din echipa celor care au primit jetoanele cu meserii să treacă prin fața primei echipă pentru a-și găsi unealta potrivită. După ce s-au grupat, fiecare pereche se prezintă: *„Eu sunt doctorul și mi-am găsit stetoscopul"*. După ce toate perechile s-au prezentat, jetoanele sunt schimbate între participanți după preferințe. Jocul se reia de 2-3 ori.

6. *EVALUAREA ȘI ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII*

La finalul activităților se vor formula aprecieri colective și individuale cu privire la prestația și implicarea copiilor în activități, încercând să se evidențieze, în mod deosebit, cum s-au simțit în diferitele etape ale activității și ale interacțiunii lor cu diferitele mijloace de exprimare artistică.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DE ACTIVITATE

Autor: MATEI ANASTASIA IOANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ HODAC
Loc. Hodac, județul Mureș

Tema anuală de studiu: „*Cu ce si cum exprimăm ceea ce simțim?”*

Tema săptămânală: *„Culorile primăverii”*

Tema integratoare: *„Curcubeul în anotimpul primăvara”*

Tipul activității: de consolidare și verificare de cunoștințe și deprinderi

Tipologia activităţilor educaţionale: activitate didactică integrată cu durata de o zi

Model de integrare: polarizare

INVENTARUL ACTIVITĂȚILOR

ETAPA I:

Activități de dezvoltare personală (ADP)

- **Întâlnirea de dimineață:** *„Bună dimineața culorile primăverii”*
- **Rutine**: *„Suntem ajutoare de nădejde*”- deprinderea de a se face util și de a oferi ajutor;
- **Tranziții**: *„Înfloresc grădinile”*- cântec, *„Culorile”*- cântec, *„Fluturaşul’’* cântec.

ETAPA A II-A:

1.Activități pe domenii experiențiale (ADE: DȘ+DEC)

Activitate integrată: „Curcubeul în anotimpul primăvara’’

DOMENIUL ȘTIINȚE + DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV (activitate de matematică + activitate artistico plastică); - joc didactic

2.Activități liber alese (ALA1)

- **Știință**: *„Micii pictori*” (experiment)
- **Bibliotecă:** *„Picuri de ploaie*” (grafisme)
- **Construcții:** *„Soare și nori’’* (machetă)

ETAPA A III-A:

Activități liber alese (ALA 2)

- Joc de mișcare: „*Samba florilor”*
- Joc distractiv: *,,Ghicește, cine este?*

Scopuri:

1. Participarea și implicarea activă a copiilor în activitate, având în vedere verificarea și consolidarea cunoștințelor referitoare la numerația (în limitele 1-5) raportându-se la situațiile date.

2. Formarea şi consolidarea aptitudinilor referitoare la receptarea şi prelucrarea mesajului estetic prin aplicarea acestuia în contexte variate stimulând imaginaţia creativă.

Obiective operaționale:

- Să alcătuiacă grupe de elemente de același fel, în limitele 1-5, raportând numărul la cantitate și cantitatea la număr pe baza materialului pus la dispoziție (jetoane cu diferite imagini, cifre);
- să-şi imbogăţească experienţa senzorială, ca bază a cunostinţelor matematice referitoare la recunoaşterea, denumirea obiectelor, cantitatea lor, pe baza unor insuşiri comune (caracteristici, formă, culoare);
- Să obţină efecte plastice spontane şi creative folosindu-se de materialele puse la dispoziţie pe baza tehnicilor de picură: ștampilare, suflare, stropire, amprentare, dactilopictură, modulare, cu ajutorul instrumentelor de lucru;
- Să interacționeze în cadrul grupului de lucru pentru a îndeplinii sarcinile date aducându-și contribuția la reușita grupului.

Strategie didactică:

Sistemul metodologic: jocul, conversaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, descoperirea, lucrul în grup, ,,Tehnica Lotus’’, ,,Amestecă, îngheață, formează perechi’’, ,,Mâna oarbă’’, ,,Pânza de păianjen, Turul Galeriei

Sistemul resurselor curriculare:

- **ADP**: ghemul de sfoară, calendarul naturii (umbrela), simboluri cu diferite forme de salut, panoul cu stările emoționale, curcubeul
- **ADE**: jetoane cu imagini simbol (lalele, portocale, narcise, copac, nori, zambilă, zambilă violet), coșulețe, jetoane simbol, cifre 1-5, macheta curcubeu, cercuri colorate(R O G V A I V), tempera, palete de picură, burete, ștampila, pensule, șervețele umede, baloane, pompoane, paie, narcise.
- **ALA**: jetoane cu imagini simbol (zambile, lalea, nascise), palete pentru tempera,

tempera, pensule, bețișoare, șervețele, fișe picuri de ploaie, creioane grafice, minge polistiren, bețișoare de frigărui, machetă nori, role de hârtie,

Forma de organizare a activităţii: frontal, pe grupe, în perechi, individual.

Strategii, metode şi instrumente de evaluare:

- evaluativ-stimulative: aprecierea, încurajarea verbală
- frontală, realizată pe parcursul activității.
- finală, prin analiza produselor activității și a deprinderilor formate

Resurse temporale: o zi

Sarcina didactică: Recunoașterea și denumirea cifrelor în intervalul 1-5;

-formarea de grupe de obiecte după anumite criterii, având ca suport intuitiv jetoane cu diferite imagini sugestive;

- raportarea corectă a numărul la cantitate și cantitatea la număr, după indicațiile primite;

-executarea corectă a sarcinilor de lucru

Regulile jocului: copiii trebuie sa:

- să rezolve sarcinile primite atât individual cât și în grup;
- să respecte cerințele grupului din care face parte și ale educatoarei;
- să colaboreze între ei în rezolvarea sarcinilor

Elementele de joc: aplauze, mișcarea, manevrarea materialelor, întrecerea, competiția, recompense

Materialul didactic: machetă curcubeu, coșulețe, jetoane, cifre 1-5, recompense

Desfășurarea jocului: educatoarea le propune copiiilor, dacă doresc să-l ajute pe curcubeu să își recapete culoarea, trebuie să se joace un joc. În prima fază, educatoarea le spune că are o surpriză care îi vor ajuta să se împartă pe echipe. Fiecare echipă are o culoare sugestivă culorilor din curcubeu. Copiii trebuie să:

1. în primul coșuleț au sarcina să sorteze toate jetoanele de aceeași culoare care este reprezentativă echipei tale. Copiii sortează jetoanele, apoi cel care este desemnat liderul de echipă, are sarcina de a așeza toate jetoanele sortate, în dreptul simbolului de pe curcubeu. La sfârșitul probei, echipele care au rezolvat corect sarcina sunt recompensate cu aplauze
2. în al doilea coșuleț, copiii au de sortat tot atâtea elemente cât le indică cifra din coșuleț. Toate cele șapte echipe îndeplinesc sarcina în același timp. Liderul echipei are sarcina de a așeza elementele sortate în dreptul culorii sugestive pe curcubeu.

Complicarea jocului: Educatoarea cere atenție sporită celor șapte echipe, întrucât urmează o altă sarcină, puțin mai complicată

Cerință: sortează tot atâtea elemente sugestive echipei tale cât îți indică cifra, raportându-te la anotimpul primăvara. Copiii îndeplinesc și ultima cerință dată, la finalul căreia sunt recompensați cu aplauze

Resurse bibliografice:

Mușata Bocoș, Vasile Chiș, (2012), *Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare*, Casa cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca

Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., (2007), *Metode interactive de grup*, *Ghid metodic*, Editura Arves, Craiova

Chiș, O., Jucan, D., (2013), *Ghid de practică pedagogică în învățământul primar și preșcolar*, Editura Eikon, Cluj-Napoca

***, *Aplicaţii ale noului Curriculum pentru învăţământul preşcolar, Ghid pentru cadrele didactice*, (2009), Editura Didactică Publishing House, Bucureşti.

SCENARIUL ZILEI

Copiii intră în sala de grupă intonând cântecul „*Înfloresc grădinile”*. Acum ca să fim mai vioi și plini de energie pe tot parcursul zilei, vom cânta și vom executa mișcări pe versurile cântecului „*Bună dimineața*”, la finalul căruia educatoarea ***salută*** copiii cu „*Bună dimineața culorile primăverii*”. Pe urmă copiii se vor saluta între ei prin metoda aleasă de ei de pe panoul care ne arată salutul nostru. Educatoarea întreabă: cum se simt astăzi, fluturașii din cercul nostru? Se face prezența. Pe urmă se va stabilii starea vremii și se va complete **calendarul naturii.**

Se realizează ***activitatea de grup*** prin intermediul metodei *Pânza de păianjen*, intitulat „*Mă gândesc*”. Prin rostogolirea ghemului de ață, fiecare copil rostește un cuvânt despre anotimpul Primăvara.

Împărtășirea cu ceilalți: educatoarea le povestește despre Zâna Primăvară care doreste să vină la noi cu razele ei calde de soare, însă este împiedicată de norii grei încărcați cu picuri de ploaie care ii stă în cale. Se poartă o scurtă discuție despre curcubeul care nu mai are culoare.

Se anunță astfel tema zilei: ,,Curcubeul în anotimpul primăvara''. Ca să putem fii ajutoare de nădejde Curcubeului, educatoarea le propune copiiilor să se îndrepte spre centrele de lucru. Asfel, prin intonarea cântecului ,,*Culorile*,,.- tranziție, copiii se deplasează spre centrele de. Astfel, la ***centrul Știință***, copiii vor face un experime pe baza culorilor primare. La ***centrul Bibliotecă***, vor decora cu semne grafice. La ***centrul Construcții***, copiii vor să realiza Soarele și norii

Se trece la desfășurarea ***activității de matematică –DȘ –*** educatoarea le propune copiilor să se joace un joc prin care să ajute curcubeul să își recapete culorile. Cu ajutorul tehnicii interactive ,,Lotus,, copiii se vor juca, vor avea de realizat unele sarcini prin intermediul cărora vor realiza un frumos și colorat curcubeu.

Prin recitarea cântecului ,,Culorile,, se trece la activitatea de pictură, unde, prin intermediul diferitelor tehnici de picture, vor da culoare curcubeului.. Astfel că, fiecare echipă (culoare), are de realizat câte o rază din curcubeu prin intermediul metodei de pictură indicată de educatoare. Toate echipele vor avea de realizat această sarcină, după indicațiile educatoarei care dă start lucru. La finalul lucrării, copiii vor observa ce curcubeu frumos și colorat au realizat ei prin diferitele tehnici de pictură.

La final copiii vor realiza împreună cu educatuarea tabloul curcubeului, cu materialele pregătite de ei la centrele de lucru și de la activitățiile de domeniile experiențiale.

După realizarea tabloului, dacă suntem așa harnici și vioi, educatoarea le propune copiilor să danseze în jurul curcubeului dansul ,,Samba florilor,,

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Proiect didactic Activități liber alese Cursa fermierilor

Berea Andreea-Nicoleta, Școala Gimnazială ,,Alexandru cel Bun" Bacău

DATA: 29.01.2026

GRUPA: MARE D - " Steluțele"

TEMA ANUALĂ: „CUM ESTE/A FOST ȘI VA FI AICI PE PĂMÂNT?"

PROIECT TEMATIC: „PRIETENII NOȘTRI!"

TEMA SĂPTĂMÂNII: „ANIMALE DE LA FERMĂ"

TEMA ZILEI: „O ZI LA FERMĂ– PRIETENII NOȘTRI NECUVÂNTĂTORI"

CATEGORIA DE ACTIVITATE: ACTIVITĂȚI LIBER ALESE

CAPITOL: Coordonarea psiho-motrică a unor segmente ale corpului în mod ritmic

TEMA: Deplasare cu transport de obiecte pe traseu cu obstacole

SUBIECT LUDIC: „Cursa fermierilor" – joc de mișcare

„Animăluțele se adună – găsește-ți turma" - joc distractiv de mișcare

DOMENIUL DE DEZVOLTARE: DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ŞI IGIENEI PERSONALE

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII: Conduită senzorio-motorie pentru orientarea mișcării

COMPORTAMENTE VIZATE

- Își coordonează mișcările în funcție de comenzile primite.
- Utilizează simţurile (văzul, auzul, simţul tactil) în interacţiunea cu mediul apropiat;
- Se orientează în spațiu pe baza simțurilor;

OBIECTIVE:

- Să însuşească regulile de joc;
- Să respecte regulile de joc;
- Să exerseze deprinderile şi calităţile motrice învăţate;
- Va participa cu interes şi plăcere la activitate;

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ŞI PROCEDEE: conversaţia, explicația, jocul, demonstrația

MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT ŞI MATERIALE DIDACTICE: ecusoane animale de la fermă, jaloane, ouă, linguri

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, în grup

LOCUL DE DESFĂŞURARE: sala de grupă

ELEMENTE DE JOC: aplauze, întrecerea

DURATA DESTINATĂ: 20-25 minute

BIBLIOGRAFIE:

- *** Curriculum pentru educație timpurie 2019
- Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie

Evenimentul didactic	Conținut științific	Strategii didactice		Evaluare
		Metode și procedee	Mijloace didactice	
1.CAPTAREA ATENȚIEI	Copiii sunt invitaţi să participe la jocurile și activitățile recreative bine meritate. Copii sunt anunțați că au ajuns la ultima activitate pregătită de fermierul Tom.	Convorbire		
2.ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR	Bravo, acum că ați trecut cu bine de sarcinile primite, vom desfășura un concurs care se numește **„Cursa fermierilor”**.	Conversația		
3. REACTUALIZAREA CUNOŞTINȚELOR	1. Care a fost tema zilei de astăzi? 2. Ce activităţi am desfăşurat 3. Care a fost rezultatul muncii noastre?	Conversația		Aprecieri generale
4.PREZENTAREA CONȚINUTULUI	**Explicarea regulilor jocului:** Fiecare echipă va avea un cuibar, o găină (imagine), o lingură și câte un ou pentru fiecare copil. La semnalul meu, primii copii din fiecare echipă vor porni cu oul așezat în lingură, având grijă să nu-l scape. Copiii se vor deplasa mergând sau alergând ușor, ocolind jaloanele așezate pe traseu, până la cuibarul găinii, unde vor așeza oul.	Explicația	Ecusoane animale de la fermă, jaloane, ouă, linguri	Observarea comportamentului nonverbal

	După ce pun oul, se vor întoarce pe același traseu și vor preda lingura următorului copil din echipă. Jocul continuă până când toți copiii din echipă au dus ouăle la cuibar. Câștigă echipa care reușește să ducă toate ouăle la cuibar fără să le scape și respectând traseul stabilit.			
5.DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII	Voi **demonstra desfășurarea jocului** **Jocul de probă** se desfășoară conform demonstrației și regulilor. Se nuanțează explicațiile dacă este cazul. **Desfășurarea jocului** Copiii joacă un joc de probă, apoi se dă startul jocului. Jocul se execută până fiecare echipă pune toate ouăle la cuibar; se urmăreşte buna desfăşurare a jocului, respectarea regulilor şi a corectitudinii. Se intervine în cazul în care copiii întâmpină greutăţi sau încalcă regulile stabilite. 1, 2, 3, Hai la joacă	Demonstrați a Exercițiul Mișcarea		Observarea comportamentului nonverbal

	Știu că vrei La final ne vom distra pe jocul: **„Animăluțele se adună – găsește-ți turma” - joc distractiv de mișcare** Copiii poartă ecusoane cu animale (rață, cal, oaie) și se deplasează în mers, în cerc, respectând indicațiile educatoarei. La semnalul verbal, educatoarea numește un animal și un număr (de exemplu: „rață – două”). Copiii care poartă ecusonul cu animalul anunțat se deplasează în mijlocul cercului și se grupează în grupuri formate din numărul de animale indicat. Ceilalți copii continuă deplasarea în cerc. Jocul se repetă cu diferite animale și numere.		Ecusoane animale de la fermă	
6. EVALUAREA	- Cum se numesc jocurile pe care le-am jucat astăzi? - Aceste jocuri le vom mai juca și în alte dăți, puteți să le jucați și acasă, în parc, cu prietenii voștri. Se fac aprecieri generale și individuale asupra activității desfășurate pe întreg parcursul zilei. Se oferă recompense.	Conversația		Aprecieri verbale

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

„ZEBROMATUL DE CUVINTE”

Profesor pentru învățământul primar Misăilă Constantina
Liceul Teoretic ”Mircea Eliade”județul Galați

1. Titlul jocului didactic:*Zobromatul de cuvinte!*

2. Disciplina: Comunicare în limba română

3. Nivelul de învățământ / Clasa: învățământ primar – clasa I

4. Tipul jocului didactic: Joc didactic de consolidare și fixare a cunoștințelor.

5. Competențe vizate

Comunicare în limba română

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Citirea unor silabe și cuvinte simple

Competențe specifice:

1.3. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunţuri rostite cu claritate;

3.2. Identificarea mesajului unui scurt text care prezintă întâmplări, fenomene, evenimente familiare;

4.2. Redactarea unor mesaje scurte, formate din cuvinte scrise cu litere de mână, folosind materiale diverse.

6. Obiective operaționale

Pe parcursul și la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

a) Obiective cognitive:

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ:

1.3.1. să determine poziția sunetului î/â (inițială/ mediană/ finală), în cuvintele care denumesc imaginile date;

1.3.1. să identifice cel puțin două din patru cuvinte care se potrivesc imaginilor date (împărat, salcâm, înclinat, lămâie);

4.2.3. să scrie cel puțin două cuvinte din patru, cu sens opus pentru cuvintele date (râs, cumpăr, lumină, repede);

3.2.4. să formuleze răspunsuri corecte la întrebările care vizează conținutul textului „Orașul înclinat”;

3.2.4. să ordoneze cronologic succesiunea desfășurării evenimentelor din textul „Orașul înclinat”.

b) *Obiective afective:*

2.1.6. să se implice cu atenție și coordonare în cântarea colectivă a cântecului "Orașul înclinat", însoțită de acompaniament muzical;

3.2.7. să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare, ascultare, cooperare și autocontrol;

c) *Obiective psihomotorii:*

2.3.8. - să realizeze o compoziție de grup (zebra), adăugând elemente specifice cerinței și textului audiat.

7. Materiale necesare

Pentru desfășurarea activității sunt utilizate materiale atractive și accesibile elevilor:
imagini – (momentele subiectului), fișă de lucru, calendarul naturii, laptop, tablă interactivă, tablă, markere, imprimantă, carton alb, șablon zebră, foarfecă, boxă, prezentare canva, jetoane magnetice cu cuvinte, instrumente de scris, machetă „Orașul Înclinat".

8. Regulile jocului

Activitatea este organizată sub forma unui joc de rol simbolic, în care elevii devin „detectivi ai silabelor".

- Elevii sunt împărțiți în echipe.
- Fiecare echipă primește un set de litere.
- La semnalul cadrului didactic, elevii trebuie să formeze silabe din două litere.
- Silabele formate trebuie citite corect și rapid.
- Echipele primesc puncte pentru răspunsuri corecte.
- Se încurajează colaborarea și participarea tuturor elevilor.

9. Desfășurarea activității

a) Captarea atenției

Captez atenția elevilor prin intermediul unui mesaj transmis de către personajul Zebrit:

„DRAGII MEI, MĂ MAI ȚINEȚI MINTE?
SUNT ZEBRIT CEL CUMINTE! M-AM FĂCUT BĂIAT DE FALĂ
DE CÂND M-AM ÎNTORS LA ȘCOALĂ.
IATĂ, ȘTIU SĂ SOCOTESC, PENSULA S-O MÂNUIESC. ÎNSĂ-MI ESTE LA-NDEMÂNĂ CITITUL ÎN LIMBA ROMÂNĂ!
DAR, EU NU POT SĂ-MI EXPLIC SUB NICIO FORMĂ SAU CHIP, ÎN

ZEBRUTOPIA, DE CE NIMIC NU E CUM TREBUIE?
MĂ AJUTAȚI VOI SĂ "ÎNDREPT" LUCRURILE DIN ZEBRUTOPIA?"

b) Explicarea regulilor și demonstrarea

Cadrul didactic prezintă materialele și explică modul de desfășurare a jocului. Se realizează câteva exemple demonstrative de formare a cuvintelor (ex: pă+pu+șă = păpușă), insistând asupra pronunției corecte.

c) Derularea jocului

Elevii lucrează în echipe și desfășoară următoarele activități:

- combină silabe pentru a forma cuvinte;
- citesc cuvintele formate;
- construiesc propoziții simple pornind de la cuvinte;
- participă la mici provocări („Cine găsește mai repede cuvântul?").

Această etapă favorizează învățarea activă și implicarea tuturor elevilor.

d) Consolidarea

Elevii primesc fișe de lucru prin care:

- identifică câte cuvinte are propoziția;
- completează cuvinte lipsă pentru formarea propoziției;
- potrivesc imagini cu, cuvinte.

Această etapă contribuie la fixarea cunoștințelor dobândite.

e) Încheiere și reflecție

Activitatea se încheie cu o discuție reflexivă, în care elevii sunt încurajați să exprime:

- ce au învățat pe parcursul activității;
- ce li s-a părut interesant;
- ce dificultăți au întâmpinat.

Se oferă feedback pozitiv și se evidențiază progresul elevilor.

10. Modalități de evaluare

Evaluarea se realizează prin:

- observarea sistematică a comportamentului elevilor;
- evaluarea corectitudinii citirii;
- aprecierea implicării în activitate;
- feedback verbal;
- autoevaluare (elevii reflectează asupra propriei activități).

11. Elemente de diferențiere / adaptare

Pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor:

- elevii cu dificultăți primesc sarcini simplificate;
- activitatea se desfășoară în echipe eterogene;
- sarcinile sunt adaptate ritmului de învățare al fiecărui elev.

12. Impact educațional și valențe formative

Jocul didactic „Zobromatul de cuvinte" contribuie semnificativ la dezvoltarea elevilor din mai multe perspective:

- **cognitivă** – dezvoltarea abilităților de citire și analiză fonetică;
- **lingvistică** – îmbogățirea vocabularului și corectitudinea exprimării;
- **socială** – colaborare, comunicare și respectarea regulilor;
- **emoțională** – creșterea încrederii în sine și a motivației pentru învățare.

Prin caracterul său ludic și interactiv, activitatea facilitează învățarea într-un mod atractiv și accesibil, contribuind la formarea competențelor de bază necesare în procesul de alfabetizare.

Bibliografie

- Istrate, Corina, Dora Măcean, Manuela Koszorus, *Comunicare în limba română: manual pentru clasa I,* Editura Edu, Târgu Mureș, 2023.
- Istrate, Corina, Dora Măcean, Manuela Oana, *O călătorie distractivă spre cunoaștere - clasa I,* Editura EDU, Târgu Mureș, 2016.
- Istrate, Corina, Dora Măcean, *Antrenamentul cititorului din clasa I*, Editura Edu, Târgu Mureș, 2022.
- Malakyari, Masoud, *Orașul înclinat,* Editura Nomina, Argeș, 2024.
- Jinga, Ion, *Inspecția școlară,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
- Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*, Editura ART, București, 2016.
- Pânișoară, Ion-Ovidiu, Marin Manolescu, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar,* Editura Polirom, Iași, 2019.
- Programa școlară la disciplina Comunicare în limba română clasele pregătitoare – a II-a, aprobată prin OM. Nr. 3418/ 19.03.2013.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DE ACTIVITATE

Pîrvulescu Ștefania Ana Maria, Grădinița cu Program Prelungit ,,Lumea Copiilor” Tg Jiu

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit ,,Lumea Copiilor” Tg Jiu

EDUCATOARE: Pîrvulescu Ștefania Ana Maria

GRUPA: Mică B

TEMA DE STUDIU ANUALĂ: ,, Când, cum și de ce se întâmplă?”

SÂPTĂMÂNĂ INDEPENDENTĂ: ,,Cireșe de mai perechi, la copii după urechi!”

TEMA SĂPTĂMÂNALĂ: ,,Cireșel și Cireșica”

DOEMNIUL EXPERIENȚIAL: Domeniul Științe

CATEGORIA DE ACTIVITATE: Cunoașterea mediului

TEMA ACTIVITĂȚII: ,,Cireașa”

TIPUL ACTIVITĂŢII: Formarea cunoștințelor și deprinderilor

MIJLOC DE REALIZARE: Observare

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor cu privire la caracteristicile diferitelor părți componente ale cireșei;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) Cognitive:

-să observe şi să identifice părţile componente ale cireșii pe baza întrebărilor puse;

-să descrie fiecare parte componentă a cireșii folosindu-se de simţul: vizual, tactil, auditiv, olfactiv;

-să prezinte regulile de igienă referitoare la consumarea acestui fruct, precum și felul in care acesta poate fi consumat.

b) Afective:

-să manifeste interes pentru activitate;

c) Psihomotorii:

-să adopte o poziție corectă pentru o bună coordonare oculo-motorie;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

a) **METODE ŞI PROCEDEE**: surpriza, conversaţia, observaţia, explicaţia, demonstraţia, expunerea.

b) **MIJLOACE DIDACTICE**: coș cu cireșe, scrisoare, planșă cu părțile componente ale cireșii, imagini, planșă cu o cireașă incompletă.

c) **FORMA DE ORGANIZARE**: frontal, individual.

d) **FORME ȘI TEHNICI DE EVALUARE**: formativă prin observarea sistematică a comportamentului copiilor, conversația de verificare, aprecieri.

DURATA: 10-15 minute

LOC DE DESFĂȘURARE: sala de grupă

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

1. Glava, A., *„Introducere în pedagogia preşcolară*", Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002;

2. Bojneag, Maria, *„Educație plastică - Ghid metodic pentru învăţământul preşcolar"*, Editura Tehno-Art, Petroșani, 2007

DEMERS DIDACTIC

EVENIMENT DIDACTIC	**CONȚINUTUL ACTIVITAȚII**	**STRATEGII DIDACTICE**	**EVALUAREA**
1.MOMENT ORGANIZATORIC	Se asigură condițiile optime desfășurării activității: aerisirea sălii de grupă; aranjarea mobilierului; aranjarea materialului didactic necesar desfășurării activității;	Observația Explicația Conversația	Observarea comportamentului copiilor
2.CAPTAREA ATENȚIEI	Se realizează prin descoperirea unui cufăr în care se află o scrisoare și un coș cu cireșe.	Conversația Explicația	Stimulare verbală
3. ANUNȚAREA TEMEI	Copiii vor fi anunțați că în cadrul activității de astăzi vom observa cireașa. Astfel, aceștia vor învăța care sunt părțile componente ale acesteia, cum se consumă și unde poate fi găsită.	Conversația Explicația Expunerea	Observarea comportamentului copiilor. Aprecieri verbale.
5.DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII	Educatoarea va scoate coșul cu cireșe din cufăr și da fiecărui preșcolar câte o cireașă. Atenția copiilor va fi orientată spre observarea detaliată a cireșei.	Conversația Observația Expunerea Demonstrația	Analiza acțiunilor copiilor Observarea comportamentului copiilor

	Analiza cireșei: -Ce culoare are cireașa? (roșie) -Când este ea roșie? (când este coaptă) Copiii vor pipăi cireașa și o vor rostogoli. -ce formă are cireașa dacă se rostogolește? (rotunda) -Ce fructe mai cunoașteți care se rostogolesc? (mere,portocale) Copiii vor rupe codița cireșei. -Prin ce se prinde cireașa de frunză? (printr-o codiță) -Cum este codița cireșei? (lungă și subțire) -Ce culoare are ea? (verde) -Ce crește lângă codiță? (frunza) -Ce culoare are frunza cireșei? (verde) Copiii vor rupe frunza cireșei și o vor pipăi. -Ce simțim dacă pipăim frunza? (este netedă și lucioasă) Copiii vor observa coaja cireșei. -Cu ce este acoperită cireașa? (cu o pieliță roșie. -Cum este pielița cireșei? (subțire, netedă și luciosă) Educatoarea va strivi miezul cireșei între degete. -Ce se întâmplă când strivim ușor miezul cireșei? (curge zeamă) -Ce se află sub pieliță? (miezul cireșei) -Ce culoare are miezul cireșei? (roșu)	Conversația Observația Expunerea Demonstrația	Aprecieri verbale. Analiza răspunsurilor copiilor Analiza acțiunilor copiilor Observarea comportamentului copiilor Aprecieri verbale. Analiza răspunsurilor copiilor

	-Ce se află în interiorul miezului? (sâmbure) -Ce culoare are sâmburele? (alb) -Cum formă are sâmburele? (rotund) -Credeți că este tare sau moale? (tare) Copiii primesc jumătăți de cireșe pentru a le mirosi și gusta. -Ce gust are cireașa? (dulce-acrișor) -Ce ati mirosit când ați gustat cireașa? (mirosul cireșei este ușor parfumat) **<u>SINTEZA PARȚIALĂ</u>** -le voi prezenta preșcolarilor o imagine ilustrată care reprezintă o livadă cu cireși. -Unde cresc cireșele? De unde le culegem? (cireșele se culeg dintr-un pom numit cireș, cireșii cresc la rândul lor în grădini, în livezi) -De ce au grijă oamenii de cireș? (pentru ca cireșul să dea roade bogate). -La ce sunt folosite cireșele? (se folosesc în gospodării pentru a face dulceață, compot, prăjituri și pentru a fi mâncate) -Ce trebuie să facem înainte de a mânca cireșele? (să le spălăm)	Conversația Observația Expunerea Demonstrația	Analiza acțiunilor copiilor Observarea comportamentului copiilor Aprecieri verbale. Analiza răspunsurilor copiilor

6.OBȚINEREA PERFORMANȚEI	**SINTEZA FINALĂ** -se va realiza prin reîntregirea unei imagini, reprezentând sileuta unei cireșe. Astfel, copiii vor așeza corespunzător fiecare parte componetă a cireșei (fruct,codiță și frunză).	Conversația Explicația Exercițiul	Aprecieri verbale Analiza muncii preșcolarilor
7.ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	Se fac aprecieri individuale și colective privind compartamentul și răspunsurile copiilor din cadrul activității.	Conversația	Aprecieri verbale

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

„Albinuța Daria și prietenii ei din Poienița Veselă”

Prof. învățământul preșcolar: Samfira Petronela-Elena
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 20, Timișoara

GRUPA: Mare, Nivel II

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA PROIECTUL TEMATIC: „Spunem povești”

SUBTEMA: „Povești îndrăgite de copii”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Albinuța Daria și prietenii ei din Poienița Veselă”

TIPUL ACTIVITĂȚII: Predare, însușire de noi cunoștințe

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

DURATA: o zi

ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE:

Activitate integrată pe o zi: „Albinuța Daria și prietenii ei din Poienița Veselă” (ADP + ALA 1+ADE + ALA 2)

I. **ADP- ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:**

- **Întâlnirea de dimineaţă**: „Îmi plac poveștile pentru că ….”
  - → Salutul
  - → Prezenţa
  - → Calendarul naturii
  - → Împărtăşirea cu ceilalţi
  - → Activitatea de grup
  - → Noutatea zilei
- **Rutine:** *Personajele îți spun să fii hărnicuț si bun;*
  „Înainte să mâncăm, pe mânuțe ne spălăm” (deprinderi de igienă)
  „Pauza de vitamină (Gustarea)” (deprinderi de alimentație sănătoasă)
- **Tranziţii:** „Albinuța mea” (refren cântec);
  „Înfloresc grădinile” (refren cântec)

II. **ALA I – ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE I:**

❖ **Construcții:** *„Casa albinelor”*;

❖ **Joc de rol:** „*Delicii cu miere*”;

❖ **Știință:** *„De la ou la fluture”*;

❖ **Nisip și apă:** *„Tărâmul insectelor”*.

III. **ADE – ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:**

DOS (Domeniul Om și Societate): Educație pentru societate: *„Albinuța Daria și prietenii ei din Poienița Veselă”*- lectura educatoarei;

DEC (Domeniul Estetic creativ): Pictură: „Fluturașul colorat” (tehnica vitraliului).

IV. **ALA – ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE:**

JOC DE MIȘCARE: „Dansul prieteniei”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRI:

A1. Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viaţă familiare;

A2. Conduită senzorio-motorie pentru orientarea mișcării;

B1. Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate;

B2. Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;

C1. Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;

C2. Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);

C3. Activare și manifestare a potențialului creativ;

D1. Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;

D2. Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare.

COMPORTAMENTE VIZATE:

A1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei;

A2.3. Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii;

B1.2. Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specific;

B2.2. Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare;

C 3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;

D 1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)**;**

D1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc. (comunicare expresivă);

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1 – Să construiască cu ajutorul cuburilor forma unui stup;

O2 – Să decoreze gofra cu miere și elementele comestibile respectând indicațiile;

O3 – Să sorteze corect pastele în funcție de formă și de etapa reprezentată;

O4 – Să descopere insectele ascunse în nisip folosind penseta sau lopățica;

O5 – Să interpreteze mesajul transmis de text cu ajutorul întrebărilor educatoarei;

O6- Să răspundă corect la întrebările formulate de educatoare în cadrul metodei „explozia stelară”;

O7 – Să aleagă culori potrivite pentru decorarea fluturașului, în mod creativ și personalizat;

O8 –Să acoperre întreaga suprafață a fluturașului folosind culorile potrivite, utilizând tehnica vitraliului (pictură pe folie, folosirea pensulei și a culorilor);

O9- Să aplice regulile de joc.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: expunerea, explicaţia, conversaţia, demonstraţia, exerciţiul, lectura educatoarei, explozia stelară, aprecierea, surpriza, turul galeriei;

Mijloace didactice: calendarul naturii, catalogul cu prezenţe, roata, paste colorate, fasole, miere, grofe, carte de povești, nisip kinetic, insecte, forme, acuarele, pensule, recompense.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

Forme şi tehnici de evaluare: prin observarea comportamentelor copiilor şi corectarea răspunsurilor, prin întrebări, aprecieri verbale.îndrumări individuale și motivante, prin analiza și aprecierea produselor activității din toate centrele, acordarea de stimulente și recompense.

BIBLIOGRAFIE:

● *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*;

● Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O., *Piramida cunoașterii*, Pitești, Editura Diamant, 2014.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Copiii vor intra în sala de grupă, fiind invitați de către educatoare să se așeze pe scaune. Sala de grupă a fost amenajată, astfel încât fiecare copil să aibă vizibilitate la calendarul naturii și la materialele pregătite pentru derularea activităților din întreaga zi. La centrul tematic se regăsesc planșe și imagini reprezentative temei.

Prima activitate pe care o vom desfăşura este încadrată în activităţile de dezvoltare personală. Activitatea debutează cu întâlnirea de grup între copii și educatoare prin intermediul:

- **Salutului de dimineață:** „*Dimineața a sosit, Toți copiii au venit/A-nceput o nouă zi/Bună dimineața, copii!*”Copiii vor răspunde: *„Bună dimineața, doamna educatoare!”*
- **Prezența** este citită de educatoare, absenții fiind consemnați în catalogul grupei:*„După ce ne-am adunat/Și frumos ne-am salutat/Colegii ni i-am întâlnit/ Cine oare n-a venit?”*
- **Calendarul naturii:** Se va completa cu ajutorul jetoanelor în urma întrebărilor adresate de către educatoare: Ce zi este astăzi?, În ce anotimp suntem? Cum este vremea afară?

Împreună vom purta o discuție despre anotimp, precizând ziua, luna, anul, vremea și vestimentația specifică anotimpului primăvara. Vor fi așezate imaginile reprezentative în *Calendarul naturii*.

- **Împărtășirea cu ceilalți:** Fiecare copil va răspunde la întrebarea:„Ce ai face dacă ai fi...?”(un fluture, o albinuță sau un o omidă).
- **Activitatea de grup:** Copiii sunt anunțați că vom juca un joc „Dansăm în perechi”. Educatoarea prezintă copiilor un plic care conține flori colorate, Prin metoda interactivă „mâna oarbă”, vor constata că s-au format patru grupe. Educatoarea va da drumul la muzică – cântecelul „Dansul prieteniei” și copiii vor dansa liber câte unul, apoi, când muzica se oprește și educatoarea spune: „Dansăm în perechi”.
- **Noutatea zilei** se va realiza în momentul în care doamna educatoare le va prezenta copiilor invitatul surpriză *„Albinuța Daria”*. Educatoarea le va citi scrisoarea de la albinuță. Apoi, le va propune copiilor să o invite și pe aceasta în cadrul activităților care se desfășoară astăzi la grupa. Educatoarea prezintă copiilor, în termeni accesibili, activitățile pe care le vor desfășura în această zi și precizează pe scurt sarcinile ce le vor îndeplini în cadrul activităților.
- **Tranziția** - Toți copiii se ridică interpretând o strofă din cântecelul *„Înflorec grădinile”*
  După parcurgerea etapelor întâlnirii de dimineață, se trece apoi la observarea sălii de grupă și a centrelor de interes pregătite.

Se prezintă copiilor centrele la care urmează să-și desfășoare activitatea, sarcinile de lucru și se intuiește materialul aflat la fiecare centru, iar aceștia își aleg centrul la care vor să lucreze.

La centrul **CONSTRUCȚII**, preșcolarii trebuie să realizeze stupul albinelor, folosind cuburi. Aceste cuburi trebuie așezate într-o formă care să imite un stup adevărat. Așadar la activitatea, *„Casa albinelor”*.

La centrul **JOC DE ROL**, preșcolarii vor participa la activitatea „Delicii cu miere”, unde vor avea ocazia să decoreze gofre cu miere. La finalul tuturor activităților, copiii vor putea savura deliciile create de ei, bucurându-se de gustul și coloritul preparatelor.

La centrul **ȘTIINȚE**, preșcolarii vor participa la activitatea *„De la ou la fluture”*, unde vor descoperi, prin joc, etapele de dezvoltare ale fluturelui. Preșcolarii vor avea la dispoziție patru tipuri de paste colorate, fiecare reprezentând o etapă din viața fluturelui: ou (boabe mici de fasole rotunde), larvă (paste spiralate), crisalidă (paste tubulare) și fluture adult (paste în formă de fundiță). Sarcina lor va fi să sorteze pastele în funcție de formă și să le așeze corect în borcanele etichetate corespunzător fiecărei etape.

La centrul **NISIP ȘI APĂ**, preșcolarii vor fi invitați să exploreze *„Tărâmul insectelor”*, o activitate senzorială captivantă desfășurată în nisip kinetic verde. Copiii vor căuta cu entuziasm insectele ascunse în nisip, folosindu-se de pensete și lopețele pentru a le descoperi.

După terminarea activităţii pe centre, preşcolarii vor ieşi din sala de grupă, vor merge să servească gustarea, vor bea apă și vor merge la toaletă.

La întoarcerea în sala de grupă, copiii vor fi rugați să se așeze în semicerc, pe scăunele. În cadrul activității de educație pentru societate preșcolarii vor asculta cu atenție „Albinuța Daria și prietenii ei din Poienița Veselă”-lectura educatoarei. Educatoarea expune conţinutul poveştii cu mimică şi gestică adecvată, modulându-şi vocea pentru fiecare personaj din poveste. În timpul expunerii vor fi folosite imaginile pentru fiecare moment principal al povestirii. În timp ce povestesc, voi explica cuvintele şi expresiile noi.

Pentu a verifica dacă preșcolarii au fost atenți la poveste, preșcolarii vor repovesti *„Albinuța Daria și prietenii ei din Poienița Veselă”*, folosindu-se de imaginile din poveste. De asemenea, se va folosi metoda explozia stelară cu ajutorul căreia, prescolarii vor răspunde la întrebări,

Preșcolarii vor fi îndrumați către măsuțele de lucru pentru desfășurarea activității artistice „Fluturașul colorat”, unde vor picta pe folie de laminat folosind tehnica vitraliului. Atunci când timpul a expirat, se va da semnalul de încetare a lucrului.Aceștia își vor evalua munca lor și a colegilor, având în vedere estetica și corectitudinea lucrării, folosindu-se de metoda turul galeriei.

Preșcolarii vor fi invitați să-și relaxeze corpurile și să se pregătească pentru o nouă aventură plină de veselie. Educatoarea le va propune un joc de mișcare, inspirat din lumea veselă a fluturilor și albinelor pe care tocmai i-au ajutat să prindă viață în lucrările lor.

JOC DE MIȘCARE: „Dansul prieteniei”

Un copil va fi **„Fluturașul”** și va dansa, alegând o **„Albinuță”** dintre colegi. Dacă ghicește numele copilului ales, acesta devine, la rândul lui, fluturaș. **Toți ceilalți copii vor fi „albinuțe”** care așteaptă să fie alese.Se alege un copil care va fi **Fluturașul**. Ceilalți copii sunt **albinuțe** și stau

împrăștiați prin sala de grupă.Educatoarea dă semnalul de începere. Fluturașul dansează, iar toți copiii bat din palme și cântă: Fluturașul alege o albinuță și spune numele copilului,

Se vor face aprecieri asupra felului în care copiii au participat la activităţi pe perioada întregii zile şi se vor acorda recompense. Preșcolarii îi vor conduce cu bucurie pe Albinuța Daria și Fluturașul Luca înapoi în locurile lor dragi – poienile pline de flori și pădurile curate – unde se pot bucura din nou de natură.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

VILOIU ALEXANDRA-FLORENTINA
Școala Gimnazială „Antonie Mogoș”

DATA: 05.05.2025

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit „Cornești”
EDUCATOARE: Viloiu Alexandra-Florentina
GRUPA: Mică
TEMA DE STUDIU ANUALĂ: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”
TEMA SĂPTĂMÂNALĂ: „Ce frumos e Primăvara!”
TEMA ZILEI: „Pomul înflorit”
DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Om și societate
CATEGORIA DE ACTIVITATE: Activitate practică
TIPUL ACTIVITĂŢII: consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi
MIJLOC DE REALIZARE: Lipire
SCOPUL ACTIVITĂȚII: Consolidarea unor abilităţi practice specifice nivelului de dezvoltare motrică. Dezvoltarea simţului practic şi estetic.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) Cognitive

- să identifice corect materialele puse la dispoziţie;
- să identifice părțile componente ale unui copac (rădăcină, trunchi, ramuri și flori);
- să recunoască şi să descrie elementele;
- să asculte cu atenţie explicaţiile date de propunătoare pentru a realiza cu eficienţă lucrarea;
- să verbalizeze acţiunile întreprinse folosind un limbaj adecvat;

b) Afective

- să-şi dezvolte încrederea în forţele proprii;
- să manifeste stabilitate şi perseverență în activitate;

c) Psihomotorii

- să utilizeze corect instrumentele pentru lipire, pentru a nu distruge lucrarea;
- să respecte indicaţiile tehnici de lipire ale educatoarei (lipire prin presare şi mişcări circulare);
- să respecte poziţia corectă a corpului faţă de masă în vederea unei mai bune coordonări

oculo-motorii;

- să se deplaseze în sala de grupă respectând instrucţiunile.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

a) **METODE ŞI PROCEDEE**: explicaţia, conversaţia, observaţia, demonstrația, exercițiul, munca independentă, turul galeriei.

b) **MIJLOACE DIDACTICE**: coli,lipici, floricele, iarbă.

c) **FORMA DE ORGANIZARE**: frontal, individual.

d) **FORME ŞI TEHNICI DE EVALUARE**: formativă/continuă prin observarea comportamentului copiilor, prin analiza acțiunilor și a răspunsurilor, aprecieri, practic-aplicativă, analiza produselor.

DURATA: 15minute

LOC DE DESFĂȘURARE: sala de grupă

MATERIAL BIBLIOGRAFIC :

➢ Curriculum pentru educație timpurie 2019, avizat MEN;

➢ Educație timpurie nivel preșcolar, Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020;

➢ Ghidul pentru unitățile de învățământ preșcolar 2021-2022;

➢ Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concept și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie 2019.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

DEMERS DIDACTIC

EVENIMENT DIDACTIC	**CONȚINUT ȘTIINȚIFIC**	**STRATEGII DIDACTICE**			**EVALUARE**
		METODE ȘI PROCEDEE	MIJLOACE DIDACTICE	FORME DE ORGANIZARE	
MOMENT ORGANIZATORIC	Se asigură condițiile optime desfășurării activității: aerisirea sălii de grupă; aranjarea mobilierului; aranjarea materialului didactic necesar desfășurării activității.				
CAPTAREA ATENŢIEI	Se realizează prin citirea următoarei sarcini de la Maria, în care îi roagă pe prietenii ei să dea culoare pomului din grădina ei. Bine v-am găsit , dragi copii din grupa mică! Am auzit că aţi învățat multe lucruri frumoase despre anotimpul Primăvara. Am mare nevoie de ajutorul vostru. Doar ce a trecut iarna, iar pomul meu este fără frunze și flori. Vă rog să mă ajutați să-l decorăm!	Conversația	Scrisoare	Frontal	Observarea comportamentului copiilor

ENUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR	Anunț preșcolarii că astăzi la activitatea practică vom realiza lucrarea ,,Pomul înflorit", și le voi preciza pe scurt obiectivele propuse.	Conversația Expunerea		Frontal	Observarea capacităţii de concentrare şi a interesului
DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII	Pentru a putea desfăşura activitatea de astăzi, trebuie să vă amintiţi ce aţi învăţat. Solicit copiii să răspundă la următoarele întrebări: Care sunt semnele venirii primăverii? -Ce se întâmplă cu păsările călătoare? -Ce se întâmplă cu întreaga natură? -Cum ne imbrăcăm? **Intuirea materialelor** Copiii vor enumera materialele de lucru și caracteristicile acestora aflate pe măsuţă. **Instructajul şi demonstraţia** Voi explica și demonstra modul de lucru pentru ca preșcolarii să poată finaliza cu succes lucrarea. Vom lua câte o floricică, iar pe spatele acesteia vom aplica lipiciul. După ce am pus lipici pe floricică o vom	Conversația Observația Demonstrația Explicația	Modelul educatoarei Coli colorate Lipici Floricele Iarbă	Frontal	Observarea comportamentului copiilor Formativă Observarea sistematică

	plasa pe coroana pomului. Înainte de a trece la executarea lucrării, voi cere copiilor să- și încalzească muschii mici ai mâinii. Mișcăm degețelele Și batem palmuțele. Răsucim încheietura Si dăm mingea dura, dura. **Desfăşurarea propriu-zisă a activităţii** Voi oferi indicaţii generale şi individuale prescolarilor, urmăresc modul în care lucrează. Îi voi ajuta pe cei care întampina dificultați în realizarea temei.				
OBȚINEREA PERFORMANȚEI ȘI ASIGURAREA TRANSFERULUI	Vom realiza turul galeriei. Le voi cere copiilor să aprecieze lucrarile colegilor în funcție de corectitudinea aplicării floricelelor și respectarea modului de lucru. Adresez întrebari copiilor: -Cum se numește lucrarea pe care ati realizat-o? -Ce materiale ați folosit?	Exercițiul Problematizarea Munca independentă	Suport pentru expoziție Lucrările copiilor	Individual	Practic-aplicativă Observarea modului de lucru Observarea capacității de analiză și verbalizare Conversația de verificare Analiza produselor

ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	La finalul activităţii voi face aprecieri individuale și colective asupra modului în care s-au comportat și lucrat copiii și se oferă recompense.	Conversația	Recompense	Frontal Individual	Aprecieri verbale

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Proiect didactic

Unitatea de învăţământ:Liceul Teoretic “Dunărea”,Galaţi

Profesor: Buruiană Valentina

Clasa a XI-a

Subiectul lecţiei: Particularităţile comicului în comedia *O scrisoare pierdută*, de I.L.Caragiale

Tipul lectiei:fixare, consolidare

Durata lectiei:1 oră

Competenţe generale:

1. utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în diferite situaţii de comunicare;
2. comprehensiunea şi interpretarea textelor;
3. situarea în context a textelor studiate prin raportare la epocă sau la curente culturale / literare;
4. argumentarea orală sau în scris a unor opinii în diverse situaţii de comunicare.

Competenţe specifice:

1.Utilizarea strategiilor de lectură în vederea înţelegerii adecvate a textelor studiate ;

2.Compararea viziunii despre lume, despre condiţia umană sau despre artă reflectate în texte literare, nonliterare sau în alte arte;

3.Interpretarea textelor studiate prin prisma propriilor valori şi a propriei experienţe de lectură

4.Identificarea şi explicarea relaţiilor dintre opera literară studiată şi contextul cultural în care a apărut aceasta

5.Utilizarea tehnicilor şi strategiilor argumentative în situaţii de comunicare diverse (scrise sau orale).

Competenţe derivate:

>**în plan cognitiv:**

La sfârşitul orei, elevii vor fi capabili:

- Să definească conceptele de **comedie** şi **comic**;
- Să utilizeze adecvat concepte precum:**dialogul dramatic**, **didascaliile**, **conflictul dramatic**, **modalităţi de caracterizare**;

- Să indice şi să exemplifice procedeele de realizare a comicului de situaţie, de caracter, de limbaj şi de nume
- Să confrunte propriile descoperiri asupra problematicii comediei cu opiniile criticilor literari
- Să dovedească abilitatea de a prezenta convingător ideile şi descoperirile personale sau rezultatele din discuţiile colective.

>în plan afectiv:

- Să-şi dezvolte interesul şi simţul estetic pentru receptarea textului dramatic
- Să dezvolte discernământ în judecata estetică

Strategia didactica:

Metode si procedee:harta conceptuală, diagrama Venn, învăţarea prin cooperare, inventarul de idei, graficul

Mijloace de invatamant:fişe de lucru,flipchart

Forme de organizare a invatarii:activitate pe grupe,activitate frontala

Bibliografie:

1.Caragiale,I.L., *Teatru*, EdituraAlbatros, Bucureşti, 1985

2.Popa, Marian, *Comicologia*, Editura Semne, Bucureşti, 2010

3.Bergson, Henri, *Teoria râsului*, Editura Institutul European, Iaşi, 1998

4.Ibrăileanu, Garabet, *Numele proprii în opera comică a lui Caragiale*, 1926

5.Iorgulescu, Mircea, *Eseu despre lumea lui Caragiale*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1988

Bibliografie metodică

1.Pamfil Alina,*Limba şi literatura română în gimnaziu.Structuri didactice deschise*,Editura Paralela 45,Piteşti,2008

2.Ilie Emanuela,*Didactica literaturii române*,Editura Polirom,Bucureşti,2008

3.Eftenie,Nicolae,*Introducere în metodica studierii limbii şi literaturii române*,Editura Paralela 45,Piteşti,2008

4.Revista *Perspective*, nr.2(13)/2006

Scenariul activităţii didactice

Faza de evocare

În faza de evocare , în vederea încurajării elevilor de a-şi examina cunoştinţele anterioare, prin brainstorming vor fi inventariate caracteristicile comediei.Datele obţinute vor fi sistematizate prin intermediul unui organizator grafic care vizează stabilirea a cel două trăsături care permit încadrarea textului într-o specie literară, comedia:cultivă diversitatea, neprevăzutul situaţiilor, personajele comice sunt supuse hazardului,problematică cotidiană, inferioritatea personajelor sub aspect social şi intelectual,tipizarea personajelor, rezolvarea conflictului într-o tonalitate comică, apelează la stilul oralităţii.

Faza de realizare a sensului

Pentru a facilita accesul la conţinuturile învăţării, elevii sunt împărţiţi în 5 grupe care vor avea de realizat sarcini de învăţare care vizează procedeele de realizare a comicului, având ca punct de plecare definiţia **comicului**:„Prin conţinut şi prin modul de realizare a conflictului, comedia se subsumează comicului(fr.*comique*, lat.*comicus*, gr.*komicus*), categorie estetică fundamental care denumeşte una din atitudinile esenţiale ale spiritului uman în faţa vieţii şi a artei, avându-şi sursa în dezvoltarea unui contrast sancţionat printr-o gamă largă de reacţii morale, de la compasiune la dispreţ, şi provocând o participare afectivă specifică, de la zâmbet la râsul în hohote.”(Dicţionar de termeni literari, Editura Academiei, Bucureşti, 1976, p.82)

„Comicul garantează regula şi debandada, sancţiunea şi eliberarea de sancţiune, relativismul, revolta şi stringenţa în comportamentul social.”(Popa, Marian, Comicologia, p.71)

Grupa 1 va evidenţia particularităţile **comicului situaţional** , punând accent pe necesitatea succesiunii de surprize într-o opera comică, valorificând următoare apreciere:„Privită schematic, orice opera dramatică presupune desfăşurarea ce urmează în prima parte o linie ascendentă, până în momentul în care conflictul atinge un maximum de intensitate, pentru ca mai apoi să urmeze o linie descendentă.”(Duda, Gabriela, *Analiza textului literar*, p.167).Ideile vor fi centralizate prin intermediul unui grafic.

Grupa 2 va evidenţia particularităţile **comicului de caracter**, prin completarea fişei de identitate a lui Caţavencu:

1.Nume

2.Poziţie socială

3.Situaţie financiară

4.Relaţii,prieteni, adversari

5.Ambiţii

6.Calităţi/Defecte

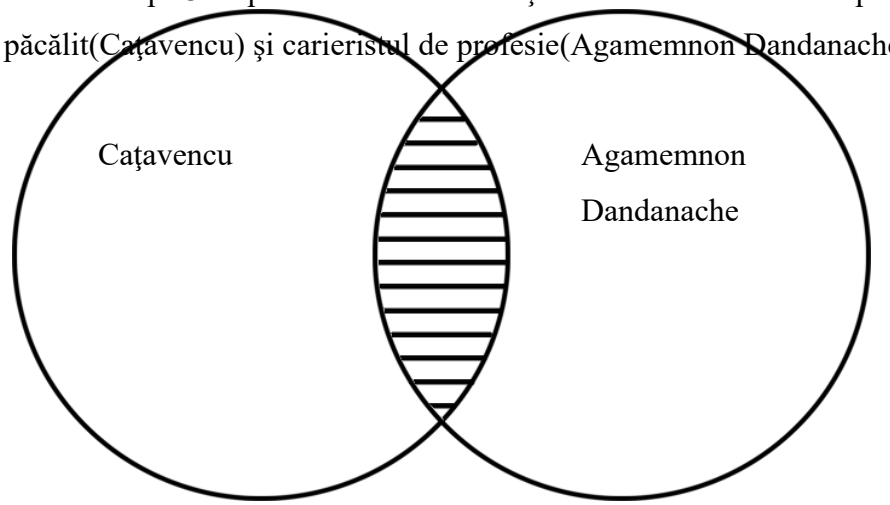
7.Evoluţie/Involuţie

8.Limbaj

9.Atitudinea autorului

10.Modalităţi de caracterizare

Grupa 3 va prezenta asemănările şi deosebirile dintre două personaje comice:păcălitorul păcălit(Caţavencu) şi carieristul de profesie(Agamemnon Dandanache) prin diagrama Venn.

Grupa 4 va ilustra **tehnica denominaţiei** în comedia *O scrisoare pierdută*:„Nu pot să văd figura, până ce nu-i ştiu numele!”(I.L.Caragiale), valorificând studiul lui Garabet Ibrăileanu, *Numele proprii în opera comică a lui Caragiale*.(grupa experţilor)

Grupa 5 va exemplifica **comicul de limbaj** concretizat prin abaterile de la calităţile generale ale stilului:de la claritate, proprietate şi corectitudine.

Faza de reflecţie

Elevii sunt solicitaţi să realizeze un minieseu de cinci minute despre lumea lui Caragiale.

Elevii primesc ca tema pentru acasă realizarea unui eseu de 2-3 pagini în care să prezinte *particularităţile comicului de situaţie/de caracter/de nume* într-o *comedie* studiată. În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a patru trăsături ale comediei, ca specie dramatică;
- evidenţierea a patru elemente de construcţie a subiectului dramatic şi de compoziţie ale speciei dramatice comedia (conflicte dramatice, intrigă, scenă, relaţii temporale şi spaţiale, act, tablou, indicaţii scenice etc.);
- exemplificarea *comicului de situaţie/de caracter/de nume*, prin referire la două scene / situaţii semnificative din textul ales;
- exprimarea unei opinii argumentate despre îmbinarea, în textul ales, a comicului de situaţie cu alte forme de manifestare a comicului (de limbaj, de caracter, de moravuri etc.)

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Proiect didactic

PROFESOR: Buruiană Valentina

Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic „Dunărea”, Galați

Clasa: a IX-a

Subiectul lecției:Tema iubirii în poezia *Dorința* de Mihai Eminescu

Tipul lecției: de predare-învățare

Durata lecției: 2 ore

Competenţe generale:

1. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în receptarea şi în producerea mesajelor, în diferite situaţii de comunicare ;

2. Folosirea modalităţilor de analiză tematică, structurală şi stilistică în receptarea diferitelor texte literare şi nonliterare;

3. Argumentarea scrisă şi orală a unor opinii în diverse situaţii de comunicare.

Competenţe specifice:

-Identificarea particularităţilor şi a funcţiilor stilistice ale limbii în receptarea diferitelor tipuri de texte;

-Redactarea unor compoziţii despre textele studiate şi alcătuirea unor texte funcţionale sau a unor proiecte;

-Identificarea şi analiza elementelor de compoziţie şi de limbaj în textul poetic;

-Folosirea unor modalităţi diverse de înţelegere şi de interpretare a textelor literare studiate;

-Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăţilor proprii;

-Elaborarea unei argumentări orale sau scrise pe baza textelor studiate.

Competenţe derivate:

- **în plan cognitiv:**
  - precizarea tipului de lirism;
  - identificarea particularităților imaginarului poetic romantic: teme și motive poetice;
  - evidențierea elementelor de structură și de compoziție ale textului poetic:titlu, incipit, secvenţe poetice;

- încadrarea poeziilor într-un curent literar/orientare estetică;
- evidențierea valorilor expresive ale părților de vorbire;
- confruntarea propriilor descoperiri asupra problematicii poeziei cu opiniile criticilor literari.

➢ **în plan afectiv:**

- dezvoltarea gustului estetic pentru lectura textelor lirice;
- stimularea gândirii autonome, reflexive și critice;
- formarea unor reprezentări culturale, privind evoluția și valorile literaturii române;
- cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare.

Strategia didactică:

Metode și procedee:problematizarea,ciorchinele, fișe de lucru, lucrul cu manualul;

Mijloace de învățământ: fișe de lucru, flipchart;

Forme de organizare a învățării: activitate pe grupe, activitate frontală.

Bibliografie:

1.Teutişan, Călin, *Eros şi reprezentare.Convenţii ale poeziei erotice româneşti*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2005

Bibliografie metodică

1. Pamfil, Alina, ***Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise***, Editura Paralela 45, Pitești, 2008

2. Ilie, Emanuela, ***Didactica literaturii române***, Editura Polirom, Bucureşti, 2008

3. Eftenie, Nicolae, ***Introducere în metodica studierii limbii și literaturii române***, Editura Paralela 45, Piteşti, 2008

Scenariul activității didactice

I. Organizarea clasei: se face prezența, se asigură cele necesare desfășurării lecției .

II. Captarea atenţiei: Profesorul face precizări care vizează situarea contextuală:apariţia poeziei în *Convorbiri literare*(1septembrie 1876), integrarea în prima etapă de creaţie(„perioada căutărilor”, Garabet Ibrăileanu), caracterizată prin aspiraţia către iubirea absolută, crearea unui univers al aşteptării, natura este o cutie de rezonanţă a stărilor poetice, poezii definitorii:*Dorinţa*, *Lacul*, *Sara pe deal*, *Floare albastră*.Prin metoda ciorchinelui, vor fi inventariate trăsăturile romantismului.

III. Prezentarea obiectivelor: Vor fi precizate obiectivele operaționale ale lecției:încadrarea poeziei într-un curent literar, specie literară, evidenţerea temei şi viziunii despre lume,formularea a două idei poetice centrale, prin raportare la secvenţe poetice/imagini artistice, evidenţierea elementelor de structură şi de compoziţie ale textului poetic, prin raportare la patru concepte:titlu, incipit, secvenţe poetice, lirism subiectiv.

IV. Învățarea dirijată și obținerea performanțelor

Abordarea propriu-zisă a textului:

Structura externă:

- Precizaţi două particularităţi de structură şi de compoziţie ale textului liric:organizarea discursului liric în 6 catrene, măsura versurilor de 7-8 silabe, ritm trohaic.
- Raportarea textului poetic la 4 elemente de structură şi de compoziţie:titlul , incipitul, secvenţe poetice, lirism.
- Titlul-este nominal, plasează trăirile eului liric într-un plan al aspiraţiei, reverie, reflect principiul romantic al imaginaţiei.Verbele la conjunctiv şi viitor acreditează ideea că scenariul iubirii este rodul exclusiv al imaginaţiei.
- Incipitul:este definitoriu pentru chemarea în codru,pentru configurarea toposului în care se dezvoltă ficţiunea amoroasă, fixează dimensiunea spaţială a imaginarului romantic, prin circumstanţiale de loc , atributivă şi circumstanţiala de loc,
- Precizaţi mărcile lexico-gramaticale ale eului liric şi ale fiinţei iubite, discursul poetic fiind organizat sub forma unui monolog adresat

Structura internă:

Secvenţe poetice:Asociază fiecare strofă a poeziei cu una dintre etapele ritualului de dragoste, specific idilelor eminesciene:

Momentul	**Numărul strofei**	**Cuvinte şi structuri semnificative**

Chemarea	I	Instantele comunicarii lirice:
Poetica aşteptării		
Întâlnirea		
Gesturile de tandreţe		
Contopirea cu natura .Reveria		

Grupează cuvintele semnificative ale poeziei, în funcţie de cele trei câmpuri semantice dominante, apoi precizează, pentru fiecare dintre acestea , câte un motiv literar.

Natură	Sentimente	Portret feminin

Motive poetice	Motive poetice	Motive poetice

Asigurarea feedbackului

Feedbackul se face pe parcursul invăţării , prin aprobarea, corectarea sau nuanţarea răspunsurilor primite de elevi.

Retenție și transfer

Elevii primesc pentru acasă următoarea temă:Realizează un eseu de o pagină despre natura eminesciană ca refugiu (univers compensatoriu) al îndrăgostiţilor.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

Școala Gimnazială „Emil Atanasiu” Garoafa
Prof. înv. primar, Bobeică Magda Bianca

CLASA: A III-A

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Împărțirea numerelor naturale în concentrul 0-100

SUBIECTUL LECŢIEI: Împărțirea numerelor naturale fără trecere peste ordin

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

TIPUL LECTIEI: Consolidare

DISCIPLINE IMPLICATE ÎN LECŢIE: Matematică

COMPETENȚĂ GENERALĂ: 2. Utilizarea numerelor în calcule

COMPETENŢE SPECIFICE:

2.5. Efectuarea de înmulţiri de numere în concentrul 0 - 10 000 şi de împărţiri folosind tabla înmulțirii, respectiv tabla împărțirii;

2.1. Recunoaşterea numerelor naturale din concentrul 0- 10 000 şi a fracţiilor subunitare sau echiunitare, cu numitori mai mici sau egali cu 10.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

Pe parcursul și la sfârșitul lecției, copiii vor fi capabili să:

O.1 - să efectueze corect, oral şi în scris, înmulțiri și împărțiri cu numere naturale în concentrul 0 - 100;

O.2 - să opereze cu terminologia matematică, specifică operaţiilor de înmultire și împărțire;

O.3 - să cunoască ordinea efectuării operațiilor;

O.4 - să rezolve exerciţiile şi problemele date;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee: - conversaţia, exerciţiul, explicaţia, problematizarea, munca independentă, CUBUL,

Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe, in perechi.

Forme și tehnici de evaluare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, autoevaluare, evaluare orală, evaluare scrisă, aprecieri verbale, stimulente.

RESURSE:

Materiale: cardurile cu sarcini, platformele: Tabla inmultirii.ro, Wordwall, fişe de lucru ,tablă interactivă, laptop, planșe A3.

Spațiale: sala de clasă

Resurse temporale: **50** minute

Bibliografie:

- Programa pentru clasele III-IV (aprobată prin ordinul ministrului educaţiei nr. 5003/2014)
- Manual de matematică pentru clasa a III-a, Mihaela-Ada Radu, Rodica Chiran, ed. Aramis, București, 2016
- Metodica predării matematicii pentru colegii universitare de institutori, Mihail Roșu, ed. CREDIS, 2004

DEMERS DIDACTIC

Momentele lecţiei	Ob.	Timp	Organizarea conţinuturilor	Metode şi procedee	Mijloace didactice	Forme de organizare	Evaluare
1. Moment organizatoric		1’	Organizarea colectivului de elevi, pregătirea materialelor necesare, precum şi asigurarea unui ambient optim pentru elevi.	conversaţia		frontal	
2.Reactualizarea cunoştinţelor	**O4** **O2**	5’	Verificarea calitativă și cantitativă a temei. Selectiv, verific rezultatele exercitiilor. Fac aprecieri referitoare la tema realizată acasă. d) Verificarea noțiunilor teoretice Se verifică terminologia matematică cu ajutorul unor întrebări de tipul:	observaţia conversaţa exerciţiul	caietele elevilor	individual frontal	observare a sistematică Evaluarea orală

			1.Operația matematică al cărei rezultat se numește produs, se numește..... 2. Numerele care se înmulțesc se numesc... 3.Rezultatul împărțirii se numește... 4.Numerele care se împart se numesc.... 5. Jumătatea unui număr se află prin... 6. Dublul unui număr se află prin... 7. Sfertul unui număr se află prin...	conversația			
3.Captarea atenţiei	**O2**	4’	**Zece** mere, câte două, La **cinci** veri am dăruit. Niciun măr nu am în coș, Pe toate le-am……(împărţit)! La ce operaţie matematică se referă ghicitoarea?	observația explicați		frontal	
4. Anunţare a subiectului lecţiei		2’	Astăzi la ora de Matematică vom exersa împărțirea, dar și înmulțirea. Vom continua să efectuăm exerciții și probleme ce se rezolvă prin operațiile de împărțire și înmulțire.	Conversația		frontal	
5. Dirijarea învăţării	**O3** **O1** **O4** **O2**	20’	Pentru început vom desfășura niște exerciții de spargere a gheții, prin care voi solicita elevii să treacă la tabla pentru a rezolva exercițiile de înmulțire, fiecare elev având lipit pe mână cifra lipsă din exercițiu. De exemplu: Cifra lipsă 3 (*x4=? ; *x6=? ; *x5=?) Cifra lipsă 9 (*x7=? ; *x5=? ; *x8=?) Prin metoda Cubul, voi alege numărul zilei și îl voi folosi pentru a răspunde solicitărilor cubului.	Exercitiul Demonstrația Exercitiul Demonstrația	Tabla magnetică Metoda Cubul	frontal Individual	Interogarea frontală

	O1 **O4** **O1** **O4** **O3**		Numărul zilei va fi 20. Sarcinile cubului: -află jumătatea; -află sfertul; - află dublul; -află numărul de 7 ori mai mare; -află numărul de 6 ori mai mic; -rezolvă: 21-(24:4)+(15x3):9. O altă propunere este aceea de a grupa elevii în 3 echipe, fiecare echipă primind câte o fișă cu un exercițiu mai complex. Prin rotație fiecare elev din grupă va trebui să rezolve pas cu pas execițiul până la finalizarea ei, cu condiția ca fiecare membru al echipei să participe în mod echitabil la rezolvarea fișei. Utilizând platforma Wordwall, îi implic pe elevi să rezolve exerciții în care trebuie să respecte ordinea efectuării operațiilor. https://wordwall.net/ro/resource/1194973/inmultiri-si-impartiri	Exercitiul Conversatia Jocul Colaborarea Exercițiul	fișă de lucru Tabla interactivă Wordwall	în perechi Frontal	Expunerea Evaluare scrisă Observarea sistematică
5. Obținerea performanței	**O4**	10’	Elevii primesc și rezolvă fișa de lucru, ce contine exerciții și probleme care se rezolvă prin operația de împărțire.	Explicația exercițiul	Fișă de lucru	Individual	Observarea sistematică
6. Asigurarea retentiei	**o**	7’	In cadrul platformei educaționale Eduboom voi deschide o fisa interactivă, la care toți elevii rând pe rând vor participa la rezolvarea ei.	Exercitiul Jocul	Tabla interactivă Eduboom	individual	observarea sistematică
7. Încheierea activității		1’	Fac aprecieri generale și individuale asupra participării elevilor la lecție,	conversația explicația		frontal	aprecieri verbale

			precum si asupra comportamentului lor pe parcursul orei. Tema pentru acasă + Stimulente.				

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

MATEMATICĂ DISTRACTIVĂ-JOC EDUCAȚIONAL DIGITAL

PROFESOR EDUCAȚIE TIMPURIE: STOIAN ELENA ALEXANDRA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRĂGUȚEȘTI-

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL URECHEȘTI

Titlul resursei: Matematică distractivă

Platforma de realizare: LearningApps.org

Tipul resursei: Joc educațional digital interactiv

Link către aplicație: https://learningapps.org/48646266

Disciplina/Domeniul: Educație timpurie – Domeniul Științe – Activitate matematică

Nivel de vârstă: Grupa mijlocie (4-5 ani)

Domeniul experiențial: Domeniul Științe

Tema activității: Verificarea și consolidarea capacităţii de a înțelege și utiliza cifre și unități de măsură, folosind un vocabular matematic adecvat.

Scurtă prezentare a resursei:

Resursa educațională deschisă „Matematică distractivă ” este un joc interactiv realizat în platforma LearningApps, destinat preșcolarior de grupă mijlocie. Prin manipulare digitală, preșcolarii exersează diferit operații matematice, dezvoltând gândirea logică, atenția și capacitatea de rezolvare a sarcinilor simple.

Scopul utilizării resursei: Folosirea unui suport digital atractiv și accesibil pentru verificarea și consolidarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor preșcolarilor de a recunoaște și opera cu cifrele în concentrul 0-5.

Obiective operaționale: Preșcolarii vor fi capabili:

- Să potrivească corect cifra la cantitate;
- Să identifice cifrele învățate;

- Să găsească perechile de mulțimi de același fel;
- Să ordoneze crescător cifrele învățate;
- Să manifeste interes și implicare în activitatea digital.

Descrierea resursei digitale

În joc sunt utilizate imagini atractive și cifrele în concentrul 0-5.

Jocul conține un set de trei jocuțe corespunzătoare cerintelor demersului didactic. Fiecare joculeț corespunde unei solicitări de rezolvare a unei provocări.

Sarcina 1. În joc sunt utilizate imagini cu cifre si imagini cu obiecte diferite. Preșcolarii trebuie să recunoască cifrele și să asocieze cifra cu mulțimea potrivită

Sarcina 2. Preșcolarii trebuie să așeze în șir crescător jetoanele pe care sunt ilustrate cifre de la 0 la 5.

Sarcina 3. Cartonașele așezate cu fața în jos, trebuie întoarse. Acestea indica cifrele învățate de către o mână cu degetele ridicate, iar preșcolarii trebuie să gasească perechea pentru fiecare dintre acestea.

Aplicația oferă feedback imediat, permițând corectarea și consolidarea răspunsurilor.

Integrarea resursei în activitatea de învățare

Resursa este utilizată pentru consolidarea și sistematizarea cunoștințelor preșcolarilor. Aceștia sunt invitați, pe rând, să rezolve sarcina digitală, aplicând cunoștințele învățate.

Educatoarea observă modul de rezolvare, oferă sprijin unde este necesar și încurajează verbalizarea acțiunilor.

Prin această activitate se realizează:

• Consolidarea cunoștințelor;

• Verificarea gradului de înțelegere;

• Evaluarea formativă;

• Creșterea motivației și a încrederii copiilor.

Avantajele utilizării resursei:

• Caracter interactiv și atractiv;

• Adaptată nivelului de vârstă;

• Stimulează autonomia;

• oferă feedback imediat;

• Permite repetarea sarcinii fără consum de materiale fizice.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

„Petrică și pâinea”

Crețan Valentina Ionela, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 20 TIMIȘOARA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 20 TIMIȘOARA
Nivel II, Grupa Mare C
Proiect realizat de prof. învățământul preșcolar: Crețan Valentina Ionela
Inspecția curentă (2) pentru acordarea definitivatului

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ
„Petrică și pâinea”

INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit Nr. 20 Timișoara
DATA: 19.03.2024
GRUPA: Mare C
TEMA ANUALĂ DE STUDIU: “Cine și cum planifică/organizează o activitate?”
TEMA PROIECTULUI: „Cum se face?”
SUBTEMA: „Cum se face pâinea?”
TEMA ACTIVITĂȚII: „Petrică și pâinea”
TIPUL ACTIVITĂȚII: consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi.
FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată (ADP + ALA 1+ADE + ALA 2)
DURATA: o zi
ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:
Activitate integrată: „Petrică și pâinea”

I. **ADP- ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:**

- **Întâlnirea de dimineaţă**: „Bună dimineaţa, soare!”
  - → Salutul
  - → Prezenţa
  - → Calendarul naturii
  - → Activitatea de grup
  - → Noutatea zilei

- **Rutine**: „Dacă vreau să cresc voinic, mănânc pâine de mic!”

- **Tranziţii**:
  - → ”Moara se pornește/Roata se-nvârtește!”
  - → ”Bat din palme clap, clap, clap”

II. **ALA I - ACTIVITĂȚI LIBER - ALESE 1**:

JOC DE ROL - “De-a brutarul!” - Frământam pâine

ȘTIINȚĂ - “Bobul de grâu fermecat” - Plantăm boabe de grâu

CONSTRUCȚII - “Lădițe pentru pâine” - Construcție lădițe din lego

NISIP ȘI APĂ - “Drumul pâinii” - Traseu

III. **ADE - ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE**:

DLC (Domeniul Limbă și comunicare):Educarea limbajului - Lectura educatoarei - „Petrică și pâinea”

DOS (Domeniul Om și Societate):Activitate practică - Modelaj - „Pâinici mici pentru copii dulci”

IV. **ALA II - ACTIVITĂȚI LIBER - ALESE 2:**

JOC DISTRACTIV: “Ce ai pipăit?”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRI:

A1. Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viaţă familiare

A2. Conduită senzorio-motorie pentru orientarea mișcării

B1. Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate

B2. Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității

C1. Curiozitate, interes și inițiativă în învățare

C2. Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)

C3. Activare și manifestare a potențialului creativ

D1. Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

D2. Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare

COMPORTAMENTE VIZATE:

A1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei

A 1.3. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate

A2.3. Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii

B1.2. Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice

B2.2. Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare

C1.2. Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat

C 2.2. Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți

C 3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative

D 1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă)

D1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc. (comunicare expresivă)

D 2.2. Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1 - Să denumească materialele puse la dispoziție;

O2 - Să realizeze prin joc munca pe care o fac brutarii;

O3 - Să planteze boabele de grâu respectând etapele în succesiunea lor logică;

O4 - Să refacă drumul transformării bobului de grâu până la obținerea pâinii;

O5 - Să asculte cu atenție textul povestit de către educatoare;

O6 - Să rețină titlul și ideile principale din text;

O7 - Să modeleze individual diferite forme de pâine, la alegere din aluatul propriu, utilizând tehnici cunoscute de modelaj;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: expunerea, explicaţia, conversaţia, demonstraţia, exerciţiul, povestirea, jocul, aprecierea, instructajul, surpriza, turul galeriei;

Mijloace didactice: calendarul naturii, catalogul cu prezenţe, piese lego, alimente din grâu (paste, covrigi, pâine), imagini din poveste, bonenete și șorțuri, făină, apă, sare, drojdie, pungi din plastic, bețișoare din lemn, tavă cu făină, semințe de grâu, pământ pentru plantarea boabelor de grâu, imagini reprezentând drumul pâinii, diverse materiale, recompense - chifle de pâine.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

Forme şi tehnici de evaluare: prin observarea comportamentelor copiilor şi corectarea răspunsurilor, prin întrebări, aprecieri verbale, îndrumări individuale și motivante, prin analiza și aprecierea produselor activității din toate centrele, acordarea de stimulente și recompense.

BIBLIOGRAFIE:

● Curriculum pentru educaţie timpurie 2019;

● Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani;

● Tătaru, L., Glava, A., Chiș, O., (2014), *Piramida cunoașterii*, Pitești, Editura Diamant;

● Cioflica, M., Mignea-Guga, Lazăr Camelia, Berbeceanu, G., Ilie Elena, Marta Cornelia (2009*), Ziua bună începe cu întâlnirea de dimineață*, Petroșani, Editura Tehno-Art.

Scenariul activității

Copiii vor intra în sala de grupă, fiind invitați de către educatoare să se așeze pe scăunele. Sala de grupă a fost amenajată, astfel încât fiecare copil să aibă vizibilitate la calendarul naturii și la materialele pregătite pentru derularea activităților din întreaga zi. Centrul tematic este dotat cu planșe și imagini reprezentative temei (grâu, făină, apă, sare, cuptor).

Prima activitate pe care o vom desfăşura este încadrată în activităţile de dezvoltare personală. Activitatea debutează cu întâlnirea de grup între copii și educatoare prin intermediul:

- ✓ **Salutului de dimineață**: „Soarele de dimineață,
  Ce frumos a răsărit!
  Luminează grădinița
  Locul unde am venit,
  Fericiți din palme batem
  Veseli, bucuroși suntem
  C-am venit la noi în grupă
  Lucruri bune să-nvățăm,

Bună dimineața, soare”

Copiii vor răspunde: „Bună dimineața, doamna educatoare”

- ✓ **Prezența** este citită de educatoare, absenții fiind consemnați în catalogul grupei:
- ✓ „Noi frumos ne-am salutat,
  La distanță ne-am așezat,
  Colegii ne-am întâlnit.
  Cine oare n-a venit?”
- ✓ **Calendarul naturii** - presupune de asemenea câteva evenimente care trebuie menționate: identificarea anotimpului si alegerea jetonului reprezentativ, specificarea vestimentației potrivite anotimpului, sortarea jetonului care face referire la vremea din ziua respectivă și repetarea zilelor săptămânii (În ce zi suntem azi? Ce zi a fost ieri? Ce zi va fi mâine?). Pentru fiecare dintre aceste precizări va veni în fața grupei un copil care trebuie să rezolve sarcina. Educatoarea rostește următoarele versuri, îndemnând copiii să privească panoul:

„Anotimpul ni-l arată
Deci...calendarul naturii
Să îl completăm îndată!
Tare este încântat
Că va fi completat,
Cu nori, ploaie, vânt, furtună,
Sau poate cu vreme bună!”

- ✓ **Noutatea zilei** - constă în “Coșul cu surprize” trimis de brutarul Petrică, surprize pe care le vom descoperii pe parcursul activității**.**

”Dragi copii,

Numele meu este Petrică și sunt brutar. Am aflat de la doamna educatoare că ați fost foarte cuminți și ați învățat foarte multe lucruri pe parcursul acestui an școlar, așa că m-am gândit să vă fac o surpriză:astăzi o să învățați lucruri noi despre meseria de brutar și cum se face pâinea. V-am trimis toate ingredientele necesare.

Cu mult drag,

Petrică brutarul"

- ✓ **Mesajul zilei**: "V-ați întrebat vreodată câte mânuțe folosim pentru a face pâinea pe care o mâncam?"
  Educatoarea le propune copiilor să formuleze 2 - 3 idei legate de consumarea pâinii.
  Toate aceste idei vor fi notate în **Jurnalul zilei**.
- ✓ **Momentul de înviorare** - Se va desfășura sub forma unui joc: „Fii oglinda mea!". Educatoarea formulează diferite indicații (de exemplu: mă rotesc ca o frunză în vânt, tună, bate vântul, așez mâinile la ochi) executând și ea indicațile. La un moment dat, educatoarea dă indicații copiilor, dar ea execută greșit mișcările (de exemplu spune: mâinile pe nas, dar ea pune mâinile pe urechi). Astfel, toți copiii vor fi antrenați, se va asigura joaca și buna dispoziție și se va exersa atenția și perspicacitatea.
- ✓

Tranziția la centre se va realiza printr-un recitativ ritmic:

„Moara se pornește
Roata se-nvârtește.
Macină grâu tata
Și făina-i gata.
Mama pâine coace
Rumenă, călduță,
Dacă zici că-ți place
Mai ia o hrincuță."

Se prezintă copiilor centrele la care urmează să-şi desfăşoare activitatea, sarcinile de lucru şi se intuieşte materialul aflat la fiecare sector. Astfel, se va capta atenţia copiilor, urmând să se grupeze la sectorul de activitate, pentru a realiza sarcina primită. Educatoarea va face precizarea că, după ce îşi vor termina lucrul la un centru, copiii pot alege alt centru de interes. Cadrul didactic va discuta cu toți copiii, despre tema fiecărui centru și modul de lucru.

La centrul **JOC DE ROL**, copiii vor juca rolul brutarului. Se vor intui materialele și vor folosi ingredientele primite pentru a realiza rețeta de pâine. Se va explica și demonstra modul de lucru, anexa 1.

La centrul **ȘTIINȚĂ**, preșcolarii vor primi pământ și boabe de grâu. Copiii trebuie să pună pământ în punguțe și să planteze boabele de grâu, anexa 2.

La centrul **CONSTRUCȚII**, copiii vor primi piese lego.Vor trebui să construiască lădițe pentru pâine, anexa 3.

La centrul **NISIP ȘI APĂ**, preșcolarii vor primii într-o tavă făină, în care vor trebui să ordoneze imaginile în succesiunea lor logică, refăcând drumul bobului de grâu până la transformarea în pâine, anexa 4.

După terminarea activităţii pe centre, copiii vor face curat la masa de lucru: „Am lucrat şi la centre fac curat!”. În momentul în care activitatea de la centre va fi finalizată se va face analiza şi aprecierea lucrărilor, folosindu-se metoda „Turul galeriei”.

Tranziție: „Către baie ne-ndreptăm
Mâinile să ne spălăm.
Dăm cu apă şi săpun,
Mai curaţi suntem acum!”

Preșcolarii vor ieşi din sala de grupă, vor merge să servească gustarea, vor bea apă și vor merge la toaletă.

La întoarcerea în sala de grupă, copiii vor descoperii restul surprizelor aduse de brutarul Petrică. Vă propun să ascultăm povestea și să privim imaginile.

PETRICĂ ȘI PÂINEA

A fost odată un copil pe care îl chema Petrică. Într-o zi, mama lui l-a luat cu ea, la magazin să cumpere o pâine. Când s-au întors acasă, mama a aşezat masa şi i-a dat lui Petrică să mănânce pâine caldă cu brânză. Petrică muşcând din pâine a întrebat-o pe mama sa:

-” Mamă, pâinea creşte cumva într-un pom ca merele de este atât de gustoasă? Deodată auzi o voce, subţire ! ...

- Vrei să afli povestea mea?

- Dar cine eşti tu? întrebă Petrică mirat uitându-se în toate părţile prin bucătărie.

- Eu sunt, fărâmitura de pâine, sunt chiar aici, pe şervețel, în faţa ta.

- Sigur, vreau să-mi povesteşti."

„Eu am fost un bob mic de grâu. Ai văzut cum e grâul? Ca o mărgeluşă gălbuie şi lunguiaţă. Ei, bine, într-o zi, ţăranii m-au scos din magazia (hambarul) în care dormeam şi mi-au spus: „De-acum la treabă, frăţioare! Trebuie să creşti şi să ne dai pâine!" M-au pus în saci cu alţi frăţiori de ai mei, apoi în maşină şi am plecat cu ei la câmp unde ogorul fusese arat de tractoarele cu pluguri. M-au dat jos din maşină, m-au răsturnat într-o maşină specială cu nişte tuburi trasă de un tractor (semănătoarea) şi mi-au dat drumul în arătură, după care mi-au zis: „Ai grijă să nu răceşti la iarnă! Să te acoperi bine cu zăpadă!"

După ce m-am cuibărit bine în pământul cald şi afânat, m-am grăbit să încolţesc, să prind rădăcini. În pământ era prea întuneric. Pe urmă a venit iarna şi mi-a aşternut deasupra o plapumă groasă de zăpadă. Primăvara, după ce zăpada s-a topit, am început din nou să cresc. M-am făcut mare, în vârful paiului (tulpinii) mi-a crescut un spic cu multe boabe şi odată cu zilele verii am început să capăt o culoare gălbuie. Când au venit ţăranii la câmp să vadă ogorul ce-l semănaseră, au zis despre mine şi frăţiorii mei:

- „Iată aurul nostru…!"

- Într-adevăr, parcă eram de aur. Am făcut spice mari şi pline. Eu credeam că spicul meu o să-şi piardă boabele pentru că, să ştii, făcusem un spic mare de tot şi plin de boabe de grâu.

- „Nu te necăji (mi-au spus celelalte fire de grâu), ţăranii ne vor culege la timp!"

Aşa a fost. Într-o zi au sosit oamenii cu combinele (nişte maşini agricole), ne-au strâns boabele, ne-au pus în saci şi ne-au dus înapoi în magazie. De acolo, am fost luat cu alţi frăţiori de-ai mei şi duşi la moară. Acolo, drept să-ţi spun, m-am cam speriat. Morarii ne-au răsturnat din saci sub nişte pietre mari, care ne-au zdrobit şi au ales ce era alb şi curat din noi, adică, făina. Ei, dar să fii făină pur şi simplu nu e deloc grozav, te poate spulbera şi un vânticel. Apoi, am fost adusă la brutăria din oraşul apropiat (Topoloveni). Aici m-au luat în primire nişte oameni îmbrăcaţi în costume albe şi cu bonete pe cap, zicând:

-„Ce făină minunată! Albă şi pufoasă! Să vedeţi ce pâine bună şi gustoasă vom face din ea!"

M-au turnat într-un malaxor (un robot mare), au pus drojdie, apă, sare şi m-au frământat. M-au lăsat apoi la dospit, după aceea m-au modelat în diferite forme şi m-au băgat într-un cuptor fierbinte. Când am ieşit de acolo eram „pâine", aburem şi-mi dădeam seama că sunt grozav de gustoasă. Aşa am ajuns eu la chioşcul de pâine de unde m-ai cumpărat tu cu mama ta.

-" Ei, ia spune, mai crezi că pâinea creşte în pom?

-Nu mai cred asta. Acum ştiu că pâinea este făcută de mulţi oameni muncitori şi harnici: de ţărani, de morari, de brutari. Eu iubesc aceşti oameni pentru că după câte am auzit de la tine ei muncesc foarte mult, pentru ca noi să avem pâinea cea de toate zilele.

- Aşa e, şi mai spune-mi, întrebă fărâmitura. A fost bună pâinea?

- A fost grozav de bună! Mi-a plăcut foarte mult şi mulţumesc tuturor celor care au muncit ca să facă din bobul mic de grâu pâine gustoasă pentru noi."

Povestea a fost prelucrată de Tincuţa Gherase

După textul cu acelaşi nume de Gabriela Roman

din „Material ajutător pentru aplicarea programei grădiniţelor de copii" vol. I 1963

Educatoarea expune conţinutul poveştii cu mimică şi gestică adecvată, modulându-şi vocea pentru fiecare personaj din poveste.

1. Petrică şi mama sa se duc la magazin pentru a cumpăra pâine.
2. Petrică ascultă povestea fărâmiturii de pâine:

- semănatul bobului de grâu;
- recoltarea spicelor de grâu cu combina;
- drumul la moară şi măcinatul grâului;
- drumul la brutărie, frământatul aluatului, apoi dospitul şi coptul pâinilor;
- transportarea lor la chioşcul de pâine

În timpul expunerii vor fi folosite imaginile pentru fiecare moment principal al povestirii. În timp ce povestesc, voi explica cuvintele şi expresiile noi. Apoi, se trece la fixarea momentelor principale ale povestirii pe baza imaginilor.

- Cum se numeşte povestea de azi? („Petrică şi pâinea")
- Cum se numeşte băiatul din poveste? (Petrică)
- Ce a aflat el despre pâine?
- Voi ştiţi din ce este făcută pâinea? (făină,apă caldă, sare, drojdie)

Se fixează titlul povestirii si se apreciază cum s-au comportat și au răspuns copiii.

Tranziție: „1, 2, 1, 2

Stați cuminți și liniștiți
Și de lipire pregătiți”

Se cere copiilor să se așeze pe scaune, la mesele de lucru. Educatoarea le va transmite copiilor că la activitatea practică vor trebui să modeleze pâinici**.** Se va realiza intuirea materialului, descoperind materialul distributiv: aluat de pâine realizat la centrul joc de rol și cuțite din lemn.

Se va prezenta și analiza modelul educatoarei, adresând copiilor întrebări cu privire la realizarea lucrării. Se va explica și demonstra modul de lucru de către educatoare: „Voi lua o bucățică de aluat pe care o voi întinde, aplatiza și apoi o voi modela sub forma dorită.”

Se vor realiza exerciții de încălzire a mușchiilor mici ai mâinii:

„Mâna lebădă o fac
Care dă mereu din cap,
Lebedele-n jur privesc
Capul apoi și-l rotesc
Mâinile nu stau deloc
Și se pregătesc de joc.”

Se va executa tema de către copii. Educatoarea dă semnalul de începere a lucrului oferind indicații individuale și colective, dacă este necesar. În timp ce copiii lucrează, se pun cântecele la calculator. Atunci când timpul a expirat, se va da semnalul de încetare a lucrului.

Se vor analiza lucrările copiilor. Pâinicile modelate vor fi coapte și apoi împărțite copiilor ca recompense pentru munca depusă. Aceștia își vor evalua munca lor și a colegilor, având în vedere estetica și corectitudinea cu care au lucrat.

Astfel, activitatea practică va încheia activităţile pe domenii experienţiale.

La final, pentru destinderea şi relaxarea copiilor, educatoarea le propune să se joace un joc. „Dragi copii, vă propun să ne jucăm un joc.” “Ce ai pipăit?”. Copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc și privesc la măsuță unde sunt așezate diverse produse de panificație. Un copil care dorește să vină la masă este legat la ochi cu o eșarfă, primește un produs de panificație să îl pipăie și apoi spune ce a pipăit. Ceilalți copii verifică dacă răspunsul este corect. Copiii care întâmpină dificultăți sunt ajutați de ceilalți colegi și de educatoare. Copiii trebuie să respecte regulile jocului: să-și aștepte rândul, să răspundă la întrebările adresate, să nu deranjeze colegii în timpul jocului.

Copiii care vin sunt aplaudați. Jocul distractiv este executat de 1-2 ori.

Se vor face aprecieri asupra felului în care copiii au participat la activităţi pe perioada întregii zile şi se vor acorda recompense.

ANEXA 1, JOC DE ROL - “De-a brutarul!”

2, ȘTIINȚĂ - “Bobul de grâu fermecat”

ANEXA 4, NISIP ȘI APĂ - ”Drumul pâinii”

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

PROIECT DIDACTIC

Prof. educație timpurie: Ene Ligia Roxana
Grădinița cu Program Normal Loloiasca

DATA:

UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT:

GRUPA: Grupa Mijlocie

PROPUNĂTOR:

TEMA ANUALĂ: „Cum este , a fost și va fi aici pe pământ?”

TEMA PROIECTULUI: „Temă săptămână independentă”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Mijloace de transport”

TEMA ZILEI: „O zi magică”

TIPUL DE ACTIVITATE: Verificarea de cunoștințe, deprinderi și priceperi

FORMA DE ORGANIZARE: Frontal, individual, pe echipe

MIJLOC DE REALIZARE: joc didactic „ Micul Magician”

FORMA DE REALIZARE: Activitate momodisciplinară ADE (DŞ-Activitate matematică)

SCOPUL ACTIVITĂŢII:

Verificarea și consolidarea deprinderilor de a raporta numărul la cantitate și a cantității la număr și de a asocia cifra corespunzătoare în limitele 1-5.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

1. Să răspundă la întrebările adresate;
2. Să recunoască cifra corepunzătoare, pe baza jetoanelor;
3. Să ordoneze crescător și descresător;
4. Să raporteze numărul la cantitatea corespunzătoare de obiecte și invers în concentru

1-5;

5. Să participe activ, în spiritul regulilor jocului didactic, contribuind la reușita echipei

SARCINA DIDACTICĂ: Raportarea numărului la cantitate şi a cantităţii la număr. Formarea de mulţimi şi identificarea cifrei corespunzătoare numărului de elemente din mulţime;

REGULILE JOCULUI:

- Copilul indicat alege un jeton și va identifica cifra în concentrul 1-5, fiind ajutat de coechipieri daca greșește;
- Răspunsurile corecte sunt recompensate cu aplauze și cu cate un jeton.
- Va caștiga echipa care are cele mai multe jetoane.

ELEMENTELE DE JOC: mișcarea, aplauzele, întrecerea, mânuirea materialului, recompensele

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee didactice: conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, problematizarea;

Mijloace didactice: cutia magică, bagheta, plicuri jetoane, magneți, tablă magnetică, cifre, planșe, cântec.

DURATA: 25-30 min

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

1. „Curriculum pentru educație timpurie, 2019”;
2. Berescu, Antonia, Nistor, Valeria, Petre, Maria, Taiban, Maria, „Jocuri didactice pentru grădiniţele de copii”, EDP, Bucureşti, 1976.
3. Tătaru, L., Glava A., , Chiş O., (2014), „*Piramida Cunoaşterii* - repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar”, Editura Diamant, Pitești.

4. Metode interactive de grup – Ghid metodic – Editura Arves, Craiova, 2002

DEMERSUL DIDACTIC

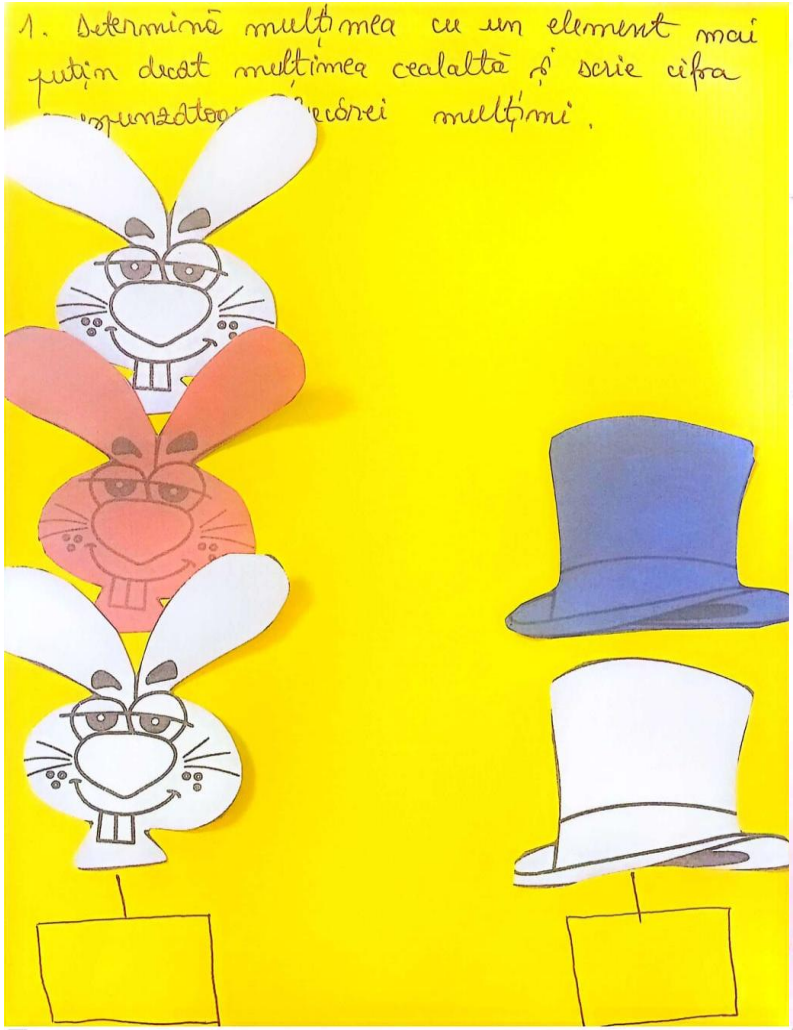
NR. CRT.	SECVENȚĂ DIDACTICĂ	CONȚINUT ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
1.	Momentul organizatoric	Asigurarea condiţiilor optime desfăşurării activităţii. Aerisirea sălii de grupă, aranjarea mobilierului şi pregătirea tuturor materialelor pentru activităţi.		
2.	Captarea atenției	Se face cu ajutorul „Cutiei magice” prezentate sub formă de surpriză, în care sunt materialele necesare desfășurării activității	Conversaţia	
3.	Reactualizarea cunoștințelori și intuirea materialului	Se desfășoara exerciții de numărat, cu ajutorul unor întrebări trecute pe bilețele: 1. „Câte picioare are o pisică?” 2. „Câți bani a gasit cocosul în punguța cu doi bani?” 3. Câți pitici avea „Albă ca Zăpada?” 4. „Câți iezișori avea „Capra cu trei iezi?” 5. „În povestea „Cei trei purceluși”, câți purcei erau?”	Exercițiul	Aprecierea corectitudinii execuției.

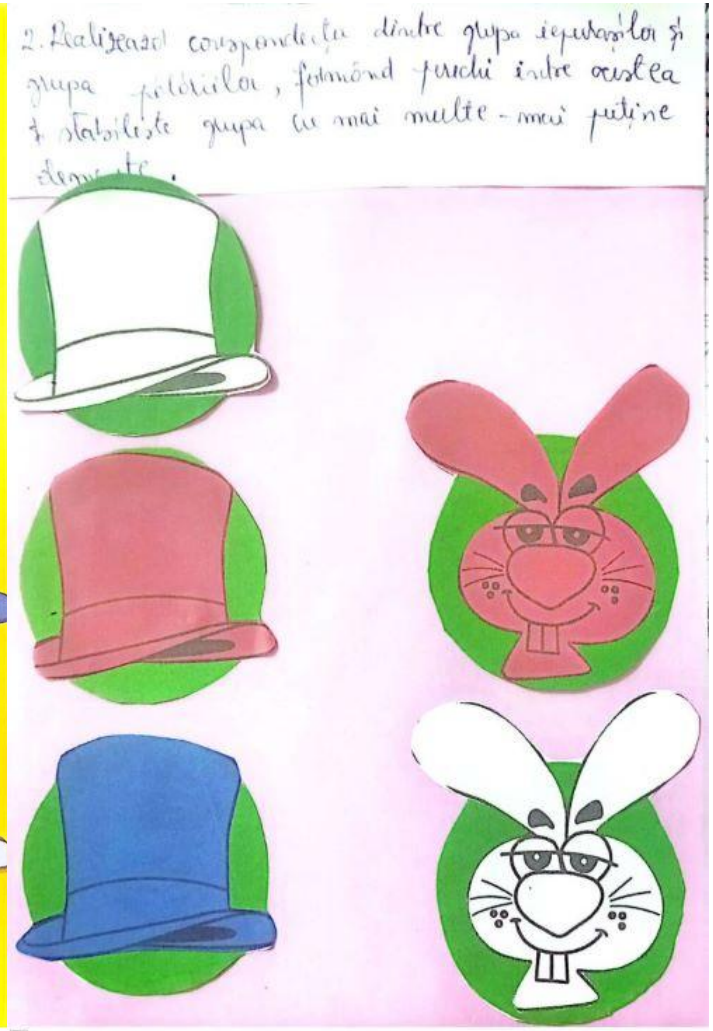
4.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Educatoarea anunță titlul jocului didactic „Micul Magician” și prezintă obiectivele acestuia în termeni accesibili.	Expunerea	Observarea comportamentului nonverbal
5.	Dirijarea învățării	**Explicarea jocului** Grupa este împărțită în doua echipe: echipa steluțelor verzi și echipa steluțelor galbene. Câte un copil de la fiecare echipă va veni pe rând și va extrage cate un jeton pentru a identifica cifra. **Desfășurarea jocului de probă** Doi copii de la fiecare echipă vor extrage din cutie câte un jeton, urmând a se face o grupă cu acele jetoane, după aceea numărându-le. Răspunsul corect va fi aplaudat, iar echipa va primi o recompensă. **Jocul propriu zis:** ***Varianta 1*** Pe rând un reprezentant din fiecare echipă va veni si va așeza crescător și descrescător	Exercițiul Demonstrația	

		jetoanele. ***Varianta 2*** Educatoarea va așeza pe tablă cate o cifră pentru fiecare echipă, iar aceștia vor raporta cantitatea la numărul atașat pe tablă. ***Varianta 3*** Să va determina mulțimea cu mai multe elemente. După ce vine un copil dintr-o echipă și va identifica mulțimea ce are mai multe elemente, propunătoarea le spune copiilor sa închidă ochii, ca aceasta să ia un element dintr-o grupă pentru ca cei mici sa identifice mulțimea ce are mai puține elemente.	Exercițiu Problematizarea	
6.	Asigurarea retenției si a transferului	**Complicarea jocului** Se va face cu ajutorul unor planse prin care fiecare reprezentant din fiecare echipă va ieși la tablă pentru a număra elementele de pe planse și a atașa cifra corespunzătoare. (Anexa 1)	Exercițiul	

7.	Evaluarea performanței	Se numără puncte acumulate de fiecare echipă și se desemnează echipa câștigătoare conform punctajului.		Aprecieri verbale
8.	Încheierea activității	Se fac aprecieri verbale și se oferă recompense. Se va cânta următorul refren: *Eu sunt, eu sunt magician x3* *Eu sunt marele magician.*		

Anexa 1

1. Determină mulțimea cu un element mai
puțin decât mulțimea cealaltă și scrie cifra
corespunzătoare fiecărei mulțimi.

2. Realizează corespondența dintre grupa iepurașilor și
grupa pălăriilor, formând perechi între acestea
și stabilește grupa cu mai multe - mai puține
elemente.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Echitate și vocație: Monitorizarea accesului la educație prin prisma valorilor morale și religioase

Insp. Școlar ISJDB, Prof. Simona-Maria Mihai, Școala Gimnazială ”Coresi”, Târgoviște

Prezentul articol analizează convergența dintre rigoarea administrativă a monitorizării programelor educaționale și fundamentul axiologic al disciplinei Religie. Din perspectiva dublei calități – de inspector școlar responsabil cu monitorizarea accesului la educație și de cadru didactic –, lucrarea propune un model integrat în care indicatorii statistici privind riscul de abandon școlar sunt abordați nu doar ca date cantitative, ci ca realități umane care reclamă intervenție bazată pe empatie, solidaritate și responsabilitate morală. Sunt prezentate repere metodologice și modele de bune practici menite să transforme actul de monitorizare într-un instrument de incluziune autentică.

Cuvinte-cheie: *echitate educațională, monitorizare, incluziune, valori morale, abandon școlar, bune practici.*

1. Introducere. Cadrul conceptual: Între normativul administrativ și imperativul moral

Asigurarea accesului egal și echitabil la educație reprezintă o prioritate strategică a sistemului de învățământ preuniversitar. Dacă activitatea de monitorizare a programelor specifice (privind prevenirea părăsirii timpurii a școlii, sprijinirea grupurilor vulnerabile sau incluziunea minorităților) este ghidată de proceduri, indicatori de performanță și metodologii riguroase, implementarea lor cu succes depinde în mod fundamental de resursa umană.

În acest punct, rolul de inspector școlar se intersectează în mod fericit cu vocația de profesor de religie. Dincolo de fișele de monitorizare și tabelele statistice, managementul fenomenului de neșcolarizare reclamă o înțelegere profundă a demnității umane. Valorile morale și religioase – precum iubirea de aproape, toleranța, întrajutorarea și dreptatea – oferă fundamentul etic necesar pentru ca monitorizarea să nu devină un simplu exercițiu birocratic, ci un demers activ de salvare a parcursului educațional al fiecărui elev.

2. Monitorizarea accesului la educație: De la identificarea riscului la intervenția personalizată

Din punct de vedere instituțional, monitorizarea eficientă a programelor privind accesul la educație presupune parcurgerea unor etape clare:

1. Identificarea timpurie: Colectarea și analiza datelor privind absenteismul, situația socio-economică a familiilor și riscul de abandon.

2. Evaluarea contextuală: Analiza cauzelor profunde (lipsa resurselor materiale, marginalizare, probleme familiale).

3. Intervenția integrată:Corelarea resurselor instituționale (burse, programe de tip „Școala după Școală”, consiliere) cu sprijinul moral și comunitar.

În această ecuație, ora de religie devine un catalizator. Ea nu este doar un spațiu al transmiterii de cunoștințe teologice, ci un laborator de cultivare a rezilienței și a stimei de sine pentru elevul aflat în dificultate, respectiv un mediu de dezvoltare a filantropiei și acceptării în rândul colectivului de elevi.

3. Modele de bune practici: Sinergia dintre inspecție și catedră

Pentru valorificarea experienței personale, propunem următoarele modele de bune practici care au demonstrat un impact pozitiv în teritoriu:

A. Parteneriatul Școală-Biserică-Comunitate în prevenirea abandonului

În cadrul vizitelor de monitorizare în comunitățile cu risc ridicat, s-a constatat că sprijinul instituțional este potențat dacă este dublat de autoritatea morală a comunității parohiale.

Profesorul de religie, în colaborare cu inspectorul și preotul comunității, pot implementat micro-programe de ajutorare (colecte de rechizite, haine, meditații gratuite), transformând datoria administrativă în acțiune comunitară concretă.

B. Ora de religie ca spațiu al valorizării elevilor din medii defavorizate

Deseori, elevii monitorizați pentru risc de abandon suferă de marginalizare socială.

Utilizarea unor metode didactice active-participative la ora de religie (studiul de caz moral, învățarea prin cooperare, proiectele de voluntariat) permite integrarea acestor elevi, oferindu-le roluri de responsabilitate care le sporesc sentimentul de apartenență și demnitate.

Concluzii

Echitatea în educație nu se poate realiza exclusiv prin constrângeri legislative sau raportări statistice. Ea prinde viață atunci când structurile de monitorizare sunt animate de conștiință și vocație.

Corelarea funcției de monitorizare a accesului la educație cu statutul de profesor de religie demonstrează că politicile educaționale incluzive au nevoie de o dimensiune profund umană și morală.

Doar privind dincolo de cifre, către sufletul și potențialul fiecărui copil, ne putem îndeplini cu adevărat atât datoria profesională, cât și misiunea vocațională.

Bibliografie

* Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare (secțiunile privind echitatea și incluziunea).

* Strategia Națională pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii.

* Documente programatice ale Patriarhiei Române privind parteneriatul Școală-Biserică în plan social-educațional.

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

COLECTIVUL DE REDACȚIE

COORDONATORI:

INSP. ȘCOLAR ISJDB, PROF. ALECSANDRESCU NICOLETA AURA, COLEGIUL NAȚIONAL "VLADIMIR STREINU" GĂEȘTI
INSP. ȘCOLAR ISJDB, PROF. SIMONA-MARIA MIHAI, ȘCOALA GIMNAZIALĂ "CORESI", TÂRGOVIȘTE
DIRECTOR PROF. PERIANU MARILENA RAMONA
PROF. NEGREA ARIADNA
PROF. TOPOLICA ANDA
PROF. ȚINCU IONELA
PROF. CHIVU MARIUS

ECHIPA DE REDACȚIE

Achim Antonia Andreea, Grădinița Cu P.P.Nr.29, Sibiu

Albici Mihaela, Colegiul Național Alexandru Lahovari Râmnicu Vâlcea

Alessandra Andronache, Școala Gimanzială „Vlaicu Vodă" / Grădinița Cu Program Prelungit Nr.3

Alexandrescu Gabriela, Grădinița Cu P.P. Nord 2 Rm. Vâlcea

Alexandru Carmen Mirela, Școala Gimn. „ Sf. Gheorghe " Cuca

Alina Șeiciuc, Colegiul Silvic „Bucovina''

Ana-Maria Prodan, Școala Gimnazială „Rareș Vodă" Ploiești

Anisei - Plesca Elena - Magdalena, Grădinița Program Prelungit, Dancu

Antoni Elena Loredana, Școala Gimnazială Racovița

Anuță Angelica, Școala Gimnazială Nr.1 Răchiți, Județul Botoșani

Ardelean Alina-Georgiana, Liceul Tehnologic Vinga

Aromânesei Carmen, Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara,Timiș

Baciu Larisa-Mihaela, Școala Gimnazială Nr.2 Picior De Munte Boboci

Bădărău Alexandra-Petronela, Școala Gimnazială Bivolari, Loc. Bivolari, Jud. Iași

Balici Daniela, Liceul de Arte "Victor Giuleanu", Rm. Vâlcea, structura G.P.P. NORD 2

Baraliu Anișoara, Școala Gimnazială Bistreț

Baraliu Georgeta, Școala Gimnazială Bistreț

Baraliu Marcela, Școala Gimnazială Bistreț

Barbuia Alina, Scoala Gimn. Nr 3,Slatina,Olt

Benga Adriana-Elena, Liceul Tehnologic ,,Azur'' Timișoara

Berea Andreea-Nicoleta, Școala Gimnazială ,,Alexandru Cel Bun" Bacău

Bîrlog Ștefania-Silvia, Școala Gimnazială ,,Diaconu Coresi", Fieni

Birtan Cornelia, Scoala Gim "Mihai Eminescu"

Bloju Rodica, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.5 Lugoj,Jud.Timiș

Bobeică Magda Bianca, Școala Gimnazială ,,Emil Atanasiu" Garoafa

Bobu Gabriela, Liceul Tehnologic ,,Grigore Antipa", Bacău

Bodescu Otilia-Iulia, G.P.P. ,,Lumea Copiilor" Târgu-Jiu

Bodnar Daniela Antonela, Liceul Tehnologic "Transilvania", Baia Mare

Bof Roxana-Elena, Școala Profesională ,,Sf. Ap. Andrei" Smârdan

Boioc Lavinia Elena, Școala Gimnazială Broșteni Aninoasa

Bolohan Laura Dina, G.P.P Colegiul Național ,,Mihai Eminescu", Suceava

Bordeianu Cristina, G.P.P.,,Crai Nou" Structură A Școlii Gimnaziale ,,Mihail Sadoveanu"Bacău

Boșca Marinela Nicoleta, Școala Gimnazială ,,Ing. Anghel Saligny", Banloc

Bota Gabriela Alina, Școala Gimnazială Nadeș, Jud. Mureș

Braiț Anișoara Mihaela, Școala Gimnazială ,,Mihai Veliciu" Șepreuș, Jud. Arad

Briceag Irina Elena, Grădinița Cu Program Normal Cândești -Vale

Brudea Cristina-Elena, Școala Gimnazială "Grigore Ghica Voievod"

Bucur Nicolae George ,Școala Gimnazială Grigore Moisil, Ploiești, Prahova

Bud Iulia-Diana, Liceul Teoretic Pintea Viteazul Cavnic

Bușescu Larisa Andreea, Școala Gimnazială Broșteni Aninoasa

Busuioc Ionela Cristina, Liceul "Ștefan Procopiu" Vaslui

Căciulan Cristina-Mariana, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.5 Lugoj,Județul Timiș

Calancea Alina-Gabriela, Grădiniţa Cu P.P.Nr.10 Structură A Școlii Gimnaziale "Ion Creangă" Huși, Jud.Vaslui

Carmen Bobină- Colegiul Economic ,, Virgil Madgearu" Tg-Jiu

Cherciu Ioana, Școala Gimnazială,,Valeriu D.Cotea"Vidra

Chiliban Simona, Liceul Tehnologic Transporturi Auto Timișoara

Chiuda Carmen-Elena, Grădinița Zâna Florilor, Sector 6, București

Cioboată Cecilia, Liceul Tehnologic De Servicii „Sfântul Apostol Andrei” Ploiești

Ciocan Ramona Mariana, Liceul Tehnologic Alexandru Vlahuță Șendriceni

Cioploiu Felicia, Școala Gimnazială Nr.1 Țicleni

Cioploiu Ștefania-Cristiana, Grădinița „Dumbrava Minunilor” Bucureşti

Cîrcotă Roxana, Liceul Tehnologic General De Marină Nicolae Dumitrescu Maican, Galați

Ciurea Viorica, Școala Gimnazială „ Anton Pann”, Craiova, Județul Dolj

Cocu Mihaela, Liceul Tehnologic " General De Marină Nicolae Dumitrescu Maican"

Cojocaru Florin Alin, Școala Gimnazială Rojiște, Județul Dolj

Colceag Paulina, Gpp Nr. 44 Constanța

Corhaneanu Angela,Școala Gimnaziala Matei Basarab, Târgoviște

Cornean Ancuța-Elena, Grădinița Pp Dumbrăvița

Coșariu Carmen-Maria, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.5 Lugoj,Jud.Timiș

Cotte Mihaela – Monica, Colegiul Național „Mihai Eminescu” - Grădinița Cu Program Prelungit Nr. 8, Iași

Crețan Valentina Ionela, Grădinița Cu Program Prelungit Nr. 20 Timișoara

Danciu Magda Nicoleta, Școala Gimnazială ”Vintilă Brătianu”–G.P.P

Deaconescu Mihaela, Școala Gimnazială Comuna Budești

Deteșan Anca Maria, Școala Gimnazială ”Liviu Rebreanu”, Târgu-Mureș

Dinu Nicoleta Claudia, Școala Gimnazială Nr.3 Voluntari,Ilfov

Dobre Marilena Mirabela, Şcoala Gimnazială „Ion Creangă„ Albeşti, Jud. Constanța

Dobrică Manuela – Nicoleta, Liceul De Arte ”Victor Giuleanu”, Rm. Vâlcea, Structura G.P.P. Nord 2

Dora Cristina Veronica, Liceul Teoretic „Andrei Bârseanu „ Târnăveni

Dragomirescu Emilia, Grădinița Cu Program Prelungit Nord 2, Râmnicu Vâlcea, Jud. Vâlcea

Drugău Maria Diana, Școala Gimnazială Glodeanu Sărat, Jud.Buzău

Druțu Adina, Scoala Gimnazială„Vasile Pârvan ’’Bârlad, Grădinița Cu Program Prelungit Nr 11 – Structură

Dumitrana Lavinia-Victoria, Liceul “Ștefan Diaconescu” Potcoava, Olt

Dumitru Denisa, Grădinița Cu Program Normal Manga, Voinești

Dușă Anabela-Georgiana, Școala Gimnazială „Diaconu Coresi”- Fieni, Dâmbovița

Elena Daniela Oprea, Școala Gimnazială „Rareș Vodă” Ploiești

Enache Adina-Coca, Gradinița Cu Program Normal A Liceului Cu Program Sportiv’’ Iolanda Balaș Soter’’ Buzău
Enache Mihaela, G.P.N. Nr.1 Balș, Olt

Ene Ligia Roxana, Grădinița Cu Program Normal Loloiasca

Evelina Ioana Bucur, Grădinița Step By Step Cu Pp Dumbrava Minunată

Florentina Popescu, Grădinița Step By Step Cu Pp Și Pn *Licurici*, Ploiești

Frandeș Camelia Lenuța, Școala Gimnazială Hodac

Frîntu Vasilica Daniela, Colegiul Național Spiru Haret Tg-Jiu, Gorj

Gagniuc Viorica Georgiana, Școala „Gimnazială Nr. 3 „Ciprian Porumbescu"/Structura Gpp Nr. 45 Constanța
Gavra Gabriel, Liceul Cu Program Sportiv Baia Mare

Gazsi Leonóra, Școala Gimnazială “Kazinczy Ferenc” Șimian

Gherlan Monteola, Școala Gimnazială Nr.7 Petroșani

Giorgiana Chița, Șc.Gimn. „Miron Costin” Suceava

Grigoraș Elena-Alexandra, Școala Gimnazială „Constantin Platon”-G.P.P. Nr.33 Bacău

Hurdea Liliana, Școala Gimnazială „Aron Cotruș” Arad

Husariu Andreea Roxana, Școala Gimnazială „Alexandru Cel Bun” Structura- Grădinița P.P. NR.25 Iași
Iftimiu Nicoleta Colegiul Economic „Ion Ghica” Bacău

Ionescu Valerica, Gradinita Cu Program Normal Grindu-Ialomita

Ioniță Raluca Mihaela,Liceul De Transporturi Auto „Traian Vuia” Galați

Iordache Monica, Școala Gimnazială Grebănu, Județul Buzău

Iuliana-Simona Cimpoeru, Colegiul Național „Cantemir-Vodă”, Sector 2, București

Lăchescu Georgiana-Roberta, Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Slatina

Lavric Corina, Liceul Teoretic „Ion Neculce” Iași

Lazăr Silvia, Liceul Teoretic ”Alexandru Ioan Cuza”, București, Sector 3

Lazarin Alexandru-Lucian, Școala Gimnazială Nr. 24, Galați, Jud. Galați

Leonte Violeta, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.8 Buzău

Luminița Sgubea, Colegiul Național „David Prodan” Cugir

Lungu Elena Corina, Șc. Gim. ”T. Vladimirescu” Drăgășani, Vâlcea

Lupu Adelina, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.8, Buzău

Lupuți Roberta-Nicoleta, Grădinița Cu Program Prelungit Dumbrăvița

Mădălina-Elena Ioan, Școala Gimnazială Nr. 24, Galați, Jud. Galați

Magaz Vasilica Georgeta, Liceul Teoretic “Callatis”, Mangalia

Manea Ramona Cristina, Grădinița Cu Program Prelungit Nr.8 Buzău

Manole Mariana, Școala Gimnazială Nr. 3 Ciprian Porumbescu – Structură Grădinița P.P Nr. 45 Constanța
Maria Căpîlna, Liceul Tehnologic Aiud

Marin Sorina Viorica, Colegiul Național Ana Aslan Timișoara

Marşeu Rodica Lavinia, :Coala Gimnazială Nr. 24 Timişoara

Măruşter Monica Adriana, Şcoala Gimnazială „Aron Cotruş” Arad

Matei Anastasia Ioana, Școala Gimnazială Hodac

Mătușa Constanța Steluța, Școala Gimnazială ”Vintilă Brătianu”–G.P.P

Miculescu Tatiana, Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”

Mihai Simona-Maria, Școala Gimnazială “Coresi”, Târgoviște

Mihălică Oana Nicoleta, Școala „Gimnazială Nr. 3 „Ciprian Porumbescu"/Structura Gpp Nr. 45 Constanța
Miloiu Andreea Simona, Palatul Copiilor Ploiești

Misăilă Constantina, Liceul Teoretic ”Mircea Eliade”Județul Galați

Moisescu Cristina – Gradinița Cu Pn Tătărani, Structură A Lic. Tehn. Ion C. Brătianu, Bărcănești, Prahova
Monica Șerban Grădinița Cu Program Prelungit „Paradisul Copiilor” – Cumpăna

Morar Cristina-Adriana, G.P.N. Cionești-Liceul Tehnologic ”Tara Moților” Albac, Alba

Mucea Diana, Autor De Cărți Pentru Copii

Munteanu Loredana, Grădinița Zâna Florilor, Bucureşti

Muraru Alina, Colegiul Tehnic Cf “Unirea” Paşcani

Nae Cătălina, Școala Gimnazială Nr.6, București

Năstase Maria-Eugenia, Grădinița Nr. 2 Moara Vlăsiei, Ilfov

Năsui Simona, Grădinița Cu Program Normal Șuletea

Nedelcu Ionela- Mihaela, Grădinița Cu Program Normal- Liceul Cu Program Sportiv „ Iolanda Balaș Soter” Buzău

Nedelcu Nina, C.J.R.A.E. Dâmbovița - Şcoala Gimnazială ”Matei Basarab” Târgovişte

Negrea Ariadna, Școala Gimnazială Tătărani

Nevodar Irina -Elena, Școala Gimnazială Bilciurești, Dâmbovița

Nicoară Claudia Ancuța Liceul Tehnologic „Țara Moților” Albac

Nicoleta Macrai, Liceul Tehnologic Aiud

Nicu Valentina Elena, Liceul Tehnologic Piatra Olt, Oraș Piatra Olt, Jud. Olt

Oanță Livia Nicoleta, Șc. Gim. Vlaicu Vodă Structura Gpn. Nr.1 , Slatina, Olt

Ogleja Roxana, Grădinița „Paradisul Copilăriei”

Olaru Alina-Gina, Școala Gimnazială „Petre Mironescu-Mera”

Olaru Anișoara, Școala Gimnazială Nr. 1 Răchiți, Jud. Botoșani

Oprea Gabriela-Liceul Tehnologic”Panait Istrati”Braila

Oros Mariana-Camelia, Școala Gimnazială„Augustin Buzura”Copalnic Mănăștur

Pădeanu Monalisa Elena, Școala Profesională Daneţi, Jud. Dolj

Pantelimon Anca Elena, Grădiniță Cu Program Normal Valea Mare Pravăț, Argeș

Pascu Mariana Petronela Grădinița: G.P.N. Potlogeni

Patacă Andreea, Școala Gimnazială „Axinte Uricariul”, Scânteia, Iași

Pătrașcu Cristina, Grădinița Cu Program Normal- Liceul Cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter” Buzău

Pavlov Andrei, Centrul De Excelență În Transporturi, Chișinău, Republica Moldova

Pavlov Tatiana, Centrul De Excelență În Construcții

Peptea Ileana, Școala Gimnazială Mănești

Pescaru Nicoleta Romina, Șc. Gim. Vlaicu Vodă, Structura G.P.N. Nr.1,Slatina

Petre Mihaela Denisa, Gpn Priboiu

Pîrvulescu Ștefania Ana Maria, Grădinița Cu Program Prelungit „Lumea Copiilor” Tg Jiu

Pompilia Georgeta Costianu, Colegiul Național “Alexandru Ioan Cuza”, Galați

Popa Alina, Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești

Popa Gabriela, Gpn Disney, Homorâciu, Judeţ Prahova

Popa-Olariu Elena,Liceul Tehnologic Dobrogea Castelu,

Popescu Alina Cosmina, Liceul Teoretic Alexandru Mocioni Ciacova, Jud.Timiș

Popescu Dalia, Liceul Energetic Craiova, Dolj

Popescu Elena Ivona

Popescu Gabriela, Liceul De Arte “Victor Giuleau”

Preoteasa Maria Antoaneta, Gradinița Sfântul Mucenic Mina Ploiești

Pricop Elena-Lăcrămioara Școala Profesională Mogoșești, Iași

Pușcașu-Gavrilă Simona, Școala Gimnazială Nr 1 Răchiți, Jud Botoșani

Radu Adriana, Școala Gimnazială Vrănești, Călinești, Argeș

Răileanu Mihaela, Școala Gimnazială Puiești

Rusu Rodica, Școala Gimnazială Nr.1 Domnița

Sălişte Mihaela, Liceul De Arte “Victor Giuleanu”

Samfira Petronela-Elena, Grădinița Cu Program Prelungit Nr. 20, Timișoara

Savin Georgiana, Școala Gimnazială Nr.1 Livezi

Scarlat Iuliana, Șc. Gim. „Vlaicu Vodă” - G.P.P. Nr. 3 Slatina

Seceleanu Oana-Alexandra, Școala Gimnazială Nr. 38 “Dimitrie Cantemir”, Constanţa

Șerban Andreea Maria, Grăginița Cu P.P. Cozia

Șerban Lidia, Grădinița Cu Program Prelungit, Nr 20, Timișoara

Sim Ramona – Elena, Liceul Teoretic ”Avram Iancu” Brad – Structură Grădinița Cu Program Prelungit ”Floare De Colț” Brad
Simona Apăscăriței, Cjrae Botoșani

Simona Marilena Cojocaru, Școala Gimnazială Nr 23 „Constantin Brâncoveanu”, Structură -G.P.P. Azur, Constanța
Șoitariu Ramona Mihaela, Școala Gimnazială Vrănești, Călinești, Jud. Argeș

Tămaș Mihaela Adriana, Grădinița Cu Program Prelungit „Lumea Piticilor” Dej

Tanasă Ana Maria, Școala Profesională” Sf. Ap. Andrei” Smârdan

Târâlă-Sava Maricica, Școala Gimnazială „Dan Barbilian” Galați

Teodora Corina Cotoi, Școala Gimnazială Lunca, Structura Băița, Mureș

Tipa Casandra, Liceul Tehnologic „Ștefan Cel Mare”,Cajvana, Jud. Suceava

Țonea Alina Marilena, Școala Gimnazială „Vlaicu Vodă”, Structură Gpn Nr.1 Slatina

Tudor Oana-Alexandra, C.N. „Alexandru Lahovari”, Rm. Vâlcea

Tudorancea Cătălina-Roxana, Școala Gimnazială „Profesor Mihai Sâmbotin”, Cârligele

Vucmanovici Roxana Rodica, Școala Gimnazială „Anghel Saligny” Focșani

Vâlcu Gabriela, Liceul Energetic Craiova, Dolj

Vasile Elena Amalasunda, Grădinița Cu Pp Sfântul Mucenic Mina Ploiești

Vasile Paula Ramona, Școala Gimnazială Nr. 38 “Dimitrie Cantemir”, Constanța

Vasilescu Delia Elena, Școala Gimnazială Domnească,Târgu Neamț

Văsui Ana -Maria, Grădinița Cu Program Normal Șuletea

Vidreanu Gina, Școala Gimnazială,,Valeriu D.Cotea”Vidra,Vrancea

Vieru Mihaela, Liceul Tehnologic ,,Anghel Saligny”

Vîlceanu Orelețchi Florentina Victoria, Liceul Tehnologic „Ion Mincu’’, Tg - Jiu

Viloiu Alexandra-Florentina, Școala Gimnazială „Antonie Mogoș”

Vizitiu Roxana Claudia, Gpn Gheboieni

Vlăduț-Hegheșan Liana Ionela, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Timișoara

Voicu Elena-Gabriela, Școala Gimnazială Nr. 1, Localitatea Mârzăneşti, Judet Teleorman

REVISTA PENTRU PROFESORI
Școala SMART
EDUCAȚIE • INSPIRAȚIE • INOVAȚIE

Şcoala Gimnazială Tătărani
Com. Tătărani, Judeţul Dâmboviţa
Strada Principală, Nr. 115
Tel/Fax 0245238098
E-mail: scoalatatarani@yahoo.com
Adresa Web: www.scoalatatarani.ro
Nr. 6 / 2026
Tătărani, 2026
ISSN 3090-966X
ISSNL 3090-966X

